הארץ

3.70 שקלים, יום שני כ"ג בניסן התשנ"ד, 4 באפריל 1994 VOL 76/22708 APRIL 4 1994

אילת 3.20 שקלים

EXCEL + WINDOWS
בעברית
+ עכבר מיקרוסופט מקורי
1190 ש"ח בלבד
במקום 2160 ש"ח
המבצע בתוקף עד 30.4.94 * לא כולל מע"מ
Microsoft
ידידות, זו התכונה הבולטת שלנו.
פרטים אצל המשווקים המורשים ובחנויות המובחרות

צה"ל הורה ליחידותיו להתכונן לפינוי עזה ויריחו תוך 5 ימים מחתימת ההסכם

מתנחלי דוגית שבצפון הרצועה הקימו מאהל מחאה סמוך לגדר המערכת; מעוניינים לעבור לשטח ישראל

מאת איתן רבין ועמירה הס

כל יחידות צה"ל בשטחים קיבלו ביום האחרונים הודעה, לפיה מרגע חתימת ההסכם על עזה ויריחו יהיה עליהן להתכונן לפינוי מהיר בתוך חמישה ימים.

ההודעה מכוונת בעיקר ליחידות הלוגיסטיות אשר אמורות לפנות את רצועת עזה ביום האחרון לפינוי. רוב היחידות ברצועת עזה וביריחו, כבר מוכנות לפינוי ולהתפרסותן במקומות החדשים המיועדים להן.

ראו עמודים 2א,3א

בשלב הראשון אמור צה"ל להעביר לידי הפלסטינאים ארבעה מבנים: מתקן מלונת הזית, בית המלון לשוטרים, מבנה משטרת דיר אל-באלח ומבנה משטרת רפיח. לדברי מקורות צבאיים, המבנים יימסרו לידי אנשי המנהיגות הפלסטינית ללא כל טקס.

צה"ל המשיך גם אתמול בפינוי קרוואנים וציוד מרצועת עזה, ובפריסת הכוחות בגוש קטיף. מקורות פלסטיניים בעזה מסרו כי צה"ל השלים אתמול את פינויו של המחנה הצבאי הגדול ביותר ברצועה, מתקן מלונת הזית, לאחר שהועברו אחרוני האסירים שהיו כלואים בו.

גמ"ש ומשאית היו כלי הרכב האחרונים שיצאו את המחנה. במתקן הזה היו עד כה עמדות של כוחות צה"ל ושל משמר הגבול. המחנה שימש גם מרכז לכלואים, תוך תיאום עם מחנה המעצר אנצאר-2.

מתחילת חודש מארס נמצאו במחנה המתקן 200 אסירים. מקורות פלסטיניים מסרו כי 700 אסירים אחרים נמצאים בכלא שבמרכז עזה. עוד נמסר כי משטרת ישראל פינתה תחנת משטרה בעזה שהכילה בעיקר מערכות קשר וציוד למטבחים.

18 משפחות מהתנחלות דוגית שבצפון הרצועה, עזבו אתמול בערב בהפגנתיות את יישובם והקימו אוהלים ליד גדר המערכת, סמוך להתנחלות עלי סיני ובסיס חיל הים.

לדברי העוזבים, אין בכוונתם לחזור לדוגית. "לא התיישבנו כאן מבחינה אידיאולוגית, כוונתנו היתה להקים כפר דייגים ולנהל חיים שלווים, תוך מתן ביטחון מלא. אבל כיום אין לנו כאן ביטחון, ואין כפר דייגים.

"אם בנימין נתניהו השיב שאסור לעקור אף יישוב, המליץ לא לעזוב אף התנחלות, הוא יכול לבוא לכאן עם משפחתו. כל מה שאנחנו רצינו זה פיסת חוף קטנה, פרנסה וכפר דייגים", אמר אחד העוזבים.

ההתנחלות דוגית נוסדה לפני חמש שנים כגרעין זמני והכוונה היתה להפכה ליישוב קבע. עד היום התגוררו עדיין כמה מתושבים בקרוואנים.

חברי היישוב קיבלו אתמול החלטה לנקוט צעד הפגנתי זה, לאחר שביום שישי בצהריים נורו יריות לעבר אייל גורן, אחד מחברי היישוב, בדרכו חזרה לביתו. באותה שעה היו אמורים כמה ילדים לעבור גם כן בשביל המוביל ליישוב. אך, לדברי מירי שבים, תושבת דוגית, הם התעכבו וכך, לא נקלעו למקום הירי.

"אנחנו רוצים לעזוב את היישוב כי נהיה מסוכן להיות בו", אמרה שבים. "אנחנו לא רוצים להיות קוץ בגרון של הערבים. הם חיים מסביב ולא באנו להילחם על האדמה שלהם". לדבריה, כל התושבים מעוניינים לשוב לגור בישראל, ולא מוכנים לעבור לנקודה חלופית במרחב יותר בתוך הרצועה.

עוד אמרה שבים, כי צעד המחאה לא בא כדרישה לפיצויים, אלא כיוון ש"אין לנו לאן ללכת". היא ציינה כי הם מבקשים לסיוע הממשלה במציאת מקום יישוב אחר. "אין ברצועה מקום בטוח. זה המקום שלהם. צריך להכיר במציאות: כי שיסתובבו פלסטינאים חמושים ומשטרה שלהם – זו כבר לא מדינת ישראל".

"בעקבות המצב הביטחוני הקשה, הילדים שלנו כבר לא ישנים בלילה הם מפחדים. אני שואלת את עצמי מה אני מחפשת פה. אני לא רוצה להגיד שאני גיבורה, שזה שלי. זו אדמה שלהם, שיקחו אותה והזהו".

עוד אמרה שבים שחבריה ליישוב כבר דיברו עם השר יוסי שריד על רצונם לעזוב, אך עדיין לא קיבלו ממנו כל תשובה.

אהרון דומב, ממועצת יש"ע, ציין אתמול כי דוגית שייכת ל"אמנה" – תנועת ההתיישבות של גוש אמונים. לדבריו, שררה בקרב התושבים תחושת מרירות, משום שהוא נמצא בנקודה זמנית, הרחוקה כקילומטר מהמקום שבו רצו לגור, על חוף הים. זאת, לדבריו, כיוון שהשלטונות לא אישרו את מעברם לנקודת הקבע.

"אמנה והמועצה האזורית חוף עזה מוכנות להמשיך לסייע לדוגית במאבקם לעבור למקום הקבע", אמר דומב. "אך אם הם רוצים לקבל פיצויים ולהתפנות, אם מישהו יתן להם פיצויים, תיישב אמנה גרעין אחר במקומם".

צבי הנדל, ראש המועצה האזורית גוש קטיף, אמר אמש כי תושבי דוגית מביעים בצעדם את זעמם על הממשלה, לאחר שרשויות התכנון בישראל לא אישרו את הפיכת היישוב ליישוב קבע. לדבריו, מחאתם באה גם בעקבות הירי ביום שישי.

לטענת הנדל, מדובר רק בשבע משפחות שעברו למאהל ולא כל 18 המשפחות החיות ביישוב. הנדל ייפגש היום עם אלוף פיקוד הדרום, מתן וילנאי, במטרה לדון עמו על אמצעי הבטיחות של היישוב דוגית. "אני מקווה שהם ירגישו יותר בטוחים והם ישובו לבתיהם", אמר הנדל.

במקביל סיכמו אמש ראש מועצת גוש קטיף ומזכ"ל אמנה, זאב חבר, כי התנועה תדאג למתיישבים נוספים, לשם תגבור היישוב הזקוק. הנדל ציין אתמול עוד כי בשיחה שקיים עם ראש הממשלה, יצחק רבין, סוכם שהיישוב נצרים יישאר במקומו ואין כל כוונה מצד הממשלה לפנותו.

אש"ף שב והעלה בשיחות קהיר את דרישתו לשחרור כל האסירים

שעת': לא ייחתם הסכם על עזה ויריחו בלי שתיפתר בעייה זו

מאת גיא בכור, כתב "הארץ" לענינים ערביים

מחלוקת חריפה התגלעה אתמול בשיחות קהיר בין משלחות ישראל ואש"ף, לאחר שנציגי אש"ף דרשו לכלול גם את כל עצירי החמאס והג'יהאד האיסלאמי בהסכמים לשחרור אסירים פלשתינאים. המחלוקת בשאלה הזאת עלתה כבר בשיחות טאבה אך אז נדחתה ההכרעה בעניינה, ועכשיו היא עולה מחדש.

"כל השבויים הפלסטינאים נוגעים לאחריותנו, אם הם משתייכים לחמאס או לארגונים אחרים", אמר אתמול ראש המשלחת הפלשתינית, ד"ר נביל שעת'. "שאלת שחרורם של השבויים תיבחן היום (אתמול) או מחר והבעיה העיקרית מתמקדת עדיין בגורלם של עצירי חמאס", אמר.

שעת' חזר והדגיש כמה פעמים, כי מגוי הנמור עמו להתנגד להסכם עזה ויריחו מבלי שיתקבל קודם לכן הסכם המלווה בלוח זמנים, בדבר שחרורם של כל האסירים הפלשתינאים, ובכלל זה אלו המשתייכים לזרמים האיסלאמיים ולחזיתות השמאל, המתנגדות גם הן לתהליך המדיני.

עם זאת, שעת' אמר אתמול כי "אם לא נהיה ערים לאסון גדול... אני סבור כי ההסכם חתום עתה. ההסכם הוא עכשיו בלתי הפיך לחלוטין". בתשובה לשאלות עיתונאים אמר שעת' "לא ידוע לי על נושאים 'מסובכים' כלשהם. נותרו 20 או 30 נושאים, אך אינני רואה אף אחד מהם כמסובך".

"אם לא יבוצעו פשעים חמורים נוספים נגד עמנו בשטחים הכבושים, אני באמת חושב שלא יידרשו לנו יותר משבועיים", הוסיף.

אחד הנציגים הבכירים של אש"ף אמר בקהיר כי ישראל איננה שותפה לתחושת הדחיפות של אש"ף, והיא מרכזת על השגת הסכם עד ל-1 במאי, ולא עד לתאריך היעד שנקבע בהסכם – ה-13 באפריל. "ביכולתנו תוך ימים מחתימת הסכם במצרים. הפלשתינאים אומרים: 'אנו יכולים להשלים את ההסכם תוך שבוע ימים', אך הישראלים מעלים כל רגע משהו חדש", אמר מקור זה.

שעת' גם מסר אתמול לעיתונאים בקהיר, כי המשקיפים הבינלאומיים אמורים להתפרס בחברון, "תוך חמישה ימים לכל היותר". לדבריו, יהיה זה כוח שיטור קטן שיסמל את מחויבותם של שני הצדדים להסכם שנחתם בספטמבר אשתקד. ראש אש"ף, יאסר ערפאת, צפוי להגיע לקהיר מחר או מחרתיים, לדברי סוכנות הידיעות המצרית, המסתמכת על מקורות פלשתיניים. בעת ביקורו אמור ערפאת להיפגש עם נשיא מצרים, חוסני מובארק, ועם אישים מצרים אחרים.

משלחת נורווגית

אוסלו (ע"צ). משלחת של חמישה פקידים נורווגים המריאה אתמול מאוסלו בדרכם לקהיר, כדי להכין את פריסתם של משקיפים נורווגים בחברון – כך מסר משרד החוץ הנורווגי. בראש המשלחת עומד קייל יוהנסן, שכיהן בעבר כמפקד השוטרים הנורווגים שנשלחו בשירות האו"ם לשטחי יוגוסלביה לשעבר.

המשלחת הנורווגית תנהל בקהיר שיחות עם נציגים ישראלים ופלשתינאים, "על מנת לקבוע את טיבה ואת משך הזמן של שליחות המשקיפים", אמר יוהנסן, לפני שמטוסו המריא מנמל התעופה של אוסלו. "המשקיפים הנורווגים הראשונים עשויים להתפרס בחברון בעוד שבוע ימים", אמר.

אילן בירן ימונה כנראה לתפקיד אלוף פיקוד מרכז במקום יתום

מורת רוח בצה"ל בשל עיכוב סבב המינויים

מאת איתן רבין, כתב הצבאי של "הארץ"

אלוף אילן בירן, הוא המועמד העיקרי לתפקיד אלוף פיקוד המרכז. בירן, לשעבר ראש אגף המבצעים בצה"ל, חזר לפני שבעה חודשים משליחות בחו"ל, ומאז טרם קיבל תפקיד. עתה ימונה כנראה בירן לתפקיד אלוף הפיקוד במקומו של אלוף יתום. יתום יחזור בקרוב להיות המזכיר הצבאי של ראש הממשלה.

נודע כי קצינים בכירים שוקלים להתפטר מצה"ל, נוכח העיכוב בסבב המינויים. התברר גם, כי החלטה על מינוי סגן רמטכ"ל ורמטכ"ל חדשים, תידחה בעוד כמה חודשים. דחייה זו עשויה להביא להתפטרותם של קצינים מעוכבים לקידום.

בירן נפגש לאחרונה עם ראש הממשלה ושר הביטחון יצחק רבין ודן עמו בתפקידו הבא בצה"ל. בירן גילה כי הוא מעדיף את תפקיד ראש אגף המודיעין אך היות שהחלטה על מינוי סגן רמטכ"ל ורמטכ"ל נדחית, הוא הסכים לקבל תחת אחריותו את פיקוד המרכז.

בירן מקורב לרמטכ"ל, אהוד ברק, ובשבעת החודשים שחלפו מאז חזר משליחות בחו"ל, הטיל עליו ברק במשך תקופה מסוימת למלא את תפקידו של אלוף מאיר דגן כעוזר ראש אג"מ. אתמול השתתף בירן בדיון אצל ראש הממשלה, בנושאים הקשורים לפיקוד מרכז.

כפי שפורסם, ישוב האלוף יתום ביום עצמאות, לתפקיד המזכיר הצבאי של רבין. את מקומו מילא אל"מ עמוס גלעד שזכה לשבחים רבים על תפקודו.

דחיית ההחלטה על סבב המינויים הבכירים עשויה לגרום לכמה קצינים שממתינים לתפקידם הבא לפרוש מהצבא. מדובר בקצינים בדרגות אלוף-משנה עד אלוף. עיכוב סבב המינויים גורם מורת רוח רבה בקרב המעוכבים לקידום. קצין בכיר אמר ל"הארץ": "אנחנו לא מבינים מדוע הרמטכ"ל לא מקיים סבב מינויים, לפחות ברמות אלוף-משנה, תת-אלוף ואלוף. מדוע צריך לחכות לרגע האחרון ולקיים סבב גדול שיזעזע את צה"ל". כמה מהמעוכבים לקידום שקלו באחרונה לפרוש ואף החלו לבדוק אפשרויות להשתלב במגזר העסקי.

בין האלופים המסומנים לקידום, נמנים מתן וילנאי, הרוצה להיות סגן רמטכ"ל, ואינו מתכוון לפרוש מצה"ל; אלוף אורי שגיא, שאף הוא רוצה להיות סגן, ואף נושא עיניו לתפקיד הרמטכ"ל; אלוף אמנון שחק, שלטענת גורמי צבא מובטח לו תפקיד הרמטכ"ל; אלוף יצחק מרדכי, הרוצה להיות סגן הרמטכ"ל. בדרגים הנמוכים יותר ממתין לקידום תא"ל שמואל ארד.

בריטניה גיבשה תוכנית חירום לפינוי אזרחיה מדרום אפריקה

מאת דפנה הררי

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). ממשלת בריטניה גיבשה תוכנית חירום להוצאת 350 אלף אזרחים בריטים המתגוררים בדרום אפריקה, למקרה שיתגברו המהומות במדינה לקראת הבחירות הדמוקרטיות הראשונות.

משרד החוץ הבריטי מסר, כי הוא מקיים קשר הדוק עם אזרחים בריטים בדרום אפריקה והוסיף, כי עליהם לעשות את הסידורים הדרושים על מנת לעזוב את המדינה אם האלימות תגבר.

ראו עמוד 12א

דובר משרד החוץ הבריטי אמר: "אנו מודאגים מהמצב של האזרחים הבריטיים בדרום אפריקה ונשקול הליכי חירום אם אלה יידרשו".

משפחות רבות של לבנים הביעו באחרונה חשש מפני פגיעות מצד שחורים אחרי הניצחון הצפוי של מפלגת הקונגרס בבחירות. לדבריהן, הצטיידו כבר בנשק והכינו חומות סביב בתיהם.

מתוך כ-8 מיליון אזרחי דרום אפריקה הלבנים כ-1.3 מיליון אזרחים מחזיקים באזרחות בריטית, אך ממשלת בריטניה תיתן עדיפות ל-350 אלף, שאזרחותם היחידה שלהם היא בריטית.

חברות התעופה הבריטיות, בריטיש איירווייס ווירג'ין אטלנטיק מסרו, כי עשו את ההכנות הדרושות כדי לשלוח מטוסים נוספים לדרום אפריקה אם יהיה צורך לפנות אזרחים בריטים.

נציגי הקהילה היהודית בדרום אפריקה מסרו, כי נקטו באמצעים שונים כדי להגן על אזורים בהם מתגוררים יהודים.

אילן שוחרי מוסר, כי בחברת אל-על ובחברות התעופה הדרום אפריקאית מסרו אתמול, כי לא מורגשת בימים האחרונים בהלה של ישראלים, או של יהודים מקומיים המבקשים להגיע לישראל.

דובר אל-על, נחמן קליימן, מסר כי בסוף השבוע הגיעו בטיסת החברה כ-30 עולים חדשים. לדבריו, אין בידי אל-על נתונים על מספר הישראלים החוזרים עתה מדרום אפריקה.

מנכ"ל חברת התעופה הדרום אפריקאית מסר כי באחרונה חלה ירידה בתיירות ישראלית לדרא"פ.

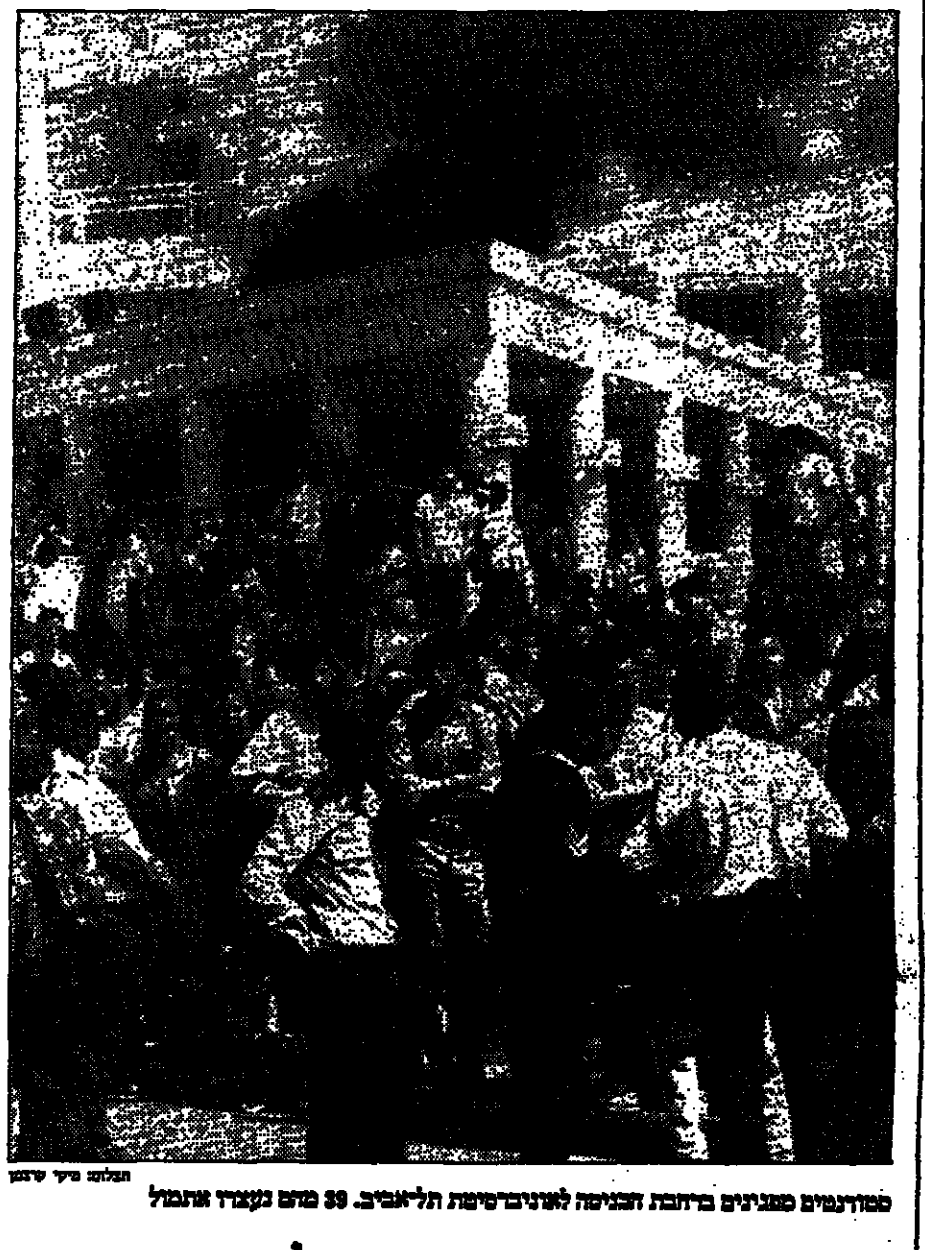

סטודנטים מפגינים ברחבת הכניסה לאוניברסיטת תל-אביב. 39 מהם נעצרו אתמול — צלום: מיקי שרמן

הסטודנטים בת"א ובירושלים משביתים את הלימודים עד שיקבלו פטור אקדמי

מאת אור קשתי, כתב "הארץ" לענייני חינוך

אגודת הסטודנטים באוניברסיטת תל-אביב תמשיך היום בהשבתת הלימודים ובפעולות המחאה, עד שהנהלת האוניברסיטה תקבל את דרישות הסטודנטים למתן פטור אקדמי מלא. גם באוניברסיטה העברית מתכוונים הסטודנטים להשבית את הלימודים, בעקבות ההחלטה כי הפטור שיינתן לסטודנטים יהיה פטור מינהלי בלבד.

ראו עמוד 9א

בשעות אחר הצהריים אמורים להיפגש נשיא אוניברסיטת תל אביב, פרופ' יורם דינשטיין, וראשי אגודת הסטודנטים בלשכתו של שר החינוך, אמנון רובינשטיין, במטרה למצוא הסדר אשר יהיה מקובל על שני הצדדים.

אתמול הפגינו באוניברסיטת תל-אביב כ-2,000 סטודנטים, אשר מנעו את חידוש הלימודים, לאחר סיום שביתת המורים. ההפגנה היתה רצופת התפרעויות ועימותים. הסטודנטים פרצו לבנייני הנהלת האוניברסיטה, שברו את שמשות המשרדים, חיבלו בציוד והציתו כמה מהמשרדים. 39 סטודנטים נעצרו, אך 34 מהם שוחררו עד שעות הערב.

הסטודנטים בתל-אביב דורשים מתן זיכוי בנקודות אקדמיות עבור הקורסים של סמסטר א', ללא רישום כל הערה בגיליון הציונים, וכן שפטור זה לא ישפיע בהמשך הלימודים. הנהלת האוניברסיטה מתנגדת בתוקף לדרישות הסטודנטים, ומציעה להם לבחור בין רישום 'משתתף' לבין בחינה.

באוניברסיטה העברית טוענים נציגי הסטודנטים, כי הפקולטה למדעי החברה חזרה בה מן ההסכם שנחתם עם אגודת הסטודנטים, וכי הפטור שקיבלו הוא מינהלי בלבד, דבר שימנע או יפריע להמשך לימודיהם. פעילי הסטודנטים טוענים, כי נאמר להם שיידרשו להשלים בשלב מאוחר יותר את הקורסים אשר בהם יקבלו עתה פטור.

תא"ל אגמון על תפקוד החיילים בעת הטבח: לקח להם הרבה זמן להתאושש

ראש הממשלה יעיד בפני ועדת שמגר ביום רביעי בדלתיים סגורות לפי בקשתו

מאת דליה שחורי

ראש הממשלה יצחק רבין הודיע אתמול לוועדת החקירה לבדיקת נסיבות הטבח במערת המכפלה, כי הוא יעיד בפניה בדלתיים סגורות. רבין יעיד ביום רביעי והוועדה פינתה לעדותו את כל ישיבת הבוקר.

ראו עמוד 4א

יועץ הרמטכ"ל לאינתיפאדה, תת אלוף דוד אגמון, שמונה על ידי הרמטכ"ל להכין את הדו"ח הראשוני של צה"ל על הטבח במערת המכפלה, אמר אתמול, בעדותו בפני הוועדה, כי קיימת סבירות גבוהה, אם כי לא ודאות, שברוך גולדשטיין נכנס למערת המכפלה דרך הכניסה הראשית של אולם יצחק. אגמון אמר, שגולדשטיין ירה כ-10 כדורים בכניסה הראשית, המשיך לכיוון הדלת המחברת את אולם יצחק עם אולם היוספיה, כאשר את מירב הכדורים הוא ירה במרכז, סמוך לדלת לאולם אברהם. באזור זה היו גם רוב הנפגעים, אמר אגמון.

עוד אמר, שגולדשטיין נהרג ליד הפתח של אולם היוספיה. להערכתו נהרג גולדשטיין בשלב החלפת המחסנית, כשלא ירה. יו"ר הוועדה מאיר שמגר העיר, כי מהתמונה עד כה עולה שתקפו את גולדשטיין לא יותר משלושה עד ארבעה אנשים. אגמון אישר זאת ואמר, כי ניתן להסיק זאת גם לפי כמות הכלים שפגעו בגולדשטיין. לדבריו, מדובר בארבעה כלים מוכתמים בדם. אגמון שלל את האפשרות שהיה מסייע לגולדשטיין.

לבקשת פרופ' מנחם יערי, כי יאמר את הערכתו על תיפקוד החיילים במערת המכפלה אחרי הטבח, אמר אגמון, כי יש לו רושם "שלקח להם הרבה זמן להתאושש". אגמון היה ביקורתי במיוחד כלפי תגובת סג"מ רותם רביבי, שהיה החייל היחיד באזור אולמות התפילה. הוא אמר, כי עמדו לרשותו בין 10 ל-15 שניות מרגע הישמע הירי ועד להתחלת הבהלה של המוסלמים בבהלה מאולם יצחק, שבהן לא פעל. הוא ציין, עם זאת, כי הוא מבין את התחושה של קצין, ששמע את היריות בתחילה לא שמע מכיוון הן באו.

על שני החיילים ששמרו ליד השער המזרחי אמר אגמון, כי הם "תפקדו עוד פחות טוב", שכן ארך להם זמן להגיע לרביבי. היה עליהם להיכנס פנימה מיד, לכיוון הירי.

יו"ר המועצה המקומית קריית ארבע צבי קצבר אמר, כי ניתן ליצור הפרדה בין המתפללים המוסלמים והיהודים אם יאפשרו ליהודים להתפלל בחלק המסוגר היום של מערת המכפלה, במערה התחתונה, שהמוסלמים אינם מרשים לרדת אליה מתוך קדושתה, אלא משלשלים אליה נרות מדי יום. קצבר ציין, כי על פי המסורת היהודית נמצאים באולם התחתון קברי האבות, יש שם אלמות תפילה וקבורה, ואין כל מניעה להתפלל שם. אמנם אפשר לרדת למערה התחתונה רק על ידי הרמת מרצפת באולם יצחק, אך ניתן לבנות כניסה מלאכותית.

קצבר העיר, שלא היתה אינדיקציה למעשה של גולדשטיין, שהיה "איש עדין מאוד ולא היה יכול לגעת בזבוב". הוא טען, כי בקריית ארבע גר אחד הציבורים המאופקים ביותר בארץ, אך אין שליטה על מעשים של בודדים, שאיש לא יכול היה לצפותם מראש. קצבר קבל, על כי התקשורת ראיינה בודדים קיצוניים.

עפ"י ההסכם עם אש"ף מינה המושל את נתשה לראש העיר חברון
עמ' 3א

2 חיילים נפצעו בחילופי אש עם פלשתינאים ליד מפקדת צה"ל בעזה
עמ' 3א

יו"ר מועצת קרית ארבע על גולדשטיין: האיש היה עדין מאד, הוא לא יכול היה לפגוע בזבוב
עמ' 4א

500 קציני מילואים חתמו על מכתב הקורא לראש הממשלה להפסיק את המשא ומתן עם אש"ף
עמ' 7א

עשר נשים וילדות בנות משפחה אחת נטבחו במאחז של מפלגת הקונגרס
עמ' 12א

בגליון זה 36 עמודים בארבעה חלקים

בורסה

שבוע המסחר בבורסה נפתח אתמול בעליות: מדד המשתנים עלה ב-1.92% לרמה של 212.06 נקודות. מחזור המסחר נותר נמוך – 215 מיליון שקלים.

שערי מטבע

	דולר	השינוי
יציג	2.9690	—
שוער	3.02	—
סל יציג	3.2191	—

החברה מס' 1 בארץ המייצרת מערכות אל פסק ON-LINE
נמאטרוניק
טל: 02-821777

ברוך מרזל נעצר בביתו של יורם שקולניק

מאת שלמה דרור ומשה מובאל

מנהיג "כך", ברוך מרזל, נעצר אתמול, בעקבות מידע מודיעיני, בהתנחלות מעלה חבר שבדרום הר חברון. כוח גדול של משטרה ומג"ב הפתיע את מרזל לפנות בוקר, כשישן בביתו של יורם שקולניק, העצור באשמת רצח פלשתינאי כבול.

ראו עמוד 5א

מרזל היה מבוקש במשך 5 שבועות, מאז שהוצא נגדו צו מעצר מינהלי.

מרזל נלקח לחקירה ולאחר מכן הועבר למעצר בבית מעצר השרון. אשתו של יורם שקולניק ואמו אמרו אתמול, כי לא ידעו שמרזל הסתתר בבית.

בכל יום השיחות חינם לעיר אחרת בעולם

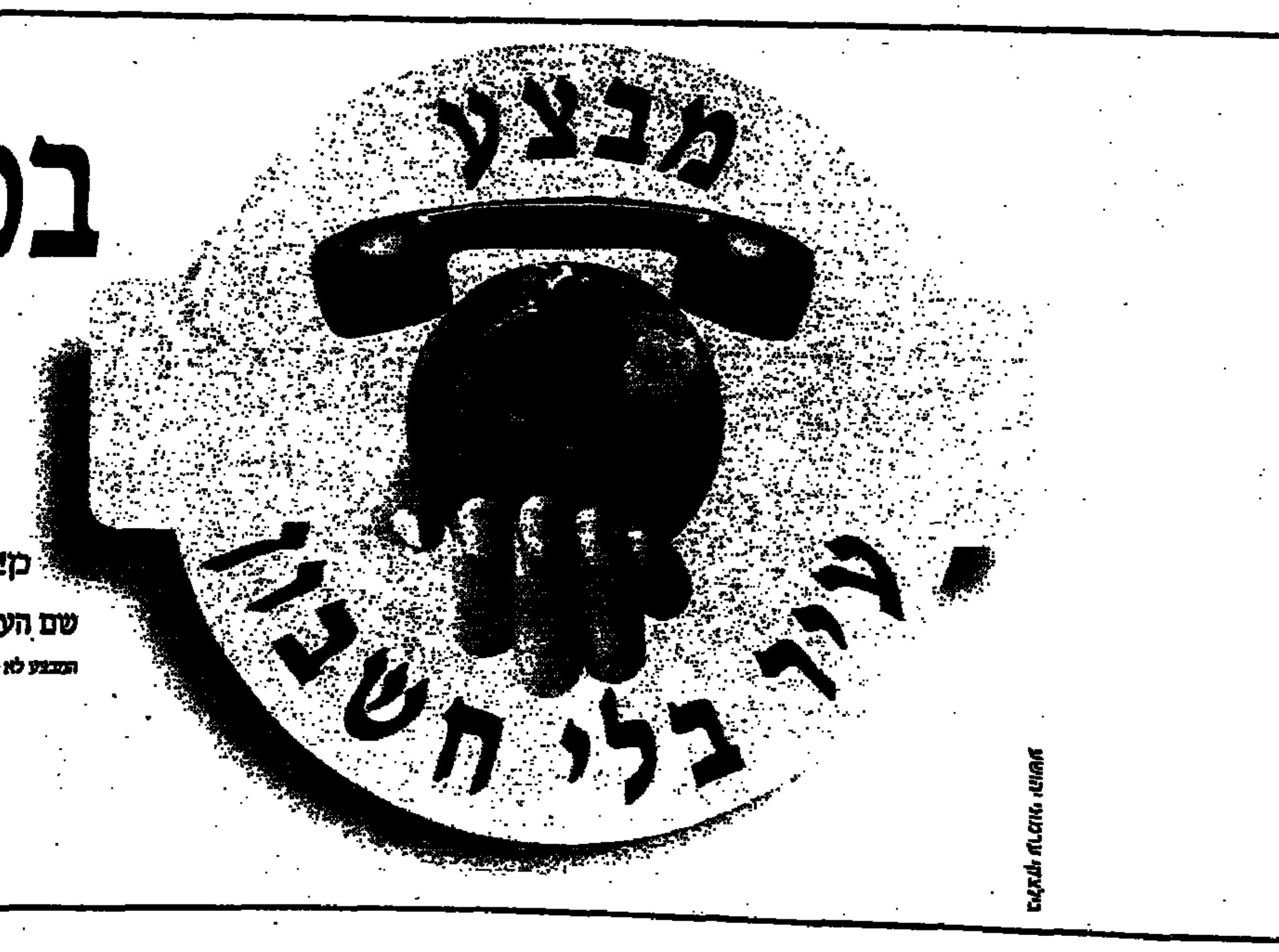

כן! מיום שני 4.4.94 ועד יום שני 18.4.94 כל שיחות הטלפון, לאחת הערים הגדולות בעולם יהיו בחינם!

שם העיר הנבחרת לאותו יום יפורסם למחרת בעיתון. אז תן צלצול לחו"ל היום, ומחר תדע, אולי דיברת בחינם.

המבצע לא יתקיים ביום השואה וביום הזיכרון.

בזק איזה עולם קטן

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מזג האוויר

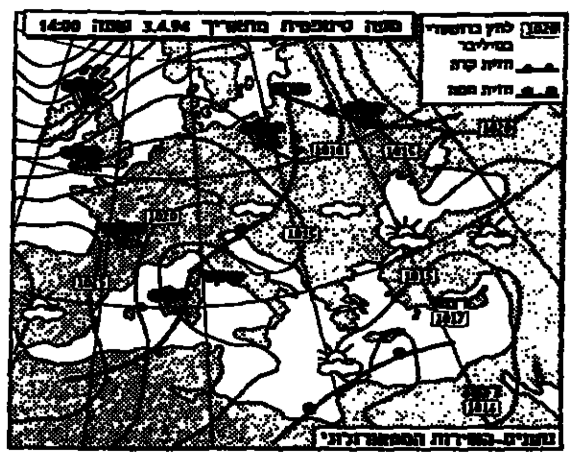

נאה

יהיה נאה עם עליה נוספת בטמפרטורות וירידה בלחות. הים יהיה נוח; גובה הגלים בין 40 עד 80 ס"מ; טמפרטורת המים – 18 מעלות. תנשב רוח צפון-מערבית עד דרום-מערבית קלה עד מתונה במהירות של 20 עד 30 קמ"ש, ישררו תנאים לא טובים לראייה. בחרמון מזג אוויר נאה, ולא יהיו תנאי גלישה.

תיאור המפה הסינופטית: רכס מעל מזרח הים התיכון גורם למזג אוויר בהיר. שקע רום מעל מפרץ סירטה בלוב מתקדם מזרחה, ויגרום להתחממות מעל אזורנו. אפיק מצפון אירופה למערב הים התיכון גורם שם למזג אוויר מעונן עם גשם.

התחזית להיום

זריחת השמש – 06:25
שקיעת השמש – 19:01
זריחת הירח – 02:19
שקיעת הירח – 13:15

זיהום האוויר

מפלס הכנרת

כמות המשקעים (במילימטרים)

מעודכן ליום 3.4.94 שעה 20.00	הכמות שנמדדה	מתחילת העונה	ממוצע רב שנתי
חיפה	—	426	550
שדה דב ת"א	—	343	524
נתניה	—	442	571
הגליל (מצפת הרשים)	—	657	900
מרחביה	—	309	452
דגניה	—	227	408
ירושלים (מרכז)	—	494	590
באר שבע	—	115	206
חוף עזה	—	215	405
אילת	—	64	31
יריחו	—	93	165

הטמפרטורות בעולם

	מינימום	מקסימום	מזג האוויר
איסטנבול	11	19	גשם
אמסטרדם	4	7	גשם
אתונה	12	19	בהיר
בודפשט	6	13	בהיר
בוקרשט	8	18	מעונן חלקית
בריסל	4	8	גשם
ברלין	4	8	גשם
וינה	5	11	נאה
ורשה	0	7	נאה
ז'נבה	3	6	מעונן
מינכן	-2	6	מעונן חלקית
לונדון	3	6	גשם
ליסבון	8	16	מעונן חלקית
מדריד	5	15	מעונן חלקית
מוסקבה	0	6	נאה
ניו יורק	2	8	מעונן חלקית
פריס	3	6	גשם
פראג	3	6	גשם
פרנקפורט	4	7	גשם
ציריך	3	7	גשם
קהיר	14	27	נאה
קופנהגן	3	9	נאה
רומא	7	14	מעונן חלקית

*הטמפרטורות אתמול

יישום הסכם עזה-יריחו

נשלמות ההכנות לפינוי יריחו. כ-70 שוטרים פלשתינאים יגיעו מחר לעיר

מאת יוסי טורפשטיין

ביריחו השלום אתמול פינוי של רוב הציוד מתחנת המשטרה המקומית, הממוקמת ליד הכיכר המרכזית בעיר. תכולת התחנה הועמסה על שלוש משאיות ונותר בה רק כוח מצומצם של שוטרים, עד שיועבר המתקן לידי המשטרה הפלשתינית.

מקורות פלשתיניים בעיר מסרו כי הכנות לפינוי נעשות גם על-ידי המינהל האזרחי בנפת יריחו. קרוונים המשמשים לצרכי עבודת המנהל במתחם שבו ממוקם המינהל האזרחי הוכנו להעברה. במינהל האזרחי עוסק צוות מתורגמנים כבר זמן מה בתרגום של תיקים ומסמכים מעברית לערבית כדי להקל על מלאכת העברת משרדי המינהל האזרחי לידי הפקידים הפלשתינאים.

בצירים המובילים ליריחו הולכת ונשלמת הכשרת הקרקע להצבתם של מבנים שישמשו מסופי מעבר בין שטח האוטונומיה ביריחו לבין שאר הגדה. העבודות מתבצעות בשני אתרים ליד ציר הנסיעה הראשי בבקעה, ירושלים-יריחו-בית שאן: האחד ליד ורד יריחו והשני באזור עוג'ה.

מקורות בפתח דיווחו כי השבוע עתיד להגיע ליריחו ולרצועת עזה כוח החלוץ של המשטרה הפלשתינית, שימנה כ-500 איש על ציודם, הכולל אספקה לשלושה חודשים ואוהלים. לדבריהם, ייכנסו מחר כ-70 איש, רובם קצינים של צבא השחרור הפלשתיני (צש"פ), שאנשיו הוכשרו לתפקידי שיטור בירדן ובמצרים, וכן כמה בעלי תפקידים מטעם אש"ף בתוניס.

ליריחו ייכנסו קצינים מחטיבות "בדר" ו"אלאקצא" של הצש"פ, החונות בירדן ואילו לרצועת עזה ייכנסו אנשי חטיבת "עין ג'אלות" החונה במצרים. ביום חמישי, אמרו המקורות, ייכנסו עוד כ-420 אנשי צש"פ ליריחו ולעזה.

לדברי המקורות, יגיע כוח החלוץ כדי להכשיר את הקרקע לקראת תפיסת המתקנים הישראליים, שיפונו ולקראת קבלת סמכויות המנהל באזור. אולם, אנשי כוח השיטור הפלשתיני יתחילו לממש את סמכויותיהם רק לאחר שייחתם הסכם עזה-יריחו ויתחיל ביצועו של ההסכם.

ביריחו פועלות כיום "ועדות סדר" מטעם הפתח ומפלגת "פדא". אלה עוסקות בעיקר במשימות כמו יישוב סכסוכים מקומיים. כאשר תתחיל לתפקד באזור המשטרה הפלשתינית תינתן לחברי הוועדות האפשרות להצטרף לכוחות המשטרה לאחר שיעברו מבדקים.

אווירה אופטימית

ג'מאל סאפי, המופקד על נושא המשטרה ביריחו מטעם הפתח המקומי, העריך כי הצעדים שעליהם הוחלט באחרונה כמו האצת המו"מ, פריסת כוח החלוץ של המשטרה הפלשתינית והחזרת מגורשים עשויים להשפיע באורח חיובי על דעת הקהל בשטחים.

לדבריו, ביריחו שוררת עתה אווירה אופטימית יותר, אשר תתחזק לדעתו גם בשאר השטחים אם הפלשתינאים ייווכחו שבניגוד לעבר, מתבצע עתה מאמץ לעמוד בלוח הזמנים של הסכם הצהרת העקרונות וכי שוטרים פלשתינאים יוכלו בקרוב לספק הגנה לחלק מתושבי השטחים ולאחר מכן לכולם.

עם זאת, ציין, הסידורים בחברון אינם מספיקים שכן הסכם חברון הותיר בעינו את נקודות החיכוך בין המתנחלים לפלשתינאים ואלה עשויים בעתיד לגרום קשיים חמורים נוספים לתהליך השלום. לדעתו, אף כוח המשקיפים לא יהיה יעיל במניעת חיכוך כזה אם לא יוענקו לו סמכויות מעשיות ויעילות.

עבדאללה חמאר, חבר לשכת יריחו של מפלגת "פדא", אמר אתמול כי תושבי יריחו לא עורכים הכנות מיוחדות לקראת הגעת כוח החלוץ של המשטרה הפלשתינית וכי לא הושלמה הכנתם של מתקנים להלנת אנשי הכוח. "כל עוד שוהה הצבא הישראלי בשטח", אמר, "אין תפקיד ממשי לאנשי המשטרה הפלשתינית ולכן אנשים ממתינים לראות אם אכן יוממש ההסכם ותתחיל נסיגה של הישראלים".

לדברי פארוק אל'אמין, קצין לשעבר במשטרת ישראל בשטחים הממונה על אבטחת האוריינט האוס, המטה הפלשתיני במזרח ירושלים, עם כניסת כוח החלוץ של המשטרה הפלשתינית תתחיל להתבצע הפיפה בין כוח זה לבין כוחות צה"ל והמשטרה שיתחילו את פעולת הנסיגה.

נסיגה פשוטה יחסית

לדעתו, ביריחו תהיה הנסיגה הישראלית פשוטה יחסית, שכן מספר המתקנים והחניות שעל ישראל לפנות הוא מצומצם. להערכתו, ניתן להשלים את הנסיגה בתוך זמן קצר ביותר. אל'אמין, שעמד בראש ועדה מקצועית שהכינה את נושא המשטרה במסגרת הוועדות שליד המשלחת הפלשתינית, אמר כי לאחר שיגיעו בעלי התפקידים הבכירים של אש"ף, ובהם גם המנכ"ל המיועד, גנרל נאצר יוסף, יוחל בגיוס של תושבי השטחים שנרשמו לפני חודשים אחדים לשירות במשטרה.

כמו כן יוקמו מכללות משטרה בעזה ובבית-לחם ובהן יוכשרו שוטרים, לרבות קציני משטרה. עד להשלמת הכשרתם של תושבי השטחים בעבודת משטרה ייעודית, יופעלו אנשי צש"פ ובכוחות אחרים של אש"ף, שהוכשרו בחו"ל לתפקידי משטרה "כחולה".

לדעת אל'אמין, כניסתם של ראשוני השוטרים מסמנת עבור הציבור הפלשתיני את הצעד המעשי הראשון לשינוי המצב מיסודו. לדבריו, הציבור הפלשתיני נחל אכזבה קשה לאחר השמחה הגדולה בעקבות החתימה על ההסכם העקרונות ב-13 בספטמבר.

שיחת היום / עם רפי שלו

על הקריאה לפרק את ישיבות ההסדר

"ראש קטן" בפינוי מתנחלים

רפי שלו הוא בוגר ישיבת ההסדר בקרית שמונה ומשמש כרכז חברתי באולפנת צפירה ליד לוד

האם יש היום לך ולחבריך בוגרי ישיבות ההסדר תחושה שעושים לכם דה לגיטימציה?

אין תחושה כזאת וגם בעבר לא היה זמן של קיפוח. צריך לזכור שיש אלפי בני ישיבות ההסדר, האלפים המשרתים כבוגרים במילואים. יש לפיקוד צה"ל יחס מיוחד כלפי בני ישיבות ההסדר. תשאל כל מפקד, בין אם הוא דתי או חילוני, את מי היה רוצה לראות לצדו בשעת קרב ותשמע את התשובה. רבים נפלו וחלק בקרבות ובמלחמות, כמו בני הישיבה שלי שנלחמו בקרב סיל במלחמת לבנון, או בני ישיבות הגולן שנלחמו בקרב בסולטן יעקב. הרשימה עוד ארוכה. תמצא בני ישיבות ההסדר משרתים בכל היחידות בצה"ל.

שאלת הסירוב למלא פקודה אם יידרשו חיילים לפנות מתנחלים מלב חברון מעסיקה גם אנשי יחידות הסדר.

נושא סירוב פקודה בצה"ל אינו עולה. יש גדרים הלכתיים סביב שאלות שונות של הפעילות הצבאית כמו פעילות צבאית בשבת וכד'. על דברים מסוג זה נכתבו ספרים וההוראות ההלכתיות ברורות. אני מייצג רק את עצמי בתשובה לשאלתך, ואינני מייצג בעניין זה את כלל ישיבות ההסדר. לכל אחד מבני ישיבות ההסדר יש קווים אדומים משלו מעבר לשירות בצבא. אני סבור שיש לציין שאין לסרב פקודה אחת אנחנו עלולים לגרום לאנרכיה בצה"ל. אבל אם נגיע להכרח לבצע – על פי פקודה – פינוי של מתיישבים יהודים – יהיו בני ישיבות ההסדר בבעיה. אולי בזה סבילים ונכונה לא לבצע את הפינוי בפועל. למרות שבני ישיבות ההסדר יודעים במה שמדובר בבוא "ראש גדול", ייתכן שבמקרה הזה הם יפעלו דווקא ב"ראש קטן".

אולי חיות מעריך שהממשלה לא תשלח בני ישיבות הסדר לביצוע משימה כזו?

אם הממשלה תוליכם בכל זאת על מהלך כזה, אני מקווה שהיא תשלח חיילים שאינם חיילי ההסדר למשימה הזאת. צריך להבין שבמקרה כזה אנחנו נקלעים לבעיה אמיתית. אנחנו מצווים לא להטיל על ולתנו משימה שאיננו מסכימים לה. אבל אני מעריך שבני ישיבות ההסדר לא ירצו לבוא לקרע בעם ובמשמר של דבר יצייתו לפקודות צה"ל. צריך לדעת דבר נוסף, שיש רבנים המתנגדים להוראה לסרב פקודה, במקרה שצה"ל מטיל על חיילי ההסדר משימת פינוי תושבים.

בסך הכל המצב כיום מלמד על היכולת ההלכתי והאידאולוגי בקרבנו ועל המעורבות הציונית-לאומית של בני ישיבות ההסדר. יש רבנים המדברים על זכות הסירוב למלא פקודה לפנות תושבים אבל צריך לזכור שזה בתוך ויכוח אידאולוגי על הציונות. האפשרות לסירוב פקודה, ואת זה גם הרב אורי אמר צריך לדעת, איננו נעשה על הלל ריק אלא מתוך מניעים ציוניים ואידאולוגיים.

אולי, במובן של דבר, יתבקשו רק אלה מבני ישיבות ההסדר התומכים במשרה פוליטי-ריאלית לסייע בפינוי מתנחלי חברון?

אין הבדלי השקפות על שלמות הארץ בקרב ישיבות ההסדר אבל השאלה היא מה סדר העדיפויות. יש כאלה שלמות ארץ ישראל בראש סדר העדיפויות של הם ויש כאלה שתהליך השלום ומניעת שפיכות דם יהודי קודמת לכל. זה מתפצל בין ישיבה לישיבה ובין משנתו של רב ישיבה זה לרב אחר. הדעה האחידה נעה מתנועת "מימד" ימינה אבל מתרכזת בהשקפה הדתית, הציונית-לאומית. לכן, קשה להפריד בין חיילי ישיבות ההסדר על פי השקפתם, אבל מכאן ועד להטיל דופי בדבקותם של חיילי יחידות ההסדר במדינה, בצבא ובמילוי פקודות מפקדיו – הדרך ארוכה מאוד.

מאת גבי זהר

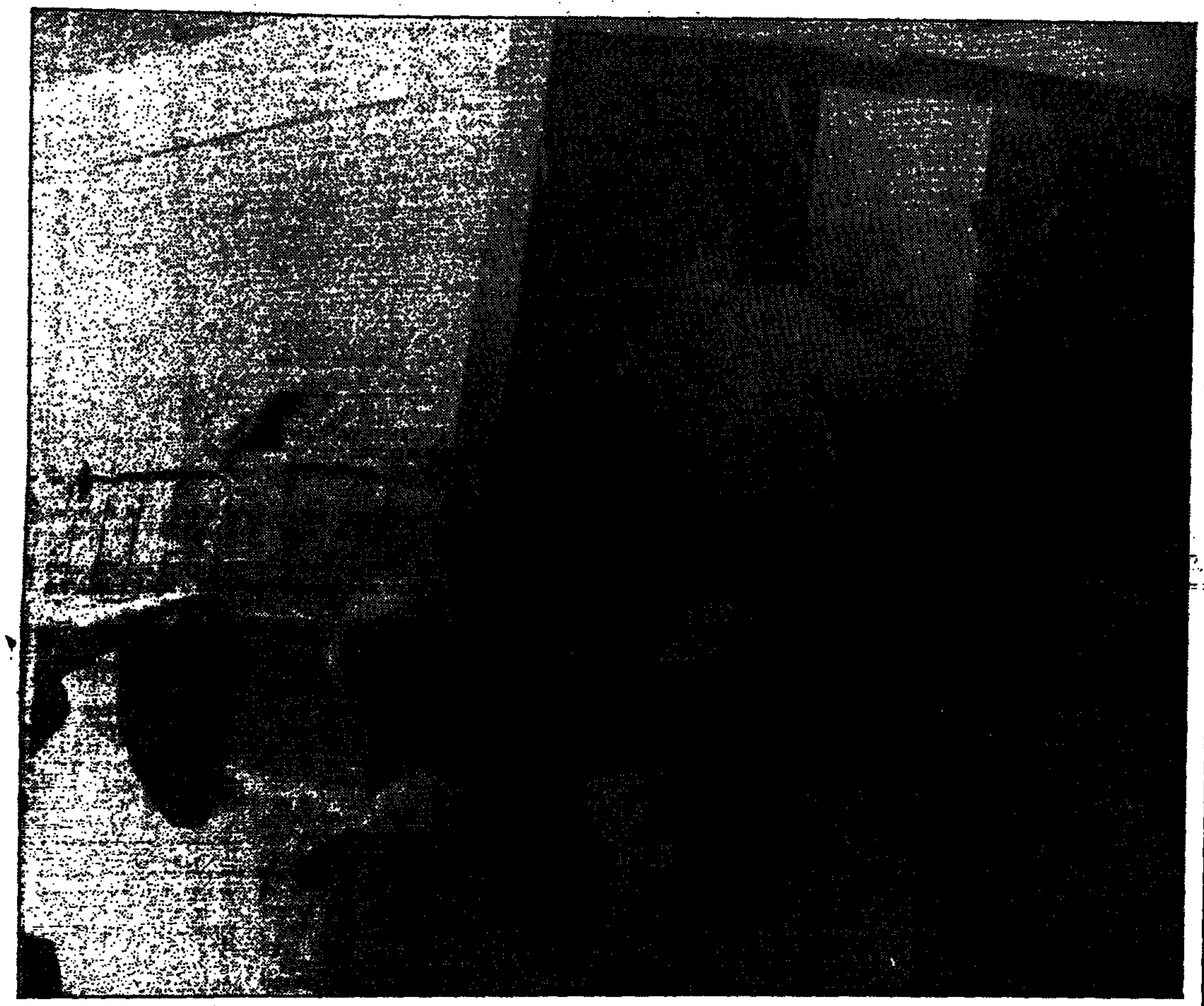

תצלום: יעקב לבר, "יפו"

פועלים מעמיסים את תכולתה של תחנת המשטרה ביריחו על משאית, לקראת העברת המבנה לידי המשטרה הפלשתינית של אש"ף בשבועות הקרובים

מקורות פלשתיניים: ברשימת המוחזרים כלולים 48 שמות

מאת איתן רבין, סופר הצבאי של "הארץ"

עשרות מבוקשים ומגורשים ישובו לבתיהם בשטחים, הוחל ממחר. בשלב זה סירבה מערכת הביטחון להתיר את שיבתו של אכרם הנייה. לפי שעה לא כלולים ברשימה שניים מבכירי המגורשים, מוחמד דחלאן וג'יבריל רג'וב. עם זאת, אמרו מקורות ביטחוניים בישראל כי אין להם כל התנגדות לכך ששניים ישובו מיד.

מקורות פלשתיניים מסרו כי ברשימת המגורשים שיורשו לשוב מצויים 48 שמות:

- מיתאן ברגותי, ראש משרד הפתח ברבת-עמון.
- אמין מקבול, מגורש מאזור שכם, השוהה ברבת-עמון.
- אחמד אל'דיק, סגן שגריר אש"ף בתוניס, מגורש מאזור שכם, נשוי לבתו של אבו-ג'יהאד.
- סמיר סביחאת, חבר המועצה המהפכנית של הפתח, מגורש מג'נין.
- ד"ר תייסיר ערערי, קומוניסט.
- ג'אמיל זקוט, מפלג יאסר עבד-רבו בחזית הדמוקרטית, מגורש מעזה.
- רמזאן אל'מצרי.
- ג'מאל אל הנדי.
- הישאם זהדה.
- ג'יהאד אל'מימי.
- חליל עשוד.
- יוסף אגה.
- מוסי אבו-חוילה.
- איברהים חדר עלי.
- אחמד מחמוד ג'אבר.
- עדנאן דעיר.
- חליל סובחנה.
- עלי חלייקה.
- מוחמד נופאל.
- עפיף סובחנה.
- מוחמד מוסטפא דקאמה.
- רשיב סובחנה.
- עבד אל'חפיז שואורה.
- הוסני זמארב.
- חליל מנעא מילכיאן.
- תחסין חגאגה.
- ערפאת באדר.
- סמיר כמסיה.
- עבד אל'חמיד אל'באבא.
- עבד אל'חמיד רוואשדה.
- עדיף חליל חלייקה.
- עבדאללה אבו-סמהדנה.
- פריג' אחמד אל'זורי.
- עאיש אבו-סעדה.
- ג'מאל אבו-חבל.
- אחמד אבו-מאלק.
- מועיד מוסלם.
- אחמד עבד אל'פתח נאצר.
- הישם דחלאן.
- יוסרי אל'עומוס.
- נאביל תמוס.
- ריאד מג'ווה.
- מוחמד מוזה.
- ריויק אל'בידי.
- ג'מאל אבו-ג'דיאן.
- סובחי בשיר.
- עסה אבו-קריש.
- עבאל האמה.

וילנאי נועד לשיחת הבהרה עם ראשי הפתח בעזה בעקבות הריגת 6 מאנשיהם בידי מסתערבים

מאת איתן רבין ועמירה הס

אלוף פיקוד הדרום, מתן וילנאי, נפגש אתמול בערב עם ראשי המנהיגות הפלשתינית ברצועת עזה, לשיחת הבהרה בעקבות הריגתם של ששת אנשי הפתח במחנה הפליטים ג'באליה בידי כוח צה"ל, בשבוע שעבר. מלבד האלוף השתתפו בפגישה מפקדי כוחות צה"ל ברצועה, תת-אלוף דורון אלמוג, ראש המינהל האזרחי, תת-אלוף דובי גוית וקצינים נוספים.

מהצד הפלשתיני השתתפו מנהיגי הפתח ברצועת עזה, ד"ר זכריא אל'אגה, הישאם עבד אל'ראזק וסופיאן אבו-זיידה. בפגישה הועלו כמה עניינים, ובראשם שאלת התיאום בין כוחות צה"ל לבין השוטרים הפלשתינאים העתידים להגיע בקרוב לרצועה.

מקורות צבאיים אמרו אמש כי הפלשתינאים ביקשו לדון בפרטי התקרית בג'באליה, אולם וילנאי הגיב בחריפות ואמר כי ששת אנשי הפתח שנהרגו לא היו צריכים לנוע עם נשק במונית.

הפלשתינאים העלו כמה בקשות, וביניהן מתן הקלות במחסומים ובתנועת כלי הרכב. אחד הפלשתינאים שהשתתפו בשיחה אמר ל"הארץ" כי "זו היתה שיחת הבהרה, שכללה חילופי מידע לגבי בואם של השוטרים הפלשתינאים והחזרת המגורשים".

שהובהר נושא התיאום, והעובדה שהפלשתינאים אינם רשאים להסתובב עם נשק כל עוד צה"ל נמצא ברצועת עזה".

העובדים הפלשתינאים במחלקות המינהל האזרחי ברצועת עזה (כמו משרדי הבריאות, החינוך וכו') ימשיכו בתפקידיהם גם לאחר החתימה על הסכם האוטונומיה. זו עמדתם של כל הגורמים הפלשתיניים, הנשאלים על ההכנות ברצועה לקראת העברת הסמכויות.

העובדים ימשיכו בתפקידיהם

מקור צבאי בכיר אמר כי "לא נתקבלו החלטות תגליתיות. כל צד שמע את הצד השני, החשוב הוא

המשך עבודתם – כולל של הבכירים ביניהם כמו מנכ"לי משרדים והמפקחים – יבטיח ניהול חיים תקין פחות או יותר בתקופת השינויים הצפויה. המשך עבודתם חיוני במיוחד לנוכח העובדה שעד כה לא הוקמה ממשלת מעבר, שמתפקידה היה לעמוד בראש הפונקציות האזרחיות האלה (בשטחי הרצועה והגדה כאחת), ושחבריה אמורים ללמוד את תחומי המשרדים שבטיפולם.

בעבר דובר שבממשלת מעבר זו יהיו חמישה תושבי הרצועה, שבעה תושבי הגדה ו-12 מהתפוצה הפלשתינית. אל המינהל האזרחי לא פנו גורמים פלשתיניים כלשהם כדי להכיר מבעוד מועד את המשרדים השונים.

אש"ף שכר את חברת הייעוץ הטכנולוגי הכלכלי TEAM כדי שתכשיר את התאמת המידע במחשבי המינהל האזרחי לצרכי הממשל העצמי, אך עד כה לא נעשה דבר בתחום זה, וברצועה מחכים לבואם הקרוב של מומחי המחשבים של ה-TEAM לאחר החתימה על ההסכם. מדובר בחברה מסחרית ודתית, שנוסדה בלבנון ב-1975 על-ידי פלשתינאים, מצרים ולבנונים, ולה סניפים במדינות רבות. לאחר הסכם אוסלו נפתחו משרדים של החברה בגדה וברצועה. נביל שעת, ראש המשלחת הפלשתינית לשיחות קהיר, מחזיק ב-20% ממניות החברה.

לקראת סוף מסיבת העיתונאים שהתקיימה אתמול באוניברסיטה האיסלאמית בעזה, שבה נתנה החמאס את ... של איש האוניברסיטה, האלד אל-הנדי, נמסר על שחרורו מידי חוטפיו, אנשי הפתח. שלושה אחד הבכירים נוסף מביתו בשייח רדואן כמאל עבד אל'מג'יד, חבר פתח מן השורה.

אחיו, שניסה למנוע את החטיפה, נפצע. ברצועה כפעיל בכיר יותר בפתח. אנשי הפתח טענו שהחוטף הוא משתף פעולה עם ישראל. זמן קצר לאחר מכן הציבו אנשי הפתח אולטימטום לחמאס, ותבעו את שחרור עבד אל'מג'יד ועד שעה לאחר שלא שוחרר נוסף אל הנדי, מזכיר של נשיא האוניברסיטה.

במסיבת העיתונאים סירבו הדוברים – איסמעאיל הנייה ואחמד ארטעאני – להתייחס לחטיפת איש הפתח ולכל שאלה שנגעה לחמאס.

המינהל האזרחי מונע מאונרוו"א לשפץ בתי"ס ברצועה מכספי תרומות

מאת עמירה הס, סופרת "הארץ" ברצועת עזה

המינהל האזרחי ברצועת עזה אינו מאשר לנציגי אונרוו"א, סוכנות הסעד והתעסוקה של האו"ם, לבקר בבתי ספר ממשלתיים שבגזרת הולה, כדי לתכנן פעולות שיפוץ ושיקום שימומנו בתרומת הממשל האמריקאי. במסגרת התרומות שהועברו לרצועה לאחר החתימה על הסכם אוסלו, תרמה הקרן האמריקאית הממשלתית USAID לאונרוו"א סכום של 5.8 מיליון דולר.

הכסף נועד ל"פרויקט שיקום" של מוסדות וחינוך ורווחה שונים ברצועה – ממשלתיים ושל אונרוו"א כאחת. מעבר למטרה הספציפית של שיפוץ המוסדות (הוחל מבנייה וכלה בבניית תצורת משרדים) נועדה התרומה ליצור מקומות עבודה ולהקל במעט על בעיית האבטלה החמורה ברצועה. המינהל סירב לאפשר לאנשי אונרוו"א לסקור את המצב בכמה עשרות בתי ספר ממשלתיים, כדי לקבוע כמה כוח אדם והציוד יש להקצות לעבודות השיפוץ. כספי המענק שלא ינוצלו עד יוני השנה יוחזרו לקרן האמריקאית.

המינהל האזרחי נמסר בתגובה כי "המינהל משפץ בתי ספר ממשלתיים. השנה שופצו מעל 70 בתי ספר וממשיכים בשיפוץ. הוצע לאונרוו"א לבנות בכסף בית ספר, ובאונרוו"א מסרו שישקלו את העניין".

באונרוו"א אומרים שלא הסוכנות יכולה להחליט מהו ייעוד של הכסף אלא USAID. כמו כן לא אושר לאונרוו"א להקים מרפאה בשכונת תל אי־סולטאן ברפיח, בחלקה שהיו עליה מבנים של אונרוו"א מאז 1949.

את הכסף תרמה ממשלת איטליה לפני כשלוש שנים. בדצמבר 1993 החלה סוכנות האו"ם לבנות את המרפאה, בהנחה שלאחר הסכם אוסלו לא תיתקל בהתנגדות הרשויות, אך הצבא הפסיק את העבודות. בשיחות שנות בשבועות האחרונים מיאן המינהל להעניק את אישורי הבנייה הדרושים. מהמינהל נמסר בתגובה שיש במקום מרפאה ממשלתית המעניקה שירותים רפואיים, ואין צורך במרפאה נוספת.

(ראו כתבה בעמ' 23)

Who does, What, Where, When, With what...

האם השאלה:
איזה טכנאי, מבצע איזו עבודה, אצל איזה לקוח על איזה ציוד, באמצעות מה ומתי?

מוכרת לך?

W-6

לניהול מערכי שרות והתקנות
לניהול מרכזי שיקום ותיקון
לניהול מערכי תפעול ויצור

היא תוכנה יהודית שעשויה להתאים בדיוק לך.

התקשר עוד היום ל: 03-497814 (עמרי)
לקבלת פרטים נוספים על התוכנה, וכן לקבלת חומר נוסף על המוצר וישומיו.

ראול וולנברג 14, רמת-החיל, תל-אביב 69719 טל׳ 03-497814 פקס: 03-497818

הודעה

האזינו הלילה לתוכניתו של
בני עורי
"שעה אישית"
בשידור חי, בין 23.00 ל-24.00
ברשת א' של "קול ישראל"

בתוכנית יתארח מר יחיאל לקט,
היו"ר בפועל של הסוכנות היהודית
וההסתדרות הציונית העולמית.

638-20-20 לוח העיר

עפ"י ההסכם עם אש"ף מינה המושל את נתשה לראש העיר חברון

מאת יוסי [illegible]

בלשכת מושל חברון התקיים אתמול בבוקר טקס החלפת ראש העירייה וחברי המועצה בעיר. ראש העירייה הממונה, עבד אל-מג'יד אבוזה, המכהן בתפקידו מאז שנת 1986, זומן ללשכת המושל, אל"מ שלום גולדשטיין, אשר הודיע לו כי סיים את תפקידו.

מוסטפא עבד אל-נבי נתשה, אחד מאישי הציבור הבולטים של חברון המזוהה עם הפתח, ואשר כיהן בעבר כממלא מקומו של ראש העירייה הנבחר, זומן בנפרד ללשכת המושל וקיבל את המינוי מידי גולדשטיין. ההחלטה התבצעה בהתאם להסכמה שנחתמה בין אש"ף לישראל. על-פי "הסכם חברון", שנחתם בקהיר ביום חמישי האחרון יוחזרו 160 המשקיפים הבינלאומיים שיוצבו בעיר ל"ועדת חברון המשותפת", שבה יהיו חברים מושל חברון וראש העירייה. הפלשתינאים התנגדו לכך שראש העירייה הממונה, שמונה לתפקידו בידי ישראל בניגוד לעמדת אש"ף, ייצג את הצד הפלשתיני בוועדה.

קבלת פנים רשמית

מאוחר יותר אתמול, בשעות אחר הצהריים, נערך בבניין עיריית חברון טקס קבלת הפנים לראש העירייה החדש. בטקס נכחו חברי מועצת העירייה הנבחרים שהוחזרו לתפקידיהם, ראשי מחלקות ופקידי עירייה אחרים.

נתשה אמר אתמול ל"הארץ" כי כבר לפני כשבוע קיבל הודעה מהנהגת אש"ף בתוניס על ההסכמה להחזרת מועצת העירייה הנבחרת לתפקידה. הוא הבהיר כי בראש סדר העדיפויות הציב לעצמו את הסרת העוצר מעל שכונות מרכז העיר הקרובות למוקדי ההתנחלות היהודית, שבהן תנועת התושבים הפלשתינאים מוגבלת בהיתרים מיוחדים, ואת פתיחת השווקים המצויים בשכונות אלה כמו שוק הירקות המרכזי, "חסבה". הדבר ייעשה, לדבריו, כדי להחזיר את החיים בעיר לתקנם.

כמו כן הבהיר נתשה כי העירייה בראשותו תפעל להגשת שירותים לתושבי העיר, במנותק מן המחלוקות הפוליטיות השוררות בין הארגונים הפלשתיניים. הוא אמר כי אין בידיו מידע על האופן שבו יתפקד כוח המשקיפים הבינלאומי, שיתפרס בקרוב בחברון ואף לא על טיב הקשר בין כוח זה לבין העירייה.

יחד עם ראש העירייה החדש-ישן יוחזרו לכהן גם שבעת חברי העירייה שנבחרו בבחירות המוניציפאליות בשנת 1976: חאלד עסילי, כמאל דוויק, עלי עאשור, אסחק נתשה, רשאד קאדי, ד"ר זוהני זגייר וד"ר עבד אל-עזיז שוקיר. שני האחרונים אינם נמצאים כיום בשטחים.

ראש העירייה שנבחר ב-1976, פהד קואסמה, גורש ב-1980 מן השטחים ואת מקומו מילא מוסטפא נתשה, עד שהודחה מועצת העירייה בידי המינהל האזרחי ב-1982. קואסמה נרצח בירדן ב-1984, בידי גורמים פלשתיניים קיצוניים, שהיו קשורים בסוריה.

לאחר הדחת מועצת העירייה הנבחרת מונה קצין ישראלי שניהל את ענייני העירייה. ב-1986 מונה אבוזה, שכיהן עד אז כראש לשכת החינוך בנפת חברון, לתפקיד ראש העירייה ויחד עמו מונו מחברי המועצה שלושה אישים נוספים, שאף הם לא יכהנו עוד במועצה.

תהליך המינוי של מועצות עירוניות בשטחים בידי המינהל האזרחי באמצע שנות ה-80' עורר בשעתו התנגדות עזה מצד אש"ף. על רקע תהליך השלום נעשו בשלוש השנים האחרונות ניסיונות שלא עלו יפה להחליף בכמה ערים בשטחים, ובהן חברון, שכם ועזה, את העיריות הממונות בעיריות הנבחרות או בוועדות קרואות.

השפעה בערים אחרות

בחברון ניסה למשל פאיז קואסמה, אחיו של ראש העירייה שגורש ונרצח, לפעול בכיוון זה לפני כשנתיים, אולם נכשל בכך. מקורות פלשתיניים העריכו אתמול כי המינוי בחברון ישפיע עתה גם על שינויים בעיריות אחרות כמו שכם, רמאללה, יריחו ועזה, שבהן אין מועצות עירוניות או שמכהנים בהן ממונים מטעם השלטונות הישראליים. להערכתם, הצעד הבא לחילופי עירייה הוא יריחו, שבה מכהן כמ"ל צברי חלף כראש עירייה ממונה.

הרחוב הפלשתיני בחברון קיבל בהסתייגות את הסכם חברון, לרבות החלפת העירייה. הארגונים האיסלאמיים, החמאס והג'יהאד האיסלאמי, הביעו התנגדות, בטענה שההסכם משקף כניעה פלשתינית לתכתיבים ישראליים שכן לא מולאה התביעה הפלשתינית המרכזית – פינוי המתנחלים מחברון ומתן ביטחון לתושבים הפלשתינאים.

ארגוני השמאל הפלשתיניים, כמו החזית העממית, התנו את הסכמתם לחילופי העירייה בכך שהעירייה החדשה תפעל רק כדי להכין בחירות עירוניות. בתוך ארגון הפתח המקומי נחלקות הדעות ויש בין פעילי הפתח, ברובם מגבורי הקו הנצי, המתנגדים להסדר זה בנימוק כי אינו מספק את דרישות המינימום של הפלשתינאים. לדברי אלה, חילופי העירייה אינם רלוונטיים לדרישות אלה.

צלם נפצע

האווירה הקשה בקרב תושבי חברון התמשכה אתמול, כמו בימים הקודמים, בהתנגשויות עם כוחות צה"ל במרכז העיר. בעת ההתנגשות, שאירעה אתמול אף נפצע ברגלו צלם עיתונות פלשתינאי, הישאם שרבאתי, בן 25. לדברי עיתונאים פלשתינאים נפצע שרבאתי מירי מכוון של אש חיה מצד אחד מחיילי צה"ל.

בעיר הורגשה שביתה, במחאה על כך שההכרזה הישראלית על הסרת העוצר הממושך בחברון לא כללה את מרכז העיר, הקרוב למוקדי ההתנחלות היהודיים בעיר. המצב הכלכלי בחברון גרוע, משום שחיי המסחר והעבודה שותקו מאז הטבח במערת המכפלה. עקב המצב הכללי בגדה כולה, מתקשים פועלים רבים מחברון לחזור אל מקומות עבודתם בתחומי הקו הירוק.

תצלום: "[illegible]"

מוסטפא נתשה (במרכז) בקבלת הפנים הרשמית שהתקיימה לכבודו בחברון, עם מינויו המחודש לראש העירייה

אתמול בטלוויזיה / חנה קים

הצד השני של אילנה דיין

"בילי בדרכים", ערוץ שני, 19.30.

לפני כמה חודשים ראיינה בילי מוסקונה-לרמן את רפאל איתן. מה כבר אפשר לגלות על רפול שלא ידענו? מסתבר שאפשר. מנהיג צומת חשף את מלוא עומק אטימותו, כשסירב להודות בכך שמות בנו גרר אצלו תגובה רגשית כלשהי. זה היה ראיון לא פוליטי, אך מצמרר. הבעיה היתה המביכות של המראיינת. זו הבעיה המרכזית של "בילי בדרכים". מדי שבוע מנפיקה מוסקונה-לרמן עסקת קודוק: בעוד הצופים חשים מבוכה מהשפה המתלתלה והמהימיקה המוזרה של המראיינת, מתעדטל המרואיין ממולה, ועורך סטריפטיז שלא היה מעז לעשות באף תוכנית ראיונות אחרת.

אפשר לחשוד במוסקונה-לרמן שהיא לא כל כך נמוכה כמו התוצאה שהיא מפיקה, שלא תמיד היא בוחרת במרואיינים שמעניינים אותה באמת. קרה לה כנראה מה שקרה לכמה עיתונאים אחרים, בעלי תוק גדול יותר ממנה, שעברו מהעיתונות הכתובה למשודרת: היא הסכימה מרצונה החופשי להנמיך את המצח, בעבור תופן רייטינג. בחודשים האחרונים היא החליטה ככל הנראה לעניין גם את עצמה, וזכור לטובה ראיון מצחיק ונוגע ללב שערכה עם פרופ' ישעיהו ליבוביץ. באופן נדיר היא הצפינה את הפרגל המבוכה שלה להתרפק על המרואיין, למשוך לו בשרוול, ולבקש ממנו שיאמר לה שהוא אוהב את אשתו.

אתמול נעצר המרואיין המזכסף שלה אצל אורי ליפשיץ, הפיקאסו המקומי. התוצאה היתה דומה: ליפשיץ חשף סקסיזם מיושן, ("אשתי היא קטנה, קומפקטית, לא אוכלת הרבה, היא הדבר הכי טוב שקרה לי מבחינה עסקית"), תקף את יגאל תומרקין, ("הוא כבד, הוא אגו"), אבל בשמע תומרקיני להתריד. מוסקונה-לרמן ביקשה גם ממנו, לסיום, שיאמר שהוא אוהב את אשתו.

אחר כך היא נפגשה עם טוני מיכאלי-קסטנר, בתו של קסטנר, שהתהתה מדוע אלפי ניצולי אביה לא נחלצו לעזרתו, כפי שעשו ניצוליו של אוסקר שינדלר. הכל שהמראיינת לא ביקשה הסבר לכך מחבר המערכת שלה ב"מעריב", טומי לפיד – אחד מניצולי קסטנר. מצד שני, אילו ביקשה תגובה, לא היתה זו מתאימה לתוכנית הקלילה שלה.

מוסקונה-לרמן היא הצד השני של אילנה דיין. היא לעולם לא תחקור את המרואיינים שלה על העיסוק הציבורי או הפוליטי שלהם; היא תסתפק בגילוי סוד אינטימי קטנטן, שרק שילון היה עושה ממנו מטעמים בתוכנית האירוח שלו. מצד שני, בכה מוסקונה-לרמן יוצאת דופן: הרי רוב מראייני הערוץ השני נוסעים עם הסיפורים של בילי בדרכים.

2 חיילים נפצעו בחילופי אש עם פלשתינאים ליד מפקדת צה"ל בעזה

מקורות פלשתיניים דיווחו על 11 פצועים בתקריות עם חיילים

מאת איתן רבין, סופר הצבאי של "הארץ"

שני חיילים ופלשתינאי נפצעו אתמול בבוקר בחילופי אש בין כוח של צה"ל לבין ארבעה פלשתינאים בעזה. בתקריות שהיו אתמול בשטחים נפצעו, לדברי מקורות פלשתיניים, 11 תושבים.

בסביבות 8 בבוקר הבחין כוח של צה"ל, שעמד סמוך למפקדת כוחות צה"ל במרכז עזה, במכונית פרטית שבתוכה יושבים ארבעה אנשים. המכונית התקרבה לכיוון החיילים ובשלב מסוים נעצרה, ואז יצאו ממנה ארבעה נוסעיה.

החיילים קראו לארבעה לעצור וידו לעברם. בתוצאה מירי נפצע אחד הפלשתינאים, שהחזיק בידיו רובה מסוג קלצ'ניקוב. הוא נפצע, השליך את נשקו ונמלט לאחת הסימטאות הסמוכות. שלושת חבריו ירו לעבר החיילים ושני חיילי מילואים – חנניה אסידון (36) ויוסף דבוש (35), תושבי אשקלון – נפצעו קל ברגליהם.

שני החיילים הפצועים הועברו, לאחר קבלת טיפול ראשוני, לבית החולים ברזילי באשקלון, שם נותחו הקליעים הנצאו מרגליהם.

למקום הוחשו כוחות גדולים של צה"ל, שסגרו את האזור ופתחו בסריקות. בעבור כשעה נתפסו שלושה פלשתינאים, ובמכוניתם נמצאו רובה קלצ'ניקוב וכמה מחסניות. על פי החשד הם שהשתתפו בחילופי הירי עם החיילים. השלושה נעצרו ונלקחו לחקירה.

ארגון הג'יהאד האיסלאמי מסר, כי אנשיו הם שהשתתפו בחילופי האש עם החיילים.

מקור צבאי בכיר העריך, כי לקראת נסיגת צה"ל מעזה צפוי ניסיון לבצע פיגוע ראווה גדול. לצורך כך תגבר צה"ל את כוחותיו ואת הכוננות באזור.

מקורות פלשתיניים דיווחו אתמול על התנגשויות בין חיילים לתושבים ברצועה בגדה.

לפי המקורות הפלשתיניים נפצעו בהתנגשויות 11 פלשתינאים. המקורות דיווחו על תקריות ברפיח, במחנה הפליטים ג'באליה, בחאן יונס ובמחנה הפליטים שאטי – שבהן נפצעו 9 תושבים.

כמו כן הוטחו הפלשתינאים על חיילים של צה"ל יהודי אבנים בעיר עזה. גם בגדה המערבית היו כמה התנגשויות שבמהלכן נפצעו שני תושבים. מקורות פלשתיניים דיווחו על תקריות ברמאללה ובחברון.

צה"ל תגבר את סיוריו על צירי התנועה בגדה המערבית, ואת הנוכחות במקומות שבהם נוסעות מכוניות של מתנחלים. מזה כמה חודשים מלווים סיורים של צה"ל כל קבוצה של מתנחלים, שנעה בשטחים.

גורמים במשלחת ישראל לשיחות הכלכליות:

"במקרה של קיפאון יש להציג לפלשתינאים הסכם חד צדדי"

מאת אלוף בן
סופר המדיני של "הארץ"

גורמים במשלחת ישראל לשיחות הכלכליות עם אש"ף הציעו לראש הממשלה, יצחק רבין, כי ישראל תודיע בצורה חד-צדדית לפלשתינאים על משטר הקשרים הכלכליים בין האוטונומיה לישראל – זאת, אם גיבוש ההסכם הכלכלי יתעכב, ולא ישלם במקביל להסכם המדיני.

ראש הממשלה נועד ביום ששי האחרון עם חברי המשלחת לשיחות הכלכליות, בראשות שר האוצר אברהם שוחט, לקראת חידוש השיחות השבוע. ההצעה להודעה חד צדדית הועלתה בדיון, אך רבין אינו נוטה לקבלה בשלב זה.

ראש הממשלה עומד על דעתו, כי יש להשיג הסכם כולל עם הפלשתינאים בדבר הנסיגה מעזה ויריחו, על כל חלקיו הנספחיו, ולא להתום עמם על הסכמים חלקיים, ולהשאיר נושאים פתוחים לאחר השלמת הנסיגה. רבין רוצה שההסכם הכלכלי ייחתם יחד עם ההסכם המדיני-ביטחוני.

בדיון הוצע שבמקרה של קיפאון בשיחות הכלכליות, תציע ישראל לאש"ף לחתום על הסכם ביניים כלכלי, או שתעביר להם הודעה כלכלית חד-צדדית.

על פי ההצעה להודעה חד-צדדית, תבהיר ישראל לאש"ף כי תגדיר את כניסתם של עובדים פלשתינאים מהאוטונומיה, אך רק במספר שייקבע בידי השלטונות הישראליים. לאש"ף יובטח, כי גיבוי המסים הישירים משכר העובדים יועבר לידי הרשות הפלשתינית.

שיחות הכלכלה יתחדשו מחרתיים בפאריס. ישראל ביקשה בתחילה שהשיחות הכלכליות ייערכו בקהיר, במקביל לשיחות הביטחוניות והאזרחיות, אך נענתה להצעת אש"ף לחזור ולנהל את השיחות בפאריס.

ארה"ב עשויה להרחיב את צילומי האוויר שלה בגולן

מאת אלוף בן
סופר המדיני של "הארץ"

מומחים אמריקאים לבקרת נשק, העוקבים אחר תהליך השלום במזרח התיכון, מעריכים כי במסגרת הסכם שלום בין ישראל לסוריה, תסכים ארה"ב להרחיב את הכיסוי של רמת הגולן בתצלומי אוויר, שיסופקו לשני הצדדים.

כיום מספקת ארה"ב לישראל ולסוריה תצלומי אוויר של רמת הגולן, במסגרת סידורי הביטחון שנקבעו לאחר הסכם הפרדת הכוחות משנת 74'. התוכנית נקראת בשם הקוד "קציר זיתים" בחיל האוויר האמריקאי, וארה"ב נושאת בעלויות הטיסות.

תצלומי האוויר נועדו לסייע בפיקוח על הסכם ההפרדה בגולן, בשטחים שנקבעו כאזורים מפורזים ואזורים של דילול כוחות צבאיים. על פי ההסכם, מספקים האמריקאים לשני הצדדים תצלומים של רצועה ברוחב כ-20 ק"מ מכל צד של קו הפרדת הכוחות בגולן. בישראל מבסים התצלומים את שטח הגולן, עד לקו נהר הירדן.

התצלומים נעשים מגובה רב באמצעות מטוסי הריגול "יו-2". הטיסות מתקיימות בערך אחת לחודש, בתיאום מוקדם עם מערכות ההגנה האווירית בסוריה ובישראל. התצלומים מפותחים במעבדות באיטליה, ומועברים לשני הצדדים באמצעות שגרירויות ארה"ב בתל-אביב ובדמשק.

מומחים לענייני מודיעין אומרים, כי "תצלומי ההפרדה" של הגולן שמספקים האמריקאים הם באיכות טובה בהרבה מתצלומי האוויר שישראל וסוריה יכולות לצלם בעצמן. אפשר להגדיל פי כמה ולהבחין ללא קושי בכל מתקן או כלי רכב צבאי בשטח.

דמשק (עיצ). סגן שר החוץ הרוסי, איגור איוואנוב, סיים ביקור של יומיים בסוריה, שבמסגרתו שוחח עם הנשיא, חאפז אל-אסד על תהליך השלום וקשרי שתי המדינות.

הסבב החמישי של השיחות הרב צדדיות בתחום איכות הסביבה ייפתח ביום ד' בהאג

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

אחרי הפסקה של כחמישה חודשים אמורות להתחדש מחרתיים בהאג השיחות הרב צדדיות לנושא איכות הסביבה.

המשלחת הישראלית, בראשות מנכ"ל המשרד לאיכות הסביבה, ד"ר ישראל פלג וסמנכ"ל משרד החוץ, יוסי גל, תצא היום להאג לקיום סדרת שיחות מקדימות. סבב השיחות הנוכחי, החמישי במספר, יימשך יומיים.

אתמול הביעו ראשי המשלחת תקווה כי הסבב החמישי יניב פעולות מעשיות משותפות בשטח. בעבר דווח על הסכמה שבונתה אף "פריצת דרך", כאשר הוסכם לראשונה על שיתוף פעולה אזורי להכנת תוכנית חירום אזורית לטפול באירועי זיהום ים במפרץ עקבה (אילת).

פלג אמר אתמול כי הוא מקווה שהאיחוד האירופי, שהיאום את הפעילות בעניין, יסייע עתה להצטיידותם של שלושה מרכזי הפעולה שאמורים לקום בעקבה, אילת ובנואיבה, כדי לטפל באירועים שלזיהומי ים גדולים במפרץ.

לדברי פלג, הקצינה ישראל להדצעידות התנובה למניעת זיהום ים שבאילת סכום של חצי מיליון דולר.

הבנק העולמי אמור להציג בהאג תוכנית למאבק במדבור. התוכנית, הנקראת "שיתוף פעולה לבקרת הידלדלות משאבים במזרח התיכון", גובשה על ידי מומחים תוניסאים, מצרים, ירדנים ישראלים ופלשתינאים.

התוכנית מתרכזת בארבעה נושאים: ניהול אדמות מרעה ומשק חי, שימוש במקורות מים משביים ושיקום קרקעות מליחות, פיתוח כלכלי של מטעים וייעור ופיתוח צמחים חנים לאזורים צחיחים.

על פי הסדר היום שהוכן לקראת מפגש האג אמורים הצדדים לדון בנושא תכנון חופים בדרום מזרח הים התיכון, וכן בנושאי חינוך סביבתי ומודעות סביבתית. כמו כן יתקיים דיון בהצעה אמריקאית לפרויקטים של טיפול בשפכים ביישובים קטנים, בזיהום ישובית למניעת זיהום מתעשייה.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

העדים חי סעדיה (מימין) וצבי קצובר, יו"ר מועצת קריית ארבע. קצובר טען כי את המתפללים הפקירו וכי הדרג המדיני כבל את ידי הצבא ואינו מאפשר לו להגן עליהם

תא"ל דוד אגמון: על פי ממצאי, לגולדשטיין לא היה מסייע; האש נורתה מהגלילון שעליו היה חתום

את עדויות הפלשתינאים, לפיהן גם נשמע פיצוץ, הסביר אגמון בתהודה החזקה שעוררו הירויות באולם

מאת דליה שחורי

תת אלוף דוד אגמון, יועץ הרמטכ"ל לאינתיפאדה, שהכין את הדו"ח הראשון של צה"ל על הטבח במערת המכפלה, אמר אתמול, כי בדק שלוש סבירויות לגבי האופן שבו נכנס ברוך גולדשטיין לאולם יצחק במערת המכפלה והגיע למסקנה, כי הסבירות הגבוהה ביותר היא, שגולדשטיין נכנס דרך הכניסה הראשית לאולם יצחק. תא"ל אגמון אמר זאת אתמול בעדותו בפני ועדת החקירה לבדיקת נסיבות הטבח במערת המכפלה. הוא הוסיף, כי בדק את האפשרות שלגולדשטיין היה מסייע, אך לפי ממצאיו נראה שגולדשטיין פעל לבד.

תא"ל אגמון אמר, שגולדשטיין ירה ליד הכניסה הראשית לאולם יצחק מספר כדורים, שכן נמצא שם ריכוז קטן של תרמילים. הוא המשיך לכיוון היוספיה, כאשר את מירב הירויות הוא ירה במרכז, לסמוך לדלת לאולם אברהם. שם גם היו רוב הנפגעים. שם נמצאו ריכוזי התרמילים הגדולים ביותר, ואלה היו ללא ספק מקומות הירי גם לפי בדיקת ליזר של כיווני הירי. אגמון ציין, שגולדשטיין נהרג ליד הפתח של יוספיה.

הוא סיפר, כי מונה לחקור את הטבח ביום שישי שבו התרחש. הוא פתח בחקירה למחרת, בשבת, אך כשבא למערת המכפלה, עלה מדיווחו, כבר לא מצא אותה במבנה הראשוני.

לשאלות חברי הוועדה אמר אגמון, כי אין הוא אלא סבירות גבוהה לכך שגולדשטיין נכנס לאולם יצחק דרך הכניסה הראשית. אך הסבירות של שתי האפשרויות האחרות נמוכה יותר. לא סביר שגולדשטיין נכנס לאולם יצחק דרך הדלת המחברת אותו עם אולם היוספיה, שכן אז היה צריך להמשיך עד הכניסה הראשית לאולם יצחק ללא ירי ומשם לעשות שוב את הדרך מהכניסה הראשית ליוספיה כשהוא יורה. נוסף על כך, כל האנשים שדיבר אתם במערה לא הכירו את אפשרות המעבר מהיוספיה לאולם יצחק. אשר לאפשרות שגולדשטיין עבר מאולם אברהם לאולם יצחק אמר אגמון כי על פי כל העדויות, הדל במסקר המערה וסג"ם רוחם רביבי היתה הדלת מוברחת מכיוון אולם אברהם.

יו"ר הוועדה מאיר שמגר שאל אם לא היה מסייע לגולדשטיין. הוא אמר, שכיוון הירי ליד הכניסה הראשית מצביע על כך שהיה עוד מישהו בתוך המערה. אגמון אמר, כי אפשרות זו עלתה, אך לפי בדיקת התרמילים, כל הכדורים שנורו באולם יצחק, נורו מאותו רובה. "לא מצאנו פתרון לנושא האדם הנוסף, עם הגלילון", אמר.

לשאלות על עדויות החיילים שגולדשטיין בא למערת המכפלה נושא רובה אמ"16, אמר אגמון, כי הערכתו היא, שגולדשטיין נשא גלילון. הוא ציין, החיילים שהעידו שגולדשטיין בא עם אמ"16, אמרו, שברוך כלל היה גולדשטיין בא עם אמ"16. גם סג"ם רותם, שהעיד כי בבוקר הטבח בא גולדשטיין עם גלילון, אמר, שברוך כלל גולדשטיין היה בא עם אמ"16, אך באותו יום הוא לבש מדים, וסג"ם רביבי ייחס את שרותו במילואים לכך שהוא נשא גלילון. אגמון ציין עוד, שגולדשטיין היה חתום על גלילון. עדותו של סג"ם רביבי, אמר אגמון, נראית לו יותר סבירה מאשר עדות החיילים, "שאומרים שהם ראו אותו עם אמ"16 אולי מפני שהם רגילים לראות אותו עם אמ"16".

שמגר: היו מתפללים מסייע

אגמון הוסיף, כי יש עוד עדות על אדם נוסף, שנכנס למערת המכפלה דרך השער המזרחי ונשא גלילון. זאת על פי עדות שני החיילים ששמרו ליד השער המזרחי. אגמון אמר, כי עדות שני החיילים אמנם נשמעת אותנטית, אך בכל זאת הוא סבור שגולדשטיין הגיע עם גלילון. הוא אמר, שאין לכך "תימוכין חד משמעיים", אך ציין, שגם שומר הוואקף טען שגולדשטיין בא עם גלילון ושהוא יודע את ההבדל בין גלילון ואמ"16.

השופט עבד אלרחמן זועבי ביקש להציג אפשרות, לפיה נכנס גולדשטיין עם אמ"16, כפי שהעידו שלושה החיילים, אחריו נכנס מישהו עם גלילון, הירי בוצע עם גלילון ועם אמ"16, אך הירי בגלילון בוצע תוך איסוף התרמילים בשקית, תוך כדי ירי. אגמון אמר, כי אפשרות זו קיימת "אבל נראית לי מאוד לא סבירה. צריך לעטוף את כל הרובה בשקית בשביל זה, כדי שיקלוט את כל התרמילים. אפשר לעשות זאת במקלע, אבל באמ"16 התרמילים עפים בצורה די חזקה מצד ימין, כשהם יוצאים מפתח הבליעה. לכן צריך לעטוף את כל הרובה כדי שהוא יקלוט את כל התרמילים.

עוד אמר אגמון, כי הכדורים של גלילון ושל אמ"16 הם אותם כדורים, אך אם גולדשטיין נכנס עם אמ"16 והחליף לגליל – "לא מצאנו שם מחסניות של אמ"16, אלא מחסניות של גליל". אגמון אמר, כי נראה לו מאוד לא סביר, שעוד מישהו ירה ולא נשארו כל ממצאים על כך. השופט שמגר העיר, כי אילו היה באולם יצחק אדם נוסף עם נשק, "היו מתנפלים עליו ומחסלים אותו כמו את גולדשטיין. הוא לא נעלם דרך הקהל".

אגמון הסביר את עדויות הפלשתינאים, כי לפני הירויות שמעו פיצוץ, בתהודה החזקה הקיימת כשיורים בתוך אולם. "שומעים את הירי כאילו ממקודות אחרים", אמר. לדעתו לא שמעו באולם יצחק פיצוצים אלא ירויות, אך רעש הכדורים, כשהוא חולף מעל למהירות הקול, יוצר קול פיצוץ. צרור ירויות, אמר אגמון, יכול להישמע כמו פיצוץ. הוא הוסיף, כי חיפש אם יש באולם יצחק סימנים לפיצוץ של רימון או מטען, אך אין שם סימנים כאלה.

שבע מחסניות

בתוארו את המסלול של גולדשטיין באולם יצחק אמר אגמון, כי הוא מעריך שתקפו אותו בשלב החלפת המחסנית, כשהוא לא ירה. לגולדשטיין היו בסך הכל שבע מחסניות, שתיים כפולות ואחת מ-שלושה. הוא החליף מחסניות שלוש פעמים, כי נורו ארבע מחסניות, למעט חמישה כדורים שלא נורו מהמחסנית השניה. הוא החליף כבר את המחסניות פעמיים, לפי כמות הכדורים, כשהיה ליד הדלת לאולם אברהם. הוא המשיך לירות את המחסנית השלישית, עד לאזור פתח היוספיה, השלים את הירי של המחסנית השלישית, החליף מחסנית, ירה את המחסנית הרביעית ואז כך היה צריך להחליף את כל "הצלבת". ההחלפה של המחסנית הכפולה היתה מהירה, אמר אגמון, אך בין זוג המחסניות השני ושלישית המחסניות לקח לו יותר זמן ואז תקפו אותו.

התוקף בזמן ההחלפה

"אני חושב שתקפו אותו בזמן החלפת המחסניות ואז מישהו היה יכול לרוץ אליו ולפגוע בו עם מטף הכיבוי. לאחר מכן הצטרפו גם עם המעמדים של המחיצות". שמגר אמר, כי לפי הממצאים תקפו את גולדשטיין לא יותר משלושה עד ארבעה אנשים. אגמון אישר ואמר, כי גם לפי כמות הכלים שפגעו בו, מדובר בארבעה כלים מכותמים בדם.

בסך הכל יכול היה גולדשטיין לירות 130 כדורים, אך נמצאו 108 תרמילים. אגמון ציין, כי ידוע על 19 הרוגים וכ-100 פצועים. הוא הסביר את המספר הגדול יותר של הנפגעים ביחס למספר הכדורים בכך שמהירות הלוע של כדור בקוטר של 5.56 מ"מ היא כזו, שהוא יכול להחדיר לשני אנשים ועמדת התפילה הצמודה של המוסלמים, הנוגעים כתף בכתף וכורעים זה ליד זה, מאששת את הסבירות, כי "חלק גדול מהכדורים חדר לאחד ופגע בשני גם כן".

פרשנות משפטית / זאב סגל

הוועדה לא תוותר על עדות חשובה

חוק ועדות חקירה תשכ"ט-1968 נותן בידי ועדת החקירה כוח משפטי לכפות את הופעתם של עדים בפניה, אותם להציג מסמכים שהוועדה מעוניינת לעיין בהם. בכך נבדלת ועדת חקירה ממלכתית, הפועלת מכוח החוק, מוועדות בירור למיניהן, שאינן מצוידות בסמכויות של כפייה.

ועדת חקירה ממלכתית איננה בית משפט, אולם היא מצוידת בסמכויות העיקריות הנתונות לבתי המשפט. כך, למשל, יכולה הוועדה להחליט על הוצאת צו חיפוש לצורך תפיסתם של מסמכים הנראים לוועדה חשובים לצורך החקירה.

במסיקת בג"ץ, שהתייחסה לכהונתה של ועדת חקירה, הובהר, שסמכויותיה העקרוניות באשר לניהול הדיון שבפניה, תואמות את הכוחות הניתנים לבית המשפט. הוועדה עצמה מוסמכת להוציא צו הבאה, כמו של בית משפט, והסמכות זו ניתנת לה כדי להבטיח שתוכל להגיע לחקר האמת. הסמכות להוציא צו כזה חלה על פי סמכותו של בית המשפט ובמגבלות האמורות בדין הפלילי.

עדות בפני ועדת חקירה לא תשמש ראיה בהליך המשפטי, אלא במשפט על עבירה של עדות שקר. היא יכולה לשמש כרקע לחקירה משטרתית.

במקרה שבו מסרב עד להופיע בפני הוועדה או להציג בפניה מסמכים, ניתן להביאו להטלת קנס של עד 1400 שקלים. אף להוציא נגדו צו הבאה. אם מסרב האדם לשלם את הקנס או לא נענה לצו הבאה ניתן להפעיל לגביו את הנוהל הקבוע במשפט הפלילי, כלומר לעצור אותו ולהגיש נגדו כתב אישום.

כבר אירע בעבר, בעת חקירת ועדת כהן בעניין הטבח במחנות הפליטים סברה ושתילה בביירות שעד סירב להופיע בפני הוועדה. אז דובר על עיתונאי אמריקאי, שסירב להתייצב בפני הוועדה, אולם לא ננקט שום צעד נגדו, כיוון שלא היה אזרח ישראלי. כאשר מדובר באזרח ישראלי, ניתן להניח שהוועדה לא תוותר על עדות חשובה, שהרי כוח הכפייה של הוועדה הוא עיקר כוחה המשפטי.

עם הודעתה של מרים גולדשטיין על סירובה להופיע בוועדה, הדרך הסבירה ביותר עתה היא שהוועדה תפנה, לאחר שתשקול בעניין, ליועץ המשפטי לממשלה, כדי שיביא להפעלת החוק בעניין.

יו"ר מועצת קריית ארבע על גולדשטיין: האיש היה עדין מאד, הוא לא יכול היה לפגוע בזבוב

קצובר מציע לאפשר ליהודים להתפלל במערה התחתונה של מערת המכפלה, אליה אסור לרדת מחמת קדושתה

מאת דליה שחורי

יו"ר המועצה המקומית קרית ארבע צבי קצובר הציע אתמול, בעדותו בפני ועדת החקירה לבדיקת נסיבות הטבח במערת המכפלה, לאפשר ליהודים להתפלל במערה התחתונה של מערת המכפלה, אליה לא ניתן להגיע אלא דרך הרצפה. המוסלמים אינם מורשים לרדת אליה מחמת קדושתה, אלא, משלשלים אליה נרות מדי יום.

קצובר אמר זאת בתשובה לשאלת השופט אליעזר גולדברג, מהו הפתרון שהוא מציע להקמת הפרדה בעת התפילות של יהודים ומוסלמים באותו זמן באולם יצחק. קצובר אמר, כי יש לעשות הפרדה גיאוגרפית בין המתפללים ואת על ידי התקנת כניסה מלאכותית למערה התחתונה הגדולה, שמנחת לכל המבנה במסגר.

קצובר אמר, שברוך גולדשטיין נבחר למועצת קרית ארבע כנציג רשימת כח והיה חבר המועצה שנתיים-שלוש. לפני כחצי שנה התפטר ואת מקומו תפס ברוך מרזל. הוא טען, שלא היתה אינדיקציה למעשה של גולדשטיין. "האיש היה עדין מאוד, לא היה יכול לגעת בזבוב. הוא היה [illegible] ברוטאלי, אבל לא היתה כל אינדיקציה שהוא הולך לעשות כזה מעשה".

לשאלת שמגר איך הוא מסביר את מעשהו של גולדשטיין, אמר קצובר, כי הוא ליווה אותו פעמיים שלוש כשהלך לטפל בפצועים. "ראיתי אותו מטפל בשמואל אזיז שהיה מחורר מפגיעות סכינים, והוא הסתכל עליי בעיניים כבויות ועשה בידיו (פרש ידיו לצדדים בנועת של אין מה לעשות – ד.ש). ראיתי אותו מטפל בלפיד האב והבן. ראיתי שהאנשים שפוף, גמור. אוזלת היד של הממשלה וחוסר התגובה על המעשים האלה, זה גרם לו, לדעתי, בחלק מהעניין, להכנס לכזה מצב של ייאוש ולעשות מעשה שלא ייעשה".

שמגר העיר, כי יש חוסר פרופורציה בין הסיבות שקצובר מתאר והתגובה להן. קצובר השיב, כי בקרית ארבע גר אחד הציבורים המאופקים ביותר בארץ, אך אין שליטה על מקרים של בודדים שאף אחד לא יכול לצפותם. עוד אמר, כי רוב רובה של קרית ארבע לא מסכים עם המעשה.

לשאלת הרמטכ"ל לשעבר משה לוי הגם גולדשטיין שקל לעזוב את תפקידו לפני הטבח, השיב קצובר, כי שלושה עד ארבעה חודשים לפני הטבח בא אליו גולדשטיין לשיחה דיסקרטית ואמר לו שהוא רוצה להפסיק לעבוד במועצה המקומית כי הוא רוצה לעבוד באגודה – עמותת "אל נא תרפא" המגישה שירותים רפואיים לתושבי קרית ארבע בלבד, וקצובר הוא אחד ממייסדיה. קצובר השיב, כי עליו לדאוג תחילה לרופא מחליף לאחר הבחירות.

לקצובר אין הסבר

לשאלת השופט עבד אלרחמן זועבי, איך הוא מסביר מעשה רצח נפשע במקום תפילה, כשאנשים מתפללים, השיב קצובר, כי אין לו הסבר לכך. יחד עם זאת הוסיף: "הבן אדם הזה היה מיואש – מהמועצה המקומית, מהצבא, מהמדינה. הוא בא מארצות הברית וחשב שיהודי יכול ללכת גאה וזקוף, ולפתע התברר לו שפוגעים ביהודים. הוא טיפל בעשרות הרוגים ופצועים וזה הביא אותו לייאוש כבר".

קצובר אמר, שגולדשטיין דיבר איתו לא פעם "על הבזיון שנגרם לפעמים בעת התפילה. איך אנו משלימים עם הבזיון הזה שהמואזין קורא "אללה הוא אכבר" ומחריש בקריאתו בעת התפילה שלנו".

קצובר הוסיף, כי "נעשה לתושבי קרית ארבע רצח אופי ממדרגה ראשונה. כל ציבור אחר שהיה עובר את מה שאנו עוברים, לא היה בולם ושותק". הוא טען, כי מאז הסכם אוסלו "גדל היקף הפיגועים במטרים. אך הדרג המדיני לא מרשה לצה"ל לנקוט באמצעים מיוחדים בקשר לכך. "הממשלה לא עושה מה שהיא צריכה לעשות, וכובלת את ידי הצבא שרוצה לעשות". לדבריו, הצבא לא מפעיל נוכחות בצירים המרכזיים בשטחים, אין בהם חיילים, ג'יפים, תצפיות וסיורים. בעקבות הרצח במשפחת לפיד החליט לתגבר את הכוחות, אך אין בכך די. האיש אינו מספיק, לטענתו, את השתוללות הערבים".

קצובר קבל, כי "הפקירו אותנו" הוסיף, ש"כאשר אדם מופקר לנפשו, הוא אומר לעצמו, שיותר טוב לו להיות בבית סוהר מאשר בבית קברות". כן אמר, כי לדעתו "מעשי יהודים צפויים, כי כמה יכול בן אדם לספוג ולהמשך. כשהיהודים הופפים בלי סוף, תמיד יקום המשוגע או המיואש התורן ויעשה מעשים שלא ייעשו". קצובר קרא לוועדה לא לתת את ידה להחלשה נוספת במעמד היהודים בחברון, אזרות יו"ר רשו התושבים לפעול "והמבין יבין". כן ביקש שהוועדה תחקור "למה מפקירים את דמנו".

לשאלת שמגר על התנכלויות מצד מתפללים יהודים במערת המכפלה השיב קצובר, שאם היו כאלה, הן באו מצד מתפללים בודדים, "שעשו מעשים כמו החלפת נעלים (של מתפללים מוסלמים) ופיזור נעצים, כתוצאה מהתגרות, אך לא של המתפללים כציבור". הוא אמר, שהמועצה המקומית התנגדה למעשי התגרות אלה ואף הציעה לאסור על מבצעיהם להכנס למערת המכפלה. "גינינו אותם והגנו מפנים אותם".

השופט אליעזר גולדברג העיר על התנכלויות של מתפללים יהודים עם חיילים. קצובר טען, כי היו "ויכוחים חריפים" אך לא תקריות עם חיילים, בעקבות הוראות שניתנו, כתוצאה מאי הבנת סדרי התפילה של היהודים.

פרופ' מנחם יערי ציטט לקצובר דברים שאמר בפגישה עם אלוף פיקוד המרכז המנוח נחמיה תמרי, שפורסמו ב"הארץ" בנובמבר 93, לפיהם אמר אחד מתושבי קרית ארבע, "שלא יתפלאו אם יהיה פיגוע דומה ומישהו ייכנס לכפר ערבי ויהרוג 30 איש". קצובר אישר שאמר זאת, "כתגובה על כך שהמשטרה איננה מגינה עלינו. הזהרתי, שאם הציבור יכנס לפינה, לא תהיה שליטה על אנשים שייכנסו לייאוש. כל התגובות שלנו הן רק תגובות של הגנה עצמית".

יערי הביא עוד ציטוט מדברי קצובר, שפורסמו ב"הארץ" למחרת הטבח, בהם אמר, כי קיימת סכנה שמקרה גולדשטיין לא יהיה בודד והתעוררו קשיים כלפי ערבים היושבים כאיים בלב אוכלוסיה יהודית. קצובר אישר זאת ואמר, "אני לא חוזר בי מאף מילה. מי שלא יכול להגן על יהודים, סופו שלא יוכל להגן על ערבים. יכול להיות מצב שאותו יהודי מיואש, משוגע, מסותת, יעשה מעשה כזה גם בין קרית ארבע לגבעת החרסינה".

המתפלל חי סעדיה על שעת הטבח: החיילים היו נתונים בהתאבנות מחשבתית

5 מקרב המתפללים ביום הטבח העידו אתמול. רובם טענו, בתגובה לשאלות, כי לא ראו את גולדשטיין

מאת דליה שחורי

ועדת החקירה לבדיקת נסיבות הטבח במערת המכפלה שמעה אתמול חמישה מתפללים נוספים מ"מניין הוותיקין", היהודים מקרית ארבע, הבאים להתפלל במערת המכפלה מדי בוקר בשעה 4:30. כמו בעדויות הראשונות של "המניין", גם אתמול לא השיבו רוב הנשאלים על השאלות שנשאלו וכמעט תמיד טענו, כי לא שמו לב, אינם זוכרים, לא ראו, לא שמעו ולא ידעו, פרט לכך שכולם טענו, כי הדלת בין אולם אברהם לאולם יצחק היתה סגורה.

חריגה מעדויות אלה עדותו של חי סעדיה, מתפלל במערת המכפלה זה 21 שנה, שעבד עד לפני שש שנים כמתורגמן במינהל האזרחי. הוא אמר שראה את ברוך גולדשטיין בבוקר הטבח באולם אברהם ואף היה מסוגל לציין שמות של מתפללים אחרים שהיו באותו בוקר באולם אברהם. אך סעדיה לא זכר באיזו שעה נכנס גולדשטיין לאולם אברהם והעיד כי הזמן היה סמוך לזמן תפילת שחרית. הוא זכר שגולדשטיין לבש מדים ונשא נשק "ארוך". אך הוא לא דיבר אתו, לא ראה אותו מדבר עם איש, ולא ראה מתי יצא מאולם אברהם ולאן הלך.

סעדיה אמר, כי ראה בבוקר את הקצין (סג"ם רותם רביבי) לאחר שעבר את הפשפש וצעד לעבר אולם אברהם. כן ראה שם עוד חייל, שישב. כן אמר, שהדלת בין אולם אברהם לאולם יצחק היתה סגורה. כששמע את צרורות הירויות, חשב שמדובר בפיגוע נגד היהודים. הוא ראה איך הקצין ניסה לפתוח את הדלת לאולם יצחק ולא הצליח, ולאחר מכן ניסה להכנס לאולם יצחק מפתחים אחרים.

סעדיה ניגש לראות את המתרחש מקרוב. הוא ראה איך המוסלמים יוצאים מאולם יצחק בבהלה. נכנס מפקד המערה, רס"ן דב ססלמן. "המחשבה היתה שהחיילים היו בהתאבנות מחשבתית", אמר, "לדעתי כל הכבוד (של המשימה) נפל על קצין אחד ושניים עד שלושה חיילים".

כאשר שאל השופט אליעזר גולדברג את סעדיה אם ראה את ברוך גולדשטיין מנסה לפתוח את הדלת מאולם אברהם לאולם יצחק, ענה סעדיה לחברי הוועדה: "תורידו את עצמכם מהשאלה הזאת. היה רצוי לחפש דלת אחרת. ומי שבפנים (המוסלמים באולם יצחק – ד"ש) לא יתן לאף אחד להכנס.

אלי גבון, נהג הביובית – שעל פי התחקיר של אל"ם יואב גלנט נכנס למערת המכפלה אחרי ברוך גולדשטיין והכיון שנשאו עליו רובה אמ"16 התבלבלו החיילים ואמרו שגולדשטיין נשא רובה אמ"16 – אמר אתמול, כי הגיע למערת המכפלה נושא אקדח ברשה ובבית יש לו תת מקלע עוזי.

גבון אמר, שהוא גר בקרית ארבע כ-14 שנה והוא מתפלל במניין הוותיקין כשנה. הוא העיד, כי הגיע למערה לבדו, נוהג בביובית, אותה החנה סמוך לכניסה למערה. הוא הגיע למערה ב-4:30, קרא תהלים עד 5:15, הלך לאולם יעקב, כדי לקרוא תהלים ובשעה 5:42, לדבריו, שמע ירידות. הוא חשב שמדובר בהתקפת מחבלים ולא זז מהמקום. "חשבתי שאם מגיע לי למות, אמות", אמר.

גבון הוסיף, שראה את הקצין ואמר לו בוקר טוב. כן ראה בכניסה לאולם יצחק את שני שומרי הוואקף. הוא לא שם לב איפה ישב כל מתפלל באולם אברהם ולא ידע את שמות המתפללים הקבועים. "אני ישר נכנס, הולך למקום, שלי ולא רואה אף אחד", אמר. הוא לא ראה את גולדשטיין ואמר שאינו זוכר מי התפלל בכסא הקרוב אליו. הדלת לאולם יצחק היתה סגורה. על הרצח אמר, כי "אנחנו עד עכשיו מזועזעים, עד היום אני הייתי משוגע מזה".

לשאלת השופט עבד אלרחמן זועבי אם יש לו תמונה של גולדשטיין השיב בשביל מה הוא צריך תמונה כזאת. "יש לי תמונות של אשתי והילדים ותמונות הצדיקים", השיב.

בגדיאל (בריזקה) שילי אמר, כי הגיע לבדו ברגל למערת המכפלה בבוקר הטבח בשעה 4:20 בלי נשק. הוא קרא תהלים ליד ארון הקודש כששמע רעש. "נפלתי על אותו מקום. נבהלתי. לא יכולתי לזוז. אני [illegible] 13 שנים ואפילו [illegible] בלילה הייתי נבהל".

הרמטכ"ל לשעבר משה לוי שאל את שילי איך לא מפחד אם כך ללכת ברגל למערת המכפלה לבד והוא השיב, "מה יש לי לפחד כשאני הולך להתפלל? לא עשיתי רע לאף אחד בחיים". הוא לא ראה את גולדשטיין ולא זכר שמו של כמעט אף לא מתפלל אחד. "הייתי מרוכז בתפילה", ציין. הוא אמר, שהדלת לאולם יצחק היתה סגורה. "לא פתחו, אני זוכר". לוי: "אבל היית מרוכז בתפילה". שילי: "כשפותחים את הדלת יש רעש. שומעים".

הוא סיפר, שהוא נמנה עם מניין הותיקין שנתיים, הוא מקבל קצבת הכנסה של הביטוח הלאומי בסך 675 ש"ח בחודש, קודם לכן עבד מעט במסעדות בקרית ארבע ובמקצועו הוא "טבח כללי".

יצחק הלילי אמר, כי הגיע למערת המכפלה במכוניתו בשעה 4:15, ללא נשק, הסיע מתפללים נוספים, שאת זהותם לא זכר פרט לאחד. הוא אמר, שהדלת לאולם יצחק היתה סגורה. בבוקר הטבח לא ראה את גולדשטיין וגם לא שמע אותו מדבר כי "אני עטוף בטלית ותפילין". על רוב השאלות השיב ב"לא זוכר".

הוא סיפר שהוא מייצר ומוכר כלי כסף, נולד בארץ, חי בקנדה וגר בקרית ארבע זה שנתיים.

יוסף גבר, שהופיע להעיד בגלביה והרבוש עוטה פרס כחול, אמר, כי הגיע למערת המכפלה ב-4:10 בבוקר, בנסיעה עם אילן תור. הוא נשא עימו אקדח וכשהחלו הירויות, שלף אותו. הוא אמר, שהדלת לאולם יצחק היתה סגורה והוא לא ראה אם מישהו פתח אותה. הוא לא ראה את גולדשטיין אך שמע שאילן תור אמר שראה אותו. כן אמר, שראה את סג"ם רותם עומד ליד הפשפש בכניסה. לאחר הירויות אמר כי לא ראה אותו מנסה להכנס לאולם יצחק.

גבר נשאל על ידי חברי הוועדה שאלות רבות עקב סתירות שהתגלו בין הגירסה שנתן במשטרה והגירסה שהשמיע אתמול. הוא טען כי לא הובן במשטרה כהלכה.

היום בוועדת החקירה

במרכז העדויות בוועדת החקירה לבדיקת נסיבות הטבח במערת המכפלה יעמדו היום עדויותיהם של שלושה אנשי המעבדה לזיהוי פלילי במטה הארצי של המשטרה. סגן ניצב ברנרד שכטר, מפקח ברוך סגל ומפקח ליאור נריבי יעידו הבוקר בשעה 8:30 על ממצאי המשטרה במערת המכפלה לאחר הטבח. יימסרו תוצאות הבדיקה הבאליסטית של הכדורים שנמצאו במערת המכפלה ויוקרא כנראה המכתב האחרון שנמצא בתיק הטלית של ברוך גולדשטיין, שהיה מונח על כסא באולם אברהם. תוכן המכתב עדיין לא נחשף. ידוע רק, כי מדובר במכתב שבו משוחח גולדשטיין עם בוראו.

הישיבה תיפתח הבוקר ב-8 בעדותו של הממונה על ביטחון שדה בקרית ארבע. בשעה 11 יעידו יועץ שר הדתות ישראל ליפל ויועץ הרבנים הראשיים הרב רפאל פראנק, לישיבת אחר הצהריים זומנו מנהל בית החולים אל אהלי בחברון, ד"ר מוחמד אבו-רמילה, ומנהל בית החולים אל מקאסד במזרח ירושלים, ד"ר אמין חלבי.

דליה שחורי

יו"ר המועצה הדתית בקריית ארבע:

התעקשנו להתפלל באולם יצחק "אי אפשר להפריד בין האבות"

נראה שהסכסוכים במערה נבעו מתפילה משותפת

מאת דליה שחורי

יו"ר המועצה הדתית קרית ארבע הרב שמואל מרגי אמר אתמול, בעדותו בפני ועדת שמגר כי "לא ניתן לחלק ולהפריד בין אבות האומה", ולכן מתעקשים היהודים להתפלל באולם יצחק דווקא, שמה שמתפללים בו גם המוסלמים. על פי כל העדויות שנשמעו בוועדה עד כה, תפילת היהודים והמוסלמים באולם יצחק באותו הזמן היתה מקור החיכוכים העיקרי במערת המכפלה.

הרב מרגי הוסיף, כי לאולם אברהם יכולים להכנס לא יותר מ-20 מתפללים ולאולם יעקב לא יותר מ-25 מתפללים, ולכן אין אלטרנטיבה לאולם יצחק. לשאלת הרמטכ"ל לשעבר משה לוי מדוע לא יתפללו היהודים גם במוצאי אברהם הגרוונות, השיב הרב מרגי, כי יש במוצאי מגבלות של רעש. לשאלת לוי מה דעתו שהיהודים יתפללו במערה שבמפלס התחתון, כהצעת צבי קצובר, השיב הרב מרגי, "אני לא מכיר את תחתית המערה ולא יודע מה יש למטה". הוא המליץ על המשך הסדרים כפי שהם קיימים היום.

בהתבקשו להתייחס לתקרית שהיתה במערת המכפלה ערב הפורים, כאשר היהודים קראו את מגילת אסתר באולם יצחק והמוסלמים חיכו בחוץ וצעקו "אטבח אל יהוד", אמר הרב מרגי, כי גורמי הבטחון היו צריכים לגלות תקיפות ולעצור את המפריעים. לדבריו, באותו ערב קרה גם המגונה שפיכות דמים חרות לנשק שהיהודים רשאים לשאת במערה.

הרב מרגי קבל על כי היהודים לא מורשים להכנס לאולם יצחק בשלושת ימי עיד אל פיטר ובימי עיד אל אדחה. "חייבים להגיע למצב של שיוון זכויות בתפילה", אמר.

הרב מרגי הוסיף, כי הכיר את גולדשטיין בעבודתו היומיומית כאיש חברה קדישא. לדבריו, מעשהו "הוא מעשה חריג של אדם בודד, שזעזע לא רק את עם ישראל אלא את כל אומות העולם. זו לא דרכה היהודית. היה קשה לי להאמין שהוא עשה את המעשה. כנראה עבר עליו הרבה אם עשה זאת".

הרב אמר כי צריך שיהיו בידי צה"ל המפתחות לכל חלקי המערה, "כדי שגורמים עוינים לא יעשו מעשה וידימו יום אחד בפיצוץ את כל מערת המכפלה".

לשאלת לוי, מה היתה השתלשלות האירועים "בקשר לקבורת הרוצח", סיפר מרגי, כי רבה של קרית ארבע, הרב ליאור, המליץ לקבור את גולדשטיין בקרית ארבע ולא בחברון בשל החשש מהתעללות בגופו "וחילול שם שמים". לכן נבחר מקום שאינו בית עלמין.

תת אלוף דוד אגמון מעיד בוועדת החקירה. אגמון הכין את הדו"ח הראשון של צה"ל על הטבח בחברון

כוחות גדולים של משטרה ומג"ב הפתיעו את מרזל, בעת שישן בביתו של יורם שקולניק

המשטרה פשטה על התנחלות מעלה חבר ליד חברון. אשתו של שקולניק, המואשם ברצח פלשתינאי: לא ידעתי שהסתתר בביתי

מרזל מובל לכלא השרון. משך כחודש הצליח להסתתר מקרית ארבע, אבל המשטרה הניחה כי לקראת החג ינסה להתקרב למשפחתו

תצלום: עדי קרן

מאת שלמה דרור ומשה מהבאל

מנהיג "כך", ברוך מרזל, נעצר אתמול, בעקבות מידע מודיעיני, בהתנחלות מעלה חבר שבדרום הר חברון. כוח של שוטרי היחידה הארצית לחקירת פשעים, בסיוע משטרת נפת יהודה ומג"ב, הפתיע את מרזל לפנות בוקר, כשישן בביתו של יורם שקולניק, העצור באשמת רצח פלשתינאי כבול. מרזל הגיע לבית לפני שבוע. המשטרה החלה לחפש אותו לפני חמישה שבועות – אז הוצא נגדו צו מעצר מינהלי.

השוטרים הקיפו את הבית

בסמוך ב-5 לפנות בוקר – כך סיפרו מתנחלים מן המקום – הגיע כוח גדול של שוטרים, חיילים, אנשי מג"ב ואנשי ביטחון בבגדים אזרחיים להתנחלות, הנמצאת כעשרה קילומטרים דרומית מזרחית לקרית ארבע. חלק מהכוח סגר את הכניסה להתנחלות וחלק אחר פנה בסריקות.

לדברי עדי הראייה, עברו השוטרים כמה בתים עד שהגיעו לביתו של שקולניק. רעייתו של שקולניק התארחה בשבת אצל קרובים בירושלים, ולא היתה בבית.

השוטרים פרצו לבית ומצאו את מרזל ישן. הוא לא היה חמוש. נשקו האישי נלקח ממנו לפני כשנתיים בפקודת בית המשפט, לאחר שסייר חמוש ביום הארוע בכפר משרפה במשולש. אחרי שהבית הוקף, נכנסו השוטרים ועצרו את מרזל, שלא גילה התנגדות.

מרזל נלקח לחקירה במשרדי היחידה הארצית לחקירת פשעים בפתח תקוה ובצהריים הועבר למעצר בבית מעצר השרון. לטענת חברי "כך", הביאה הלשנה של מתנחל ממעלה חבר למעצרו.

בתוכנית הרדיו "הכל דיבורים" אמרה אתמול סיגלית שקולניק, אשתו של יורם שקולניק, ואמו, כי לא ידעו שמרזל הסתתר בביתם. סיגלית שקולניק סיפרה, כי שהתה כל השבוע בבית הוריו של שקולניק בירושלים.

"אני כועסת, נרגשת ומרוגשת", אמרה שקולניק. לדבריה, דלת אותת בביתה נשארה תמיד פתוחה ומרזל ידע כנראה על נסיעתה. היא אמרה גם, שבעלה אינו איש "כך" וספק אם הכיר את מרזל. אמו של שקולניק אמרה: "אני בטוחה שברוך מרזל לא היה עושה את זה ליורם, כי הוא יודע שמצבו עדין. מישהו כנראה פרץ עבורו את הבית וברוך אפילו לא ידע שזה הבית של יורם".

לפני חמישה שבועות הוציא אלוף פיקוד מרכז, דני יתום, צו מעצר מינהלי, לשלושה חודשים, נגד מנהיגי "כך". מרזל וחבריו הסתתרו. הראשון שנעצר היה יעקב בן ישי ואחריו פעילים נוספים, בהם בנימין זאב כהנא וטירן פולק.

כל אותה תקופה השתדל מרזל לא להתקרב לקרית ארבע. פעילים ב"כך" אומרים, שמרזל הסתתר בגוש דן ובאזור המרכז. לדבריהם, הוא הסתתר בביתו של נתן לוי בפתח תקוה. לוי נעצר בשבוע שעבר בחשד שחיבל במכוניתו של ראש מועצת קרית ארבע, צבי קצובר. המשטרה הגיעה לביתו של לוי לפני כשבועיים, אבל מרזל כבר לא היה שם ולוי נמלט דרך החלון.

הסתתר במצפה יריחו

לאחר מכן הסתתר מרזל בהתנחלות מצפה יריחו. המשטרה הגיעה פשטה על המקום, אך התברר לשוטרים שמרזל עבר דירה. נערכו חיפושים גם בדירות פעילים בירושלים, אך מרזל דאג לא להיות במקום אחד זמן רב מדי ונקט אמצעי זהירות נוספים כמו שימוש מוגבל בפלאפון.

לפני שלושה שבועות התקיימה עצרת של מועצת יש"ע בת"א. מרזל הגיע למקום. היו שמועות שהוא יסגיר את עצמו לאחר שיעלה לבמה וינאם, אבל הוא הבין שלא יותר לו לנאום והסתלק. לפני שבועיים אמר מרזל, כי הוא חושש שהמשטרה תירה בו ורמז שיסגיר את עצמו אם יותר לו לחגוג את הסדר עם משפחתו. לאחר מכן חזר בו.

בעקבות דרישתו של מרזל הבינו במשטרה שהוא ינסה לקראת הפסח להתקרב למשפחתו. לפני שבוע הגיע מרזל לדירתו של שקולניק. במעלה חבר חיות 30 משפחות ותושבי המקום אומרים כי מרזל לא עשה מאמצים להצניע את נוכחותו.

עם מעצרו של מרזל נמצאים עכשיו עשרה מנהיגים של תנועות הימין במעצר האמור להסתיים ב-25 במאי. חברי "כך" עומדים לפתוח בקרוב במתקפה ציבורית למען העצורים. איתמר בן גביר, אחד הפעילים, אומר שהתנועה ניסתה להיעזר בתנועה לזכויות האזרח, אך העזרה היתה מסויגת. הם שוקלים לפנות לאמנסטי.

טירן פולק החל לרצות חצי שנת מאסר; נדחתה בקשתו לעכב ביצוע גזר הדין

בערעור על עונשו טוען פולק כי פרש מפעילותו בכך, והחליט לשקם את חייו

מאת משה ריינפלד
סופר "הארץ" לענייני משפט

טירן פולק, מראשי תנועת כך, החל אתמול לרצות עונש של חצי שנת מאסר שנגזר עליו בשבוע שעבר. פולק הורשע בבית משפט השלום בירושלים בהתפרעות עם קבוצת אנשי כך, בעת הפגנה של ראשי המועצות הערביות לפני כשלוש שנים. שופט בית המשפט המחוזי בירושלים, שלום ברנר, דחה את בקשת בא כוחו של פולק, עו"ד נפתלי ורצברגר, לדחות את ביצוע המאסר עד שיגיש ערעור על חומרת העונש.

השופט ברנר גם דחה את בקשתו של פולק לתת לו שהות של שעות אחדות כדי להתארגן לכניסה לכלא. באולם נכחו כעשרה פעילים של כך, וברגע שכבלו השוטרים את ידיו של פולק באזיקים, החלו להתפרע ולהשמיע קריאות בגנות המשטרה. כמה מהם עוכבו לחקירה, אך שוחררו מיד אחר כך.

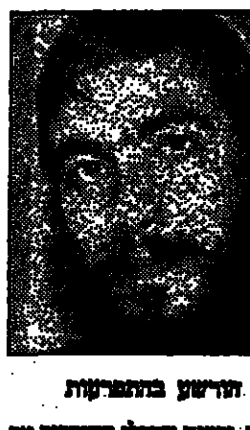

פולק. הורשע בהתפרעות

את עונש המאסר על פולק גזרה לפני כשבועיים השופטת ד"ר איילה פרוקצ'יה. עימו עמדו לדין עמיתיו לתנועת כך, נעם פדרמן וברוך מרזל. פדרמן נידון למאסר על תנאי ולקנס, ואילו מרזל לא התייצב לדיון, כדי לחמוק ממעצר מינהלי.

בערעור שהגיש לבית המשפט המחוזי על גזר דינה של השופטת פרוקצ'יה, טוען סניגורו של פולק, כי מרשו פרש לפני כחודשיים מפעילותו בתנועת כך, לאחר שהתחתן, העתיק את מקום מגוריו מירושלים לצפון הארץ, והחליט לשקם את חייו. עו"ד ורצברגר מבקש מבית המשפט לתת לפולק הזדמנות לשנות את אורח חייו, ולא לגרום לחידוש פעילותו הקיצונית.

רבין: אין כוונה לפנות את המתנחלים מחברון, גם לא לרכזם במקום אחד

מאת שלמה דרור ואלוף בן

ממשלת ישראל לא מתכוונת לפנות את המתנחלים מחברון, ואף לא לרכזם במקום אחד – כך מסר אתמול ראש הממשלה, יצחק רבין, בפגישה עם מנהיגי מועצת יש"ע ונציגי המתנחלים ברצועת עזה, שהתקיימה במשרדו בירושלים. בפגישה השתתף גם סגן שר הביטחון, מוטה גור.

מטעם המתנחלים השתתפו בפגישה ראש המועצה האזורית חוף עזה, צבי הנדל, מנכ"ל מועצת יש"ע, אורי אריאל, מנכ"ל "אמנה", זאב חבר והרב יואל בן-נון.

ראשי המתנחלים הביעו בפני רבין את דאגתם מהודעות של שרי הממשלה כיצד פינוי המתנחלים מחברון או ריכוזם במקום אחד.

רבין אמר, כי "משיקולי ביטחון" היתה מחשבה להעברה זמנית של מתיישבים מתל-רומידה לתוך חברון, והעתקת המתקן בתל-רומידה בידי הצבא, כעת אין זה על הפרק. הוא הוסיף, כי מבחינתו אותו שיקול אחד בלבד: "כיצד להבטיח את שלומם של המתיישבים ושל חיילי צה"ל המאבטחים אותם".

רבין הוסיף, כי מעולם לא קיבל את העיקרון של סירוב פקודה. "זהו הרס צה"ל והרס אישיות קיום המדינה", אמר.

נציגי המתנחלים אף הביעו את דאגתם ממצב הביטחון בכבישים. רבין אמר, כי דיווחים שניתנו לו מצביעים על עלייה ניכרת בידוי אבנים ובקבוקי תבערה, והבטיח כי צה"ל יעשה כל שביכולתו כדי לשמור על הביטחון באזור.

נושא נוסף שעלה לדיון בפגישה היה מצב ההתנחלויות ברצועת עזה. המתנחלים התייחסו בעיקר להתנחלויות דוגית, נצרים וכפר דרום, הנמצאות בתוך שטח האוטונומיה, אשר השמעו קריאות לפנותן. רבין הבטיח, כי ההתנחלויות יישארו במקומן, והדגיש כי על-פי הסכם אוסלו, "לא ייעקר שום יישוב יהודי בשטחים בתקופת הסדר הביניים".

(ס). מנכ"ל משרד החוץ, אורי סביר, אמר אתמול כי עיקר הסמכות של כוח המשקיפים הזרים בחברון יהיה סמכות דיווח.

סביר דיבר בתוכנית הרדיו "הכל דיבורים". לדבריו, המשקיפים יוכלו לדווח על הנעשה לשלושה גופים: גוף התיאום המשותף למושל הצבאי ולראש עיריית חברון, גוף התיאום העליון במשאומתן בין ישראל לאש"ף, שבראשו עומדים שמעון פרס ואבו מאזן, ונורווגיה, יו"ר המדינות התורמות לארגון.

סביר הדגיש, כי האחריות על הביטחון תישאר בידי ישראל, למרות שלכוח הזר יהיה חופש תנועה באזור. "כל אימת שיהיה מצב חירום, יהיה לכוחות צה"ל חופש פעולה ותנועה מלא", אמר.

עוד אמר סביר, כי עיקר כוחם של המשקיפים יהיה בהשפעה מרגיעה ומייצבת.

"עצם הנוכחות תיתן תחושה של ביטחון לאוכלוסיה הפלשתינית, ואם תהיה לכוח המשקיפים השפעה מייצבת, כי אז המהלך היה כדאי", אמר.

סביר לא פסל את האפשרות שישראל ואש"ף יבקשו מהמשקיפים להישאר באזור גם לאחר שלושה חודשים. "הכל תלוי בהתקדמות המשאומתן בין ישראל לפלשתינאים וברצונם של שני הצדדים", אמר.

נמחקה עתירת המתנחל שדרש הודעה מוקדמת על פינוי מחברון

מאת משה ריינפלד

הממשלה הודיעה אתמול לבית המשפט הגבוה לצדק שהיא אינה מתכוונת להודיע מראש למתנחלי חברון על פינוים, אם אכן יבוצע הפינוי. באת כוח הפרקליטות, עו"ד נילי ארד, הסבירה לבג"ץ כי כל הודעה מוקדמת על החלטת ממשלה עלולה לסכל את ביצועה.

הדברים נאמרו בתשובה לעתירה שהגיש מתנחל מתל רומיידה לבג"ץ, בה ביקש לחייב את הממשלה להודיע למתנחלים 72 שעות מראש על כל החלטה לפנותם. אתמול ביקש המתנחל מבג"ץ למחוק את עתירתו. השופטים אליהו מצא, צבי טל ויצחק זמיר, נענו לבקשה, חייבו לשלם את הוצאות בא כוחו של העותר, עו"ד אליקים העצני, כי הוא שמר לעצמו את הזכות לחדש את עתירתו כשיתעורר הצורך.

עו"ד העצני הסביר לשופטים כי העתירה נמחקה משום שבינתיים פורסמה ידיעה בכלי התקשורת מפי ראש הממשלה, יצחק רבין, שלפיה ענין הפינוי אינו אקטואלי. כמו כן הסתמך על הודעת המדינה לבג"ץ כי עדיין אין כל החלטת ממשלה בעניין הפינוי וכי גם לא ברור אם בישיבה שנועדה היום יידון הנושא. בתשובת המדינה לעתירה, שלפיה לא תינתן כל התראה למתנחלים על פינוים, הדגישה כי העותר לא הצביע על שום זכות שעלולה להיפגע באופן בלתי הפיך מפינוי כזה, ושלא תהיה אפשרות לשמוע אותה ולהכריע לאחר הפינוי.

העצירים מהימין – לאגף שמור ונוח יותר בכלא השרון

מאת ראובן שפירא

האסירים המתנחלים היהודים ועצירי הימין הקיצוני המוחזקים בכלא השרון (תל-מונד), הועברו אתמול לאגף חדש, משופץ ושמור יותר. יחד עם עצירי הימין עברו לאגף "ברוש" החדש עוד כ-35 עצירים ואסירים אחרים, ששהו אותם באגף לש"ם (לשומרי מצוות) בכלא. ההחלטה להעביר לאגף החדש את כל אסירי אגף לש"ם, ביניהם את עצירי הימין, התקבלה על ידי נציב שב"ס, אריה ביבי, שביקר בכלא השרון ביום ששי.

גורמים בשב"ס אמרו, כי מגמה היתה כוונה להעביר את אגף לש"ם למקום חדש, כדי להשתמש באגף הישן למטרות אחרות, אך הוחלט להחיש את ההעברה, נוכח הנסיבות שנוצרו עם ריכוזם בכלא השרון, והצורך להגביר את השמירה עליהם. אגף ברוש נמצא בבניין החיצוני של הכלא, שהוא מבנה חדש, ואמצעי הביטחון בו מקסימליים במיוחד.

גורמי ביטחון בשב"ס מעריכים, כי מתוך המבנה השמור הזה קשה מאוד לברוח, ומאחר שעצירי הימין נחשבים בעלי פוטנציאל המסוכנות לבריחה, הוחלט לשכן אותם בו. המקום שבו נמצא אגף לש"ם עד אתמול, נתגלה כבעל ליקויים המאפשרים בריחה. לפני כשבועיים ברח מאגף זה צעיר בן 17, העצור בחשד שרצח ערבי.

באגף החדש ניתנים לאסירים ולעצירים תנאים נוחים יותר. בכל תא מתגוררים רק 2 אסירים. לרשות האסירים עומדים חדר אוכל, בית כנסת וחצר גדולה, וניתן להם ללמוד בנוחות.

סניף של בנק אוף ג'ורדן ייפתח היום ברמאללה

רבת עמון (עיתי). פקיד בכיר בבנק אוף ג'ורדן אמר אתמול, כי הבנק יפתח היום ברמאללה את הסניף הראשון של בנק ירדני בגדה המערבית.

לדברי מחמוד עלי אבו-חמדם, עוזר של מנהל בנק אוף ג'ורדן, הסניף ברמאללה יחל כבר היום בפעילות בנקאית מלאה, כולל פתיחת חשבונות, העברות כספים בדינרים ובמטבע חוץ ומתן הלוואות. בסניף יועסקו 42 עובדים.

הבנק אף רכש חלקת אדמה בירידו להקמת סניף באזור השכונות. כמו כן הוא מתכוון לפתוח סניף בשכם. "התחלנו לשפץ את הסניף בשכם, ואנו ממתינים לאישור של הבנק המרכזי הירדני, כדי שנוכל לפנות למושל האזרחי הישראלי", אמר עלי אבו-חמדם. הוא הוסיף כי הוא מקווה שהסניף בשכם ייפתח תוך כמה חודשים, ולאחריו ייפתחו סניפים גם בחברון ובעזה.

PONTIAC

SUNBIRD

סע בהצלחה.

פונטיאק סנבירד, המשפחתית האמריקאית הנמכרת ביותר בישראל.

אמריקאית סולידית, מרווחת ובטוחה. מנוע 2.0L הזרקת דלק, 110 כ"ס, ממיר קטליטי לשימוש בדלק נטול עופרת, מערכת ABS למניעת נעילת הגלגלים, מוט הגה טלסקופי מתכוונן, הגה כח, חלונות חשמליים, נעילת דלתות מרכזית, תיבת הילוכים אוטומטית, מזגן מקורי, מערכת סטריאו דיגיטלית ועוד

לבחירתך גם פונטיאק סנבירד CONVERTIBLE (גג נפתח חשמלי) מנוע V6 הזרקת דלק, 3.1L, 160 כ"ס הכוללת בנוסף אוטומט להילוכים מבוקרת, חבילת גלגלים מיוחדים ועוד

74,900 ש"ח

תמיד רציתי פונטיאק

GM

UMI Israel

יוניברסל מוטורס ישראל בע"מ יבואנים בלעדיים לדגמי: GM, אופל, איסוזו, סאאב אולם תצוגה ראשי רכבים פרסים GM: ת"א דרך פ"ת 76, טל: 03-5616363.

עוצמת ג'נרל מוטורס לשרותך

هكذا من الأصل

ספורט

עורך אבי רצון

עטר עלול להחמיץ משחק הגביע מחר נגד מכבי ת"א

מאת דרור מרשלקוביץ'

ראובן עטר, שנפצע במשחק הליגה נגד בית"ר ירושלים, עלול להחמיץ את משחק הגביע של קבוצתו נגד מכבי תל אביב.

עטר לא התאמן אתמול, ולפי האבחנה הראשונית הוא סובל מקרע במעטפת שריר השוק. היום ינסה להתאמן, ורק אחר כך יהיה אפשר לדעת אם יוכל לשחק מחר. בחיפה מקווים שעד שבת יהיה כשיר. גיורא שפיגל, המנהל המקצועי, אמר אתמול כי הוא מקווה שעטר יוכל לשחק גם בגביע.

עד אתמול נמכרו כ־4,000 כרטיסים למשחק מחר, מהם רק 400 בתל אביב. שעת המשחק נקבעה ל־18.00, ובשלב זה לא נראה שישודר בטלוויזיה. לאחר אימון הבוקר תצא מכבי חיפה למלון דן קיסריה ותשהה בו עד לתחילת המשחק.

עיקול מכוניתו של מקאנקי הביאה את מכבי ת"א למס הכנסה

המועדון שילם אתמול מיליון שקל חוב שוטף כדי לשחרר גם מכשירי חשמל של אובארוב ופולוקארוב

מאת אילן פיש

מחלקת הכדורגל של מכבי תל אביב שילמה אתמול מיליון שקל למס הכנסה. התשלום בוצע עבור חוב שוטף, ותשלום מס על שכרם של אלכסנדר אובארוב ואלכסנדר פולוקארוב, שלטונות המס טענו שלא שולמו עבורם מיסים כראוי משנת 1991.

בשעות הבוקר עיקלו אנשי ההוצאה לפועל את מכוניותיהם של מנהל הקבוצה, שמעון קורק, ושל סיריל מקאנקי, ואת מקלטי הטלוויזיה ומכשירי הווידאו של אובארוב ופולוקארוב. בעקבות העיקול גייס יו"ר הקבוצה, רוני קליימן, את הסכום הדרוש כדי לשלם את החוב. המכוניות ומכשירי החשמל שעוקלו יוחזרו היום.

שחקני הקבוצה יקבלו השבוע את שכרם באיחור 14 יום.

הקבוצה תקיים היום אימון מסכם לפני המפגש מחר בקרית אליעזר נגד מכבי חיפה בשמינית גמר הגביע. עוזר המאמן, עמנואל אופיר, ציין כי לשחקנים אין בעיה של כושר גופני ל־120 דקות, אם תהיה הארכה.

בקבוצה קיימת שביעות רצון מהתיצבויות למכבי חיפה בצמרת הטבלה. אופיר ציין, שהלחץ קיים גם על קבוצתו, ולא רק על מכבי חיפה החוששת לאבד את הפיסגה. "אנחנו לא רוצים שחיפה תברח לנו", אמר.

עוזר המאמן התייחס לניצחון חיפה 1–5 על בית"ר ירושלים: "הפועל באר שבע שיחקה נגדנו בצורה צפופה. אם בית"ר ירושלים היתה משחקת נגד חיפה בצורה מסודרת, כמו באר שבע, חיפה לא היתה משיגה ניצחון כזה. בית"ר באה לשחק כשווה מול שווה, ובכושרה הנוכחי אינה יכולה לעשות זאת". אופיר התייחס גם לעובדה שחיפה מגדילה באופן משמעותי את הפרש שעריה לעומת מכבי תל אביב: "האליפות לא תוכרע בהפרש שערים".

אבי כהן, שבשבוע שעבר הזל באימונים אישיים, הפסיק להתאמן בעקבות סידרת בדיקות מיוחדת שהוא עובר לאיתור הבעיה בשרירי רגלו. לעומתו, יוכלו לחזור להרכב אבי נמני ומאיר מליקה, שלא שיחקו בשבת בגלל כרטיסים צהובים.

כמו לפני מפגש הליגה האחרון עם מכבי חיפה, ייצאו היום אחרי האימון שחקני מכבי תל אביב לבית מלון, בו יהיו עד למשחק בחיפה.

קבוצות מתנגדות לשידור ישיר של משחק הגביע מחר בחיפה

מאת אילן פיש

ספק רב אם המפגש מחר בקרית אליעזר בין מכבי חיפה למכבי תל אביב יועבר בשידור ישיר בטלוויזיה, בעקבות התנגדותן של רוב הקבוצות המשחקות בשמינית גמר גביע המדינה בכדורגל. המשחק נועד לשעה 18.00, כאשר מרבית המשחקים מתקיימים בין 16.00 ל־19.00.

מנכ"ל ההתאחדות לכדורגל יעקב אראל אמר אתמול, כי "אי אפשר לחבל בקבוצות האחרות בגלל משחק אחד".

● שיבוץ השופטים למשחקי שמינית הגמר שיהיו מחר: מכבי חיפה – מכבי תל אביב (יצחק בן יצחק), בני יהודה – הפועל כפר סבא (סבי אלנקווה), עירוני אשדוד – מכבי יבנה (בני כהן), הפועל אשקלון – הפועל פתח תקוה (אריה ולין), בית"ר ירושלים – מכבי פתח תקוה (ראובן טוהילה), צפריירים חולון – מכבי הרצליה (יעקב בן חמו), הפועל תל אביב – הפועל טייבה (עמית קליין). ביום רביעי: הפועל חיפה – מכבי נתניה (יהושע לויה).

הפועל חיפה בהרכב חסר בגביע

מאת דרור מרשלקוביץ'

הפועל חיפה תיאלץ להופיע למשחק הגביע ביום רביעי נגד מכבי נתניה בהרכב חסר. האריס טישקו ורוני מלכה לא ישחקו בגין צבירת כרטיסים צהובים, גבארי גרשין הורחק בשבת והישאם זועבי פצוע. נמרוד רוזאלס, שלא שיחק נגד מכבי הרצליה, אמור לחזור להרכב.

גד סולמי: המאמן רמי לוי ימשיך בתפקידו עד סוף העונה

מאת אשר גולדברג

יו"ר בני יהודה, גד סולמי, הבהיר אתמול, כי מאמן הקבוצה רמי לוי ימשיך בתפקידו עד סיום העונה. סולמי הוסיף, כי הוא מאמין שהמאמן והשחקנים יידעו לצאת מהמצב הקשה בו מצויה הקבוצה.

סולמי הוסיף, כי הקבוצה תתחזק לעונה הבאה את אחד ממאמני הצמרת בארץ, וכי סגל השחקנים יתחזק באופן משמעותי. סולמי מצפה להחלטה של מזכירות ההתאחדות בעניין צירופו של שוער זר במקומו של ניקולאי קודריצקי.

הכח נדרשה לשחרר את שייחמאטוב בגלל הרשעתו של מגליניץ'

מאת אילן פיש

ההתאחדות לכדורגל הורתה אתמול על הפסקת פעילותו של סליאם שייחמאטוב, הזר של הכח רמת גן מהליגה הארצית, בעקבות הרשעתו בבית משפט השלום בתל אביב של ויקטור מגליניץ'. שייחמאטוב החליף בינואר את מגליניץ'.

הודעת ההתאחדות קושרת בין הרשעתו של מגליניץ' שהואשם בעבירות שונות הקשורות למעשים בלתי ספורטיביים בעונת המשחקים הקודמת, לבין שיתופו של שייחמאטוב, בעקבות הצהרה של פרקליט הכח רמת גן, שאם מגליניץ' יורשע בבית המשפט, שייחמאטוב יפסיק לשחק בקבוצה.

בחודש ינואר עירערה הכח בפני בית הדין העליון של ההתאחדות לכדורגל, בדרישה לאפשר לה לשתף שחקן זר במקום מגליניץ' שהשעה את עצמו. החלטת בית הדין לאפשר שיתופו של שחקן נוסף, נסמכה על הצהרתו של בא כוח הקבוצה שאם השחקן מגליניץ' שהשעה את עצמו יורשע על ידי בית המשפט, בו ברגע יפסיק השחקן הזר הנוסף לשחק בשורותיה".

בעקבות הרשעת מגליניץ' בבית המשפט הודיע אתמול מנכ"ל ההתאחדות לכדורגל יעקב אראל להכח רמת גן, שלאור העובדה שהשחקן מגליניץ' הורשע על פי הוראתו, ועל סמך הצהרתו של הבכיר המשפטי של הקבוצה – נאסר על שיתופו של שייחמאטוב.

שייחמאטוב החל את עונת המשחקים במכבי הרצליה. הוא הורחק במשחק האחרון בהכח, לפני כשבועיים, נגד הפועל אשקלון.

● אריק מלצר ממכבי נתניה, שיאן ישראל בקרב 10, מוליך בתום היום הראשון של אליפות ישראל במקצע עם 3,693 נקודות. ענת מורד מהפועל פתח תקוה מוליכה בתום היום הראשון בקרב 7 עם 2,459 נקודות.

סמפראס ניצח

פיט סמפראס, המדורג ראשון, זכה בטורניר אוסאקה, לאחר שניצח בגמר 2–6, 2–6 את הצרפתי ליונל רו.

● הנדריק דרייקמן, הגרמני שהדיח את עמוס מנסדורף בסיבוב השני של טורניר סאן סיטי, הפסיד בגמר לבן ארצו, מרקוס זינק 4–6, 1–6.

● הספרדי קרלוס קוסטה (3) ניצח בגמר הטורניר באסטוריל, אחרי שגבר על אנדריי מדוודב (2) 4–6, 4–6, 5–7.

תצלום ארכיון

אלון חזן. אייל ברקוביץ' לא בריון, אבל יכול להשתלב באירופה

אם ננצח את מכבי ת"א בגביע אני מקווה שזה ישבור אותם

אלון חזן: משחק ברוטאלי לא יכול להצליח שוב; שפיגל וגרנט עובדים באותה שיטה; מכבי חיפה טובה ברמה הישראלית אבל עדיין לא מספיק טובה כמו פארמה ומילאן; לא יכולנו להתמיד עונה שלימה ביכולת מול בית"ר.

מאת דרור מרשלקוביץ'

אחד ההבדלים הגדולים בין מכבי חיפה של השנה לבין זו של העונה המגומגמת אשתקד טמון ביכולתו של אלון חזן שכבש עד עתה 5 שערי ליגה, והוא מוליך את טבלת מבשלי השערים.

יום לפני המפגש הרביעי העונה עם מכבי ת"א, לחזן אין ספק שהכל תלוי בקבוצתו. "אם נשחק ביכולת הרגילה שלנו, זה יהיה בעיות. אם נשחק כמו ששיחקנו בשבת נגד בית"ר ירושלים".

למה כדאי למכבי ת"א לבוא לחיפה ולשחק כדורגל ומשחק? הרי ראינו מה קרה להם בפעם הראשונה ששיחקו נגדנו בקרית אליעזר ומה קרה בשבת לבית"ר.

חזן: חשוב שיבואו לשחק כדורגל גם בשביל עצמם וגם בשביל הקהל הרב. השיטה של המשחק הברוטאלי והפרובוקטיבית לא יכולה להצליח פעם נוספת. כמו שאמרתי שה־5–0 לא יחזור, גם מה שהיה במשחק הקודם לא יחזור. אנחנו לא נהרוג מהמשחק הספורטיבי שלנו, כי אנו יודעים שהכדורגל שאנחנו מציגים מספיק טוב כדי לנצח.

בעבר התאמנת תחת הדרכתו של אברהם גרנט, והיום תחת גיורא שפיגל. מה ההבדלים ביניהם?

הם עובדים כמעט באותה שיטה. הדברים שגרנט היקנה לי שמורים אצלי עד היום. אני ממשיך להשתמש בהם. אותו הדבר גם לגבי הדברים שלמדתי משפיגל. יש ביניהם יותר דברים משותפים מאשר שונים.

נראה שגרנט יותר מקורב לשחקנים מאשר שפיגל.

גרנט יותר חברי ויותר מקורב לשחקנים. הוא כמו אחד מהחבר'ה, אבל גם יודע לעשות את ההפרדה. אבל שפיגל הריחוק בולט יותר, אבל מי שמכיר אותו לעומק יודע שגם לו יש רגעים שבהם הוא מוצא לנכון להתקרב לכולם.

אתה מסכים שהשיפור ביכולת שלך הביא לשיפור של מכבי חיפה?

אני שמח מאוד שאני מציג יכולת כזו. כשהגעתי בעונה הקודמת אמרתי שלא קל להגיע לקבוצה כמו מכבי חיפה, על תקן של כוכב, ולהשתלב מיד. השנה גם עשיתי הכנה יותר טובה לעונה, וגם הקבוצה טובה מבריאה, כך שגם לי יותר קל להצליח".

אתה זוכר את האורחים שהורידו לך בשנה שעברה בכל משחק בכמה עלית למכבי חיפה?

גם בשנה שעברה אמרתי שאני לא משחק כדי להצדיק את הכסף. אני לא מחפש היום את אותם אנשים שצעקו כדי ללגלג עליהם. זכותו של כל אחד להגיד מה שהוא חושב וזכותי לא להגיב.

האמנם אתה אחד הבודדים בכדורגל שלנו שמתאים לאירופה?

מבחינת הנתונים אני בהחלט מתאים לכדורגל האירופי. אבל אפשר לקחת לדוגמה גם את אייל ברקוביץ', שפיסית לא נראה בריון, אבל יכול להשתלב באירופה.

כמוהו יש עוד כמה שחקנים. הניסה שלנו לאירופה תגרום, לדעתי, למעבר רב יותר של שחקנים לשם.

המטרה שלך להיות בין אותם שחקנים?

התבטאתי בעניין זה כבר בעבר. אמרתי שאני נמצא במכבי חיפה שהיא קבוצה ישראלית ברמה אירופית גבוהה, ואני מרגיש בחיפה כמו באירופה.

בששיחקתם שני משחקים בצורה שקולה נגד פארמה היו רבים שהתפלאו. האם אפשר היום לומר שאין בעצם הבדלי רמה ביניכם?

אנחנו לא ברמה שווה לפארמה. כפי שאנחנו טובים ברמה הישראלית, אנחנו עדיין לא מספיק טובים כמו פארמה ומילאן. לא היינו יכולים להתמיד ביכולת של השבת האחרונה במשך עונה שלימה.

אתה מרוצה מתיפקודך במגן ימני בנבחרת?

במסגרת יש אילוצים, אנחנו מבב ששיחקתי מגן. בשני המשחקים האחרונים תקפתי ללא הפסקה, ומשה גלאם ואני היינו למעשה שחקני קישור לכל דבר. אם זה האילוץ, אני משתדל לעשות את זה וגם אם אפשר להנות.

מה נקודות התורפה שלך?

עד היום הבקעתי חמישה שערים. אם הייתי יותר אנוכי ייתכן שהייתי מבקיע עוד חמישה. אולי אני צריך להיות קצת יותר אגואיסט.

חסרים לך יסודות בגלל שלא גדלת בקבוצה לאומית מסודרת?

אם הייתי גדל במועדון כמו מכבי חיפה, כבר לפני שנים הייתי אחד השחקנים המובילים בכדורגל הישראלי. שלוש שנים, למשל, נאבקתי במדי הפועל פתח תקוה על תואר האליפות, אבל אף פעם לא זכינו ליחס שווה מהתקשורת וכמעט שלא התייחסו אלינו. אם יש משהו שאני שמח עליו, זה המעבר שלי למכבי חיפה.

הקבוצה שתנצח מחר בגביע תיקח גם אליפות?

מדובר בדברים נפרדים. אבל, וודאי שתהיה לכך השפעה בהמשך. אני מקווה שאם ננצח הדבר ישפיע על מכבי ת"א בצורה קשה וישבור אותם מוראלית. אם הם חלילה נפסיד, אני מקווה שנדע להתאושש מהר מאוד.

ג'מצ'י: מכבי ת"א לא צריכה לחשוש מהפועל
אמסלם: הערב מתחילה המלחמה על שני התארים

הפועל ת"א ומכבי ת"א הערב בגמר גביע הכדורסל (20.50, שידור ישיר בכבלים ובערוץ 2). הפועל תנסה לשמור על תוארה, מכבי תנסה לזכות בגביע לראשונה מאז '91

מאת אלי פרוסי

תצלום ארכיון: עודי קרן

דורון ג'מצ'י. שלוש שנים לא היה במעמד הזה.

תצלום ארכיון: עודי קרן

שמעון אמסלם. רוצה להניף גם הערב.

ראשית, עובדה: הפועל ת"א טרם ניצחה את מכבי ת"א בהיכל הספורט ביד אליהו במשחק אחד, שבסיומו הוענק לאחת משתי הקבוצות תואר (אליפות או גביע).

עובדה זו נוספת לנתונים קיימים, לפיהם מכבי ת"א, שלא הגיעה לגמר מאז 1991, תיהנה גם מיתרון ביתיות ביד אליהו וגם מיתרון כמעט בכל עמדה במגרש. נתונים אלה לא נותנים תקוות להמר על כך שהפועל ת"א תשמור על הגביע בו זכתה אשתקד.

הערב (20.50, שידור חי וישיר משותף בערוץ 2 ובכבלים) תהיה זו הופעת הבכורה של נשיא המדינה עזר וייצמן במעמד הגמר שבסיומו יעניק את הגביע לקפטן אחת הקבוצות – שמעון אמסלם מהפועל או דורון ג'מצ'י ממכבי.

בשני המשחקים העונה בליגה, בלטה העובדה שלהפועל ת"א לא היו תשובות למשחק ההגנה של מכבי (65 נקודות בממוצע למשחק: 64–65 באוסישקין ו־66–93 ביד אליהו). מולי קצורין השתמש רק בשמירה אישית, שהספיקה כדי לנטרל את צמד הזרים של הפועל ת"א, נבאר מרקוביץ' ודייויד תרדיקל. התפוקה של שניהם ירדה בשש נקודות בממוצע במשחקי הדרבי לעומת הליגה. רק ליאור ארדיטי גילה יכולת גבוהה במשחקי הדרבי, כשניטרל את דורון ג'מצ'י וקלע את מנת הנקודות הגבוהה בהפועל.

בהנחה ששחקני הפועל ת"א אינם מסוגלים לקלוע 80 נקודות ומעלה נגד מכבי בהרכב שחקניהם הנוכחי, ינסה צבי שרף, מאמן הפועל, לגרור את מכבי ת"א למשחק איטי ולהתבסס על הכח והאתלטיות של שחקני הפנים שלו – תרדיקל, מרקוביץ' וארדיטי. נתון נוסף ומשמעותי להורדת כמות הנקודות של מכבי ת"א, תהיה הירידה המהירה להגנה של שחקני הפועל. הגבוהים של מכבי אתלטיים יותר. עובדה שסייעה לסמבר דאבקלי ולנדל אלכסיס להשיג נקודות קלות בהתקפות מתפרצות.

בקרב שחקני מכבי ת"א לא ניכרה אמש דריכות לקראת גמר הגביע. במהלך האימון נפגע דורון ג'מצ'י בגבו. הוא קיבל טיפול, ושב לאחר חמש דקות למשחק האימון הפנימי. מולי קצורין תירגל שמירות בכל סוגי ההגנה, ומצבי התקפה נגד סוגי הגנות שתנקוט הפועל.

קפטן מכבי, דורון ג'מצ'י, אמר בסיום האימון: "מכבי לא אמורה לחשוש מהפועל ת"א, אבל אנחנו מתייחסים בכבוד הראוי ליריבה. הפועל ת"א היא קבוצה טובה, שיכולה לגרור את מכבי למשחק שקול. המותג 'מכבי ת"א' ועוד 13 קבוצות לא שייך ללקסיקון שלי".

ליאור ארדיטי ניטרל אותך היטב בדרבים הקודמים העונה?

"גם במשחקים אחרים מצאו ראשם ששחקן ששומר עליי, מוריד לי את מיכסת הנקודות. ברור שברגע שהשמירה עליי תהיה קפדנית, שחקנים אחרים ימצאו את הדרך לקלוע לסל של הפועל – אם זה הורדות של אלכסיס או משחק הפנים של דאבקלי. אני לא מוטרד מזה. יש לנו רצון וכמיהה אדירים לזכות את המשחק הערב".

לפרות אירועי הדרבי הקודם שררה אווירה חיובית בין שחקני שתי הקבוצות בתפר בין אימוני הקבוצות.

קפטן הפועל ת"א, שמעון אמסלם, התייחס לשיבוצו של סוד ורניק לאחד משופטי המשחק, אחרי התקריות ביניהם בדרבי הקודם, לפני שלושה שבועות, בו שרק ורניק שלוש עבירות טכניות לאמסלם והרחיקו.

"אין לי שום בעיה בשיבוץ של ורניק. אני מעריך אותו כשופט מצויין. מה שקרה במשחק הקודם לא יקרה הפעם. בהמשך הזה, תמיד הייתי רוצה את ורניק במשחקים שלי, בגב יותר עם שופט נוסף כמו ראובן וירובניק, כולם צריכים להתעלות במשחק הזה. שחקנים, שופטים והקהל. הערב מתחילה הדרך והמלחמה על שני התארים".

במשחק הערב צפוי שרוב ההיכל יהיה מלא (בין 8,000 ל־10,000 צופים). ישפטו ראובן וירובניק וסוד ורניק.

מאזן הדרבי בגמר הגביע

10 למכבי, 2 להפועל

מאת אלי פרוסי

12 משחקי דרבי של תל אביב היו במעמד גמר גביע המדינה (מתוך 33 גמרים שהיו עד היום). מתוכם זכתה מכבי בעשרה גמרים. בסך הכל זכתה מכבי תל אביב ב־26 גביעים. הפועל תל אביב זכתה ב־4, גליל עליון ב־2, ובאחד זכתה הפועל גבת/יגור.

הגמר הראשון בין הקבוצות היה ב־1956. באותה עונה היו שני משחקי גמר. בשניהם ניצחה מכבי, 52–49 בראשון, 56–50 בשני.

1958: מכבי תל אביב – הפועל תל אביב 53–44
1962: הפועל תל אביב – מכבי תל אביב 50–48
1963: מכבי תל אביב – הפועל תל אביב 55–51
1964: מכבי תל אביב – הפועל תל אביב 50–47
1965: מכבי תל אביב – הפועל תל אביב 55–47
1966: מכבי תל אביב – הפועל תל אביב 66–62
1969: הפועל תל אביב – מכבי תל אביב 88–70
1970: מכבי תל אביב – הפועל תל אביב 73–52
1970: מכבי תל אביב – הפועל תל אביב 78–77
1978: מכבי תל אביב – הפועל תל אביב 93–90
1983: מכבי תל אביב – הפועל תל אביב 99–94

● לצבי שרף, מאמן הפועל תל אביב, זה יהיה הגמר ה־9 בארץ כמאמן. שרף זכה עד כה ב־6 גביעים. מולי קצורין, מאמן מכבי תל אביב, ירשום הופעה 5 במעמד הגמר. לקצורין שתי זכיות בגביע עם גליל עליון. שני המאמנים התעמתו פעמיים במשחק הגמר: ב־1986 ניצח שרף, אז כמאמן מכבי תל אביב, את קצורין (מאמן חולון), וב־1988 ניצח קצורין עם הגליל את שרף, מאמן אליצור נתניה.

● דורון ג'מצ'י, קפטן מכבי תל אביב, הניף שלוש פעמים את גביע המדינה כקפטן הקבוצה וזכה בגביע פעמיים נוספות כשחקן בקבוצה. שמעון אמסלם, קפטן הפועל תל אביב, זכה להניף את הגביע אשתקד.

הפועל ת"א זקוקה לנס כדי להחזיר הגביע לאוסישקין

רון קופמן

אם היו נוהגים בישראל הימורים על אירועי ספורט (למעט כדורגל), לפי השיטה האמריקאית, היו מנהלי הסיכויים ביומנים תלאוס ובאס מציבים את מכבי תל אביב פייבוריטית לנצח הערב בדרבי את הפועל בפער 9 נקודות לפחות.

משחק הגמר ה־34 על גביע המדינה בכדורסל מפגיש את שתי הקבוצות הטובות בליגה כיום. אבל למכבי עדיפות כמעט בכל תחום במשחק. למעשה, התוצאה מותנית אך ורק במכבי. אם תיישם את יתרונותיה המוקטים זה מכבר במחצית הראשונה, יוכל הקפטן דורון ג'מצ'י להתאמן בהפסקה על תנועת הנפת הגביע.

בניתוח שלפני המשחק עולה שלמכבי כל התשובות למקרה בו ינסה מאמן הפועל, צבי שרף, להפתיע בשינוי טאקטי בחמישיה הפותחת, או בשיטת שמירה מסויימת. מכבי תפתח עם גיא גודס (שישמור את נבאר מרקוביץ'), נדב הנפלד (את דייויד תרדיקל), דורון ג'מצ'י (את ליאור ארדיטי), נדל אלכסיס (עופר פליישר/שמעון אמסלם) וסמבר דאבקלי יופקד על תומר שטיינהאואר. הכוונה לשמירה אישית, בה נקטה מכבי בשני מפגשי הדרבי בליגה.

באמתחתו של מולי קצורין מצויה ליום פקודה השמירה האיזורית. בהנחה די מבוססת שעופר פליישר לא מסוגל להתמקד עם הגב לסל בהתקפה, אלא רק כאשר הוא ניצב במרחק 75–100 ס"מ מהטבעת (וגם זה לא ביעילות מאיימת), ואת שטיינהאואר צריך להרחיק מהחוויה בה הוא מסוגל לצלוף, תוכל מכבי להתרכז בשחקני החוץ בלבד. לגודס/אלימלך, הנפלד/דניאל וג'מצ'י/דניאל, לא אמורה להיות בעיה למנוע ממרקוביץ', תרדיקל וארדיטי לחדור לרחבה. במקרה שהפועל תתמקד במסווה מחוץ לקשת ימתינו המכבים (בסבלנות) לריבאונד, כדי לצאת להתקפות מתפרצות הנביבות על ג'מצ'י.

על הספסל, שבמקרה של מכבי הוא לא רק רהיט בעולם, מצפים ישראל אלימלך, מוטי דניאל ולוהאן מרסר. האחרון אמנם נראה באחרונה כמו מתאבק סומו, אך לנסיונו העצום ולעובדה שהוא מתעלה במשחקי דרבי, יש משקל רב. גם המסורת לפיה זוכה מרסר להנחות משמעותיות במבצעי סוף העונה מצד השופטים, היא נכס ממשי.

יתרון הפועל הוא סטטיסטי. הצפי הוא ששתי הקבוצות ייפגשו לפחות שלוש פעמים בסדרת הגמר־פסל (הטוב מ־5 משחקים). הפועל, לפי המסורת, אמורה לנצח לפחות פעם. הסבירות היא ששרף יצליח להביא את הניכיר לרגיעה מספקת, כדי להתעלות הערב. בכל מקרה בו יתפתח עימות בין שחקני הקבוצות רק מכבי תצא נשכרת. נסיון העבר מוכיח, כי בעימותים כאלה הפך פער תיאורטי של 8–10 נקודות ליותר מ־20.

היחיד שמסוגל להשוות את הפערים בין מכבי להפועל, הוא דייויד תרדיקל. הוא יוכל לעשות את זה, אם מרקוביץ' יוותר על משחקו הסוליסטי וישתף אותו במשחק הזה מהפתיחה, ולא רק כאשר שומריו ילחצו אותו. בדרבי מבר 1991, בדרבי ברבע גמר הגביע, קלע תרדיקל 37 נקודות, מתוך שבע שלשות. הפועל, ללא פרוזים שרים הפצוע, הילבה שיוויון 85–85 ביד אליהו.

גם נסיון ממושך להפעיל את שחקני הפנים, בסיוע של שחקני החוץ שיחדרו לרחבה ויקפידו על מסירת הכדור לשטיינהאואר או פליישר/אמסלם עם הפנים לסל, עשוי להניב נקודות ו/או עבירות. במקרה כזה, חובה על שחקני הפועל להשיג 75% מקו העונשין לפחות, ולא להיכנס ללחץ מיותר.

בדרבי הקודם, בו ניצחה מכבי 93–66, נקט שרף כמעט בכל שיטות ההגנה האפשריות. הרחקתו של שמעון אמסלם והספסל הדליל, לא איפשרו להפועל להחזיק מעמד. הערב אולי תפתיע הפועל בשיטת שמירה אחרת (איזורית או שמירה משולבת), אולי יהיה שינוי טאקטי בו ישחק עמי נאמי כרכז ומרקוביץ' כקלע. במקרה כזה, תתמקד מכבי במרקוביץ', כי לנאמי אפשר להתיר מרחב של 2 מטרים, אז אולי יידייק ב־15% מחוץ לקשת. גם דני אלוש מסוגל לפתוח במקום ליאור ארדיטי, ובכך תרוויח הפועל זמן, בו עלול ארדיטי לספוג עבירות.

אבל כל השינויים האלה, רק ידחו את הקץ. הפועל זקוקה לנס בו יכבבו גם השופטים, כדי למנוע מג'מצ'י להניף את הגביע.

אליצור חולון בדרך לגביע 14

מאת אריה ליבנת

אליצור רמלה הצליחה בעונה שעברה להפתיע שלוש פעמים את אליצור חולון, אבל בגמר הגביע ניצחה חולון 68–54 וזכתה בגביע בפעם ה־13 בתולדותיה.

הערב (19.00, ישפטו: עידו ברגמן ובלומי עלימי, שידור ישיר בכבלים) הן ייפגשו באותו מעמד במשחק מוקדם לגמר הגברים. הציפיות יפגישו משני צידי הקווים את מאמן רמלה ועוזר אשתקד, מאיר אליהו, שקודם למישרת מאמן חולון, ומולו רמי חלפון, שקודם ברמלה למישרת המאמן.

ההתאוששות המרשימה של חולון בשבוע שעבר בראשל"צ, והעובדה שרמלה עברה בדרכה לגמר את א.ס. רמת השרון בקשיי, תשאיר, כנראה, את הגביע בחולון.

ראומה וייצמן, רעיית הנשיא, תעניק את הגביע לקפטנית הקבוצה המנצחת.

אי סדר בגבעתיים: יו"ר הקבוצה התפטר, מכות בין פרישמן לנעמן

מאת אלי פרוסי

יומיים לפני פתיחת ליגת המבחן שורר בהפועל גבעתיים אי סדר. ערב משחקה נגד מכבי נתניה, יו"ר הקבוצה, ירחום שפירא, שלח מכתב לראש העיריה, אפי שטנצלר, ובו הודיע על התפטרותו מניהול הקבוצה. המשחק מחר נגד נתניה, יהיה משחקו האחרון של שפירא כיו"ר. ראשי ההנהלה הביעו פליאה על כך שמזכירות ראש העיר הודיעה אתמול לשפירא שלא יינתנו שחקנים לעונה הבאה.

לקראת הסיום ניכרה עצבנות בין שחקני הקבוצה, שהגיעה לשיא בחילופי מהלומות בין עמוס פרישמן למוני נעמן.

סופית: פיליפס לא יחזור

הנהלת הפועל ירושלים הודיעה אמש לא להיענות לבקשת אורלנדו פיליפס לחזור לקבוצה למשחקי הגמר של העליון.

מתעניינים בקלווין רוברטס

קבוצות מכבי ירושלים, הפועל חיפה והפועל תל אביב, התעניינו בימים האחרונים באפשרות להחתים את קלווין רוברטס (38) לעונה הבאה. רוברטס משחק בישראל ארבע שנים, בשלוש השנים האחרונות במעמד של זר.

נבחרת הנוער בכדורסל הפסידה לספרד 84–62

מאנהיים, גרמניה (שירות "ספורט הארץ"). נבחרת הנוער של ישראל הובסה כאן אתמול 84–62 (41–38) בטורניר ע"ש אלברט שוייצר. המשחק היה שקול עד לדקה ה־30, ולאחר מכן הספרדים ניצלו את העובדה שחמישה שחקנים מהנבחרת הישראלית יצאו בחמש עבירות. היום תשחק ישראל נגד ליטא.

● במשחק אימון: הפועל הרצליה – מכבי ראשל"צ 95–86. להרצליה: האדמס 24, תומפסון 19. לראשל"צ: נבי 22.

● דני קפטן יו"ר איגוד הכדורסל, שמעון מזרחי סגן היו"ר, ומנכ"ל האיגוד יהודה שיקנה ייצגו את ישראל בקונגרס פיב"א שיהיה ב־21 וב־22 במאי. נציגי ישראל יציגו את הצעתם לאליפות אירופה לנוער ביולי בישראל.

● יוון. זוראן סאוויץ', שחקן פאוק סלוניקי, הורחק בניצחון קבוצתו 75–100 על אפולון מפראס אחרי עימות עם רוד סלרס. סאוויץ' ירחק מארבעה משחקים ויחמיץ את שלב רבע הגמר בפלייאוף היווני נגד אריס סלוניקי.

אפריקה: גם חוף השנהב וזמביה בחצי הגמר

אלופת אפריקה, חוף השנהב, עלתה אתמול לחצי הגמר אחרי שניצחה את יריבתה בגמר לפני שנתיים, גאנה, 1–2 במשחק מצויין. חוף השנהב תתמודד בחצי הגמר ביום רביעי נגד ניגריה.

חוף השנהב שלטה במרבית דקות המשחק, שהוגדר על ידי שדר היורוספורט כטוב ביותר באליפות עד כה. ז'ואל טיהי כבש שער יתרון לחוף השנהב בדקה ה־30 ו־13 דקות לסיום, בעיצומו של לחץ על השער של גאנה כבשה גאנה שער שיוויון על ידי אקונור בבעיטה אדירה מ־30 מטר. שלוש דקות אחר כך כבש עבדולאי טראורה את שער הניצחון.

זמביה המשיכה בהישגיה, למרות אסון המטוס לפני שנה. אתמול העפילה זמביה לחצי הגמר אחרי ניצחון 1–0 נגד סנגל ברבע הגמר. אדאמס סאקאלה כבש את השער היחיד במשחק בדקה ה־38 בבעיטה אדירה מ־30 מטר. ביום רביעי תתמודד זמביה בחצי הגמר נגד מאלי.

לה קורוניה ממשיכה בראש: ניצחה 2–5

מדריד (רויטר). דפורטיבו לה קורוניה שמרה על מקומה הראשון בליגה הספרדית בצורה משכנעת, לאחר שהביסה בחוץ את ריאל אובידו 2–5. באנדו מארטינז ובבטו כבשו כל אחד 2 שערים. אובידו עלתה ליתרון בדקה ה־12, אבל מארטינז השווה (27) והעלה ליתרון לפני המחצית. בבטו העלה את לה קורוניה ל־1–3, אובידו צימצמה בדקה ה־55, אבל שערים של בבטו ובראגן בדקות הסיום קבעו 2–5.

שלושם ניצחה ברצלונה 1–2 בלרידה, למרות שפיגרה עד הדקה ה־77. ריאל מדריד ניצחה 2–3 בויגו סלטה, לאחר שהיתה בפיגור 0–3. שתי בעיטות 11 בדקות 83 ו־87 הקטינו את התוצאה.

אתלטיקו בילבאו הביסה את ספורטינג גיחון 0–7, כשחואן גוארדו כבש ארבעה שערים. יתר המשחקים: טנריף – סראגוסה 3–5; ואלנסיה – סוויליה 1–1; לוגרוניס – ריאל סוסיאדד 2–0; ראיו וייאקנו – אלבסטה 0–0; ראסינג סאנטאנדר – אוסאסונה 3–1; אתלטיקו מדריד – ריאל ויאדוליד 2–0.

הצמרת (31 מחזורים): לה קורוניה 45; ברצלונה 43; ריאל מדריד 40.

הערב באנגליה: מחזור מלא בליגה

מחזור משחקים מלא יהיה הערב באנגליה, לכבוד יום החופש שלאחר חג הפסחא. המובילה, מנצ'סטר יונייטד, עדיין ללא אריק קאנטונה, תארח את אולדהאם ותנסה להתאושש מההפסד 2–0 לבלקבורן של־שום. בלקבורן יוצאת למשחק חוץ קשה מאוד בגודיסון פארק נגד אברטון, שהובסה 1–5 בשבת ונמצאת בסכנת ירידה לליגה הראשונה.

שאר המשחקים הערב: אסטון וילה – נוריץ'; איפסוויץ' – קובנטרי; ניוקאסל – צ'לסי; ק.פ.ר – לידס; שפילד יונייטד – ארסנל; סאותהמפטון – מנצ'סטר סיטי; סוינדון – שפילד וונסדיי; טוטנהאם – וסטהאם; ווימבלדון – לידס.

טוטו 15

הניחוש	זוכים	שקלים
15	2	2,655,332
14	84	16,586
13	1,635	651
12	8,590	78
11	47,637	13.5

טוטו תיקו

הניחוש	זוכים	שקלים
7	—	—
6	19	2,192
5	721	28
4	ריבוי מנחשים	—

נפתח הגמר־יד: הפועל ראשל"צ ניצחה את א.ס. נס ציונה 21–29

מאת רוני בראון

קבוצת הכדוריד של הפועל ראשל"צ עשתה אתמול צעד נוסף לקראת זכיה שניה ברציפות בדאבל, לאחר שגברה בביתה בקלות על א.ס. נס ציונה 21–29 (10–15) במשחק הראשון בסידרה של הטוב מחמישה בחצי גמר הפלייאוף.

נס ציונה היוותה יריב שקול עד הדקה ה־11 (5–5), אז עלתה ראשל"צ ליתרון, אותו לא שמטה עד הסיום.

הירבו לכבוש לראשל"צ: ברנשטיין 9, מימון 6, עמר 5. הירבו לנס ציונה: מישסקו 7, מולדובן 6, רפאלי 3. שפטו רפי לוי ויוסי גרוסמן, 200 צופים, בראשל"צ.

במשחק השני בחצי גמר הפלייאוף הוליך דורון דיין את מכבי רעננה לניצחון 15–18 (6–10) על קבוצתו לשעבר מכבי ראשל"צ. המצטיין במשחק היה שוער רעננה אלכסנדר מיבאבסקי. הירבו להבקיע לרעננה: דיין 8, רובין 5. לראשל"צ: מגל 5, יונסקו 3. שפטו דוד בוקר ואבנר זינגר, 200 צופים, ברמת הכובש.

כל טניסאי השולחן הודחו מאליפות אירופה

טניסאי השולחן של ישראל הודחו בסיבוב השני של משחקי היחידים באליפות אירופה בבירמינגהאם, אנגליה.

מיקי קידר ניצח את הסלובקי מיכלקי 3–0, אך נכנע לאלוף צ'כיה 3–2, אחרי שהוליך 2–0. בוריס רדזנברג ניצח שוקן מביילורוסיה 3–0, אך נכנע 3–0 לשחיין האקראוסה ואלדנר, שהיה אלוף העולם ומדורג עונה שני בעולם ובאירופה. טאטיאנה שטופבלאט נכנעה 3–0 לאלופת גרמניה, ניקול שטרוסה.

מחבטי טניס וסקווש
"פישר" במבצע בחנויות
"פישר". ניצחון הטכנולוגיה
FISCHER
היבואן: בש־גל, 70: 03-6951121

הרבנים הראשיים נוטים שלא לפרסם פסק הלכה בעניין פינוי מתנחלים מחברון

מקורבים לש"ס: הרב בקשי דורון פנה לרב עובדיה יוסף שיפסוק הלכה בניגוד לזו של רבני המפד"ל

מאת אבירמה גולן

מועצת הרבנות הראשית, ובראשה הרבנים הראשיים ישראל לאו ואליהו בקשי דורון, תיפגש הבוקר עם סגן שר הביטחון מרדכי גור, ותשמע מפיו סקירה ביטחונית ומדינית והערכת מצב, בין השאר על ההתנחלויות בשטחים ועל אפשרות פינויין. הפגישה תתקיים על פי בקשת הרב לאו, ולאחריה ינהלו הרבנים דיון, בעקבות פסק ההלכה של הרב הראשי לשעבר שלמה גורן ושלושת רבני המפד"ל, הקובע כי יש לסרב לפקודת פינוי יהודים מחברון.

חברי מועצת הרבנות משתייכים לכמה זרמים פוליטיים. חלקם מושפעים מרבני המפד"ל, ואילו אחרים נשמעים לדעתם של גדולי תורה כמו הרב שך, הרבי מגור והרב אלישיב. אחדים מחברי מועצת הרבנות מתחו אתמול ביקורת על פסק ההלכה של רבני המפד"ל, באומרם כי אין זה פסק הלכה, אלא קריאה פוליטית, וכי הוא איננו מנומק ומפורש כדרוש. חברי המועצה סירבו להתייחס לפסק ההלכה של הרב גורן. מקורבי הרב לאו אומרים, כי הנטייה מחר תהיה לקרוא לממשלה לפעול לאחדות העם, ועם זאת לקרוא גם לרבנים ולמנהיגי הציבור הדתי לא לפרסם הצהרות שיגרמו לפילוג בעם.

מתייעצים לעתים

אתמול נודע מחוגים המקורבים לתנועת ש"ס, כי הרב בקשי דורון פנה אל הרב עובדיה יוסף, בבקשה שיתן פסק הלכה המנוגד לזה של רבני המפד"ל. מלשכת הרב בקשי דורון נמסר בתגובה, כי הרב אמנם מתייעץ לעתים עם הרב עובדיה יוסף, וייתכן שאף בעניין זה הוא ישוחח איתו לפני ישיבת מועצת הרבנים הראשית, אך אין זה נכון שהרב בקשי דורון ביקש מהרב יוסף שיתן פסק הלכה בעניין.

נודע, כי מאז מתום הסכם אוסלו חזר הרב בקשי דורון וביקש מגורמים בכירים בממשלה להיפגש עמם, לשם קבלת תדרוך ביטחוני ומדיני, במטרה לגבש עמדה לקראת מימוש ההסכם ואפשרות של פינוי התנחלויות. מקורבי הרב טוענים, כי הבקשה לא נענתה, ורק עתה, לאחר שניתן פסקי ההלכה של רבני המפד"ל, שעורר סערה ציבורית, ייפגשו הרבנים עם סגן שר הביטחון. לדבריהם, הרבנים נמנעו מלהגיב על פסק ההלכה של רבני המפד"ל, כל עוד לא קיבלו תדרוך ומידע מהגורמים המדיניים. עוד נודע, כי אל לשכת הרבנים הראשיים הגיעו באחרונה פניות רבות מרבנים ימניים, אשר תובעים מהרבנים הראשיים לתת פסק הלכה או לפחות חוות דעת נגד פינוי התנחלויות.

רבנים מהימין גם ניסו להשפיע על מועצת הרבנות שתזמין לפגישה המתקיימת הבוקר את ח"כ אריאל שרון מהליכוד, בנימוק שיש צורך גם בחוות דעתו, בנוסף לזו של סגן השר גור. ואולם, הרבנים הראשיים סירבו להזמין את שרון, בנימוק שמועצת הרבנים אינה ישיבת כפורום פוליטי.

על פי הערכות, לאחר שראש הממשלה הודיע כי בתקופת הסדר הביניים לא יפונו התנחלויות, לא ינקטו הרבנים הראשיים עמדה מפורשת בעד או נגד פסק ההלכה של רבני המפד"ל. ממקורבי הרב יוסף נמסר, כי לאחר ששמע את דברי רבין, החליט שלא להביע את עמדתו בשלב זה.

במפד"ל שררה בסוף השבוע אווירה של סיפוק מהצהרתו של ראש הממשלה, כי בשלב זה אין כוונה לפנות התנחלויות. חלק מחברי הכנסת של המפד"ל העבירו לפני שבועות אחדים מסר לרבין, כי יהיו מוכנים לדון על אפשרות של פינוי מתנחלים מתל רומיידה למקום אחר, שאינו נמצא בתוך ריכוז אוכלוסיה ערבית.

רקע / אבירמה גולן

כמה אלפי חיילים ביחידות קרביות

פסק ההלכה שנתנו הרבנים שפירא, נריה וישראלי, והבעת התמיכה בו מצד חלק מראשי ישיבות ההסדר, העלו לראשונה את השאלה, האם ההסדר הקיים בין צה"ל לבין הישיבות של התנועה הדתית־לאומית יכול להימשך.

אלוף (מיל') אורי אור, יו"ר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, טוען כי על הממשלה לשקול את פירוק ישיבות ההסדר. לדבריו, הסדר זה עלול להביא ליצירת תקדים מסוכן: חיילי ישיבות ההסדר יקבלו פקודות מראשי הישיבות שלהם, ובכל מקרה שבו הפסיקה או חוות הדעת של ראשי הישיבות יעמדו בניגוד לפקודת הצבא, הם יסרבו פקודה. כך, אומר אור, יהיו שני צבאות.

לעומתו, טוענים ראשי המפד"ל, כי הפסקת ההסדר פירושה סימון החיילים הדתיים־לאומיים, והרחקתם מן הקונצנזוס הלאומי. מדובר בכ־20 ישיבות ברחבי הארץ, חלקן ותיקות וגדולות (בהן לומדים כמה מאות תלמידים) כמו "אור עציון", "הר עציון" ו"מרכז הרב", וחלקן חדשות, כמו הישיבות ביהודה ובשומרון. בסך הכל משרתים בצה"ל כמה אלפי חיילים מישיבות ההסדר, רובם ביחידות קרביות.

מסלול הלימודים בישיבות ההסדר כולל כמה שלבים. התלמיד מגיע לישיבה בתום לימודיו בישיבה תיכונית. הוא לומד במשך שנה וחצי, ובגיל 19 וחצי מתגייס לצה"ל, ומשרת עוד שנה וחצי. בתום תקופה זו הוא חוזר לישיבה.

"ההסדר שקיים בין צה"ל לבין הישיבות שלנו כבר יותר מ־30 שנה", אומר הרב חיים דרוקמן, העומד בראש ישיבות ההסדר. "תלמידי ישיבות ההסדר מחויבים מראש לחמש שנים לפחות, שמתוכן ארבע שנים הם חיילים בשירות סדיר, וחלק בשירות פעיל וחלק של"ת. הקצינים קשורים בהסדר כשבע שנים". לדברי דרוקמן, חלק קטן מתלמידי ישיבות ההסדר אינם חוזרים לישיבות, ומעדיפים לשרת שלוש שנים בצה"ל.

במשך השנים נעשו שינויים בהסדר בין צה"ל לישיבות ההסדר. באמצע שנות החמישים, כשההסדר חל רק על תלמידי ישיבת "כרם ביבנה", עברו התלמידים בישיבה מסלול דומה לזה שהיה נהוג אז לגבי חיילי הנח"ל: הם עברו טירונות ואימון מתקדם, ואחר כך חזרו ללימודים בישיבה. בשנים האחרונות, בעיקר מאז מלחמת ששת הימים, שונו תנאי ההסדר, כך שמשך השירות בצבא התארך.

מטעמים אידיאולוגיים, ובעידודם של רוב ראשי הישיבות, הפכו תלמידי ישיבות ההסדר לגורמים בולטים ביחידות הקרביות. לדברי הרב דרוקמן, רוב התלמידים עושים מאמץ מיוחד כדי להגיע ליחידות מובחרות.

בתקופה האחרונה בולטת תופעה של התקבצות תלמידי ישיבות הסדר בקבוצות גדולות ביחידות מסויימות, ובמקרים רבים תחת פיקודם של קצינים, אשר גם הם בוגרי ישיבות הסדר.

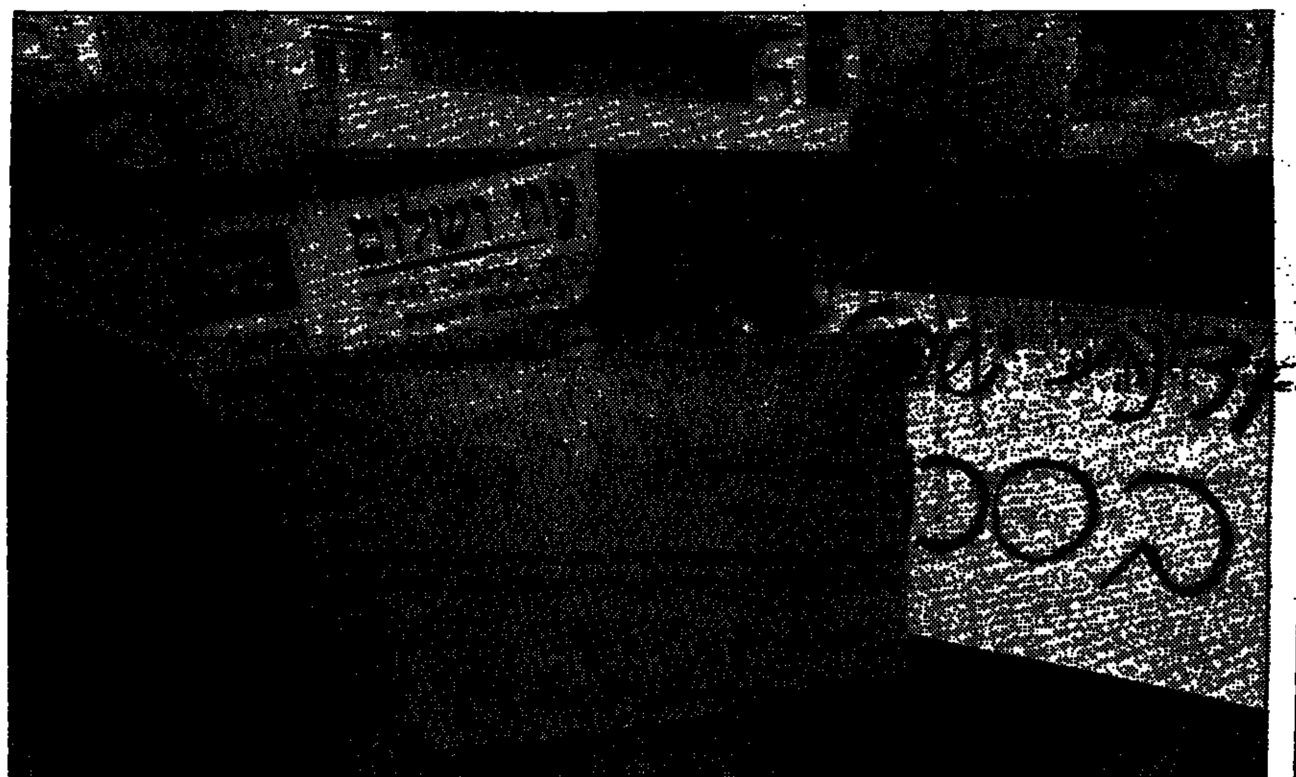

צלום: יואב לוה, "גור"

בני נוער דתיים, חברי "נתיבות שלום", מפגינים מול בית הרב אברהם שפירא במחאה על פסק ההלכה הקורא לחיילים לסרב לפנות מתנחלים

500 קציני מילואים חתמו על מכתב הקורא לרה"מ להפסיק את המשא ומתן עם אש"ף

בהפגנת מטה תנועות הימין בי־ם חולקו עלונים שבהם התבקשו המשתתפים לפרט את סוג הנשק שלהם

מאת שלמה דרור

חמש מאות קצינים, המשרתים במילואים, שלחו אתמול מכתב לראש הממשלה, שבו הם מבקשים ממנו להפסיק את המשא ומתן עם אש"ף. בין החותמים יש קצינים בדרגות אלוף משנה ותת אלוף. הקצינים שייכים לתנועה הנקראת "אחרי".

כ־150 איש הפגינו אתמול מול בנייני האומה בירושלים במחאה על מדיניות הממשלה. את ההפגנה ארגן המטה המשותף של תנועות הימין, המאגד בתוכו כשבעים מי־טות.

"לסרב לממשלת הבגידה"

המפגינים נשאו כרזות נגד הממשלה וקראו "לסרב פקודה לממשלת בגידה". בשלב מסוים החלו המפגינים לרדת מהמדרכה במטרה לחסום את הכביש. כוח משטרה גדול שנכח במקום החזיר אותם בכוח למדרכה. למעט האירוע הזה נשמר הסדר בהפגנה.

אברהם שטיינר, חבר הנהלת מחוז ירושלים של המטה המשותף של הימין, מסר, כי ההפגנה נערכה במקביל בעוד שבעה מוקדים ברחבי הארץ, בהם רעננה, חיפה ועוד. "מטרת ההפגנה היא להראות לממשלה כי המאבק הוא לא רק בחברון וכי במידה שהממשלה תרצה לפנות, תושבי הערים בכל רחבי הארץ יגרמו לשיבוש חיי הערים", אמר שטיינר.

במהלך ההפגנה חולקו עלונים הקוראים לתושבים להגיע להפגנת חברון "כנגד סכנת גירוש היהודים ומסירתה לאויב".

בעלון מתבקשים המתפקדים ל־רשום את הפרטים שלהם, כולל סוג הנשק שברשותם, תפקידם בצה"ל, ידיעותיהם בביזם, מכשירי הקשר שברשותם, הכושר הגופני שלהם ועוד. כמו כן מתבקשים ממלאי העלונים לציין איזו פעילות הם מוכנים לבצע במסגרת התארגנותם.

דובר מטה תנועות הימין, שמעון קלצסקי, מסר, כי המטה מתכנן הפגנות נוספות בשבועות הקרובים, בין השאר מול בית ראש הממשלה ובתי שרים. במקביל ימשיכו חברי המטה את פעולות ההסברה שהם עורכים בצמתים עירוניים ברחבי הארץ. קלצסקי אמר שהמטות שהיו פעילים בהסברה נגד החזרת הגולן, הוסיפו לפעילותם הסברה נגד פינוי חברון.

לא רחוק משם, בשכונת קרית משה, התקיימה הפגנה נוספת, שקטה יותר, של כ־25 בני נוער דתיים, חברי תנועת נתיבות שלום, מול ביתו של הרב אברהם שפירא, במחאה על פסק ההלכה הקורא לחיילי צה"ל לסרב פקודה במקרה של פינוי יהודים מחברון.

הנערים נשאו כרזות שעליהן נכתב "ההלכה אינה נשק נגד השלום", "מדינת ישראל קודמת לארץ ישראל" ועוד. חברי התנועה אמרו, שאין לרבנים זכות לקבוע פסקי הלכה הנוגעים לנושאים מדיניים.

"מי שמוציא פסק הלכה הנוגד את ערכי המדינה גורם לשבר", אמר נעם כהן, אחד המפגינים. "אני כאדם דתי, העומד להתגייס לצבא, עומד נבלם מול פסיקה כזאת ואני כאן כדי לומר לכבוד הרב: הדברים שפסקת אינם מקובלים על רובו של העם. חזור בך. אנחנו לא ניתן ידינו לשבר הזה. אני אמלא כל פקודה חוקית שתינתן לי. חלק מהפקודות שניתנו בעבר לא היו לרוחי, אבל אם הייתי צריך, הייתי ממלא אותן כמו שאני מצפה מכל חייל למלא את פקודת הפינוי אם תבוא".

ש"ס תעכב את כניסתה לממשלה, אם לא יתוקן השינוי בחוק הבשר

צוקר הכניס לנוסח החוק את המשפט "יישמר חופש המצפון והדת בישראל"

מאת אבירמה גולן

כניסתה של ש"ס לממשלה, שהיתה אמורה להתבצע בסוף השבוע הקרוב, לאחר שובו של ח"כ אריה דרעי מנסיעה קצרה לחו"ל, תידחה ככל הנראה בכמה ימים. דרעי אמר אתמול, כי באופן עקרוני אין בשלב זה כל סיבה לעכב את כניסתה של ש"ס לממשלה, מלבד השינוי שהוסיף ח"כ דדי צוקר לחוק יסוד חופש העיסוק, שהתקבל בקריאה שלישית בכנסת לפני הפגרה.

לדברי דרעי, ניצל ח"כ צוקר את העודד של ח"כ יוסף עזרן מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט, והכניס בחוק שינוי נוסח, המבטא את הס־עיף בנגילת העצמאות הקובע כי "יישמר חופש המצפון והדת במדינת ישראל".

גורמים בש"ס טוענים כי גם ח"כ יצחק לוי מהמפד"ל, שהיה אמור לייצג את המפלגות הדתיות בישיבת הוועדה, לא ידע על השינוי.

הרב עובדיה יוסף נזף בדרעי ובעזרן

דרעי הוסיף, כי לאחר שנודע לרב עובדיה יוסף על השינוי, הוא נזף קשות בו וברב עזרן. הרב יוסף הורה לדרעי לא לחתום על ההסכם, ולא להודיע על המינויים עד שהסעיף הנוסף לא יימחק מהחוק.

דרעי אמר, כי אינו מודאג משיבוי הנוסח, מאחר שידוע לו כי גם ראש הממשלה, יצחק רבין, אינו מרוצה ממנו, וסביר להניח שהוא יביא לכך שצוקר יוותר.

עם זאת, הוסיף דרעי כי אם צוקר יתעקש על שינוי הנוסח, תיווצר בעיה. "משפטנים דתיים יעצו לרב עובדיה יוסף שלא יסכים בשום אופן לשינוי בחוק, והאיל ושינוי כזה גורר אף יותר מחוק זכויות האדם, ונתון לפרשנות שתהפוך את החוק על פיו", אמר.

"מטרת עזרן לא היתה לעכב המינויים בש"ס"

בתשובה לשאלה אמר דרעי, כי אין זה נכון שהרב עזרן הגיב על השינוי בחוק בקיצוניות כיוון שהוא מנסה לעכב את המינויים בש"ס, מפני שלא קיבל את המינוי שרצה בו.

לדברי דרעי, פועל עזרן בתיאום מלא עמו ותגובתו מקובלת על הנהגת ש"ס.

ספורט

צלום: רויטר

צ'רוקי פארקס (מס.44) ממכללת דיוק מנסה למסור כדור מול לחץ שחקני פלורידה דימיטרי היל (מימין) וג'ייסון אנדרסון (מס.5). דיוק ניצחה 70–65 ועלתה לגמר ברביעית בי־5 השנים האחרונות

מכללות: ארקנסו ודיוק ישחקו הבוקר בגמר

שארלוט (רויטר). ארקנסו ודיוק ייפגשו לפנות בוקר (04.00 אור ליום שלישי, שידור ישיר בכבלים וסבאר ספורט) בגמר אליפות המכללות. ארקנסו, הראשונה בדירוג הכללי, ניצחה את אריזונה 91–82. דיוק גברה על פלורידה המפתיעה 70–65. ארקנסו שיחקה בפעם האחרונה בפיינל פור ב־1990, והפסידה בחצי הגמר לדיוק 97–83.

ארקנסו הציגה את הנשק העיקרי שלה במשחק נגד אריזונה – משחק קבוצתי המבוסס על כוח רב מתחת לסלים. גם כוכבה, קורליס וויליאמסון, הציג משחק מעולה וסיים אותו עם 29 נקודות ו־13 ריבאונדים. מנגד, מכוכבי אריזונה, ואליד דיוס וחיימון סטאדמאייר, קלעו יחד רק 36 נקודות וגם זה ב־26% (11 מ־43).

ארקנסו שיחקה מהיר ב־12 הדקות הראשונות, פתחה ביתרון של 12 נקודות, אבל אריזונה חזרה בזכות הספסל שלה, ולמחצית יורדו הקבוצות בשוויון 41–41 מול של סטאדמאייר כמעט מחצי מגרש עם שריקת הסיום. בפתיחות המחצית ספג קורי בק, רכז ארקנסו, את העבירה הרביעית, ירד לספסל ואריזונה עלתה ל־67–62. אז ספג ריווס מאריזונה את העבירה הרביעית שלו, בק חזר, ארקנסו ניצחה בסיום ועלתה בשניה בתולדותיה לגמר.

עוד קלעו לארקנסו: סקוטי ת'רמן 14, דארנל רובינסון 12, קלינט מקדניאל 12.

הירבו לקלוע לאריזונה: ריווס 20, סטאדמאייר 16, ריי אוונס 16.

בסיום המשחק אמר מאמן ארקנסו, נולן ריצ'ארדסון, על וויליאמסון: "הוא הילד הכי חזק בעולם".

נשיא ארה"ב ומושל ארקנסו לשעבר, ביל קלינטון, צפה במשחק מהיציע. "זה היה משחק קשה מאוד. אני שמח שאני לא צריך לצפות בו מחושי". קלינטון הבטיח להגיע גם מחר כדי לעודד את ארקנסו בגמר.

דיוק גברה על פלורידה 70–65 (32–39) לאחר מאבק קשה, והעפילה בפעם הרביעית בחמש השנים האחרונות לגמר. בפתיחת המחצית השניה פלורידה עלתה ליתרון של 13 נקודות, 45–32, אבל דיוק חזרה למשחק בזכות משחק התקפה טוב של כוכבה, גראנט היל (25 נקודות, שישה ריבאונדים וחמישה אסיסטים).

הירבו לקלוע לפלורידה: דימטרי היל 16, אנדרו דהקלרק 14.

בסיום אמר מייק שישבסקי, מאמן דיוק: "גראנט היל עשה את ההבדל. אני שמח שהוא משחק בקבוצה שלי. אני שמח בגלל זה כבר ארבע שנים". שישבסקי התייחס ליריבתו בגמר: "אני חושב שהמשחק שלהם בספסל הוא יתרון גדול. סקוטי ת'רמן וקורליס ויליאמסון מתאים את משחקם לכל קבוצה".

אן.בי.אי: ניצחון 15 ברציפות לניו יורק

ניו יורק (רויטר). ניו יורק ניקס השיגה אתמול את נצחונה ה־15 ברציפות, הפעם 115–87 על מיאמי היט. יובינג דיייויס עם 21 נקודות ופט יואינג עם 15 נק' ו־11 ריבאונדים בלטו בניו יורק. הרולד מיינר קלע 15 נק' למיאמי.

סיאטל סופרסוניקס – גולדן סטייט ווריירס 119–109. ניצחון תשיעי ברציפות לסיאטל, הקבוצה בעלת המאזן הטוב בליגה (54–17). בלטו בסיאטל: שון קמפ 32 נק', סם פרקינס 19, קנדל גיל 18.

אינדיאנה פייסרס – אורלנדו מג'יק 128–113. רג'י מילר קלע 38 נק' בניצחון הבית של אינדיאנה. שאקיל אוניל קלע 36 נק', אבל זה לא עזר לאורלנדו.

סן אנטוניו ספארס – שארלוט הורנטס 117–111. דיוויד רובינסון עם 24 נק' הוליך את סן אנטוניו לניצחון שישי ברציפות.

יוטה ג'אז – דנוור נאגטס 101–91. קארל מלון עם 31 נק' ו־12 ריבאונדים, הוליך את יוטה לניצחון שני בתשעה המשחקים האחרונים. מחמוד עבדול ראוף בלט בדנוור עם 19 נק'.

קליבלנד קאבאלירס – דאלאס מאבריקס 95–88. דאלאס ספגה הפסד 17 ברציפות. מארק פרייס עם 24 נק' וג'ון וויליאמס עם 23 נק' ו־18 ריבאונדים הוליכו את קליבלנד לניצחון חוץ. דאג סמית עם 23 נק' וג'ים ג'קסון עם 22 הירבו לקלוע לדאלאס.

וואשינגטון בולטס – מילווקי באקס 104–96. דון מקלין קלע 29 נק' לוואשינגטון במאבק בין שתיים מהקבוצות החלשות בליגה.

סאקרמנטו קינגס – מינסוטה טימברוולבס 102–87. וויימן טיסדייל קלע 24 נק' לסאקרמנטו, שקטעה סידרה של שישה הפסדים.

מארגן ראלי הפרעונים מגיע לישראל

"לפעמים ספורט יכול ליצור מצב חדש, עוד לפני שכל הבעיות הפוליטיות נפתרו", אמר בראיון ל"הארץ", ז'אן קלוד מורולה, המכונה פאגוי, מארגן ראלי הפרעונים, המתוכנן השנה לעבור גם בישראל.

מורולה העריך ב־80% את הסיכויים שראלי הפרעונים יעבור השנה בישראל. כעת הוא מנהל מו"מ רשמי עם משרדי החוץ של מצרים וישראל. עם שלטונות מצרים הושג סיכום עקרוני לפיו יעבור השנה הראלי בסיני. כעת הוא צריך לשכנע רק את הגורמים בישראל לאפשר מעבר בשיטות, כאשר הכוונה היא לאיזור הנגב. השבוע אמור פאגוי להגיע לישראל ליום אחד. באמצע מאי, כנראה בין ה־10 ל־17 בחודש, יבוא לכאן פעם נוספת, כדי לסכם פרטים רשמיים ולבדוק מסלולים אפשריים.

כמי שכבר התרגל למלחמות בין־שבטיות במדינות אפריקאיות, רגיל מורולה לאבטח את הראלי שהוא מארגן גם מפני טרור. "בנקוט אמצעים מיוחדים נגד טרור. נוצה רק את המדבר", אמר.

לעניין הראלי של שנת 1995, המתוכנן לצאת מלבנון ולהסתיים במצרים, אחרי מעבר בסוריה, בירדן ובישראל, אמר מורולה, כי את הבעיה הרצינית מציבה סוריה. הוא הוסיף כי בלבנון ובירדן רשויות הספורט המוטורי גלהבות לקיים את האירוע.

מדינות אמריקה הדרומית תומכות בבחירת האלנג' לכהונה נוספת כנשיא פיפ"א

בואנוס איירס (סי"צ). נשיא התאחדות הכדורגל הארגנטינית, חוליו גרונדונה, הכריז אתמול, כי "כל אמריקה הדרומית מתייצבת לימין נשיא פיפ"א, ז'ואאו האבלאנג', בניסיונו להיבחר לכהונה נוספת".

גרונדונה דיבר אחרי פגישה עם נשיא התאחדויות הדרום אמריקאית, ניקולאס ליאוז, מפאראגוואי. ליאוז יפגש מחר עם ראשי אופ"א וראשי ההתאחדויות האירופיות לגבש הסכמה למועמדות האבלאנג'. הבחירות לנשיאות פיפ"א יהיו ב־16.6 בשיקאגו, יום לפני פתיחת הגביע העולמי.

מאלי, ההפתעה של אליפות אפריקה, מסוגלת להרבה יותר

בניגוד לחלק מהנבחרות האפריקאיות מעסיקה מאלי מאמן מקומי: ממאדו קייטה בן ה־45

מאת עוזי דן

עליית מאלי לחצי גמר אליפות אפריקה, אחרי שהדיחה את מצרים ברבע הגמר, מהווה הפתעה גדולה – אבל זו הוכחה נוספת להתקדמות הכדורגל האפריקאי. גם מדינות ללא מסורת של כדורגל או כוכבים גדולים באירופה – גאנה, ניגריה או קאמרון – מסוגלות להגיע להישגים בקנה מידה עולמי.

מאלי היא מדינת ענק במערב אפריקה (שטח כ־1.2 מיליון קמ"ר, פי 60 ממדינת ישראל) שרובה מדבר, מספר תושביה כ־9 מיליון נפש (90 אחוז מהם מוסלמים), אך רק 2,500 כדורגלנים רשומים בהתאחדות לכדורגל.

ב־18 הטורנירים הקודמים של אליפות אפריקה, השתתפה מאלי רק פעם אחת בטורניר הגמר, ב־1972 בקאמרון. אז הדהימה, כאשר עלתה לגמר (בו נכנעה 3–2 לקונגו). השנה עלתה מאלי לטורניר הגמר (12 נבחרות) אחרי שהדיחה את מרוקו, אחת העולות למונדיאל ומבכירות הנבחרות ביבשת.

ביאה למיקומה בסאהל, האיזור שבין הסהרה לאפריקה השחורה, וביאה לתושביה – תערובת של שחורים עם השפעות ערביות מצפון אפריקה – גם הכדורגל של מאלי משלב את הטכניקה והיכולת האישית של הנבחרות ממערב אפריקה עם הכדורגל "המסודר" יותר של הנבחרות מצפון לסהרה.

למאלי אין שחקנים מוכרים ברמה הבינלאומית. ארבעה משחקני הנבחרת משחקים באירופה, אך היחיד שמופיע בליגה ראשונה והכוכב של הנבחרת הוא סקו סאנגרה מאוקסר הצרפתית. דמבה נדיה משחק בקבוצה בליגה הרביעית (האיזורית) בצרפת, וכך גם קראמוקו קיישה. הקשר אמאדו פאטודיאלו מופיע בקווס־נשה מהליגה השניה בפורטוגל.

כמה משחקני מאלי מופיעים מחוץ לליגה המקומית, בקבוצות שכנות ברחבי המזרח התיכון. כך למשל השוער הבולט של מאלי עד כה, בסעודיה, האחד השחקנים הבולטים באליפות, פרנאנד קוליבאלי, משחק בחוף השנהב, חביב מאנגארה משחק בסאהאר, גדה הסעודית: המגן משחק בליגה המרוקאית (איחוד, הנסיבתית) הבלם מטה קייטה משחק במרוקאו מרוקאב מארוקש (מרוקו). אוסאמה סוגה ההולנד? בסאלה סוזה משחק בקאווקאב מראקש (מרוקו), אוסאמה סוגה הוליך באלה? בסאלה משחק במוזמביק ...

(הפסקה האחרונה קשה לקריאה)

כך גם מצרים, שיהוק עד לא מזמן במרוקו, אך נופה מקבוצתו הביניש. בהסתמך על כושרו באליפות אין ספק כי רגע הוא שחקן חופשי. שימצא קבוצה במהירות רבה.

להבדיל מנבחרות אפריקאיות רבות שמתחזקות מאמנים אירופיים, מובילה את מאלי להצלחה באמן מקומי: ממאדו קייטה בן ה־45. מאמן מאלי יחצוף את נבחרתו לחצי הגמר נגד זמביה. בקצב הזה לא בטוח שזה יהיה השלב האחרון אליו תגיע נבחרת מאלי באליפות.

את זה אי אפשר לעשות בספארי...

ללטף אריות, להחזיק אפרוחים, להאכיל שקנאים, לאחוז נחשים, (לא ארסיים...) לצחוק עם הקופים, לדבר עם התוכים ולקרוץ גם לשרפים...

והכל ב־6 ש"ח בלבד למבקר!

...גם להנות מההמנון, מהתערוכה אומנויות, מרכיבה על סוסים ומטיילים מודרכים (בתשלום נוסף).

בפארק החי – קיבוץ נזורה. האלבר אפגרע בזייטים!

רבע שעה מירושלים, 40 דקות מתל אביב.
טל. 02-347952

אוניברסיטת תל-אביב

המכון לחקר הציונות ע"ש חיים וייצמן
המכון להיסטוריה גרמנית

יום עיון

לזכרו של פרופ' שלמה נאמן ז"ל

בנושא

הנהגה רוחנית – יהודים בסוציאל דמוקראטיה

יו"ר: פרופ' אניטה שפירא, דיקאן הפקולטה למדעי הרוח
דברים לזכרו של פרופ' שלמה נאמן ז"ל: פרופ' ולטר גראב

הרצאות:
פרופ' ארנו הרציג:
JEWS IN THE GERMAN WORKER'S MOVEMENT (19 CENTURY)
פרופ' יוסף גורני:
משה בילינסון – סוציאל דמוקראט כסוציאליסט ציוני
פרופ' מייקל ליומן:
HAROLD LASKI JEWISH IDENTITY AND SOCIALISM
ד"ר שלמה זנד:
ברנרד לזר – אינטלקטואל יהודי בפאריס של "סוף המאה"
פרופ' משה פישקינסקי:
רוזה לוקסמבורג, יהודית ברשות הרבים

יום העיון יתקיים ביום רביעי, 6 באפריל 1994, כ"ה בניסן תשנ"ד, בין השעות 10.00–17.00, באולם 449 בבנין גילמן, אוניברסיטת תל-אביב.

– הציבור מוזמן –

חברת חשמל מחוז ירושלים בע"מ

מכרז 11/94

רשתות חשמל עליים מתח נמוך אלמיניום עטוף במבדד, XLEP

החברה מבקשת בזה להגיש הצעת מחיר ע"י המעטפה החתומה למכרז מס' 11/94 רשתות חשמל עליים מתח נמוך אלמיניום עטוף במבדד, XLEP. המעוניינים להשתתף במכרז זה יוכלו לקבל את דרשי המכרז ותנאיו במשרד מנהל הלשכה של החברה ברחוב צלאח אלדין מס' 15 – ירושלים עד 30.4.1994.

ההצעות תוגשנה במעטפות סגורות וחתומות בשעווה אדומה עד צוהרי יום 15.5.1994 החברה אינה מחוייבת לקבל את ההצעה הגדולה ביותר והיא רשאית לדחות ו/או לבטל כל הצעה מבלי שתציין את הסיבות לכך.

ההנהלה

פס־פורט בע"מ (להלן – "החברה")

מודעה מתוקנת למודעה מיום 18.3.94 בעניין הקצאה פרטית.

1. בסעיף 2 למודעה צ"ל – המציע הינו דני טולדנו המשמש כדירקטור בחברה והחל מיום 1.10.93 משמש גם כמשנה למנכ"ל, העובד בשכר בחברה.
2. לסעיף 4.1 יתווסף – מחירי המימוש של כתבי האופציה צמודים למדד המחירים לצרכן החל מיום קבלת ההחלטה על ההקצאה (9.3.94) עד ליום המימוש של כתבי האופציה.
3. לסעיף 4.2 יתווסף "שווי ההטבה של המנה הראשונה הינו כ־1,075 אלפי ש"ח, שווי ההטבה של המנה השניה הינו כ־3.136 אלפי ש"ח. שווי ההטבה הכולל הינו כ־4,211 אלפי ש"ח.

שווי זה נקבע בהתבסס על נוסחת החישוב שנקבעה בהנחיות הבורסה. נוסחת החישוב האמורה אינה מביאה בחשבון את העובדה כי כתבי האופציה הינם בלתי סחירים וחסומים.

מועד האסיפה הכללית שלא מן המנין של בעלי מניות החברה אשר נקבע ליום 10.4.94 בשעה 10:00 במשרדי החברה ברחוב ראול ולנברג 4, תל־אביב עומד בעינו.

בכבוד רב,
פס־פורט בע"מ

בלשכת ההוצל"פ בנצרת תיק ההוצל"פ 3־93־06367־10

בענין: בנק ירושלים לפיתוח ומשכנתאות בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד ג'מיל אליאס
מרח' פאולוס השישי – ת"ד 310
נצרת 16102.
הזוכה

– נגד –

1. גבריאל אייזקסון ת"ז 015943970
2. סופיה אייזקסון ת"ז 03736375
החייבים

הודעה ואזהרה

אל החייבים הנ"ל:

1. דעו כי ביום 7.3.94 נתן כב' ראש ההוצל"פ בנצרת צו לפיו מונה עו"ד ג'מיל אליאס לשמש ככונס נכסים ביחס לזכויותיכם בדירה מס' 14 ברח' משגב מס' 1 בכרמיאל הידועה כחלק מחלקות 110, 150, 188 בגוש 18982 מאדמות כרמיאל, הרשומה בחב' שה"פ לישראל בע"מ סניף הגליל.
2. לפי ס' 7 לחוק ההוצל"פ תשכ"ז – 1967 הינכם מוזהרים בזה כי תוך 20 יום מיום פרסום החלטה או עליכם לשלם לזכות הזוכה לעיל את סכום החוב בתיק לעיל שאם לא כן יינקטו נגדכם הליכי ביצוע בהתאם לחוק.
3. להווי ידוע לכם כי הדירה הנ"ל הוערכה ע"י השמאי מר דן מרגליות רח' אחוזה־בית 3 ת"א בסכום של $50,000 בשווים בש"ח לפי השער היציג שמפרסם בנק ישראל ביום התשלום.
4. סמכויות הכונס והוראותיו תהיינה בהתאם לחוק ההוצל"פ תשכ"ז – 1967 ותקנות ההוצל"פ התש"ם – 1979.

ג'מיל אליאס, עו"ד
ב"כ הזוכה

הסוכנות היהודית לא"י ועדת המכרזים אזור תל־אביב

מכרז מס' 71/15/93

מכירת עודפי ציוד משומש

1. הסוכנות היהודית לא"י (להלן הסוכנות) מבקשת בזה הצעות למכרז גרוטאות: מזרונים, כריות שמיכות, חלקי בד שונים, ציוד חשמלי שונה, ציוד משרדי שונה, מנועים קומפרסורים, ציוד מטבחים, רהוט משומש.
2. הסוכם מאוחסנים במחסני הסוכנות היהודית בצריפין וניתן לראותם החל מיום 3.4.94 עד יום ג' 19.4.94 בין השעות 08.00 – 13.00.
3. את תנאי המכרז וטופסי ההצעות אפשר לקבל מיום 3.4.94 במשרדנו בתל־אביב, רחוב קפלן 17 חדר 409 ובמחסני הסוכנות היהודית לא"י בצריפין.
4. על המציע לצרף להצעתו ערבות בנקאית או המחאה בנקאית בגובה 10% מערך ההצעה.
5. את ההצעות יש להגיש בשני העתקים ולהמציאן לתיבת המכרזים הנמצאת במשרדנו רח' קפלן 17 חדר 409, תל־אביב או לשלוח בדואר אל ת.ד. 7053 תל־אביב, מיקוד 61070.
6. ההצעות חייבות להגיע אל תיבת המכרזים הנ"ל לא יאוחר מיום ג' 19.4.94 שעה 14.00 בצהריים.
7. אין הסוכנות היהודית מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא והיא רשאית לחלק את הקניה בין קונים שונים ולפעול לפי שיקול דעתה הבלעדי והמוחלט.

חייג ושלח מנוי

הארץ

02-254245
03-5121333/344
04-623455

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

לעמירם, ערן ויעל

המומים וכואבים על מות

אירית

שאהבנו

הניה ועמיקם אהרוני
חנה ושמעון אולמן
דסי ואבי אפרתי
דורית ושמואל בליט
רחל ומוטי הייבלום
יהודית ואלי הלדמן
רינה וידין דודאי
חוה ומיכאל כץ
עליזה וישראל סילמן

שרה ומיכאל סלע
תרזה ומשה קוגלר
יהודית ומיכאל קירזון
נורית קלדרון
שלומית וסטיב קרליש
נורית ואמיתי רגב
בלהה וישראל שכטר
לאה ועדי שמיר

רשות הנמלים והרכבות

רשות הנמלים והרכבות
אבלה על מותו של

האלוף (מיל') אהרון רמז ז"ל

מנכ"ל רשות הנמלים בשנים 1977־1969

ומשתתפים בצער המשפחה

מועצת רשות הנמלים והרכבות,
ההנהלה והעובדים

המכללה לחינוך ע"ש דוד ילין
בשתתפת בצערו של חברנו לעבודה
רון אגמון
במות **אביו**
ההנהלה, המורים והעובדים

קדיש
טיפול
בכל סידורי
הקבורה
03־6990633
03־6424187
שרות 24 שעות
לא בשבת

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו בשיבה טובה של אבינו היקר

אברהם אלכסוב ז"ל

ההלוויה תתקיים ביום ב כג' ניסן תשנ"ד 4.4.1994
בשעה 14:00 בבית העלמין קרית שאול
האבלים:
בנו: חנן אכסף וב"ב
בנו: שמעון אלכסוב וב"ב
יושבים שבעה בבית משפ' אכסף, רחוב אילן 16, רמת אילן, גבעת שמואל.

מנכ"ל התעש, ההנהלה וציבור הגימלאים

אבלים על מותו של

מנס דנן

(חבר הנהלת תעש לשעבר)

ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה

למלה ודנה היקרות

איתכן באבלכן על פטירתו של

ש ע י ה

חבר וידיד

ברזילי רותי ועמי
ברנדס שרה ויוסף
גונן חוה וצבי
גנוסר עדנה ואשר
גונן דניאלה וידיב
דרזנר כרמלה ומיכאל
דוידס רבקה ומשה
הכהן דניס וכרמל
ויצמן גלילה ונח
וייס מרים ועלי
טורצקי שיפרה ואריה
טריפון דליה ורפאל
ילון יונתה וזאב
ינוביץ יונה ואיתמר

ינובסקי חיה ואורי
כהן רעיה ורפי
כפיר יונה ויהושע
מהולל נחמה ואריה
ספקטור ציונה ואלחנן
צוקרמן סליה ומשה
צימרמן ריטה ואמיל
קליש מתיה ויוסף
רוטנברג אסתר ואלכסנדר
רונן ליליאן ורימון
רחוב הודה ואריה
שוורץ מירה וארד
שלוש ציפורה ואהרון
שריה ניצה ובן־ציון

האגודה הישראלית למדעי העצב
אבלה עם
פרופ' **עמירם גרינוולד**
ומשפחתו
במות עליהם
אירית

האוניברסיטה העברית בירושלים
המרכז הבין־תחומי לחישוביות עצבית
חברי המרכז לחישוביות עצבית
משתתפים באבלו הכבד של
פרופ' **עמירם גרינוולד**
על מותה ללא עת של רעייתו
אירית ז"ל

חברי המחלקה לנירוביולוגיה
באוניברסיטה העברית בירושלים
מתאבלים על מותה של

אירית גרינוולד

ומשתתפים בצערם של עמירם
פרופ' **עמירם גרינוולד** ובני משפחתו

למשפחת רמז

משתתפים בצערכם על מות
האלוף (מיל') **אהרון רמז**
ממקימי חיל האויר ומפקדו לשעבר

אהוד ברק רא"ל
חברי המטה הכללי

למשפחת ונדרוב

אתכם באבלכם
על פטירת עמיתנו וידידנו
עו"ד **ישעיה** (שעיה) **ונדרוב**
ז"ל

ש. פרידמן ושות'
עורכי־דין

למשפחת ונדרוב

אתכם באבלכם הכבד במותו של
עו"ד **ישעיהו ונדרוב** ז"ל

עו"ד משה זינגר
עו"ד דוד אדלר
עו"ד ואיל ח'יר

לַמלה, דנה ודני

אתכם בצערכם ובאבלכם
במות
ישעיהו ונדרוב
ז"ל
שהיה עמית ורע, כאח לנו.

אברהם זר - סולי ש. וואנו וב"ב

לַמלה ודנה היקרות

כואבים ודואבים
מותו של יקירכם - יקירנו
ישעיהו ונדרוב ז"ל

חנה וזכריה פריליך
צלה ואריה קינן ומשפחתם
יוקי ואורלי פריליך ומשפחתם
ענת ועופר סלע ומשפחתם

קבלת מודעות
177-022-3000
חיוג חינם
עד חצות

כואבים ואבלים
על מות אמנו־סבתנו

יהודית – אידה רוזנבליט

לבית גורליס

הלויה תתקיים היום, יום שני, כ"ג בניסן תשנ"ד,
4.4.94 בשעה 12:30 בבית העלמין שדה יהושע
(כפר סמיר) שער מס' 3.

רבקה ומשה נחמיאס
יעקב ועליזה רונן־רוזנבליט
הנכדים והנינים

למשפחת טברסקי

אתכם באבלכם על מותו של
ד"ר **טברסקי מרדכי** ז"ל

ארגון הרופאים העצמאיים
הנהלת קופ"ח מכבי

שלוש שנים למות
מיכל

אזכרה תתקיים ליד המצבה ביום רביעי
כ"ה בניסן תשנ"ד 6.4.94 בשעה 16:00

רחל ומשה פרחי
והמשפחה

במלאת 13 שנים לפטירתו של

מיכאל אלרואי ז"ל

נתייחד עם זכרו היום יום שני 4.4.94
כ"ג ניסן תשנ"ד בשעה 15:30

חנה אלרואי, עו"ד
והמשפחה

מודעות בטלפון
השרות שלנו ללא תוספת מחיר
פרסום רם
תל. 5605391, 5605731, 03-5600780
ובערב. 5043568, 5010597, 03-5032969

לאברהם מרון

משתתפים בצערך במות
אחיך ז"ל

קבוצת די.סי.אל

למלה ודנה ולכל המשפחה

אבלים אתכם
על מותו ללא עת של
ישעיהו ונדרוב ז"ל

משה זינגר ומשפחתו

לַמלה ודנה

אתכן באבלכן בהלקח יקירכן
ישעיהו ונדרוב ז"ל

עו"ד יגאל כרמי,
יהודית והבנות

למשפחת ונדרוב היקרה

אתכם באבלכם בהלקח מכם
יקירכם־ ידידנו
עו"ד **ישעיהו ונדרוב** ז"ל

ברכה ואהרון פלדמן
זאב שטרן ומשפחתו
נ' פלדמן ובנו בע"מ

אמנו וסבתנו

לאה פיינסוד–רובינשטיין

נפטרה בירושלים
ביום א', כ"ב ניסן תשנ"ד

בתה: בת־שבע
בנה: אריאל וב"ב

גדעון גלעדי

איננו

הובא למנוחות בנבר בתאריך 1.4.94

חברים

למשפחת אמיר
אתכם באבלכם במות
חיים אמיר ז"ל

הארץ

בס"ד
לעו"ד **דניאל גולדפרב**
אתך באבלך על פטירתו בשיבה טובה של
אביך ז"ל
המקום ינחמך עם שאר אבלי ציון וירושלים
ולא תוסיף לדאבה עוד

קירשנבום – גולדפרב - משרד עורכי דין
A.P.F

גילוי המצבה של יקירנו

ערן משעל

יתקיים ביום ד' כ"ה בניסן
6.4.49 בשעה 17.00
בבית העלמין במושב נוה־ירק

המשפחה

**לבני גבאי
משתתפים
בצערך על מות
אימך
מינה ז"ל.**

בית **טמבור**

אוניברסיטת תל־אביב
הפקולטה לאמנויות ע"ש יולנדה ודוד כץ
האקדמיה למוסיקה ע"ש רובין
החוג למוסיקולוגיה
משתתפים בצערה של
ד"ר **בת־שבע רובינשטיין**
על פטירת
אמה

לחנה שיחור

איתך באבלך במות עליך
אביך ז"ל

מחבריך בעבודה

**לרותי, דנה, ספי ורוני
סופי ויעל היקרים**

כואבים אתכם את מותו בטרם עת של

מיכאל בז'רנו ז"ל

משפחת זכאי
משפחת מנור

39 סטודנטים נעצרו לאחר שהתפרעו באוניברסיטת תל־אביב; עמיתיהם בירושלים מצטרפים לשביתה

הכניסות לאוניברסיטה נחסמו בידי סטודנטים, שנכנסו לאחר מכן לקמפוס, פרצו למשרדים, שברו שולחנות, והציפו במים חדרים. 34 מהעצורים שוחררו

מאת אור קשתי
סופר "הארץ" לענייני חינוך

כ־2,000 סטודנטים השביתו אתמול את הלימודים באוניברסיטת תל־אביב, שהיו אמורים להתחדש לאחר סיום שביתת המרצים. הסטודנטים, הדורשים מתן פטור אקדמי מלא, השחיתו את רוב בנייני הנהלת האוניברסיטה, ושיבשו את פעילות המוסד. בהפגנה ובעימותים שהתפתחו עם המשטרה, נעצרו 39 סטודנטים, בהם גם יו"ר אגודת הסטודנטים, בועז שלמה דוד, אשר נעצר עוד לפנות בוקר. עד לשעות הערב נותרו יו"ר האגודה ועוד ארבעה סטודנטים במעצר, והיתר שוחררו.

שר החינוך והתרבות, אמנון רובינשטיין, הזמין את ראשי אגודת הסטודנטים בתל־אביב ואת נשיא האוניברסיטה, פרופ' יורם דינשטיין, לפגישה היום אחר הצהריים, במטרה להגיע להסדר בין הצדדים.

גם באוניברסיטה העברית החליטו ראשי הסטודנטים להשבית את הלימודים. הם טוענים, כי בניגוד להסכם קודם, החליטו חלק מהפקולטות באוניברסיטה, כי הפטור מבחינות סמסטר א' יהיה פטור מינהלי בלבד, אשר עלול לגבל המשך לימודיהם.

אתמול הפגינו תלמידי בית הספר לרוקחות באוניברסיטה העברית, במחאה על כך שלא קיבלו את הפטור. הסטודנטים הבעירו צמיגים, ומנעו את חידוש הלימודים. הצעה חדשה שהעלתה אתמול הנהלת בית הספר, נדחתה בידי הסטודנטים. יו"ר התאחדות הסטודנטים הארצית, שאול שניידר, טען אמש, כי בחלק מהאוניברסיטאות מתכחשות עתה ההנהלות להסכמים קודמים שנקבעו עם הסטודנטים.

גם לתואר שני

אגודת הסטודנטים בתל־אביב דורשת מתן פטור אקדמי מלא, שפירושו זיכוי הנקודות האקדמיות של קורסי סמסטר א', ללא כל רישום נלווה בגיליון הציונים של הסטודנט. עוד דורשים הסטודנטים, כי מתן הפטור לא יכשיל את המעבר ללימודים מתקדמים, וכי יחול גם על תלמידי התואר השני. כן, תובעים הסטודנטים פיצוי כספי מהאוניברסיטה בסך 860 שקל על ימי הלימודים שאבדו, ופיצוי כספי נוסף מהממשלה, בגין הנזקים הכספיים שנגרמו בעקבות שביתת המרצים.

הנהלת אוניברסיטת תל־אביב דוחה את דרישת הסטודנטים לפטור אקדמי מלא, ומציעה להם, במקום זאת, לבחור בין רישום 'משתתף' בגיליון הציונים לבין בחינה. הנהלת האוניברסיטה מתנגדת גם להחלת הפטור על תלמידי התואר השני.

לפי הצעת רקטור האוניברסיטה, פרופ' דן עמיר, יוכלו תלמידי תואר ראשון, שיבחרו לגשת לבחינות, לבחור – לאחר קבלת הציון – בין רישום 'משתתף' לבין ציון הבחינה. כמו כן, הסכימה הנהלת האוניברסיטה להוסיף מועדי בחינות מיוחדים, ולהצהיר באופן רשמי כי מתן הפטור לא יפגע בהמשך לימודיהם של הסטודנטים. בניגוד

הסטודנטים החליטו לדחות הצעה זו, וטוענים כי היא אינה מספקת, ואינה מצמצמת את הנזק שנגרם לסטודנטים.

בשעה 8.00 בבוקר החלה ההפגנה באוניברסיטת תל־אביב, כאשר כמה עשרות סטודנטים חסמו את כל שערי הכניסה לאוניברסיטה. ההפגנה התרכזה בכיכר אנטין, המובילה לאוניברסיטה. מאות סטודנטים, שמנעו בכוח את כניסתם של סטודנטים אחרים אשר הגיעו ללמוד, וגם חברי הסגל האקדמי והמינהלי של האוניברסיטה התקשו להיכנס.

פעילי אגודת הסטודנטים, שהצטיידו במכשירי קשר ובטלפונים ניידים, ניתקו מראש את רשת החשמל בחלק מבנייני האוניברסיטה, כדי למנוע כל ניסיון לקיים את הלימודים. אולם רוב הסטודנטים נענו ממילא לקריאת האגודה, ולא הופיעו ללימודים. רק סטודנטים מעטים נכנסו לשיעורים, שנקטעו בהתפרצויות של פעילי אגודת הסטודנטים.

לקראת השעה 10.00 נכנסו כוחות משטרה לקמפוס האוניברסיטה, בעקבות הזמנה מפורשת של ההנהלה, ואיפשרו כניסה ויציאה סדירה של מכוניות, ובתוך כך עצרו כמה סטודנטים. מאוחר יותר חזרו הסטודנטים לכיכר אנטין, הבעירו צמיגים וחסמו את הכביש המקיף את האוניברסיטה. הם צעקו סיסמאות בגנות הנהלת האוניברסיטה ובעד פטור אקדמי מלא. מאות סטודנטים התעמתו עם כוחות המשטרה הגדולים שהגיעו למקום.

בשלב זה החליטו מארגני ההפגנה להיכנס בחזרה אל תוך שטח הקמפוס. הסטודנטים התקבצו ליד בנייני הנהלת האוניברסיטה וצרו עליהם. לאחר מכן, התפרצו כמה עשרות סטודנטים למשרדים והשחיתו ציוד. הם ניפצו את שמשות המשרדים, שברו שולחנות ומנורות, ובסופו של דבר הציפו את המשרדים באמצעות ברזי הכיבוי. באותה עת לא שהו ראשי האוניברסיטה במשרדיהם. כמה סטודנטים עלו על גג בניין המשרדים, וממנו השליכו חומר כתוב השייך לאנשי ההנהלה.

רקטור האוניברסיטה, פרופ' עמיר, אמר לאחר שגילה שמשרדו הוצף והושחת, כי "לסטודנטים מגיע תואר ראשון בבריונות. אי אפשר להתנהל על מעשים כאלה. צריך להעמיד את כל הבריונים לדין משמעתי. לא אנחנו הורנו מטיכומות, אלא הסטודנטים". פרופ' עמיר אמר לאחר הסטודנטים, כי מי שודרכן את ויתוך הטלפון וניתוק החשמל, אידגן גם את מעשי הוונדאליזם הזה. לדבריו, ראשי האוניברסיטה הלכו כמה שאפשר לקראת הסטודנטים, "כל מה שהנציגים שלכם ביקשו אצל השר רובינשטיין, קיבלתם".

מנכ"ל האוניברסיטה, נעמן גוה, אמר: "זהו יום עצוב לאוניברסיטה, כאשר סטודנטים מנסים להשיג דברים באמצעות אלימות. מעשי הוונדאליזם המזעזע הזה מראה על ירידת הערכים. לא הייתי מאמין שנגיע למצב כזה. הלכנו לקראתם בכל התחומים, ולא ייתכן שיינתן להם ציון 'עובר' בכל המקצועות. זה לא מכובד ולא מקובל".

מתוך ההנהלה [illegible] המשיכו מאות הסטודנטים לכיוון בניין הפקולטה לרפואה. גם שם השחיתו כמה מהם רכוש וניפצו את חלונות החדרים. הם המשיכו לבניין הפקולטה למשפטים, וחזרו והתעמתו בשעות הצהריים המאוחרות לעבר כיכר אנטין בשער הראשי.

ראשי אגודת הסטודנטים התנערו ממעשי ההרס והאלימות. דובר האגודה, גילעם לוי, אמר: "אנו מגנים את מעשי הוונדאליזם שביצעו סטודנטים בקמפוס. מעשים אלה בוצעו בניגוד לרצונם של ראשי אגודת הסטודנטים. אנו קוראים לסטודנטים לשמור על איפוק, ולהימנע ממעשים כאלה".

השר רובינשטיין אמר, כי הוא "מקווה שמעשי האלימות באוניברסיטה לא יחזרו על עצמם, וכי הצדדים יוכלו לסכם ברוח טובה את הנושאים השנויים במחלוקת". רובינשטיין פנה גם למפכ"ל המשטרה, רפי פלד, בקריאה לשחרר בערבות את הסטודנטים שנעצרו.

דבק מגע על המנעולים

משה מזבאל מוסיף: עוד בשעה 2.00 לפנות בוקר עצרה המשטרה חמישה סטודנטים באוניברסיטת תל־אביב, כשבידיהם דבק מגע. על פי החשד, מרחו החמישה דבק על מנעול השער המרכזי של האוניברסיטה, וגרמו לו נזק. המשטרה חושדת עוד, כי הם התכוונו לגרום נזק למנעולים בכל השערים, וכך למנוע את חידוש הלימודים. בעצורים גם יו"ר אגודת הסטודנטים, בועז שלמה דוד.

גם בקרבת מכון וייצמן ברחובות, מול הפקולטה לחקלאות, הפגינו סטודנטים אתמול. כ־300 סטודנטים חסמו את הצומת למשך חצי שעה והבעירו צמיגים, במחאה על כך שלא קיבלו ציון "עובר", לאחר שביתת המרצים. שוטרים מתחנת רחובות פיזרו את המפגינים, ופתחו את הצומת לתנועה.

תצלום: מיקי קרצמן
שוטרים נאבקים עם סטודנטים באוניברסיטת תל־אביב

נשיא אוניברסיטת ת"א: הסטודנטים ניסחו מחדש את דרישותיהם כדי שלא נוכל לקבלן

"נפעל נגד כל מי שהשתתף במעשי האלימות, ונבקש להרחיקו מהאוניברסיטה", אומר פרופ' דינשטיין

מאת אור קשתי

"הסטודנטים שדרשו ציון 'עובר', מבקשים להוכיח שמגיע להם 'מצטיין' בוונדאליזם", אמר אתמול נשיא אוניברסיטת תל־אביב, פרופ' יורם דינשטיין, בעקבות ההפגנה האלימה והשחתת כמה משרדים באוניברסיטה בידי סטודנטים.

"העובדה שאגודת הסטודנטים נותנה יד למעשי הבריונות, היא תעודת עניות. היה לנו ניסיון עם אגודות סטודנטים שהפטרינה במעשי שחיתות, והגלגול הנוכחי של האגודה משלים עם מעשי אלימות. אנו מתכוונים להפעיל הליכים משמעתיים נגד כל מי שהשתתף במעשי האלימות אתמול, ונבקש את הרחקתו מן האוניברסיטה", אמר.

לדברי פרופ' דינשטיין, "אין שום משא ומתן עם הסטודנטים. קבענו את עמדותינו הסופיות, שהן בעינינו הרבה מעבר לכל הקווים האדומים שהיו לנו בראשית הסכסוך הזה. אי אפשר לרדת מתחת לנקודה זו, ואין בכלל על מה לדבר. בתחילה הצענו את הפטור המינהלי, אך לאור דרישת הסטודנטים, הסכמנו לעבור למודל של האוניברסיטה העברית, של רישום 'משתתף'. אפילו הסכמנו לכך שסטודנט אשר החליט לגשת לבחינה, יוכל לאחר קבלת הציון, לקבל את הרישום 'משתתף'.

"הוספנו מועדי בחינות מיוחדים, והסכמנו להצהיר רשמית שהפטור לא יפגע בהמשך הלימודים. לאחר שהתברר לנציגי הסטודנטים שהסכמנו לכל דרישותיהם, הם החליטו לנסח אותן מחדש, באופן שברור היה שלא נוכל לקבל אותן. אי אפשר לקבל דרישה למתן גורף של ציון 'עובר'. הם התכוננו לשבות בכל מקרה, ופרסמו מודעות על השביתה לפני שהתחילו במשא ומתן כלשהו עם רקטור האוניברסיטה".

בעיות למי שירצה ללמוד בחו"ל

נשיא אוניברסיטת תל־אביב הסביר, כי "מתן ציון 'עובר' הוא למעשה זיוף תעודה, כיוון שמשתמע ממנו שהתלמיד עבר בחינה, שאפשר היה בה ציון 'עובר' או 'נכשל' – והוא הצליח לקבל את ה'עובר'. לא נסכים לזייף תעודות, אבל הסכמנו לתת פטור מינהלי, שפירושו שהסטודנט פטור מהבחינה. הפטור איננו אות קין, כפי שטוענים נציגי הסטודנטים.

אבל כל סטודנט רציני, שרוצה לנסוע ללימודים בחו"ל או להמשיך ללימודים מתקדמים – עדיף לו שיעבור את הבחינה. הבעיה של המשך הלימודים לא תהיה באוניברסיטאות בארץ, אלא בחו"ל.

"לא נסכים לתת פטור לתלמידי תואר שני, למעט הפקולטה לניהול. לסטודנט הרגיל לתואר ראשון לא תהיינה כלל בחינות, אם הוא לא ירצה בכך. הוא יצטרך להחליט עבור עצמו. בפקולטאות למשפטים, רפואה ושאר החוגים המובילים לרישוי מקצועי, יהיו מקיימים שתי בחינות חובה".

בהתייחסו לדרישה נוספת של הסטודנטים, להעניק להם פיצוי כספי על נזקי השביתה, אמר נשיא אוניברסיטת תל־אביב: "הדבר לא בלתי לגיטימי, אבל צריך לדון בו על בסיס של הסדר ארצי. האוניברסיטה תיקח בחשבון את הארכת שנת הלימודים בכל הקשור למעונות, אך סטודנטים רגילים, שנגרמו להם נזקים כלכליים בגין שביתת המרצים, צריכים להפנות את טענותיהם לוועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה ולמשרד האוצר".

עוזי משולם: ההסכם עם המשטרה מבוטל, אנחנו חמושים ונגן על עצמנו

עשרות חסידים ממשיכים להתבצר בביתו. המשטרה: לא נפעל בלחץ התקשורת

מאת משה מזבאל וראובן שפירא

עוזי משולם, יו"ר עמותת "משכן אוהלים", ביהוד, הודיע אתמול כי בעקבות מה שהוא מכנה "פרובוקציות של המשטרה" נגדו, הוא רואה את ההסכם בינו לבין המשטרה כ"בטל ומבוטל".

משולם טוען כי מאז נחתם ההסכם, בעקבות ההתבצרות בביתו והעימות האלים בין המשטרה ונאמניו, לפני כשבוע וחצי, הוא נתון במעקב מצד המשטרה. משולם הזהיר כי אם שוטרים ינסו להכנס לביתו ביהוד, כדי לבצע מעצרים, הוא ונאמניו יתנגדו לכך בכוח.

"אנשים לבושים שחור ניסו להתקרב לגדר הבית בשבת", אמר משולם, "אני יודע שמול ביתי הציבו מצלמה. צמרת המדינה צריכה לעמוד לדין על פשע נגד העם. אם המשטרה תתקרב היא תהיה בסכנה כבדה מאד. לא ניתן להתקרב לבית. לשוטרים אין מה לעשות פה. אנחנו כמו חיילים בעזה, חמושים ומי שיסכן אותנו נגן על עצמנו".

עוזי משולם, המכונה בפי נאמניו הרב עוזי, חזר על דרישתו להקים לאלתר ועדת חקירה ממלכתית לחקירת נסיבות העלמותם של 4500 ילדי תימן, על פי גירסתו, בשנות ה־50.

בימים האחרונים הוכנה במשטרה תכנית לעצור את משולם וחסידיו. בתוכנית המבצעית של המשטרה נלקחה בחשבון האפשרות שיהיה שימוש בנשק חם מצד נאמניו של הרב. בינתיים המשטרה מעכבת מבצע מעצרים מקיף נגד משולם וחסידיו, בגלל מה שמוגדר על ידי קציני משטרה בכירים כ"אילוצים מבצעיים ועניינים".

בפועל, כך מתברר משיחות עם קציני משטרה, חוששים בכירי המשטרה לבצע את הפעולות נגד משולם ואנשיו, כל עוד צפויה סכנה שבעת המעצרים תצטרך המשטרה להפעיל נשק חם, דבר העלול לגרום לפצועים והרוגים בקרב אנשיו של משולם. לכן מחכים בפיקוד המשטרה לעיתוי מתאים שבו תתאפשר פעילות משטרתית, אפילו כזו הכרוכה בהפעלת כוח, לביצוע מעצרים, אבל לא תסכן חיי אדם.

המבצעים בוטלו

נוכח הסיכון הצפוי לחיי אדם ביטלה המשטרה כמה פעמים בשבוע האחרון, מבצעים שתוכננו כנגד משולם ואנשיו. קציני משטרה שהביעו בערב פסח כי המשטרה תפעל "בנחישות ובמהירות" כנגד חברי הכת, נסוגו אתמול מהבטחותיהם והסבירו כי "מדובר בבעייה מורכבת ועדינה שמצריכה זמן לטיפול בה".

עם זאת, קציני משטרה בכירים במטה הארצי ובמחוז תל־אביב שבו הצהירו אתמול – שבוע וחצי לאחר שהמשטרה נכנעה לתכתיבים של משולם ואנשיו בערב חג הפסח – כי המשטרה "תפעל ללא ספק ותמצה את החוק עד תום, כולל מעצרים" אלא שהמשטרה, לדבריהם, תעשה זאת בעיתוי המתאים ולא תחת לחץ התקשורת או ההצהרות ה"מלחמתיות" של הרב משולם.

מעקבים ותצפיות

בינתיים מקיימת המשטרה מעקבים ותצפיות צמודים על הרב משולם ואנשיו. ביתו המבוצר של הרב ביהוד מלאים מרבית הזמן בעשרות מחסידיו בהם נשים וילדים. המשטרה נמנעת מלהתקרב לבית הרב בגלוי וניידות משטרה הונחו שלא להתקרב לבית אלא על פי אישור מתאים מדרגים בכירים ורק אחרי הכנת גיבוי מתאים. הרושם הוא כי הרב משולם המעודד מכך שהמשטרה אינה פועלת נגדו, מתבצר ומתארגן לשהייה ארוכה בביתו ביהוד. בימים האחרונים הוקפה גדר ביתו ביריעות בד ופלסטיק אטומות כדי למנוע אפשרות לעקוב אחרי הנעשה במקום.

החקירה בחשדות כנגד הרב משולם ואנשיו מרוכזת על ידי היחידה הארצית לחקירות פשעים. הרב משולם ואנשיו חשודים בין השאר בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, שימוש בנשק שלא כדין, ניסיונות לרצח, החזקת נשק שלא כדין, סיכון הציבור, תקיפה בנסיבות מחמירות, פגיעה בנתיב תחבורה, הפרת הוראה חוקית, איומים והסרדה. מרבית תיקי החקירה נגדם, הכוללים גם ראיות מצולמות, כבר הושלמו, ועתה נותר רק לעצור אותם.

הידיעות על פעולה קרובה מצד המשטרה מגבירות את המוטיבציה בקרב משולם ונאמניו. דיירים ברחוב ביאליק ביהוד מספרים כי בכל ימי חג הפסח הגיעו לבית משולם עשרות חסידים. בכל לילה נשמעו קולות שירה רמים מחצרו של משולם.

במוצאי שבת, על פי עדות של אחד השכנים, הוקרן בחצר סרט על ילדי תימן שנמשך עד שתיים לפנות בוקר. נודע כי אחד השכנים אף התלונן על כך במשטרה. מפקד משטרת מרחב דן, תת ניצב יעקב רת, אמר בעקבות תלונות דיירים ברחוב ביאליק על מטרדי הרעש שגורמים להם לטענתם עוזי משולם ונאמניו: "פניות הדיירים ידועות לנו. אנחנו עושים כמיטב יכולתנו כדי לטפל בבעיה ולהקטין ככל האפשר את הפרות הסדר הציבורי".

החל הדיון בערעורו של חליווה על הרשעתו ברצח אורלי דובי

מאת משה ריינפלד

בבית המשפט העליון נפתח אתמול הדיון בערעורו של שלמה חליווה על הרשעתו ברצח החיילת אורלי דובי לפני יותר מ־10 שנים. סניגוריו של חליווה, עורכי הדין שמעון שובר ושמואל פץ, השמיעו אתמול את טיעוניהם, והיום יסתיים הדיון בדברי תשובתה של באת־כוח המדינה, עו"ד יסכה ליבוביץ'.

משפטו של חליווה בבית המשפט המחוזי בתל אביב נמשך שמונה שנים, והיה משפט הרצח הארוך ביותר בתולדות המדינה. הוא הורשע בשנת 77' בחמישה מעשי אונס ונידון לאסור ממושך. ב־13 בנובמבר 83' יצא לחופשה של שלושה ימים מכלא רמלה. ב־16 בנובמבר שב לכלא.

באותה עת השתתפה החיילת אורלי דובי בקורס במחנה צריפין. ב־15 בנובמבר, יום אחד לפני ששב חליווה לכלא, יצאה דובי לחופשה של 24 שעות ועקבותיה נעלמו.

כעבור זמן מה יצא חליווה עם אסירים אחרים לטיול מחוץ לכלא, וניצל זאת כדי להימלט. לאחר שנתפס, חידשה המשטרה את חקירתו בעניין רצח החיילת, ובסופו של דבר הגישה נגדו כתב אישום.

פלילים

● **מאשם בהרעלת אהובתו ובניסיון לרצוח אותה.** משה חלואך (42) מרמת־גן הואשם אתמול בבית המשפט המחוזי בתל־אביב בהרעלת אהובתו. התביעה טוענה, כי חלואך הכיר את הנערה בשנת 91'. כעבור כשנה, הצטננו יחסיהם והמשך כשנתיים ניסתה הנערה להיפרד מהנאשם, אך ללא הצלחה. חלואך נהג בכל אותה תקופה להטרידה בביתה, עקב אחריה, והטריד בפניה, שיתאבד אם לא תחזור אליו. ב־20 במארס 94' חדר הנאשם לביתה של המתלוננת, הסתתר בעליית הגג והמתין לבואה. בשעה 2 אחר חצות חזרה המתלוננת לביתה והנאשם המתין עד שנרדמה. לאחר מכן, שפך אתר על מטפחת והצמידה בחוזקה לפניה של המתלוננת. הוא אמר לה "את עם המשוקים שלך נגמרת", הדביק איספלנית על פיה וכפת את ידיה בחוט ניילון. המתלוננת ניסתה לדחוף את הנאשם מעליה אך הוא הצמיד כרית גדולה לפניה. לאחר מאבק היא הצליחה להדוף את הכרית ולצעוק לעזרה. הנאשם דחף סכה לפיה על מנת להשתיקה, כרך גרב על צווארה, כיסה את פניה בכרית וחנק אותה בידיו, עד שאבדה הכרתה. לאחר מכן, כיסה הנאשם את המתלוננת בשמיכה ונעלם מהדירה. המתלוננת אושפזה במצב של חרדה בבית חולים, שם אובחנו אצלה חבלות בפניה. (ע)

● **הורשע בתקיפה מינית של בתו.** בית המשפט המחוזי בתל־אביב הרשיע אב בתקיפה מינית של בתו הבכורה בת ה־15 בהתבסס על עדות אחותה בת ה־10. האב הואשם גם בידוי מטיש לעבר בתו, בהשלכת כעל בפניה, ובהשלכת מכשיר טלפון שפגע במצחה של אשתו. השופט, ד"ר עודד מודריק שכתב, כי תלונה מצד נערה כנגד אביה היא צעד יוצא דופן שהוא בהכרח תוצאה של ארוע חריג בחומרתו ונתן את אמונו בעדותה של המתלוננת. השופט הוסיף, כי לעדותה של הבת הבכורה נמצאו חיזוקים ממשיים בעדות אחותה הקטנה. לכן החליט להרשיע את הנאשם. גזר הדין יינתן במועד אחר. (ע)

● **חשודים בשוד סוכנת פיס בחיפה.** 4 צעירים בני 17־20 חשודים בשוד סוכנת פיס חיפנית. החשודים, גיא גרשון (20), ליאור לזגמי (20) ושני צעירים בני 17, נעצרו על־ידי חוקרי המחלק לבילוש במשטרת מרחב חיפה. אתמול הם הובאו לבית משפט השלום בחיפה. נציג המשטרה אהרון ליאור, טען שהחשודים תקפו את האשה, שודדו ממנה 10 אלפים שקלים במזומן, בכספי פדיון מכירות כרטיסי הגרלה וגרמו לה לשבר בכתף השמאלית ולחבלות בשאר גופה. האשה (60), נזקקה לטיפול רפואי בבית החולים "כרמל" בחיפה. סניגוריהם של שני הקטינים טענו שחלקם בביצוע השוד היה שולי. מעצר 4 החשודים הוארך בשבוע. (ע)

אוניברסיטת תל-אביב

האוניברסיטה קוראת לתלמידיה לחזור ללימודים

אוניברסיטת תל־אביב קוראת לתלמידיה לחזור ללימודים סדירים ולא לסכן את השלמת שנת הלימודים. שעורי סמסטר א' יימשכו השבוע בכל רחבי הקמפוס.

רישום השתתפות בקורסים של סמסטר א'
בשעורים שייערכו השבוע יתקיים בין היתר רישום השתתפות של התלמידים בקורסים שלקחו בסמסטר א' בתשנ"ד, הפוטר אותם מבחינות. רישום זה דרוש לצורך קבלת הפטור.

בחינות סמסטר א' - אופציה
לתלמידי תואר ראשון תהיה בדרך־ כלל אופציה בין־
1. רישום בגליון הציונים של השתתפות בקורס, או
2. בחינות רשות על מנת לקבל ציון. תלמיד שלא ישיג בבחינה ציון המספק אותו, יוכל לחזור לאפשרות של רישום השתתפות.

אופציה זו ניתנת גם לתלמידי תואר שני בפקולטה לניהול
במספר קורסים בודדים במסלולים המובילים לרישוי מקצועי יתקיימו בחינות.

מועד נוסף לבחינות
על מנת להקל על התלמידים הניגשים לבחינות, יתקיים מועד נוסף מעבר למקובל כיום.

אי-פגיעה בהמשך הלימודים
רישום השתתפות בקורסים של סמסטר א' תשנ"ד לא יפגע בהמשך הלימודים, לרבות בקבלה לתואר שני.

המשך הלימודים
עם השלמת לימודי סמסטר א' בשבוע הקרוב, יפתחו לימודי סמסטר ב' או ייערכו בחינות בהתאם לבחירת הסטודנטים.

אוניברסיטת תל־אביב מגנה את מעשי הבריונות של מספר תלמידים, שבוצעו אתמול. האוניברסיטה משוכנעת שכלל ציבור התלמידים רוצה לחזור בהקדם ללימודים סדירים, ותאפשר להם לעשות זאת.

אוניברסיטת תל-אביב

הפקולטה למדעי הרוח

הפקולטה מברכת את מוריה ותלמידיה לרגל חידוש הלימודים. הסטודנטים מתבקשים לקבל במזכירויות החוגים, הב"א הכללי ושלב הלימודים הפקולטטי את ההנחיות לגבי סדרי הלימודים והבחינות.

1. סטודנט לתואר ראשון רשאי לקבל רישום השתתפות בקורסי סמסטר א', תשנ"ד, בהם היה רשום, ושאמורים היו להסתיים בבחינה.
2. לחלופין הוא רשאי לגשת לבחינה ולקבל ציון מספרי.
   - אופני הבחינה יהיו לפי הנחיות המורה בקורס: בחינות רגילות, בחינות בית, עבודות בית.
   - תלמידים שעמדו בבחינות, יהיו רשאים לבחור בין ציון הבחינה וציון "עובר". תלמיד שלא ישיג בבחינה ציון המספק אותו יוכל לחזור לאפשרות של רישום השתתפות בקורס.
   - סטודנט רשאי לגשת לבחינות בשניים מתוך שלושה מועדים.

לרשות הסטודנטים יעמוד יועץ מיוחד לצורך בירורים והנחיה בכל חוג וכן במזכירות הפקולטה.

מועדי היעוץ לסמסטר ב'

לתלמידים חדשים – שלב הלימודים הפקולטטי בימים א' וב', 10־11.4.94, חדר 259 בבנין גילמן.

לתלמידים ממשיכים בחוגים ובתכנית הלימודים הכלליים
ביום ג', ה־12.4.94, במזכירויות החוגים.

* **הודעות אישיות על שעת הרישום נשלחו לכל תלמיד.**

משרד החינוך, התרבות והספורט
המוקד לפניות הציבור

קו פתוח למידע על מערכת החינוך

ממשיכים לשפר את השירות לציבור

משרד החינוך שמח להודיע לציבור על הפעלת קווים פתוחים לפניות הציבור, בהם נקיים סידרת מפגשים טלפוניים עם מומחי המשרד לבירור שאלות עקרוניות בנושאים שונים הנוגעים למערכת החינוך.

1. ביום שלישי, כ"ד בניסן, תשנ"ד, 5.4.94, יתקיים קו פתוח בנושא:
בחינות בגרות
משתתפים: גב' שלומית עמיחי – ס/מנהל המינהל הפדגוגי.
מר אבנר־חנוך – סגן מנהל האגף לחינוך על יסודי במינהל הפדגוגי.
גב' גילה נור – מ"מ מנהלת אגף הבחינות.

2. ביום שני, ל' בניסן תשנ"ד, 11.4.94, יתקיים קו פתוח בנושא:
כוח–אדם בהוראה
משתתפים: מר בן ציון דל – מנהל אגף כח־אדם בהוראה.
מר שמעון שטמפפר – מנהל המחלקה לתנאי שירות של עובדי הוראה.

הקווים יפעלו במועדים המצויינים לעיל בין השעות 14:00–18:00
טלפונים לפניות: 02-292711 ,177-022-1212

חי"ג ואתה מנוי על הארץ
02-254245-8
03-5121333 344
04-623166-7

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מ-כ-ר-ז-י-ם

רשות הדואר

רשות הדואר

מוזמנות בזה הצעות לאספקת מוצרים / או שירותים המפורטים להלן:

מס' המכרז	נושא המכרז	מועד להגשת הצעות ומקום ההגשה	תשלום עבור קבלת מסמכי המכרז	הערות ודרישות מיוחדות
3202/94	עבודות נקיון ביחידות הדואר במרחב הדרום.	*21.4.94 בשעה 12:00 בתיבת המכרזים מרחב הדרום.	150 ש"ח	תנאי סף: 1- אישור בחתימת מנהל/ת יחידת הדואר מגניהם על ביקור הקבלן ביחידת הדואר שלגביהן הגיש הצעתו. את הטפסים ניתן לרכוש בלשכת מרחב הדרום בשד' הנשיאים 11 מגדל 7 קומה ג'. בימים א' - ה' בשעות 08:30 - 13:00 אצל מר יעקב אהרונה טל' 07-295808 07-298510
2810/94	הדפסה ואספקת מדבקים מאויירים.	*21.4.94 בשעה 12:00	100 ש"ח	
2813/94	מעטפות נייר.	*21.4.94 בשעה 12:00	100 ש"ח	

התשלום עבור מסמכי המכרז לא יוחזר.
אפשרות לתשלום מראש בחשבון בנק הדואר שמספרו 2-32158-5.
יש אפשרות לראות את מסמכי המכרז לפני התשלום במשרדינו.
* לקבלת פרטים נוספים ורכישת המסמכים, ניתן לפנות לתחום רכש והאפסנאות חדר 4314 קומה 4 ברח' יפו 237 ירושלים. טלפון: 290837, 02-290833.
בימים ב' - ה' בין השעות 09:00 - 14:00 בלבד.
הרשות אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא, או להזמין את כל הכמות ממציע אחד.

מינהל מקרקעי ישראל
מכרז מס' 5/94
להספקת צילומי אויר

מוזמנות בזה הצעות למכרז הנ"ל.
תקופת ההתקשרות היא לשנה אחת עם אפשרות להארכתה כמפורט במסמכי המכרז.
על המציעים לצרף להצעתם ערבות בנקאית בסך 10,000 ש"ח לפקודת מינהל מקרקעי ישראל אשר תהיה בתוקף עד 30.6.94.
על המציעים להמציא את כל האישורים הנדרשים לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים (אכיפת ניהול החשבונות ותשלום חובות מס), התשל"ו-1976, וכן את יתר האישורים והמסמכים הנדרשים במסמכי המכרז.
את מסמכי המכרז ניתן לקבל בלשכה הראשית של מינהל מקרקעי ישראל ברח' שמאי 6 ירושלים במזכירות לשכת המנהל בקומה ד' בשעות העבודה הרגילות.
את ההצעות יש להגיש בכתובת הנ"ל בקומה ג' בתיבת המכרזים המיועדת למכרז זה. המועד האחרון להגשת הצעות הוא 27.4.94 שעה 12:00.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הזולה או הצעה כלשהיא אחרת, ורשאי לפצל את ההתקשרות בין מספר מציעים.

משרד הבינוי והשיכון
המינהל לבניה כפרית
מכרז מס' 1007/94

1. מוזמנות בזה הצעות מקבלנים מוכרים לעבודות ממשלתיות בענף 100 — בניה בסיווג ג1 ומעלה

לביצוע

הקמת צרכניה מוגדלת במושב שקף

במחוז: נגב   ישוב: שקף

2. את המכרז ניתן לקבל, בשעות העבודה המקובלות, במשרדי המזמין מחוז הנגב — מרכז הנגב חדר 29 קומה א' תמורת תשלום סך של 600 ש"ח (שלא יוחזרו) לזכות משרד הבינוי והשיכון חשבון בבנק הדואר מס' 4-05036-0 עבור מכרז 1007/94
3. סיור קבלנים יערך ביום 18/04/94 בשעה 10:00
נקודת המפגש במזכירות המושב.
4. תקופת ביצוע העבודה 10.0 חודשים מיום מתן צו התחלת העבודה.
5. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במינהל תכנון והנדסה הקריה החרשה, יפו, בנין ב' קומה ב' חדר 206 עד השעה 12:00 ביום 24/04/94.
6. על המציע לצרף להצעתו ערבות בנקאית בנוסח המפורט במסמכי המכרז בלבד בגובה של 10% מהמחיר הכולל של הצעתו.
הערבות תוחזר לקבלן שלא זכה במכרז לא יאוחר מ-60 יום מיום הגשת הצעתו.
7. קבלן שלא יעמוד בתנאים המפורטים לעיל, הצעתו תיפסל ולא תובא לדיון בוועדת מכרזים.
8. אין המשרד מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

רשות שדות התעופה בישראל
מכרז ח"מ 21/94
לקבלת הרשאה למתן שירות של ניהול והפעלה של מגרשי החניה לכלי רכב בנמל התעופה בן-גוריון

1. על המציע להיות תאגיד הרשום כחוק בישראל אשר התקיימו בו ובעסק שהוא בעליו ומנהלו כל אלה:
(א) הוא בעל נסיון מוכח של לפחות שנתיים בשלוש השנים האחרונות שקדמו ליום תחילת מתן השרות, דהיינו ליום 1.5.94, בניהול ובהפעלה בעצמו של מגרשי חניה, ולא באמצעות אחרים, לעניין זה הפעלה עצמית - שלא באמצעות קבלן.
(ב) שמחזור עסקיו המצטבר במגרשי החניה שהוא מנהל ומפעיל בעצמו, ולא באמצעות אחרים בשנתיים מתוך שלוש השנים האחרונות שקדמו ליום הגשת ההצעות במכרז, היה לפחות 2,000,000 שקלים חדשים.
2. תקופת ההתקשרות היא שלוש שנים החל ב-1.5.94.
3. את מסמכי המכרז ניתן לקבל בחטיבת המסחר והנכסים ברשות שדות התעופה במשרד הראשי, קומה 3, חדר מס' 318 החל ביום 5.4.94 בשעות העבודה הרגילות, לאחר שהמבקש ימסור בקשה בכתב ותמורת תשלום במזומנים או בהמחאה בנקאית של 2,000 ש"ח (אלפיים שקלים חדשים) בתוספת מס ערך מוסף. הסכום האמור לא יוחזר.
4. הרשות תקיים סיור לרוכשי מסמכי המכרז בלבד ביום 12.4.94.
5. על ההצעות בהתאם לאמור בתנאי המכרז, להיות בתיבת המכרזים המוצבת במדור רשומות ותיעוד (ארכיב) במשרד הראשי של רשות שדות התעופה, בנמל התעופה בן-גוריון, עד ליום 21.4.94 בשעה 16:00
6. רשות שדות התעופה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

רשות הנמלים והרכבות
נמל חיפה
מכרז למכירת טובין ס.ב.ג.
מכרז מס' 102/94

רשות הנמלים והרכבות נמל חיפה מזמינה בזה הצעות לרכישת פרטי טובין ס.ב.ג.:

מכשירי חשמל שונים, בגדים משומשים, בגדי [illegible] פלסטיק, כלי עץ, צעצועים, [illegible], חלקי [illegible], עץ, פלסטיק, [illegible], [illegible] ביתיות, [illegible], ציוד [illegible] אחר.

1. רשימה מפורטת של הטובין המוצעים למכירה על גבי לוח המודעות במחסן 3 בנמל חיפה.
2. את הטובין ניתן לראות בתאריכים 7.4.94 – 17.4.94 בימים א', ג', ה', בין השעות 0800-1300 במחסן 3.
3. את טפסי ההצעות כולל תנאי המכר ורשימת הטובין ניתן לרכוש ב"מודיעין" ליד שער 5 בנמל חיפה תמורת 10 ש"ח (כולל מע"מ).
4. להצעה יש לצרף המחאה בנקאית או ערבות בנקאית לפקודת רשות הנמלים והרכבות בשיעור 10% מהמחיר הכולל המוצע (לא כולל מע"מ) כבטחון לקיומה.
5. את ההצעה כשהיא בתוך מעטפה סגורה, חתומה ומסומנת הצעה למכרז 102/94 יש לשים בתיבת המכרזים הנמצאת במחסן 3 בנמל חיפה.
6. מועד אחרון להגשת ההצעות ביום 17.4.94 שעה 1300.
7. עובדי רשות הנמלים והרכבות אינם רשאים להשתתף במכרז זה.
8. על הזוכה להוציא את הציוד מהנמל תוך 15 יום מתאריך קבלת ההודעה על הזכיה לא יאוחר משעה 1300 ובתיאום מראש.
9. פרטים נוספים ניתן לקבל אצל מר א. לוי או רידי אלון בטלפון 04-516303.

איגנ' מנרי ולצמן
מנהל נמל חיפה

רשות הנמלים והרכבות
רכבת ישראל
מכרז מס' 13/1/21/1 –
תיקון אספקה והתקנת חלונות [illegible] בקרונות נוסעים

1. תנאים נדרשים:
א. המצאת מסמכים המוכיחים נסיון של 5 שנים לפחות בעבודות דומות.
ב. המלצות בכתב אודות המציע.
ג. המצאת אשור רואה חשבון/עו"ד לגבי זהות הרשאים להתחייב בשם המציע.
ד. ערבות בנקאית צמודה למדד ע"ס 10% מערך ההצעה כולל מע"מ בתוקף עד 30.6.94.
ה. כל האישורים הנדרשים לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים (אכיפת ניהול חשבונות ותשלום חובות מס) התשל"ו 1976.
2. טפסי הצעות ודוגמת החוזה ניתן לקבל תמורת 100 ש"ח + מע"מ שלא יוחזרו, במחסן צפון בתחנת חיפה-מרכז בימים א'-ה' בשעות 8.00–16.00 אצל גב' חנה רדו טלפון 564304/ 04-564186.
3. הצעות תוגשנה במעטפה סגורה עד יום 19.4.94 בשעה 10.00 לתיבת המכרזים שבקומת הכניסה לאגף הכספים בתחנת רכבת חיפה-מרכז רח' חטיבת גולני 1.
4. משך הביצוע 45 ימים קלנדריים.
5. הרשות אינה מתחייבת לקבל ההצעה הזולה ביותר או הצעה כל שהיא.
6. פרטים טכניים נוספים ניתן לקבל אצל מהנדס מרק לייפנפלד טלפון 04-564341.

רשות הנמלים והרכבות
רכבת ישראל
מכרז חוזר מס' מכ/1994/3 –
תכנון, ייצור ואספקה של מתקן שטיפה לקרונות

1. תנאים נדרשים:
א. המצאת מסמכים המוכיחים נסיון של 5 שנים לפחות בעבודות דומות
ב. המלצות בכתב אודות המציע.
ג. המצאת אשור רואה חשבון /עו"ד לגבי זהות הרשאים להתחייב בשם המציע.
ד. ערבות בנקאית צמודה למדד ע"ס 10% מערך ההצעה כולל מע"מ.
ה. כל האישורים הנדרשים לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים (אכיפת ניהול חשבונות ותשלום חובות מס) התשל"ו 1976.
2. טפסי הצעות ודוגמת החוזה ניתן לקבל תמורת 500 ש"ח + מע"מ שלא יוחזרו, במחסן צפון בתחנת חיפה מרכז בימים א'-ה' בשעות 8.00 – 16.00 אצל מר אברהם ורסמן טלפון 04-564353.
3. הצעות תוגשנה במעטפה סגורה עד יום 8.5.94 בשעה 10.00 לתיבת המכרזים שבקומת הכניסה לאגף הכספים בתחנת רכבת חיפה מרכז, רח' חטיבת גולני 1.
4. משך הביצוע למכרז מכ/1994/3 - 6 חודשים.
5. הרשות אינה מתחייבת לקבל ההצעה הזולה ביותר או הצעה כל שהיא.
6. פרטים טכניים נוספים ניתן לקבל אצל מהנדס זאב גורדון טלפון 04-564423.

משרד הבינוי והשיכון
אגף נכסים ודיור
מכרז מס' 10009/94
להקמה והפעלה של מעונות לקשישים על קרקע פרטית

משרד הבינוי והשיכון (להלן - המשרד) מזמין בזאת מועמדים להציע הצעות להקמה והפעלה של מעונות לקשישים על מקרקעין שבבעלות המציע או שהוא חוכר לדורות בהם, (להלן - המקרקעין) הנמצאים בערים אלה:
ירושלים, חיפה, חדרה, השרון, פתח תקוה, רמלה, רחובות, תל אביב ואשקלון, וחלה עליהן תוכנית מפורטת בתוקף המאפשרת הקמת מעון לקשישים שבו 80 יחידות דיור לפחות ויחידה נוספת לאם/אב בית.
רשאים להציע הצעות תאגידים הרשומים בישראל או אזרחי ישראל המתגוררים דרך קבע בארץ, שבידם נסח רישום בעלות או חכירה לדורות במקרקעין בלשכת רישום המקרקעין.
הזוכה (להלן - היזם) ידרש לתכנן את המבנה בהתאם לתכנית המפורטת החלה על המקרקעין, בהתאם להנחיות התכנון של המשרד 1.52 ובהתאם להנחיותיו, לבצע את הבניה ופיתוח החצר, להפעיל ולתחזק את המבנה כמעון לקשישים במשך 20 שנה מתום השלמת הבניה ולספק בו שירותים הבתיים האחרים לדיירות השוכרים לפי כל דין. בעבור 20 שנה יהיה בידי היזם לעשות במבנה כרצונו.
חלק מן הדירות אשר במבנה יושכרו על ידי היזם לקשישים זכאים, אשר יופנו על ידי המשרד, בהתאם ליחס בין הדירות לזוגות הדירות ליחידים שנקבע בהנחיות התכנון 1.52 לכלל הפרויקט.
אם לא יופנו שוכרים על ידי המשרד כאמור ישולמו דמי השכירות לגבי הדירות שיועדו לשוכרים מטעם המשרד על ידי המשרד יתרת הדירות תושכר על ידי היזם לשוכרים בני 55 ומעלה, בדמי שכירות שייקבעו על ידו.
חלק מדמי השכירות בסך של 70 ש"ח ישולמו על ידי השוכר ויתרתם תשולם על ידי המשרד.
על המציע לציין בהצעתו את הסכום בו ישולמו דמי השכירות החודשיים שהוא מבקש לקבל מן המשרד לגבי דירות המיועדות לזוגות ולגבי דירות המיועדות ליחידים בשתי חלופות:
א) אם 60% מן הדירות יושכרו למועמדים שיופנו על ידי המשרד;
ב) אם 75% מן הדירות יושכרו למועמדים שיופנו על ידי המשרד;
המשרד רשאי לבחור באחת מן החלופות הנ"ל.
על המציע לצרף להצעתו ערבות בנקאית אבסולוטית וצמודה למדד המחירים לצרכן בסך בשקלים השווה ל-100,000 ש"ח לתקופה של 120 יום, להבטחת חתימה על החוזה על ידו.
הערבות תהא בתוקף עד קבלת הודעה מאת המשרד על כי המציע לא זכה במכרז או עד החתימה על החוזה כאמור. עם החתימה על החוזה ידרש הזוכה ליתן למשרד ערבות בנקאית אבסולוטית וצמודה למדד המחירים לצרכן בסך 5% מערך המבנה המוסב בניכוי ערך הקרקע לפי הערכת שמאי למשך תקופת החוזה.
המשרד רשאי להתקשר עם מציע אחר או מציעים אחרים לפי שיקול דעתו המלאה.
המשרד אינו מתחייב לקבל את ההצעה בה סכום ההשתתפות של המשרד הוא הנמוך ביותר או הצעה כלשהי. כן רשאי המשרד לא לקבל הצעה אם מיקומו של המבנה אינו מתאים לדעתו, לצרכיו.
שיקול ההצעות יעשה בין השאר בשים לב למיקום.
ניתן לקבל את מסמכי המכרז תמורת הצגת שובר תשלום של 500 ש"ח במשרד הבינוי והשיכון, קרית הממשלה, מזרח ירושלים, בנין א', אגף נכסים ודיור, חדר מס' 283 החל מתאריך 22/3/94 בין השעות 9-15 בימים א-ה.
שובר תשלום ניתן לקבל בבנק הדואר בלבד ולשלמו לפקודת משרד הבינוי והשיכון, חשבון מס' 4-05036-0.
מפגש להבהרת שאלות יתקיים במשרד הבינוי והשיכון בחדר הישיבות בקומת הכניסה, קרית הממשלה, מזרח ירושלים, בנין א' ביום 12/4/94 בשעה 12:00 בשעה 10:00 בבוקר.
את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים באגף נכסים ודיור בחדר 283 ב-2 למאי 1994 לא יאוחר מהשעה 13:00.
הצעה אשר לא תמצא בתיבת ההצעות במועד זה מסיבה כלשהי לא תשתתף במכרז.
המשרד ידון בהצעות רק אם הוגשו למכרז זה ולמכרז מס' 10009/94 (לשניהם ביחד) לפחות 40 הצעות של מועמדים העונים על דרישות המכרזים.

משרד הבינוי והשיכון
אגף נכסים ודיור
מכרז מס' 10011/94
להפעלת מעונות לקשישים - על קרקע ובמבנה פרטי

משרד הבינוי והשיכון (להלן - המשרד) מזמין בזאת מועמדים להציע הצעות להפעלה של מעונות לקשישים על קרקע ובמבנה/ים שבבעלות המציע, אשר נמצאים בערים אלה: ירושלים, חיפה, חדרה, השרון, פתח תקוה, רמלה, רחובות, תל אביב ואשקלון, ויש לגבם תכנית מפורטת בתוקף המאפשרת הקמת מעון לקשישים שבו 80 יחידות דיור לפחות ויחידה נוספת לאם/אב בית.
רשאים להציע הצעות תאגידים הרשומים בישראל או אזרחי ישראל המתגוררים דרך קבע בארץ שבידם נסח רישום על בעלות או חכירה לדורות במקרקעין ובמבנה בלשכת רישום המקרקעין.
הזוכה (להלן - היזם) ידרש להתאים את המבנה בהתאם למפרטים ולהנחיות התכנון של המשרד. היזם יפעיל ויתחזק את המבנה כמעון לקשישים, במשך 20 שנה מתום התאמת המבנה כאמור לעיל ולספק בו שירותים הבתיים ואחרים לדיירות השוכרים לפי כל דין. בעבור 20 שנה יהיה בידי היזם לעשות במבנה כרצונו.
חלק מן הדירות אשר במבנה יושכרו על ידי היזם לקשישים זכאים, אשר יופנו על ידי המשרד, בהתאם ליחס בין הדירות לזוגות הדירות ליחידים שנקבע בהנחיות התכנון 1.52 לכלל הפרויקט.
אם לא יופנו שוכרים על ידי המשרד כאמור ישולמו דמי השכירות לגבי הדירות שיועדו לשוכרים מטעם המשרד על ידי המשרד. יתרת הדירות תושכר על ידי היזם לשוכרים בני 55 ומעלה, בדמי שכירות שייקבעו על ידו.
חלק מדמי השכירות בסך 70 ש"ח ישולמו על ידי השוכר ויתרתם תשולם על ידי המשרד.
על המציע לציין בהצעתו את הסכום בו ישולמו דמי השכירות החודשיים שהוא מבקש לקבל מן המשרד לגבי דירות המיועדות לזוגות ולגבי דירות המיועדות ליחידים בשתי חלופות:
א) אם 60% מן הדירות יושכרו למועמדים שיופנו על ידי המשרד;
ב) אם 75% מן הדירות יושכרו למועמדים שיופנו על ידי המשרד;
המשרד רשאי לבחור באחת מן החלופות הנ"ל.
על המציע לצרף להצעתו ערבות בנקאית אבסולוטית וצמודה למדד המחירים לצרכן בסך בשקלים השווה ל-100,000 ש"ח לתקופה של 120 יום, להבטחת חתימה על החוזה על ידו.
הערבות תהא בתוקף עד קבלת הודעה מאת המשרד על כי המציע לא זכה במכרז או עד החתימה על החוזה כאמור. עם החתימה על החוזה ידרש הזוכה ליתן למשרד ערבות בנקאית אבסולוטית וצמודה למדד המחירים לצרכן בסך 5% מעלות הבניה למשך תקופת החוזה.
המשרד רשאי להתקשר עם מציע אחר או מציעים אחרים לפי שיקול דעתו המלאה.
המשרד אינו מתחייב לקבל את ההצעה בה סכום ההשתתפות של המשרד הוא הנמוך ביותר או הצעה כלשהי. כן רשאי המשרד לא לקבל הצעה אם מיקומה של הקרקע אינו מתאים לדעתו, לצרכיו.
שיקול ההצעות יעשה בין השאר בשים לב למיקום.
ניתן לקבל את מסמכי המכרז תמורת הצגת שובר תשלום של 500 ש"ח במשרד הבינוי והשיכון, קרית הממשלה, מזרח ירושלים, בנין א', אגף נכסים ודיור, חדר מס' 283 החל מתאריך 22/3/94 בין השעות 9-15 בימים א-ה.
שובר תשלום ניתן לקבל בבנק הדואר בלבד ולשלמו לפקודת משרד הבינוי והשיכון, חשבון מס' 4-05036-0.
מפגש להבהרת שאלות יתקיים במשרד הבינוי והשיכון בחדר הישיבות בקומת הכניסה, קרית הממשלה, מזרח ירושלים, בנין א' ביום 12/4/94 בשעה 10:00 בבוקר.
את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים באגף נכסים ודיור בחדר 283 ב-2 למאי 1994 לא יאוחר מהשעה 13:00.
הצעה אשר לא תמצא בתיבת ההצעות במועד זה מסיבה כלשהי לא תשתתף במכרז.
המשרד ידון בהצעות רק אם הוגשו למכרז זה ולמכרז מס' 10011/94 (לשניהם ביחד) לפחות 40 הצעות של מועמדים העונים על דרישות המכרזים.

מינהל מקרקעי ישראל
מכרז מס' 4/94
לביצוע בירורי רישום

מוזמנות בזה הצעות למכרז הנ"ל.
תקופת ההתקשרות היא לשנה אחת עם אפשרות להארכתה כמפורט במסמכי המכרז.
על המציעים לצרף להצעתם ערבות בנקאית בסך 10,000 ש"ח לפקודת מינהל מקרקעי ישראל אשר תהיה בתוקף עד 30.6.94.
על המציעים להמציא את האישורים כדלקמן:
1. אישורים לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים (אכיפת ניהול חשבונות ותשלום חובות מס), התשל"ו-1976.
2. אישור קבלן רשום בענפים ראשיים 100 או 200 או בענפי משנה 110 או 210 סיווג כספי א/1 או ב/1.
3. אישור קבלן מוכר לביצוע עבודות עבור הממשלה (סימון כוכבית).
4. יתר האישורים הנדרשים במסמכי המכרז.

את מסמכי המכרז ניתן לקבל תמורת סך של 200 ש"ח שלא יוחזר באחת מלשכות משרדי המינהל כמפורט להלן:
בלשכה הראשית, רח' שמאי 6 ירושלים.
במחוז הצפון, קרית הממשלה נצרת עילית.
במחוז חיפה, דרך העצמאות 13 חיפה.
במחוז מרכז, דרך פתח תקוה 88 תל-אביב.
במחוז תל-אביב, דרך פתח תקוה 116 תל-אביב.
במחוז ירושלים, רח' בן יהודה 34 ירושלים.
במחוז דרום, רח' בן צבי 1 באר שבע.

את ההצעות יש להגיש לתיבת המכרזים שנמצאת בלשכה הראשית ברח' שמאי 6 ירושלים קומה ג'. המועד האחרון להגשת ההצעות הוא 27.4.93 שעה 12:00.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הזולה או הצעה כלשהיא אחרת, ורשאי לפצל את ההתקשרות בין מספר מציעים.

משרד הבינוי והשיכון
מינהל תכנון והנדסה
מכרז מס' 45/94

1. מוזמנות בזה הצעות מקבלנים מוכרים לעבודות ממשלתיות בענף 200 — כבישים תשתית ופיתוח בסיווג ג4 ומעלה

לביצוע

ביצוע תשתיות: צנרת [illegible], ביוב, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

במחוז: נגב   ישוב: אילת – שחמון שחמון 7
2. את תנאי המכרז ניתן לקבל, בשעות העבודה המקובלות, במשרדי המזמין מחוז הנגב – מרכז הנגב חדר 29 קומה א' תמורת תשלום סך של 2,400 ש"ח (שלא יוחזרו) לזכות משרד הבינוי והשיכון חשבון בבנק הדואר מס' 4-05036-0 עבור מכרז 45/94
3. סיור קבלנים יערך ביום 11/04/94 בשעה 11:00
נקודת המפגש התכנון תאום ופקוח אילת בע"מ מרדכרוס 1/179 אילת.
4. תקופת ביצוע העבודה 10.0 חודשים מיום מתן צו התחלת העבודה.
5. את ההצעות יש להכניס לתיבת המכרזים במינהל תכנון והנדסה הקריה החרשה, יפו, בנין ג' קומה ב' חדר 206 עד השעה 13:00 ביום 24/04/94.
6. על המציע לצרף להצעתו ערבות בנקאית בנוסח המפורט במסמכי המכרז בלבד בגובה של 10% מהמחיר הכולל של הצעתו.
הערבות תוחזר לקבלן שלא זכה במכרז לא יאוחר מ-60 יום מיום הגשת הצעתו.
7. קבלן שלא יעמוד בתנאים המפורטים לעיל, הצעתו תיפסל ולא תובא לדיון בוועדת מכרזים.
8. אין המשרד מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מינהל מקרקעי ישראל
מכרז מס' 6/94
לביצוע [illegible]

מוזמנות בזה הצעות למכרז הנ"ל.
תקופת ההתקשרות היא לשנה אחת עם אפשרות להארכתה כמפורט במסמכי המכרז.
על המציעים לצרף להצעתם ערבות בנקאית בסך 10,000 ש"ח לפקודת מינהל מקרקעי ישראל אשר תהיה בתוקף עד 30.6.94.
על המציעים להמציא את כל האישורים הנדרשים לפי חוק עסקאות גופים ציבוריים (אכיפת ניהול חשבונות ותשלום חובות מס), התשל"ו-1976, וכן את יתר האישורים והמסמכים הנדרשים במסמכי המכרז.
את מסמכי המכרז ניתן לקבל בלשכה הראשית של מינהל מקרקעי ישראל ברח' שמאי 6 ירושלים במזכירות לשכת המנהל בקומה ד' בשעות העבודה הרגילות.
את ההצעות יש להגיש בכתובת הנ"ל בקומה ג' בתיבת המכרזים המיועדת למכרז זה.
המועד האחרון להגשת הצעות הוא 27.4.94 שעה 12:00.
אין מינהל מקרקעי ישראל מתחייב לקבל את ההצעה הזולה או הצעה כלשהיא אחרת, ורשאי לפצל את ההתקשרות בין מספר מציעים.

מת אלוף (מיל') אהרון רמז מפקדו הראשון של חיל האויר

מאת אבי כצמן

ירושלים. מת אתמול, לאחר מחלה ממושכת, האלוף אהרון רמז, ממניחי היסודות של חיל-האוויר הישראלי ומפקדו במלחמת העצמאות. בן 75 היה במותו. הלווייתו תתקיים היום בשעה 14:00, בטקס צבאי מלא בבית הקברות הצבאי בהר הרצל בירושלים. נשיא המדינה, עזר ויצמן, פקודו של רמז במלחמת העצמאות, יישא דברי הספד.

אהרון רמז — בנו של דוד רמז, ממנהיגי תנועת העבודה, מזכיר ההסתדרות ושר התחבורה ושר החינוך והתרבות בממשלות ישראל הראשונות — נולד בתל-אביב ב-1919, וסיים את לימודיו התיכוניים בגימנסיה הרצליה. ב-1936 הצטרף ל"הגנה", ושירת ב"פלוגות הלילה" של וינגייט. ערב מלחמת העולם השנייה נשלח לארצות-הברית להדריך בתנועת "הבונים" ויצא לקורס טיס מטעם הסוכנות היהודית בגירלנד. ב-1942 התגייס לחיל-האוויר המלכותי הבריטי ושירת כטייס קרבי בזירה האירופית, התמחה בספיטפייר עם המסרשמידטים של הלופטוואפה. בתום המלחמה נשאר בבריטניה, שם הוצב, ופעל במחנות העקורים והארגון העליה. בתחילת 1947 פרש מחיל האוויר הבריטי, שב לארץ, והצטרף לקיבוץ כפר בלום והיה פעיל ב"משמרת הצעירה" של מפא"י. בנובמבר אותה שנה הקים יחד עם היימן שמיר את "שירות האוויר" של ההגנה, כקצין המבצעים וראש המטה. ימים מעטים לאחר קום המדינה מונה למפקדו הראשון של חיל האוויר, בדרגת אלוף. בתקופת פיקודו הבטיח החיל את השליטה הבלעדית בשמי ישראל, בלם את הצבא המצרי בגבול אשדוד, הפיל 21 מטוסי אויב, יצא למבצעי תובלה מסובכים, בעיקר להבאת נשק רכש, והפציץ את ערי הבירה קהיר ודמשק.

שלוש שנים אחר-כך נקלע למחלוקת נוקבת עם הרמטכ"ל יגאל ידין וראש הממשלה בן-גוריון. רמז נאבק על עצמאותו של חיל האוויר, ואילו ידין ובן-גוריון גרסו שיש לשלב את החיל בזרועות המטכ"ל השונות, בלי מטה עצמאי.

אמצעי ביטחון קפדניים לקראת "מצעד החיים" בפולין

מאת גדעון אלון
שליח "הארץ" בפולין

ורשה (מיוחד ל"הארץ"). אמצעי ביטחון קפדניים ננקטו בפולין כדי למנוע ניסיונות פיגוע של ארגוני טרור, תנועות אנטישמיות ותנועות ניאו-נאציות ב"מצעד החיים" מאושוויץ לבירקנאו, שיתקיים ביום השואה שיחול ביום חמישי הקרוב.

חיילים פולנים חמושים ושוטרים במדים ובבגדים אזרחיים מלווים את כל אחת מהקבוצות המגיעות לוורשה לקראת המצעד. גם אנשי ביטחון ישראלים הגיעו לפולין על מנת לאבטח את 6,000 בני הנוער מ-40 מדינות, שישתתפו ב"מצעד החיים".

אנשי הביטחון קראו לכל המשתתפים לגלות עירנות וחשדנות רבה ולדווח על כל אירוע חשוד. מטה המצעד שיבח את שיתוף הפעולה בין גורמי הביטחון הפולנים לבין הישראלים.

דובר מבצע "מצעד החיים", ישראל כהן, מסר כי לא היו ביטולים בהשתתפות משלחות בשל המתיחות הביטחונית.

חייל התחשמל, נפל ונפצע באורח בינוני

מאת איתן רבין
סופרו הצבאי של "הארץ"

חייל צה"ל, אלון טייטר, נפצע אמש לאחר שהתחשמל בעת פעילות מבצעית במוצב בצפון.

גורמים צבאיים מסרו כי החייל עסק בתיקון אנטנה במוצב בהר דב על גבול הצפון. מסיבות לא ברורות הוא התחשמל, נפל ונפצע. למקום הוזעק מסוק, שפינה אותו במצב בינוני לבית החולים רמב"ם בחיפה.

זהו המקרה השלישי בתוך שבועות ספורים, שחיילים מתחשמלים בעת פעילות מבצעית.

נהרג מפעיל מנוף בשמורת האלמוגים באילת, לאחר שזרוע המנוף התמוטטה עליו

מאת רויטל לוישטיין

בנימין חכים, בן 41, מיהוד, שהפעיל מנוף בשמורת האלמוגים באילת, נהרג אתמול לאחר שזרוע המנוף התמוטטה עליו.

חכים, בעל משאית, הוזמן על ידי קבלן המבצע עבודות ימיות לבניית מזח בשמורה, לצורך הרמת המנוף מתוך המים אל החוף.

כאשר שהזרוע בגוף הולי, היה צורך לשים משקל רב על גבי המשאית כדי למנוע את התלקותה לתוך המים. חכים ניסה להרים בעזרת זרוע המנוף "הכבד" [illegible] גדולה מהמים, כדי להעמידה על גב המשאית. [illegible] מלאה במים, ומשהוצאה מהמים [illegible] זרוע המנוף [illegible], גרמה לאבדן שיווי משקל של זרוע המנוף, הזרוע נשברה, נפלה על החוף ופגעה בחכים.

חכים נפצע באורח בינוני עד קשה ופונה לבית החולים "יוספטל" באילת. מבית החולים נמסר, כי כל אבריו הפנימיים של חכים ניזוקו ועמוד השדרה שלו רוסק. הוא מת במהלך הניתוח.

במשטרת אילת נמסר, כי הוזמן חוקר ממשרד העבודה לחקירת התאונה, ואם יתברר כי התאונה אירעה כתוצאה מרשלנות, תועבר החקירה לטיפול המשטרה.

משרד הבריאות: בישראל 285 חולי איידס ו-1,134 נשאים

מאת זהר בלומנקרנץ

בישראל ישנם כיום 285 חולי איידס, מהם 259 גברים ו-26 נשים. מספר הנשאים מגיע ל-1,134, מתוכם 784 גברים, 28 נשים, ו-69 נשאים שמינם לא ידוע, כך עולה מאיגרת של משרד הבריאות, שתתפרסם בכנס הבינלאומי של יחסי ציבור — IPRA — באורוגוואי.

משאית אשפה דרסה למוות בת 3 בטייבה

מאת יעקב גלאל ועתים

פעוטה בת 3, רשא ואלד חג' יחיא, נדרסה אתמול למוות על-ידי משאית אשפה בטייבה.

במשאית נהג תושב טייבה, בן 50. מחקירה של לשכת התנועה של מרחב השרון עולה, כי ככל הנראה קפצה הילדה לכביש מבלי שהנהג הבחין בה. הנהג נעצר לחקירה.

35 אנשים נהרגו ב-30 תאונות דרכים במארס – כך נמסר מהמכון לבטיחות בדרכים שבמשרד התחבורה. מתחילת השנה נהרגו בתאונות הדרכים 128 איש, לעומת 121 בתקופה המקבילה אשתקד – עלייה של 5.7%, העומדת בניגוד למגמה הכללית של ירידה במספר תאונות הדרכים.

מנובמבר '93 עד פברואר '94 חלה ירידה של 16% במספר תאונות הדרכים, לעומת שלושת החודשים שקדמו להם, וירידה של 25% לעומת החודשים המקבילים שנה קודם לכן. הירידה במספר התאונות מוסברת בשיפור ברמת הכבישים.

רשות הנמלים והרכבות
המשרד הראשי
הודעה בדבר קיום מכרזים

1. רשות הנמלים והרכבות, להלן ("הרשות"), מכח החובה המוטלת עליה לפי ההסכם הבינלאומי בדבר רכישות ממשלתיות "גאטט", מבקשת לקבל הצעות לאספקת ציוד כדלקמן:

מס' סידורי	מס' מכרז	תיאור	כמות	אופציה לכמות נוספת
1.1	7110/062	מלגזה 2.5 טון	4	4
1.2	7110/063	מלגזה 4.0 טון	12	25
1.3	7119/003	מלגזה 7.0 טון	2	3
1.4	7121/007	מלגזה 18.0 טון	1	3
1.5	7411/006	רחפור זולי	4	4
1.6	7521/039	נגרר 12 מ' נמוך, גוזאנק	10	–
1.7	7810/033	חופן 8.5 מ"ק, הידראולי	5	5

2. המועד הנדרש לביצוע ההזמנות הינו שנת 1994.
3. יצרנים המעוניינים להגיש הצעות לאספקת הציוד הנ"ל, מוזמנים לפנות מיידית בדואר רשום או בפקסימליה אל רשות הנמלים והרכבות בציון מספר המכרז וסוג הציוד בו הם מעונינים להשתתף. סוכנים בלעדיים יציגו גם אישור של בלעדיותם
4. דרישות מוקדמות
4.1 על היצרנים המציעים להיות בעלי יכולת ונסיון מוקדם בייצור ואספקה של הציוד המפורט.
4.2 על היצרנים להיות בעלי אישור לתקן ISO9001 (או מקביל לו, או מי שנרשמו ופתחו בתהליכים לקבלת תקן זה.
4.3 לסעיפים 1.1 עד 1.5 על המציעים להוכיח קיום מוסך מורשה על ידם ומלאי חלפים בישראל.
4.4 לסעיף 1.6 על המציעים להמציא רשיון משרד התחבורה לייצור נגררים.
5. מסמכי המכרז ומפרטי הציוד ימסרו ע"י הרשות החל מיום 22.3.94.
המסמכים וההצעות יוגשו בשפה האנגלית.
6. הרשות שומרת לעצמה את הזכות לנהל מו"מ, או להפסיק, עם כל יצרן פוטנציאלי שיראה לה, כמפורט במסמכי המכרז.
7. המועד האחרון לקבלת מסמכי המכרז ומפרטי הציוד הוא 21.4.94.
8. המועד האחרון להגשת ההצעות כדלקמן: סעיפים 1.2, 1.5, 1.7 עד 8.5.94 שעה 15.00.
סעיפים 1.1, 1.3, 1.4, 1.6 עד 18.5.94 שעה 15.00.
9. הכתובת לקבלת מסמכי המכרז והמפרטים וכן להגשת ההצעות:
רשות הנמלים והרכבות, אגף רכש ואפסנאות, דרך פ"ת 74 תל-אביב 67215 קומה 11 חדר 1125. פקס – 972-3-5620902 טל' – 972-3-5657064
10. הצעות בפקסימליה לא תתקבלנה.

האוניברסיטה העברית בירושלים

האוניברסיטה העברית בירושלים
ועדת מכרזים אוניברסיטאית משק שירותים ופיתוח

הזמנה להציע הצעות מס' 696/93-94

בנושא:

שירותי הדברה בקמפוסי האוניברסיטה

1. האוניברסיטה העברית מזמינה בזה הצעות בנושא הנ"ל.
2. המציע חייב להיות בעל היתר תקף לשימוש בחומרי הדברה אשר ניתן בהתאם לתקנות רישוי עסקים (הדברת מזיקים) וכן בעל נסיון מוכח של 5 שנים לפחות בשירותי הדברה במוסדות ציבור.
3. להצעה יש לצרף ערבות בנקאית ע"ס 2,000 ש"ח בתוקף ל-60 יום מהמועד האחרון שנקבע להגשת ההצעות.
4. על המציע להגיש הצעתו במעטפה סגורה ולשלשלה לתיבת ההצעות בחשבות משק האוניברסיטה, בנין המשק חדר 16 גבעת רם, ירושלים, לא יאוחר מיום רביעי 20.4.94 בשעה 12.00.
5. את מסמכי ההצעה ניתן לקבל תמורת 100 ש"ח שלא יוחזרו בכתובת הנ"ל כל יום משעה 9.00-14.00 למעט ימי שישי. לפרטים טלפון: 02-584043, 02-584046

לשכת הפרסום הממשלתית

חדשות חוץ

תצלום: איי־פי

סגן נשיא רוסיה לשעבר, אלכסנדר רוצקוי, ואחד משומרי ראשו נושאים זר, אותו הניחו מחוץ לבית הלבן במוסקווה. יותר מ־5,000 ממתנגדי ילצין ברוסיה קיימו אתמול עצרת זיכרון לזכר עשרות האנשים שנהרגו במהלך המצור על הבית הלבן לפני חצי שנה. המפגינים נשאו דגלים סובייטיים. בקהל נראו גם תמונות של הרוגי ניסיון ההפיכה באוקטובר. כמה מהמפגינים הניפו תמונות של סטאלין. רוצקוי הבטיח, כי "רוסיה איבדה את זהותה ההיסטורית ועלולה ליהפך למושבה של המערב".

"ניו־יורק טיימס": יחידות צבא רוסיה מתפרסות באזורי גבול בניגוד להסכם שנחתם עם נאט"ו

מומחי צבא במערב: ההתפרסות משקפת את חששות מפקדי צבא רוסיה ממלחמות אזרחים בגבולות הרפובליקה

מאת שלמה שמיר

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). בוואשינגטון ובבירות מדינות נאט"ו עוקבים בדריכות אחרי תנועות של יחידות הצבא הרוסי שהתפרסו באחרונה באזורי הגבול שבין רוסיה למדינות שכנות ובנקודות הגבולות עם הרפובליקות החדשות שבמלכד בעבר בברית המועצות.

העיתון "ניו־יורק טיימס" שדיווח על כך אתמול בידיעה בלעדית מציין, כי התפרסות החדשה של היחידות הרוסיות שפונו ממזרח אירופה מהווה הפרה של ההגבלות על היקף כוחות הצבא הרוסי ואופן פריסתם כפי שנקבעו בהסכם על קיצוץ הכוחות הקונוונציונאליים שנחתם בשנת 1990 בין ברית נאט"ו לברית ורשה.

לדברי העיתון, בממשל האמריקאי ובבירות מדינות נאט"ו חוששים, כי ההתפרסות החדשה מבטאת את שאיפת הממסד הצבאי ברוסיה לשבות את ההסכם ולפתוח במשא ומתן מחודש כדי להתאימו לצרכיה הביטחוניים של רוסיה. על פי הסכם זה, רוסיה נאלצה לקצץ את מספר הטנקים, נושאי גייסות, קני הארטילריה ומטוסי הקרב שלה. אך לדברי מומחים מערביים מתרבים סימנים, לפיהם הפיקוד הצבאי העליון של הצבא הרוסי פועל להתגבר הכוחות הצבאיים באזורי גבול רגישים לרוסיה באופן ובהיקף העומדים בניגוד להסכם.

העיתון המסתמך על גורמים בכירים בממשל האמריקאי כותב, כי תנועות הצבא הרוסי וההיערכות החדשה של היחידות שפונו ממזרח אירופה מבטאות את אי שביעות רצונו של הפיקוד הרוסי והתנגדותו למגבלות הכלולות בהסכם, שהושג בזמנו במשא ומתן שניהל משרד החוץ הסובייטי בתקופת שלטונו של מיכאיל גורבצ'וב.

להערכת גורמים אלה, הפיקוד הרוסי חותר להצבת נוכחות צבאית גדולה וחזקה באזורים שונים בקווקז או בדרום שם קיימות מתיחויות. בד בבד, יש בקרב המומחים הצבאיים במערב הגורסים, כי ההתפרסות החדשה משקפת את חששותיהם הלגיטימיים של מפקדי הצבא הרוסי ממלחמות אזרחים וסכסוכים אתניים באזורי הדרום, כמו אלה המתחוללים בגרוזיה או בארמניה ואזרבייג'אן.

מומחים אחרים טוענים, כי התעלמות הפיקוד הרוסי מהמגבלות שהוטלו עליהם בהסכם עם נאט"ו תעניק לרוסיה אפשרות להפגין את כוחה הצבאי באופן שיהווה איום על הרפובליקות החדשות. בנוסף לכך, מדינות המערב חוששות, כי רוסיה תשמש דוגמה עבור מדינות נוספות המתחומות על ההסכם.

תאריך היעד הסופי ליישום ההסכם במלואו הוא בנובמבר 1995 ורוסיה עדיין יכולה לשנות עד לתאריך זה את פריסת כוחותיה בהתאם להסכם. אך מפקדים בכירים של הצבא הרוסי טענו באחרונה, כי המצב הפנימי הרעוע בקווקז ובאזורים הדרומיים הפכו את סעיפי ההסכם לבלתי הגיוניים מבחינתם.

בעת ביקורו של שר ההגנה האמריקאי ויליאם פרי במוסקווה בחודש שעבר, ביקש הרמטכ"ל של צבא רוסיה, גנרל מיכאיל קולסניקוב, "להבהיר" את סעיפי ההסכם כדי לאפשר לצבא הרוסי לתגבר את הכוחות שיוצבו באזורי הגבול הדרומי של רוסיה.

"ניו־יורק טיימס" מגלה, כי על פי תחזיות חשאיות של מומחי מודיעין אמריקאיים, מתכוננת רוסיה להחזיק באזורי הגבול 2,000 נושאי גייסות, 400 טנקים ו־500 קני ארטילריה – היקף כוחות שהוא מעל ומעבר למה שמותר לה על פי ההסכם. פאול גבל מומחה בכיר במכון קרנגי אמר לעיתון, כי בפריסת הכוחות ליד קווקאז מבקשת רוסיה להגביר את עוצמתה הצבאית מול גרוזיה, אוקראינה, והרפובליקות אחרות.

סטיבן מאיר מומחה אמריקאי אחר אמר ל"ניו־יורק טיימס", כי למפקדי הצבא הרוסי סיבות טובות לחשוש מתוצאות קריסת ברית המועצות והשפעתה על הרפובליקות החדשות. "דאגתם הגיונית ביותר", אמר. "ארצות הברית היתה נוהגת בדיוק כמוהם אם גל אלימות ואי שקט פוליטי היו פוקדים את מקסיקו".

החל סיבוב שני בבחירות הפרלמנטריות באוקראינה

קייב (ע"צ וע"ר). אזרחי אוקראינה השתתפו אתמול ב־47 אזורי הצבעה בסיבוב השני של הבחירות החופשיות הראשונות לפרלמנט באוקראינה העצמאית.

ברוב אזורי הבחירות במדינה, (354 אזורים) יתקיים הסיבוב השני של הבחירות ב־10 באפריל.

בסיבוב הראשון שנערך ב־27 במארס, בחרו אזרחי ערי התעשייה במזרח המדינה בעיקר במועמדים קומוניסטים, התומכים בחידושה של ברה"מ־לשעבר, ואילו אזרחי מערב אוקראינה בחרו באותן כמעט בלעדי במועמדים דמוקרטים־לאומיים, התומכים בעצמאות אוקראינה ובהתקרבות למערב.

בסיבוב הראשון נבחרו רק 49 מבין 450 צירי הפרלמנט החדש. רבע מבין המועמדים בסיבוב השני במדינה בעלת 52 מיליון התושבים תומכים בקומוניזם.

בשבת הזהיר נשיא אוקראינה ליאוניד קראבצ'וק, כי "יישפך דם אם קומוניסטים ינסו להקים לתחייה את ברה"מ.

פרי: פיונג־יאנג מייצרת נשק גרעיני בקצב העשוי להגיע ל־12 פצצות בשנה

סין תשגר משלחת רמת דרג לצפון קוריאה בניסיון לתווך במשבר

מאת אורי ניר

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). מזכיר ההגנה של ארה"ב, ויליאם פרי, אישר אתמול כי צפון־קוריאה ממשיכה בפיתוח תוכנית התחמושת הגרעינית שלה גם בשעה שהיא מנהלת עם המערב מו"מ על בדיקת מתקניה הגרעיניים בידי הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית.

פרי, שהתראיין לרשת אן־בי־סי אמר, כי ארה"ב אמנם מודאגת מן העוצמה הגרעינית הקיימת כבר היום בידי צפון קוריאה (להערכת הממשל האמריקאי בידי פיונג־יאנג יש היום פצצה גרעינית אחת או שתיים), אולם היא מודאגת הרבה יותר מכוונתה של צפון־קוריאה "להגדיל באופן ניכר את הארסנל הגרעיני שלה".

"הסוגיה עכשיו אינה קשורה ישירות לשאלה אם יש להם פצצה אחת או שתיים, אלא אם הם יעצרו את התוכנית הגרעינית שהם מפתחים עכשיו. הם עוסקים בתוכנית פיתוח העשויה להקנות להם תריסר פצצות בשנה או יותר", אמר פרי.

משום כך, לדבריו, "היעד הראשון שלנו הוא לעצור את התוכנית במקום שהיא נמצאת עכשיו. אחר־כך אפשר יהיה לעסוק בניסיון להפקיע מידי צפון־קוריאה את הנשק הגרעיני שיש בידיה כיום".

"אם נאבד את תקוותנו לתוצאות באופציה הדיפלומטית, נצטרך להתחיל להפעיל לחץ". במקרה כזה, אמר פרי, חייבת ארה"ב להיות מסוגלת להגן על כוחותיה (לארה"ב כ־37,000 חיילים בדרום קוריאה) מפני אפשרות שפיונג־יאנג תפתח במעשי איבה צבאיים.

סיאול (אי־פי). סין צפויה לשלוח משלחת רמת דרג לצפון קוריאה באמצע אפריל כדי לנסות ולתווך במשבר הגרעיני, דיווחה אתמול סוכנות הידיעות הממלכתית של דרום קוריאה, יונהאפ. בדיווח נפרד מסרה הסוכנות, כי צבא דרום קוריאה יוזה ככל הנראה עד לפחות אמצע מאי את התמרונים הצבאיים המשותפים לה ולצבא ארה"ב.

התמרונים השנתיים בוטלו כאשר צפון קוריאה התירה ביקורת בינלאומית באתריה הגרעיניים, וחודשו כאשר התברר כי לפקחים הבינלאומיים לא ניתנה גישה חופשית לאתרים.

בצטטה פקיד בכיר במשרד החוץ, ללא פרסום שמו, דיווחה סוכנות יונהאפ, כי המשלחת הסינית תבקר בפיונג־יאנג לרגל יום הולדתו ה־82 של נשיא צפון קוריאה, קים איל סונג, שיחול ב־15 באפריל.

"הנציגים הסינים צפויים לדחוק במנהיגי צפון קוריאה לפתור את הסכסוך הגרעיני באמצעות דיאלוג", אמר הפקיד.

עיתונאית אמריקאית, שצילמה קברים של קרבנות אירועי טיאנאנמן בסין, נעצרה לחקירה

נעלמו עקבות מתנגד משטר בכיר שנעצר ביום ו'

בייג'ין (ע"צ). עיתונאית אמריקאית הוחזקה במעצר במשך יותר משעתיים על כך שצילמה בבית עלמין ציבורי בסין מצבות של קרבנות הטבח בכיכר טיינאנמן ב־1989. כתבת "וואשינגטון פוסט", לנה סון, סיפרה אתמול, כי בשבת בבוקר הלכה לבית העלמין השוכן במרחק כ־30 קילומטר מעיר הבירה, שלושה ימים לפני "יום המתים הסיני".

לדברי הכתבת, בהגיעה למקום הבחינה בשוטרים ובבלשים. היא צילמה מספר תמונות ועמדה לצאת למשרדי המערכת שלה, כדי לכתוב את רשמיה. קצין משטרה עצר אותה והעבירה לתחנת משטרה, שם תוחקרה במשך יותר משעתיים. נאמר לה, כי היה עליה להצטייד באישור מתאים מראש. סוכנות הידיעות הסינית אישרה את הידיעה. עד כה, נעצרו החודש ארבעה עיתונאים בסין.

לדעת המשקיפים בבירה הסינית, מציינים המעצרים הללו את רגישות היתר של השלטונות לתנועותיהם של כתבים זרים.

נכון לאתמול בבוקר עדיין לא חזר מתנגד המשטר הבכיר בסין, ויי ג'ינגשנג, לביתו ולא התקשר למזכירתו, יותר מ־12 שעות לאחר שהשלטונות טענו כי עזב תחנת משטרה שבה "עוכב לשיחה". מזכירתו אמרה כי אינה מאמינה שהוא חופשי. "לו שוחרר, לו היה חופשי, הוא היה מתקשר אליי מייד", אמרה מזכירתו, טונג יי. "לדעתי, לפי הכרותי עימו, הוא אינו חופשי".

המשטרה עצרה את ויי ביום שישי בערב בדרכו חזרה לבייג'ין, לאחר ששהה בצפון מזרח סין במשך קרוב לחודש. בספטמבר שעבר שוחרר ויי לאחר שהיה נתון במעצר במשך 14 וחצי שנים בשל חיבור מאמרים שבהם תבע רפורמות דמוקרטיות.

שלטונות סין הביעו לאחרונה מורת רוח מפגישותיו התכופות של ויי עם כתבים ודיפלומטים זרים ומביקורתו הכתובה על הממשלה. ייתכן שנעצר כדי למנוע ממנו להוזר לעיר הבירה.

שר החוץ האוסטרלי, גארת אוואנס, שנמצא בביקור בסין, אמר שלשום לראש ממשלת סין, כי מעצרו המחודש של ויי הוא סיבה לדאגה בינלאומית. צפוי שהמעצר יפריע למאמצי ארה"ב למנוע הידרדרות נוספת ביחסים עם סין סביב מצב זכויות האדם במדינה.

עיתונאי של "אל־אחבאר" נרצח מצפון לקהיר

קהיר, (ע"צ, ע"מ). עיתונאי מצרי, שנמנה עם עובדי העיתון "אל־אחבאר" רב התפוצה נרצח אתמול מצפון לקהיר, לאחר שנורה קליע לעורפו – נמסר ממקורביו של העיתונאי.

אחמד איברהים אל־באראי, שעבד כמזכיר מערכת, יצא מבית קפה כדי לשוב לביתו שבעיירה קאליוב, 50 ק"מ מצפון לקהיר, כאשר נפגע, כאמור, מקליע בעורפו. המשטרה לא העלתה עד כה דבר על זהות המתנקש. העיתון "אל אחבאר" ניהל באחרונה מערכה נגד המוסלמים הקיצוניים. אחד העיתונאים העובד בעיתון הצליח להסתנן לשורות "גמאעה איסלאמיה" כדי לערוך כתבה על חיי הקנאים המוסלמים.

מובארק אישר את עונש המוות

נשיא מצרים, חוסני מובארק, אישר את עונשי המוות שנגזרו ב־17 במארס לתשעה קנאים מוסלמים, שהיו מעורבים בניסיון לרצוח את ראש הממשלה, עאטף סידקי, כך נמסר אתמול מקור משפטי מצרי. הביצוע של גזר דין מוות חל בדרך כלל 48 שעות לאחר דחיית הבקשה לחנינה ואישור עונשי המוות. תשעת הנידונים, שארבעה מהם לא נתפסו, הם חברי קבוצה הנחשבת לזרוע הצבאית של ארגון המחתרת "אל־ג'יהאד". פצצה שנועדה לפגוע בשיירת המכוניות של סידקי ב־25 בנובמבר אשתקד החטיאה את מטרתה. הפיצוץ גרם למותה של תלמידה בת 14 ולפציעתם של 21 עוברי אורח.

שר הפנים המצרי, חסן אל־אלפי אמר בראיון לעיתון "גומהוריה", כי במסגרת הסכם שיתוף הפעולה עם מדינות ערביות ואסיאתיות הוסגרו למצרים 29 טרוריסטים איסלאמים קיצונים מחו"ל ולדבריו, "היתר בדרך". אל־אלפי אמר כי הוקמה מחלקה לענייני מעברי הגבול, כדי לשלוט על "מעבר נשק או הסתננות טרוריסטים מחו"ל". לדבריו, נעשות שטיפות מוח למי שמצטרף לארגוני הטרור כדי להגדיל את פעולות ההתאבדות שלהם.

העיתון הסעודי "אלמג'לה" מסר, כי שלטונות מצרים מנהלים שיחות חשאיות עם שלטונות תימן, כדי להגיע להסכם סופי בקשר להסגרתם של "האפגנים הערבים" השוהים במחנות בתימן. מגבנוני הביטחון המצריים סבורים, כי לאנשים אלו קשרים עם הקבוצות האחראיות למעשי האלימות האחרונים במצרים.

יורטה האונייה ה־20 אלף במסגרת העיצומים על עיראק

מאנאמה (ע"ר). כוחות בינלאומיים יירטו את האונייה ה־20 אלף, במסגרת עיצומי האו"ם נגד עיראק – כך מסר אתמול הצי האמריקאי.

שייטת אמריקאית, שהורכבה מ־משחתת ופריגאטה, יירטה את אוניית המכולות "קוסה וידאוואן", שהניפה את דגל סינגפור, בצפון ים סוף.

אנשי הצי עלו על האונייה לאחר שהפליגה מהנמל הסעודי ג'דה, ולאחר מכן התירו לה להמשיך בדרכה לירדן.

על־פי הגנוזות הקיימות, רשאיות אוניות להוביל לעיראק מזון, תרופות ומטענים שאושרו על־ידי האו"ם, אך חלק ניכר מהסחר עם מדינה זו נאסר.

בהודעת הצי האמריקאי נאמר, כי הסיבה העיקרית ליישום האמברגו והפעלת הלחץ הכלכלי על עיראק, טמונה בשאיפה "לאלצה לקיים במלואן את החלטות האו"ם בנוגע להשמדת נשק ורכיבי בני עמה".

מבין 20 אלף האוניות שיורטו, עלו אנשי הכוח הבינלאומי על 8,900 אוניות. בשבע מהן התגלו סחורות מוברחות.

ריאד (ע"מ). שר החוץ הסעודי, סעוד פייסל, הזהיר מפני ניסיונותיו של המשטר העיראקי לפרק את איחוד מדינות המפרץ. השר הסעודי נאם בפתיחת המושב ה־50 של שרי החוץ של מדינות המפרץ בריאד.

השיאים SEA

המוצרים שלך מסריאים
לשיאים חדשים.
"המדיה הימית" מקבוצת
"שווקים חדשים"
חושפת את המוצרים שלך
למאות אלפי המתרחצים:
מהאויר, מהים ובחוף -
בגדול ובצבע.

על לקוחות

המדיה הימית

באויר בים ובחוף

נמנים המותגים והחברות:

מועצת ההימורים בספורט
בירה קרלסברג
בנק דיסקונט
מעריב לנוער
רשת פולגת
קבוצת תמ"י
העולם הזה
קוקה קולה
קינלי מגו
ספרייט
תנובה
מעריב
עלית
דלתא
אגד

ועוד רבים אחרים.

ועכשיו מגזינים קיץ 94

המדיה הימית

באויר. בים. בחוף.

כח הקיץ שלך

מקבוצת שווקים חדשים

טל: 03-9330831

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

עשר נשים וילדות בנות משפחה אחת נטבחו במאחז של מפלגת הקונגרס

ממשלת דרא"פ משגרת תגבורות של מאות חיילים לנטאל; מאנדלה: "פסגת השלום" תתקיים ביום ששי

דרבאן (ע"צ וע"ד). ממשלת דרום אפריקה שיגרה אתמול תגבורות לאזור של נטאל-קוואזולו, כדי לא־כוף את מצב החירום שהוכרז שם.

אתמול נמסר מהמשטרה על טבח נוסף שבוצע במוצאי שבת בעשר נשים וילדות בנות משפחה אחת בתקיפת סכינים, המיוחסת לבני הזולו. הטבח בוצע במאחז של הקו־נגרס הלאומי האפריקאי בקרבת פורט שפסטון, כ-100 ק"מ דרומית לדרבאן.

דובר המשטרה ציין, כי הנשים והילדות נהרגו כולן מדקירות סכי־נים. מדובר בשלוש נשים ובשבע ילדות, לרבות תינוקת בת חמישה חודשים. טבח זה היה התקרית הש־נייה מסוגה בשבת במחוז נטאל, שבו הוכרז ביום חמישי שעבר על מצב חירום.

דובר מפקדת צבא דרום-אפריקה בנטאל, הקולונל פרנס פרטס אמר לכתבים, כי 1,200 חיילים מוצבים באזור, שמהווה את לב ארץ הזולו ושדה המאבק העיקרי בין הקונגרס הלאומי האפריקאי לבין תנועת אינ־קאתה. תגבורת של כ-150 חיילים כבר הגיעה לנטאל ואתמול אמורים היו להגיע עוד 300.

בתוך כך, הודיע אתמול נלסון מאנדלה, כי ייפגש ביום ששי עם הנשיא דה קלרק, מנהיג מפלגת אינקאתה, בותלזי, ומלך הזולו, זוו־ליתיני, ל"פסגת-שלום". הוא הודיע על כך לעיתונאים בשולי תפילת חג הפסחא שהתקיימה בכנסייה מר־כזית בצפון מחוז טראנסוואל, אך ציין כי עדיין לא נקבע מקום לפגישה.

למפלגת הקונגרס הלאומי האפ־ריקאי מובטח ניצחון כללי בבחירות הקרובות בדרום אפריקה, אולם הת־מיכה במפלגה פוחתת; לעומת זאת, המפלגה הלאומית של הנשיא דה־קלרק חיזקה את מעמדה בשלושה חודשי-מפתח, כך קובע סקר שפורסם אתמול.

לפי הסקר, שנערך בשבועיים הראשונים של חודש מארס ופורסם בעיתון "סאנדיי טיימס", המפלגה הלאומית בראשות דה־קלרק עשויה להבטיח לעצמה את השליטה באזור מערב-קייפ, בבחירות הרב-גזעיות הראשונות שיתקיימו ב-26-28 באפ־ריל. עוד טוענים מחברי הסקר, כי מפלגת הקונגרס תגבה בקלות בא־זור שמסביב ליוהאנסבורג ובאזור נטאל-קוואזולו, אולם התמיכה בה פחתה מאז נערך סקר דומה בנובמבר. באזור יוהאנסבורג ירדה התמיכה בקונגרס האפריקאי מ-65.9% בנובמבר ל-56.5% במארס. התמיכה במפלגה הלאומית עלתה באותה תקופה בחמישה אחוזים, ועמדה על 19.9%.

בדרא"פ אוגרים נשק לקראת הבחירות

יוהאנסבורג (ע"ד). אזרחי דרום אפריקה אוגרים שימורי מזון, נרות, נשק הם תחמושת, ומזמינים טיסות לחו"ל לקראת הבחירות הרב-גזעיות הראשו־נות במדינה. "אני מוכר תחמושת יותר מאי-פעם בעבר", אמר מוכר הקרדיין, בעל חנות לכלי נשק. הוא הוסיף, כי מאז המאורעות האלימים ביוהאנסבורג ביום שני שעבר, בהם נהרגו 53 בני אדם, עלו מכירות הנשק בכ-20%.

התושבים הלבנים חוששים בעיקר מפני מעשי ביזה, התקפות מצד שחורים ומעשי חבלה ברשתות החשמל והמים.

מנהל חנות הנשק סיפר, כי גם שחורים רבים רכשו לאחרונה נשק הם האגוד התחמושת. מדריך הירי, דוי הקרדקום, אמר כי בחודש מארס הוא אימן 86 גברים ונשים שרכשו לראשונה נשק חם, רובם שחורים ולבנים בני המעמד הבינוני, מגיל 16-68.

דובר חברת החשמל הארצית אסקום, מסר כי אמצעי הביטחון תוגברו מסביב למיתקני החשמל. לטענתו, לא תהיה אפשרות לחבל ברשת החשמל הארצית, אך ייתכנו שיבושים מקומיים.

מנהל חברת הגאז מסר, כי המכירות של תנורי ומנורות גז עלו לפחות ב-30%-40%, ורבים מהקו־נים משתמשים לראשונה בגאז.

מנהל חנות כלבו ביוהנסבורג אמר, כי מלאי הנרות שלו אזל, והוא מחפש אספקה נוספת. "ברור כי זהו מעין ביטוח לקראת האפשרות שאספקת החשמל תשובש", אמר.

מנהל חנות אחרת דיווח על עלייה של 70% במכירות של מוצרי מזון שאינם מתקלקלים כגון, שימורי בשר וירקות וחלב עמיד.

פקידה בחברת התעופה הדרום אפריקאית מסרה, כי כל הטיסות בחודש אפריל מיוהנסבורג לתל־אביב ולליסבון תפוסות כבר שלושה חודשים, ויש רשימת המתנה של מאות נוספים ליעדים אלה.

יומן

המלחמה נמשכת

האופטימיות ששררה לאחר חתימת ההסכם הקרואטי־מוסלמי בבוסניה כבר הספיקה להצטנן. נכונות הצלב האדום אחרי הטבח בפריידור לפנות אלפי מוסלמים וקרואטים מהאזור, חידשה את האשמות הטיהור האתני ואת הטענות שהארגון הבינלאומי למעשה מסייע לו בעקיפין. הצלב האדום לא מכחיש שזאת יכולה להיות תוצאה חלקית של התערבותו, אך טוען שמדובר בפיקוח נפש. מנהיגים בוסניים נוטים להסכים להערכה זו ומוחים על חוסר האונים של האו"ם ושל נאט"ו.

נראה שהמלחמה בבוסניה אינה מתקרבת לקיצה, כפי שקיוו. למעשה, נמשכת המלחמה מדרום מזרח ועד צפון מערב, בשטחים שאינם בשליטה יציבה של המוסלמים או של בני בריתם החדשים־ ישנים הקרואטים. המטרה נשארה כבעבר: לכבוש שטחים, לגרש את האוכלוסייה מהעיירות והכפרים שנכבשו ולהרחיב את הבסיס ל"סרביה הגדולה" בעתיד.

האו"ם קבע שישה "אזורים מוגנים" בבוסניה, אך למעשה מתקיים הדבר רק בסרייבו. גם שם מפרים הסרבים את תנאי הפסקת האש והשאירו עשרות טנקים ותותחים בתחום שממנו התחייבו לפנותם, והאו"ם מעדיף לא להתעסק בעניין. בימים האחרונים נמסר על תזוזת חלק מהטנקים, אך נראה כי המטרה היא להעבירם להגברת המתקפות במקומות אחרים בבוסניה.

כך נוצר לאחרונה מצב פרדוקסאלי: אולטימטום של נאט"ו והאו"ם, שאיימו להפציץ עמדות סרביות, הביא להפסקת הלוחמה בסרייבו, אך רק כאשר התערבה גם מוסקבה על ידי המתקת האיום בשיגור חיילים רוסים אל יחידות האו"ם בשטח. ואולם, הסרבים מאוכזבים שהרוסים שומרים על מידה ניכרת של ניטראליות, המוסלמים יכולים להתנחם בכך שהאו"ם הזמין, בפעם הראשונה, יחידות טורקיות לשרת בבוסניה. כעת נוצר שיתוף פעולה רוסי נוסף, אך מוסקבה דורשת בתמורה להעניק מעמד של כוחות או"ם לחייליה המוצבים באזורי סיכסוכים אתניים בתחומי חבר המדינות.

אליהו סלפטר

צילום: א"פ

חייל או"ם צרפתי ממתין על הכביש המחבר את ספליט שבקרואטיה עם הערים הבוסניות, קיסלאק וסרייבו. זה שלושה ימים חוסמות נשים סרביות את הכביש ומונעות את מעבר שיירות האו"ם. הנשים דורשות כי ממשלת בוסניה תשחרר את החיילים הסרבים השבויים בכלא מאז־צין כ־20 ק"מ דרומית לסרייבו

האו"ם: הסרבים מבצעים טיהור אתני בצפון בוסניה; נמשכת הפגזת גוראז'דה

פרי: ארה"ב לא תתערב בבוסניה למניעת כיבוש המובלעות המוסלמיות

סרייבו (רויטר). כוחות סרבים המשיכו אתמול בהתקפתם על המובלעת המוסלמית גוראז'דה שבמז־רח בוסניה, אולם מפקד האו"ם בבוסניה הביע ספק ביכולתם של הסרבים לכבוש את המובלעת הנצורה. ואילו בצפון בוסניה הודיע האו"ם, כי מניין ההרוגים ב"מסע הטיהור האתני" האחרון של הסרבים הגיע ל־20.

פקידי או"ם אמרו, כי פגזים נותנו שלשום אחה"צ קרוב למטה פליטים בגוראז'דה שבמזרח בוסניה, הרגו אזרח אחד ופצעו שניים. אמצעי התקשורת הסרבים והמוסלמים דיווחו על לחימה מחודשת בין הצדדים אתמול, היום השישי להתקפה הסרבית החדשה על המובלעת, בה לכודים 65 אלף בני אדם.

מקורות או"ם תיארו את ההפגזה הסרבית על גוראז'דה כסדרה של התקפות אקראיות ללא מטרה אסטרטגית, שכל מטרתן להרוויח זמן לנוכח הלחץ הדיפלומטי, שמטרתו לאלץ את הסרבים להצטרף להסכם השלום בין הקרואטים למוסלמים.

משקיפי או"ם דיווחו כי לפחות עשרה בני אדם נהרגו ויותר מ־120 נפצעו בהפגזה הסרבית על גוראז'דה.

עוד דיווח האו"ם כי מותו של קרואטי שלשום העלה את מניין ההרוגים במסגרת מסע ה"טיהור האתני" האחרון של הסרבים בצפון בוסניה במהלכו נהרגו 17 מוסלמים ושלושה קרואטים.

כריס יאנובסקי מנציבות הפליטים של האו"ם אמר, כי הקרואטי מת כתוצאה מפציעה שספג במסגרת מה שיאנובסקי תיאר כ"מסע רצח והפחדה של הסרבים נגד מיעוטים מוסלמים וקרואטים" בעיירה פריידור בשבוע שעבר.

האלימות החלה לאחר שהוחזרו גופותיהם של כמה שוטרים סרבים שנהרגו בלחימה עם צבא הממשלה הבוסנית המוסלמית בחזית שבצפון מזרח בוסניה. יאנובסקי אמר אתמול, כי "מספר יריות ופיצוץ אחד" נשמעו בפריידור שלשום בלילה, אולם לא דווח על נפגעים נוספים.

מקרים נוספים של אלימות אתנית נגד מוסלמים נרשמו באזורים אחרים של מחוז באניה לוקה שבצפון בוסניה. יאנובסקי אמר כי בסוף השבוע האחרון הציתו לוחמים סרבים בתים של מוסלמים בסיפובו, ופינו בכוח אזרחים בוזרבאניה, שניהם פרברים של באניה לוקה.

סוכנויות הסיוע בינלאומיות דיווחו שלשום כי בכוונתם לפנות מוסלמים וקרואטים מפוחדים מאזור פריידור, למרות החשש שהדבר ישחק לידיהם של הסרבים, ויעזור במאמצי ה"טיהור האתני" שלהם. הפינוי עלול לכלול כ־7,000 אנשים או יותר, אמר יאנובסקי.

מנהיג הסרבים הבוסנים, ראדובאן קאראדז'יץ', הורה אתמול למשטרה להגביר את מאמצי החקירה ולאסור את כל האנשים האחראים למעשי האלימות האחרונים בפריידור, נאמר בהצהרה שפרסמה לשכ־תו. קאראדז'יץ' אמר, כי "האחראים לפשעים הללו ייענשו במהרה לעיני העולם כולו".

קאראדז'יץ' הורה לחקור

קאראדז'יץ' הורה לכל השלטונות הצבאיים והא־זרחיים לדאוג לשלומם של כל המיעוטים בעיירה ולשתף פעולה עם הצלב האדום הבינלאומי. בוגדאן דליץ', מפקד המשטרה בפריידור, אמר כי בוצעו כמה מעצרים בקשר למקרי הרצח האחרונים, והבטיח כי "הפושעים יתנו את הדין על מעשיהם".

בוושינגטון (רויטר), שר ההגנה האמריקאי, ויליאם פרי אמר אתמול בתשובה לשאלה האם ארה"ב תאפשר לעיירות פריידור וגוראז'דה ליפול לידי הסרבים, כי "לא ניכנס למלחמה כדי למנוע זאת". פרי אמר בתוכנית טלוויזיה בארה"ב, כי ארה"ב תשלח כוחות קרקע רק כדי לאכוף הסכם שלום. "אנו מוכנים לשלוח חיילים רק כדי לשמור על קיום הסכם שלום לאחר שהסכם כזה יושג", אמר פרי.

אולם פרי הוסיף, כי גם לאחר שיושג הסכם שלום, ארה"ב מתכוונת להוות מיעוט בלבד מקרב כוחות הקרקע של נאט"ו ביוגוסלוויה לשעבר. פרי הוסיף, שהמספר הסופי ייקבע לאחר שנאט"ו תחליט כמה חיילים נחוצים.

עיתוני בריטניה מעריכים: ימי מייג'ור כראש ממשלה – ספורים

"סנדיי טלגרף": 65% מהבוחרים רוצים שיתפטר

מאת דפנה ורדי

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). עיתוני בריטניה העריכו אתמול, כי ימיו של ראש הממשלה, ג'ון מייג'ור, בצמרת השלטון ספורים, וכי הבוח־רים תובעים את התפטרותו.

"סאנדיי טיימס" כתב במאמר מערכת, כי מייג'ור גילה חוסר יכולת לתכנן אסטרטגיה אמינה על מנת לשקם את מעמדו המדיני, וכי "יש לו כישרון להפוך מצב גרוע למצב חמור עוד יותר".

העיתון הוסיף, כי המאבק לרשת את כסאו במפלגה השמרנית כבר החל, לפני ההתמודדות הפורמלית שתהיה מאוחר יותר השנה.

"סנדיי טלגרף", המזוהה בדרך כלל עם המפלגה השמרנית, פירסם סקר של חברת גאלופ לפיו, 65% מהבוחרים הבריטים רוצים שמייג'ור יפרוש, וכי 68% רואים בו "לא כשיר מבחינה מדינית". לפי הסקר, שנערך ביום חמישי שעבר, 31% מן הבוחרים השמרנים מעוניי־נים בהתפטרותו של מייג'ור.

משאל שערך "סאנדיי טיימס" בקרב מאה חברי פרלמנט מהמפלגה השמרנית מעיד על כך, שמרבית אנשי מפלגתו של מייג'ור אינם מאמינים, כי הוא האיש שיוביל אותם לבחירות הבאות.

מתוך מאה חברי הפרלמנט שנשאלו, שהם כמחצית מחברי הפר־למנט של המפלגה השמרנית שאי־נם נושאים בכהונות ממשלתיות, רק ארבעים אמרו שהם מאמינים כי מייג'ור יוביל את המפלגה לבחירות הבאות. 41 חברי פרלמנט השיבו בשלילה לשאלה זו, ו־19 אמרו, כי אינם יודעים.

אחד מנאמניו של ראש הממשלה, שרואיין על ידי "הסאנדיי טיימס" הודה כי הוא "מודאג מתוצאות המשאל".

משאל דומה שנערך על ידי "האינדיפנדנט און סאנדיי" הראה, כי אם הבחירות הכלליות היו מתקיי־מות היום, היתה המפלגה השמרנית זוכה בלא יותר מ־26% מהקולות, ואילו מפלגת הלייבור היתה זוכה ב־50% מהקולות.

הביקורת הקשה נגד מייג'ור פר־צה בעקבות נסיגתו המבולבלת מעמדותיו הנחרצות בעניין האיחוד האירופאי.

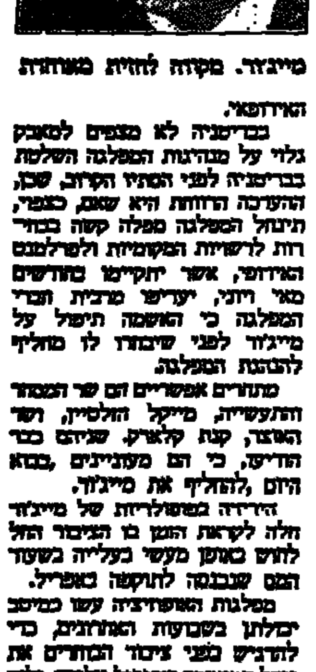

מייג'ור. מקווה לחזית מאוחדת

בבריטניה לא מצפים למאבק גלוי על מנהיגות המפלגה השלטת בבריטניה לפני הקיץ הקרוב, שכן, ההערכה הרווחת היא שאם, כצפוי, תינחל המפלגה מפלה קשה בבחי־רות לרשויות המקומיות ולפרלמנט האירופי, אשר יתקיימו בחודשים מאי ויוני, יעדיפו מרבית חברי המפלגה כי האשמה תיפול על מייג'ור לפני שיבחרו לו מחליף להנהגת המפלגה.

מתחרים אפשריים הם שר המסחר והתעשייה, מייקל הזלטיין, ושר האוצר, קנת קלארק. שניהם כבר הודיעו, כי הם מעוניינים, בבוא היום, להחליף את מייג'ור.

הירידה בפופולריות של מייג'ור חלה לקראת הזמן בו הציבור החל להרגיש באופן מעשי בעלייה בשעור המס שנכנסה לתוקפה באפריל.

מפלגות האופוזיציה עשו כמיטב יכולתן בשבועות האחרונים, כדי להדגיש בפני ציבור הבוחרים את גודל המעמסה שתיפול עליהם, ולה־טיל את האשם בראש הממשלה ומפלגתו.

מייג'ור מקווה, כי בתום השבוע הקרוב בו לא מתקיימים דיוני פר־למנט לרגל הפסחא, יבינו חבריו למפלגה שעליהם לעשות הכל כדי לשמור, לפחות כלפי חוץ, על חזית מאוחדת, לקראת המושב הבא של הפרלמנט. מרביתם יעדיפו להקדיש את מרב מאמציהם למאבק על מעמדה של המפלגה בבחירות לרשו־יות המקומיות, שיתקיימו בחודש הבא, ולבחירות לפרלמנט האירופי, שיתקיימו בחודש שלאחר מכן.

בקצרה

● טיראנה. מנהיג המפלגה הסוציא־ליסטית האלבנית (הקומוניסטית לשעבר), פאטוס נאנו, בן 42, נידון אתמול בטיראנה ל־12 שנות מאסר. נאנו הורשע במעילה בכספי הסיוע ההומניטארי, שהעניקה איטליה לא־לבניה, בסך של כשבעה מיליון דולר, ובזיוף מסמכים רשמיים, בעת כהונתו כראש ממשלה בין פברואר ליוני 91'. (ע"ד וע"צ)

● סופיה. נשיא בולגריה, ז'ליו ז'לב, הסיר את תמיכתו מממשלתו של ליובן ברוב, והאשים אותה באיום על היציבות במדינה ובחוסר כוח רצון להנהיג רפורמות כלכליות. "15 חודשים לאחר עלייתה לשל־טון, עדיין לא החלה הממשלה לב־צע צעדי הרפורמה, ולא קיימה את עיקרי התוכנית שלפיה נבחרה על ידי הפרלמנט", אמר.

ז'לב אמר דברים אלה בזמן שב־רוב נעדר מתפקידו עקב ניתוח לב. הוא הדגיש כי אינו מתקיף אישית את ראש הממשלה. (ע"ד)

● אתונה. מאות מגדלי טבק מהעיר קומוטיני שבצפון יוון חסמו אתמול את הכביש הראשי ואת מסילת הברזל בין אתונה לסלוניקי, במחאה על המחירים הנמוכים של יבוליהם. המשטרה מסרה כי החקלאים חסמו בטרקטורים את התנועה בכבישים והניחו גזעי עצים על מסילת הרכ־בת. מגדלי הטבק מסרו, כי המחיר לקילו עלי טבק ירד השנה ל־1,300 דראכמות (5.30 דולרים), לעומת 1,500 דראכמות (6 דולרים) אשת־קד. הם הודיעו כי ימשיכו לחסום את התנועה עד שהממשלה תבטיח להם מחירים גבוהים יותר. (ע"ד)

● דובלין. באם של ראשי מדינה רבים מצפים לחגיגות יום השנה ה־50 לפלישה לנורמנדיה גרם לב־עיות, משום שפקידי ממשל צרפתים הפקיעו בשבילם חדרים שהוזמנו ברובם לצבעים קרים ובריטים, שהשתתפו בפלישה של בעלות הב־רית. "שילמנו לבתי המלון דמי קדימה, ולמרות זאת אמר לנו פקיד צרפתי שהם זקוקים לחדרים", אמר בצוון לשעבר. נציגי משרד ההגנה הבריטי, המסייעים בארגון הטקסים אמרו כי ידאגו לכך שהאנשים יזכו לכבוד הראוי. (ע"ד וע"צ)

● סיאול. הקרדינל קים סו-האון הותקף אתמול בידי גבר בן 45 בעת מיסה לרגל חג הפסחא בסיאול. הוא לא נפצע. התוקף הפיל את החשמן ארצה. הוא סיפר כי כעס על סירובו של הקרדינל להיפגש עמו. (ע"ד)

ניווט נכון בשוק ההון

בים הרוגש של שוק ההון - הגורם הקובע הם הנווטים.

בהנהלת נתיבות שותפים: מוסד בנקאי סולידי - בנק המזרחי - ומומחים מהמגזר הפרטי לייעוץ פיננסי ופנסיוני, המביאים את הדינמיות וההעזה החיוניים לניווט מוצלח במדיניות השקעות.

מאז שנתיבות הרימה עוגן - היא מניבה תשואות גבוהות לעמיתיה, שמספרם הולך וגדל.

רוצה לעלות גם אתה על הספינה? תוכל לעשות זאת עוד היום, במשרדי נתיבות ובכל אחד מסניפי בנק המזרחי ברחבי הארץ.

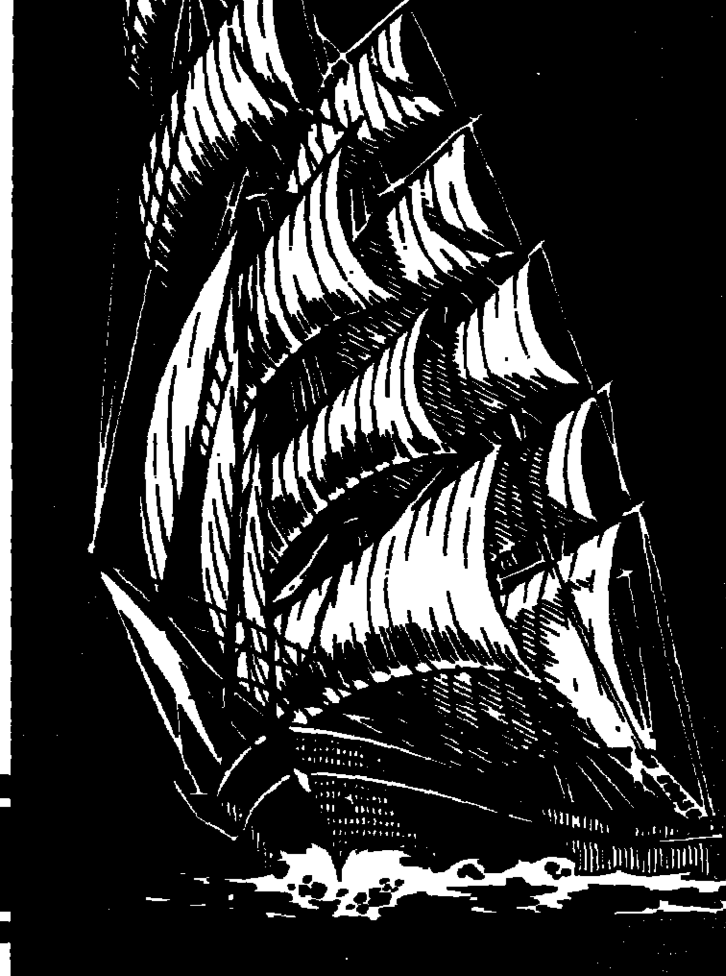

"הדר"	"להיט"	"אשכול"	"נירית"
קופת הגמל ההישגית	קופת הגמל הדינמית	קופת הפיצויים המובילה	קרן ההשתלמות המשתלמת
תשואה ריאלית ממוצעת 89-93	תשואה ריאלית ממוצעת 91-93	תשואה ריאלית ממוצעת 89-93	תשואה ריאלית ממוצעת 89-93
6.11%	17.16%	6.8%	6.64%

נתיבות
חברה לניהול בע"מ.
רח' ליליינבלום 27 תל־אביב 65133, טלפון: 03-5679601

בנק המזרחי

הארץ
כלכלה

יום שני 4.4.94 — העורך נחמיה שטרסלר

מבזק

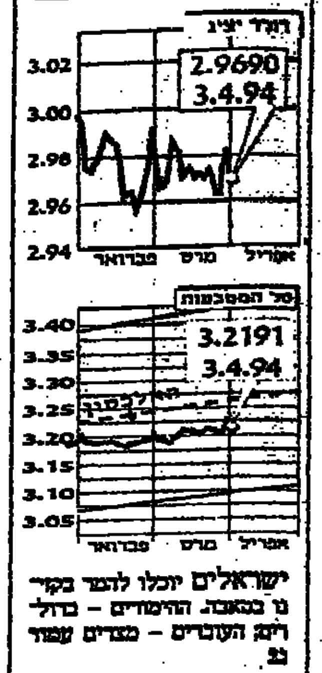

יתרות המט"ח גדלו במארס ב-684 מ' ד'

מאת משה ריינפלד

יתרות מטבע החוץ של ישראל גדלו במארס ב-684 מיליון דולר, והסתכמו ב-6.841 מיליארד דולר. מבנק ישראל נמסר שהגידול נבע בעיקר מגיוס כספים בערבות ממשלת ארה"ב ומהמכירות מטבע חוץ של הסקטור הפרטי.

ישראלים יוכלו להמר בקזינו בטאבה. ההימורים – בדולרים; העובדים – מצרים עמוד 12ג

הוקם ארגון חברות תקשורת עצמאיות; בזק נשקיע 12 מיליארד שקל בתשתית עמוד 3ג

הבורסה: לא נבונים להפנות את כספי קרנות הפנסיה לשוק ההון עמוד 12ג

דובק פועלת להגדלת המס על סיגריות מיובאות עמוד 12ג

מדורים

גדל"ן. העסקה הגדולה ביותר על שטח חקלאי: מיליון מ"ר לתעשייה באדמות נצר סרני עמוד 11ג

קופות הגמל של הבינלאומי השקיעו במניות של הבנק

מאת מרית גילת

קופות הגמל של הבנק הבינלאומי השקיעו במניות של הבנק הבינלאומי, כך עולה מרשימת הנכסים של הקופות לסוף 93', שפורסמה לראשונה בסוף השבוע, על-פי הנחיות משרד האוצר.

כל קופה של הבינלאומי השקיעה שיעור של עד 0.03% מנכסיה במניות הבנק, כך שסך האחזקות של הקופות בבינלאומי הסתכם בסוף 93' ב-700 אלף שקל. מאז ירד שער המניה של הבינלאומי בכ-13%.

לפני כחודש עבר בכנסת תיקון 9 לחוק הבנקאות (רישוי), האוסר על קופות גמל וקרנות נאמנות המנוהלות על-ידי בנקים להשקיע במניות של הבנק המנהל. בתקנות החוק נקבעה תקופת מעבר לביצוע השינוי. למרות שהתיקון טרם עבר בכנסת במועד ביצוע הצעות המכר של בנק הפועלים ובנק לאומי, נאסר במפורש על קופות הגמל של שני הבנקים לרכוש את מניות הבנק המנהל אותן.

למרות זאת, בבנק הבינלאומי אמרו אתמול כי קופות הבנק לא נדרשות למכור את המניות, מאחר שתיקון 10 נוגע רק לבנקים שבוטרו – בנק הפועלים, בנק לאומי, בנק דיסקונט ובנק המזרחי – ואינו חל על הבינלאומי. בנוסף, ביקשו להדגיש בבינלאומי, כי מדובר באחזקה מזערית של פחות מחצי פרומיל מהון המניות של הבנק.

בבנק ישראל, לעומת זאת, אמרו בתגובה כי על פניו נראה כי תחולת החוק היא על כל מערכת הבנקאות, כולל בנקים שאינם בהסדר. עם זאת אמרו בבנק ישראל, כי הנושא דורש בדיקה ספציפית.

מפרסום פירוט ניירות הערך שבתיקי קופות הבינלאומי עולה, שסך נכסיהן לסוף 93' היה 3.4 מיליארד שקל. מתוך סכום זה החזיקו הקופות בממוצע כ-17% מנכסיהן במניות, שהם כ-580 מיליון שקל במחירי סוף דצמבר. מקורות בבינלאומי ציינו אתמול, כי בינתיים הקטינו הקופות את השקעותיהן במניות ל-11%–12% – מה שאומר שהרבה מהאחזקות בניירות ערך בסוף 93' מומשו.

נכסי מיטב – 862 אלף ש'

רשימות המניות בתיקי הקופות השונות של הבנק דומות מאוד זו לזו ומתרכזות בעיקר במניות היציבות. הקופה הגדולה ביותר של הבנק היא מיטב, ששווי נכסיה לסוף 93' היה 862 אלף שקל. הקופה השקיעה 12.43% מנכסיה ב-50 מניות במשתנים, 3.74% מנכסיה ב-74 ני"ע ערך בבר"ם, 0.11% מנכסיה ב-4 ני"ע הנסחרים ברשימה המקבילה ו-0.41% מנכסיה במניות ישראליות הנסחרות בחו"ל סחירים.

האחזקות הבנייתיות הבולטות ביותר של מיטב היו בכור, שבה השקיעה 0.85% מנכסיה בסכום של 7.3 מיליון שקל על-פי מחירי סוף 93'. בינתיים ירדה כור ב-26%. בכלל ישראל החזיקה מיטב 0.76% מנכסיה בסכום של 6.5 מיליון שקל. המניה ירדה מאז תחילת השנה ב-26.5%. היא החזיקה 0.74% באי-די-בי בסכום של 6.4 מיליון שקל. אי-די-בי אחזקות ירדה מאז ב-18%. בבזק השקיעה מיטב 0.71% מנכסיה בסכום כולל של 6.2 מיליון שקל. בזק ירדה בינתיים ב-8%.

מבין מניות הבר"ם, בניין את השקעה של מיטב. מובנת המחשבים תים בשיעור כולל של 0.15% מנכסיה בסכום כולל של 1.5 מיליון שקל. תים ירדה מאז תחילת השנה ב-30.6%. בחברת הבנייה סקום החזיקה מיטב 0.09% במניה ועוד 0.03% באופציה, בסכום כולל של מיליון שקל. סקום ירדה ב-27% מאז ראשית 94' והאופציה צנחה ב-42.6%.

הקופה עם שיעור האחזקה הגבוה ביותר מבין קופות הבינלאומי היתה תעוזה, שנכסיה הסתכמו בסוף 93' ב-56.4 מיליון שקל ואשר השקיעה 27% מנכסיה במניות: 15% במשתנים, 6.9% בבר"ם, 2.5% בחו"ל סחירים ו-0.13% במקבילה. הקופה השקיעה 0.71% מנכסיה בדיסקונט השקעות, 1.23% בכלל ישראל, 0.74% בכלל תעשיות, 0.87% באי-די-בי אחזקות ועוד 0.74% באי-די-בי פיתוח.

התפלגות נכסי קופת הגמל "גדיש" בנק הפועלים

ליום 31 בדצמבר 93'

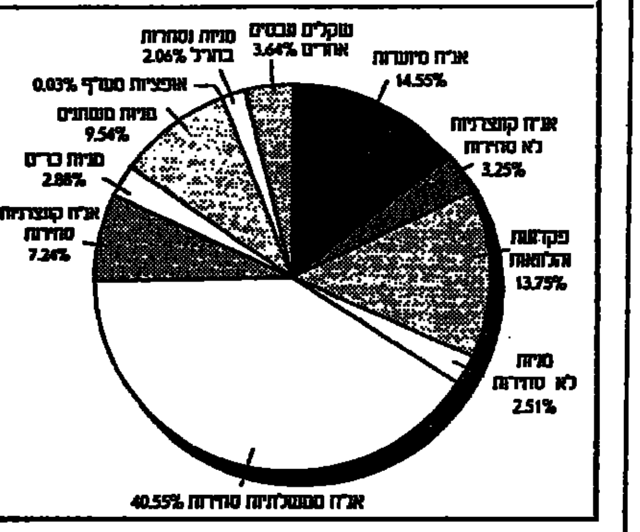

נכסי קופת הגמל גדיש של בנק הפועלים, הקופה הגדולה בארץ, הסתכמו ב-31 בדצמבר 93' ב-13.3 מיליארד שקל. ההשקעה הגדולה ביותר של הקופה היא באג"ח ממשלתיות – 40.55% מנכסי הקופה מושקעים באפיק זה.

"מגדלי מרכז השלום" הגישה תביעה: לבטל זכיית עזריאלי וקנית במרכז השלום

תובעת 75 מיליון שקל מעזריאלי, קנית, אלי עטיה ועיריית ת"א, בטענה שהטעו את ועדת המכרזים

מאת יונתן אהרונסון

חברת מגדלי מרכז השלום ת"א, חברה פרטית שהתאגדה לשם ביצוע פרויקט "מרכז השלום", הגישה אתמול לבית המשפט המחוזי בתל אביב תביעה בסך 75 מיליון שקל נגד איש העסקים דוד עזריאלי, החברה בשליטתו – קנית השלום השקעות, האדריכל שתיכנן עבורם את תוכנית הפרויקט – אלי עטיה, וכן נגד עיריית תל אביב ושר הפנים. מגדלי מרכז השלום הוקמה בידי האדריכל בן פרטמן מארה"ב, אשהיל – שותפות מוגבלת שבה חברים אשפורום וחברה להנדסה, קבוצת המשקיעים הלפרין-וויליף מארה"ב והחברה לישראל.

התובעת הגישה גם בקשה למתן צו מניעה זמני שיאסור על העירייה, קנית ואלי עטיה להמשיך בביצוע הפרויקט – עד למתן פסק דין בתובענה.

התביעה מתייחסת למכרז שפירסמה העירייה לביצוע פרויקט מרכז השלום ואשר קנית זכתה בו.

מגדלי השלום טוענת, כי על העירייה לבטל את זכייתה של קנית במכרז, ולהתקשר עמה בחוזה לביצוע הפרויקט, משום שנפלו פגמים חמורים בהליכי המכרז. בין הפגמים שמונה התביעה: מרכז הפרויקט, ליאור רושניצקי, הציג בפני ועדת המשנה של ועדת המכרזים מצג בלתי נכון, כאילו אין יתרון כלכלי להצעת מגדלי השלום; קנית ועזריאלי הטעו את העירייה והציגו בפניה מצג שווא כאילו יושבו הסכסוכים ביניהם ובין האדריכל עטיה, למרות שלמעשה הסכסוך ביניהם הלך והחריף, ולמרות שלא היתה להם כל כוונה להמשיך ולהעסיק את עטיה.

מגדלי השלום טוענת, כי החלטתה של ועדת המכרזים התבססה על נתונים שגויים שהוצגו לפניה על ידי יועציה, וכי אילו היו הנתונים האמיתיים והנכונים מוצגים בפניה באופן מלא, היתה הוועדה בוחרת בהצעתה שלה.

מכתב התביעה עולה עוד, כי בנובמבר 87' החליטה מועצת העירייה לפתוח בהליכים על מנת לבחור את היזם שעמו תתקשר לביצוע פרויקט מרכז השלום. העירייה בחנה מועמדים רבים, בכמה שלבים, כאשר בשלב הסופי נותרו חמש קבוצות מועמדים. עם הקבוצות הללו נמנו התובעת, וכן דוד עזריאלי והחברה בשליטתו – קנית השלום השקעות.

ביוני 91' פנתה העירייה לחמשת המועמדים הסופיים בהזמנה להציע הצעות לחכירת הקרקע, לתכנון הפרויקט, לבנייתו ולהפעלתו. לאחר הליכים שנים נותרו שתי מועמדות: קנית והתובעת.

התובעת, באמצעות באי כוחה, עו"ד יעקב וינרוט ועו"ד ירון פירדר, טוענת כי עם הגשת ההצעות על ידי התובעת וקנית נכרת חוזה מכללא בין העירייה, התובעת וקנית. חוזה זה חולש על יחסי כל הצדדים שהשתתפו במכרז, כולל העירייה, וחייב כי המכרז יתנהל בכל שלביו בשוויון, בתום לב ותוך שמירה קפדנית על כל הדרישות האחרות הקבועות במשפט המינהלי – הדינים המחייבים את רשויות השלטון.

יומן

מי יפצה את הפלשתינאים

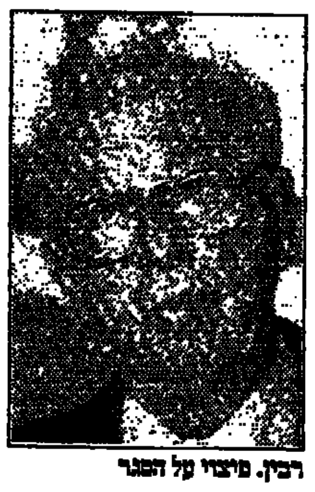
רבין. מיצוי על הסגר

הרבה נכתב באחרונה על הנזקים הכבדים שהסגר בשטחים, המוטל מאז הטבח במערת המכפלה, גורם לכלכלת ישראל. הקבלנים, למשל, מתלוננים על שיתוק מוחלט של עבודות הבנייה בגלל מחסור חמור בפועלים. ואם אין פועלים, יש קשיים גם בתעשייה, בעיקר בענפים הפחות מתוחכמים.

אבל מה לגבי כלכלת השטחים? האם מישהו בקרב קובעי המדיניות נותן בכלל את דעתו לתוצאות ההרסניות של הסגר על המשק הפלשתיני? כיצד אמורים מאות אלפי תושבים בשטחים להתפרנס, אם מקומות התעסוקה סגורים בפניהם? שלא לדבר על שיבוש האספקה של סחורות ושירותים לאוכלוסייה זו יותר מחודש ימים.

מאז 67' לא דאגה ממשלת ישראל להקים תשתית כלכלית של ממש בשטחים. המדיניות היתה לשלב את כלכלת השטחים בכלכלתה של ישראל. הפירוש המעשי של מדיניות זו היה שהעבודה הזולה מן השטחים הניעה את גלגלי המשק הישראלי.

משמעותו של הסגר היא אולי פעולה בכיוון ההפוך. הסגר מפריד בין שני המשקים. ייתכן שיש בכך אות לתחילתו של עידן כלכלי חדש; וכבר היו מי שהביעו שביעות רצון מן האפשרויות הפוליטיות הטמונות בהפרדה כזאת. אבל אסור לשכוח כי לפי שעה, כלכלת השטחים תלויה תלות מוחלטת בכלכלת ישראל. דוגמה קטנה: החקלאים בשטחים רוכשים את רוב חומרי ההדברה, הדשנים וחומרי גלם אחרים בישראל. הסגר מונע מהם להשיג את המוצרים האלה. והתוצאה – לפי מקורות פלשתינאים – הפסדי תוצרת בשיעור של 30% בענף בוסתני הפרי והכרמים. ויש עוד דוגמאות רבות כאלה למצב הכלכלי הבלתי נסבל שהשתרר בגדה וברצועה.

אפשר לומר על הסגר כי הוא פתרון מקובל על הדעת לצורכי הביטחון. שכן, אלמלא הסגר היתה מלאכתם של הסכינאים ושאר רודפי הנקם בעשית קלה. ייתכן שהסגר גם משתלב יפה במגמות הפוליטיות של הקמת הישות הפלשתינית וההתנתקות בין שני המשקים. ואפילו יקומו מי שיאמרו כי לא אלמן ישראל, וככל שהסגר נמשך, מן הסתם נמצאים כבר כעת, או יימצאו בקרוב, פתרונות חלופיים לבעיית המחסור בפועלים בענפי הבנייה והתעשייה בישראל.

אבל כל זה אין בו כדי להשיב על שאלות מהותיות לא פחות: ממה יתקיימו תושבי השטחים עכשיו? מי יפצה אותם על אובדן ההשתכרות ועל נזקים האחרים מן הסגר הממושך?

כל עוד ממשלת ישראל בראשות יצחק רבין שולטת בשטחים, היא שצריכה לתת את התשובות לשאלות הללו, לא רק מכוח האמנות הבינלאומיות אלא גם מטעמים מוסריים. פתרונות כלכליים אינם חסרים, אך קשה להשתחרר מן התחושה שאיש אינו טורח לחפש אותם.

משה ריינפלד

סוף ענף התפוזים

ההמלצות להעביר את ענף ההדרים לנגב ולהנהיג את שיטת היצוא הריכוזי מעוררות צמרמורות בקרב הפרדסנים

מאת חיים ביאור

גדיש. יזמים חיצוניים

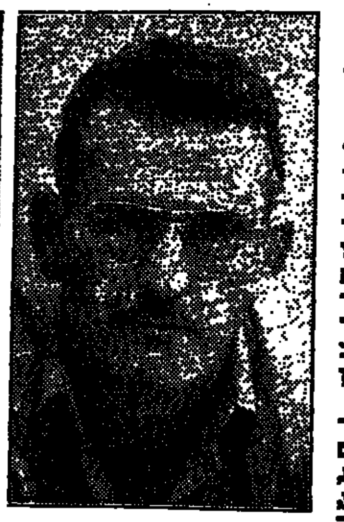
פקלמן. הענף בהתמוטטות

אלפי טונות של אשכוליות לבנות ואדומות ושל תפוזי שמוטי נותרו על העצים או נפלו ארצה ונרקבו, בגלל העדר קוטפים עקב הסגר שהוטל על השטחים לפני קרוב לחודש. את מקומם של 6,000 העובדים מהגדה ומהרצועה שהועסקו בקטיף, תפסו בלא הצלחה כ-1,000 ישראלים, מקצתם סטודנטים ומקצתם מובטלים, שתפוקתם מגיעה לכרבע בהשוואה לתפוקה של הקטפים מהשטחים.

בענף, המגלגל קרוב ל-400 מיליון דולר בשנה (מהם 180 מיליון דולר ליצוא), מעריכים ש-30% מיבול האשכוליות ו-20% מיבול ההדרים ירדו לטמיון, הם לא יופנו לא ליצוא, לא לשוק המקומי וגם לא לעיבוד תעשייתי. עסקני הפרדסנים מיהרו לאמוד את נזקי הסגר לענף בכ-30 מיליון שקל, ובקרוב הם עומדים להגיש את החשבון למשרדי החקלאות והאוצר.

אך לא נזקי הסגר והירידה לטמיון של כמות יצוא משמעותית הם הגורמים לטלטלה בענף ההדרים, אלא שני דו"חות של בעלי מקצוע, המציעים שינויים מרחיקי לכת, המבטלים בין היתר את הרפורמה שהנהיג בענף ב-91' שר החקלאות הקודם, רפאל איתן. שני הדו"חות הוכנו לפי הזמנת המועצה לשיווק פרי הדר, ששילמה בעבורם כ-150 אלף דולר.

הדו"ח האחד, שהכין יעקב גדיש, לשעבר הממונה על התקציבים באוצר, מציע להעביר את הענף, על הפרדסים ובתי האריזה שבו, לנגב המערבי. בנוסף הוא ממליץ לטעת פרדסים בעמקים המזרחיים. "אזור זה, בהיותו מתחת לפני הים, מבטיח בכירות הפרי ועקב זה יוכל לצאת לשווקים כבר בספטמבר, מוקדם יותר מאשר ההדרים הגדלים בשאר אזורי הארץ, ולזכות במחירים גבוהים במיוחד, היכולים לפצות על יבול נמוך", אומר גדיש. כיום 77% מהפרדסים מרוכזים בשפלת החוף, עד למרחק של כ-15 ק"מ מקו החוף. גדיש קובע, כי ענף ההדרים אינו מכסה את הוצאותיו הישירות באזור החוף לגבי מרבית מיני ההדרים. יבולי שיא של אזור זה מכסים, לדבריו, רק את הוצאות הגידול של האשכולית האדומה ושל זן נובה. לתפוזי השמוטי והוולנסיה, שנחשבים ל"זני נפח", אין כלל זכות קיום במישור ובשפלת החוף, טוען גדיש.

להעברת ענף ההדרים לנגב הצפוני דרושים יזמים, כסף וגם מים, בעיקר מי קולחים משופרים. גדיש מודה שמימון ויזמה חסרים אצל רוב העוסקים בחקלאות. לכן הוא מציע להפגיש מבנים של שיתוף פעולה בין החקלאים בעלי אמצעי ייצור ובין יזמים חיצוניים.

המלצה אחרת הכלולה בדו"ח גדיש היא להפסיק את שיטת השיווק כנאמנות (קונסיגנציה), שנוקטות כיום רוב החברות ליצוא הדרים. בשיטה זו, הוא אומר, כל הסיכון הכרוך ביצוא מוטל על החקלאי, בעוד המשווק מכסה את הוצאותיו בכבוד. הוא מציע להנהיג את שיטת מכירת פרי ההדר בשער הפרדס, פרי שעליו יתחרו חברות השיווק (או היצואנים) ומפעלי התעשייה. בשיטת התשלום בשער הפרדס, גורס גדיש, הסיכון יתחלק באופן הוגן בין הפרדסן ובין המשווק.

הדו"ח השני, המסעיר את ענף ההדרים, הוגש על ידי חברת P.O.C, שבבעלות פרופ' דב פקלמן, מרצה לשיווק באוניברסיטת תל-אביב. פקלמן מציע לסגת מהשיטה הנוכחית, שבה יצוא ההדרים פתוח לתחרות בין חברות עסקיות שונות.

ביטול הריכוזיות ביצוא ההדרים הוא המהלך המשמעותי היחיד שביצע רפאל איתן בתקופת כהונתו בת השנתיים במשרד החקלאות. על שולחנו של איתן, שנכנס לתפקידו במשרד החקלאות ביוני 90', הונחו נתונים על ירידה ביצוא ההדרים ממיליון טונות בשנה בשנות השבעים ל-350 אלף טונות בשנה בראשית שנות התשעים. איתן החליט להפקיע מידי המועצה לשיווק פרי הדר את תפקידה המונופוליסטי כמבצעת את יצוא ההדרים, ואישר ל-6–7 חברות, שעמדו בקריטריונים של כמות, איכות ואמינות אספקה ללקוחות, להיכנס לתחום היצוא.

החברות הן מהדרין (והחברה הבת-פריאור), תנופורט, אגרקסקו (המייצאת גם בעבור חברת יכין חקל), פרדס, בן עזר הבניר ואמפ פרוט, המייצאת את זן [illegible].

את מקומם של עובדי השטחים בקטיף תפסו בלא הצלחה ישראלים, שתפוקתם מגיעה לכרבע מתפוקת עובדי השטחים

אחד המקורבים לאיתן היה הפרדסן נפתלי מאור, מייסד עמותת הפרדסנים העצמאיים. הוא היה הראשון שהסביר לאיתן כי פתיחת היצוא לתחרות בין חברות שונות תשחרר את הפרדסן ממצב של צמיתות עקב תלות כובלת בפקידי המועצה.

מאור שיבצע אותו שינוי השיטה ישים קץ למצב שבו הפרדסן מפקיד את פרי ההדר בידי המועצה, וזו משלמת לו במועד הנראה לה, לעתים באיחור של חודשים, לפי תחשיב שתמיד סירבה להציג בפניו. איתן מינה ועדה לאסטרטגיה חקלאית, בהשתתפות כלכלנים ואנשי ציבור, וזו המליצה כמעט פה אחד לפתוח את יצוא ההדרים הישראלי לתחרות בין חברות היצוא השונות. מי שהתנגד להמלצה זו היו אנשי הממסד החקלאי, כמו שלמה רייזמן, מנכ"ל התאחדות האיכרים, ושמואל אסף, מזכיר המרכז החקלאי.

גדיש: ענף ההדרים אינו מכסה את הוצאותיו הישירות באזור החוף; פרופ' פקלמן: תדמיתו של המותג "ג'אפה" נפגעה בגלל אי אחידות באיכויות האריזה והפרי

"ענף ההדרים נמצא בדינמיקה של התמוטטות", קבע פקלמן במסקנות לעבודתו. לצורך הכנת הדו"ח הוא ביקר ביעדי היצוא העיקריים של הדרי ישראל – צרפת, הולנד, גרמניה, אנגליה, פינלנד ושוודיה – ונפגש שם עם בכירי חברות היצוא הישראליות, מקימי מכירות, סיטונאים, מנהלים של רשתות שיווק מקומיות וגורמי צרכנים. בפינלנד, למשל, הוא גילה שנתח ישראל ירד מנתח שוק של 62% בראשית שנות ה-80 ל-26% בלבד ב-92'. כמעט כל הירידה היתה לטובת מרוקו. הביקוש לאשכוליות הישראליות בפינלנד ירד ב-50% בשנים 84' ו-92'.

בשוק האנגלי איבדה ישראל את מעמדה כשולטת בשוק התפוזים לכדי 20% משוק זה, בעיקר בגלל עלייה של מרוקו וספרד. מפלה דומה אירעה בשוקי גרמניה, שם איבדו התפוזים הישראליים את מעמדם הבכיר לטובת התפוזים מספרד. מעמדה של האשכולית הישראלית נפגע פחות, אך זו כבר איבדה את שליטתה בשוקי אירופה בשנות השבעים ומאז לא התאוששה עוד. פקלמן מציין, כי הביקוש לאשכוליות (בעיקר אדומות) בארצות גדל בתקופה בשנים 84' ו-90' בכ-50%, ואולם לא ישראל נהנתה מכך, אלא פלורידה.

בין הסיבות שמונה פקלמן לירידה ביצוא ההדרים בעשור האחרון: הופעתם של מתחרים חדשים, כמו מרוקו, פלורידה וקפריסין; שיפור מתמיד באיכויות הפרי של המתחרים; הרחבת עונת היצוא של מדינות אלה על חשבון ישראל; ירידה בהיצע ההדרים של ישראל תוך תגובה איטית להעדפות של רשתות השיווק; שחיקה ריאלית בתמורות מיצוא ההדרים הישראליים לאירופה, והעדר תמורה בטוחה לפרדסן (כגון תשלום בשער המטע ותמיכה ממשלתית). הוא גם מצביע על קצב איטי מדי בפיתוח ענף ההדרים בארץ, הגורם אף הוא לנסיגה ביצוא, על ההתמקדות בפיתוח זני הקלמנטינות ועל ההשקעות שלא לצורך בזני הדרים אקזוטיים.

ההמלצה המשמעותית ביותר לענף ההדרים הכלולה בדו"ח פקלמן עניינה ביטול המבנה הקיים, שבו כמה חברות ישראליות מייצאות הדרים לשוקי אירופה תוך תחרות מחירים פנימית, כדבריו. "הצעת מחיר נמוכה יותר של אחד היצואנים הישראלים גורמת לקרב ביניהן על לבו של הקניין. התוצאה: העסקה עוברת מיצואן ליצואן והתמורה הסופית נשחקת", הוא אומר. פקלמן טוען שנפגעה תדמיתו של המותג "ג'אפה", בגלל חוסר אחידות באיכויות האריזה והאיכויות הפרי בין החברות השונות. הוא מציע שבכל מדינת יעד יפעלו לא יותר משתי חברות יצוא ישראליות. השיטה הקיימת תימשך רק בגרמניה ובמדינות בנלוקס, שם, לדבריו, מעמד ההדרים הישראליים רע במיוחד.

"זנים חדשים הם הרכיב המרכזי בסיכויינו לשרוד בשוקי היצוא", קובע פקלמן. למרות הירידה ביצוא של השמוטי, הוא מציע שלא לוותר עליו כעל תפוז הדגל, אלא לטפחו מבחינות מתיקות וצבע. "בגרמניה השמוטי נתפס כפרי בוסרי בגלל קליפתו העבה, ומתאים פחות לסחר במדינה זו, שבה קיים שימוש נרחב של הדרים למיץ", נאמר בדו"ח. כדי לקצר את משך השהות של פרי ההדר בבית האריזה, ממליץ הדו"ח לעבור לקטיף הזהיר, שעלותו יקרה יותר, להקטין את כמות הכימיקלים בפרי בשל העמקת המודעות של הצרכנים האירופים לנושא, ולעבור לשימוש בחומרי הדברה מתקדמים.

המלצות גדיש ופקלמן יידונו ב-25 באפריל בכנס של פרדסנים מכל הארץ, אך יו"ר ארגון מגדלי ההדרים, יוסי אנגר, פרדסן ועסקן מוניציפלי, דוחה בראש את המסקנות העיקריות ברוחה. הוא מגדיר כ"לא ריאלית" את התוכנית להעביר את ענף ההדרים לנגב, ואינו נלהב כלל מהמלצת פקלמן להחזיר את הגלגל לאחור על ידי חזרה לשיטת היצוא הריכוזי של ההדרים. האפשרות של תחיית המונופול ביצוא ההדרים מעוררת צמרמורות בקרב רוב הפרדסנים, הזוכרים את התקופה שבה שלט גוף יחיד, מסודר כל הכבוד, על תוצרתם.

Swiss Life

לה נסיונל חברה ישראלית לבטוח בע"מ

MEMBER OF THE SWISS LIFE NETWORK

הודעה חשובה

לכל חברי איגוד המוסכים

31.5.94 הינו המועד האחרון בו הנכם יכולים לצרף את עובדיכם לתוכנית ביטוח פנסיוני, הכוללת גם אלמנטים ביטוחיים בלעדיים נוספים. לאחר מועד זה יבוטחו עובדי המוסכים אוטומטית ב"מבטחים".

התוכנית היחידה והבלעדית שנבחרה ואושרה על-ידי איגוד המוסכים, הינה התוכנית המשווקת על-ידי חברת "לה-נסיונל".

רק נושא תעודה זו מוסמך ומאושר ע"י איגוד המוסכים ו"לה נסיונל" לשווק תכנית זו.

"לה נסיונל" תהיה אחראית אך ורק לסוכנים ולתוכנית אשר תשווק על-ידי נושא תעודה זו.

איגוד המוסכים

להנסיונל חברה ישראלית לביטוח בע"מ

מקבוצת הפניקס הישראלי - הדר

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

פינת המס / נחום פריידקס

הרפורמה הצפויה בקנסות מס הכנסה

מזה שנים רבות נהגו שלטונות מס הכנסה לדרוש בכל הזדמנות הרחבת סמכויותיהם והוספת סנקציות חדשות שניתן להטיל על עברייני המס.

לא היה כמעט תיקון חוק (והפקודה תוקנה כמה פעמים בכל שנה) שלא הוסיף הוראות ועונשים. ועדת הכספים והכנסת נהגו לאשר בקשות האוצר מבלי לבדוק בהיגיון של ההוראות החדשות, המהוות תוספות לאלה הקיימות. כתוצאה מכך, הצטבר בידי הרשויות ארסנל אדיר של כלי ענישה שלא תמיד השתמשו בהן.

ראשי הנציבות מודים, שהיקף סמכויותיהם עולה לעתים על סמכויות של כל גוף אחר, המופקד על אכיפת חוקים. בשנים האחרונות חל מפנה מסוים בגישת הנציבות והחלטה לעשות סדר, לפשט ולאחד את האמצעים והסמכויות ולעשותם ברורים ומובנים יותר לציבור משלמי המס.

התחום הראשון שנבחר לרפורמה הוא תחום הקנסות. לפני כחודשיים פורסמה הצעת חוק, הכוללת שינויים מהותיים ביותר בשיטת הקנסות. ההצעה מתבססת על המלצות ועדה, בראשותו של המשנה לנציב, חיים דוקלה.

עיקר העבירות שבגינן מוטלים כיום קנסות הן עבירות דיווח (אי הגשת דו"חות שונים במועדם), עבירות אי תשלום מס (פיגור בתשלום שחייב בו הנישום עצמו או פיגור בתשלום המס שניכה במקור) ועבירות בשל "גירעון" (הכנסה על הכנסה הנטובה משמעותית מזו שנקבעה בשומה הסופית).

הפקודה מחייבת הגשת דו"חות רבים (דו"ח שנתי על ההכנסה, דו"ח חודשי או דו-חודשי לצורך מקדמות, דו"ח הידוע כ"הצהרת הון", דו"חות שוטפים על ניכוי מס במקור לסוגיו ודיווחים שנתיים), תשלומי מס במועדים שונים (המגיעים על-פי דו"ח שנתי, מקדמות ומקדמות "עודפות", תשלום עקב מכירת נכס הוני, תשלום מס שנוכה מאחרים ועוד) וביצוע פעולות עזר שונות, כגון מסירת אישורים על ניכוי במקור. כאשר היתוסף מדי פעם סוג חדש של דיווח ותשלום, נוספו גם סנקציות המיוחדות לצורך אכיפתו, שלא תמיד השתלבו במערכת הקיימת. האינפלציה גרמה להצמדת הקנסות שלא שולמו במועדם, והוסיפה בכך סיבוכים נוספים.

הצעת החוק מציעה לאחד ולפשט את הכללים לפי העקרונות הבאים. על פיגור בהגשת דו"ח כלשהו יוטל קנס אחיד של 200 שקל עבור כל חודש פיגור. סכום זה יותאם לאינפלציה מדי שנה. מדובר בפיגור בהגשת כל סוגי הדו"חות שצוינו לעיל. מי שלא ימסור למנוכה אישור על המס שהוא ניכה ממנו (משכורת או תשלום אחר כלשהו) דינו יהיה קנס בסך 100 שקל, לכל אישור שלא נמסר.

חידוש מעניין הוא לגבי אלה שביקשו וקיבלו ארכה להגשת דו"ח כלשהו (שנתי, חודשי, הצהרת הון וכדומה).

ההצעה קובעת, שאם הדו"ח לא הוגש גם במועד שהוארך, יוטל הקנס עבור כל תקופת הפיגור, מהמועד החוקי המקורי להגשתו, כאילו לא ניתנה ארכה כלל.

אשר לסכומי הקנסות צריך לזכור, שבמקביל להם קיימת הסמכות להטיל קנסות כבדים בהרבה על חלק מהעבירות שצוינו, וזאת על-פי חוק העבירות המינהליות. הקנסות "הרגילים" מוטלים באותן עבירות על-ידי רישומי המחשב, ואילו קנסות מינהליים מוטלים בדרך כלל כאשר הפיגור עמוק יותר או כאשר מדובר בעבירה חוזרת.

כדאי גם לדעת שכאשר מוטל הקנס בשל אי הגשת דו"ח שצריך היה להיות מלווה בתשלום מס, צפוי הנישום לקנס נוסף בשל אי התשלום עצמו. אשר לעבירות של אי תשלום, מוצע להפחית את הקנס ל-0.5% מהמס שלא שולם, לכל שבוע של פיגור, במקום 1% כיום, כתוצאה מירידה בשיעור האינפלציה. סכום הקנס עצמו שלא שולם "יתואם" למדד פעם בחצי שנה.

לעניין "קנס על גירעון" נחזור ב"פינת המס" הקרובה.

הכותב הוא רואה חשבון

קסטרו מקימה מפעל נוסף ב–4 מיליון דולר

מאת אבי שוורץ

חברת קסטרו עומדת להקים מפעל נוסף בהשקעה של 4 מיליון דולר. המפעל יוקם בבת ים והוא ישתרע על 2.5 דונמים, מתוכם שטח בנוי של 4,000 מ"ר. בשלב ראשון יועסקו במפעל 100 עובדים.

קסטרו השקיעה 2 מיליון דולר ברכישת המגרש והבסיס המבנה, ותשקיע 2 מיליון דולר נוספים בבניית המפעל. במקביל, השקיעה החברה 330 אלף שקל בפתיחת שלוש חנויות נוספות בקניון ערים בכפר סבא, ביפו ובאילת, ובכך מגיע מספר חנויות הרשת ל-129. החנויות בכפר סבא ובאילת יופעלו על-ידי זכיינים, והחנות ביפו היא בבעלות קסטרו.

היקף המכירות של החברה הגיע ב-'93 ל-66 מיליון שקל, והרווח – ל-5 מיליון שקל. הייצוא של החברה הסתכם ב-'93 ב-6.3 מיליון שקל. החברה עוסקת בעיצוב, ייצור ושיווק הלבשה עליונה לנשים.

הבעלות על החברה מתחלקת בין משפחת קסטרו, המחזיקה ב-70% מהמניות, והציבור הרחב, המחזיק ביתרת המניות.

אנשים ועסקים

קרן. תפקיד חדש

ברג. יפתח פרנה

שגיר. החליף ביקאו

יבין. המשלם לפרסומת

יוצים. המראיין ליבין

חסרים יצרני רהיטים

ישראל ברג, יו"ר ענף העץ והרהיטים בהתאחדות התעשיינים, מעריך כי קיים מחסור של 1,500 עובדים בענף. ברג מסר, כי המחסור מורגש במיוחד בקרב יצרני הרהיטים הסלוני המרופד.

לדברי ברג, אין כיום מערכת להכשרה מקצועית לתעשיית הרהיטים המרופדים וכי בכוונתו לפעול להקמתה. ברג הדגיש, כי אחת הסיבות למחסור בעובדים בענף הוא הגידול במכירות הרהיטים בשנה האחרונה – גידול בשיעור 15% ב-'93. המכירות הסתכמו ב-875 מיליון דולר.

אבי שוורץ

ערוץ 2 ממשיך להוביל

ערוץ 2 ממשיך להוביל את שיעורי הצפייה גם במחצית השנייה של מארס, במיוחד בשעות צפיית השיא.

בממוצע כולל לשבועיים האחרונים של החודש צפו 29% מקרב כלל בתי האב בערוץ 2 הערב, לעומת 24% שצפו בערוץ 1.

בשעות צפיית השיא, בין 20:00–23:00, צפו כ-37% בערוץ 2, לעומת 27% שצפו בערוץ 1.

עידית רוזנבלום

רהארגון בתמ"ס

מיכה חריש, שר התעשייה והמסחר, עומד להיפגש השבוע עם ראשי ועד העובדים במשרד בניסיון לקדם את תוכנית הרהארגון במשרד.

לאחרונה חלו עיכובים ביישום התוכנית עקב התנגדות העובדים, במיוחד למינויו של יוסי שגיר למנכ"ל המשרד, במקומו של נתי שרוני.

במסגרת הרה ארגון יוענה יורם לוי לעמוד בראש ארבע חטיבות שיאוחדו – מזון, טקסטיל, כימיה וחשמל ואלקטרוניקה.

כמו כן, בוחנים ראשי המשרד את תוכנית הרהארגון על מנת להתאימה לשינויים שחלו במשרד בחודשים האחרונים.

אבי שוורץ

אל על קובעת שיאים

מטוס ג'מבו של אל על קבע שיא מהירות חדש בטיסה משיקאגו לאמסטרדם בסוף השבוע, מסר דובר החברה.

הבואינג 747–200 גמא את המרחק ב-6 שעות ו-19 דקות, כשהוא נעזר ברוח גב של 180 קשר.

מטוס ג'מבו אחר של אל על קבע את השיא הקודם באוגוסט '92, כאשר טס משיקאגו לאמסטרדם ב-6 שעות ו-45 דקות.

המרחק בין שתי הערים כ-3,500 מיל.

(עיתים)

מדריכי חקלאות מהגדה השתלמו בגניגר

30 מדריכי חקלאות מהגדה המערבית עברו בימים האחרונים השתלמות בשימוש ביריעות פלסטיק מתוחכמות לגידול ירקות ופרחים בתנאי חממה. ההשתלמות התקיימה בחברת פוליגר המשותפת לקיבוץ גניגר ולפוליאן מקיבוץ ברקאי.

בהשתלמות, שנערכה בסיוע קצין מטה לחקלאות וגורמים במינהל האזרחי ביהודה ושומרון, הדריכו המדריכים הפלשתינים סוגים של יריעות והתאמת גידולים לסוגי היריעות השונות.

במקביל להשתלמות פותחת פוליגר במגעים לפיתוח קשרים עסקיים עם גורמים חקלאיים ביהודה ושומרון. קשר מסוים קיים כבר באמצעות אנשי עסקים מהמשולש. מחזור המכירות של החברה הסתכם ב-'93 בכ-28 מיליון ש'.

גבי זהר

חוסכים זמן יקר

חברת גביש מקיבוץ גבעת ברנר משתתפת לאחרונה בפרויקט להדרכת תנועה לתוך אמסטרדם באמצעות מערכת ממוחשבת. בפרויקט מופעלת מערכת בקרה המשלבת מצלמות טלוויזיה במעגל סגור, חיישנים אלקטרוניים, רמזורים ומחשבים. גביש מספקת את הבקרים מסוג MB-71 שהוא פיתוח.

במסגרת הפרויקט נבחר מסלול באורך של 16 ק"מ בכניסה לאמסטרדם והוא מיועד רק למכוניות שבהן 3 נוסעים ויותר. מכונית שנכנסת למסלול זה יכולה לצאת ממנו רק בסופו.

מנה"ת ביניים של הפרויקט עולה, כי נהגים חוסכים כ-15–25 דקות מזמנם בכניסה לעיר. ממשלת הולנד שוקלת לתגמל נהגים אלה ונוסעיהם במענקים כספיים ובהסדרת מקומות חנייה.

חמש ספרות – בדולרים

קריין החדשות הראשי של הערוץ הראשון, חיים יבין, מככב בסרטון פרסומת למועדון הנופש מוריה פלאזה קלאב.

תמורת הופעתו בסרטון הפרסומת יקבל יבין סכום בן חמש ספרות, בדולרים. הסרטון בן 20 הדקות ישמש את אנשי המכירות ויוקרן במשרדי המכירות ברחבי הארץ.

הסרטון ערוך כתוכנית טלוויזיה, בה מראיין השדרן הוותיק של הערוץ ה-1 את מנכ"ל רשת מלונות מוריה, יאיר יוצים, ואת מנהל מערך השיווק של המועדון, דובי וייס, ומעביר את הצופים לכתבות מהשטח, לאטרקציות המתקיימות ולראיונות עם חברי המועדון. לטובת האירוניה, יש גם הפסקות לפרסומת, כמו בתוכניות הטלוויזיה של הערוץ ה-2 המתחרה.

את הסרטון מפיקה חברת פנרה. הבימאית היא אילת דקל ומשרד הפרסום הוא גולדברג-ברגרוש. התקציב של מועדון מוריה פלאזה קלאב, השייך לרשת מלונות מוריה, היה עד לאחרונה אצל משרד הפרסום פוגלילין.

זוהר בלומנקרנץ

מחשבים במזנון מהיר

חברת ביסטום, בבעלותו של איש העסקים גד אלמליח, המקבלת לניהולה את רשת מסעדות נגילה ומזנוני אגד, תרכוש כ-110 עמדות מכירה ממוחשבות, מתוצרת CASIO.

רון רובינגר, מנהל השיווק בחברת אגמר, נציגת קסיו בארץ, מסר אתמול כי עמדות המכירה שנרכשו מותאמות במיוחד למזנוני מזון מהיר.

לדברי רובינגר, כוללת העסקה גם מחשב מרכזי, באמצעותו ניתן יהיה לנהל את כל 40 המזנונים והמסעדות.

לביסטום תהיה שליטה מלאה, באמצעות המחשב, על נתוני כל אחת מעמדות המכירה בשטח והיא תוכל לעקוב אחר המכירות והפדיונות, ולערוך סטטיסטיקות לצורך השוואות תפוקות.

אגמר קשיותרניק, מקבוצת ליבוגב, הונפקה לאחרונה, ועל בעלי המניות שלה נמנים משקיעים מחו"ל.

זוהר בלומנקרנץ

קורס להכשרת יזמים

קורס חדש להכשרת יזמים, המבקשים להשתלב בעולם העסקים ולניהול עסקים קטנים, מאורגן על-ידי איגוד לשכות המסחר בשיתוף בנק מרכנתיל-דיסקונט.

אתמול דווח, כי בקורס, שייפתח במאי, יתבקש כל משתתף להכין תוכנית עסקית לעסק שהוא רוצה להקים או שאותו הוא מנהל.

בנוסף לתוכנית הלימודים התיאורטית, יהיו זכאים התלמידים לקבל ייעוץ וליווי מצד צוות הדוברים המקצועי, של שני הגופים.

זוהר בלומנקרנץ

אחריות לכל החיים

חידושים ממדור השירותים: מושבי עץ לאסלה מצופים בברזים צבעוניים שאפשר להתאימם ללוחות, למגבות ולשטיחים. הראשונים להחדיש העלים הם חברת חרסית, יצרני כלים סניטריים, שהתחילה לייבא את המושבים החדשים מחברת אולפה בצרפת.

רינת חריש, מנכ"ל חרסית, מסרה שהמושבים עשויים מעץ אשר שעבר תהליך מיוחד בתנאי חום ולחץ תוך שימוש בשרף הטבעי של העץ.

כתוצאה מכך מקבל המוצר חוזק ויציבות לאורך זמן והלקוח מקבל אחריות לכל החיים.

מושבי העץ משולבים בריי סקסיל בתהליך דחיסה וחום. מערכת צירים מיוחדת מגלוון אל-חלד מקנה יציבות למושב ומאפשרת התקנתו על כל דגמי האסלות הקיימים בארץ. מושבי אסלה מיוחדים מעוצבים גם לילדים. מחירי המושב: 260–295 שקל.

לאה פורת

אות משבעה

מגיסטר הרוקחת ביימל, יו"ר סניף חיפה והצפון של הסתדרות הרוקחים, תייצג את ישראל בפורום הרוקחים האירופי שייערך במאי הקרוב בקופנהגן. בפורום הרוקחים האירופי מיוצגות ההסתדרויות הרוקחים מכל מדינות אירופה.

הפורום, שהוקם ב-'91, מטפל בנושאי רוקחות אירופית והוא פועל בחסות ארגון הבריאות העולמי.

בכנס מתכוונת ביימל להתמודד על אחד משבעת המקומות בוועד המרכזי של הפורום האירופי. היא מקווה שההיכרויות והקשרים שיצרה מאז הקמת הארגון יסייעו לה להיבחר לתפקיד.

ערנה אוירודר

מינויים

● אייל ריבלין (33) מונה למנהל רשת הגלידריות בלדמן שבבעלות שטראוס, באמצעות חברת ברק השקעות.

ריבלין הוא בוגר מינהל עסקים ושיווק במכללה למינהל. הוא שימש כסמנכ"ל חטיבת המכירות של שטראוס. בלדמן מונה חמישה סניפים ומתכוונת להקים עוד שישה עד לסוף השנה.

● זאב קרן מונה למנכ"ל גן אורנים.

● מינוי מנהלי משאבי אנוש ברשת מלונות דן: אלון יקיר במלון דן תל-אביב; רוני ברק בדן פנורמה; חוות אלברט בדן אכדיה; יהודה ויינר בדן קיסריה; רחל שריר בדן כרמל ובדן פנורמה חיפה; גדעון אברמי במלון המלך דוד.

● משה ללוש מונה למנהל תפעול בקניון לב העיר בנצרת עילית.

● חיים בקר מונה למנכ"ל קבוצת שלמה השכרת רכב, הכוללת את שלמה השכרת רכב, THRIFTY השכרת רכב רשא"ר – שירותי יבוא רכב.

"מאיר" מכרה בישראל 1,310 משאיות וולוו ב–'93

מאת סופר "הארץ"

חברת מאיר, יבואנית משאיות וולוו, מכרה ב-'93 1,310 משאיות בישראל – עלייה של כ-40% בהשוואה ל-'92.

במזה"ת כולו מכרה וולוו 2,290 משאיות (57% אחת מהן נמכרו בישראל). כל המשאיות הן כבדות ומשקלן יותר מ-16 טונה.

בארה"ב מכרה וולוו 19,350 משאיות כבדות ב-'93 – גידול של כ-30% במכירות לעומת '92.

באירופה ירדו מכירות המשאיות בגלל המשבר הכלכלי, אך מנגד הצליחה החברה לחדור לשווקים במזרח הרחוק.

בסוף '93 החל בשיווק משאיות מסדרת FH 5,000. משאיות מסדרה זו שווקו עד עתה בעולם, וישראל – עם 10% מהיקף ההזמנות לסדרה זו – היתה השוק השני בגודלו בעולם.

וולוו שמרה על מעמדה כחברת המשאיות השנייה בגודלה בעולם, כשמכרה ב-'93 51,000 משאיות במשקל כולל של 16 טונה ומעלה.

שריד: אפסיק פעולת מחצבת האחים רויכמן בראש העין

מאת אלי אלעד

השר לאיכות הסביבה, יוסי שריד, אמר אתמול כי החליט להפסיק את פעולת מחצבת האחים רויכמן באזור ראש העין, הפועלת מ-'87 ללא היתר חוקי. סגן מנהל מחוז המרכז במינהל מקרקעי ישראל, עודד טל, הודיע כי המינהל העביר את תיק החקירה בנושא לפרקליטות, לצורך הגשת תביעה משפטית. המינהל הוא בעל השטח שבו פועלת המחצבה, ואולם במגע כל השנים מקיימת צעדים כלשהם.

שריד אמר את הדברים בסיור שערך אתמול באזור ראש העין. שטח של כ-2,000 דונם באזור זה מיועד להיות מכרז כגן לאומי מגדל צדק (מגדל אפק).

שריד אמר בתום הסיור, כי המשרד לאיכות הסביבה מוציא עתה צווים אישיים להפסקת עבודות בכמה מחצבות.

מחצבת האחים רויכמן ממוקמת מדרום לאתר מגדל צדק. ב-'87 קיבלו האחים רויכמן את אישור הוועדה המחוזית להכשיר ולהקים ולהפעיל מפעל אספלט באתר למשך שנה. במשך הזמן הלכו האחים רויכמן להצבר במקום מבלי שהרשויות נקטו בצעדים להפסקת העבודות. בהדרגה התרחבה המחצבה גם לשטחים סמוכים.

שריד אמר כי דיבר עם ראש מועצת ראש העין, יגאל יוסף, וביקש את עזרתו בהקמת הגן הלאומי באזור. "זה נכס לכל גוש דן ובמיוחד לראש העין; אם לא נשתלט על השטח הזה ישתלטו עליו אחרים. רויכמן חייב לסלק את ידיו מהמקום", אמר שריד. השר לאיכות הסביבה הוסיף, כי המשרד מתכוון להתחיל עוד השנה בעבודות להקמת הגן הסמוך למצודה התורכית.

פרץ רויכמן, מבעלי החברה, אמר כי יעביר לשריד את האישורים הרלוונטיים למחצבה הקיימת. הוא שאל, כיצד ייתכן שהוא עובד במקום ללא היתרים, בעוד מינהל מקרקעי ישראל גובה ממנו את כל האגרות בגין עבודתו.

עודד טל טען, כי לרויכמן אין זכויות בשטח, וכי תנאים ודרישות להציבה לא הוסדרו במינהל ובמקום הוקמו מתקנים ללא אישור.

הקרן לשיקום מחצבות הכינה תוכנית לשיקום אזור מחצבות ראש העין וייעדה לכך כ-20 מיליון שקל, ואולם היא ממתינה לאישור התוכניות בוועדות בניין ערים.

גרמניה תתמוך במחקרי מוצרים הומאופטיים בישראל

מאת זוהר בלומנקרנץ

גרמניה תתמוך, ככל הידוע לראשונה, במחקרי מוצרים הומאופטיים בישראל. חברת ד"ר וילמר שוואבה D.H.U, ארגון ההומאופטיה הגרמני, מימנה את חברת נייצד פארם (מעבדות M.B.L) לנציגתה הבלעדית בישראל. אתמול נמסר, כי עם תחילת פעילותה בארץ, שכבנה ישראל בין המדינות בהן ממומנת החברה מחקרים בהומאופטיה.

בהתאם למדיניות זו, תתמוך החברה בסכום של יותר מ-50 אלף מארקים גרמניים, במחקר בהנחייתו של פרופ' צבי בנטוויץ', מנהל המחלקה האימונולוגית בבית החולים קפלן ברחובות. את המחקר תבצע מיכל יקיר, מהאוניברסיטה העברית בירושלים.

חברת ד"ר וילמר שוואבה מתמחה בייצור מוצרים הומאופטיים. היא שולטת ב-70% מהשוק הגרמני בתחום זה ומחזור מכירותיה הוא כמיליארד מ"ג בשנה. מרבית המוצרים ההומאופטיים מגיעים עד היום לישראל בצורה לא מבוקרת ומסודרת. כעת מדובר באחד הניסיונות הראשונים לייבא מוצרים הומאופטיים ולשווקם בבתי-המרקחת, עם כל האישורים הנדרשים של שלטונות הבריאות בארץ ובגרמניה.

ישראלים יוכלו להמר בקזינו בטאבה
הפתיחה – ביוני; ההימורים – בדולרים

אתמול קיימו מקימי הקזינו פגישה שנועדה להרגיע את המלונאים באילת

מאת אילן שחורי ורויטל לוישטיין

חברת אינטרקזינו מנג'מנט, חברה בת של לונרון קלאבס (אנגליה), תפתח את הקזינו במלון הילטון בטאבה בראשית יוני. הקזינו יהיה פתוח גם לבעלי דרכונים ישראליים, שלא יחויבו לשהות במלון. כך מסרו אתמול ניל מאטיסון, מנכ"ל הילטון טאבה, וג'רלד קשלר, מנכ"ל אינטרקזינו מנג'מנט, המפעילה גם את הקזינו במלון הילטון רעמסס במצרים.

גורמי תיירות באילת חשים יחס מעורב באשר לפתיחתו הקרובה של הקזינו בטאבה. מצד אחד, טוענים מלונאים בעיר, ימשוך הקזינו יותר תיירים לעיר. מצד שני, יש החוששים שהקזינו יפגע במצב הכלכלי של העיר.

הכניסה לקזינו תוגבל לגיל 21 ותהיה פתוחה לכל בעל דרכון זר. אינטרקזינו קשורה בהסכם זיכיון עם החברה לפיתוח התיירות בטאבה, שבבעלותה מלון הילטון טאבה, והמחזיקה ברישיון המקורי להפעלת הקזינו. לונרון קלאבס היא חברה בריטית המפעילה רשת בתי קזינו בלונדון.

קשלר אמר אתמול, כי "הילטון טאבה ימשוך מעתה תיירים גם מחוץ לעונות התיירות המקובלות, ויהווה מוקד משיכה חדש שאינו תלוי בתנאי מזג אוויר או בעונת טיסות הצ'ארטר", אמר קשלר.

זריקת מרץ למלון

מאטיסון אמר, כי הקזינו יהווה תוספת חשובה למתקנים והשירותים הקיימים במלון. "קיומו של הקזינו צפוי להעניק זריקת מרץ משמעותית לפיתוח התיירות באזור, ויביא לתוספת של לפחות 30 אלף לינות במלונות שבאזור אילת וטאבה. בהילטון טאבה 336 חדרים והוא נהנה כבר עתה מתפוסה גבוהה. לפיכך, יגרור הקזינו ביקוש מיידי לשירותים באילת ובישראל. אנו צופים גידול בביקוש ללינות בבתי מלון, טיסות פנים, מסעדות וכדומה".

מאטיסון הוסיף, כי למרות שהמלון נמצא על אדמת מצרים, יש לו קשר הדוק עם העיר אילת. "לכל גידול בתיירות לאילת יש השפעה חיובית מיידית על הילטון טאבה, ולהיפך. הקזינו מהווה תרומה לפיתוח התיירות באילת, כמו גם למגזר", אמר מאטיסון.

פיקוח מצרי הדוק

ג'ון קיין, שינהל את הקזינו במלון, מסר כי הקזינו יפעל תחת פיקוח הדוק של שלטונות מצרים. ההימורים ייערכו בדולרים אמריקאיים, ובמלון יהיה בנק שיפעל 24 שעות ביממה וישמש להחלפת כספים. הקזינו יכלול רולטה אמריקאית, בלקג'ק ואגאויס סטר, כאשר סכומי המינימום להימורים יהיו 5 דולר, ולמכונות ההימורים חצי דולר ודולר. הקזינו יכיל עד 120 מקומות ויופעל על-ידי 55 עובדים מצרים. הוא יהיה פתוח מהשעה 7 בערב ועד ל-2 אחר חצות.

אתמול נפגשו בעלי הקזינו ומאטיסון עם מלונאים באילת. הם ביקשו ממלונאי אילת להתארגן להקמת מערכת תקשורת בין הילטון טאבה לבין בתי המלון באילת, דרכה יועברו הודעות לאורחי בתי המלון האילתיים.

קשלר מסר, כי אם יתברר שהביקוש גדול והקזינו צר מלהכיל את הבאים, יופעלו תוכניות לבניית מבנה גדול יותר, כנראה בסוף '94 או תחילת '95. מאטיסון אמר, כי בניית אולם גדול יותר תהיה באחריות המלון.

עוד נמסר, כי אין בכוונת החברה לפתוח בתי קזינו נוספים בטאבה או במפרץ אילת. עם זאת ציין קשלר, כי אם יוחלט להקים קזינו בישראל, ובאזור אילת בפרט, תשמח אינטרקזינו לסייע בהקמתו. הוא הוסיף, כי ממשלת מצרים אינה שותפה בקזינו, ואולם היא גובה 50 אחוז מההכנסות ברוטו, ונציג מטעמה ישהה בקזינו משך כל שעות הפעלתו.

מטרת הפגישה של בעלי הקזינו עם מלונאי אילת נועדה להפיג חששות, כי פתיחת הקזינו תפגע בתיירות לאילת. "אנחנו מאמינים שישראלים שנסעו להמר, בעיקר למטרות הימורים, יעדיפו להמר בהילטון טאבה ולשהות בבתי המלון של אילת", אמר קשלר.

ההחלטה על הקמת קזינו באילת – תוך שבועיים

אהרון דקל, יו"ר התאחדות בתי המלון באילת, אמר כי הוא מברך על פתיחת הקזינו. "המהמרים ילונו באילת, יסעו במוניות ויבלו בעיר. אני מודאג יותר מהישראלים שמשאירים 300 מיליון דולר בשנה בתורכיה, ופחות מפתיחת הקזינו בטאבה", אמר דקל.

בתוך כך נודע, שבעוד כשבועיים אמור יצחק רבין, ראש הממשלה, להודיע לסגל קרנר וחברת אפריקה-ישראל אם יאשר להם להקים קזינו באזור אילת. רבין עדיין לא גיבש עמדה בנושא וככל הנראה יובא הדבר בקרוב להחלטת הממשלה.

הבונוסים לעובדי השקם: מאות אלפי ש'

מאת זוהר בלומנקרנץ

רשת השקם תחלק בונוסים לעובדיה ולמנהליה בהיקף של מאות אלפי שקלים, לאחר שמכירותיה בעונת הפסח עלו הרבה מעבר למתוכנן והגיעו ל-152 מיליון שקל, במקום יעד של 120 מיליון שקל שהוצב על-ידי המנכ"ל החדש, מירון נאמן.

הבונוסים ישולמו לפי החלטת ההנהלה לשלם תמריצים לעובדים עבור המכירות בחודש מארס.

בתוספת המכירות בצה"ל וביחידות אחרות מחוץ לחנויות של הרשת, כגון מסעדות במפעלים – מכירות שהיקפן 22 מיליון שקל – יגיעו המכירות של הרשת ל-174 מיליון שקל.

בעקבות הצלחתה של שיטת התמריצים להגדלת מכירות הרשת בפסח, שוקלת ההנהלה להמשיך במבצע תשלומי העידוד לעובדים, גם בחודש אפריל.

הגידול במכירות בפסח מצביע על גידול של 40% ביחס לתוכנית המקורית של המכירות ועלייה של 50% ביחס למכירות השנה שעברה. בחישוב כולל יגיעו המכירות ל-152 מיליון שקל במקום היעד המתוכנן של 120 מיליון שקל. תוכנית המכירות המקורית של מארס עמדה על 106 מיליון שקל.

יו"ר מועצת המנהלים של השקם, צבי אלדרוטי, הפיץ אתמול אגרת ברכה לכל עובדי הרשת, עם סיום מבצע מכירות הפסח, בה עמד על "רוח ההתמודדות והמוטיבציה הגבוהה, של העובדים, שהביאה להישג הכספי הגבוה".

"כשם שהוכחנו את יכולתנו להגדיל את המכירות בעשרות אחוזים, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, כך גם נוכיח יכולת להעלות על נתיב הרווחיות. חברת השקם תהיה בקרוב המובילה בין כל רשתות השיווק", סיים אלדרוטי את איגרתו לעובדים.

מפעל לתבניות בשלומי יורחב בהשקעה של 2.3 מיליון דולר

אושרו 12 תוכניות בהשקעה של 11.5 מיליון ד'

מאת אבי שוורץ

מפעל תב מדיקל לתבניות מדויקות בשלומי יורחב בהשקעה של 2.3 מיליון דולר. הרחבת המפעל שזכה למעמד של מפעל מאושר תביא לתוספת של 16 עובדים.

כמו כן, אישר מרכז ההשקעות הקמת מפעל לייצור מערכות אלקטרוניות לרפואה בירושלים, שבבעלות קבוצת משקיעים שבראשה עומד טובי אורבאך, בהשקעה של 3.5 מיליון דולר. במפעל החדש יועסקו 50 עובדים.

מינהלת מרכז ההשקעות אישרה אתמול 12 תוכניות בהשקעה כוללת של 11.5 מיליון דולר.

בין היתר, אושרה הרחבה של מפעל אמבר-אמקור בבית שמש, לייצור מזגנים ודודי שמש, בהשקעה של 1.3 מיליון דולר. הרחבת המפעל תביא לתוספת של 50 עובדים במפעל.

כמו כן, אושרה הרחבה של מפעל לייצור קלפים בעפולה בהשקעה של 900 אלף דולר. המפעל הוא בבעלות משקיעים מארצות-הברית הרוכשים את כל תוצרתו.

מרכז ההשקעות אישר אתמול גם הרחבה של מפעל בקיבוץ יעד שבגוש שגב לייצור ראשי שקילה, בהשקעה של 600 אלף דולר.

לעומת זאת, החליט אתמול מרכז ההשקעות על ביטול 5 תוכניות שאושרו בעבר ולא בוצעו, בהיקף של 9.8 מיליון דולר. בין התוכניות שבוטלה הקמת כפר נופש במושבה מגדל בהשקעה של 1.8 מיליון ד', והקמת מפעל לייצור כיורים בנתיקים בהשקעה של 1.4 מיליון ד'.

רשת קנה ובנה מקימה סניף באזור נס ציונה ב–3 מ' ד'

מאת זוהר בלומנקרנץ

רשת קנה ובנה-עשה זאת בעצמך החלה בהקמת סניף חדש, שלישי במספר, באזור שבין נס ציונה לרחובות. ההשקעה בהקמת הסניף, כולל רכישת המגרש, נאמדת בכ-3 מיליון דולר.

הרשת דיווחה אתמול, כי הסניף החדש מתוכנן להיפתח ברבע האחרון של השנה.

עד ל-'96 מתכננת הרשת לפתוח כ-15 סניפים, והיא מנהלת בעת משא ומתן עם כמה בעלי אתרים.

המבנה בסניף החדש ישתרע על כ-4,000 מ"ר, מתוכם כ-3,000 מ"ר מקורים.

להערכת מנכ"ל הרשת, חיים שטיינברג, באזור נס ציונה-רחובות, המונה כ-408 אלף תושבים, "יש פוטנציאל רב לקהל המשתמש בשיטת עשה זאת בעצמך".

המיקוד שונה ב–27 יישובים

מאת משה ריינפלד

מספרי המיקוד של הדואר ב-27 יישובים קטנים בארץ משתנים היום. עד כה היה בכל אחד מיישובים אלה מיקוד אחיד לכל התושבים. מהיום יחולק כל יישוב לכמה אזורי מיקוד, לפי הרחובות, כנהוג בערים הגדולות. רשות הדואר שלחה לכל אחד מהתושבים ביישובים אלה עלון אישי, ובו מספר המיקוד החדש של ביתו.

בימים אלה יצא לאור ספר מיקוד חדש, הכולל את המספרים החדשים, והוא נמכר בכל סניפי הדואר בארץ בשקל לעותק.

היישובים שבהם שונה המיקוד: אופקים, בית-שאן, בית שמש, גבעת שמואל, דימונה, טירת הכרמל, יבנה, כרמיאל, מגדל העמק, מעלה אדומים, מעלות, נס ציונה, נצרת, נצרת עילית, נשר, נתיבות, עכו, פרדס חנה, קריית-אתא, קריית-ביאליק, קריית-גת, קריית-טבעון, קריית-ים, קריית-מלאכי, קריית-שמונה, ראש העין ושדרות.

11 טיסות שבועיות בין תל אביב לפאריס. בקצב הזה יש לכם כל הסיבות לטוס אייר פראנס

מה-27 במארס 1994, אייר פראנס מציעה לכם טיסה יומית בבוקר ועוד 4 טיסות אחר הצהריים בימים א', ב', ד', ו' **במחיר מיוחד***.
טיסות אלה מאפשרות לכם מגוון רחב של טיסות-המשך לכל העולם.

*פרטים במשרדי אייר פראנס או אצל סוכן הנסיעות שלכם.

AIR FRANCE

בית המשפט / יונתן אהרונסון

בית הדין לעבודה: הסכם בין חברת כוח אדם ועובדות פיליפיניות אינו "חוזה עבודה"

בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב קבע לפני ימים מספר, כי אין לו סמכות לדון בתביעה שהגישו 15 עובדות, אזרחיות הפיליפינים, נגד סוכנות כוח האדם "טוב לי שירותי סעד והחזקה" ונגד מי שהציג עצמו כבעליה של החברה, עמיקם אבן חן.

בכתב התביעה טענו העובדות, כי יצרו קשר עם אבן חן בפיליפינים, והוא הציע להן עבודה בישראל כמטפלות בקשישים. לטענתן, אבן חן דרש מהן סכומי כסף ניכרים תמורת שירותיו ותמורת כרטיסי הטיסה – שלא כחוק. העובדות ביקשו, כי בית הדין יטיל עיקול זמני על נכסי הנתבעים, עד אשר יוחזרו להם הכספים הללו.

בדיון עלתה השאלה, האם הדברים אמורים ב"סכסוך עבודה" (סכסוך אשר לבית הדין יש סמכות לדון בו).

העובדות טענו בין השאר, כי למרות שאין בין הצדדים יחסי עובד מעביד, יש לבית הדין סמכות לדון בעניין, משום שהסכסוך בין הצדדים קשור להסכם ולמעשים של הסוכנות בעת קבלתן לעבודה. בא כוחן הסתמך על חוק בית הדין לעבודה, שקובע כי יש לבית הדין סמכות לדון בתובענה שעילתה משא ומתן לקראת חתימתו של חוזה ליצירת יחסי עובד מעביד וקבלת אדם לעבודה.

בא כוחה של חברת כוח האדם, עו"ד איתן צחור, טען לעומת זאת כי אין מדובר בחוזה עבודה, אלא בהסכם שאינו חוזה עבודה.

בהחלטתו קבע בית הדין, כי במקרה זה אין מדובר במו"מ לחתימת חוזה ליצירת יחסי עובד מעביד, מאחר שאין הוא כולל כל התחייבות לעבוד, התחייבות לתבוע עבודה או כל התחייבות אחרת המאפיינת חוזה עבודה. משום כך אין לו סמכות לדון בתובענה.

יו"ר סיעת הליכוד בסוכנות תובע עיתון הקשור לבית"ר: "האשים אותי בשת"פ עם דיניץ"

יו"ר סיעת הליכוד בהנהלת הסוכנות, שלמה גרבין, הגיש אתמול תביעת דיבה בסך 700 אלף שקל נגד ישראל שטיינר, מו"ל ועורך אחראי של העיתון "בדרכו", הקשור לתנועת בית"ר, ונגד יצחק בן יעקב, כותב בעיתון.

גרבין טוען, כי העיתון פירסם כתבה של בן יעקב שהאשימה אותו בשותפות במעשים שבהם מואשם מי שהיה יו"ר הנהלת הסוכנות, שמחה דיניץ, ובשיתוף פעולה בהשתקת מעשיו.

מכתב התביעה עולה, כי בדצמבר 93' כתב בן יעקב כתבה, שבה נאמר בין השאר: "ראש הסיעה של התנועה בסוכנות משתף פעולה עם היו"ר המשמש לו כסות קבועה לכל נושא", וכן "האם שתיקה זו מהווה שותפות לפשע?"

גרבין טוען, כי הדברים שהופצו על ידי הנתבעים הם פגיעה מחושבת ומתוכננת בו, בדרכו בחיים הפוליטיים והציבוריים, וכי הם כוונו לגרום לפגיעה בו ובמשפחתו.

התובע, באמצעות בא כוחו עו"ד שלמה ליבליך, טוען כי הטענות הן שקר ומהוות לשון הרע חמורה ביותר, וכי על הנתבעים לשאת בתוצאות רכילותם ולשלם לו פיצויים על נזקיו.

עדיין לא הוגש כתב הגנה.

הוקם ארגון חברות תקשורת עצמאיות בזק: נשקיע 12 מיליארד שקל בתשתית

מנכ"ל משרד התקשורת: גם במשק תחרותי תמשיך בזק להיות חברת התקשורת הלאומית

מאת עדית רוזנבלום

וקס. להיטיב עם הצרכן

קאול. פריחה לכולם

בזק תמשיך להיות חברת התקשורת הלאומית גם במשק תחרותי, כך אמר אתמול מנכ"ל משרד התקשורת, שלמה וקס, בכנס היסוד של ארגון חברות התקשורת העצמאיות שהתקיים בתל אביב. בכנס השתתפו כ-100 נציגים של מקצת מ-970 חברות התקשורת העצמאיות.

וקס בירך על הקמת הארגון, הביע תקווה שהתחרות בענף לא תוביל למאבקים. הוא הוסיף, כי המדיניות החדשה של משרד התקשורת, עם פרסומו של הרישיון הכללי החדש של בזק ועם פתיחות הענף לתחרות, תצעיד את המשק קדימה כך שייטיב עם הצרכן.

וקס הדגיש בדבריו, כי משרד התקשורת צריך להביא בחשבון, שמצבה הגיאופוליטי של ישראל שונה מזה של ארה"ב, אנגליה או יפאן מבחינת התנאים. הוא הבהיר, כי טענתו כלפי בזק היתה, שהיא רואה עצמה לא רק כמפעיל, אלא גם כגוף הקובע מדיניות.

מנכ"ל בזק, יצחק קאול, אמר בכינוס כי בשש השנים הקרובות יוכפל מספר הקווים, נפח התנועה התקשורתית שתעבור בהם והשירותים החדשים. "תהיה פריחה בשפע לבזק ולכל מתחריה", ציין.

לדברי קאול, בזק תשקיע בשש השנים הקרובות 12 מיליארד שקל בפיתוח תשתית. כמו כן היא מתכננת ב-94' הנפקה בהיקף של 2 מיליארד שקל, מקצתה בשוק הישראלי ומקצתה בשוק האמריקאי, כחלק מתהליך גיוס ההון.

"אין במשק גוף שיוכל לבצע זאת ולהבטיח את עתיד הענף כולו, לבד מבזק. כל המתחרים מעוניינים להבטיח שגם בזק תוכל להשתתף בתחרות החופשית ההוגנת, תחת פיקוח ממלכתי מלא", אמר קאול.

הוא הוסיף כי בזק מתכננת את תחומי ההשקעות שלה לתקופות ארוכות של 12–20 שנה.

קאול ציין עוד, כי עולם התקשורת היום נוטה להגביר את שיתוף הפעולה בין חברות ומפעלים. לדבריו, בזק תוכל להכניס את מתחריה לפעילות עסקית בארצות אחרות, תהליך שכבר החלה בו בפולין, בהונגריה וברוסיה.

יזם הכנס, יעקב סולן, דיווח כי מחזור העסקים של החברות הסתכם ב-93' ב-3.1 מיליארד דולר – פי שניים מבזק. הוא ציין, כי על משרד התקשורת להעביר לכל העוסקים בענף יותר מידע הקשור בהחלטות הנוגעות לו. "מדוע הדיון על הרישיון הכללי של בזק אינו יכול להיות פתוח וגלוי", שאל.

עלות שעת עבודה בישראל נמוכה לעומת המערב

שיעור האבטלה בישראל גבוה יותר

מאת חיים ביאור

עלות שעת עבודה של עובד ייצור בתעשייה הישראלית מגיעה לכשליש, לעומת עלות העבודה של עובד מקביל בגרמניה, ולכמחצית לעומת יפאן. כך עולה מנתונים של המכון לפריון העבודה והייצור המתפרסמים היום.

מהנתונים, המתייחסים ל-92', עולה שעלות שעת העבודה לעובד בתעשייה הישראלית היא 8.86 דולר, שיעור הנמוך לעומת העלות באיטליה, קנדה, צרפת, ארצות הברית ובריטניה.

העלות בישראל עדיין גבוהה פי שניים לעומת זו שבדרום קוריאה וטייוואן, אולם הפער בין ישראל למדינות המתפתחות במזרח אסיה מצטמצם והולך, עקב גידול מהיר יחסית בעלות שעת העבודה במדינות אלה.

הנתונים מצביעים על שוני ניכר במגמות של פריון העבודה בענפי המשק בישראל ב-92'. בענף החקלאות עלה פריון העבודה בשיעור של 26.2%. בענף החשמל והמים עלה הפריון באותה שנה ב-23%; בתעשייה ב-3%; בענף המסחר והשירותים ב-1.8% ובענף התחבורה והתקשורת ב-1.4%.

בענף הבנייה ירד הפריון ב-13.6%. מבין ענפי התעשייה, הענף היחיד שבו ירד הפריון (ב-0.1%) הוא הטכסטיל.

במרבית המדינות המושוות, נמוך שיעור האבטלה בהרבה מזה שבישראל, שבה הגיע שיעור האבטלה ב-92' ל-11.2%. בכל המדינות המפותחות שיעור האבטלה הממוצע הוא 7.5%, ובמדינות האיחוד האירופי – 9.5%.

שיעור ההשתתפות בכוח העבודה האזרחי מגיע בישראל ל-36.3% בלבד, לעומת 52.9% ביפאן, 52.1% בשוויץ, 49.7% בארצות הברית, 48.7% בבריטניה ו-42.8% בצרפת.

שיעור ההשתתפות הנמוך בכוח העבודה בישראל נובע, בין היתר, מכך שכשליש מהאוכלוסיה בישראל הוא מתחת לגיל 15, שהוא גיל העבודה, לעומת שיעור נמוך יותר בשאר המדינות. סיבה נוספת היא, שיעור גבוה בישראל של משרתים בצבא הקבע.

בין השנים 85'-92' ירד מספר המועסקים בחקלאות בישראל ב-20.5%, בעוד שמספר המועסקים ביתר הענפים היצרניים, כגון תעשייה ובנייה, עלה ב-20%.

בענפי השירותים הציבוריים והפרטיים עלה מספר המועסקים ב-27%.

אלקטרה רכשה חברה בחו"ל תמורת 15 מיליון דולר

מאת אבי שוברט

חברת אלקטרה רכשה את הבעלות על מפעל לייצור מזגנים בחו"ל תמורת 15 מיליון דולר. גורמים בהנהלת החברה מסרו, כי הרכישה נועדה להביא להגדלת פעילותה של החברה בחו"ל.

אלקטרה פעלה עד כה בעיקר בשוק המקומי. החברה הרחיבה את פעילותה בשנתיים האחרונות, מאז נרכשה על-ידי חברת אלקו מקונצרן כלל. בין היתר, רכשה אלקטרה את הבעלות על חברת של מעליות תמורת 4.1 מיליון דולר. רכישה זו סייעה לחברה להרחיב את פעילותה בתחום התקנת מעליות בבתי מגורים. קודם לכן פעלה החברה בעיקר בתחום הדרגנועים ומעליות למבני ציבור.

כמו כן, פעלה הנהלת אלקטרה להקמתו של מפעל לייצור מזגנים בסין בשיתוף חברה סינית. החברה הישראלית תספק את הידע ותממן חלק מההשקעה הכרוכה בהקמה והיא תחזיק 55% מהבעלות על המפעל בסין. בשלב ראשון תייבא אלקטרה לסין מזגנים שישווקו באמצעות החברה שתחזיק בבעלות על המפעל. בעתיד תשווק החברה בסין את מוצרי המפעל שיוקם שם ויחל לפעול ב-95'.

אלקטרה עוסקת בעיקר בייצור ובשיווק מערכות למיזוג אוויר ומעליות. השליטה בחברה היא בידי חברת אלקו המחזיקה ב-82% מהון המניות של החברה. היתרה בידי הציבור הרחב.

ירידה של 52% ברווחי חברת טמפו ב-1993

מאת אבי שוברט

בחברת טמפו נרשמה ירידה בשיעור של 52% ברווחיה ב-1993 ואלה הסתכמו ב-1.7 מיליון שקל, לעומת רווח של 3.6 מיליון שקל ב-1992.

ברבעון הרביעי של 1993 הציגה טמפו הפסד של 2.8 מיליון שקל, לעומת הפסד של 6.1 מיליון שקל שספגה החברה ברבעון המקביל ב-1992.

הכנסות החברה ממכירות גדלו ב-1993 בשיעור 9% והסתכמו ב-326 מיליון שקל, לעומת 298 מיליון שקל ב-1992. ההכנסות ברבעון הרביעי של 1993 הסתכמו ב-72 מיליון שקל, לעומת 62.5 מיליון שקל ברבעון המקביל ב-1992.

החברה רשמה ירידה בשיעור של 17% ברווח התפעולי ב-93' והוא הסתכם ב-8.6 מיליון שקל, לעומת רווח של 10.4 מיליון שקל ב-92'. עיקר הפגיעה ברווח התפעולי נבעה מגידול ניכר בהוצאות המכירה והשיווק של החברה שהסתכמו ב-93' ב-87 מיליון שקל, לעומת 68 מיליון שקל ב-92'. יו"ר מועצת המנהלים של החברה, משה פודהורצר, ציין בסקירתו כי הגידול בהוצאות השיווק והמכירה נבעה מהחדרת משקאות פפסי והיינקן לשוק המקומי.

חברת טמפו היא בעלת הזיכיון לייצר ולשווק את משקאות פפסי בישראל. החברה מייצרת גם משקאות לא מוגזים ובירה. השליטה בחברה היא בידי משפחות פודהורצר, בר וברונשטיין.

לובלסקי: לא להיכנע לדתיים בקביעת קו הפרסום וסף החשיפה

מאת זוהר בלומנקרנץ

לובלסקי. לקראת הקיץ

סגנית שר התעשייה והמסחר, מאשה לובלסקי, האחראית על סחר פנים, הזהירה אתמול מפני "כניעה לדתיים בקביעת קו הפרסום וסף החשיפה", בצל הדרישה בחילוקי הדעות בין הענף לחרדים, לגבי שילוט החוצות, לקראת הקיץ. "אף אחד לא יודע איך היתה לבושה דבורה הנביאה. אני מהססת שהיא לא היתה כל כך מכוסה באקלים ארץ ישראל, כמו עלמה חסודה ממאה שערים", אמרה אתמול סגנית שר התמ"ס בראיון ל"הארץ", בהתייחסה להתנגדות החרדים לפרסום נשים בבגדים חושפניים.

לדבריה, יש גבול דק מאוד בין מה שמצוי בראשו של כל אחד מאיתנו, לגבי דימויי פורנוגרפיה או דמויים מיניים בפרסום. היום, לדבריה, יש בנושא זה תיאום אינטרסים בין הקבוצות הדתיות לבין קבוצות פמיניסטיות.

"לדתיים יש היום כוח קנייה גדול מאוד הנאמד לפחות ב-10% מכלל השוק. זו קבוצת לחץ חזקה. אם 400 אלף מחליטים להחרים מוצר צריכה, הדבר יכול לפגוע במכירות מזון, לדוגמה. פחות מזה לגבי מכוניות.

"האינטרסים של החרדים לגיטימיים, אולם אסור להיכנע לאינטרסים קיצוניים, אחרת נגיע למצב של איראן החומייניסטית".

לדברי לובלסקי, משרד התמ"ס חייב לאכוף חקיקה בנושא. "במסגרת תפקידי, קיבלתי באהדה רבה את האמנה שנחתמה בין המפרסמים, הפרסומאים וארגוני הצרכנים. ואולם, מתפקידי גם להזהיר, שבשום פנים ואופן אסור שתהיה כאן מגמה חד צדדית של כניעה לצד אחד, כמו הקבוצות הדתיות, בעוד ש-90% אחרים מקהל הצרכנים יהיו כורלמים", אמרה לובלסקי.

לדבריה, חוק הבשר, שהתחיל מחקיקה שהאוסר יבוא בשר בקר לא כשר, "הפך לחקיקה גורפת לגבי כל סוגי הבשר".

"יציבותה של כל ממשלה במשטר הבחירות הנוכחי בישראל, תלויה בדתיים", הוסיפה לובלסקי. "לעומת זאת, אין מי שייצג את האינטרסים של ציבור שאינו דתי או חרדי. לשיווק ולפרסום יש משקל רב בהאצת הפעילות המסחרית והתחרות, ולא יעלה על הדעת שבישראל יוסרו כל אפיקי השיווק והפרסום".

טבע רכשה 34% ממניות חברה צרפתית ב-6.9 מיליון דולר

מאת אבי שוברט

חברת טבע רכשה 34% מהון המניות של חברה צרפתית תמורת 6.9 מיליון דולר. החברה הצרפתית Prographarm International מתמחה בטכנולוגיית ציפוי ושחרור מושהה של תרופות. מחזור המכירות השנתי שלה אשתקד הסתכם ב-17.5 מיליון דולר.

חברת טבע והחברה הצרפתית משתפות פעולה זה מכבר בפיתוח תרופות בשחרור מושהה. שיתוף פעולה זה הביא עד כה לתוצאה מסחרית אחת – בדמות התרופה Diltiazem אשר משווקת מסוף 93' בארה"ב ע"י החברה הבת האמריקאית של טבע – לימן – שהיא בעלת האישור הגנרי היחיד לתרופה.

מחברת טבע נמסר, כי רכישת חבילת המניות בחברה הצרפתית נועדה לסייע לטבע להרחיב את פעילותה בשוק האירופי, במסגרת התוכנית האסטרטגית שיעדה להגדיל את חדירתה לתחום התרופות הגנריות באירופה.

במקביל ממשיכה טבע בדיונים לרכישת בעלות על חברות באיטליה ובגרמניה.

טבע עוסקת בפיתוח, ייצור ושיווק של תרופות. השליטה היא בידי קבוצה בראשות אלי הורוביץ.

12 אלף שקל לחודש – השכר המוצע ליו"ר התאחדות סוכני הנסיעות

סוכני נסיעות: זו שערורייה לשלם כה הרבה לקרני כשיש להתאחדות מנכ"ל במשכורת גבוהה

מאת אילן שחורי

קרני. התנה הישארותו בתגמול

מתיחות גדולה שוררת בימים האחרונים לקראת האסיפה הכללית של התאחדות הסוכנים. הכוונה היא לבחור מחדש בקובי קרני ליו"ר. הסיבה למתיחות היא שקרני התנה את המשך כהונתו בתפקיד בקבלת שכר גבוה.

ל"הארץ" נודע כי ועדה מיוחדת בהתאחדות סוכני הנסיעות החליטה להציע לקרני, שהוא בעליהם של ארבעה משרדי נסיעות, שכר של 12 אלף שקל לחודש, 400 דולר מזה כהוצאות, כדי שיישאר בתפקידו, ובמקביל להעלות ל-20 אלף שקל בחודש את שכרו של מנכ"ל ההתאחדות, דני כרוסס. בקרב סוכני הנסיעות טוענים כי תשלום משכורת כה גבוהה לקרני, אם תאושר, היא שערורייה שאינה פחותה מפרשת שכרו של ארנסט יפת בבנק לאומי, וכי לא ייתכן שנבחר ציבור יתוגמל בכספית בסדר גודל כזה, כאשר יש להתאחדות מנכ"ל במשכורת גבוהה.

קרני המכהן כיו"ר ההתאחדות יותר מ-6 שנים, הודיע כבר לפני חצי שנה כי אינו מעוניין להמשיך בתפקיד, בעיקר בשל בעיות קשות בעסקיו הפרטיים. לקראת האסיפה הכללית של הסוכנים שהתקיימה ב-26 בינואר הגיש מנכ"ל ניצה טורס, משה גפן, את מועמדותו לתפקיד, והיה המועמד היחיד. אולם ברגע האחרון הוחלט בבכירות ההתאחדות שלא לקיים את הבחירות ולהקים ועדה שתקרא לקרני להמשיך בתפקידו. גפן, החבר בוועד הארצי של התאחדות הסוכנים, דרש לקיים השבוע ישיבה מיוחדת של הוועד כדי לדון בפרשה.

קרני הגיש לוועדה מסמך שבו הדגיש כי יהיה מוכן להמשיך בתפקיד רק אם יקבל תגמול כספי. בין היתר כתב כי "תגמול זה אינו יכול להיות פיצוי על נזקים, אולם בהחלט צריך לייצג השקעה בזמן ובמאמצים, לרבות העדרות מהעסק".

הוועדה החליטה לבסוף שלא להיענות לדרישת קרני. אולם על חברי הוועדה הופעלו לחצים והיא ערכה משאל בנושא בין כל סוכני הנסיעות בארץ. מתוך 420 משרדי נסיעות החברים בהתאחדות 112 השיבו למשאל. 67 תמכו בהצעה לתגמל את היו"ר, 39 התנגדו ו-6 נמנעו. למרות הטענה כי מדובר בחלק קטן מאוד מן הסוכנים שהביעו דעה בעניין, סיכם הוועדה לענייני כספים של ההתאחדות לתגמל את קרני בסכום של 4,000 דולר לחודש, מזה 400 דולר כהוצאות, ובמקביל להעלות את שכרו של מנכ"ל ההתאחדות דני כרוסס ל-20 אלף שקל לחודש.

נודע כי קרני דרש שההחלטה תקבל את אישור האסיפה הכללית של סוכני הנסיעות וזו אכן אמורה להתכנס ב-12 בחודש לאשר את בחירתו ואת שכרו. קרני אמר אתמול בתגובה, "שום דבר לא שינה דעתי עד רגע זה. בדעתי לפרוש, ואני לא מציג שום תנאי. אולם אם באסיפה הכללית יציגו לי הצעה ברוח מסוימת שתהיה מקובלת עליי, אמשיך בתפקיד".

תערוכת עיצוב אירוטי בתחנה המרכזית "מי שלא רוצה לראות, שלא יעלה לקומה 5"

מנהל קר"מ יוני סער מקווה שהאירוע לא יעורר זעם החרדים

מאת זוהר בלומנקרנץ

תערוכת "עיצוב אירוטי" – "התערוכה הארוטית" הראשונה, תיפתח ביום העצמאות בתחנה המרכזית החדשה בתל־אביב, למרות מחאות צפויות של החרדים.

בתערוכה ישתתפו 50 יצרנים, מעצבים ויבואני הלבשה תחתונה, מעצבי חלונות ראווה וצלמים.

התערוכה תעוצב בהשראת רחוב החלונות האדומים שבאמסטרדם ותלווה במסע פרסום של משרד קשת־ברואל. היא תתקיים כחלק מפרויקט לקידום מכירות בתחנה המרכזית, שמבצעת פרומוסק, סוכנות קר"מ של יוני סער.

התערוכה תשתרע לאורך כ-70 חנויות בקומה החמישית של התחנה ותהיה פתוחה במשך חודשיים. היא אמורה להיות תערוכת המשך ליריד עיצוב 94'. התערוכה תשתלב בחגיגות יום העצמאות בתחנה, שבהן תופיע בין השאר להקת אתניקס.

מנהל קר"מ, יוני סער, אמר אתמול, כי הוא מקווה שהתערוכה לא תעורר את זעמם של החוגים החרדיים. לדבריו, למרות שבתחנה המרכזית החדשה עוברים מן הסתם חרדים רבים, ניתן להלוך בה מבלי להיתקל בתערוכה. "התערוכה נמצאת בקומה מוגדרת, ובניגוד לפרסומי חוצות, מי שלא רוצה להיתקל בתערוכה, פשוט לא ייכנס לאזור התערוכה", אמר.

סער הוסיף כי "הרעיון הוא להמשיך לבסס ולהחזיק את האזורים שאינם מאוכלסים עדיין בתחנה המרכזית, באמצעות קהל שלאו דווקא משתמש בשירותי התחבורה הציבורית, על ידי אטרקציות כגון תערוכה זו".

לדבריו, יכלול הפרסום מודעות בשחור־לבן בעיתונות המקומית והארצית ופרסום עצמי בתחנת הרדיו המקומית.

הביקוש לעובדים עלה ברבעון הראשון של 94' ב-14%

הביקוש לעובדי מחשב גדל ב-33%

מאת חיים ביאור

ברבעון הראשון של 94' גדל הביקוש לעובדים במשק הישראלי ב-14%, לעומת הרבעון האחרון של 93', כך עולה מנתונים של חברת מנפאואר ישראל.

מהסקר, המתבסס על מודעות דרושים בעיתונים, עולה שברבעון הראשון של 94' הוצעו במשק 69,400 משרות, לעומת 61 אלף משרות שהוצעו ברבעון שקדם לו.

מנכ"ל מנפאואר ישראל, יהב מיכאלי, מסר שלעומת הרבעון הראשון ב-93', הביקוש לעובדים ברבעון הראשון של 94' נמוך ב-12%.

לעומת זאת, אמר מיכאלי, מאז מחצית 93' ניכרת התאוששות בביקוש לעובדים, המבטאת את מגמות הצמיחה במשק.

להערכתו של מיכאלי, ברבעון הבא יעבור הביקוש לעובדים את הנתונים של הרבעון המקביל ב-93'.

מיכאלי ציין, שחודש מארס השנה, שבו חל חג הפסח, אופיין בביקוש יציב לעובדים, למרות שמבחינה עונתית מאופיין חודש החגים בביקוש נמוך.

מנתונים אלה עולה, כי בניכוי העונתיות, הביקוש לעובדים ברבעון הראשון היה גבוה יותר.

גידול משמעותי למקצועות אקדמיים וניהוליים

הענף שבו חל הגידול המשמעותי ביותר ברבעון הראשון של 94' לעומת הרבעון הקודם הוא בעלי מקצועות אקדמאיים וניהוליים –

ביקוש גבוה במיוחד היה למנהלי בתי ספר, מורים וגננות. ביקוש זה מתחיל מדי שנה במארס ונמשך עד קרוב לפתיחת שנת הלימודים.

עלייה בולטת חלה גם בביקוש לעוזרי דין, מבקרי פנים, כלכלנים, עובדים סוציאליים, מרצים, כימאים, פיסיקאים וביולוגים.

בענף שירותי המשרד עלה ברבעון הראשון הביקוש לעובדים ב-17%, במיוחד למזכירות ולמנהלי חשבונות.

בענף מקצועות ההנדסה עלה הביקוש ב-15%. במיוחד גדל הביקוש למהנדסי ייצור, תעשייה וניהול, מהנדסי מכונות, מהנדסים אזרחיים ואדריכלים.

בענף השיווק והמכירות עלה הביקוש לעובדים ב-10%.

הביקוש לעובדי מסחר ושירותים עלה ב-8%, ולעובדים במקצועות הבנייה – ב-2%.

ירידה בענפי המתכת, הייצור והתעשייה

לעומת זאת, בענף המתכת ירד הביקוש ב-18% ובענף הייצור והתעשייה הוא ירד ב-2.5%.

סקר נפרד שערכה מנפאואר ישראל על ענף המחשבים, מצביע על גידול של 33% בביקוש לעובדים במגזר זה ברבעון הראשון של 94'.

הגידול המשמעותי ביותר היה בביקוש למתכנתים ובנתחי מערכות לא בכירים, בעוד שהביקוש למפעילי מחשב ירד מעט.

ביהמ"ש העליון דחה ערעור רופא מיילד שהואשם ברשלנות

מאת משה ריינפלד

ביהמ"ש העליון דחה אתמול את ערעורו של רופא מיילד בבית החולים שערי צדק בירושלים, ד"ר יהודה יגר, על החלטת ועדת המשמעת של הרופאים כי הוא אשם ברשלנות חמורה, ועל החלטת שר הבריאות להתלות את רשיונו לשלושה חודשים.

נשיא ביהמ"ש העליון, מאיר שמגר, והשופטים אליעזר גולדברג ומישאל חשין קבעו כי ד"ר יגר לא מילא כיאות את תפקידו כאחראי לחדר הלידה, וכי התנהגותו איננה מתיישבת עם סטנדרטים של רפואה טובה.

פסק הדין נוגע לעניינה של אשה שהגיעה לחדר הלידה בבית החולים שערי צדק ביוני 86', לאחר שתכפו צירים. באותה עת היתה שרויה במצב של אי־שקט שהלך והחמיר. ד"ר יגר היה הרופא התורן בחדר הלידה, ולמעשה, מרגע שנכנסה לחדר הלידה, לא בוצעו ביולדת כל בדיקות. הרופא יצא בזמן מסוים מן החדר, ואחריו יצאה גם המיילדת. בעלה של היולדת ואמה שהבחינו בהחמרת אי־השקט שלה, יצאו כדי לקרוא לרופא. בשובם שמעו חבטה, וכשנכנסו מצאו את היולדת על הרצפה, כשהיא חבולה. התינוק שיילד ד"ר יגר לקה בשיתוק מוחי קל, וליולדת כרתו את הרחם.

מנכ"ל משרד הבריאות הגיש קובלנה נגד הרופא לוועדת המשמעת של הרופאים, שמצאה אותו אשם ברשלנות חמורה.

בערעורו טען ד"ר יגר בין השאר, כי לא התעלם מן היולדת, וכי לא היה לו יסוד להבין שמצבה חייב התערבות מצדו.

אולם השופט שמגר כתב בפסק הדין כי התמונה המצטיירת מן הראיות שהובאו לפניו היא שד"ר יגר לא גילה כל מעורבות אקטיבית בנעשה בחדר הלידה ולא עשה כל ניסיון לקבל מידע נוסף.

המו"מ על הסכם השכר לאיגודים האקדמאיים מתחדש בצל איום שביתה

מזכ"ל ההסתדרות דן אתמול עם שר האוצר על המשבר

מאת חיים ביאור

המשא ומתן בין ההסתדרויות האקדמאיות לבין הממונה על השכר, שלום גרניט, על החלת הסכם השכר במגזר הציבורי על המהנדסים, ההנדסאים והטכנאים והאקדמאים במדעי החברה והרוח, יחודש היום בירושלים. למחר זומן כינוס של עשרות ועדי עובדים אקדמאיים כדי לדון על הכרזת שביתה כללית.

מזכ"ל ההסתדרות, חיים הברפלד, דן אמש בירושלים עם שר האוצר, אברהם שוחט, על חילוקי הדעות שנוצרו במגעים שהתנהלו בחודשים בין ראשי ההסתדרויות לבין גרניט. לדברי מזכיר הסתדרות ההנדסאים והטכנאים, שלמה שני, הסכסוך עם משרד האוצר הוא בשלושה תחומים.

שני מסר כי אמנם הוסכם שרכיבי שכר, כגון אחזקת רכב, שעות נוספות יכללו מעתה בחישוב הפנסיוני, אך בעוד גרניט מבקש שההפרשה בגין רכיבים אלה תיעשה לקופת גמל, שלוש ההסתדרויות דורשות שההפרשה תיעשה לאחת מקרנות הפנסיה.

מחלוקת שנייה היא בעניין דרישת הממונה על השכר שבכל מקום עבודה שבו יתברר כי בעקבות הדירוג החדש של 19.2%, יתבצע ניכוי משכר העובדים בגובה החריגה. לדברי גרניט, כבר עתה מתברר כי עלות השכר החדשה שבבסיסה נבחנת ב-4% מעלות הסכם השכר במגזר הציבורי ולפיכך יש לקחת את מתוספת השכר.

מחלוקת אחרת היא בשאלת החלת הסכם השכר החדש על חברות ממשלתיות. גם כאן דורש גרניט לקזז מהתוספת שישולמו לעובדים בכל מקום שבו תתגלה חריגה, דבר המעורר התנגדות של ההסתדרויות. לדברי שני, "דרישת האוצר לקיזוז שכר, בולטת במיוחד במגזר החברות הממשלתיות". כן צפוי ויכוח בשאלה שהצדדים עדיין לא החלו לדון בה והיא – האם יחול הסכם השכר גם על חברות ממשלתיות מפסידות.

שני מסר שהוועדים ישקלו מתי תחל שביתה עוד לפני יום העצמאות. הצעה חלופית היא לפתוח בשביתה החל מ-17 בחודש, לזמן בלתי מוגבל.

איום שביתה השמיעו בימים אלה גם הנציגים של 3,000 המיקרוביולוגים והביוכימאים המועסקים במעבדות בתי החולים ומכוני המחקר. לטענתם, תוספת השכר בשיעור עשרות אחוזים שניתנה למרצים באוניברסיטאות יצרה מצב חדש ועתה הם לא יסתפקו בהעלאה של 19.2%.

הברפלד אמר אתמול שכלכלני ההסתדרות בוחנים עתה את העלות האמיתית של הסכם השכר שנחתם עם המרצים. "אם יתברר שהעלות בהסכם זה חריגה לעומת מסגרת ההבנות שנחתם באוגוסט 93', ייבדקו ההשלכות על מגזרי העובדים האחרים בשירות הציבורי", אמר.

תדיראן, ישראכרט ומסכי זהב הקימו חברה לשירותי תיקשוב

מאת אבי שוברט

החברות תדיראן, ישראכרט ומסכי זהב הקימו חברה לשירותי תקשורת בשם teletel עידן תיקשוב. החברה תעסוק בהקמה, בפיתוח ובהפעלה של שירותים ביתיים אינטראקטיביים.

שירותים אלה יאפשרו ללקוחות גישה למגוון של שירותי מידע ושירותי בנקאות, וכן ביצוע קניות והזמנות באמצעות המחשב הביתי והטלוויזיה.

כמו כן תשתלב החברה בפעילות הפרויקט tvtel, המשותף לתדיראן, לאלביט ולבזק.

החברה החדשה החלה את פעילותה באורח ניסיוני בפתח תקוה, והיא מציעה לתושבי העיר שירותי רכישת ספרים בסטימצקי, וכן שירותי מידע תיירותי ומידע בנקאי בשיתוף בנק הפועלים.

אורדן וקרדן מייצגים את קונצרן לוטה הדרום קוריאני בישראל

מאת אבי שוברט

חברת אורדן תעשיות וקרדן נדל"ן הקימו חברה בבעלות משותפת – חניוטק – המייבאת חניונים ממוחשבים מתוצרת הקונצרן הדרום קוריאני לוטה. החברה הציגה בימים אלה דגם ניסיוני של מתקן חניה ל-10 מכוניות בחניון מלון הילטון בתל־אביב.

החברות אורדן וקרדן חתמו על הסכם עם תאגיד לוטה להקמת חברה משותפת שתעסוק בייצור, שיווק התקנה ואחזקה של חניונים ממוכנים.

על־פי הסכם שנערך בין הצדדים יספק הקונצרן הדרום קוריאני לחברות הישראליות חומרי גלם ומערכות להרכבת המוצרים בישראל. כמו כן, תינתן לחברות הישראליות אופציה לייצור עצמי ולשיווק חניונים ממוכנים לאירופה.

בבינלאומי תקבל אופציות הגנה לכל מטרה

סוג האופציה	אופציה כפולה	סל<מדד	מדד<סל	מדד< 8.25%	סל< 6.5%	מדד<פריים	סל<פריים	מדד< 4.25%	סל< 3.0%	סל< 1.4%
האופציה מגינה מפני עליית:	מדד מעל 8.25% וסל מעל 6.5%	סל + 1% מעל המדד	מדד מעל סל + 2%	מדד מעל 8.25%	סל מעל 6.5%	מדד + 1% מעל "פריים"	סל + 3.25% מעל "פריים"	מדד מעל 4.25%	סל מעל 3.0%	סל מעל 1.4%
פרמיה	2.8%	1.25% *1.0%	1.25% *0.85%	1.5%	1.5%	1.5%	2.25%	0.75%	1.0%	0.75%
תקופה	12 חודשים	12 חודשים	12 חודשים	12 חודשים	12 חודשים	12 חודשים	12 חודשים	6 חודשים	6 חודשים	3 חודשים

סוג האופציה	סל<מדד	מדד<פריים	סל<פריים	מגיני שקלים								מגן סל
האופציה מגינה מפני עליית:	סל מעל מדד	מדד 0.25% מעל "פריים"	סל + 1.5% מעל "פריים"	סל מעל 1.4%	מדד מעל 4.5%	סל מעל 3.0%	מדד מעל 9.0%	סל מעל 6.5%	מדד + 2.5% מעל "פריים"	מדד מעל 13.0%		מדד מעל סל + 1.5%
פרמיה	0.75%	1.0%	1.5%	**0.55%	**0.1%	**0.75%	**0.15%	**1.15%	**1.0%	**1.5%		***0.25%
תקופה	6 חודשים	6 חודשים	6 חודשים	3 חודשים	6 חודשים	6 חודשים	12 חודשים	12 חודשים	12 חודשים	18 חודשים		12 חודשים

אתה צריך בנק שחושב אחרת

הבנק הבינלאומי הראשון

A SAFRA BANK

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

בעולם

סעודיה תודיע באחד במאי על הזוכים בעסקת רכישת המטוסים הגדולה

היום ידוע כבר כי בואינג ומקדונל דגלאס הן שתי הזוכות

ג'דה, סעודיה (אי-פי). "סעודיה", חברת התעופה הלאומית של סעודיה, תודיע באחד במאי באופן רשמי על בחירתה בבואינג ובמקדונל דגלאס לספק לה 50 מטוסים, בעסקה בשווי כולל של לפחות 6 מיליארד דולר, כך אמרו שלשום מקורות בכירים בסעודיה, והוסיפו כי ההודעה תפרט את סוגי המטוסים שחברת התעופה הלאומית תזמין משתי יצרניות המטוסים.

צוותים מחברת בואינג, שמרכזה בסיאטל, ומחברת מקדונל דגלאס, שמרכזה בסט. לואיס, נמצאים בסעודיה כדי לדון בהזמנות.

על בחירתה של סעודיה בשתי החברות האמריקאיות מסר נשיא ארה"ב, ביל קלינטון, בחודש פברואר. הרכישה תספק את רוב המטוסים להם זקוקה סעודיה כדי לחדש את צי המטוסים שלה. מול היצרניות האמריקאיות התמודד התאגיד האירופי איירבוס אינדסטרי.

אשראי גדול מאקסים

היתרון נטה לטובת החברות האמריקאיות לאחר שבנק היצוא יבוא (אקסים) של וושינגטון נתן ערובות אשראי מיוחדות לסעודיה, בסכום של 6.2 מיליארד דולר. הבנק אישר לסעודיה את האשראי המקסימלי המותר לפי כלליו.

השווי הסופי של העסקה עדיין לא סוכם, אולם סביר כי הוא יגיע ליותר מ-6 מיליארד הדולר שעליהם דווח לראשונה.

כמו כן הסכים צ'ייס מנהטן בנק לשתף פעולה עם הבנק המסחרי הלאומי של סעודיה כדי לענות על כל דרישה לאשראי נוסף שסעודיה, הסובלת ממחסור במזומנים, עלולה להיזקק לו כדי לסיים את העסקה.

קיצוץ של 20% בתקציב

בשל הכנסות נמוכות ממכירות נפט, נאלצה ממשלת סעודיה לקצץ את תקציבה לשנת 1994 ב-20%. מחירי הנפט הם בשפל החמור ביותר בחמש השנים האחרונות.

המטוסים שהציעה בואינג לסעודיה כדי לענות על צרכיה הם מטוס הג'מבו 747 והמטוסים הדו-מנועיים בגודל בינוני כמו 777 החדש או 767 ו-757 הוותיקים יותר. מקדונל דגלאס הציעה את המטוס הדו-מנועי MD-90 ואת המטוס התלת-מנועי MD-11, העשוי לשמש את המקורבים הבכירים של הממלכה.

סין תתיר שיתוף פעולה בין חברות תעופה מקומיות לזרות

בייג'ין (אי-פי). סין מתכננת להתיר השנה לחברות תעופה זרות להשקיע בחברות תעופה סיניות, נמסר אתמול בדיווח סיני רשמי.

"נבחר השנה לפחות באחת או שתיים מחברות התעופה שלנו כדי שישתפו פעולה עם חברות זרות", ציטט הדיווח את האנג שיאצנג, סגן מנכ"ל מינהל התעופה האזרחית של סין.

לפי הדיווח בשבועון לענייני עסקים של היומון הסיני צ'יינה דיילי יותר לחברות תעופה זרות לקנות מניות בחברות תעופה מקומיות, אולם לא נמסרו כל פרטים נוספים לגבי הדרך בה יפעלו השותפויות הללו.

בדיווח נאמר כי המניע לצעד זה הוא הצורך בסכומי כסף גדולים כדי לענות על הביקוש הגדל בסין לטיסות. בסין צפוי השנה גידול של 15% בטיסות של נוסעים ומטענים, ל-38 מיליארד נוסעים ו-800 אלף טונות של מטען.

סין מתכננת לקנות 40 מטוסים חדשים בכל שנה כדי לענות על הביקוש הגובר. בשנה שעברה טסו 375 המטוסים של חברות התעופה הסיניות ב-610 נתיבים, ביניהם 60 נתיבים בינלאומיים.

מעברי האלפים ייסגרו לתובלה במשאיות — נזק ניכר לאיטליה

מאת חולדה ליברנומה

פירנצה (מיוחד ל"הארץ"). מעברי האלפים וכבישי שוויץ ייסגרו לתנועת משאיות בתוך עשר השנים הבאות. כך החליט רוב העם השוויצי במשאל עם שנערך בפברואר שעבר. בתוך עשר השנים הבאות תצטרך רשת הרכבות האיטלקית לבנות מתקנים להעלאת המשאיות על רכבות בגבול איטליה כדי לאפשר את העברת המטענים בדרך זו בתוך גבולות שוויץ. [illegible] משאיות העוברות מדי יום ביומו את גבול שוויץ בשני הכיוונים, מאיטליה ואליה, שם מעבר עיקר מסחרה האירופי של איטליה במשאיות העוברות בכבישים ביום ובלילה. רק כ-10% מכלל המשאיות האיטלקיות עוברות את שוויץ ברכבת.

בעוד שבצד השוויצי התחילו עוד לפני שנים בהקמת מתקנים מתאימים להעלאת משאיות כבדות על רכבות משא, רשות מסוף לומבארדיה, שבפיקוחה מרבית תחנות הגבול עם שוויץ וכן רשות הרכבות האיטלקיות, התחילו רק באחרונה לחשוב על הרחבת המתקנים המעטים הקיימים. כך מסביר א' בארארדיני, מראשי ארגון בעלי המשאיות באיטליה. באיטליה יש היום 200 אלף בעלי משאיות, רובם עם היקף עסקים קטן. בעסקי המשאיות מועסקים 500-600 אלף איש.

הבעיה, טוען בארארדיני, לא תיפתר בשביל בעלי חברות המשאיות גם כשייבנו המתקנים. לדבריו, הטענת משאית כבדה והעברתה בשטח שוויץ ברכבת עולה כיום בכל כיוון מיליון לירטות או 650 דולר, בהשוואה ל-300-400 אלף לירטות או 184-245 דולר הוצאות הנסיעה בכבישי שוויץ, כולל היטלים המשולמים בגבול.

על אפשרות העברת סחורה בדרך מנהרת מון בלאן וצרפת אומר בארארדיני שהשימוש בכבישי המנהרה עולה קרוב ל-400 אלף לירטות בכל כיוון. לכן הטענת משאיות על רכבות או מעבר בדרך מון בלאן לצרפת ומשם לגרמניה ייקרו משמעותית את הוצאות התובלה מאיטליה אל גרמניה — הלקוחה [illegible] משלחות רשמיות איטלקיות ושוויציות. הצד האיטלקי ידרוש את הורדת התעריפים לשימוש ברכבות השוויציות והשוואת היטלים על משאיות איטלקיות ושוויציות. האיטלקים ידרשו, כמו כן, את העלאת המשקל המותר של המטענים מ-24 ל-28 טונות, כפי שקבע בזמנו האיחוד האירופי. כך או כך אין ספק שהעברת משאות ברכבת תייקר את היצוא האיטלקי, שכן לדעת בעלי המשאיות אין לצפות לירידה משמעותית בתעריפים.

בארארדיני מדבר על קשיי תובלה במשאיות באיטליה. רשת הרכבות מעבירה כיום ממעט למען רק 6%-7% מכלל המשאות. שילוב של רכבת ומשאיות מכוונה לא יותר מ-20% מהתובלה. קיים קושי להגדיל משמעותית את היקף השימוש ברכבת מפני מחסור במסילות ולכן שינוי מהותי בארגון התובלה יחייב זמן והשקעות גדולות. ארגון בעלי המשאיות אמנם מחייב כיום פיתוח התובלה באמצעות רכבות למרחקים גדולים, אך לדעתו אין תחליף לתובלה במשאיות במרחקים של 300-500 ק"מ בתוך הערים.

המשכורות בסין עלו בשיעור גבוה מעליית האינפלציה

בייג'ין (אי-פי). המשכורות בסין עלו בשיעור הגבוה משיעור עליית האינפלציה, הודות להעלאה של כמעט מאה אחוזים במשכורות המשולמות לעובדים בחברות פרטיות ובחברות בהשקעה זרה, נמסר בדו"ח רשמי שפורסם אתמול.

בינואר ובפברואר הסתכמו המשכורות ששולמו בסין ב-82.9 מיליארד יואן (9.56 מיליארד דולר), עלייה של 26.3% לעומת אותה התקופה אשתקד, דיווח השבועון לענייני עסקים של היומון הסיני צ'יינה דיילי, בהסתמך בנתונים של הלשכה הממשלתית לסטטיסטיקה.

עלייה ב-20%

מחירים קמעונאיים בערי המדינה עלו ב-20% בינואר ובפברואר בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

בדיווח לא נמסר מה המשכורת החודשית הממוצעת בסין.

אולם נמסר כי לעובדי ממשלה ולעובדים בחברות בבעלות ממשלתית שולם סך של 65 מיליארד יואן (7.5 מיליארד דולר), עלייה של 25.8% לעומת השנה שעברה.

לעובדים במפעלים בבעלות קיבוצית שולמו משכורות בסך של 41.4 מיליארד יואן (1.65 מיליארד דולר), עלייה של 18% בלבד, בעוד שלעובדים בחברות בבעלות פרטית ובחברות בהשקעה זרה שולם סך של 3.7 מיליארד יואן (426 מיליון דולר), עלייה של 92.2%. חלק מהעלייה בסך המשכורות ששולמו בחברות הפרטיות מוסבר בסך של 690 אלף עובדים חדשים העסקו בחברות הללו מאז השנה שעברה, אולם בדיווח לא נאמר כמה מהעלייה אפשר לייחס לתוספת עובדים זאת.

מלחמות בשמי אסיה

FORTUNE

תחרות עזה על שוק התעופה בעל הצמיחה המהירה ביותר בעולם גורמת למחירי מציאה, שירות טוב יותר ורווחים נמוכים – או חוסר רווחים – לחברות התעופה

אחדות מחברות התעופה הגדולות בעולם מצויות במלחמה עזה מעל שמיה של אסיה – השוק בעל הפוטנציאל העשיר ביותר בעולם. עד עתה הנוסעים הם הזוכים הגדולים. מחירי הכרטיסים הם הנמוכים ביותר מזה שנים, ירידה של 20% או יותר באחוזים מן הנתיבים שעליהם יש התחרות הקשה ביותר.

מרבית חברות התעופה מעלות את רמת השירות כדי למשוך נוסעים. הדברים אמורים בעיקר במחלקות העסקים והמחלקה הראשונה, שם מגיע השירות לשיאים חדשים. וירג'ין אטלנטיק, הרוצה להשיג יתרון בקו המפולפל להונג קונג, מציעה אפילו מעסה וחייט הלוקח את מידותיך לחליפה חדשה.

התחרות, הקשה תמיד, חריפה עכשיו אפילו עוד יותר משום שהתנועה נחלשה, לפחות לפי אמות מידה אסיאתיות. המזרח הוא עדיין שוק הצמיחה הגדול ביותר בעולם. לפי תחזיות איגוד אסיה, המזרח, היום כ-30% מכלל התנועה האווירית בעולם, עשוי להגיע למחצית מתנועה זאת בתוך עשר שנים.

אבל שיעורי הצמיחה השנתית, שהיו בממוצע של 11% ו-12% בכל שנות ה-70 וה-80, ירדו בראשית שנות ה-90 מתחת ל-10%. אף שהחברות המקומיות של ארצות הברית מוכנות להרוג בשביל שיעורי צמיחה כאלה, מפעיל השיעור הנמוך יותר לחץ חזק על חברות התעופה של אסיה.

ההאטה החלה ב-1991 עם מלחמת המפרץ. אחר כך בא המיתון הארוך והקשה ביפאן, המהווה כמעט 60% מכלל התנועה האווירית הבינלאומית באסיה, והעמיק אותה.

אבל שיעורי צמיחה נמוכים יותר הם בדרך כלל זמניים, וכך גם תעריפי הטיסה של ימינו. הצמיחה בתמ"ג מיתורגמת כמעט תמיד לצמיחה בתנועה אווירית, וכלכלותיהן של כמה מדינות אסיאתיות הן בין המתרחבות בעולם.

בשנים הקרובות גדלו אחדות מחברות התעופה של אסיה לממדי ענק. ג'פאן איירליינס (JAL), אול ניפון איירליינס (ANA), קאתאי פסיפיק וסינגפור איירליינס הן בין חברות התעופה המעולות בעולם.

האזור תוגבר גם במגוון של חברות תעופה לאומיות שלכל אחת מהן יש הכנסות שנתיות של מיליארד דולר ומעלה ומערכת נתיבים בינלאומיים נרחבת – ביניהן קוואנטס, קוריאן אייר, תאי אינטרנשיונל, מאלזיה איירליינס, צ'יינה איירליינס, גארודה של אינדונזיה ואייר ניו זילנד. כמעט 40 חברות תעופה ממשלתיות קיימות בסין.

הירידה במספר הנוסעים, יחד עם המיתון ביפאן, פגעה קשה מכל בחברות התעופה היפאניות. JAL, שאותה הפריטה הממשלה ב-1987, צופה הפסד של 234 מיליון דולר בשנת הכספים שהסתיימה ב-31 במארס, והכנסות צפויות להיות 8.7 מיליארד דולר, ירידה של 200 מיליון דולר לעומת 1993.

ב-ANA, שהיא בעיקר חברת תעופה מקומית שמעולם לא היתה בבעלות ממשלתית, צנחו ההכנסות בכ-5% בששת החודשים הראשונים של שנת הכספים, לכ-3.8 מיליארד דולר, והרווח צלל ביותר מ-80% והגיע לסכום הזעיר של 12.7 מיליון דולר.

מרבית החברות הגדולות [illegible] של קיצוץ בעלויות, הרבות מחברות תורות בטנה על מה שהן מכנות תחרות לא הוגנות מצד חברות שמגיע לאסיה – בעיקר מארצות הברית.

הוויכוח העיקרי נסוב על כך שהחברות האמריקאיות הגדולות – יונייטד ונורת'ווסט – יכולות לטוס לאסיה מ-21 ערים בארצות הברית, ואילו חברות תעופה אסיאתיות יכולות לטוס לארצות הברית מ-9 ערים בלבד. הדבר נובע מכך שהחברות האמריקאיות התחילו לפתח את השוק לפני עשרות שנים.

האמריקאים אינם הגורמים היחידים הנרתעים מן התחרות. בריטיש איירווייס היא החברה המובילה בטיסות בנתיב לאירופה, [illegible] היא מתחרה גדולה.

אבל החברות האמריקאיות הן המצליחות ביותר באסיה בשנים האחרונות. נורת'ווסט, שהגיעה לאזור שנייה אחרי פאן-אם, מקבלת היום כ-30% מהכנסותיה בסך 8 מיליארד דולר מפעולתה באסיה, שהתרחבה באחרונה בשיעור שנתי של 7%-8%.

מאז קיבלה יונייטד לידיה ב-1986 את נתיביה האסיאתיים של פאן-אם, היא הוסיפה 15%-25% מושבים מדי שנה ושילשה את הכנסותיה מן האזור, ממיליארד ל-3 מיליארד דולר.

החברות האסיאתיות [illegible] תחרות באמצעות מערכת ההזמנות הממוחשבת שלהן ותוכניות הנוסע המתמיד.

אבל לחברות האמריקאיות נותר יתרון גדול: עלות העבודה, המגיעה ליותר מ-30% מכלל ההוצאות התפעוליות, היא כמחצית מזו של מתחרותיה האסיאתיות הגדולות. כדי לשרוד בשוק האמריקאי הפגיע קיצצו כבר מזמן החברות האמריקאיות במספר עובדיהן והורידו את השכר במשא ומתן עם האיגודים המקצועיים.

JAL ו-ANA פותחו בכמה צעדים מהוססים לפתרון הצד הזה. JAL מקווה לקצץ 5,000 מתוך 22,000 עובדיה עד 1998, בעיקר כתוצאה מפרישה, והיא שוכרת דיילים ודיילות מחוץ ליפאן. ANA קיצצה את מספר בוגרי המכללות שהיא שוכרת מדי שנה לצוות ההנהלה שלה.

שתי הגדולות היפאניות מרוויחות מן העלייה בשערו של הין לעומת הדולר. מחירי הדלק נקובים בדולרים, לכן הוא זול יותר בשביל היפאנים. ומאחר שבכספם משיג עכשיו יותר, נוסעים יותר יפאנים לחוץ לארץ.

אבל יתרונות אלה מתאפסים יותר כאשר החברות היפאניות [illegible] במטבעות זרים. הן סובלות גם משינויים מבניים בשוק האסיאתי. לפני המיתון ביפאן הרוויחו שתי החברות בעיקר מנוסעי עסקים במחלקה הראשונה. אבל עכשיו מעדיפים גם נוסעים אלה את מחלקת התיירים.

מוטומו יאמאג'י, 68, הנשיא של JAL, אומר כי החברות האמריקאיות גרמו את הבעיה. לדבריו יש לנהל משא ומתן חדש על הסכם התעופה בין יפאן לארצות הברית, שנחתם בשנות ה-50. לדבריו לפני 40 שנה היו שני שלישים מהנוסעים בקווים בין ארצות הברית ויפאן אמריקאים, ולכן זכו החברות האמריקאיות בזכויות נחיתה ליבראליות ביפאן. אבל עכשיו התהפכו האחוזים והיפאנים הם הרוב, ובכל זאת יש לשתי החברות האמריקאיות זכויות יותר לגבי נחיתה בערים יפאניות והעלאת נוסעים ליעדים אחרים.

האמריקאים אינם מגלים סימני חיבה לגבי הצלחתם בשטח המהירה של יאמאג'י, בעיקר לאור תמונת המצב הכללית בין שתי המדינות. באחרונה אמר הדובר המשותף של נורת'ווסט, גארי וילסון: "מגזר עסקי התעופה הוא אחד מן הענפים היחידים שבהם מתחרות החברות האמריקאיות בהצלחה עם החברות היפאניות, והיינו מציעים בכל הכבוד הראוי לידידינו היפאנים לכלול את מדיניות התעופה האווירית בהקשר רחב יותר של הסחר בין שתי המדינות". עונה לו יאמאג'י: "הוא מערב גזר בגבינה".

בין היותר מתוסכלות חברות התעופה השונות על מקומות נחיתה בנמל התעופה נאריטה של טוקיו, המתחלקים כיום כמעט שווה בשווה בין החברות של שתי המדינות. קרוב לוודאי שהחברות היפאניות היו מקבלות יותר מקומות נחיתה אם נאריטה היה מורחב, אבל קבוצות מיליטנטיות של אנשי איכות הסביבה הסמו עד היום כל סיכוי לכך.

נמל תעופה חדש בעלות של 14 מיליארד דולר על אי מעשה ידי אדם ליד אוסאקה, שפתיחתו מתוכננת לספטמבר הקרוב, ימשוך אליו חלק מן התנועה. משום שלחברות האמריקאיות יש עמדת שליטה מרבית כל כך, כל יכולת קיבול חדשה של נמלי התעופה תעזור בעיקר לחברות האסיאתיות.

נמל התעופה קאי-טאק בהונג קונג, מרכז התעופה השני של אסיה, דחוס כמו נאריטה. פרויקט בניית נמל תעופה חדש בעלות של 21 מיליארד דולר כבר יצא לדרך, אבל הוא מתעכב בשל סכסוך לגבי העלויות בין ממשלת בריטניה לבין ממשלת סין, שתקבל אותו לידיה, יחד עם המושבה, ב-1997.

מנהליה של חברת התעופה של הונג קונג, קאתאי פסיפיק, שסיימה את המחצית הראשונה של שנת הכספים הנוכחית ברווח של 112.6 מיליון דולר, חוששים [illegible] החברות בשל נמלי התעופה העמוסים יותר על המידה. בינתיים מארגנת קאתאי מחדש את פעולותיה כדי לחסוך [illegible] יותר כדי להסתגל לתנאי הגידול. למשל, מחיר [illegible] בסידני, אוסטרליה, שאליו העבירה קאתאי את מרכז עיבוד הנתונים שלה, הוא 1% ממחיר של חלקת קרקע דומה בהונג קונג.

קאתאי מנסה גם להוריד את עלויות העבודה [illegible]. טייסיה הבכירים, בעיקר אוסטרלים ואנגלים, מסוגלים להרוויח עד 150,000 דולר לשנה, ולקבל סכום דומה בשביל הוצאות מגורים, [illegible] ולימוד בהונג קונג. דיילים ודיילות מסוגלים להרוויח 50,000 דולר לשנה, ומחצית מסכום זה כהוצאות שונות. החברה מקווה להוריד חלק מהוצאות אלו בכך שבסיס של הטייסים הבריטים יהיה בלונדון, וזה של האוסטרלים בסידני, ובכך תוריד מן החברה את כל הוצאות המגורים [illegible].

קאתאי צריכה להיות דיפלומטית מאוד בכל הקשור לעתידה. היא חברה בת של קבוצת סוואייר, קונגלומרט בריטי, והיתה במשך שנים רבות הסמל הבולט ביותר של האימפריאליזם הבריטי בהונג קונג. עם התקרבותה של 1997 מגיבה החברה הן בצורה קוסמטית, כמו מחיקת הדגל הבריטי מזנב מטוסיה, והן באמצעות קבלת מנהלים מקומיים לשורותיה ומכירת 22.5% מן המניות שלה לחברות סיניות.

מתכנני קאתאי חושבים שצעדים כאלה הם מחיר נמוך ביותר תמורת הגישה הנמשכת אל שוקי התעופה האוויריים המבטיחים ביותר בעולם. מחוז גואנגדונג המשגשג בדרום סין הפך להיות מרכז ייצור והוא לבדו יספק כמויות גדולות של נוסעים ומטעני אוויר. הטיסה בתוך סין גדלה בקצב שנתי של 30% וקאתאי תהיה אחת המרוויחות הגדולות מכך באמצעות חברה בת, דרגון אייר, הטסה מהונג קונג לסין. מנהליה של קאתאי מציינים שהונג קונג נמצאת במרחק 4 שעות טיסה ממחצית אוכלוסיית העולם.

את אותם הדברים אפשר לומר על סינגפור, צומת התעופה השלישי בחשיבותו באסיה. מיליוני הודים ואינדונזים משתמשים במדינת העיר בקצה חצי האי המלאי לחניית ביניים בדרך ליפאן או לצפון אמריקה. תיירים מיפאן וקוריאה עוברים דרכה בדרכם לאוסטרליה. האוסטרלים מגיעים לשם בדרכם לאירופה ולצפון אמריקה.

רבים רואים בסינגפור איירליינס את אחת מחברות התעופה הטובות ביותר בעולם. היא מגיעה בקביעות לרווח השולי הטוב ביותר מבין כל חברות התעופה ועוברת את המצבים הקשים הנוכחיים טוב יותר מרבית מתחרותיה. לחברה, ש-54% ממניותיה בידי הממשלה, היה בששת החודשים הראשונים של שנת הכספים רווח תפעולי בסך 250 מיליון דולר על הכנסות בסך 1.9 מיליארד דולר. תזרים המזומנים הטוב שלה איפשר לה לקיים צי של מטוסים חדשניים בעלי גיל ממוצע של 5 שנים בלבד, בלי ללוות כספים רבים או להיכנס לעסקות חכירה יקרות. צי מרבית חברות התעופה הבינלאומיות האחרות בעלי גיל כפול לפחות.

האם תוכל החברה לקיים את רמת השירות המעולה שלה בהאטה הנוכחית? ההנהלה הבכירה טוענת שהיא תעשה זאת, אף שהעלויות עוברות בדיקה קפדנית. כמה מחלקות, כמו מחלקת התחזוקה, המזון והביטחון, הופרדו מן החברה האם בתנועה שקל יותר לשלוט בעלויות בחברות קטנות. מחלקת עיבוד הנתונים הועברה מסינגפור היקרה אל בומביי. אבל בעלי החברה בטוחים שהמוצאים מוטבים יותר.

לטווח ארוך אין ספק שתהיה צמיחה גדולה בתעופה האווירית של אסיה. חברות התעופה הגדולות מארצות הברית ומאירופה ימשיכו ללא ספק לחזור אל שוק עשיר זה, וחברות התעופה של אסיה אוספות משאבים כדי להגן על השטח שלהן. החברות [illegible] מטוסים חדשים בשווי של 40 מיליארד דולר מבואינג ומאיירבוס, שיימסרו בשנים הקרובות. היו כמה התנגשויות קשות, אבל נראה שהמלחמה האמיתית על שמיה של אסיה רק מתחילה להתחולל.

שערים חדשים עם אל על מטענים

שערי מטבע חוץ / 3.4.94

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג	שינוי יומי	מתחילת חודש	מתחילת שנה נומינלי	שנה ריאלי
1 דולר ארה"ב	2.89	3.05	2.90	3.05	2.90	3.03	2.9449	2.9864	2.9453	2.9869	2.9445	2.9855	2.9690	0.00%	0.00%	-0.57%	-2.55%
1 מארק גרמני	1.73	1.81	1.74	1.82	1.75	1.81	1.7618	1.7867	1.7595	1.7844	1.7623	1.7868	1.7784	0.00%	0.00%	3.54%	1.27%
1 לירה שטרלינג	4.27	4.48	4.32	4.51	4.29	4.49	4.3658	4.4273	4.3723	4.4341	4.3596	4.4285	4.4075	0.00%	0.00%	-0.13%	-2.15%
1 פרנק צרפתי	0.50	0.53	0.50	0.53	0.50	0.53	0.5165	0.5232	0.5164	0.5238	0.5158	0.5230	0.5206	0.00%	0.00%	2.76%	0.71%
100 ין יפני	2.81	2.95	2.82	2.95	2.81	2.95	2.8647	2.9051	2.8693	2.9098	2.8637	2.9036	2.8945	0.00%	0.00%	8.40%	6.24%
1 גילדן הולנדי	1.54	1.61	1.54	1.61	1.54	1.61	1.5673	1.5894	1.5679	1.5901	1.5683	1.5901	1.5827	0.00%	0.00%	2.80%	0.83%
1 פרנק שוויצרי	2.05	2.15	2.06	2.16	2.05	2.15	2.0901	2.1195	2.0899	2.1195	2.0861	2.1131	2.1012	0.00%	0.00%	4.22%	2.19%
1 כתר שוודי	0.37	0.39	0.37	0.39	0.37	0.39	0.3759	0.3812	0.3760	0.3814	0.3767	0.3820	0.3792	0.00%	0.00%	5.77%	3.66%
1 כתר נורבגי	0.40	0.42	0.40	0.42	0.39	0.42	0.4051	0.4108	0.4057	0.4115	0.4051	0.4108	0.4087	0.00%	0.00%	2.90%	0.86%
1 כתר דני	0.44	0.46	0.44	0.46	0.44	0.46	0.4480	0.4543	0.4489	0.4553	0.4494	0.4557	0.4522	0.00%	0.00%	2.49%	0.45%
1 מארק פיני	0.53	0.55	0.53	0.56	0.53	0.56	0.5393	0.5469	0.5388	0.5465	0.5392	0.5469	0.5440	0.00%	0.00%	5.32%	3.22%
1 דולר קנדי	2.09	2.19	2.10	2.19	2.09	2.19	2.1272	2.1572	2.1282	2.1582	2.1244	2.1540	2.1457	0.00%	0.00%	-4.53%	-6.44%
1 דולר אוסטרלי	2.00	2.12	2.00	2.14	2.00	2.12	2.0658	2.0950	2.0638	2.0930	2.0620	2.0907	2.0826	0.00%	0.00%	2.94%	0.88%
1 ראנד דרא"פ	0.75	0.86	0.72	0.87	0.73	0.84	0.8466	0.8585	0.8479	0.8600	0.8460	0.8578	0.8548	0.00%	0.00%	-2.72%	-4.66%
10 פרנק בלגי	0.84	0.88	0.84	0.89	0.84	0.88	0.8560	0.8681	0.8567	0.8688	0.8552	0.8671	0.8633	0.00%	0.00%	4.45%	2.34%
10 שילינג אוסטרי	2.46	2.58	2.47	2.58	2.46	2.58	2.5046	2.5399	2.5084	2.5438	2.5070	2.5419	2.5259	0.00%	0.00%	3.19%	1.13%
1000 לירטה איטל	1.79	1.89	1.80	1.91	1.80	1.89	1.8298	1.8556	1.8322	1.8581	1.8323	1.8578	1.8442	0.00%	0.00%	5.67%	3.56%
100 פסטה ספרדית	2.10	2.25	2.14	2.28	2.13	2.25	2.1654	2.1989	2.1654	2.1960	2.1660	2.1962	2.1815	0.00%	0.00%	4.22%	2.14%
1 (ECU)	—	—	—	—	—	—	3.3949	3.4427	3.4017	3.4496	3.3965	3.4437	3.4290	0.00%	0.00%	2.85%	0.80%
1 דינר ירדני	4.07	4.32	4.08	4.36	—	—	—	—	—	—	—	—	4.2071	0.00%	0.00%	0.58%	—
10 לירה לבנונית	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0.0175	0.00%	0.00%	-0.57%	—
1 לירה מצרית	0.85	0.90	0.84	0.90	—	—	—	—	—	—	—	—	0.8907	0.00%	0.00%	-5.31%	—
1 סל מטבעות	—	—	—	—	—	—	3.1920	3.2278	3.1918	3.2364	3.1985	3.2249	3.2191	0.00%	0.00%	1.11%	-0.91%

שערי חליפין מצטלבים / אירופה צהרים / 3.4.94

	דולר ארה"ב	לירה שטרלינג	מארק גרמני	100 ין יפני	פרנק שוויצרי	פרנק צרפתי	גילדן הולנדי	1000 לירטה איטלקי	10 פרנק בלגי
1 דולר ארה"ב	—	0.6736	1.6695	1.0257	1.4130	5.7030	1.8759	1.6099	3.4391
1 לירה שטרלינג	1.4845	—	2.4784	1.5227	2.0976	8.4662	2.7848	2.3899	5.1054
1 מארק גרמני	0.5990	0.4035	—	0.6144	0.8464	3.4161	1.1236	0.9643	2.0600
100 ין יפני	0.9749	0.6567	1.6276	—	1.3775	5.5599	1.8288	1.5695	3.3528
1 פרנק שוויצרי	0.7077	0.4767	1.1815	0.7259	—	4.0361	1.3276	1.1394	2.4339
1 פרנק צרפתי	0.1733	0.1181	0.2927	0.1799	0.2478	—	0.3289	0.2825	0.6030
1 גילדן הולנדי	0.5331	0.3591	0.8900	0.5468	0.7532	3.0401	—	0.8582	1.8333
1000 לירטה איטל	0.6212	0.4184	1.0370	0.6371	0.8777	3.5425	1.1652	—	2.1362
10 פרנק בלגי	0.2988	0.1959	0.4854	0.2983	0.4109	1.6583	0.5455	0.4681	—

אל על ELAL CARGO מטענים

בנק ישראל
תיקון מודעה מיום 1.4.94
ביום שלישי ה-5.4.94 לא יתקיימו מכרזים באופציות שקל דולר לשלושה חודשים ולשנה.
המכרזים יתקיימו ביום חמישי 7.4.94 בסכום של 8,000 יחידות ו-12,000 יחידות לאופציה לשלושה חודשים ו-5,000 יחידות לאופציה לשנה.
ולא כפי שפורסם

חוף האלמוג אילת בע"מ
הודעה על דחיית כינוס אסיפה כללית שנתית של כל בעלי מניות החברה
ניתנת בזאת הודעה לכל בעלי המניות של החברה כי האסיפה הכללית השנתית של החברה שהיתה קבועה ליום א' ה-10.4.94 בשעה 15.00 נדחית בזאת והיא תתקיים ביום ד' ה-20.4.94 שעה 15.00 במשרדי האחים עופר בבית מרכזים רח' המשכית 32, הרצליה.
בפקודת הדירקטוריון

קורס ניהול פרוייקטים למהנדסים ולמנהלים
המרכז הישראלי לניהול
בית-הספר למנהלים
הקורס מיועד למנהלים ולמהנדסים המתפקדים על תכנון פרוייקטים מורכבים בארגוניהם, או למי שמיועד לתפקידים אלו.
נושאי הלימוד:
* מיומנויות ניהול: ניהול צוות, עבודת מטה, ניהול זמן.
* לימודי רקע: תמחיר, תקציב ובקרה, שיווק, ניהול תפוקה.
* ייזום פרוייקטים בארגון: חדשנות, שיטות מימון, תכנית עסקית.
* מבנה ארגוני של פרוייקט.
* קשרי חוץ וסביבה של פרוייקט.
* טכניקות וכלים לתכנון (כולל כלים ממוחשבים).
מועד פתיחה: 17.4.94, במלון רמת אביב.
ימי א' בשבוע במשך ארבעה חודשים (130 שעות לימוד)
פרטים והרשמה:
בית- הספר למנהלים - טל. 03-6990234, 6995134, פקס. 03-6994516, 03-6995207
המרכז הישראלי לניהול - טל. 03-6957202, פקס. 03-6953104
הקורס מאפשר קבלת גמול השתלמות

הנפקת ניירות ערך בבורסה הישראלית
התארגנות חשבונאית
כולל בניית הישות המונפקת לאור חוק המיזוגים והפיצולים
סמינר בהנחיית: רו"ח עזרא שמש
11.4.94 בתל-אביב
נושאים עיקריים:
★ תכנון הנפקה, יתרונות וחסרונות להנפקה (גיוס מקורות).
★ תהליך ההנפקה.
★ קביעת סכום ההנפקה.
★ הצעת הנפקות מסוגים שונים.
★ שיקולים בבחירת חבילת ההנפקה והרכבה.
★ שיקולים בקביעת שיעור הדילול של אחזקת בעלי המניות בחברה.
★ הקמת הישות המונפקת לאור חוק המיזוגים והפיצולים.
★ שימוש בכללי חשבונאות לצורך הגדלת ההון העצמי ותיאור העסקות הנדונות.
★ הדוחות הכספיים הנכללים בתשקיף.
★ דוח הנדרש לצורך [illegible], משמעות.
★ תכנון ניהול מיסים לפני הנפקה ולהשגת הסכומים המקסימליים בעלות סבירה.
המרכז הישראלי לניהול
פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול טל: 03-6957202, 02-234863, 04-640678, פקס: 03-6953104

המרכז הישראלי לניהול
הפורום למינהל איכות הסביבה
התאחדות התעשיינים בישראל
הטיפול בשפכים
אחריות המנהל והמפעל
ערב עיון
18.4.94
קאנטרי-קלאב, צומת גלילות
בתכנית
★ המדיניות המקצועית של המשרד לאיכות הסביבה בנושא שפכי תעשיה
דר' ישעיהו בר-אור, ראש האגף לאיכות מים, המשרד לאיכות הסביבה
★ השתלבות התעשיה במערכות האזוריות לטיפול בשפכים
מר מעון זן, מהנדס איגוד ערי גוש דן לביוב
★ הטיפול בשפכים - היבטים משפטיים
עו"ד יצחק שלומוביץ, משרד שלומוביץ - ליפסון ושות'
★ מתקני טיפול בשפכים: אופטימיזציה ומבחני עלות תועלת
מר אלדד שרוני, מנהל יחידה סביבתית - תכנון אקולוגי לתעשיה
★ פנל: הטיפול בשפכים - אחריות המנהל והמפעל
משתתפים:
מר דוד לוכסמבורג, מנכ"ל לוכסמבורג תעשיות בע"מ
מר גיל דורון, מנכ"ל חברת איתם מערכות טיהור בע"מ
מר יהודה בר, מנהל היחידה לקידום פרוייקטים, המנהלה הארצית למים וביוב, משרד הפנים
מר יצחק הורוביץ, מנכ"ל יתכלת מפעלי צביעה, חבר הנהלת אגף הטקסטיל ויו"ר סקציית המצבעות בטקסטיל
מנחה הערב:
מר אמנון גל, מנהל אגף הכימיה והפרמצבטיקה, התאחדות התעשיינים
עלו על הגל הירוק
פרטים והרשמה:
המרכז הישראלי לניהול
טל. 03-6957202,
פקס. 03-6953104

כל הנפקות לתעשיה בע"מ
הודעה
למחזיקי אגרות חוב צמודות לשער היציג של הדולר של ארה"ב (1989-1995) רשומות על שם (סדרה ג') בדבר שיעור הריבית:
בהתאם להוראות התשקיף מיום 30.8.84 מודיעה בזאת החברה כי ביום 30.9.94 תשלם לבעלי אגרות החוב (סדרה ג') ריבית בשיעור 6% לשנה עבור התקופה מיום 1.4.94 עד 30.9.94. הריבית החצי שנתית היא, איפוא, 3%.
תל-אביב כ"ב בניסן תשנ"ד
4 באפריל 1994

638-20-20 לוח העיר מי שלא זוכר - לא מוכר!

שוק ההון

עורך גיא רולניק

לידר

טבע רכשה 34% בחברה צרפתית ב–6.9 מ' ד'. אתמול רכשה טבע 34% במניות החברה הצרפתית prographarm תמורת 6.9 מיליון דולר. מחזור המכירות של החברה הצרפתית, המתמחה בטכנולוגיות ציפוי ושחרור מושהה של תרופות, הגיע ב–93' ל–17.5 מיליון דולר (עמ' 3ג).

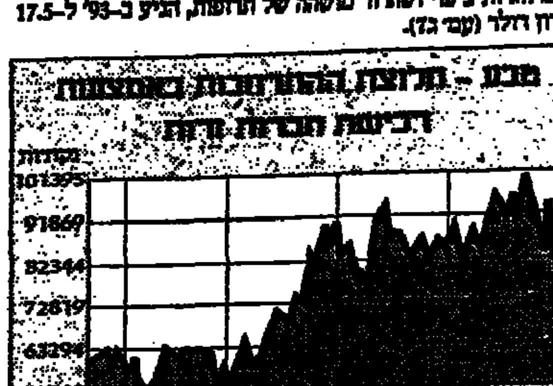

אלקטרה רכשה מפעל מזגנים זר. אלקטרה מוצרי צריכה רכשה אתמול, בעלות של 15 מיליון דולר, מפעל תעשייתי גדול בתחום הייצור של מזגנים (עמ' 3ג).

פרי העמק במו"מ עם דלמונטה. החברה נמצאת במשא ומתן לחתימת חוזה הפצה עם חברת דלמונטה, שהיא אחת החברות הגדולות בעולם לייצור מיצים ושימורי פירות (עמ' 3ג).

השמירה: מערכות אזעקה, ועכשיו גם אופנה. השמירה טכנולוגיות מיגון רכשה אתמול השמירה 4.17% ממניותיה של חברת אופנת קפה תמורת 500 אלף שקל. רכישת המניות התבצעה במהלך הנפקה פרטית בסך כולל של 3 מיליון שקל, שאירגנה חברת י.ל.ר לאופנת קפה (עמ' 3ג).

ארגמן – ירידה חדה בגולמי ברביעי. ירידה חדה ברווח הגולמי של החברה וגידול בהוצאות המכירה, ההנהלה והכלליות של החברה מעבירים אותה להפסד תפעולי של מיליון שקל, לעומת רווח תפעולי של 539 אלף שקל ברבעון המקביל ב–92' (עמ' 3ג).

טכנולוגיות בינ"ל – הזמנות ב–1.7 מ' ד' לבת. החברה, שעברה ב–93' להפסד תוך ירידה במכירותיה ובשבר ההזמנות שלה מדווחת על הזמנה שקיבלה החברה הבת האמריקאית. הבת תספק ב–94'–95' מערכות מדי טווח מבוססי לייזר לשוק הביטחוני בהיקף של 1.7 מיליון דולר (עמ' 3ג).

פלסטוב – ירידה ברווח ברבעון הרביעי. על פי דו"חות הפרופורמה המתכנס הרווח הנקי ברבעון האחרון של 93' ב–2.7 מיליון שקל לעומת 4.6 מיליון שקל במקביל (עמ' 3ג).

רוגוביץ: עסקה של 8.5 מיליון דולר. [illegible] תמורת 8.5 מיליון דולר [illegible] להקים באזור התעשייה של הרצליה פיתוח. תוצאות העסקה ייזקפו לדו"חות עם גמר הבנייה (עמ' 3ג).

עליות חזקות במניות הבנקים; המשתנים עלו ב–1.92% ל–212 נק'

שבוע חדש ורבעון חדש נפתחו אתמול באווירה טובה – למרות החששות מחידוש המסחר בוול סטריט היום אחר הצהרים. העליות החזקות התרכזו במניות הצ'י־כבדות, ומדד המעו"ף עלה ב–1.24% בלבד. מחזור המסחר נותר ברמה נמוכה – 215 מיליון שקל

על הקהילה הפיננסית בניו־יורק עבר סוף שבוע עצבני. השתה לקר־את פתיחת המסחר בוול סטריט היום אחר הצהרים רב. לאחר ששוק המניות האמריקאי ספג מכה חזקה פורסמו בסוף השבוע נתונים הנוד־מים לאי נחות בקרב הסוחרים. ביום שישי פורסמו נתונים חיוביים על שיעורי התעסוקה, ובתגובה נרשמו ירידות חריפות בשוק איגרות החוב האמריקאי. החשש של הסוחרים הוא, כמובן, מהעלאת ריבית על ידי הבנק המרכזי. אבל העצבנות הניו־יורקית לא הצליחה להקרין אתמול מעבר לים, לת"א. כאן נפתח שבוע המסחר בעודפי ביקוש של 232 מיליון שקל מול עודפי היצע ב–30 מיליון שקל בלבד. הביקושים הנכב־רו על ידי הסוחרים בפתיחת רבעון חדש וברוחות החיוביות המנשבות בזירת השלום. מחזור המסחר במני־ות נותר נמוך – 215 מיליון שקל. אולם, אם נביט בגרף של מחזורי

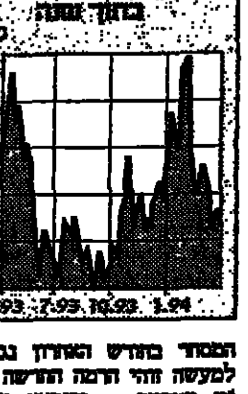

המסחר בחודש האחרון נגלה כי למעשה זוהי הרמה החדשה סביבה נע המחזור – והכנראה שנצטרך להתרגל אליה. ייתכן שמחזורי ה–400 ו–500 מיליון שקל שראינו בדצמבר וינואר הם רמות שיא, והנפח האמיתי של השוק הוא רמות מסחר של 200 ו–250 מיליון שקל.

אם מישהו מחפש סימנים שהענ־יינים בשוק חוזרים למסלולם הוא עשוי למצוא איתות קטן במספר הניירות שקבעו אתמול שערי שיא חדשים. בחודשים האחרונים כמעט שלא היו ניירות שהגיעו לשערי שיא, למעט מניות רביקר ואיילון. אתמול קבעו 8 ניירות, מהם מניית משתנים אחת שער שיא חדש. מד־בר במניות של אגיש, רביקר, תעש ולה־גפיונל, אופציה 4 של גזית, האופציה להמרה של בולוס גד, תמו־פה וקווי אשראי. את המחזור הגבוה בשוק ריכזה אתמול שוב טבע. היא גם הובילה את המניות הבודדות שירדו במשתנים – וזאת, כמובן, בעקבות הירידה שלה בוול סטריט. טבע ירדה ב–4% במחזור של 13 מיליון שקל. את עיקר העניין ב־משתנים ריכזו אתמול מניות הבנ־קים. מניית בנק לאומי התפרצה [illegible] הגליה בעלייה של 3.5%. מנהלי פועלים ובליל שהעו אופטימיות לגבי הצמיחה במשק בשנת 94', הד־

תשואות החזרות שלהם הגליתו להשכיח את התמרים הקודר שצייר מנכ"ל בנק המזרחי דוד בלומברג כמה ימים קודם לכן. עבור מניות בנקים תנודה של 3% ו־3.5% היא חדה יחסית. מי שמאמין בבנקים, המחפש תשואה וסיכון גבוהים יותר, מוצא זאת באופציות הרכש שלהם. אתמול הן הגנו. אופציה 2 של פועלים עלתה ב–20% ואופציה 2 של כלל קפצה ב–17%.

ההתאוששות בקבוצת מאיר עוד רא נמשכה גם אתמול. האם עלתה ב–5.75%, טיבון ויל עלתה ב–10%, פוסידון ב–4% ווילינגר רשמה שער קונים בלבד. במניות הלל נרשם אתמול קונים בלבד בפעם השנייה ברציפות בעקבות הידיעות כי מאיר עזרא מנהלת מו"מ לרכישתה במ־חיר הגבוה ממחיר הבורסה.

נפגעת נוספת של איי.איי.אס שהתאוששה אתמול היא דנבאר 5, שעלתה ב–9.75%. בשבוע שעבר הושלמה הקצאה פרטית של מניות לקבוצה של משקיעים מוסדיים מחברה הבת דנבאר משאבים. המכי־רה של ההנפקה הזלה לפני המפו־לת בבורסה, ושורה של גופים מוסדיים הביעו התעניינות, ונרשמו.

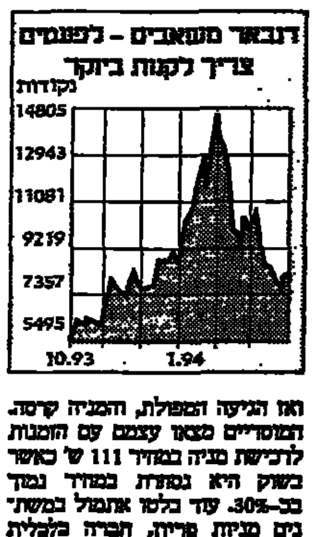

ואז הגיעה המפולת, המניה קרסה. המוסדיים מצאו עצמם עם הזמנות לרכישת מניה במחיר 111 ש' כאשר בשוק היא נסחרת במחיר נמוך בכ־30%. עוד בלטו אתמול במשת־נים מניות פריון, חברה בשליטת הכלל סחר. מניות להדנסיונל עלו אתמול ב־4.57%, והשלימו מהלך של 40% ב־3 שבועות. כזכור, רכש מנכ"ל החברה ד"ר משה פרג חבילה של 120 אלף מניות בטווח מחירים של 1,900 עד 1,970 נקודות באמ־צע מארס. נכון לאתמול יש לפרג רווח תיאורטי של מיליון שקל על הרכישה הזו.

בזירת הכר"ם היו גם אתמול מחזורים נמוכים של 62 מיליון שקל. האווירה בזירה זו השתנתה בצורה קיצונית בחודשיים האחרו־נים: בסוף השנה שעברה ובתחילת השנה היה הכר"ם זירה תוססת עם מחזורי ענק, סיפורים, שמועות, סי־פים, סוסים והתלהבות. את כל אלה לא תמצאו היום בזירה זו. ירידות של 50% ו־60% בעשרות מניות הרחיקו הרבה שחקנים ממנה.

הירידה הבולטת של אתמול הי־תה במניות קומפיוליין, שהציגה ביום ה' דו"חות מאכזבים. קפיצה בהוצאות המכירה הוצ"פ ב–93' – השנה הראשונה שלה כציבורית הי־פילו את הרווח הנקי מ־1.7 מיליון ל–164 אלף שקלים מצומקים. אתמול היא ירדה ב–10%.

טמפו 93' – תוצאות מאכזבות לא הפריעו לה לגייס 50 מיליון שקל

אם מישהו רוצה להוכיח כי במניות סחירות והפסדות יש מיתאם גבוה בין התוצאות הכספיות להתנהגות המניה –שישתדל להציג את חברת טמפו ומנייתה מתפרעת שהוא בודק. משום שאין שלא נהפוך את הנתונים ובכל הגרסה הכי משוגעת שנכונה להתאים לצמד שקוראים לו "טמפו החברה" ו"טמפו המניה" – לא יעזור לנו – לא נצליח למצוא שום משתנה מסביר להתנהגות מניות טמפו בשנה האחרונה.

בגרף "הארץ" ניתן לראות את הזינוק המרהים בשערה של טמפו בחודש אוקטובר שנה שעברה. היו אלה ימים חמים בבורסה, והמניה נקה בטמפו מהיר מרמה של 1,900 נקודות היישר ל־3,600 נקודות. בנובמבר היא הרנסקה, אולם בסוף ינואר שב שמה עמניה לכיוון ה־3,500 נקודות. מפולת פברואר־מארס שמה קץ להילולה והטססת הגן, והמניה הורה אל ה־2,100 – רמת המחירים בהן נסחרה בתחילת 94'.

ומה קרה בטמפו בכל אותה תקופה – האם גם בעסקיה הריאליים היו תהפוכות כאלה? כמובן שלא. אתמול פירסמה טמפו את הדו"חות הכספיים שלה ל–93'. 93' היתה השנה המלאה הראשונה להורדות הפסד – והשורה התחתונה מאכזבת. מכירותיה של טמפו גדלו בשי־עור של 9.3% – למ־נהלי החברה היו ציפיות הרבה יותר גבוהות בתחילת השנה. הגידול במכירות, גם אם היה נמוך בהרבה מהציפיות, גבה מחיר כבר בתוצאות השיווק והמכירה. הקמפיין של הפסד והכנראה גם של ההייניקן היה יקר – הוצאות המכירה והשיווק התנפחו ב–87 מיליון שקל, לעומת 68 מיליון שקל בשנה שעברה ו־47 מיליון שקל ב–91'.

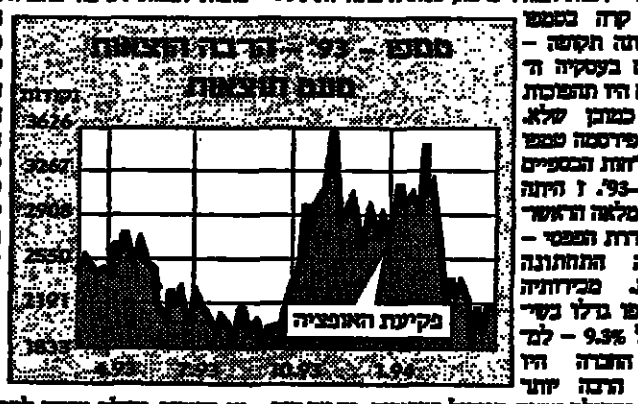

השורה התחתונה היא רווח נקי של 1.7 מיליון שקל, בהשוואה לרווח של 3.6 מיליון שקל ב־92'. לשם השוואה ב–91' – השנה שלפני המפסד, הרוויחה החברה 25.2 מיליון שקל.

התלהבות סביב טמפו נבעה כנראה פחות מהתוצאות הכספיות של החברה ויותר מהאפשרות כי השליטה בחברה תעבור לידי אחד הקונצרנים הגדולים. אולם, מו"מ ארוך שניהלו משפחות יורשי של בורנשטיין בשלהי 93' עם הקונצרנים הגדולים – לא עלה יפה. המשפחות דרשו מחירים מופרזים לטווח השוק. באותה תקופה נסחרה המניה בשווי שוק של כ־140 מיליון דולר. הקונים הפוטנציאלים טענו שהמחיר יקר. היום, כאשר המניה נפלה לשווי שוק של 90 מיליון דולר – נראה כי הם לא טעו בהערכתם. טמפו היא חברת מבוית – אבל 140 מיליון דולר משקפים הרבה מאוד פוטנציאל וקשר מועט עם תוצאותיה הכספיות.

אבל, למרות שאין קשר בין התוצאות הכספיות של טמפו לבין התנהגות המניה, הרי קשר הפוך אפשר למצוא. הפרמיה הגבוהה שהיו מוכנים המש־קיעים לשלם בשנה שעברה עבור מניית טמפו גרמה לכך שאופציה 3 של החברה הומרה למניות. תוספת המימוש של האופציה היתה 2,275 נקודות. כלומר, אלמלא הזינוק של המניה מרמות השפל של 2,000 נקודות בתן דרישה בתחילת השנה – לא היו האופציות מומרות, והזרם בכספי גדול – מימוש האופציות הזרים לקופתה של טמפו סכום אדיר של 51 מיליון שקל.

93' היתה שנה גרועה לטמפו – אבל יש סיבות טובות לצפות לשיפור בחברה ב־94'. הסיבה הראשונה היא שהתוצאות הב־כירה השיווק עשויות לקפוץ, שכן מסע הורדות הפסדי יוריד הילוך. הסיבה השנייה היא שב־94' מתגה טמפו פלסטיק לתוך טמפו – מה שיביא לשיפור בשיעור הרווח הגולמי. סיבה שלישית היא שאי הבהירות סביב השלי־טה בחברה עשויה להסתיים. בשנה שעברה הלך לעולמו מייסד החברה, והיתה אי בהירות גדולה בקשר לעתיד השליטה בה. כיום שולטות בטמפו שלוש משפחות יורשים, כאשר אחת האפשרויות היא שמשפחת פרהורדר תרכוש את השליטה.

וזה מביא אותנו לאופציה אחרת של חברה אחרת. אם משפחת פרהורדר תרכוש שליטה בטמפו היא תעשה זאת דרך חברת גביעות שבבעלותה. גביעות היא חברה גדולה מאוד, אולם טמפו היא עדיין טרף גדול מדי עבור יכולת הבליעה של גביעות. ולכן משפחת פרהורדר זקוקה לכל גרוש שהיא יכולה לקבל. בעוד שבוע יפקעו האופציות של גביעות שאמורות להזרים לחברה 26 מיליון שקל. אבל נכון להבוקר כדאיות ההמרה של האופציה הזאת גבולית מאוד. תוספת המימוש היא 14.4 שקל, שעה שמחיר המניה הוא 14.5 שקל. כדי שגיוס ההון הזה יתבצע צריכה מניית גביעות לעלות בכמה אחוזים טובים. בשנה שעברה הצליחו בעלי השליטה בטמפו להביא להמרה של האופציה – מעניין מה הם יכינו לנו לשבוע הבא.

מדדי המניות – בשבוע

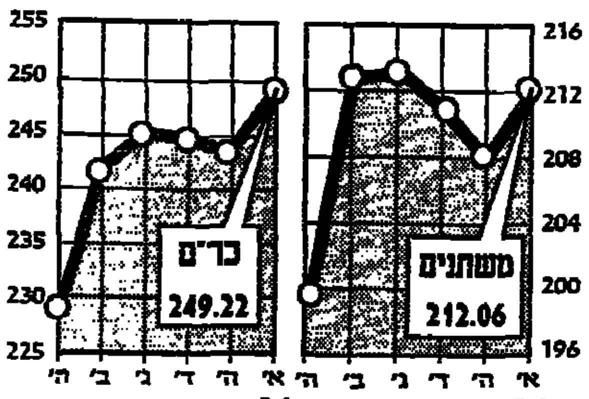

המניות הפעילות במשתנים

מחזור במיליוני ש"ח		
טבע	⇩	12.9
בנק לאומי	⇧	9.9
כור כב	⇧	6.7
ישראמקו	⇩	6.0
אידיבי אחז'	⇧	4.8

המניות הפעילות בכר"ם

מחזור במיליוני ש"ח		
אסותא 1	×	0.9
רוגוזין	⇧	0.8
דריה	×	0.6
רב קר	⇧	0.5
עזרא אגח ב	⇧	0.5

עליות בולטות במשתנים

העלייה ב־%		
פועלים אר"2	⇧	20%
כלל אופ2	⇧	17%
טיבון ויל	⇧	10%

עליות בולטות בכר"ם

העלייה ב־%		
אלבן	⇧	10%
גיליר	⇧	10%
נורדן	⇧	10%

ירידות בולטות במשתנים

הירידה ב־%		
ישראמקו	⇩	6%
יואל	⇩	5%
טבע	⇩	4%

ירידות בולטות בכר"ם

הירידה ב־%		
אופנהיימר	⇩	10%
עמיגר	⇩	10%
המסלול 1	⇩	10%

מדדים מובילים

משתנים	⇧	+1.92%
מעו"ף	⇧	+1.24%
כר"ם	⇧	+2.16%
אג"ח מדדיות	⇧	+0.13%

המסחר במשתנים

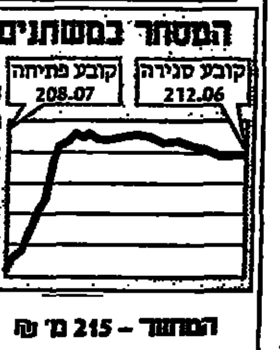

תנועת ניירות ערך

עלו	⇧	731
ירדו	⇩	97
ללא שינוי	×	417

המחזור – 215 מ' ש"ח

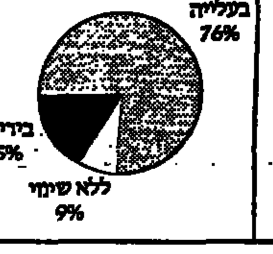

פז חן – הכי ציבורית רוצה להיות יותר ציבורית

שווי שוק

גיא רולניק

חברת פז חן הודיעה אתמול לבורסה, כי היא בודקת אפשרות לביצוע הנפקה פרטית למשקיעים מוסדיים ואחרים של מניות, אג"ח להמרה ואופצי־ות בסכום כולל של 10 מיליון דולר. לצורך זה היא פנתה לחברת אונדרייטינג שוקי הון.

גיוסי הון חוזרים של חברות נסחרות הן תופעה נפוצה מאוד בבורסה בשנים האחרונות. למעשה, מעטות הן החברות הרשומות שלא ניצלו בשנים האחרונות את הנגישות הגבוהה שלהן לציבור לצורך גיוסי הון חוזרים. ראינו גם חברות שמגיי־סות הון פעם שלישית, רביעית ואפילו חמישית.

כאשר חברות מגייסות הון באמצעות מניות או ניירות ערך המירים – החזקות של בעלי השליטה ובעלי העניין מידללות. וכאן החלק המעניין במקרה של פז חן. משום שגיוסי ההון המרובים של החברה ומכירות של מניות על ידי בעלי העניין הפכו אותה לאחד החברות הציבורי־ות ביותר בבורסה.

> **אביב בחר בעיתוי לא רע לממש החזקותיו. הוא מכר במחירים של 9.5–9.8 שקל. המניה אמנם העפילה בסוף השנה לשיא של 1,100 נקודות – אבל נכון להיום היא 10% מתחת למחיר בו אביב מכר את מניותיו**

ציבורית – משום שכיום מחזיק הציבור ב–70% ממניות פז חן. בעלי השליטה בחברה – שושן צבאן, שמעון מבליל והרצל אביב מחזיקים כל אחד רק בכ־10% ממניותיה. הציבור מחזיק במניות החברה בעיקר באמצעות קרנות הנאמנות וקופות הגמל. הצמיחה העקבית שהציגה פז חן בשנים האחרונות משכה אליה הרבה מנהלים בגופים המוסדיים. קבוצת בנק הפועלים היא בעלת המניות הגדולה ביותר בפז חן. השקפת הקרנות שלה מחזיקות ב־12.87% ממניות החברה; קופות בנק לאומי מחזיקות ב–3.31%; קרנות בנל"ל ב–7.46%; הקרנות של אילנות מחזיקות ב–7.2%; הקרנות של הבינלאו־מי מחזיקות ב–6.43% וקופות הבינלאומי מחזיקות ב–1.31%. הנה, למרות שבעלי החברה מחזיקים רק ב–30% ממניותיה הם לא חוששים להידלל עוד בגיוס הון מהציבור.

מבנה ההחזקות בחברת פז חן הוא נדיר. למעשה, החברה נשנית על מספר מצומצם של חברות ישראליות בהן המבנה מזכיר את המודל האמריקאי: קבוצת מנהלים מחזיקה בגרעין שליטה, גופים מוסדיים מחזיקים במרבית הכמות והיתרה מוחזקת על ידי מנהלי תיקים והמשקיעים פרטיים.

למבנה שליטה זה יש כמה יתרונות. הראשון הוא כמובן, הסחירות. לרוב יש מיתאם הפוך בין היקף ההחזקות של בעלי השליטה לבין סחירות המניה. ככל שהם מחזיקים פחות – המניה יותר סחירה. וכאשר המניה יותר סחירה קל יותר לקנות או למכור כמויות גדולות במניה. לרוב יש גם מיתאם בין רמת הסחירות לבין "יעילות" המניה. כלומר, הקשר בין מחיר השוק לשווי הכלכלי של החברה.

יתרון נוסף שיש במבנה השליטה של פז חן נובע מכך שהקבוצה השולטת בחברה מורכבת מ־3 משפחות. כאשר יש כמה בעלי שליטה בחברה קיימת סבירות יותר נמוכה כי בעלי החברות יחלבו את החברה באמצעות משכורות גבוהות. ואכן, המשכורות של המנהלים בפז חן היו תמיד נמוכות.

מי שעוקב אחר חברת פז חן בשנים האחרונות בוודאי זוכר כי היה שם עוד בעל מניות. יוסי אביב. את שמו לא תמצאו עוד ברשימת בעלי העניין בחברה. ב–4 באוקטובר בשנה שעברה מכר אביב את כל מניותיו בחברה (1.2 מיליון מניות) בעסקה מחוץ לבורסה. הרוכשים היו... נכון, קופות גמל, קרנות נאמנות וחברות ברוקרים. כשיוסי אביב מכר את המניות הוא הבהיר: "החברה בעמדת זינוק". ברבעון השלישי של השנה, שדו"חותיו פורסמו לאחר שאביב מכר את המניות, הציגה החברה ירידה ברווח הנקי מ־2.4 מיליון שקל ל־1.9 מיליון שקל. בגרף "הארץ" ניתן לראות כי אביב בחר בעיתוי לא רע לממש את החזקותיו. הוא מכר במחירים של 9.5 עד 9.8 שקלים. המניה אמנם העפילה בסוף השנה לשיא של 1,100 נקודות – אבל נכון להיום היא עומדת 10% מתחת למחיר בו אביב מכר את מניותיו.

עיתוי המכירה של אביב היה מצוין מהיבט נוסף. לפני יותר משנה הגיעו לסיומן 5 השנים הראשונות לרישומה של פז חן בבורסה. כידוע, פטורים בעלי השליטה בחברות תעשייתיות מתשלום מס לאחר 5 שנים. אביב מכר 1.2 מיליון מניות, ונפגש עם 11.5 מיליון שקל במזומן – ומס הכנסה לא היה שותף.

אי.סי.איי – אחזקה בולטת בקופות הבינלאומי

מאת צבי רבין

קופת הגמל של הבינלאומי פירסמה אתמול את רשימת האחזקות שלה. מבדיקה של ההשקעות במניות ישראליות בוול־סטריט עולה, כי בבינלאומי לא אוהבים להשקיע בסקטור זה, והוא מסתכם באחזקה נמוכה מאוד של 0.64% מסך נכסי כלל קופות הגמל של הבנק. סך כל האחזקות מסתכם ב–22 מיליון שקל.

קופות הבינלאומי מחזיקות ב–14 מניות ישראליות, מתוכן 7 השקעות בסכום הנמוך משני מיליון שקל. המניה הפופולרית ביותר בקופות היא אי.סי.איי, בדומה למרבית קופות הגמל בבנקים האחרים. בקופת הבינלאומי מחזיקים ב–5.9 מיליון שקל במניה זו. האחזקה השנייה בגודלה היא מניית איי.איי.אס, שגם היא פופולרית מאוד בקרב הקופות האחרות, ובה השקיעו בבינל' 4.1 מיליון שקל.

אחרי תדיראן, שבה השקיעו קופות הבינלאומי 3.7 מיליון שקל, מגבנו אחזקה שאינה מופיעה באף אחת מן הקופות של הבנקים האחרים – מניית כרמל סבלים. הקופה מחזיקה מניות כרמל ב–1.4 מיליון שקל. עוד מניות שמחזיקים בבינלאומי הן טלרוס, לטאמפרקס, אלאורין, ראורא והאמ.

מניות ישראליות שקופות הבינלאומי אוהבות

	היקף אחזקה	% מנכסי הקופות
אי.סי.איי	5.9	0.17
איי.איי.אס	4.1	0.12
תדיראן	3.7	0.10
מאיטקס	3.0	0.09
כרמל	1.4	0.04
אלסינט	1.0	0.03
טבע	0.9	0.03

ביום שישי נמשכו הירידות בשוק האג"ח בוול־סטריט

השווקים בעולם ובעיקר בארה"ב ימשיכו השבוע לרכז את עיקר תשומת לב הפעילים בישראל. שבוע המסחר בבורסות של ארצות הברית נפתח ביום חמישי בלילה, כאשר מדד הדאו־ג'ונס עשה תפנית חדה מאוד לקראת סיום, ומירידה של 50 נקודות סיים בעלייה קלה. צ'רטיסטים רבים טענו בסוף השבוע כי מהפך זה חשוב מאוד, וייתכן כי הוא מצביע על מגמה חדשה. אולם ביום שישי בבוקר פורסמו בארה"ב שני נתונים חדשים שייתכן שהם משנים את התמונה: משרד העבודה האמריקאי הודיע כי נתוני התעסוקה לחודש מארס עלו בקרוב לחצי מיליון, כפול מהנתון הצפוי. בנוסף, פורסם על עלייה גבוהה בשעות העבודה לשבוע בתעשייה.

הנתונים הכלכליים המתפרסמים בארה"ב ממשיכים להיות חיובי־ים, ולהתמך בהערכה שהכלכלה צומחת בקצב מהיר. עמדת הפדרל רזרב היא, שקצב הצמיחה הנוכחי מתון בעובר סכנה ממשית להתגברות קצב האינפלציה. הפדרל רזרב לא יניח לכך לקרות ולכן הוא מעלה את שערי הריבית לטווח קצר. לפיכך, הנתונים הכלכליים החיוביים מתפרשים כמסוכנים מבחינת האינפלציה, ונוצרת ציפייה שבעקבותיהם ימשיך הפדרל רזרב להעלות את שערי הריבית בקרוב.

בעקבות הנתונים החיוביים נרשמו ירידות מחירים בשוק האג"ח. אך צריך לזכור כי המסחר אורך כשעתיים בלבד ופעילות הפעילים היו מועטה. התשואה באג"ח ל–30 שנה עלתה ל–7.28%; באוקטובר 93' הגיעה התשואה על אג"ח אלו לרמה הנמוכה של 5.78%.

ביום שישי לא נערך מסחר בבורסות בארה"ב, והיום הוא ייפתח מחדש. בסיכום שבועי ירד מדד הדאו־ג'ונס ב–139 נקודות (3.2%) – 8.5% פחות מנקודת השיא שלו ב–31.1.

רוב הבורסות הגדולות באירופה ירדו השבוע. באנגליה קיים חשש למעמדו של ג'ון מייג'ור האילו בגרסת החששים שראש הממשלה מוותר לקבוצות לחץ כדי לקדם את סיכויו בבחירות לנשיאות. בגרמניה היתה הבורסה יציבה על רקע ירידה בקצב האינפלציה. באיטליה עלתה הבורסה מתוך תקווה שהתבצעה בבחירות, ברלוסקוני, יצליח להרכיב ממשלה, ולהוציא את איטליה מהמשבר הכלכלי.

אינטגרל
תוכנה חזקה !!!
לעסק שלך

עובדת אצל יותר מ–1,200 משתמשים.
ניהול מכירות, קופה,
ספקים, שיקים, מלאי,
רכש, שרות ורשתות

אינטגרל לכל סוג עסק:
סיטונאים, סוחרים, יצרנים, אירגונים, מעבדות-שרות, משווקים, מחשבים, אופנה, חלפים, מזון, ציוד משרדי ועוד...

אינטגרל כוללת:
חשבוניות, קבלות, הפקדות, דוחות, חייבים, לקוחות, פריטים, מלאי, מחסנים, הדפסת שיקים לספקים, עץ מוצר, כרטיסי עבודה.

אינטגרל מעבירה להנה"ח:
חשבשבת, מסר, מיכפל, תרשיש, פיננסית... ותואמת ל-14 תוכנות!

חדש !!!
גרסה מיוחדת לרואי חשבון ולעוסקים על בסיס מזומן, להפקת חשבוניות מס אוטומטיות לפי תאריכי פרעון של כל שיק.

כיף לעבוד איתה, וקל להפעיל אותה !

א.ח.ש.ב. מחשבים בע"מ –
גאולה 10 א', טל. 03-5102610 (6 קוים)

אורן

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הקופות והקרנות – מדיניות השקעה זהה במניות הישראליות בוול סטריט

מעבר לדלפק

צבי רבין

בקופות הגמל של לאומי לא אוהבים מניות ישראליות שנסחרות בוול סטריט. החזקותיהן נמוכות מאוד יחסית לנכסי שאר הקופות, והן משקיעות ב-7 מניות בלבד. ההחזקה הגדולה ביותר היא במניית תדיראן, בה מחזיקות הקופות ב-23.3 מיליון שקל.

אך לא רק הקופות של לאומי אוהבות את מניית תדיראן. גם בקבוצת קרנות הנאמנות של הבנק – קבוצת פסגות – תדיראן היא המניה הגדולה ביותר מבין הישראליות, בהיקף של 45.2 מיליון שקל. בלאומי פיא תדיראן היא המניה השנייה הגדולה מבין ההחזקות הזרות – 13.7 מיליון שקל. בקופות גם לא מאמינים בהשקעה במניות הנסחרות במקביל בשתי הבורסות – תל אביב וניו יורק – ומעדיפים לרכוש אותן ישירות בבורסה של תל אביב. במניות, אלרון, אלביט, ובמניות בנוסף לקופות אין כלל החזקות בוול סטריט.

מבדיקה דומה שנעשתה בקרנות הנאמנות שמנהל הבנק, ניתן למצוא מקרים אחרים בהם יש הקבלה בין הקופות לקרנות, כמו החזקה בולטת באותה מניה, או מדיניות השקעה זהה.

גם הקרנות במעט ולא משקיעות במניות ארביטראז'. קבוצת לאומי פיא מחזיקה פחות ממיליון שקל במניית אלביט; קבוצת פסגות מחזיקה ב-1.8 מיליון שקל במטבע.

סאיטקס היא המניה השנייה בגודלה בקופות הגמל של לאומי, אך סביר להניח שהחזקה היתה גדולה יותר בעבר, ועם ירידת מחיר המניה ירדה במקביל ההחזקה. היקף ההחזקות של פסגות בסאיטקס קטן מאוד – 4.1 מיליון שקל. בלאומי פיא, לעומת זאת, סאיטקס היא המניה הגדולה ביותר עם החזקות ב-16.5 מיליון שקל. באלסינט מחזיקות גם הקופות וגם הקרנות החזקות בינוניות.

בקופות הגמל של לאומי משקיעים, כאמור, במניות ישראליות מעטות, ואילו בקרנות של פסגות משקיעים ב-28 מניות ובפיא ב-22 מניות. השקעה מפוזרת זו נובעת, בכל הנראה, מקיומן של כמה קרנות נאמנות שמתמחות בהשקעה בחו"ל. הבדל נוסף בין הקופות לקרנות הוא בהשקעה גדולה במניות עם פוטנציאל צמיחה גבוה ושווי שוק נמוך, ואילו בקופות יש רק שתי מניות כאלו אקוויטומד ואי.אם.בי. בקרנות, לעומת זאת, מספרן גדול יותר במקביל לאחוז החזקה גבוה. פיא משקיעים בראגא, אורבטק, המיטוד הדיגיטלי, אקיונטיקס ולאוכסופטיקס. בפסגות ניתן למצוא החזקות גדולות בדי.אס.פי.אם.איי, בי.טי.אר, פארמוס, קרשים ולסלומה.

מעניין לראות כי בפסגות משקיעים גם במניות בהן משלמים מס של 5%, בעיקר מי.אי.אס – 15 מיליון שקל, אמפל – 13 מיליון שקל, והחזקה קטנה בגאשי.

בקרנות המזרחי אוהבים את אי.סי.איי

מזרחי: בקופות ובקרנות הנאמנות של בנק מזרחי מספר ההשקעות במניות הישראליות דומה – כ-23. הרשימה דומה מאוד, אולם באופן פיזור ההשקעה בין המניות ניכר הבדל גדול. ההחזקה הגדולה ביותר בקופות היא מניית איי.איי.אס, וההחזקה הגדולה ביותר בקרנות היא מניית אי.סי.איי – 16 מיליון שקל.

המניה השנייה בהיקף ההחזקות בקרנות היא איי.איי.אס – 12.5 מיליון שקל. שאר ההחזקות הגדולות בקרנות הן תדיראן, לאופטרונקס, אלסינט וסלומה. יתר ההחזקות הגדולות בקרנות הן אי.סי.איי, תדיראן, אם סיסטם ובי.טי.אר.

מי מחזיק מה – בוול סטריט

מניה	מזרחי שווי 31.12.93	מזרחי שווי 1.4.94	מזרחי % אחזקה בני"ע זרים	לאומי שווי 31.12.93	לאומי שווי 1.4.94	לאומי % אחזקה בני"ע זרים	דיסקונט שווי 31.12.93	דיסקונט שווי 1.4.94	דיסקונט % אחזקה בני"ע זרים	פועלים שווי 31.12.93	פועלים שווי 1.4.94	פועלים % אחזקה בני"ע זרים
אי.סי.איי	7.6	7.0	8.2%	1.2	1.0	2.4%	38.6	35.0	68.7%	86.1	78.0	22.7%
סאיטקס	1.3	1.3	1.4%	12.2	12.2	24.0%	–	–	–	46.5	46.5	12.2%
טבע	1.8	1.5	2.0%	–	–	–	–	–	–	42.5	35.5	11.2%
אלסינט	3.1	2.0	3.4%	5.43	2.6	11.1%	11.6	7.8	20.7%	26.4	17.3	6.7%
איי.איי.אס	29.3	9.5	31.3%	–	–	–	–	–	–	23.2	7.6	6.1%
תדיראן	8.8	6.3	9.4%	23.3	16.3	48.0%	0.4	0.3	0.7%	58.6	42.3	15.4%
לנבק	0.1	0.1	0.1%	4.6	3.5	9.4%	1.6	1.2	2.9%	12.4	9.6	3.3%
אבן סיסטם	6.3	3.6	6.8%	–	–	–	–	–	–	–	–	–
בי.טי.אר.	6.1	3.2	6.5%	–	–	–	–	–	–	22.1	11.8	5.8%
ראגא	4.2	2.7	4.5%	–	–	–	–	–	–	2.8	1.8	0.7%

% אחזקה – אחוז אחזקה מתוך סה"כ אחזקות בני"ע בוול סטריט.
שווי – שווי החזקה במליוני שקלים.

אנדין – פגר בורסאי נוסף שקם לתחייה

מאת שלמה פרידמן

בשנים האחרונות ממעטות חברות להיכנס לתהליך של פירוק (תהליך המקביל לפשיטת רגל אצל אנשים). ראשית, רוב החברות הראו בשנים האחרונות עלייה בהכנסותיהן וברווחיהן. המשק הישראלי צמח והדבר מתבטא היטב בתוצאות הכספיות של החברות. אלא שגם החברות שנקלעות לקשיים אינן מתפרקות בדרך כלל. שלד בורסאי, מסתבר, הוא נכס בפני עצמו.

הניסיון מלמד כי לחברה הנמצאת בקשיים יהיו תמיד קופצים שישמחו לרכוש את השלד הבורסאי. כך קרה לחברת אטאס. החברה נקלעה לקשיים, המסחר בה הופסק לזמן ממושך ובסופו של דבר נרכשה והפכה לאחר הרכישה לחברת מבטח שמיר. גם חברות ויקטור, רשף ורסקו נקלעו לקשיים, נרכשו ופתחו דף חדש בחייהן הבורסאיים. לשלד הבורסאי, כאמור, ערך רב, במיוחד כאשר מדובר בחברה תעשייתית. בדרך כלל הקומבינציה היא רכישת גרעין השליטה בחברה והנפקה מיד לאחר מכן. אלא שיש גם שיטה אחרת. הקצאת מניות תמורת חברות, עסקים, נדל"ן או נכסים אחרים שבידי המשקיע. היתרון הגדול טמון במיסוי. משקיע המוכר נכס לחברה בה הוא מחזיק ב-90% או יותר לאחר המכירה, פטור ממס על המכירה. אם מדובר בחברה תעשייתית הרי שלאחר 5 שנים יהיה המשקיע פטור מרווחי ההון שייווצרו לו ממימוש ההשקעה.

כיום רשומות למסחר מניות של שלוש חברות בהפסקת מסחר ממושכת: הסנה, עיס ואנדין. באחרונה כבר רואים את האור בקצה המנהרה. לאחר כמעט שנתיים של הפסקת מסחר ממושכת, התקיימה אתמול חלוקת מניות הסנה, והבוקר מתקיים הליך איחוד ההון בחברה. כל מניה בת 5 שקלים ע.נ. תהפוך ל-5 מניות בנות 1 שקל ע.נ. בקרוב צפויות מניות ה-1 לשוב ולהיסחר באולמות המסחר באחד האם, לאחר כמעט שנתיים של "הפסקת מסחר".

הפסקת המסחר במניות אנדין הוחלה ביוני 92'. אלא שהבעיות החלו עוד קודם לכן. לאחר שנים של הפסדים מתמשכים העבירה החברה במארס 92' הודעה לבורסה לפיה היא נמצאת בקשיי חיסכון ויעול משלהי שנת 91'. היה זה איתות חזק למשקיעים למה שצפוי לקרות. בהודעה נאמר, כי "החברה נמצאת במשא ומתן עם משקיעים וזכיינים בדבר הקצאת מניות פרטית, שתאפשר לה לשפר את מבנה ההון. אולם אם תוכניות אלה לא יצאו אל הפועל אין ודאות כי החברה תגיע לתזרים מזומנים חיובי שיאפשר החזרת חובותיה".

כמה שבועות לאחר מכן נודע כי קבוצת משקיעים בראשות ד"ר יהודה שנהב תנסה להציל את החברה המתמוטטת. ד"ר שנהב, שהיום מעורב בהשתלטות על חברות יצהר וליפשיר, התכונן יחד עם קבוצת המשקיעים אותה אירגן להשקיע 3.25 מיליון דולר תמורת אג"ח להמרה ומניות. אולם בסוף אפריל התקבלה אצל החברה תביעת הפירוק אותה הגישה חברת קשר בראל (אחת מנושות החברה) וההסדר עם שנהב ירד מהפרק.

בתחילת יוני 92' הופסק, כאמור, המסחר בניירות הערך של החברה. אנדין, שהגישה את דו"חותיה ל-91' באיחור, דיווחה על הפסד של 9 מיליון שקל (בשקלים של דצמבר 93'). עוד הודיעה החברה כי תתקשה לפרוע את איגרות החוב שעמדו להיפרע באוגוסט 92'. יחד עם זאת הודיעה אנדין כי היא מתחילה במגעים על מנת להגיע להסדר נושים.

ביולי 92' נפתח הליך של כינוס נכסים בחברה. כדי בכך הודיעה חברת תיא כי היא שוקלת לרכוש אותה. בנובמבר אותה שנה נחתם סופית הסדר הנושים, כאשר בית המשפט מאשר אותו. על פי ההסדר מכרה אנדין את עסקי התכשיטים שלה, שכללו את המפעל, המלאי, אמצעי השיווק בחנויות, השמות המסחריים והמוניטין לחברת גוהתאלי הזהב תמורת 1.35 מיליון דולר. כחלק מההסדר הנושים סוכם כי תיא תעביר 2.6 מיליון דולר כאשר התוכנית היתה שבסיום ההסדר תחזיק תיא 90% מהון המניות של אנדין.

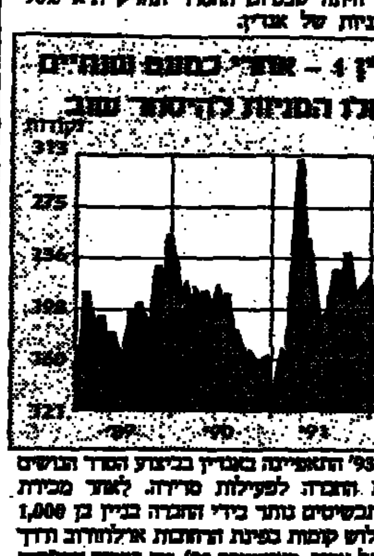

שנת 93' התאפיינה באנדין בביצוע הסדר הנושים וההחזרת החברה לפעילות סדירה. לאחר מכירת עסקי התכשיטים נותר בידי החברה בניין בן 1,000 מ"ר בשלוש קומות בפינת הרחובות אילוחרוב ודרך חיפה בתל אביב. באוקטובר 93', עם פירסום הדו"חות הכספיים של אנדין למחצית הראשונה של השנה, נמסר כי בין היתר נשקלת האפשרות להעביר לאנדין את פעילותה של תיא בתחום התקשורת. תיא מחזיקה ב-50% ממניות אולפני הרצליה וב-60% ממניות האולפנים המאוחדים. האולפנים, שהסבו בעבר הפסדים לתיא, צפויים לעבור לרווחים בעקבות הפעלת ערוץ 2.

לפני כחודש פירסמה אנדין את דו"חותיה לשנת 93'. בשנה זו עברה החברה, לאחר שנים רבות, לרווח. הרווח הנקי הסתכם ב-225.2 אלף שקל. ב-92' עדיין הפסידה החברה 12.6 מיליון שקל וב-91' 9 מיליון שקל. בעקבות הזרמת ההון שעשתה תיא יצאה אנדין מגירעון בהון העצמי והוא הסתכם ב-31 בדצמבר 93' ב-1.5 מיליון שקל. לחברה יתרת הפסדים צבורה של 27.9 מיליון שקל.

רוב רכושה של אנדין הוא הבניין בתל אביב. מבנה זה הושכר בסכום של 540 אלף שקל לשנה. בספרים הוא רשום ב-7.1 מיליון שקל. גורמים בענף הנדל"ן העריכו את שווי הבניין, לפי מיקומו, בלפחות 3 מיליון דולר. גם החובות הגדולים לבנקים, לספקים ונותני שירותים, לעובדים, לחברות מוחזקות והתחייבויות אחרות נמחקו בעקבות השלמת הסדר הנושים. בסוף 93' היו ההתחייבויות לגורמים אלה 392.5 אלף שקל בלבד, לעומת 22.7 מיליון שקל בסוף 92'. לעומת ההתחייבויות הזרות שקטנו, חייבת החברה 6.3 מיליון שקל לבעלי עניין. ההלוואה היא מהחברה האם תיא, והיא צמודה למדד ללא מועד פירעון קבוע.

פלטוב – כושר הייצור באנגליה יוכפל ב-94'

רו"ח כספי
שלמה פרידמן

כשיצאה פלטוב לבורסה, בימים הראשונים של ינואר 94' לא היתה למרבית התמורה ייעוד מוגדר. 67 מיליון שקל גייסה החברה בבורסה, מתוכם נשארו לה כ-63 מיליון שקל בכסף. מחיר ההנפקה נקבע אז ב-16% מעל המינימום ושיקף שווי של 351 מיליון שקל שנתן השוק לחברה. ירידות השערים מאז לא פסחו גם על מפעל לוחות הפלסטיק הקיבוצי. עכשיו אפשר לקנות מניות של החברה במחיר המשקף שווי שוק של 265 מיליון שקל.

אולי אלה הם הזכרונות המרים מימי 83' ואולי סיבה אחרת – רק חלק מכספי ההנפקה הושקע בבורסה מה שגרם לה להפסד של 600 אלף שקל בלבד. יחסית לתמורה כולה מדובר בפחות מ-1%. אלי הרומי, יו"ר החברה, סירב לפרט מה היתה ההשקעה בניירות ערך: "חלק מכספי ההנפקה הועבר לניהול תיקים וכתוצאה מכך נגרמו הפסדים של 500 אלף שקל. רוב הכסף הופקד בפקדונות בנקאיים בבנקים", הוא אומר.

פלטוב מרוויחה על ירידה ניכרת בתוצאות השורה התחתונה. על פי דו"חות הפרופורמה הסתכם הרווח הנקי ברבעון האחרון של 93' ב-2.7 מיליון שקל לעומת 4.6 מיליון שקל במקביל. ירידה זו ברווח באה למרות עלייה קלה בהכנסות, שהסתכמו ב-36.6 מיליון שקל ברבעון הרביעי של 93' מול 35.3 מיליון שקל במקביל. הרומי מסביר כי הירידה ברווח נובעת מתחרות גוברת באירופה. ואכן, שיעור הרווח התפעולי ירד מ-35% ברבעון הרביעי של 92' ל-30% ברבעון הרביעי של 93'.

למרות שבתשקיף לא הוגדר ייעוד למרבית כספי ההנפקה (20 מיליון יועדו להחזר הלוואות) החברה מדווחת בדו"ח כי היתרה תשמש לפירעון הלוואות זמן ארוך עם סיום המשא ומתן עם הבנקים, למימון פעילות שוטפת של החברה ולאפיקי השקעות אחרים.

פלטוב שותפה ב-49% במפעל הזהה לייצור לוחות PVC באנגליה. המפעל הוקם באוגוסט 92' ו-93' היתה שנת הפעילות המלאה הראשונה שלו. חלקה של פלטוב ברווח הנקי של המפעל הסתכם ב-300 אלף שקל. כושר הייצור של המפעל באנגליה יוכפל ברבעון השני של 94', עם הפעלת קו ייצור נוסף.

מקום אחר בו עוסקת פלטוב להתרחב הוא הודו. כבר בתשקיף נאמר כי החברה מתכננת להקים במדינה זו מפעל נוסף. "המשא ומתן נמשך ונמצא בשלבים מתקדמים. על פי התכנון יהיו במפעל שני קווי PVC וקו פוליקרבונט אחד. התשתית תהיה ערוכה לקלוט ארבעה קווי PVC ושני קווי פוליקרבונט", אומר הרומי. על פי התוכנית תהיה פלטוב שותפה ב-50% במפעל כאשר השותף השני יהיה גורם מקומי.

בסיכום שנתי הסתכם הרווח הנקי פרופורמה של פלטוב ב-13.7 מיליון שקל ממחזור מכירות של 130.7 מיליון שקל מול רווח נקי של 13.3 מיליון שקל ממחזור של 125.1 מיליון שקל ב-92'.

הרווח למניה פרופורמה היה 0.71 שקל ב-93' מול רווח של 0.68 שקל למניה ב-92'.

צור שמיר אופציה – תיקון טעות

אופציה 3 של צור שמיר, אשר הופיעה בטבלת "אופציות עם סיכויי המרה נמוכים", מקנה למממשים אותה שתי מניות ולא מניה אחת, כמו מרבית האופציות הנסחרות. כיוון שכך, נמצאת האופציה עמוק בתוך הכסף, ואם לא יחול שינוי בלתי צפוי נראה עתה כי סיכויי ההמרה שלה גבוהים, ולא כפי שפורסם.

שחיקה בקול

בעוד שבתחילת המסחר עלו מחירי אופציות הקול, לקראת הסיום הם נשחקו באופן ניכר. השחיקה בשערי הקול בסיכום האחרון (במיוחד על האופציות שמחוץ לכסף) היתה יכולה להיות גדולה יותר, אלמלא הופיעו שחקני ארביטראז' בקנייה לאחר שמכרו מוקדם יותר מניות מעו"ף שהיו בהחזקותיהם.

בניי צימר ויצחק ויניש מקפיטל ציינו כי מחירי אופציות הפוט בתוך הכסף נשארו גבוהים יחסית, עקב המכירות של אותם שחקני ארביטראז'.

גורם זה תרם לשונות הגדולה בין עליית מדד המעו"ף (+1.24%) ומדד המניות (+1.92%). מכירת מניות המעו"ף על ידי שחקני הארביטראז' מנעה מהמדד לחצות את קו 210 הנקודות, למרות הציפיות שנרשמו לקרנות המעו"ף שהופיעו בשוק במגמת רכישה.

תוצאות המסחר באופציות מעו"ף אתמול

שם האופציה	שער בסיס	מחיר קובע	שינוי בנקודות	שינוי באחוזים	מחיר נמוך	מחיר גבוה	מחזור ביחידות	תמורה בשקלים	פוזיציות פתוחות
MAY C 001	20500	21000	500	2.44	21000	21000	11	231000	848
MAY C 120	9000	9094	94	1.04	9020	9100	35	517540	146
MAY C 190	2620	2720	100	3.82	2720	2920	113	315580	2573
MAY P 1 90	490	460	30	-6.12	350	460	544	220270	5559
MAY C 200	2037	2031	6	-0.29	2020	2400	242	504400	3097
MAY P 2 00	871	744	127	-14.58	680	760	341	242000	2590
MAY C 210	1440	1400	40	-2.78	1390	1710	336	521820	4499
MAY P 2 10	1350	1200	150	-11.11	1040	1210	432	484700	2861
MAY C 220	983	927	56	-5.7	920	1180	719	759230	6654
MAY P 2 20	1894	1713	181	-9.56	1500	1740	298	460450	2507
MAY C 230	598	539	59	-9.87	530	710	785	462140	8085
MAY P 2 30	2511	2333	178	-7.09	2180	2340	155	346000	2243
MAY C 240	350	350	—	—	340	420	642	248855	5688
MAY P 2 40	3320	3040	280	-8.43	2700	3060	121	348280	1803
MAY C 250	204	199	5	-2.45	195	250	276	62175	5161
MAY P 2 50	4100	3820	280	-6.83	3600	3860	48	177940	1338
MAY C 260	135	125	10	-7.41	120	160	570	79240	7617
MAY P 2 60	4990	4851	139	-2.79	4420	4880	62	289700	1849
JUL C 001	20583	20940	357	1.73	20760	21000	4	83760	6
JUL C 120	9037	9037	—	—	—	—	—	—	53
JUL C 190	3148	3480	332	10.55	3440	3540	41	142340	84
JUL P 1 90	850	750	100	-11.76	710	750	42	30740	211
JUL C 200	2627	2802	175	6.66	2800	3000	79	225560	105
JUL P 2 00	1204	1030	174	-14.45	1050	1050	20	20600	127
JUL C 210	2015	2265	250	12.41	2200	2400	24	55780	148
JUL P 2 10	1693	1483	210	-12.4	1400	1490	58	84040	157
JUL C 220	1530	1697	167	10.92	1660	1730	150	255200	242
JUL P 2 20	2189	1974	215	-9.82	1900	2000	96	185540	165

עמודות ופמוטים, עיגולים וצלבים

בעוד שערי הפתיחה והנעילה ושערי השיא והשפל שרושמים מניה או מדד־מניות בימות מסחר, הם נתונים חלוטים וחד־משמעיים, אימצו טכנאי־שוקים גישות גרפיות מגוונות כדי להמחישם

מזווית טכנית

רפי פרסיץ

תצוגת העמודות הקלסית (BAR CHART) היא אולי המקובלת ביותר על טכנאים העוקבים אחרי התנהגות שערי מניה, מדד, או סחורה לאורך זמן.

עמודה היא קו אנכי שקצותיו מסמנות את השער הגבוה שרשמו המניה או המדד בימות מסחר (או בכל יחידת זמן אחרת). תחתית העמודה מסמנת את השער הנמוך באותו יום. המעוניין לסמן את שער הנעילה יוסיף לעמודה קו אופקי קטן, הנוטה ימינה. המעוניין לסמן את שער הפתיחה יוסיף קו אופקי קטן הנוטה שמאלה (חלק עליון בתרשים 1).

כדי להבהיר את התנהגות שעריה של אותה מניה למחרת, יש להוסיף עמודה חדשה לימינה של העמודה הראשונה; וכן הלאה.

הפער הנוצץ בין שער מניה, שנסוג מ-258 ל-253 נקודות, זהה לפער הנוצץ בין שער של 158 לשער של 153 נקודות. אבל, במונחים יחסיים, מסתכמת נסיגה מ-258 ל-253 נקודות ב-1.94%, בעוד שנסיגה מ-158 ל-153 נקודות משקפת הצטמקות ב-3.27%

המפתח להבנת עקומי עמודות נעוץ באיתור תבניות צאן ברזל, החוזרות ונשנות לעיתים תכופות. על תבניות אלה תהיה לנו הזדמנות להתעכב בקרוב. הפעם נייחד את הדיבור לכמה מן החלופות לעקומי עמודות, שגם להן קהל נאמנים לא קטן.

צלבים ועיגולים

הניגוד הבולט בין הסידרי תצוגת הצלבים והעיגולים לסידרי תצוגת העמודות והפמוטים (ראה להלן) נובע מחילוקי דעות נוקבים הנוצצים ביניהם באשר לחשיבותו של גורם הזמן: עמודאים ופמוטאים מייחסים חשיבות מכרעת לגורם הזמן ומקפידים לציין את תלויותיהם בעקומיהם על־ידי הקצאת עמודה נפרדת לכל יממת מסחר/יחידת זמן, משמאל לימין, לרוחב ציר־זמן אופקי.

לעומתם, מתעלמים בליל צלבנים ומעגלים מגורם הזמן ומתמקדים בתנודות שערים נטו. רק כשמתרחשות תנודות שערים משמעותיות (בעיניהם), הם מסיטים את צלביהם ועיגוליהם לטור הזמני השכן.

מכאן, שכשמע רב תנודות עשויים צלבנים ומעגלים למלא טורים רבים בגליונותיהם, בעוד שכשבוע שבו מורשים שערים לכאן ולכאן, ימלאו טורים ספורים בלבד.

צלב הוא סימן לשער עולה. עיגול הוא סימן לשער יורד. בטרם ישרטטו עיגולים או צלבים חדשים, שומה על המאמצים שיטת תצוגה זו לתתום לעצמם שני קני־מידה, שהם בהכרח שרירותיים:

● את שיעור התנודה (בעגתם: הקופסה) שיצריך/יחייב הוספתו של צלב/צלבים או עיגול/עיגולים לטור קיים.

● את שיעור התפנית, או המהפך (כלומר, את מספר הקופסאות, שצריך שער לטפס או לסגת, בטרם יתנכו טור חדש לימינו של הטור הקודם.

לאתר פריצות

משאת נפשם של טכנאי עמודות וטכנאים הסוגדים לצלבים ולעיגולים היא לחוך עמודות חדשות אחרי שמסתמנת פריצה של קו־מגמה משמעותי – בין מחסום התנגדות, בין מחסום תמיכה. שתי הדוגמאות מובאות בתרשימים 2 ו-3.

אחד מיתרונותיה של תצוגת צלבים ועיגולים (משמונת היטב) טמון בכך שתג"ר היא מאפשרת להבחין בפריצתם של קוי־מגמה משמעותיים בטרם נראית הפריצה לעין בעקומת־עמודות קלסית.

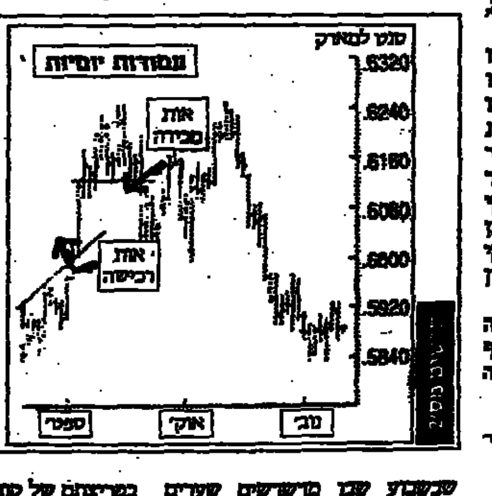

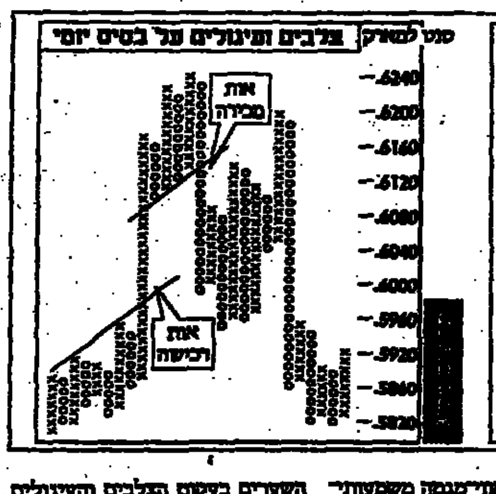

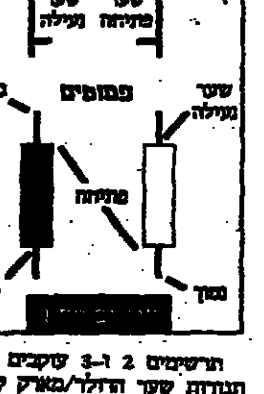

תרשימים 2 ו-3 עוקבים אחרי תנודות שער הדולר/מארק לאורך תקופה של כשלושה חודשים אשתקד. בשניהם נקבע המארק בסנטים אמריקאיים, כשגודל הקופסה נקבע ל-0.20 סנט ושיעור התפנית – שלוש קופסאות, שהן 0.20X3 סנט, שהם 0.60 סנט.

אם נשווה את תצוגת תנודות השערים בעקום הצלבים והעיגולים (תרשים 3) לתצוגת השערים בעקום העמודות היומי (תרשים 2), נבחין כי האות למכירת המארק מול הדולר ניתנה, בעקום הצלבים והעיגולים, כשנפרץ קו המגמה בן 45 המעלות בסביבות 61.35-61.40 סנט למארק. בעקום העמודות ניתן את המכירה למארק מול הדולר באיחור־מה, ברמה של 61.15-61.20 סנט למארק.

דין דומה חל על האות לרכישת המארק מול הדולר, שהקדימו בשעת הצלבים והעיגולים את האות שהקרין עקום העמודות.

שלושה עורבים וכוכב אחד

ככל שנשמע הדבר תמוה, קדמה תצוגת העיגולים והצלבים, שנולדה בין 1880 ל-1890, לתצוגת העמודות, שנולדה בסוף המאה שעברה. תצוגת הפמוטים היפאנית, שהמציאו סוחרי־אורז במזרח הרחוק לפני מאות בשנים, עתיקה משתיהן גם יחד. בעשור האחרון קנתה לה תצוגה זו שביתה במערב – בין כשיטה עצמאית, בין כתוספת ומשלימה של תצוגת העמודות היותר מקובלת.

לוח תצוגת הפמוטים טמון ביחס בין שער הפתיחה לשער הנעילה. בכשיות העמודות, מייצג אורכו של הפמוט, הצרכב מנר (גוף הפמוט) ומפתילים (צללי הפמוט), את טווח המסחר היומי.

כשגבוה שער הנעילה משער הפתיחה, מותירים פמוטאים את גוף הנר חלול (לבן). כשנמוך שער הנעילה משער הפתיחה, צובעים פמוטאים את גוף הנר בשחור. הפתילים מעל ומתחת לגוף הנר (צלליו של הנר) מבצירים את שערי השיא והשפל שקבעו המניה או המדד בימות מסחר אחת.

דיון מנומק במגוון איתותיה ושמותיה של תורת הפמוטים (שמונים מהם נעה בין 100% ל-0%) חורג הרבה מתחומיה של סקירה כללית זו, שנועדה לידע את הטכנאי הקלסי בעיקריה. למען הסדר הטוב, נציין כי תורה זו חובקת לא פחות מ-62 תבניות־יסוד, כשכל תבנית מנגה בין פמוט בודד לארבעה פמוטים הסמוכים זה לזה. אחדים מכינוייהן של התבניות הרווחות (שכמה מהן מובאות בתרשים 4) ציוריים למדי: קבר הזוגי, כוכב הבוקר, כוכב הערב, שלושה עורבים שחורים, בריך הפוך־הכוס, והג'י ארוך־רגליים, ועוד.

תצוגת העיגולים והצלבים, שנולדה בין 1880 ל-1890, קדמה לתצוגת העמודות, שנהגבה בסוף המאה שעברה. תצוגת הפמוטים היפאנית עתיקה משתיהן

יזוי ההבדל הקטן

לא הכל חלק ומוסכם בעולמם הייחודי של עמודאים, פמוטאים, צלבנים ומעגלים. הדיבים אמורים לא רק בקריאתם, ובפירוש משמעותם הצורנית, של עקומים, פמוטים, עיגולים וצלבים, או במסקנות התפעוליות שראוי להקיש מהם – אלא גם בעצם תצוגתם.

סלע מחלוקת אחר נוגע לקנה־מידה. אף שהמרחק המשתרע בין שער של 80 לשער של 100 (20 נקודות) זהה למרחק הנוצץ בין שער של 100 לשער של 80, מייצג מהלך מ-80 ל-100 נקודות עלייה ב-25%, בעוד שמהלך זהה מ-100 ל-80 נקודות מסתכם בירידה של 20%. הראויים שני מהלכים אלה שיוצגו אותם בקנה־מידה גרפי זהה, או שמא ראוי להבחין, גרפית, ביניהם? הוא הדין לגבי הפער הנוצץ בין שער מניה, שנסוג מ-258 ל-253 נקודות, והמבטא נפילה ב-1.94%, לתנודה זהה, בת חמש נקודות, מ-158 ל-153 נקודות, המבטאת נפילה ב-3.27%. הראוי להמחיש את שתי התנודות, הזהות לכאורה, בתצוגה אריתמטית, כפי שנוהגים טכנאים מן המניין? או שמא מוטב, במיוחד כשמדובר בתקופות יותר ארוכות, להעדיף תצוגה לוגריתמית, כפי שנוהגים מהדרין?

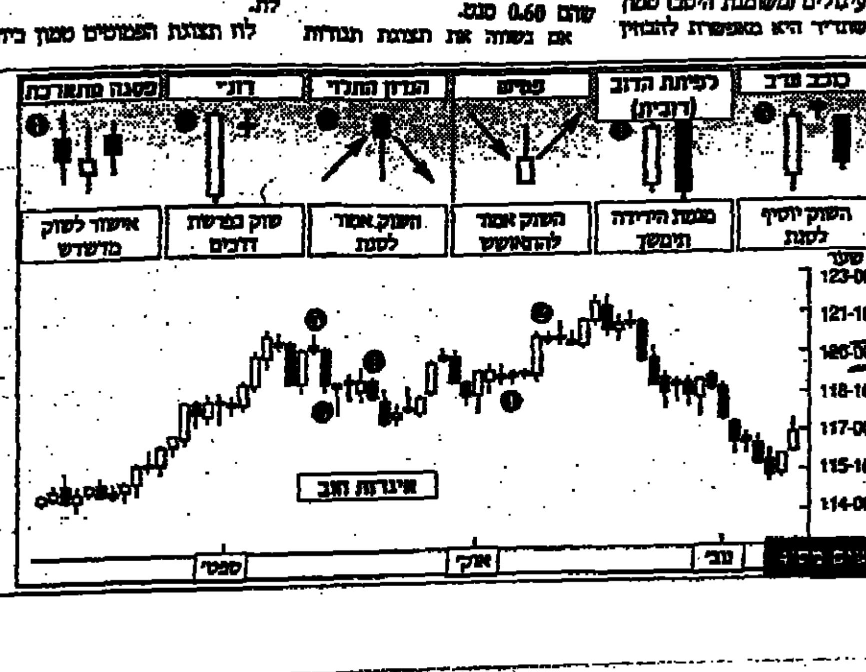

כל חתיכה שוכבת אצלנו חודש לפני שהיא מגיעה לצלחת.

זהו, פחות או יותר, תמצית ההצלחה שלנו. אתה בוודאי יודע שסטייק משובח תלוי לא רק באיכות הבשר, אלא גם ביישון נכון. ממש כמו ביין, לכל נתח יש זמן יישון אופטימלי, המבטיח את תהליך הריכוך הטבעי של הבשר, וכך מתקבלים סטייקים רכים וטעימים יותר. כדי לאפשר יישון ארוך, בלי לפגוע בארומה של הבשר, פיתחנו שיטה בלעדית. אנחנו אורזים את הנתחים במעטפת מיוחדת ורק אז מניחים להם להתיישן במשך כחודש. כל נסיון לקצר את התהליך יורגש בטעם ובעסיסיות של הסטייקים. לעומת זאת, אם אתה באמת מבין בבשר, יספיק לך מבט חטוף על החתיכה כדי לדעת איך היא.

steak house®
WHITE HALL

תל-אביב רח' מודל'י מו"ס טל': 03-5249282.
הרצליה אזור תעשיה, רח' שנקר 6 טל': 09-580402.

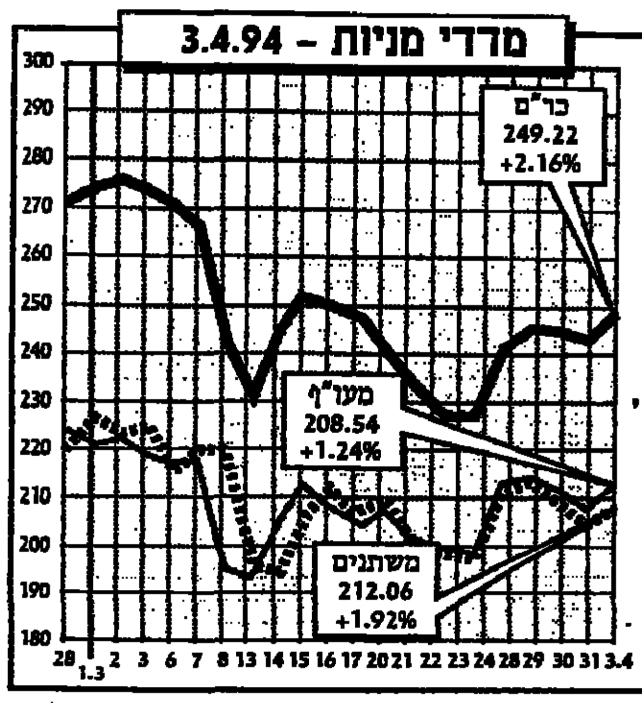

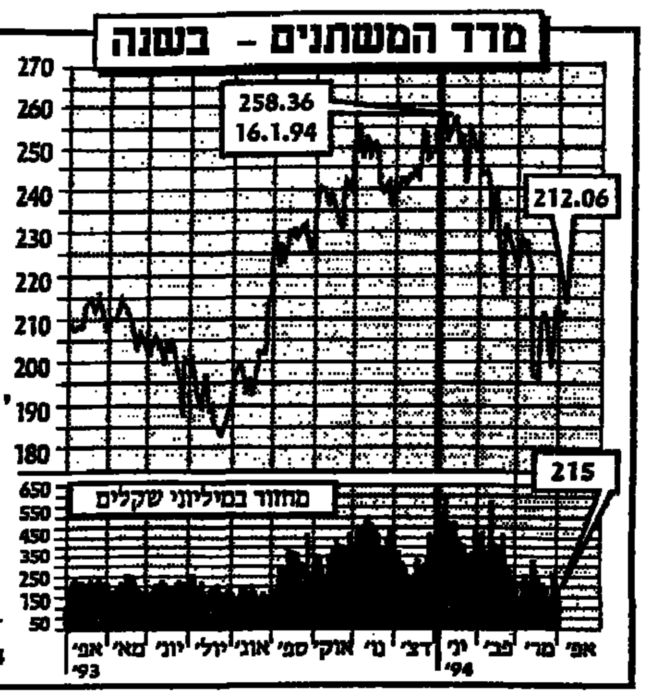

מדדי מניות

שם הענף	מדד בנקודות	% שינוי יומי	% שינוי מתחילת החודש	% שינוי מתחילת השנה	% שינוי ריאלי מתחילת השנה
כללי	222.41	2.02%	2.02%	-17.67%	-19.32%
כר"ם	249.22	2.16%	2.16%	-22.23%	-23.78%
משתנים	212.06	1.92%	1.92%	-14.58%	-16.09%
מעו"ף	208.54	1.24%	1.24%	-14.89%	-16.58%
אופציות כללי	226.73	3.97%	3.97%	-36.08%	-37.35%
אג"ח להמרה כללי	202.48	1.02%	1.02%	-8.51%	-10.34%
בנקים ומוסדיים	219.82	3.07%	3.07%	-13.56%	-15.28%
בנקים למשכנתאות	227.12	0.71%	0.71%	-15.23%	-16.92%
חברות ביטוח	298.14	2.21%	2.21%	-14.34%	-16.05%
מסחר ושירותים	216.80	2.23%	2.23%	-15.83%	-17.51%
נדל"ן וחקלאות	221.08	2.89%	2.89%	-22.17%	-23.72%
חברות תעשיה	214.62	1.55%	1.35%	-17.91%	-19.55%
חברות להשקעה	256.93	2.39%	2.39%	-18.36%	-19.99%
חיפושי נפט	210.53	-0.18%	-0.18%	-22.60%	-24.15%
מקבילה	363.87	2.18%	2.18%	-22.81%	-24.36%

מדדי איגרות החוב

שם הענף	מדד בנקודות	% שינוי יומי	% שינוי מתחילת החודש	% שינוי מתחילת השנה	% שינוי ריאלי מתחילת השנה
כללי	128.65	0.15%	0.15%	0.52%	-1.48%
כללי צמוד	128.12	0.15%	0.15%	0.65%	-1.36%
צמוד למדד ממש.	127.56	0.13%	0.13%	0.82%	-1.19%
צמוד תמור מט"ח ממש.	136.65	0.29%	0.29%	-0.81%	-2.79%
כללי קונצרניות	132.16	0.03%	0.03%	-0.39%	-2.38%
צמוד למדד קונ.	131.10	0.03%	0.03%	-0.11%	-2.11%
צמוד תמור מט"ח קונ.	146.23	0.02%	0.02%	-3.68%	-5.61%
מק"מ	114.26	0.07%	0.07%	2.68%	0.63%
גילון	117.64	-0.06%	-0.06%	2.98%	0.92%
צמוד ממש. 0-2 שנים	126.00	0.06%	0.06%	2.44%	0.39%
צמוד ממש. 2-5 שנים	126.72	0.23%	0.23%	1.78%	-0.25%
צמוד ממש. 5-7 שנים	127.73	0.49%	0.49%	0.56%	-1.45%
צמוד ממש. 7-10 שנים	132.18	0.11%	0.11%	-0.17%	-2.16%
צמוד ממש. 10-15 שנים	129.15	-0.05%	-0.05%	-0.89%	-2.87%
צמוד ממש. 15+ שנים	126.64	-0.89%	-0.89%	-1.42%	-3.39%

אופ' בפרמיה נמוכה

	שם האופציה	פרמיה ב-%
1	חברת-שם 1	-4.1%
2	ליזר א	-4.1%
3	פומבקיקה 1	-3.9%
4	מרכזית 1	-3.7%
5	הכאל גוש ב	-2.4%
6	אן אס סי	-2.1%
7	אילן מת	-2.0%
8	אשלד 1	-2.0%
9	וילאר 1	-1.8%
10	היג.	-1.7%

אג"ח בפרמיה נמוכה

	האג"ח להמרה	פרמיה ב-%
1	מ.ל.ל א'	-4.7%
2	אילן ביטוח א'	-3.1%
3	אנגל בניה	-2.9%
4	פלגת ב	-2.7%
5	אקרשטיין תע' ב'	-2.5%
6	צמיחה א	-2.3%
7	בילוס 1	-2.1%
8	אפריקה ישראל 2	-1.8%
9	אקרשטיין תע' א'	-1.7%
10	מגדר ערא ב	-1.4%

מלוות קצרי מועד

מס' הנייר	מחיר	תשואה שנתית לפדיון	ימים לפדיון
414	99.94	11.30%	2
424	99.74	11.15%	9
434	99.55	10.90%	16
444	99.41	9.80%	23
514	99.17	10.65%	30
524	99.12	9.10%	37
534	98.88	10.50%	44
544	98.73	9.55%	51
614	98.45	10.50%	58
624	98.28	10.25%	65
634	98.05	10.50%	72
644	97.90	10.30%	79
654	97.73	10.25%	86
714	97.49	10.50%	93
724	97.30	10.50%	100
734	97.18	10.25%	107
744	96.98	10.50%	114
814	96.74	10.50%	121

מלוות קצרי מועד

מס' הנייר	מחיר	תשואה שנתית לפדיון	ימים לפדיון
824	96.64	10.25%	128
834	96.50	10.10%	135
844	96.31	10.15%	142
854	96.04	10.40%	149
914	95.87	10.30%	157
934	95.65	10.35%	165
944	95.50	10.40%	171
954	95.38	10.25%	178
1014	95.11	10.45%	184
1034	94.84	10.25%	198
1114	94.39	10.45%	212
1154	93.67	10.45%	240
115	92.75	10.50%	275
215	92.22	10.25%	303
315	91.42	10.40%	331
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

תנודות בולטות באופ'

	שם האופציה	% שינוי
1	עשות אופ' 1	-82.4%
2	אינפק אופ' 1	-74.8%
3	ויליגר אופ' 2	35.8%
4	אשפ' תעש' אופ' א	-32.5%
5	הכאל כ"א אופ' 1	28.8%
6	כמיפל אופ' 1	23.8%
7	אילון אופ' 2	25.2%
8	חליגר אופ' 1	-22.5%
9	פרוס אופ' 2	-22.2%
10	קומפיוליס אופ' 1	-21.5%

אג"ח ממשלתיות

מספר שנים לפדיון	תשואה שנתית (נמוך)	תשואה שנתית (גבוה)
1 - 2	0.9	2.9
2 - 3	1.2	2.9
3 - 4	1.7	3.0
4 - 5	1.9	3.1
5 - 7	1.5	3.0
7 - 10	1.5	3.0
10 - 13	1.6	3.1
13 - 17	1.7	3.2

אוצר מניות   קרן נאמנות

אוצרית
חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ
מנהל הקרן

בנק המזרחי המאוחד בע"מ
נאמן הקרן

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח 1968 ניתנת בזה הודעה כי ביום 4.4.94 פורסם תשקיף בדבר הנפקת מספר בלתי מוגבל של יחידות בנות-.1 ש"ח כל יחידה, בתעודת השתתפות רשומות על שם, בנות 10 יחידות לתעודה או כפולה של 10 יחידות, המוצעות החל מיום 4.4.94 ועד ליום 3.4.95 תמורת תשלום מחירון היסודי בתוספת שיעור הוספה של 1.5% או פחות כמפורט בפרק 2 בתשקיף. הקרן הינה קרן פתוחה.

מדיניות ההשקעות של הקרן

בהתאם להסכם הנאמנות ישקעו לפחות 50% מנכסי הקרן במניות הנסחרות בבורסה לנייע בתל-אביב. הקרן עשויה להשקיע עד 25% מנכסיה בניירות ערך הניתנים להמרה במניות, הנסחרים בבורסה לנייע בת"א ועד 10% מנכסיה בנייע זרים הנסחרים בחו"ל.
הקרן עשויה להשקיע עד 10% מנכסיה באופציות (OPTIONS). על הסיכון הכרוך באופציות ראה סעיף 5.4.1 בתשקיף. יתרת נכסי הקרן תושקע לפי שיקול דעתו של מנהל הקרן.
על כל שינוי במדיניות ההשקעות ימיש מנהל הקרן דיווח מידי ויפרסם הודעה לפחות בשני עיתונים יומיים, בשפה העברית, הנפוצים בישראל, שבעה ימים מראש.

שכר מנהל הקרן והנאמן

בהתאם להסכם הנאמנות זכאי מנהל הקרן לקבל שכר שנתי בשיעור של עד 4% מהשווי השנתי הממוצע של כלל נכסי הקרן והנאמן זכאי לקבל שכר שנתי בשיעור של עד 0.5% משווי הנכסים.
לצורך תשקיף זה נקבע כי מנהל הקרן יקבל שכר שנתי בשיעור של 1.5% משווי הנכסים והנאמן יקבל שכר שנתי בשיעור של 0.2% מהשווי האמור.

הרכב ההשקעות העיקריות בקרן לתקופה 9.5.93 - 31.12.93

ממוצע ההשקעות העיקריות של הקרן (לפי שיעורי ההחזקות בסוף כל חודש) היה כמפורט בזה:

מניות	כ-72%
מזומן	כ-18%
נייע הניתנים להמרה במניות	כ-5%
נייע הנסחרים בחו"ל	כ-3%
מק"מ	כ-2%

נתונים על שינוי במחיר הפדיון
בהשוואה לשינויים במדדים השונים לתקופה 9.5.93 - 31.12.93

שיעור השינוי במחיר הפדיון של יחידות הקרן	22.4%
שיעור השינוי במדד מניות כללי	26.2%
שיעור השינוי במדד המחירים לצרכן (מדד חודש דצמבר)	6.3%

עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בסניפי בנק אוצר החייל בע"מ, בסניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות -ערך בתל-אביב.

בקשות לרכישת היחידות המוצעות יש להגיש למנהל הקרן באמצעות סניפי הבנקים וחברי הבורסה האחרים. עותק מהתשקיף ומההיתר לפרסומו נמסרו לרישום אצל רשם החברות.

הודעה זו אינה מהווה הזמנה לרכישת היחידות המוצעות.   תאריך התשקיף: 4 באפריל 1994

אוצרית חברה לניהול קרנות נאמנות בע"מ

החברות הבורסאיות ממשיכות לרכוש חברות זרות; אלקטרה וטבע רכשו שתיים נוספות

"זמן המציאות נגמר, לכן להערכתי, השלב הבא של התפתחות התאגידים בישראל הוא לחפש השקעות בחו"ל", כך אמר בסוף השבוע בני גאון בראיון לאחד העיתונים. גאון הוא לא היחיד או הראשון שמבטא תסכול מההיצע הקטן של השקעות פיננסיות וריאליות בתחומים הניתנים בישראל. יותר ויותר חברות פונות לחו"ל בחיפוש אחר יעדי השקעה אטרקטיביים, גם מתוך הערכה שקל הרבה יותר לפרוץ לשוקי חו"ל באמצעות רכישת חברות מקומיות שבבעלותן מערכי שיווק מפותחים, ויש לזה היסטוריה טובה של השוק.

הדוגמה החברות הישראליות שהתרחבו בדרך זו היא טבע, שרכשה את חברת השיווק לפני כשלוש שנים. אחת החברות שהולכות זה זמן רב בדרכה של טבע היא אלקטרה מוצרי צריכה, ואף סגלי הדבר שאתמול הודיעו שתי החברות על רכישת שתי חברות נוספות בחו"ל.

אלקטרה מוצרי צריכה רכשה אתמול, בעלות של 15 מיליון דולר, מפעל תעשייתי גדול בתחום הייצור של מזגנים. החברה הגדילה משמעותית את היצוא שלה בשלוש השנים האחרונות – מ-30.6 מיליון שקל ב-91' ל-63.7 מיליון שקל בתשעת החודשים הראשונים של 93', שהיו 28% ממחזורה.

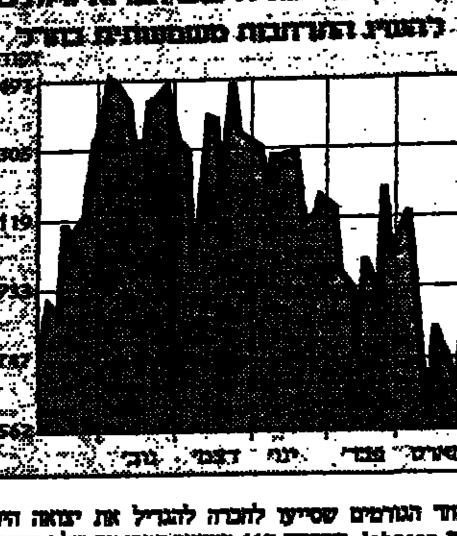

אחד הגורמים שסייעו לחברה להגדיל את יצואה היתה חברת Johnson, שרכשה 11% ממחזור המכירות שלה בתשעת החודשים הראשונים של 93'. על מנת להרחיב את האחיזה בשוק האירופי רכשה (80.5%) johnson בסוף 93' תמורת 1.3 מיליון דולר.

מאמץ שיווקי אחר של החברה נעשה בכיוון המזרח הרחוק. אלקטרה מוצרי צריכה מנהלת מו"מ עם יצרנית מזגנים סינית, להקמת שותפות שתקים מפעל משותף בחבל צונג שאן. המפעל המתוכנן אמור לייצר 300 אלף מזגנים החל מ-97', והבעלות בו תתחלק בין אלקטרה מוצרי צריכה (55%) ובין החברה הסינית.

הגידול העקבי במכירותיה וברווחיה של החברה – רווח של 11.6 מיליון שקל במחזור של 227.6 מיליון שקל בתשעת החודשים הראשונים של 93', לעומת רווח של 7.8 מיליון שקל במחזור של 122.9 מיליון שקל במקביל ב-92' – זכה להערכתו של השוק. אלקטרה מוצרי צריכה נסחרת בשווי שוק של 85.4 מיליון דולר, כלומר במכפיל 21.

חוקה מאלקטרה מוצרי צריכה בעסקי רכישת חברות זרות היא טבע, שהודיעה אתמול על רכישת 34% ביצרנית תרופות צרפתית, ב-6.9 מ' ד'.

טבע ממשיכה את המגמות שהנהיגה אותה ב-93' – הרחבת פעילות באירופה על ידי השקעה בחברות הבנות באירופה [illegible] תרופות גנריות [illegible].

אתמול רכשה טבע 34% בחברה הצרפתית Prographarm, תמורת 6.9 מיליון דולר. מחזור המכירות של החברה הצרפתית, המתמחה בטכנולוגיות ציפוי ושחרור מושהה של תרופות, הגיע ב-93' ל-17.5 מיליון דולר.

טכנולוגיית השחרור המושהה מאפשרת פיקוח על קצב שחרור החומר הפעיל, ולשמור על הרמה הרצויה של החומר הפעיל בדם. כתוצאה מכך ניתן להקטין את מספר הפעמים שבהם יש ליטול את התרופה ולהקל על החולים.

טבע ו-Prographarm כבר משתפות פעולה בפיתוח תרופות בשחרור מושהה. שיתוף פעולה זה הגיע עד כה את ה-Diltiazem, שמשווקת מסוף 93' בארה"ב על ידי החברה הבת האמריקאית של טבע – LEMMON.

ה-Diltiazem היא תרופה גנרית לטיפול במחלות לב, שזכתה באישור ה-FDA. טבע, באמצעות למון, היא בעלת האישור הגנרי היחיד לתרופה זו, והחברה היחידה המשווקת את התרופה בגרסת השחרור המושהה.

בטבע מעריכים כי בסוף 94' מכירות ה-Diltiazem עשויות להגיע לקצב של 30 מיליון דולר בשנה, אם אכן תישאר החברה היחידה בעלת אישור גנרי לשיווקה. כיום מגיעות מכירות התרופה בגרסתה האתית ל-140 מיליון דולר בשנה.

נוסף ל-Diltiazem נמצאות תרופות נוספות בשחרור מושהה, שפותחו על ידי טבע ו-prographarm, בשלבי אישור שונים של ה-FDA.

טבע מעריכה כי העסקה תאפשר לה גישה לטכנולוגיית השחרור המושהה ותחזק את נוכחותה בשוק הצרפתי, שבו לא היתה לה עדיין נציגות.

פרי העמק: מו"מ עם דל מונטה

פרי העמק מנהלת מו"מ עם דל מונטה פודס, על מינוי החברה כמפיק וכיצרן של מוצרי מזון תחת המותג "דל מונטה" בישראל, בקפריסין, בלבנון בירדן, במצרים ובסוריה.

דל מונטה היא מגדולות היצרנים העולמיים של מיצים ושימורי פירות. ההסדר ייעוד לתקופה של שלוש שנים, ולאחר מכן יהיה אפשר לבטלו בהודעה של שנה מראש על-ידי כל אחד מהצדדים.

פרי העמק תשלם בגין מכירות מיצים תמלוגים בשיעור של 5% מהמכירות נטו, וכך אף בגין מכירות מוצרים אחרים, שבהם תעשה החברה שימוש סמלי או שיווקי בידע של דל מונטה. בגין מוצרים אחרים תשלם החברה תמלוגים בשיעור 2.5%. בשנה וחצי הראשונות של ההסכם תעניק דל מונטה לפרי העמק סיוע בשיעור 0.05% מהמכירות נטו, ולאחר תקופה זו ייערך דיון מחודש בהוצאות קידום המכירות.

כחלק מההסכם המתגבש תסייע דל מונטה לפרי העמק לרכוש ציוד לייצורם של המוצרים בעלות הטרייד-מרק של הציוד לדל מונטה, ותספק את הנייר לאריזות המוצרים במחיר שבו הוא נרכש על-ידי דל מונטה, בתוספת עלויות ההובלה.

דל מונטה הסכימה גם להרחיב את הטריטוריות בקשר למוצרים שאינם מכוסים בהסדרים קיימים של דל מונטה בתנאים שיוסכמו.

על פי ההסכם, הצדדים ייפגשו לצורך תיאום השיווק בכל הטריטוריות במזרח התיכון ויקימו תוכנית שנתית מוסכמת

הודעות ודו"חות

יורם גביזון

בקשר ליעדים, להיקפי המכירות וההזמנות, לאסטרטגיה העתיד, הפרסום וקידום המכירות.

טכנולוגיות: הזמנות ב-1.7 מ' ד' לבת

התעוררות ניכרת בעסקיה של טכנולוגיות בינ"ל (לייזרים). החברה, שעברה ב-93' להפסד תוך ירידה במכירותיה ובצבר ההזמנות שלה, מדווחת על הזמנה שקיבלה החברה הבת האמריקאית שלה International Technologies (Lasers). החברה הבת תספק ב-94'-95' מערכות מדי טווח מבוססי לייזר ומצפנים דיגיטליים לשוק הביטחוני בהיקף של 1.7 מיליון דולר.

בין הלקוח לחברה הבת של טכנולוגיות בינ"ל יתנהל ביולי 94' מו"מ על מימוש אופציה להגדלת ההזמנה ב-1.3 מיליון דולר ב-94'. טכנולוגיות בינלאומיות (לייזרים) השקיעה בפיתוח המערכות 600 אלף דולר.

מקורות בחברה מסרו כי לחברה מתווה נוסף על השוק והביעו אופטימיות בנוגע לסיכויים להגדלת המכירות של המערכת, שקיבלה עתה את ההזמנה הגדולה הראשונה. בסוף 93' הסתכם צבר ההזמנות של החברה ב-1.4 מיליון שקל, לעומת 6.3 מיליון שקל בסוף 92'.

מועצת הטוטו תפעיל המערכת של ליפמן

ליפמן חתמה על חוזה בין החברה לבין המועצה להסדר הימורים בספורט, שלפיו יוכלו המשתמשים במכשירים שליפמן פיתחה לשגר טופסי טוטו ישירות מבתיהם אל תחנת טוטו ממוחשבת, שהוקמה ומופעלת לצורך זה על ידי ליפמן. מעמד החברה כלפי המועצה להסדר ההימורים הוא כשל "זוכה" למילוי טופסי טוטו.

רוגוזין: עסקה של 8.5 מיליון דולר

רוגוזין מכרה תמורת 8.5 מיליון דולר כמוצר מולקה במבנה מסחרי שהיא עומדת להקים באזור התעשיה של הרצליה פיתוח. תוצאות העסקה ייזקפו לדו"חות עם גמר הבנייה, הצפוי ב-96'.

מבטח שמיר רוכשת 15% מבורסוק

מבטח שמיר אחזקות מעשירה את מלאי החברות התעשייתיות שבהן היא מחזיקה. לאחר ליפמן וכנטל בא תורה של בורסוק. מבטח שמיר השקעות, שהיא חברה בבעלותה המלאה של מבטח שמיר אחזקות, חתמה על חוזה לרכישת 15% מבורסוק ייצור ממוחשב תמורת 400 אלף דולר.

בנוסף לכך תעמיד מבטח שמיר הלוואה צמודת מדד על סך 400 אלף דולר, העומדת לפירעון בסוף 96' או ניתנת להמרה ב-10% ממניות בורסוק. בורסוק עוסקת בתחום הייצור האלקטרוני לחברות ההיי-טק.

השמירה: אזעקה, כבילה ועכשיו גם אופנה

השמירה – טכנולוגיות מיגון, העוסקת ביבוא והתקנה של מערכות אזעקה והפעלת שירותי סיור, מגוונת את כל השקעות שלה. לאחר שהשקיעה מיליון שקל בהנפקה פרטית של גלקום, רכשה אתמול השמירה 4.17% ממניות חברת אופנת קפה תמורת 500 אלף שקל.

רכישת המניות התבצעה במסגרת הנפקה פרטית בסך כולל של 3 מיליון שקל. [illegible] קפה עוסקת בעיצוב ובייצור דגמים וביבוא סריגים מאיטליה, ובאחרונה אף זכתה ברישיון יבוא והפצה של מוצרי LEE COOPER מאנגליה. לחברה רשת של 21 חנויות אופנה בפריסה ארצית, ומחזור המכירות שלה ב-93' הגיע ל-31 מיליון שקל.

בטוחה מקצצת בעמלות לדוברת-שרם

בטוחה תוריד את העמלות שהיא גובה משלוש קרנות נאמנות של דוברת-שרם: דוברת-שרם גמישה, דוברת-שרם אג"ח ודוברת-שרם מניות.

העמלה שתגבה בטוחה החל מאתמול בגין עסקות בניירות ערך ישראליים תהיה 0.2% במקום 0.25%, בעוד שעמלות מכר ניירות ערך זרים, עמלות בגין עסקות במק"מ, עמלות בגין עסקות בניירות ערך הנסחרים בישראל במטבע חוץ, עמלות בגין עסקות באופציות ועמלות המרת מט"ח יישארו ללא שינוי. דוברת-שרם מנוהלת על ידי מנכ"ל בטוחה לשעבר, שמחה רשף, ועל ידי מנהל הקרנות לשעבר יורם נגלר.

דק מיטרני: השקעה של 1.9 מ' ד' בנדל"ן

דק מיטרני רכשה ממינהל מקרקעי ישראל, תמורת מיליון דולר, 33% מזכויות הבעלות ו-66% מזכויות החכירה (המהוונת עד שנת 2082) במגרש באזור התעשייה בנתניה בשטח של כ-3,620 מ"ר, שעליו בנויים מבנה תעשייתי ומשרדים בשטח בנוי כולל של כ-1,650 מ"ר ובתוספת סככות בשטח כולל של כ-1,300 מ"ר.

מיטרני חתמה גם על הסכם לרכישת זכויות הבעלות בשני מגרשים סמוכים למגרש זה, בשטח כולל של כ-2,250 מ"ר, תמורת 890 אלף דולר. זאת באמצעות חברה בת בשליטה מלאה של החברה, שבהונה תשקיע מיטרני 150 אלף דולר.

שמחה אוריאלי הולכת עם ליבנה

שמחה אוריאלי תקים, בשותפות שווה עם צבי ליבנה, חברה שתיקרא אוריאלי-ליבנה קידוחים.

אוריאלי וליבנה יעבירו לחברה החדשה את כל הציוד והפעילות שהתבצעו בתחום הקידוחים, בדיקות הקרקע, עבודות הביסוס והיסודות, במסגרת שותפות בלתי רשומה בין החברה לליבנה.

ספן – דיווידנד של 16%

ספן תחלק דיווידנד בשיעור של 16% כדיווידנד סופי ל-93'. היום הקובע לחלוקת הדיווידנד הוא 12 במארס 93'. יום האקס היה 14 במארס ויום התשלום של הדיווידנד יהיה מחר, 5 באפריל.

פינרוס מאמינה בשוק ההון

השפל בשוק המשני הראשוני אינו מרתיע את פינרוס, העוסקת ביבוא של חלקי חילוף לרכב הסחר כבד. פינרוס, שגייסה בינואר 24 מיליון שקל, הקימה חברה בת בבעלות מלאה – התפעלות בע"מ – שתעסוק בהשקעות פיננסיות. חברת התפעלות תעסוק בהשקעות פיננסיות בניירות ערך סחירים, או בחברות המתכוונות לגייס הון בבורסה, ותיכנס לשותפויות הקשורות לענף הרכב.

אבג'קמול השלימה גיוס 3.8 מ' ש'

השותפות המוגבלת אבג'קמול ג' השלימה גיוס 3.8 מיליון שקל, לאחר שכל יתרת האופציות מסדרה ג' – 29.9 מיליון ע.נ. הונה של אבג'קמול מגיע ל-192 מיליון יה"ש, שהם 16.3 מיליון שקל.

התק"ם הנפקות – באיחור, אבל משלמת

התק"ם הנפקות שילמה ב-31 במארס למחזיקי איגרות החוב מסדרה 2 ריבית בשיעור 0.898%, על חשבון הריבית שמועד תשלומה חל ב-30 בנובמבר 93'. בסך הכל שולמה על חשבון הנ"ל ריבית בשיעור 7.13%.

גרופית: סוף סוף מישהו יעבוד באונ' ת"א

גרופית זכתה במכרז שפרסמה אוניברסיטת תל אביב לבניית אודיטוריום בפקולטה לרפואה, בהיקף של 2.9 מיליון שקל, לביצוע בתוך תשעה חודשים.

עודכנו מקדמי ההיוון לחישובי בלק ושולס

ועדת המשנה לחישוב מקדמי היוון עידכנה את מקדמי ההיוון הבאים (בשיעור שנתי), לצורך חישוב הערך הכלכלי של כתבי אופציות על פי נוסחת BLACK & SCHOLES.

לגבי אופציות צמודות מדד 3.5% (לעומת 3.0% ברבעון הקודם), לגבי אופציות צמודות דולר 4.5% (לעומת 3.5% ברבעון הקודם), ולגבי אופציות שאינן צמודות 11.0% (ללא שינוי לעומת הרבעון הקודם). המקדמים החדשים נכנסו לתוקף החל מ-31 במארס 94'.

יצוא – גידול ברווחי רדימיקס ברביעי

רדימיקס, שהיא חברה מסונפת של יצוא, הגדילה את רווחיה ברבעון הרביעי. רדימיקס הרוויחה ברבעון הרביעי 12.4 מיליון שקל לפני הפרשי שער וריבית בשל מניות בכורה ניתנות לפדיון, לעומת 11.9 מיליון שקל ברבעון המקביל ב-92'.

הרווח השנתי של רדימיקס היה ב-93' 31.6 מיליון שקל לפני הפרשי שער וריבית בשל מניות בכור ניתנות לפדיון, לעומת 37.9 מיליון שקל ב-92'. חלקה של יצוא ברווחי רדימיקס ברבעון הרביעי של 93' יהיה 3.6 מיליון שקל, כלומר 29%.

יצוא קיבלה מרדימיקס דיווידנד של 6.3 מיליון שקל ב-93'. רדימיקס היא בעלת 50% ממניות חברת אבן וסיד, שהיא בעלת המספר הגדול ביותר של מחצבות בישראל. אבן וסיד נהנתה ב-93' מהצריכה המוגברת של מצעים לסלילת הכבישים.

מכירותיה של אבן וסיד הגיעו ב-93' ל-420 מיליון שקל, כתוצאה מעלייה של 60% במכירת מוצרי המחצבה, שהיו 60% מהמחזור, ומגידול של 87.5% בהיקף מכירות האספלט. אבן וסיד, הנהנית ב-44% משוק מוצרי המחצבה בישראל וב-10% מהיקף המכירות של הבטון המובא, אינה צופה לגידול בהיקף המכירות ב-94' עקב ירידה בתקציבי מע"צ.

תזוזות ומינויים

אסיפה כללית תתקיים בבנק למסחר ב-10 באפריל.

דו"חות כספיים

ארגמן – ירידה חדה ברווח הגולמי ברביעי

יאיר הסלור הכחיש כי אמר בראיון לאחד העיתונים שלדעתו ענף הטקסטיל מת, אולם אם לשפוט על פי הדו"חות השנתיים של ארגמן שהוא מבעליה והיו"ר שלה – נראה שלפחות במצבה של החברה חלה הרעה ב-93'.

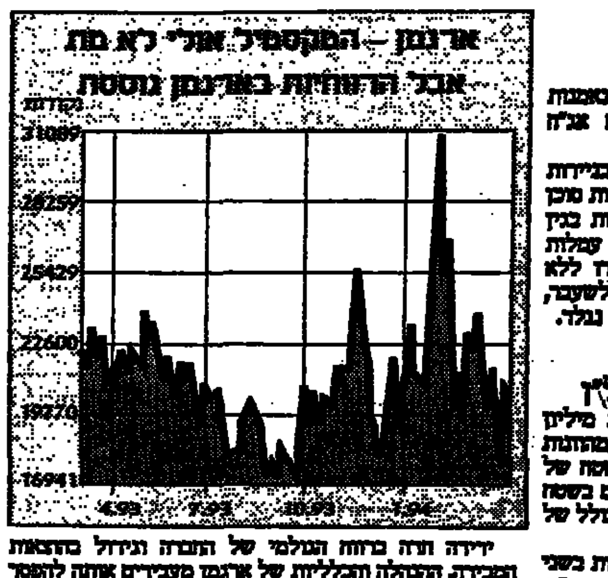

ירידה חדה ברווח הגולמי של החברה וגידול בהוצאות המכירה, ההנהלה והכלליות של ארגמן מעבירים אותה להפסד תפעולי של מיליון שקל, לעומת רווח תפעולי של 539 אלף שקל ברבעון המקביל ב-92'.

במכירותיה של החברה היתה יציבות ברמה של 22 מיליון שקל, המבטאת ירידה חדה במכירות לשוק המקומי – 11.7 מיליון שקל, לעומת 15.8 מיליון שקל במקביל ב-92' מחד גיסא, ועלייה ביצוא ל-10.4 מיליון שקל, בהשוואה ל-6.5 מיליון שקל במקביל ב-92'.

הירידה בהיקפי השיווק לשוק המקומי נבעה, בין היתר, מהתורף האביבי, ובעקבותיה נפל הרווח הגולמי ל-1.2 מיליון שקל (5.3% מהמחזור), בהשוואה לרווח גולמי של 2.3 מיליון שקל (10.4% מהמחזור). הטבת מס של 692 אלף שקל, לעומת 405 אלף שקל במקביל, הקטינה את עוצמת הפגיעה בשורה התחתונה – הפסד של 787 אלף שקל, לעומת רווח של 292 אלף שקל במקביל ב-92'.

ארגמן הפסידה ב-93' 285 אלף שקל במחזור של 85.5 מיליון שקל, בהשוואה לרווח של 1.7 מיליון שקל ב-92' במחזור של 83.8 מיליון שקל.

הסבה משמעותית היתה בתורים המזומנים של ארגמן מפעילות שוטפת – עודף של 4.2 מיליון שקל בהשוואה לגירעון של 12 אלף שקל כתוצאה מירידה במלאי ובאשראי ללקוחות, שקיזזה ירידה ברווחי החברה והאשראי מספקים. ההפסד למניה ב-93' – 1.9 שקל, לעומת רווח למניה של 11.6 שקל למניה ב-92'. שווי השוק של החברה הוא 10.6 מיליון דולר. ארגמן נערכת להגדלת היצוא והשקיעה 7 מיליון שקל בציוד שמגיע בעיקרו לאחר תאריך המאזן, האשר אמור להגדיל את ניצול המורי הגלם ולשפר את איכות המוצרים. מנכ"ל החברה, רם חיסין, פרש מתפקידו ב-31 במארס ובמקומו מונה רענן סגל.

דו"חות כספיים לרבעון הרביעי 93' ולשנת 93' כולה

הפניקס (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
רווח מביטוח חיים	19,600	32,900
רווח מביטוח כללי	(7,100)	3,900
רווח נקי	1,900	9,500
השנה כולה	**'93**	**'92**
רווח מביטוח חיים	108,409	90,317
רווח מביטוח כללי	(7,732)	(50,594)
הכנסות אחרות	20,712	8,540
רווח נקי	33,900	2,678
רווח למניה (ש"ח)	3.66	0.29

עיקרי הדו"ח: הרווח כולל 10 מיליון שקל רווח הון מהנפקת לה-נסיונל. להפניקס תיק ניירות ערך ששוויו קטן ב-2.2 מ' ש'. לאחר תאריך המאזן השקיעה החברה 2.2 מ' ש' בתנובת וחלב. הוצאות ההנהלה עלו ל-13 מ' ש' לעומת 10 מ' ש' ב-92'.

משב (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
הכנסות	11,360	–
רווח נקי	890	–
השנה כולה	**'93**	**'92**
הכנסות	36,000	–
רווח גולמי	6,060	–
רווח תפעולי	3,120	–
הכנסות מימון	353	–
רווח נקי	2,260	–

עיקרי הדו"ח: הדו"ח הוא הראשון. למשב תיק ניירות ערך בסכום של 8.8 מיליון שקל. בתחילת 94' ירד שווי תיק ניירות הערך ב-200 אלף שקל ועיכו היום 8.6 מיליון שקל. החברה מציינת כי היא בודקת תחומים חדשים להרחבת פעילות המסחר מוצרים.

ארגמן (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
הכנסות ממכירות	22,017	22,280
רווח גולמי	1,172	2,314
רווח תפעולי	(1,025)	539
רווח נקי	(787)	292
השנה כולה	**'93**	**'92**
הכנסות ממכירות	85,851	88,343
רווח גולמי	8,296	9,992
רווח תפעולי	334	2,583
רווח נקי	(285)	1,739
רווח למניה (ש"ח)	(1.9)	11.6

עיקרי הדו"ח: הירידה בהכנסות וברווח הנקי נובעת מירידה במכירות לשוק המקומי. היצוא עלה ב-20% ל-33 מ' ש' ב-93', לעומת 27 מ' ש' ב-92'. הטבות במס ושיפור בתזרים המזומנים עצרו את הירידה ברווח.

פלטוב (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
הכנסות ממכירות	36,637	35,298
רווח גולמי	11,282	12,437
רווח תפעולי	4,182	6,404
רווח נקי	2,663	4,625
השנה כולה	**'93**	**'92**
הכנסות ממכירות	130,692	125,130
רווח גולמי	42,206	42,571
רווח תפעולי	18,684	21,232
רווח נקי	13,707	15,345
רווח למניה (ש"ח)	0.71	0.68

עיקרי הדו"ח: היה פרשנות. הגידול בנפח המכירות בשוק בגלל שחיקת ערך השקל מול מט"ח. הרווח הגולמי קטן בשל עליית מחירי חומרי הגלם, שהשפיע גם על הרווח הנקי.

טמפו (באלפי שקלים)

הרבעון הרביעי	'93	'92
מכירות	72,662	62,447
רווח גולמי	30,240	16,556
רווח תפעולי	3,747	(7,717)
רווח נקי	(158)	(6,745)
השנה כולה	**'93**	**'92**
מכירות	326,864	298,858
רווח גולמי	119,821	101,557
רווח תפעולי	8,619	10,401
רווח נקי	1,752	3,622
רווח למניה (ש"ח)	0.16	0.50

עיקרי הדו"ח: הורדת מוצרי פפסי הדיניק כללת בהוצאות הפחת לשנת הדו"ח המסתכמת ב-87 מ' ש'. בתכנית מכירות מוצרי יבוא נרשם גידול של 30%, שהסתכם בה ב-30 מ' ש' לעומת 23 מ' ש' ב-92'.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

קרנות אג"ח מדינה / המשך

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי בנק'	השינוי ב-%	מדד שארפ*	תשואה מתחילת החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת רכישה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' ש"ח	צמודי מדד	צמודי מט"ח	מניות	אג"ח להמרה	שיח
מגמות מלכ"ר	מגמות	387.73	385.88	+0.82	+0.27	-0.08	+0.27	-1.11	10.35	19.39	17.59	0.90	1.45	108.8	66	11	7	2	14
מגמות המדדים	מגמות	357.71	351.12	+1.87	+0.54	0.05	+0.54	-1.87	12.79	21.76	18.17	1.80	1.00	96.0	66	5	11	5	15
[illegible] אג' מד'	צבירה	1357.86	1349.29	+2.78	+0.28	0.04	+0.28	-0.95	11.22	22.51	24.55	0.60	1.70	15.1	68	9	3	3	17
[illegible] פקן	מעלות	447.82	438.68	+1.74	+0.40	0.13	+0.40	-0.27	13.79	17.53	18.80	1.90	1.20	245.4	85	4	3	0	8
[illegible]	אילנות דיסקונט	722.89	708.53	+2.59	+0.34	-0.03	+0.34	-1.67	10.65	20.58	17.02	1.90	1.20	174.2	76	1	10	4	9
[illegible]	אילנות דיסקונט	485.19	481.36	+0.93	+0.19	-0.01	+0.19	-2.32	11.53	18.47	18.10	0.80	1.70	50.8	65	5	11	1	18
[illegible]	ציון ממונים	1456.65	1445.32	+1.98	+0.15	-0.16	+0.11	-6.64	10.84	25.26	23.20	0.78	2.60	15.4	32	19	21	0	28

קרנות אג"ח

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי בנק'	השינוי ב-%	מדד שארפ*	תשואה מתחילת החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת רכישה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' ש"ח	צמודי מדד	צמודי מט"ח	מניות	אג"ח להמרה	שיח
[illegible]	אילנות דיסקונט	309.10	303.18	+0.85	+0.28	0.02	+0.28	-2.82	15.24	25.24	26.31	1.95	1.20	68.6	58	10	6	17	9
[illegible]	אילנות דיסקונט	166.36	163.12	+0.63	+0.39	-0.06	+0.39	-1.72	9.73	25.41	22.92	1.99	1.85	61.5	43	31	10	4	12
[illegible]	אילנות דיסקונט	2883.40	2827.01	+0.68	+0.31	-0.10	+0.31	-5.87	15.17	31.52	26.86	1.99	1.95	275.6	56	6	21	6	17
[illegible] אג"ח	אדרית	140.06	138.26	+0.55	+0.40	0.06	+0.40	-3.67	16.46	28.32	—	1.95	2.20	17.2	48	12	15	0	25
[illegible]	אילנות דיסקונט	1511.06	1481.93	+4.10	+0.28	-0.09	+0.28	-1.30	12.28	20.93	17.59	1.97	1.30	60.1	51	23	8	7	10
[illegible]	[illegible]	101.62	100.77	+0.87	+0.87	—	+0.87	-2.44	—	—	—	0.84	2.00	55.7	5	0	10	50	35
אלקסם אגח חברות	אלקסם	211.38	207.40	+1.25	+0.61	0.18	+0.61	-3.56	23.10	34.05	51.91	1.82	2.95	160.6	31	11	14	20	24
אפיקים אג"ח	אפיקים	217.97	213.97	+1.10	+0.52	0.26	+0.52	-2.23	25.49	36.57	37.38	1.87	2.60	32.4	59	17	7	12	5
אשקלון אג' מד'	אשקלון	123.70	122.10	+0.99	+0.82	0.10	+0.82	-0.06	20.28	—	—	1.31	2.20	44.2	13	3	32	41	11
[illegible]	אילנות דיסקונט	514.53	504.51	+1.46	+0.29	-0.06	+0.29	-4.86	13.87	26.82	28.55	1.99	1.20	220.7	64	6	14	6	10
[illegible]	אילנות דיסקונט	774.52	759.52	+3.23	+0.43	-0.03	+0.43	-4.29	15.75	26.21	24.51	1.97	1.70	117.5	55	8	14	15	8
[illegible]	בורין-טוכלר	146.86	144.85	+1.48	+1.03	0.18	+1.03	-4.48	23.12	23.27	61.07	1.46	2.25	4.1	39	5	20	26	10
בטוחה אג"ח	בטוחה	2245.30	2212.91	+15.49	+0.70	0.00	+0.70	-5.45	19.55	30.25	31.43	1.46	2.20	25.7	52	6	25	3	14
[illegible] פקן	מעלות	493.86	491.94	+2.39	+0.47	-0.08	+0.47	-4.85	15.30	33.54	25.14	0.39	1.45	356.2	34	35	18	1	12
[illegible]	אבן	541.63	533.57	+4.08	+0.77	0.02	+0.77	-10.57	28.24	57.37	37.85	1.51	1.60	188.5	22	0	16	53	9
[illegible] שים אג"ח	[illegible]	113.00	111.99	+0.48	+0.43	—	+0.43	-2.17	—	—	—	1.62	2.45	42.8	21	11	10	11	45
[illegible]	מעלות	336.32	335.65	+0.05	+0.01	0.15	+0.01	+1.38	10.55	14.67	16.32	0.20	1.20	148.0	87	0	1	1	11
[illegible]	[illegible] מזרחי	1001.02	988.91	+11.16	+1.14	0.08	+1.14	-8.97	34.47	40.56	25.96	1.22	2.20	221.1	0	2	19	71	8
[illegible]	[illegible]	171.13	169.05	+0.14	+0.08	0.14	+0.08	+0.33	17.56	53.94	—	1.23	3.25	6.5	26	5	9	4	56
[illegible]	[illegible] מזרחי	270.27	266.97	—	—	-0.01	—	—	15.06	23.17	16.91	1.34	1.30	56.0	56	7	17	15	5
[illegible] פקן	מעלות	348.51	348.51	-0.12	-0.03	0.27	-0.03	+2.42	10.54	12.40	16.94	0.00	1.10	257.6	12	0	0	0	88
[illegible]	[illegible]	193.40	191.68	+1.13	+0.59	0.07	+0.59	-3.83	15.86	24.61	9.83	0.90	2.15	15.6	40	11	13	18	18
כללי אג' מד'	כללי	174.86	173.22	+2.18	+1.27	-0.58	+1.27	-11.47	12.82	87.15	—	0.95	2.60	10.7	32	6	18	40	4
[illegible]	להק אמריקאי	111.39	111.16	+0.23	+0.21	0.12	+0.21	-0.08	—	—	—	0.26	0.60	67.3	10	9	12	0	69
[illegible]	להק אמריקאי	182.67	179.97	+0.98	+0.55	0.06	+0.55	-4.50	18.42	30.11	26.22	1.50	1.70	286.3	38	4	5	31	22
[illegible]	בינלאומי	363.72	360.27	+1.25	+0.34	0.00	+0.34	+1.89	9.63	15.31	18.45	0.96	1.50	38.5	87	0	0	0	13
[illegible]	בינלאומי	1547.94	1535.12	+7.73	+0.58	0.02	+0.58	-4.85	16.82	30.14	30.24	0.96	2.00	218.4	63	4	19	2	12
[illegible] אייל אג' מד'	[illegible] מזרחי	88.61	88.04	+0.80	+0.92	—	+0.92	-12.14	—	—	—	0.65	2.60	32.1	0	0	12	72	16
[illegible]	בינלאומי	297.83	295.00	+0.74	+0.25	-0.06	+0.25	-1.96	9.98	27.59	21.31	0.96	1.40	37.6	41	40	8	2	9
[illegible] פקן	מעלות	203.84	200.06	+0.82	+0.41	-0.06	+0.41	-2.44	11.32	28.39	22.85	1.09	1.20	122.4	38	19	15	0	28
[illegible]	בינלאומי	1029.13	1019.35	+3.86	+0.38	0.02	+0.38	-0.75	11.15	18.75	21.57	0.86	1.30	36.2	72	2	8	0	18
[illegible]	בינלאומי	445.61	441.42	+1.94	+0.44	0.27	+0.44	-1.95	25.98	30.28	31.57	0.95	1.35	101.9	47	2	2	30	19
[illegible]	נשואה	130.38	129.42	+0.81	+0.63	0.02	+0.63	-6.88	20.92	—	—	0.74	2.60	23.0	47	7	21	19	6
[illegible] אג"ח	[illegible]	131.12	128.62	+1.27	+1.00	-0.23	+1.00	-7.00	7.03	21.97	—	1.94	2.00	17.2	28	8	22	37	5
[illegible] אג"ח	[illegible]	101.37	100.47	+0.21	+0.21	—	+0.21	+0.46	—	—	—	0.90	2.90	24.3	2	1	7	5	85
[illegible]	אילנות דיסקונט	159.07	155.92	+0.44	+0.28	0.03	+0.28	-3.05	15.56	21.23	17.26	2.02	1.85	36.7	55	9	15	9	12
[illegible]	לאומי פיא	386.51	385.04	+1.35	+0.35	0.01	+0.35	-0.75	11.03	16.31	16.85	0.64	1.05	154.8	79	1	12	0	8
[illegible]	לאומי פיא	922.35	905.53	+11.65	+1.30	0.08	+1.30	-7.87	51.51	41.12	15.98	1.86	1.85	483.6	10	2	20	45	23
[illegible]	לאומי פיא	4864.89	4775.03	+26.45	+0.56	-0.08	+0.56	-5.15	16.29	29.31	24.12	1.90	1.50	476.0	49	12	31	1	7
[illegible]	לאומי פיא	314.29	313.51	+0.02	+0.01	-0.02	+0.01	+2.45	8.37	12.40	15.62	0.25	2.20	166.1	0	0	0	0	100
[illegible]	לאומי פיא	168.46	167.37	+0.90	+0.54	-0.12	+0.54	-5.51	11.65	29.90	26.85	0.65	1.85	62.5	62	0	32	2	4
[illegible]	לאומי פיא	257.41	252.61	+0.84	+0.33	-0.04	+0.33	-1.10	9.55	22.61	21.21	1.50	1.05	67.0	64	21	11	1	3
[illegible]	לאומי פיא	1018.87	1000.06	+3.00	+0.31	-0.09	+0.31	-2.27	9.38	21.53	20.66	1.88	1.05	257.9	73	1	15	1	10
[illegible]	לאומי פיא	277.23	272.34	+0.94	+0.55	0.16	+0.55	-2.11	18.44	20.64	20.22	1.83	1.20	76.5	56	3	11	8	22
[illegible]	מרכזית	231.63	228.92	+0.69	+0.30	0.25	+0.30	-3.83	28.81	56.03	—	1.18	2.20	13.1	30	10	12	18	30
מגמות יציב	מגמות	448.93	446.14	+3.75	+0.85	0.09	+0.85	-8.80	29.51	31.82	28.24	0.63	2.00	625.0	3	28	19	33	17
מגמות כל חודש	מגמות	103.86	101.96	+0.19	+0.19	0.11	+0.19	+1.18	9.95	15.81	—	1.86	1.45	33.0	31	12	3	1	53
מגמות כל רגע	מגמות	133.70	133.36	+0.01	+0.01	0.31	+0.01	+2.63	11.59	13.54	—	0.25	1.70	160.0	2	1	0	0	97
[illegible]	[illegible] מזרחי	278.29	276.90	+0.13	+0.05	-0.05	+0.05	-5.63	16.04	25.99	17.91	0.50	2.20	51.8	49	6	19	20	6
קשת פקן	מעלות	318.05	313.07	+1.58	+0.51	0.10	+0.51	-2.71	18.30	22.59	31.85	1.85	1.20	161.3	45	1	0	31	23
[illegible]	אילנות דיסקונט	327.80	327.31	+0.15	+0.05	0.16	+0.05	+1.38	11.76	15.49	15.89	0.17	1.70	144.1	22	9	0	15	54
[illegible]	אילנות דיסקונט	151.01	148.08	+0.43	+0.29	0.07	+0.29	-1.72	13.36	17.82	16.41	1.90	0.95	37.7	71	10	5	7	9
[illegible]	אילנות דיסקונט	257.18	252.19	+0.64	+0.25	-0.07	+0.25	-2.62	11.47	20.70	18.38	1.90	1.05	58.0	66	10	10	7	7
שקלה	אילנות-בטוחה	101.77	101.02	+0.07	+0.07	—	+0.07	—	—	—	—	0.74	1.89	37.2	7	0	0	0	93

קרנות מט"ח

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי בנק'	השינוי ב-%	מדד שארפ*	תשואה מתחילת החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת רכישה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' ש"ח	צמודי מדד	צמודי מט"ח	מניות	אג"ח להמרה	שיח
אדרית מט"ח אג"ח	אדרית	96.61	95.32	0.00	0.00	—	0.00	—	—	—	—	1.55	3.85	18.2	0	94	5	0	3
אדרית [illegible]	אדרית	85.06	83.05	0.00	0.00	—	0.00	—	—	—	—	2.42	3.75	8.6	0	0	62	0	38
אילן $	אילנות דיסקונט	163.88	159.71	0.00	0.00	-0.49	0.00	-6.12	8.07	13.60	—	2.61	2.20	88.6	2	54	36	0	8
אילנות גלובוס	אילנות דיסקונט	87.83	85.85	0.00	0.00	-0.95	0.00	-17.34	—	—	—	2.51	2.20	96.7	5	29	50	0	16
[illegible]	[illegible]	95.16	93.24	0.00	0.00	—	0.00	-8.18	—	—	—	2.06	3.10	35.0	0	24	56	4	16
אלקסם אירופה	אלקסם	120.07	118.08	0.00	0.00	0.24	0.00	-1.11	22.19	—	—	2.36	3.00	60.7	1	22	57	12	8
אפיקים חו"ל	אפיקים	135.12	132.06	0.00	0.00	-0.01	0.00	-12.00	28.81	—	—	1.62	3.20	32.5	3	10	55	7	25
בטוחה חו"ל	בטוחה	120.28	117.34	0.00	0.00	-0.13	0.00	-6.67	18.72	—	—	2.59	3.20	32.1	1	40	43	0	16
[illegible]	אילנות דיסקונט	677.12	663.53	+1.84	+0.26	-0.17	+0.28	-3.27	7.73	20.29	20.43	2.05	2.70	104.0	3	69	13	0	15
[illegible]	מרכזית	197.32	194.76	0.00	0.00	0.33	0.00	-4.97	26.49	27.01	26.81	1.31	2.22	20.4	0	75	14	3	8
[illegible]	אילנות דיסקונט	199.94	195.47	0.00	0.00	-0.28	0.00	-8.28	13.89	26.59	36.99	2.29	2.20	200.0	4	59	22	0	15
[illegible]	להק אמריקאי	442.86	434.69	+2.12	+0.49	-0.13	+0.49	-2.18	6.59	33.14	22.00	1.00	1.10	157.2	0	85	10	0	5
[illegible]	להק אמריקאי	302.27	298.56	0.00	0.00	-0.16	0.00	-3.22	11.35	26.47	20.20	1.24	1.40	402.1	0	80	10	7	9
[illegible]	בינלאומי	681.65	675.14	+1.15	+0.17	-0.14	+0.17	-1.75	5.58	21.29	20.61	0.96	1.90	364.0	1	85	7	1	6
[illegible]	מעלות	135.96	123.20	0.00	0.00	-0.07	0.00	-3.67	7.45	13.12	40.70	1.62	1.50	51.8	0	18	82	0	0
[illegible]	[illegible]	197.39	196.13	0.00	0.00	-0.05	0.00	-6.15	14.24	18.63	16.95	1.58	2.45	20.7	1	43	26	9	11
מיטב מט"ח	מיטב	240.05	236.40	+2.31	+0.99	-0.08	+0.99	-2.97	9.87	35.80	34.49	1.88	3.25	12.1	7	63	15	3	11
[illegible]	מעלות	129.95	129.67	+0.30	+0.23	-0.18	+0.23	-1.86	4.45	33.64	—	0.20	1.45	345.4	0	90	3	0	7
פיא-חו"ל	לאומי פיא	318.08	311.22	0.00	0.00	-0.12	0.00	-4.46	11.80	27.78	24.70	2.20	1.05	263.5	0	66	29	0	5
פיא-[illegible] $	לאומי פיא	138.76	137.14	0.00	0.00	-0.20	0.00	-3.46	12.81	9.89	12.96	1.18	1.70	330.2	1	38	52	0	9
פיא-[illegible]	לאומי פיא	146.62	143.88	+0.57	+0.26	-0.11	+0.26	-2.66	8.61	29.51	21.51	1.90	1.05	198.7	0	73	18	0	9
פיא-[illegible] $	לאומי פיא	97.19	96.72	0.00	0.00	—	0.00	-3.26	—	—	—	0.49	1.70	69.5	0	64	11	0	25
[illegible] אג"ח חו"ל	[illegible]	103.07	100.45	0.00	0.00	—	0.00	-8.01	—	—	—	2.50	1.70	6.0	4	76	0	0	20
מגמות חו"ל	מגמות	101.33	97.99	0.00	0.00	-0.36	0.00	-13.95	8.49	—	—	3.41	2.70	181.0	0	65	12	0	23
מגמות מט"ח	מגמות	377.91	370.25	+1.26	+0.34	-0.24	+0.34	-4.76	7.29	36.12	26.67	2.07	1.70	246.0	0	85	8	4	3
מגמות עולם	מגמות	125.60	122.98	+0.53	+0.43	-0.27	+0.43	-11.70	12.12	—	—	2.13	2.20	88.0	0	49	38	3	10
[illegible] פקן	מעלות	228.00	223.60	+0.50	+0.22	-0.25	+0.22	-4.46	6.27	29.66	19.01	1.95	1.10	31.8	1	75	16	0	0
קפיטל חו"ל	קפיטל	116.57	113.73	0.00	0.00	-0.01	0.00	-18.51	27.44	—	—	2.50	3.20	38.6	3	19	54	0	24
[illegible] קונטיננטל	קונטיננטל	135.73	133.82	0.00	0.00	-0.36	0.00	-3.00	7.04	28.43	—	2.04	1.50	55.7	0	67	14	2	17
[illegible] פקן	מעלות	384.72	376.41	0.00	0.00	-0.11	0.00	-1.39	9.72	24.76	23.82	2.21	1.50	70.7	5	41	47	1	6
תבל	[illegible] מזרחי	925.30	911.46	0.00	0.00	-0.19	0.00	-9.48	13.45	33.98	25.72	1.52	1.20	110.7	1	56	29	11	3

קרנות מעורבות

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי בנק'	השינוי ב-%	מדד שארפ*	תשואה מתחילת החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת רכישה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' ש"ח	צמודי מדד	צמודי מט"ח	מניות	אג"ח להמרה	שיח
[illegible] פקן	מעלות	230.90	226.73	+0.94	+0.42	-0.08	+0.42	-4.72	19.26	34.84	27.16	1.86	1.40	190.1	50	2	21	2	25
[illegible]	אילנות דיסקונט	2398.86	2351.19	+21.66	+0.95	-0.08	+0.95	-9.74	22.11	45.50	38.81	1.99	1.70	139.2	36	6	46	6	6
ברק	אילנות דיסקונט	2150.23	2108.26	+21.78	+1.06	-0.08	+1.04	-11.35	23.12	52.10	43.67	1.99	1.70	102.5	18	17	52	5	8
כללי משולבת	כללי	155.40	133.58	+1.71	+1.50	-0.23	+1.50	-19.17	11.58	34.27	—	1.42	3.15	5.3	12	12	42	10	24
[illegible]	להק אמריקאי	537.17	527.15	+3.02	+0.58	-0.02	+0.58	-5.21	17.39	42.91	33.99	1.90	1.50	361.6	30	31	29	2	8
[illegible]	בינלאומי	114.44	113.37	+1.22	+1.09	-0.07	+1.09	-10.75	22.06	—	—	0.94	2.10	83.4	25	4	51	4	16
[illegible]	בינלאומי	2378.19	2355.69	+21.81	+0.93	0.06	+0.93	-7.50	26.25	42.64	40.71	0.96	1.30	186.8	37	6	40	4	13
[illegible]	[illegible] מזרחי	174.21	172.07	+1.44	+0.84	-0.07	+0.84	-8.54	20.08	39.72	15.36	1.26	1.20	223.5	21	32	35	11	3
פיא	לאומי פיא	5966.30	5927.48	+43.97	+0.75	-0.03	+0.75	-7.32	19.13	36.25	32.39	0.65	1.50	469.2	35	9	47	1	8
מגמות משולבת	מגמות	457.16	448.68	+4.78	+1.08	0.01	+1.08	-6.88	21.27	38.79	28.23	1.89	2.20	140.0	3	36	40	7	14
[illegible]	אילנות דיסקונט	1275.90	1251.21	+19.73	+1.60	0.01	+1.60	-13.01	37.36	56.27	81.65	1.97	1.70	173.6	16	3	66	5	10
[illegible] פקן	מעלות	89.47	87.86	+0.89	+1.02	-0.20	+1.02	-18.07	—	—	—	1.83	2.60	42.9	0	0	64	24	12

* ככל שהתשואה גבוהה יותר ו/או הסיכון נמוך יותר, כך מדד שארפ גבוה יותר. המדד מחושב על סמך 12 החודשים האחרונים. ** מעודכן ל-28.2.94 · קרנות שהוקמו בשנת 1994

קרנות גמישות

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי בנק'	השינוי ב-%	מדד שארפ*	תשואה מתחילת החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת רכישה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' ש"ח	צמודי מדד	צמודי מט"ח	מניות	אג"ח להמרה	שיח
[illegible]	ציון ממונים	16783.00	16639.93	+226.55	+1.39	-0.22	+1.39	-14.51	22.63	36.70	42.57	0.86	2.90	9.4	0	0	97	0	3
[illegible]	[illegible]	2180.94	2138.03	+47.79	+2.29	-0.01	+2.29	-15.57	38.55	72.98	47.10	1.97	2.50	16.2	0	0	90	0	10
[illegible]	קונטיננטל	188.59	186.61	+2.23	+1.21	-0.19	+1.21	-14.01	15.38	43.39	38.41	1.06	2.20	45.1	0	0	64	6	30
[illegible] גמישה	[illegible]	101.18	99.39	+1.02	+1.04	—	+1.04	-0.96	—	—	—	1.90	2.85	32.6	0	0	37	0	63
[illegible] גמישה	[illegible]	89.59	87.26	+2.11	+2.46	—	+2.46	-14.61	—	—	—	1.56	1.70	24.2	0	10	71	3	16
אדרית גמישה	אדרית	695.54	686.17	+5.08	+1.86	-0.04	+1.86	-13.89	27.87	48.71	69.77	1.89	3.50	20.5	12	3	52	0	33
אילנות 90	אילנות דיסקונט	204.94	200.98	+2.25	+1.13	-0.17	+1.13	-11.54	28.28	49.68	26.14	2.01	2.20	94.4	27	7	52	6	8
אלקסם גמישה	אלקסם	566.39	552.42	+5.81	+1.06	0.11	+1.06	-8.09	33.28	48.15	44.51	2.55	3.90	171.7	17	3	44	10	26
[illegible]	[illegible]	195.73	193.39	+2.25	+1.18	0.03	+1.18	-6.13	21.92	39.16	—	1.21	2.65	2.9	0	0	30	9	61
אפיקים גמישה	אפיקים	168.03	164.85	+1.95	+1.20	0.15	+1.20	-10.69	42.05	—	—	1.91	3.20	25.4	21	10	44	21	4
[illegible] גמישה	[illegible]	87.33	86.64	+1.53	+1.80	—	+1.80	-17.84	—	—	—	0.80	2.10	5.7	0	0	51	16	33
[illegible] גמישה	[illegible]	225.91	223.30	+0.71	+0.32	-0.17	+0.32	-11.06	21.39	44.18	56.73	0.90	2.85	6.0	0	0	46	5	49
בטוחה 30 פלוס	בטוחה	174.97	172.08	+3.04	+1.80	-0.17	+1.80	-17.61	24.56	45.12	43.70	1.68	3.30	11.7	2	5	82	2	9
בטוחה גמישה	בטוחה	2297.24	2264.22	+23.43	+1.05	-0.02	+1.05	-6.84	22.34	35.47	36.71	1.46	3.00	25.6	15	15	40	2	28
[illegible]	[illegible]	133.25	130.09	+1.85	+0.01	0.14	+0.01	-7.13	33.98	—	—	2.41	2.95	107.5	38	5	55	11	21
[illegible]	[illegible] מזרחי	2522.32	2491.36	+52.99	+2.17	-0.05	+2.17	-20.61	65.04	90.41	64.98	1.25	2.50	140.7	0	0	90	1	9
[illegible] גמישה	[illegible]	114.68	113.55	+0.58	+0.51	0.02	+0.51	-5.40	—	—	—	1.00	1.80	9.7	0	0	29	7	64
[illegible]	[illegible]	14657.31	14450.22	+258.77	+1.02	0.02	+1.02	-8.53	26.07	20.71	20.09	1.43	2.75	1.1	25	2	58	0	15
[illegible]	בורין-טוכלר	2725.38	2671.80	+68.78	+1.86	0.11	+1.86	-9.67	50.76	74.90	80.63	2.00	3.75	157.3	0	4	74	0	22
[illegible] גמישה	[illegible]	87.56	86.66	+1.39	+1.63	—	+1.63	-13.12	—	—	—	1.84	2.70	10.1	0	0	54	8	30
כללי גמישה	כללי	1423.19	1393.49	+21.36	+1.56	0.02	+1.56	-29.63	70.41	74.91	36.09	2.13	2.20	32.3	8	0	69	0	25
[illegible]	להק אמריקאי	662.23	654.90	+7.95	+1.23	-0.02	+1.23	-10.96	27.97	47.97	40.97	1.12	2.20	254.5	0	20	56	3	13
[illegible]	להק אמריקאי	174.39	171.14	+1.51	+0.89	-0.06	+0.89	-10.53	21.27	45.21	—	1.90	1.90	46.4	9	34	43	5	9
[illegible]	[illegible]	389.51	385.39	+2.06	+0.53	0.39	+0.53	+1.92	10.67	22.06	17.57	1.10	2.20	9.6	0	2	8	0	90
[illegible]	[illegible]	1890.12	1853.14	+31.45	+1.73	0.01	+1.73	-14.42	40.28	74.67	51.84	2.00	2.50	14.9	3	0	91	0	6
מיטב גמישה	מיטב	1938.09	1901.17	+37.39	+2.01	-0.00	+2.01	-11.90	22.11	54.79	35.22	1.94	3.25	9.1	9	4	62	12	15
[illegible]	בינלאומי	110.22	109.62	+1.07	+0.99	-0.02	+0.99	-5.85	—	—	—	0.55	1.10	28.4	52	5	31	1	11
[illegible]	בינלאומי	205.21	203.51	+2.59	+1.29	0.06	+1.29	-11.07	38.70	47.11	—	0.93	1.90	91.2	17	2	60	6	15
[illegible] גמישה	[illegible]	113.23	112.45	+1.70	+1.55	-0.00	+1.55	-10.76	15.45	—	—	0.69	2.20	9.8	0	0	39	11	50
[illegible]	אבן	662.16	652.53	+4.10	+0.64	0.06	+0.64	-9.83	29.68	51.03	35.46	1.45	1.43	66.5	22	9	37	16	16
[illegible]	[illegible]	235.50	235.02	+0.94	+0.40	0.17	+0.40	-5.71	35.02	34.68	35.56	0.24	3.70	39.6	0	0	13	12	75
[illegible] גמישה	[illegible]	92.03	91.06	+0.89	+0.99	—	+0.99	-9.64	—	—	—	1.87	2.75	44.8	4	2	64	4	26
[illegible]	[illegible]	231.90	228.40	+4.16	+1.86	-0.01	+1.86	-16.69	45.14	86.37	—	1.53	1.34	119.0	0	0	82	2	16
[illegible] פקן	מעלות	151.82	150.11	+1.67	+1.09	-0.10	+1.09	-10.90	23.45	51.64	41.28	1.14	2.00	656.8	12	22	49	3	14
[illegible]	מעלות	166.95	165.23	+1.36	+0.83	-0.14	+0.83	-13.08	21.97	43.67	—	1.04	2.00	90.9	11	1	68	5	15
[illegible]	[illegible] מזרחי	3579.66	3534.50	+52.81	+1.32	-0.05	+1.32	-15.80	33.46	35.16	36.77	1.28	2.20	122.8	6	14	36	18	6
[illegible] 10	[illegible] מזרחי	177.14	174.95	+3.04	+1.77	-0.11	+1.77	-17.27	30.45	49.79	—	1.25	2.20	41.9	0	0	87	7	6
[illegible]	[illegible] מזרחי	335.39	332.90	+9.49	+2.93	-0.17	+2.93	-27.80	34.90	80.49	4.90	0.75	3.10	121.7	0	0	91	1	8
[illegible]	לאומי פיא	218.77	216.57	+3.98	+1.87	-0.04	+1.87	-17.59	37.94	54.24	24.23	1.02	2.20	138.1	3	0	94	2	1
[illegible]	לאומי פיא	709.45	705.92	+7.91	+1.13	-0.01	+1.13	-10.84	27.63	42.74	36.30	0.50	1.95	950.7	24	2	64	1	9
[illegible]	מרכזית	519.75	515.89	+1.71	+0.53	0.34	+0.53	-13.73	57.39	65.52	57.35	0.75	3.70	22.7	2	1	48	5	44
[illegible] 100	מגמות	242.41	239.01	+3.39	+1.43	0.24	+1.43	-11.91	58.11	49.77	—	1.00	2.20	234.0	0	5	63	7	25
מגמות גמישה	מגמות	484.89	480.82	+5.77	+1.21	-0.03	+1.21	-12.68	28.45	43.09	33.89	0.68	2.25	490.0	1	26	61	5	7
צבירה גמישה	צבירה	2587.84	2572.41	+22.93	+0.90	0.12	+0.90	-7.33	31.00	45.65	42.90	0.60	2.30	26.8	9	2	36	18	35
[illegible] גמישה	[illegible]	298.22	294.35	+3.78	+1.30	0.23	+1.30	-12.83	60.06	29.64	34.46	1.51	2.20	73.4	0	0	65	2	33
[illegible]	נשואה	2183.35	2167.17	+21.02	+0.98	0.05	+0.98	-10.17	30.94	52.44	39.02	0.75	2.05	42.9	13	10	55	6	16
[illegible]	אילנות דיסקונט	2542.00	2529.48	+30.09	+1.20	-0.07	+1.20	-13.03	28.32	57.60	39.18	0.53	1.70	249.1	20	3	68	5	12

קרנות מניות

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי בנק'	השינוי ב-%	מדד שארפ*	תשואה מתחילת החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת רכישה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' ש"ח	צמודי מדד	צמודי מט"ח	מניות	אג"ח להמרה	שיח
[illegible] מניות	אדרית	104.52	102.63	+2.37	+2.36	—	+2.36	-16.17	—	—	—	1.84	1.70	33.8	0	0	84	3	13
אדרית מניות	אדרית	371.01	363.92	+6.97	+1.95	-0.03	+1.95	-17.91	38.32	78.79	73.05	1.95	3.65	18.2	0	0	82	0	18
אדרית [illegible]	אדרית	318.71	311.84	+6.62	+2.17	0.13	+2.17	-18.70	68.93	57.88	54.45	2.20	3.60	116.7	1	0	85	2	12
אדרית [illegible]	אדרית	293.65	287.43	+4.70	+1.66	0.28	+1.66	-20.82	86.37	68.44	45.15	2.16	4.00	24.9	0	0	94	0	6
[illegible]	מעלות	112.52	109.76	0.00	0.00	-0.51	0.00	-22.43	12.04	—	—	2.33	2.10	100.8	0	8	79	2	11
[illegible]	אילנות דיסקונט	284.99	281.00	+3.22	+1.63	0.01	+1.63	-17.58	55.65	—	—	1.99	1.70	554.8	1	0	83	4	12
[illegible]	אילנות דיסקונט	148.84	148.11	+1.74	+1.19	-0.17	+1.19	-15.42	17.21	—	—	0.49	2.20	110.6	0	0	94	0	6
[illegible]	אילנות דיסקונט	87.80	85.95	+1.21	+1.43	—	+1.43	-18.98	—	—	—	2.15	2.30	63.9	0	1	86	2	11
[illegible]	אילנות דיסקונט	80.76	79.27	+1.65	+2.13	—	+2.13	-20.62	—	—	—	1.88	2.60	98.4	1	0	83	5	11
[illegible]	אילנות דיסקונט	88.94	87.20	+1.46	+1.70	—	+1.70	-16.16	—	—	—	2.00	2.60	79.0	0	0	90	2	8
אלקסם מניות	אלקסם	973.56	947.87	+14.34	+1.54	0.09	+1.54	-13.23	49.74	82.31	62.48	2.71	3.90	369.8	0	0	84	0	16
אלקסם תעשיות	אלקסם	302.31	294.51	+4.52	+1.56	0.03	+1.56	-13.62	45.43	92.90	—	2.72	3.90	135.1	0	0	83	1	16
אפיקים מניות	אפיקים	310.49	305.05	+7.94	+2.67	0.11	+2.67	-17.88	60.68	84.63	53.27	1.78	3.70	75.9	0	6	91	3	0
אשקלון מניות	אשקלון	225.64	222.21	+4.18	+1.92	0.09	+1.92	-14.44	48.52	87.19	—	1.54	2.70	54.1	0	0	88	2	10
ארז פקן	מעלות	321.99	315.92	+4.76	+1.53	-0.07	+1.53	-17.86	40.89	82.44	44.44	1.92	2.80	625.1	0	0	85	3	12
[illegible]	[illegible]	971.93	950.73	+21.62	+2.33	-0.04	+2.33	-19.24	40.99	86.01	53.49	2.23	3.40	10.7	0	0	92	4	4
[illegible] פקן	מעלות	133.56	131.12	+1.90	+1.47	-0.11	+1.47	-15.23	26.28	84.63	52.12	1.86	2.20	192.1	0	0	94	0	6
בטוחה מניות	בטוחה	4644.39	4571.97	+78.96	+1.76	-0.07	+1.76	-15.77	36.68	88.58	57.83	1.58	3.25	29.0	0	4	89	1	6
[illegible]	קונטיננטל	216.67	214.26	+3.50	+1.56	-0.14	+1.56	-14.48	28.92	84.66	—	1.12	2.20	53.0	0	0	70	3	27
[illegible]	[illegible]	84.28	83.02	+1.69	+2.08	—	+2.08	-16.77	—	—	—	1.52	2.88	6.4	0	0	91	0	9
[illegible]	אבן	96.88	95.63	+1.08	+1.14	—	+1.14	—	—	—	—	1.31	2.70	28.3	0	0	62	2	36
[illegible]	אילנות דיסקונט	2368.79	2322.14	+36.97	+1.62	-0.06	+1.62	-16.63	37.13	84.24	55.72	2.01	1.70	182.1	0	0	87	1	12
[illegible]	[illegible]	90.37	88.26	+1.53	+1.76	—	+1.76	-12.07	—	—	—	2.39	3.80	43.7	0	0	74	6	20
[illegible]	אילנות דיסקונט	2624.01	2572.16	+33.70	+1.33	-0.10	+1.33	-18.13	33.16	90.57	52.57	2.42	1.70	195.9	0	0	91	0	9
[illegible] פקן	מעלות	90.96	89.32	+1.30	+1.48	—	+1.48	-14.76	—	—	—	1.84	1.80	187.9	0	0	80	2	18
[illegible]	[illegible]	548.65	535.34	+19.15	+2.52	0.13	+2.52	-15.78	61.50	82.98	45.88	2.48	3.80	51.4	0	0	87	0	13
[illegible]	[illegible]	110.11	109.53	+1.48	+1.37	0.02	+1.37	-17.98	—	—	—	0.53	3.70	4.8	0	0	64	2	34
ישראל-אמריקה	מרכזית	168.03	163.29	0.00	0.00	0.06	0.00	-19.83	36.57	61.01	—	2.00	3.25	3.6	0	20	56	10	14
[illegible] פקן	מעלות	176.97	173.64	+3.39	+1.99	-0.08	+1.99	-20.84	42.58	89.89	54.12	1.92	1.90	451.1	0	0	86	2	12
[illegible] פקן	מעלות	87.03	85.47	+1.60	+1.91	—	+1.91	-15.08	—	—	—	1.83	1.80	25.9	0	0	75	6	19
[illegible]	כללי	179.44	176.08	+2.18	+1.25	-0.22	+1.25	-15.62	12.25	86.35	—	1.91	2.20	67.1	0	0	96	0	4
[illegible]	להק אמריקאי	207.69	205.76	+2.85	+1.40	0.07	+1.40	-21.62	57.15	78.16	—	0.84	2.70	174.2	0	0	77	4	19
[illegible]	להק אמריקאי	247.95	243.39	+5.53	+2.35	-0.09	+2.15	-14.98	26.17	71.97	—	1.87	2.20	66.8	0	0	86	3	11
[illegible]	להק אמריקאי	843.64	823.72	+14.73	+1.82	-0.02	+1.82	-15.75	37.87	89.57	61.36	2.42	2.20	143.7	0	0	87	3	10
[illegible]	להק אמריקאי	856.44	840.65	+16.00	+1.94	-0.03	+1.94	-17.51	48.17	86.65	56.13	1.88	2.20	258.4	0	0	84	3	13
[illegible]	להק אמריקאי	157.53	154.66	+3.98	+2.59	0.04	+2.59	-15.57	48.34	—	—	1.86	2.10	308.4	0	0	88	4	8
[illegible]	להק אמריקאי	93.48	91.32	0.00	0.00	—	0.00	-22.41	—	—	—	2.28	1.90	24.7	0	10	78	4	8
[illegible]	להק אמריקאי	100.24	98.41	+1.73	+1.79	—	+1.79	-12.47	—	—	—	1.86	1.90	169.3	0	0	88	4	8
[illegible]	להק אמריקאי	361.52	359.33	+6.57	+1.86	-0.08	+1.86	-13.45	24.98	79.66	59.85	0.61	2.20	287.5	0	0	88	1	11
[illegible]	להק אמריקאי	83.63	83.31	+1.48	+1.81	—	+1.81	—	—	—	—	0.58	1.90	94.4	0	0	78	6	16
[illegible]	בינלאומי	357.63	354.32	+7.48	+2.16	0.10	+2.16	-13.66	53.06	89.71	42.91	0.95	1.60	332.5	0	0	76	6	18
[illegible]	בורין-טוכלר	258.25	253.05	+6.01	+2.43	0.10	+2.43	-11.91	51.09	89.59	—	2.06	3.75	65.1	0	4	90	0	6
מגדל זהב מניות	מגדל זהב	85.71	83.84	+1.24	+1.50	—	+1.50	-16.29	—	—	—	2.23	3.20	1.5	0	0	66	0	34
[illegible]	בינלאומי	88.84	87.99	+1.38	+1.59	—	+1.59	-12.62	—	—	—	0.87	1.60	64.0	0	1	72	5	24
[illegible]	בינלאומי	153.24	152.13	+1.76	+1.17	-0.17	+1.17	-15.07	17.02	—	—	0.73	1.85	77.6	0	0	96	0	4
[illegible]	בינלאומי	133.21	131.53	0.00	0.00	-0.36	0.00	-17.49	12.11	55.84	—	1.20	2.10	22.4	6	0	68	1	17
[illegible]	בינלאומי	1312.90	1300.49	+19.35	+1.51	-0.03	+1.51	-15.50	35.37	90.81	69.98	0.95	1.60	289.2	1	0	83	1	15
[illegible]	[illegible]	122.84	121.07	+2.23	+1.88	—	+1.88	-10.57	—	—	—	1.46	3.50	12.2	0	0	80	0	20
[illegible] אייל מניות	[illegible] מזרחי	105.87	105.19	+1.89	+1.83	—	+1.83	-17.09	—	—	—	0.65	3.10	25.4	0	0	79	6	15
[illegible]	מיטב	103.52	101.42	+2.82	+2.96	-0.08	+2.96	-29.64	43.68	—	—	2.07	3.50	18.9	0	0	85	1	14
מיטב מניות	מיטב	240.30	235.29	+4.84	+2.10	-0.03	+2.10	-18.78	37.97	94.82	—	2.15	2.75	15.9	0	1	88	9	2
[illegible]	מעלות	145.43	143.79	+1.76	+1.24	-0.18	+1.24	-15.12	15.62	—	—	1.14	1.70	278.2	0	0	98	0	2
[illegible]	בינלאומי	110.26	109.22	+1.31	+1.21	—	+1.21	-14.96	—	—	—	0.95	1.60	52.4	0	1	62	18	19
מרכזית מניות	מרכזית	83.23	82.58	+0.44	+0.54	—	+0.54	—	—	—	—	0.79	1.70	17.8	0	0	64	11	25
[illegible]	מרכזית	143.25	142.92	+1.44	+1.02	-0.21	+1.02	-14.62	12.97	—	—	0.23	2.70	34	0	0	90	0	10
[illegible]	בינלאומי	392.36	388.80	+5.58	+1.46	-0.04	+1.46	-13.19	31.23	83.52	69.29	0.92	1.60	149.2	1	0	84	1	14
[illegible]	בינלאומי	88.52	86.82	+1.71	+2.01	—	+2.01	-13.10	—	—	—	1.96	2.10	17.4	0	0	74	1	25
[illegible]	מרכזית	303.65	302.66	+5.18	+1.74	-0.15	+1.74	-14.21	21.80	80.98	53.75	0.33	3.20	15.1	0	0	93	0	7
[illegible]	נשואה	401.88	398.51	+5.63	+1.43	0.04	+1.45	-15.66	43.63	90.24	51.93	0.83	3.20	25.1	0	0	87	4	9
[illegible]	[illegible] מזרחי	1787.65	1765.79	+36.77	+2.13	-0.12	+2.13	-17.49	27.87	82.54	51.07	1.24	2.20	147.8	0	0	89	2	9
[illegible]	אבן	1055.97	1040.68	+10.50	+1.02	0.03	+1.02	-12.97	40.06	83.78	59.03	1.47	2.35	34.8	0	0	69	15	16
[illegible]	אילנות-בטוחה	94.16	92.41	+1.63	+1.80	—	+1.80	—	—	—	—	1.89	3.09	45.4	0	0	64	0	36
[illegible]	קונטיננטל	85.39	83.87	+1.51	+1.83	—	+1.83	-18.37	—	—	—	1.81	1.90	165.6	0	0	71	1	28
[illegible]	מגמות	87.06	86.72	+1.01	+1.18	—	+1.18	-12.59	—	—	—	0.39	3.10	25.4	0	0	49	2	49
[illegible] פקן	מעלות	149.86	147.08	+1.97	+1.36	-0.08	+1.36	-16.00	28.03	58.16	39.75	1.89	1.90	123.8	0	0	67	4	29
[illegible]	[illegible] מזרחי	78.22	76.88	0.00	0.00	-0.36	0.00	-26.20	—	—	—	1.68	2.20	6.4	0	11	85	2	2
[illegible]	[illegible] מזרחי	85.56	84.47	+1.06	+1.25	—	+1.25	-16.97	—	—	—	1.29	2.20	122.6	0	0	93	2	5
[illegible]	[illegible] מזרחי	158.75	157.21	+1.78	+1.15	-0.18	+1.15	-15.19	16.02	—	—	0.98	2.20	186.5	0	0	95	0	5
פיא 2000	לאומי פיא	95.50	93.61	+1.39	+1.51	—	+1.51	—	—	—	—	2.02	2.20	133.3	0	0	48	0	52
[illegible]	לאומי פיא	1083.59	1076.84	+17.61	+1.66	-0.02	+1.66	-15.56	35.67	86.08	59.08	0.63	1.50	418.8	0	0	93	1	6
[illegible]	לאומי פיא	846.92	831.44	+12.79	+1.56	-0.06	+1.56	-13.91	29.22	81.27	61.07	1.86	1.70	190.3	1	0	88	1	10
[illegible]	לאומי פיא	86.61	84.98	+1.47	+1.76	—	+1.76	-19.88	—	—	—	1.92	2.20	198.0	0	0	98	0	2
[illegible]	לאומי פיא	1140.66	1119.66	+20.40	+1.86	0.05	+1.86	-14.38	42.88	73.52	48.71	1.88	1.75	334.1	1	0	93	1	5
[illegible]	לאומי פיא	674.56	670.28	+11.07	+1.68	-0.01	+1.68	-15.58	37.92	85.60	59.90	0.64	1.70	384.4	0	0	91	1	8
[illegible]	לאומי פיא	205.21	201.43	+4.24	+2.15	-0.04	+2.15	-22.11	47.89	87.79	—	1.88	2.70	335.1	0	0	93	1	6
[illegible]	לאומי פיא	149.85	147.06	+1.72	+1.18	-0.17	+1.18	-15.19	16.86	—	—	1.90	2.20	208.1	0	0	98	0	2
[illegible]	לאומי פיא	85.43	83.27	0.00	0.00	-0.35	0.00	-20.09	—	—	—	2.59	2.20	78.2	12	16	67	0	5
[illegible]	מגמות	265.20	263.12	+4.12	+1.59	-0.06	+1.59	-16.37	33.29	91.77	38.66	0.79	2.20	329.0	0	6	83	2	9
[illegible]	מגמות	110.19	108.81	+1.60	+1.39	—	+1.39	-16.53	—	—	—	2.02	2.50	258.0	0	7	79	3	11
[illegible]	מגמות	717.17	710.60	+10.34	+1.48	-0.01	+1.48	-17.27	42.03	90.88	45.97	0.82	1.20	382.0	0	7	81	3	9
[illegible]	מגמות	88.02	86.34	+2.08	+2.47	—	+2.47	-13.69	—	—	—	1.95	2.70	116.0	0	2	80	2	16
[illegible]	מגמות	86.52	84.95	+1.77	+2.13	—	+2.13	-17.03	—	—	—	1.85	2.50	411.0	0	1	86	1	12
[illegible]	צבירה	231.10	228.90	+2.64	+1.17	-0.06	+1.17	-15.35	32.39	74.74	—	0.96	2.70	5.3	0	0	81	0	19
[illegible]	צבירה	539.87	536.42	+8.93	+1.69	0.06	+1.69	-13.04	45.63	76.70	63.04	0.64	2.70	9.1	0	0	84	4	12
קפיטל מניות	קפיטל	100.59	99.11	+2.38	+2.46	—	+2.46	-18.56	—	—	—	1.49	2.70	9.8	0	0	79	1	20
[illegible] 90	[illegible]	447.88	438.11	+12.22	+2.87	0.05	+2.87	-20.07	60.38	85.05	52.48	2.23	3.40	63.6	0	0	75	24	1
[illegible]	אילנות דיסקונט	915.15	897.15	+15.14	+1.72	-0.05	+1.72	-18.26	42.93	91.09	57.19	2.81	1.70	448.9	0	0	91	0	9
[illegible]	[illegible]	93.26	90.87	0.00	0.00	—	0.00	-18.82	—	—	—	2.63	3.70	10.7	0	3	66	0	31
[illegible]	ציון ממונים	179.19	177.61	+3.11	+1.78	-0.08	+1.78	-20.05	34.64	—	—	0.89	3.20	7.5	0	0	86	7	7

קרנות אג"ח מדינה

שם הקרן	מנהל הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי בנק'	השינוי ב-%	מדד שארפ*	תשואה מתחילת החודש	תשואה מתחילת 1994	תשואה בשנת 1993	תשואה בשנת 1992	תשואה בשנת 1991	עמלת רכישה ב-%	עמלת ניהול ב-%	נכסים במיל' ש"ח	צמודי מדד	צמודי מט"ח	מניות	אג"ח להמרה	שיח
[illegible]	אילנות דיסקונט	761.39	746.48	+1.91	+0.26	-0.11	+0.26	-2.14	9.39	26.34	22.34	3.01	1.20	96.6	33	35	11	3	18
[illegible] אג"ח מדינה	אדרית	107.34	105.36	+0.80	+0.77	-0.06	+0.77	-2.98	—	—	—	1.88	1.40	32.1	57	14	16	1	12
[illegible]	נשואה	942.46	936.14	+4.99	+0.54	0.01	+0.54	-2.48	13.60	27.80	26.14	0.68	1.40	66.4	50	15	14	2	19
אדרית אג"ח מדינה	אדרית	295.75	291.58	+0.58	+0.20	-0.00	+0.20	-2.49	12.03	23.34	29.20	1.43	1.70	4.7	73	4	12	0	11
[illegible]	מעלות	323.68	317.78	+0.48	+0.15	-0.04	+0.15	-0.50	9.02	22.50	20.97	1.88	1.10	326.3	85	3	3	0	9
אלקסם אגח מדינה	אלקסם	286.29	282.15	+1.42	+0.51	0.04	+0.51	-1.78	13.57	24.74	34.25	1.47	2.20	180.2	62	12	14	0	12
אשקלון אג' מד'	אשקלון	146.12	144.26	+0.75	+0.52	0.08	+0.52	-3.36	16.41	29.45	—	1.29	1.45	48.4	51	2	19	2	26
בטוחה אג"ח מדינה	בטוחה	1593.58	1571.54	+8.10	+0.52	-0.06	+0.52	-1.68	11.35	23.53	21.11	1.45	1.70	37.8	64	11	11	0	14
[illegible]	אבן	306.34	301.79	+2.13	+0.71	-0.04	+0.71	-3.21	13.27	21.12	21.04	1.47	1.45	101.4	62	6	11	6	15
[illegible]	קונטיננטל	160.36	157.48	+0.75	+0.48	-0.08	+0.48	-1.81	18.54	23.73	17.59	1.83	1.20	40.8	34	23	6	2	35
[illegible]	כללי	661.91	649.62	+4.78	+0.74	-0.07	+0.74	-6.09	9.70	15.06	20.35	1.89	2.25	1.4	51	9	21	2	27
[illegible] אג"ח מדינה	[illegible]	126.15	125.64	+0.64	+0.51	—	+0.51	-2.46	—	—	—	0.41	2.40	15.0	0	33	9	4	54
[illegible]	אבן	336.42	331.50	+1.23	+0.37	0.06	+0.37	-1.21	13.33	25.47	21.57	1.48	1.45	48.0	79	5	8	1	7
[illegible]	אבן	422.09	415.90	+2.26	+0.54	0.08	+0.54	-3.41	18.43	26.05	24.68	1.49	1.45	67.5	64	11	12	3	10
[illegible] פקן	מעלות	485.98	476.86	+1.45	+0.30	-0.00	+0.30	-1.22	11.13	23.96	23.80	1.90	1.15	460.7	72	5	10	0	13
[illegible] פקן	מעלות	376.07	369.12	+0.26	+0.07	0.12	+0.07	+0.33	10.60	17.37	16.41	1.98	1.10	98.8	67	3	0	1	29
כללי אג"ח מדינה	כללי	351.86	345.14	+2.03	+0.59	-0.33	+0.59	-7.05	6.53	20.68	21.09	1.95	2.20	31.1	52	5	19	3	21
[illegible]	להק אמריקאי	418.71	410.96	+1.18	+0.29	0.12	+0.29	+0.62	11.08	13.56	16.82	1.89	1.10	116.8	77	9	0	0	14
[illegible]	להק אמריקאי	403.96	396.57	+1.20	+0.30	-0.02	+0.30	-1.19	18.50	22.39	22.17	1.86	1.10	102.1	70	0	9	1	20
[illegible]	להק אמריקאי	157.38	155.64	+0.56	+0.36	0.03	+0.36	-1.48	12.69	23.99	23.04	1.12	1.20	147.3	74	1	11	2	12
[illegible]	[illegible] מזרחי	1043.57	1032.90	+3.61	+0.35	-0.06	+0.35	-2.95	10.75	25.40	28.36	1.23	1.20	90.0	72	6	15	4	5
[illegible]	בינלאומי	1121.01	1110.47	+4.06	+0.37	-0.01	+0.37	-1.12	10.63	20.54	24.61	0.95	2.00	189.1	72	3	9	0	16
[illegible]	מיטב	3538.14	3465.07	+28.43	+0.83	-0.05	+0.83	-3.32	12.70	28.00	23.17	1.88	3.20	20.2	56	6	18	2	18
[illegible]	[illegible] מזרחי	839.01	831.24	+0.79	+0.10	-0.15	+0.10	+0.58	6.95	14.93	14.43	0.93	1.50	63.2	80	13	0	1	6
[illegible]	בינלאומי	4035.50	3997.16	+14.35	+0.36	-0.01	+0.36	-1.30	10.90	21.41	23.78	0.96	1.40	109.4	71	3	9	0	17
מרכזית אג"ח מדינה	מרכזית	97.73	96.94	+0.19	+0.20	—	+0.20	—	—	—	—	0.81	1.70	15.0	50	11	7	0	32
[illegible]	[illegible] מזרחי	947.38	938.35	+2.69	+0.29	0.01	+0.29	-1.67	13.30	18.35	14.05	0.95	1.20	120.9	67	6	13	3	9
[illegible]	לאומי פיא	3143.28	3085.20	+9.72	+0.32	-0.05	+0.32	-1.19	9.34	21.15	20.55	1.88	1.85	242.4	75	1	14	1	9
[illegible]	לאומי פיא	180.38	178.77	+1.12	+0.61	-0.06	+0.61	-2.49	10.51	24.02	15.53	0.90	1.05	58.9	64	10	19	0	7
[illegible]	לאומי פיא	153.24	150.38	+0.58	+0.25	-0.06	+0.25	-0.96	9.86	17.44	17.88	1.90	1.05	411.9	81	2	12	0	5
[illegible]	מגמות	359.65	353.01	+1.40	+0.42	0.07	+0.42	-0.66	12.68	17.87	16.84	1.80	1.20	147.0	66	9	8	2	15

המטרה:
קרן נאמנות סולידית ואמינה

הפתרון:
קרן "מרכזית אג"ח מדינה"
של החברה המרכזית

ב-93' הגענו למקום הראשון בקרנות אג"ח. ב-94' תוכל להשקיע בקרן "מרכזית אג"ח מדינה".

ב-93' השגנו את המטרה - עובדה

ב-93' הגיעו מרבית קרנות הנאמנות של החברה המרכזית למקומות הראשונים.

קרן "פיל" הגיעה למקום ראשון בקרנות אג"ח כללי. בהמשך להצלחה זו הנפיקה החברה קרן נאמנות חדשה.
הקרן משקיעה לפחות 75% מנכסיה באג"ח מדינה.

בחברה המרכזית תהנה מצד אחד מבטחון ואמינות, ומצד שני ממקצועיות, מומחיות ונסיון בשוק ההון.

דרשו את קרנות הנאמנות של החברה המרכזית
בכל סניפי הבנקים ובמשרדי החברה. לפרטים: 03-5101311

החברה המרכזית
החברה המרכזית לניירות-ערך בע"מ
המטרה שתרוויח יותר

מנהלי הקרנות: "ישראל אמריקה" · החברה לנאמנות של בנק איגוד בע"מ · "פיל", "זהב", "פתח" - החברה לנאמנות של בנק כללי לישראל בע"מ

אין במודעה זו משום הצעה לרכישת יחידות הקרנות

אגרות חוב / 3.4.94

סדרה	שער	שינוי בנק
גילון		
גילון 2101	102.8	--
גילון 2125	103.7	-0.4
גילון 2126	106.4	+0.2
גילון 2160	108.1	--
גילון 2201	105.5	--
גליל 4.25%		
גליל 4.25 3701	3079	-60
גליל 4.25 3702	2424	-3
גליל 4.25 3703	2111	-30
גליל 4.25 3704	1826	+10
גליל 4.25 3828	527	-2
שגיא 4.75 4224	236.1	--
שגיא 4.75 4225	232.2	--
שגיא 4.75 4226	230.5	--
גליל 4.25 3829	321	-4
גליל 4.25 3830	318	--
גליל 4.25 3881	317	--
שגיא 4.75 4227	230.1	--
שגיא 4.75 4228	226.8	+0.3
שגיא 4.75 4229	222	+0.3
גליל 4.25 3832	313	+1
גליל 4.25 3833	305	+2
גליל 4.25 3834	296.5	+0.3
שגיא 4.75 4230	216.7	+0.3
שגיא 4.75 4231	215.5	--
שגיא 4.75 4232	212.9	+1.2
גליל 4.25 3751	976	+5
גליל ק'251 4.25 % 0.55		
ש3752	399	--
גליל ק'251א 4.25 % 1		
ש3753	382	-1
גליל ק'252 4.25 % 1.3		
ש3901	368	-3
גליל ק'252א 4.25 % 1.15		
ש3902	352	+1
גליל ק'252ב 4.25 % 1		
ש3981	351	--
גליל ק'252ב 4.25 % 1.05		
ש3904	346	--
גליל ק'253 4.25 % 1.45		
ש3791	292.1	-1.2
ק'253 א 4.25% % 1.15		
ש3792	288.9	+0.2
גבע ק'254 4.75 % 0.5		
ש4601	181.9	+0.2
גבע ק'254א 4.75 % 0.6		
ש4602	179.9	+0.3
גבע ק'254ב 4.75 % 0.65		
ש4603	178.6	+0.2
גבע ק'254ג 4.75 % 0.8		
ש4604	175.7	+0.2
גבע ק'255 4.75 % 0.9		
ש4605	176.9	+0.3
גבע ק'255א 4.75 % 0.95		
ש4606	175.9	+0.4
גבע ק'256 4.75 % 1.15		
ש4607	175.9	-0.1
ש4608	174.6	-0.2
ש4609	174.2	-0.2
גבע ק'256א 4.75 % 0.65		
ש4610	169.7	--
ש4611	164.9	--
גבע ק'257 4.75 % 0.8		
ש4612	159.6	+0.6
ש4613	156.8	+0.3
ש4614	136.8	+0.5
גליל ק'265 4.25 % 1.5		
ש3754	348	-1
ש3755	336	-1
ש3756	334	-1
שגיא 3.00 4119	144.7	-0.2
שגיא 3.00 4120	145	+0.3
שגיא ק'270 3.00 % 1.75		
ש4121	144.6	+0.1
ש4122	143.6	+0.1
שגיא ק'272 3.00 % 1.75		
ש4123	141.7	+0.3
ש4124	141.1	+0.5
שגיא ק'280 3.00 % 1.5		
ש4125	136.2	+0.2
ש4126	132	+0.1
גליל ק'285 4.75 % 1.1		
ש3862	205.4	+0.2
ש3863	202	+0.2
ש3864	200.9	+0.2
גליל ק'290 4.75 % 0.65		
ש3865	203.2	+0.6
ש3866	201.3	+0.6
ש3867	198.8	+0.6
גליל ק'295 4.25 % 0.85		
ש3757	333	+1
ש3758	327	+1
ש3759	327	+1
גליל ק'296 4.25 % 1.35		
ש3760	319	-2
ש3761	313	-2
ש3762	305	-2
גליל ק'296א 4.25 % 1.05		
ש3763	298.8	+0.3
שגיא ק'297 3.00 % 1.5		
ש4127	129.2	--
ש4128	127	-0.1
שגיא ק'298 3.00 % 1.9		
ש4129	125.1	-0.5
ש4130	122.5	-0.6
שגיא 2.00 4233	143.6	+0.1
שגיא 2.00 4234	142.9	--
גליל ק'305 4.25 % 1.35		
ש3764	291.8	+0.3
ש3765	285.2	+0.2
ש3766	282.5	+0.3
גליל ק'310 4.25 % 1.45		
ש3767	277.7	+0.3
ש3768	278.4	+0.5
גליל ק'315 4.75 % 0.95		
ש3769	285.8	+0.7
ש3774	280	+0.7
גליל ק'320 5.00 % 0.6		
ש3770	288.4	+1.8
ש3773	285.5	+1.8
גליל ק'325 5.25 % 0.54		
ש3771	290.6	+2
ש3772	287.7	+2
שגיא ק'327 3.00 % 1.64		
ש4235	139	+0.2
שגיא ק'328 3.00 % 1.77		
ש4236	125.7	+0.5
ש4237	125.5	+0.5
ש4238	124.7	+0.5
גליל ק'328א 4.75 % 1.18		
ש3775	267	+0.8
ש3776	262.7	+0.9
ש3777	259.1	+0.9
שגיא ק'328ב 3.00 % 1.87		
ש4239	124	+0.4
ש4240	120.7	+0.4
שגיא ק'329 3.00 % 1.78		
ש4241	121.1	+0.1
שגיא ק'329א 3.00 % 1.77		
ש4242	121.1	+0.5
שגיא ק'330 3.00 % 1.84		

סדרה	שער	שינוי בנק
ש4243	116.9	+0.4
ש4244	115.2	+0.4
שגיא ק'331 3.00 % 1.87		
ש4245	112.1	+0.3
ש4246	109.1	+0.3
שגיא ק'333 3.00 % 1.84		
ש4247	107.3	+0.4
ש4248	104.5	+0.4
שגיא ק'334 % 1.89		
ש4249	100.8	+0.7
גליל ק'345 4.75 % 1.17		
ש3778	216	-0.4
גליל ק'350 4.75 % 1.18		
ש4801	287.2	+4.9
ש4802	283.3	+4.9
ש4803	280.5	+5
גליל ק'355 4.75 % 1.25		
ש3779	176.7	+0.5
ש3780	173.7	+0.5
גליל ק'360 4.75 % 1.5		
ש4804	247.1	-2.3
ש4807	234.6	-2.5
גליל 2.50 3781	144.3	-0.8
גליל ק'365 4.00 % 1.68		
ש3782	151.7	-0.3
ש3783	149.7	-0.2
גליל ק'366 4.00 % 1.5		
ש3784	151.5	+0.3
ש3785	148.5	+0.2
גליל ק'367 4.75 % 1.49		
ש4808	204.6	-1.9
ש4809	201.3	-1.8
ש4810	192.4	-1.8
גליל ק'370 4.00 % 1.6		
ש3787	154	+0.7
גליל ק'375 4.75 % 1.4		
ש5201	252.8	+1.5
ש5202	248.4	+1.4
ש5203	242.4	+1.4
גליל ק'380 4.75 % 1.33		
ש5401	297.4	+0.5
ש5402	293.4	+0.3
ש5403	285.6	+0.2
שגיא ק'383 4.75 % 1.39		
ש5404	279.6	+0.4
ש5405	275.8	+0.5
גליל ק'385 4.75 % 1.21		
ש5204	221.8	+1.9
גליל ק'390 4.00 % 1.57		
ש4811	147.2	+1.1
ש4812	142.7	+1.1
גליל ק'390א 4.00 % 1.68		
ש4813	135.3	+0.2
ש4814	134.9	+0.1
ש4815	134.2	+0.1
גליל ק'391 4.00 % 1.75		
ש4816	133.2	+0.1
ש4817	131.8	+0.2
שגיא ק'391א 4.00 % 1.78		
ש4818	129.3	+0.1
ש4819	129.9	+0.1
גליל ק'392 4.00 % 1.7		
ש4820	131.1	+0.1
גליל 2.50 4901	141.4	--
גליל ק'395 4.75 % 1.49		
ש5406	239.4	-0.8
ש5407	237.9	-0.8
ש5408	228.1	-0.8
ש5409	228.8	-0.8
גליל ק'405 4.75 % 1.56		
ש5410	199.8	-5.5
ש5411	197	-5.5
ש5412	188.4	-5.4
גליל ק'410 4.75 % 1.49		
ש5413	190	+1.5
גליל ק'411 4.75 % 1.63		
ש5414	175.7	-2.2
גליל ק'415 4.75 % 1.44		
ש5601	276.7	+5.3
ש5602	274.4	+5.4
ש5603	269.6	+5.3
גליל ק'418 4.75 % 1.56		
ש5604	266	+0.2
ש5605	262.4	+0.3
ש5606	261.4	+0.2
גליל ק'422 4.00 % 1.75		
ש5205	139.3	+0.1
ש5206	137	+0.1
גליל ק'425 4.00 % 1.83		
ש5207	128.4	+0.1
גליל ק'424 4.00 % 1.84		
ש5208	124.6	-0.1
גליל ק'425 4.75 % 1.74		
ש5610	243.5	-5.6
ש5611	226.6	-5.3
גליל ק'427 4.75 % 1.37		
ש5612	229.6	+5.7
גליל ק'430 4.75 % 1.6		
ש5613	199.2	+1.2
ש5614	198.1	+1.3
ש5615	195.4	+1.3
גליל ק'435 4.75 % 1.65		
ש5701	220.1	+0.2
ש5702	215.6	+0.3
ש5703	212	+0.2
גליל ק'436 4.00 % 1.85		
ש5415	121.9	+0.7
ש5416	118.6	+0.7
גליל ק'437 4.00 % 1.83		
ש5417	118.6	+1
ש5418	114.3	+1
גליל ק'440 4.75 % 1.66		
ש5704	190.8	+0.2
ש5705	187.5	+0.2
ש5706	184.3	+0.2
גליל 2.50 5707	134.5	+0.1
גליל ק'444 4.00 % 1.84		
ש5419	111.1	+1.5
גליל ק'445 4.75 % 1.65		
ש5901	222.7	-2
כפיר 1376	141.8	+0.5
כפיר ק'700 % 2.04		
ש1377	142.8	+0.7
כפיר ק'702 % 2.17		
ש1378	139.1	+0.7
ש1379	134.4	+0.7
כפיר ק'703 % 2.12		
ש1380	126.6	+0.7
ש1381	124.7	+0.7
ש1382	123.3	+0.8
ש1383	122.1	+0.8
כפיר ק'704 % 2.14		
ש1384	120.1	+1.1
ש1385	117.2	+1.1
כפיר ק'705 % 2.1		
ש1386	114.9	+1.2
ש1387	112.7	+1.1
כפיר ק'706 % 2.18		
ש1388	109.1	+0.8
ש1389	105.6	+0.8
כפיר ק'707 % 2.07		
ש1390	102.4	+1.4
ש1391	99.9	+1.3
כפיר ק'708 % 2.19		
ש1392	97.4	+0.1
כפיר ק'710 % 2.21		

סדרה	שער	שינוי בנק
ש1451	146.4	+0.5
כפיר 1452	146.1	--
כפיר 1495	142.2	+0.1
כפיר 1511	142.5	--
אג"ח קונצרנים		
אגיס 1	98.4	+0.2
ארגים 30	158.9	--
אמפים 3	360	--
אמפים 4	163.5	--
אינטרגמא 1	168.9	+0.5
אלקו 3	171.9	+0.5
אלרוב 2	168.2	+0.3
אלרוב 3	151.8	+0.3
אמפל 2	262.6	+0.5
אמפל 3	285.1	+0.9
אפריקה 3	178	--
אף צבי 2	271	--
אשטרום 1	153.8	--
אשנב 23	218.9	--
אשנב 24	163.5	--
בזק 1	218.1	--
בזק 2	130.6	-0.4
בלת 3	344	+1
בלת 4	325	--
בלת 5	309	--
בלת 6	286.2	--
בלת 7	282.9	--
בלת 8	278.1	+0.3
בלת 9	269.9	--
בלת 10	265.2	--
בלת 11	239.8	+0.2
בלת 12	237.4	--
בלת 14	215.7	+0.4
בינל מש 44	143.3	+0.1
בינל מש 45	94.9	+0.2
ירושלים 14	161.7	+0.5
ירושלים 15	165.8	+0.5
כרמל 17	238	+0.2
בתי זיקוק 1	131.7	--
דור נכס א	165.3	--
דיאטי 1	263.6	--
דיאטי 2	253.6	+0.5
דיאטי 3	232	--
דיאטי 4	171.8	+0.3
דנכאר ב	177.5	--
הפר סבריה	146.4	--
פועלים 1	341	--
פועלים 2	331	--
פועלים 3	295	--
פועלים 4	331	--
פועלים 5	327	+1
פועלים 6	322	--
פועלים 7	322	--
פועלים 8	291	+0.9
פועלים 11	326	--
פועלים 12	285.4	--
פועלים 13	293.4	--
פועלים 15	295	+1.5
פועלים 16	301	--
פועלים 17	291.8	--
פועלים 18	248.6	--
פועלים 19	147.7	+0.3
[illegible] 1	155.1	-2.5
חלמון 1	112.9	--
חלכל 2	161.9	+0.8
חשמל 15	232.5	+0.2
חשמל 16	219.3	+0.2
חשמל 17	205.5	-2.1
חשמל 18	195.9	--
חשמל 19	162.3	-0.2
חשמל 20	146.8	--
חשמל 20א	146.4	--
חשמל 21	102.9	+0.1
חל הנפק 1	313	--
חל הנפק 2	282	+0.5
חל הנפק 3	243	--
יונה 2	103.8	+0.2
ישראלום א	248.6	--
ישרס ב	164.8	--
ישרס ג	121.2	--
כוח פיתוח	165.5	+0.2
כור הנפק 7	180.6	+0.2
כיל 14	279.9	--
כלל הנפק ה	363	+9
כלל הנפק ו	358	--
כלל הנפק ז	335	+1
כלל הנפק ח	310	--
כלל הנפק ט	336	--
כלל הנפק י	278.8	+0.6
כלל הנפ יא	240.1	--
כלל סחר 3	103.1	-0.1
כלל תעש 7	231.9	--
לאומשכ 151	156.3	+0.3
לאומשכ 152	106.7	+0.2
לאומשכ 153	106.8	+0.2
לאומי 162	307	+1
לאומי 163	331	--
לאומי 165	287.3	--
לאומי 166	285.4	+0.6
לאומי 167	280.7	--
לאומי 168	271.1	+0.8
לאומי 169	262	+0.3
לאומי 170	282.8	--
לאומי 171	217.1	--
לאומי 172	164.8	-0.2
לאומי 173	143.6	+0.3
לודזיה א	147.4	+0.3
מבני תעש ב	272.4	--
מגל 1	259.4	--
מגל 2	239.7	+0.5
כרמל מיכלו	169.7	+1.5
מישאל א	152.6	+0.6
מישאל ג	103.2	+1
מגן א	160.2	-0.2
מנפיק 170	269.8	--
משאבים 89	269.8	+0.5
משאבים 91	241.2	--
משאבים 92	167.5	+1.2
משכן 38	274.3	+0.3
משכן 39	255.8	+0.3
משכן 40	237.3	+0.2
משכן 41	170.9	+0.3
משכן 42	152.4	--
ניר 1	113.3	+0.2
נכסי אורד 2	121.3	--
נכס ובנ ב	142.7	+0.3
נפיזול אגב	109.6	--
נתום 1	161.5	--
עליה 6	150.3	--
פלזנן נאגב	92.8	+0.1
פקר 3	116.1	+0.3
תאצ 3	156.6	--
ציון הש 1	163.4	--

סדרה	שער	שינוי בנק
חקם 1	213.1	+0.2
חקם 2	186.8	+0.2
עמור ב	149.9	+1.2
ריבוע 1	270	--
שוק משביא	143.1	--
שוק משביא2	140.3	-0.3
שיש 3	164.5	+0.2
תדירן 2+1	345	--
תדירן 3	278.3	--
תבן 1	137.4	+1.4
תבן 2	148.4	+0.9
תבן 3	161.7	+1
נסחרות בדולר		
פתח תעש 20	119.3	--

סדרה	שער	שינוי בנק
נסחרות במט"ח		
הליס 35	94.4	-0.2
הליס 36	99.1	--
צמודות זהב		
אגרין 1	79.2	--
חמשיר 1	167.3	--
"גלבוע" צמוד דולר		
גלבוע 6151	1948	--
גלבוע 6152	1864	--
גלבוע 6153	1628	--
גלבוע 6154	1551	-34
גלבוע 6155	1042	--
גלבוע 6156	814	-25
גלבוע 6157	630	-28
גלבוע 6158	593	-18

סדרה	שער	שינוי בנק
גלבוע 6159	512	+6
גלבוע 6160	487	--
גלבוע 6161	466	+4
גלבוע 6162	420	+5
גלבוע 6163	394	--
גלבוע 6164	377	--
גלבוע 6165	353	--
גלבוע 6166	336	--
גלבוע 6167	328	-10
גלבוע 6168	332	+5
גלבוע 6169	328	+9
גלבוע 6170	292	--
גלבוע 6171	213.6	--
גלבוע 6172	210.5	--
גלבוע 6503	156.2	-0.8
גלבוע 6504	150.8	-0.1
גלבוע 6505	151.6	--
גלבוע 6506	147.6	-1
גלבוע 6507	151.3	-0.2
גלבוע 6508	154.2	--

סדרה	שער	שינוי בנק
גלבוע 6509	146.4	-1.6
גלבוע 6510	147.3	--
גלבוע 6511	145.1	+0.2
גלבוע 6512	143.8	-0.6
גלבוע 6513	147.1	+0.1
גלבוע 6401	122.9	-0.6
גלבוע 6514	147.7	+1.2
גלבוע 6515	132.4	--
גלבוע 6516	122.6	--
גלבוע 6517	124.6	--
גלבוע 6519	121	+0.6
גלבוע 6520	126.4	+0.6
גלבוע 6521	138.2	+1.4
גלבוע 6522	123.5	--
גלבוע 6523	120.7	--
גלבוע 6524	119.6	--
גלבוע 6525	116.1	--
גלבוע 6526	108.9	+0.7
גלבוע 6527	105.1	+1.4
גלבוע 6528	107.6	+0.6

סדרה	שער	שינוי בנק
גלבוע 6529	101.6	+0.8
גלבוע 6530	100.2	+1
גלבוע 6531	97.4	+0.6
צמודות מט"ח - מר"פ		
אלותא מטפ	938	-1
צמודות 100% למט"ח		
אלביט א	140.1	+0.4
אלקו 4	154	+0.5
בלת 13	183.3	--
דלתא 1	135.4	+0.4
פועלים 20	125.6	--
פועלים 21	126.9	+0.4
סמטו 1	109.1	-2.2
כיל 15	177.1	+0.2
כיל 16	186.7	+0.2
כלל הנפק 3	966	+2

סדרה	שער	שינוי בנק
לאומי 174	124.6	--
לאומי 175	96.2	+0.1
מגל 3	127.4	--
סולל בונה	457	+1
מקר 2	128.7	+0.1
תאצ 4	151.3	--
תאצ 5	130.6	+0.1
ים מלח 2002	81750	--
צמודות דולר / מדד		
בלת 2	354	+1
כלל תעשיד	493	--
צמודות סל / מדד		
פועלים 9	296.4	+0.6
פועלים 10	320	--
פועלים 14	316	--
לאומי 161	345	--
לאומי 164	298.1	--

יש לך את זה

GoldMasterCard יוקרתי למנויי הארץ

אתה חושב אחרת. מכיר בערכם של הדברים הטובים, לא מתפשר על איכות אמיתית. עובדה, אתה מנוי על "הארץ". ישראכרט מציעה עכשיו למנויי העיתון, כרטיס GoldMasterCard יוקרתי הנושא את לוגו "הארץ". מהיום, יש גם לך את מגע הזהב המיוחד.

GoldMasterCard כרטיס הזהב הבינלאומי של תשלובת ישראכרט, הינו כרטיס האשראי היוקרתי והכדאי ביותר. למעלה מ-10.5 מיליון בתי עסק, בתי מלון, חברות תעופה ועוד, מכבדים אותו בארץ ובעולם כולו.

כנושא הכרטיס היוקרתי, תוכל לבצע רכישות ומשיכות מזומנים בסכומים גבוהים בארץ ובחו"ל ולהנות ממבחר הטבות הזהב של GoldMasterCard, ביניהם: ביטוח נסיעות לחו"ל הטוב ביותר הניתן חינם, כרטיסי חיוג בינלאומי "מסטרפון" ו"אדיר זהב" – חינם, כרטיס ההנחות הבינלאומי של AVIS, כניסה חינם למוזיאון ת"א לאמנות, 150 בתי עסק המעניקים לך הנחות והטבות ועוד.

בנוסף, תהנה מהטבות מיוחדות המוענקות לנושא כרטיס GoldMasterCard הארץ: ברשת "פולגת", ב"הבימה" – כרטיס שני חינם, ב"צבר" – אירוח V.I.P. והנחה, ב"BEST BUY" הנחה ברכישת מוצרי חשמל, ברכישת ספרי הוצאת "שוקן", במועדון "פורום יום שישי" וב"ביפר תקשורת".

GoldMasterCard הארץ – כרטיס מיוחד לאנשים מיוחדים. תחשוב על זה.

* להזמנת הכרטיס: טלפן 03-5121303, קבל "אישור מנוי בארץ" והצג אותו בבנק.
* המבצע בתוקף למנויי "הארץ" שאינם בתקופת נסיון. המבצע כפוף לתקנון.

הכי טוב ישראכרט

MasterCard ישראכרט

בלעדי ללקוחות הבנקים: בנק הפועלים בע"מ, בנק המזרחי המאוחד בע"מ, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, בנק אוצר החייל בע"מ, בנק קונטיננטל לישראל בע"מ, בנק מסד בע"מ, בנק אמריקאי ישראלי בע"מ, בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ, בנק יורו-טרייד בע"מ.

קשר בראל

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

עלייה של 67% בהיקף מכירות משהב ב־93'

מכרה 410 דירות ב־55 מיליון דולר ב־93', לעומת 322 דירות ב־33 מיליון דולר ב־92' / ההון העצמי של החברה, הבונה בעיקר לציבור הדתי, נאמד ב־25 מיליון דולר

משהב מכרה 410 דירות ב־55 מיליון דולר ב־93', לעומת 322 דירות ב־33 מיליון דולר ב־92' – עלייה של 67% במכירות. ההון העצמי של החברה נאמד ב־25 מיליון דולר. הסתדרות הפועל המזרחי מחזיקה בכל מניות החברה.

משהב נוסדה ב־1960 על ידי שתי חברות הפעילות בשוק הנדל"ן מאז שנות ה־30, 'משכנות' ו'הבונה'. החברה מנוהלת כיום על ידי המנכ"לים המשותפים שמואל בירנבוים ושלמה לוי.

החברה משמשת כחברה קבלנית ביזום פרויקטים וכקבלן מבצע המעסיק 250 עובדים. רווחי הבנייה, 15% מהמחזור, מופנים לקופת החברה כדי להגדיל את ההון העצמי ולמימון רכישת קרקעות חדשות.

שליטה באדנים

למשהב שליטה בבנק אדנים למשכנתאות – 26% בהון ו־63% בהצבעה, ולבנק מזרחי 50% מההון ו־25% מההצבעה באדנים. שאר המניות בידי הציבור.

בנק המזרחי משמש כבנק המלווה של החברה בחלק מהפרויקטים, אך אינו זוכה ליחס מועדף מול בנק לאומי ובנק הפועלים, המלווים אף הם פרויקטים של החברה.

משהב, החברה הגדולה בארץ לבנייה לציבור הדתי, בונה אלפי דירות ברחבי הארץ ומחזיקה מלאי קרקעות לאלפים נוספות. היעד העיקרי של החברה הוא בנייה מגובשת של עתודה לדיור בשכונות דתיות, כולל שכונות מעורבות עם חילוניים.

החברה מאפשרת לציבור הדתי לרכוש דירות בסביבה שומרת מסורת, עם מעליות שבת, שני כיורים במטבח, לחלב ולבשר, מרפסת ללא תקרה המתאימה לסוכה, והתקן שעון שבת למערכת החשמל בדירה; מאפיינים אלו של דירה למשפחה דתית מייקרים את הבנייה בכמה מאות דולרים בלבד.

החברה בונה גם פרויקטים לחילונים, בעיקר כחברה קבלנית מבצעת עבור משרד השיכון.

משהב מממנת את הבנייה ללא ליווי פיננסי של הבנקים. החברה עושה שימוש בליווי פיננסי בנקאי בעיקר לצורך מתן ערבויות מכר לדיירים, בעוד שרוב חברות הבנייה ממומנות על ידי ליווי פיננסי בנקאי עד 80% ויותר מהיקף כל פרויקט.

פרויקטים גם לחילונים

החברה בנתה את החלק הראשון, 100 דירות, של פרויקט סי אנד סאן היוקרתי בצפון תל־אביב, עבור חברת מרכזי שליטה. עוד בונה החברה שכונה יוקרתית של 400 דירות לחוף ימה של נתניה, בשותפות עם אחרים.

"הציבור הדתי לאומי שאנו בונים עבורו הוא ציבור פתוח ולא מסוגר, למרות שהוא מתרכז בשכונות נפרדות"

משהב שיתפה את מליבו כקבלנית מבצעת בפרויקט (50% כל אחת). 300 דירות בפרויקט זה נמכרו – 70 דירות לציבור הדתי והשאר לציבור החילוני (120 דירות נמכרו לתושבי חוץ).

בפרויקט בנתניה התברר שבניגוד לתכנון הראשוני, רוכשים דירות גם ב"חלק החילוני", החלק היקר יותר המשקיף לים. לפיכך החליטו במשהב להוסיף מעלית שבת גם בבניינים אלו, מתוך תקווה שהחילונים יגלו סובלנות.

מחירי הדירות בפרויקט זה נעים בין 50 אלף דולר לחדר באגף האחורי עד ל־70 אלף דולר לחדר בחזית המשקיפה לים. כ־200 דירות כבר מאוכלסות.

הפרויקט נבנה על מגרש של 30 דונם, שנרכש מקופת חולים תמורת 8 מיליון דולר ב־87'.

בכפר סבא בנתה החברה פרויקט מעורב. כאשר הביקוש של הציבור הדתי קטן מכדי לאכלס פרויקט שלם, יש צורך למכור את השאר לחילונים.

"הציבור הדתי לאומי שאנו בונים עבורו את הדירות הוא ציבור פתוח ולא מסוגר, למרות שהוא מתרכז בשכונות נפרדות. בכפר סבא השכונה מעורבת, אך בבניינים נפרדים", מספרים בירנבוים ולוי.

לדבריהם, "לריכוז משפחות דתיות בשכונה משלהם יש משמעות מבחינת שמירת שבת וחיי קהילה סביב בתי הכנסת, בתי הספר, הגנים ומבני הציבור המיועדים לדתיים. אנו בונים גם לחרדים, בהר נוף ברמות".

השניים גם מבהירים כי לבנייה לציבור הדתי יש יתרונות שיווקיים: "אנחנו החברה היחידה שבונה שכונות שלמות לציבור הדתי במשך קרוב ל־60 שנה. אנו מחפשים קרקעות ביישובים ובשכונות המבוקשות על ידי ציבור זה, שרוכש אצלנו דירות במשך דורות.

"אנו בונים בגוש דן, ירושלים, חיפה ובאזור שמרוחבות עד נתניה. השמועה על כל שכונה חדשה עוברת מפה לאוזן, למרות שאנו מפרסמים גם בעיתונות הארצית, כדי להישאר על המפה.

"ואולם השיווק מפה לאוזן חוסך לנו כאחוז אחד מהמחזור לעומת ההוצאות המקובלות".

"יש לנו סודות מקצועיים כיצד משווקים לציבור הדתי. למשל, אנו דורשים לעתים ממשפחות אישור מרבנים כתנאי למכירה"

"יש לנו סודות מקצועיים כיצד משווקים לציבור הדתי. למשל, אנו דורשים לעתים ממשפחות אישור מרבנים כתנאי למכירת הדירה, מה שמוסיף לערך הדירות בעיני הציבור הדתי".

מחירי הדירות שמשהב בונה הם מחירי שוק, ללא הנחה.

מדוע ציבור זה אינו זוכה להנחות?

"כדי להתקיים צריך לקנות קרקעות במחירי שוק, אחרת לא נחזיק מעמד. אנו משוכנעים שלחברה אין זכות קיום אלא על בסיס שיקולים כלכליים. הסתדרות הפועל המזרחי מבינה זאת היטב.

"אם המחירים יעלו, ונמכור לציבור שלנו בזול, רק משום שקנינו את הקרקע בעבר בזול, לא נוכל לחדש את מלאי הקרקעות במחירים החדשים", אומרים לוי ובירנבוים.

נשארת מחוץ לבורסה

ההון העצמי של החברה, שנאמד כאמור ב־25 מיליון דולר, הוא על בסיס חשבונאי הכולל עלות היסטורית מופחתת של קרקעות.

ההון העצמי האמיתי, לו היו מחשבים את שווי הקרקעות לפי מחיר השוק, היה מגיע לסכומים גבוהים פי כמה. אולם, לוי ובירנבוים מודים כי משהב הפכה בשנות ה־90 לחברה "בינונית" בענף.

לדבריהם, חברות אחרות גייסו כספים רבים בבורסה, בעוד שמשהב מתכוונת להישאר מחוץ לבורסה, ומסרבת לקנות קרקעות חדשות במחירי שיא: "מלאי הקרקעות של החברה הצטמצם בשל מכירות מואצות והעדר קרקעות במחירים סבירים.

"אנו זהירים ברכישת קרקעות, אף צופים שהמחירים יישארו ברמתם הנוכחית, ולכן גם ניגשנו וזכינו באחד המכרזים במודיעין, לאחר שהצענו מחירי שוק של היום".

לוי ובירנבוים מציינים כי "מלאי הקרקעות יספיק להתחלות בנייה נוספת של 2,000 עד 2,500 דירות, מהן בנתניה. זאת בנוסף לאלף דירות הנמצאות בתהליך בנייה ברחבי הארץ".

חברת משהב תבנה במזרח נתניה 1,100 דירות ו־10,000 מ"ר מסחרי

היקף הפרויקט 100 עד 120 מיליון דולר

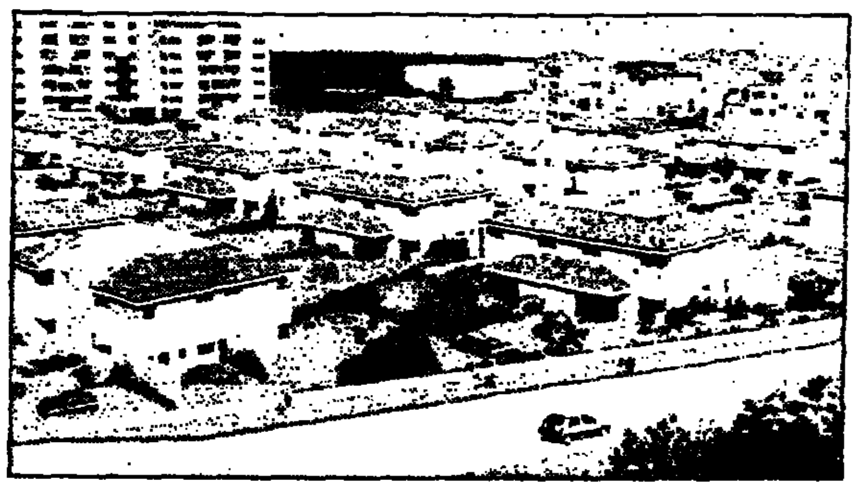

פרויקט משהב בנתניה. דירות, מסחר וקמפוס

משהב תבנה 1,100 דירות ו־10,000 מ"ר מסחרי במזרח נתניה. היקף הפרויקט 100–120 מיליון ד'. הדירות ייבנו על קרקע חקלאית שנרכשה מבעלים פרטיים לפני 40 שנה, ומאז לא הצליחה החברה להפשירה לבנייה, עד שהוקמו ועדות לבנייה למגורים לפי הוראת שעה, ושם אושרה ההפשרה.

השכונה החדשה תוקם על מגרש בשטח 300 דונם בשכונת נאות גנים במזרח נתניה (לשעבר שיכון ותיקים) בזווית לתחנת הרכבת, ליד שכונה דתית. בקרוב לשכונה יעבור המשך נתיבי איילון, והכביש יתחבר לכביש החוף ומשם למרכז העיר במחלף חדש שייבנה במקום. מדובר בפרויקט שיקום לאחר שנת אלפיים. ליד השכונה החדשה ייבנו כ־7,000 דירות חדשות, וכן מרכזים מסחריים ובנייני משרדים והיי־טק. כמו כן מתוכנן במקום קמפוס ובו שלוחה גדולה של אוניברסיטת בר אילן. משהב תציע לסגל האוניברסיטה במקום דירות בתנאים מיוחדים.

משהב תחלה בבניית השלב הראשון של השכונה, הכולל 34 קוטג'ים ועוד 232 דירות בבתים משותפים. הקוטג'ים יהיו דו משפחתיים עם 6 חדרים, 165 מ"ר על מגרש של 370 מ"ר, ומחירם בשלב זה 220 אלף ד'. הבתים המשותפים יוקמו ב־6 קומות, ובהם דירות 3 ו־4 חדרים ופנטהאוזים של 5 חדרים. מחיר: דירות 3 חדרים, 81 מ"ר, 95 אלף ד'; 4 חדרים, 108 מ"ר, 120 אלף ד'. פנטהאוז 5 חדרים, 139 מ"ר, 165 אלף ד'. עד היום נמכרו 15 דירות של 4–3 חדרים, לדתיים.

בשלבים הבאים ייבנו בתים משותפים של 4–3 קומות, ובהם דירות 5–4 חדרים, חלקן עם גינה. משהב תהיה קבלן מבצע של הפרויקט. השטח המסחרי, 10,000 מ"ר, ייבנה כמרכז מסחרי ולא כקניון, משום שכבר יש קניון במקום. היקף הפרויקט במחירי מכירה נאמד ב־100–120 מיליון ד'. קצב הבנייה יותאם לקצב השיווק.

פרויקט גדול אחר תבנה משהב בעיר החדשה מודיעין. השכונה שם תכלול 214 דירות וקוטג'ים. כל הבתים והדירות ישווקו לציבור הדתי, באזור נפרד ושקט.

משהב תשלם למינהל 14 אלף ד' לקרקע לדירה, ועוד 10,000 ד' לפיתוח. הדירות הבנויות יעלו לפחות 35 אלף ד' לחדר. החברה מתחילה לבנות 100 דירות בגבעת משואה ועוד 143 דירות בבית וגן. בגבעת משואה הקרקע נרכשה במכרז של מינהל מקרקעי ישראל תמורת 15 אלף ד' לדירה כולל פיתוח, ובבית וגן הקרקע נרכשה בעסקת קומבינציה עם פורת יוסף, אגודה דתית שבראשה הרב שרם, לפי 37% מהדירות תמורת הקרקע, ובעסקת קומבינציה יקרה יותר עם משפחת פרידמן, לפי 46%. מחירי הדירות יהיו 60 עד 70 אלף ד' לחדר בבית וגן.

החברה בונה עוד שכונה במבשרת, שם לא היה ביקוש של הציבור הדתי ולכן כל היחידות, 37 קוטג'ים ו־74 דירות, נמכרות בעיקר לחילונים. עוד בנתה החברה בעבר באזור ירושלים 270 דירות בגילה, 200 דירות בפסגת זאב, 150 דירות בגבעת מרדכי, 70 דירות ברמות, 180 דירות בהר נוף, ו־52 קוטג'ים באפרת. בתחילת שנות ה־90' בנתה החברה 500 דירות במסגרת הפרוגרמה של משרד השיכון אך לא מימשה התחייבויות ורכישה של המשרד ומכרה את הדירות בשוק החופשי.

באשקלון בנתה החברה 64 דירות לפי הפרוגרמה, שליש מהן לציבור הדתי. עוד 144 דירות נבנו בכרמיאל, בעיקר לעולים חדשים חילונים מבריה"מ, ובצומת סירקין נבנו 40 דירות לדתיים. ברחובות בנתה החברה 156 דירות לדתיים, ובשוהם רכשה קרקע ל־154 דירות מהמינהל, במכרז, בעלות 20 אלף ד' כולל פיתוח לקרקע לדירה. גם כאן מיועד הפרויקט לדתיים. השכונה בשוהם כוללת דירות בבתים משותפים. נשארו שם 12 דירות למכירה ב־35 אלף ד' לחדר.

בקרית הרצוג בבני ברק בנתה החברה בשנות ה־80 כאלף יחידות דיור. בפתח תקוה בונה כ־440 דירות שכבר מאוכלסות, ועוד 200 דירות בשלבי בנייה, חלקן מכורות. הדירות הנרכשות נבנות בקרן הרחובות ויצמן ומשה דיין. המחיר: 38 אלף ד' לחדר. ברעננה בנתה החברה בשנות ה־80 מאתיים דירות, ובחיפה, כקבלן מבצע, בונה החברה 136 דירות בנוה שאנן, בעבור שיכון ופיתוח. רק 32 דירות בפרויקט זה מיועדים לדתיים. בקרית שמואל ממשיכה החברה בבניית דירות במגזר לשכונה שנבנתה בשנות ה־70. החברה בונה שם 200 קוטג'ים בינתיים.

אבי אבידור בונה בדרום ת"א פרויקט משרדים ומסחר ששטחו 8,750 מ"ר

הפרויקט מוקם על מגרש ששטחו 4.3 דונמים בעלות של 15 מיליון דולר

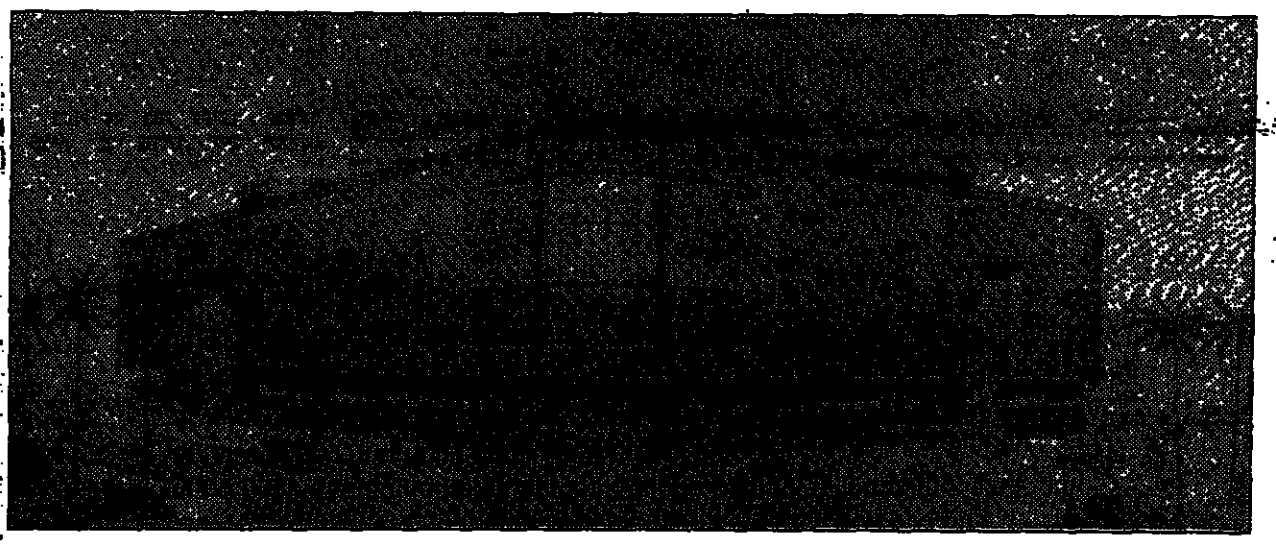

שווי הקרקע שעליה מוקם הפרויקט (בתמונה) הוא 7 מיליון דולר

מאת זיו מאור

פרויקט מסחר ומשרדים מפואר מוקם בימים אלו בצומת הרחובות קיבוץ גלויות והרצל בדרום תל־אביב. הפרויקט מוקם על מגרש ששטחו 4.3 דונמים, ויכלול 1,750 מ"ר למסחר ו־7,000 מ"ר לתעשיות היי־טק ומשרדים.

עלות הפרויקט, לא כולל הקרקע, היא 15 מיליון דולר. הקרקע היא בבעלות היזם, אבי אבידור, ושווי השוק שלה הוא 7 מיליון דולר.

את הבנייה מבצעת חברת צמנט־קל שהונפקה השנה בבורסה. העיצוב נעשה על־ידי משרד האדריכלים אדרי ורנר. הבנק המלווה את הפרויקט הוא הבנק הבינלאומי.

בקומת הקרקע המסחרית מוצעים שטחים להשכרה לפי 30–25 דולר למ"ר, המיועדים לחנויות, סניפי בנקים, רשתות סיטונאיות, אולמות תצוגה, מסעדות ובתי קפה.

קומות ב' ו־ג' מיועדות למשרדים, תעשיות עתירות ידע, חברות שיווק, בתי תוכנה ותעשייה זעירה. בקומות אלה מוצעים שטחים למכירה במחיר של 1,600 דולר למ"ר, בגימור מלא, כולל מיזוג אוויר, חלוקה פנימית ותקרה אקוסטית.

השטחים מוצעים גם להשכרה ב־14–13 דולר למ"ר בתוספת 2 דולר למ"ר דמי אחזקה. בחודשים פברואר־מרץ מכרה אנגלו־סכסון חנויות במקום ב־5.5 מיליון דולר.

בבניין 2 מעליות נוסעים, ודרגנועים, 2 קומות מרתפי חניה ל־380 מכוניות ועוד מרתף עליון המיועד למחסנים. קומת המסחר תיפתח בתחילת 96'.

מס הכנסה אישר תוכנה חדשה לניהול חשבונות במשרדי תיווך

מאת זיו מאור

שוק המתווכים מונה מאות משרדים. ללקוחות־בכוח אלה מוצעת תוכנת מחשב מיוחדת לניהול משרד תיווך. התוכנה נכתבה בידי שמואל פן מחברת ס.פ.ב.ק מערכות בסיוע המתווך דוד צפריר. לדברי השניים, מס הכנסה אישר תוכנה זו לניהול חשבונות לצרכי מס. מחירה של התוכנה 750 שקל, כולל התקנה.

במקביל, פיתחו שתי רשתות משרדי התיווך הגדולות בארץ, רשת איגוד נדל"ן ורשת אנגלו־סכסון, תוכנות משלהן. תוכנות אלו לא כוללות אפשרות ניהול החשבונות, אך מאפשרות שימוש במאגרי מידע ושיתוף פעולה עם הסניפים.

לרשת נדל"ן יש תוכנה המופעלת בסניפים כחצי שנה. תוכנה זו מאפשרת בפרויקטים המשווקים בלעדית על ידי הרשת הצגת מושב של הדירה וכל חדר במעין סרט אינטראקטיבי. מוטי רוזן, מנהל הרשת, מסר שפיתוח התוכנה עלה 80 אלף דולר. התוכנה מחוברת לכל סניפי הרשת. דירה שמוצעת למכירה באילת יכולה להימכר באמצעות התוכנה על ידי סניף של הרשת בחיפה. כל סוכן יכול להעלות על הצג את כל הדירות והנכסים המוצעים למכירה בסניפים האחרים. רוזן מסביר כי אין חשש שהסוכנים ימנעו מידע זה מזה, מכיוון שהם מתחלקים בעמלה של העסקה שהוחלפו פרטים לגביה.

במאגר המידע של רשת איגוד נדל"ן מוקלדות כשירות לסניפים כל המודעות המתפרסמות בלוחות בעיתונות היומית והמקומית.

לאנגלו־סכסון תוכנה שפותחה בחברת קומטק במיוחד בעבור הרשת, בעלות של כחצי מיליון דולר, כולל המחשבים עצמם. מאיר נחשון, מנכ"ל אנגלו־סכסון, בטוח שזו השקעה כדאית. התוכנה כבר פועלת בהצלחה במחצית מסניפי הרשת. התוכנה מחולקת למדורים לפי דירות חדשות, דירות יד שנייה, נכסים מסחריים, מגרשים וכו'.

נחשון מספר שעדיין נעשים בתוכנה שיפורים אחרונים, לפי הניסיון המצטבר בסניפים. עד אמצע השנה, לדבריו, כל הרשת תהיה מחוברת לתוכנה החדשה.

באנגלו־סכסון יפורסם כל נכס שהבעלים יבקש לפרסם. גם בתוך כל משרד יוכל הסוכן לסווג את המידע, וכל עובד יוכל להגיע רק למידע המתאים לתפקידו.

גם לסוכנים שאינם קשורים לרשת גדולה, יש בשוק תוכנות המאפשרות ניהול ממוחשב למשרד תיווך, אך תוכנות אלו לא מאפשרות גישה למאגר נתונים של הרשתות הגדולות.

לגוית הכנסות של 2.5 מ' ד' בשנה מנכסי נדל"ן בארה"ב

חברת גוית אינק. גובה שכר דירה שנתי של 2.5 מיליון ד' לשנה לפי החוזים החתומים שברשותה, בנכסים הממוקמים ברחבי ארה"ב. חלק מהנכסים נמצאים בשיפוצים ולא אוכלסו עדיין בתפוסה מלאה, כך שההכנסה מדמי השכירות צפויה לעלות. כך עולה מניתוח שביצעה חברת "בטוחה".

לפי בטוחה גוית ביצעה הנפקה בהיקף כולל של 19.5 מיליון דולר מ־91'. רוב הכספים הושקעו ברכישת נדל"ן בארה"ב בשיטת המנוף הפיננסי. רוב הכספים לרכישת הנכסים של החברה היו מהלוואות וליווי פיננסי בנקאי. בינואר־ספטמבר 93' גבתה גוית דמי שכירות של 1.2 מיליון ד' אך הם לא כללו כמעט הכנסות מנכסים שרכשה החברה ב־93' ו־94'. להשוואה, בכל 92' גבתה החברה שכירות של 700 אלף ד' בלבד.

להוצאות המימון ניכרות, שכן רק 15% מהמימון הינו הון עצמי. בינואר־ספטמבר 93' שילמה החברה 808 אלף ד' הוצאות מימון, שמהווים הוצאות של כ־1.2 מיליון ד' בחישוב שנתי. בכל 92' היו לחברה 270 אלף ד' הוצאות מימון.

לפי בטוחה, "יציאת שוק הנדל"ן של ארה"ב מן המיתון בו הוא שרוי, עשויה להביא לחברה רווחי הון ממימוש נכסים או מהנפקות חברות אמריקאיות בקבוצה".

בתל אביב מחזיקה גוית בבית גוית, בדרך השלום 1, שבו 2800 מ"ר מיועדים להשכרה, ועוד 64 מקומות חניה. 81% מהשטחים מושכרים תמורת 536 אלף ד' לשנה.

לחברה 9 נכסים בארה"ב בבעלות מלאה וחלקית של 57%.

במיאמי פלורידה יש לחברה מרכז קניות ובו 4800 מ"ר ומגרש חניה ל־237 מכוניות. כל השטחים מושכרים ל־21 עסקים ב־690 אלף ד' לשנה, לא כולל אפשרות לתקבולים נוספים לפי אחוזים מהמחזור. לחברה גם בניין משרדים בן חמש קומות בשטח 3150 מ"ר באותה עיר בשדרות מרידיאן. הבניין שופץ והושכר בו עד עתה 125 מ"ר בשכירות שנתית של 32 אלף ד'.

בפורט מיליין שבג'קסונוויל בפלורידה, יש לחברה 6100 מ"ר למסחר עם אופציה לעוד 670 מ"ר, וכן 370 מקומות חניה צמודים. התפוסה הינה 84% בשכירות שנתית של 345 אלף ד'. באותו יישוב יש לחברה מרכז מסחרי בשטח 6680 מ"ר המושכר ל־16 עסקים בשכירות שנתית של 465 אלף ד', כאשר ההוצאות בגינם מסתכמות ב־185 אלף ד' לשנה.

ביוסטון סקור שבפלורידה, יש לחברה 11.8 אלף מ"ר המושכרים בתפוסה של 95% ל־22 עסקים בשכירות שנתית של 855 אלף ד', לא כולל תוספות כאחוזים מהמחזור. בלרגו שבפלורידה, באוסטיב פלזה, יש לחברה מרכז מסחרי בשטח כ־8,000 מ"ר בו מושכרים 55% מהשטחים בשכירות כוללת של 258 אלף ד'.

בשמבל שביוסטון, טקסס, יש לחברה מרכז מסחרי בשטח 10.7 אלף מ"ר למסחר, בתפוסה של 98% ובהסתכמות בשכירות שנתית של 800 אלף ד'.

נכס נוסף ידוע בשם "פיקר טאון שופינג סנטר", הנמצא סמוך לדאלאס טקסס, זהו מרכז קניות בשטח 20.2 אלף מ"ר, ובו יותר מאלף מקומות חניה. רק 40% מהשטחים המסחריים מושכרים בשכירות שנתית של 332 אלף ד' לשנה. שאר השטח נמצא בשלב השלד בלבד.

שמעון עשהאל תובע 21 מ' ד' מג'ו נחומי ומדוד ויורם כהן

מאת זיו מאור

שמעון עשהאל, בעל חברת א.ש.מ אמינות ופיתוח, תובע מג'ו נחומי, מדוד ויורם כהן וכן מיוסף סלומון מבריטניה 21 מיליון דולר. עשהאל הגיש בקשה לצו מניעה נגד ביצוע עסקה שבה מכרו הארבעה מגרש בנתניה לחברת ד. רוטשטיין, שבבעלות יעקב גוגנבלבסקי ויהודה דיסלר. עשהאל גם דורש כי יוצא צו עיכוב יציאה מהארץ לנחומי וכהן.

הדיון בבימ"ש יתקיים היום. אתמול נעתר ביהמ"ש המחוזי בת"א והוציא צו מניעה לביצוע העסקה. בעוד 9 ימים ידון ביהמ"ש בתביעת הפיצויים.

על הקרקע (גוש 8006 חלקה 28 בנתניה, מסווגת לכביש חיפה־ת"א) אפשר לבנות 66 קוטג'ים, 327 דירות, ועוד 28.3 אלף מ"ר מבנים להייטק ו־500 מ"ר למסחר. שטח המגרש 130 דונם. הקרקע כבר קיבלה אישורי בנייה.

עשהאל ניהל משא ומתן עם נחומי וכהן לרכישת הקרקע, כאשר במקביל הוצעה הקרקע לחברת דנקנר השקעות. על פי התביעה, הושג סיכום בעל פה בין עשהאל ובין בעלי הקרקע, ב־15 בפברואר השנה, שלפיו ימכרו לו את המגרש בנתניה. ב־16 בפברואר נסגרה עסקה שונה בתכלית. הקרקע נמכרה לחברת הרמלוה, החברה הבת של רוטשטיין.

עשהאל טוען בכתב התביעה, באמצעות עו"ד סיימון פין, כי בכך הופר הסכם בעל פה שנעשה עימו, וכי לו מכרו לו את המגרש, היה מרוויח 21 מיליון דולר. הוא גם טוען, כי נגרמו לו נזקים כיוון שהשקיע בפרויקט תוך שהוא מוותר על אפשרויות עסקיות אחרות, וכי דנקנר השקעות נתנה לו ייפוי כוח לרכוש את הקרקע.

עו"ד ברק בר גור, המייצג את בעלי הקרקע נחומי וכהן, טוען כי למעשה נעשה ההסכם בינם ובין דנקנר השקעות. לטענתו, לא היה שום הסכם מחייב עם עשהאל עצמו, ובמקרה הכי גרוע יקבע השופט אחרי שמדובר כי זהו מקרה של חוסר תום לב.

ל"הארץ" נודע, כי דנקנר השקעות ניהלה משא ומתן לרכישת המגרש בתיווכו של עשהאל, אך החליטה לוותר מרצונה על העסקה, משום שסברה שמחיר הקרקע מהווה מחיר קרוב לשיא, ואין כל יתרון בלהיכנס לפרויקט בשלב הזה.

פורסם מכרז לבניית הוסטלים לקשישים שיושכרו לממשלה

משרד השיכון פירסם אתמול מכרז לבניית אלפי יחידות הוסטלים לקשישים. המשרד מוכן להתחייב בפני הניגשים למכרז לשכור משך 20 שנה את הבניינים, והניגשים למכרז יתחייבו להשכיר את הבניינים ולהפעילם כהוסטל משך 20 שנה, כאשר לאחר מכן יוכלו לעשות בהם כרצונם.

המכרז מיועד לבעלי קרקעות זמינות לבניית הוסטלים, או לבעלי בניינים קיימים המתאימים להסבה למטרה זו. משרד השיכון ישלם את מחיר השכירות כהשלמה למחיר קבוע של 700 שקל לחודש שישלמו הקשישים, מחיר הקרוב למלוא דמי הביטוח הלאומי לפנסיונרים קשישים. היזם שיזכה במכרז יתחייב להפעיל שירותי רווחה חובה, ולהפעיל מטבח שאת מחיר הארוחות בו יסבסד משרד השיכון. בסך הכל מתוכננות להיבנות 7,000 יחידות הוסטלים בדרך זו, בתוך שנתיים.

כמו כן יתחייב המשרד לתפוסה מלאה בהוסטלים, יתרון שמונע סיכון כלכלי ליזמים.

במקביל, מתכונן משרד השיכון לבנות בבנייה יזומה על אדמות מדינה עד כ־2,000 יחידות הוסטלים ברחבי הארץ.

חסיד ובסה יבנו בירושלים 20 דירות יוקרה ב־11.5 מיליון דולר

חסיד דורש 120 אלף דולר לחדר

מאת זיו מאור

הקבלנים הירושלמים ציון חסיד ודני בסה יבנו שני פרויקטים של דירות יוקרה בהיקף כולל של כ־11.5 מיליון דולר. שני המגרשים נרכשו בעצת משרד התיווך אופיר, המשווק את הדירות שייבנו.

ציון חסיד בונה 10 דירות ברחוב הצפירה שבמושבה הגרמנית, כולל דירה בקומת קרקע המיועדת לשימור. הבניין יהיה בן 3 קומות. חסיד רכש את המגרש, ששטחו דונם וחצי, ב־1.75 מיליון דולר, כולל הבניין לשימור, ששטחו הבנוי 200 מ"ר.

הקרקע נרכשה מאורה ישראלי, המתגורר זה שנים רבות בארצות הברית.

הפרויקט יכלול חצר פנימית, ולכל דירה תהיה כניסה נפרדת. הבניין יהיה עשוי מאבן "שבוחה". בבניין תהיה מעלית שקופה היצוגית, רצפה משיש, חלונות שיצוידו בתריסי פלדה ועוד.

בבניין יהיו שתי דירות גן ושני פנטהאוזים – 5 עד 6 חדרים בכל דירה. המחירים יהיו 120–130 אלף לחדר, כך שהיקף המכירות יהיה כ־7 מיליון דולר.

הבניין יאוכלס תוך שנה וחצי, ועד כה טרם נמכרו בו דירות.

1.5 מיליון דולר ל־1.4 דונמים

דני בסה, קבלן ירושלמי אחר, בונה ברחוב נוף הרים בשכונת בית הכרם שני בנייני יוקרה בני 5 קומות כל אחד – דירה בכל קומה. הפרויקט נקרא "בני דניאל".

המגרש, ששטחו 1.4 דונמים, נמכר ב־1.5 מיליון דולר על־ידי תושב ירושלים. את הבניינים תכנן האדריכל הירושלמי גוסטבו ליבסון.

גם בבניינים אלה תהיה כניסה פרטית לכל דירה, חניה מקורה, גינה ששטחה 170 מ"ר הצמודה לכל דירה, תוך ניצול הטופוגרפיה של צלע ההר.

שטח דירה יהיה 140 מ"ר בממוצע. לכל דירה יהיו מרפסות גדולות הפונות לנוף, לאזור יער ירושלים.

בכל בניין ייבנה בקומה העליונה פנטהאוז בן 6 חדרים, ובקומות שמתחתיו דירות בנות 5 חדרים. מחירי הדירות יהיו 85 אלף דולר לחדר.

היקף הפרויקט הוא 4.5 מיליון דולר, ועד כה נמכרו שתי דירות.

תעשייה ומשרדים / רונית מורגנשטרן

האחים כתב רכשו ברמלה 27 דונם ב־3.5 מ' ד'

חברת הבנייה נאות אמיר מגולה, בבעלות יהודה ומאיר כתב, רכשה קרקע ששטחה 27 דונם באזור התעשייה רמלה ב' – ועליה מבנה תעשייתי ששטחו 4,000 מ"ר – ב־3.5 מיליון דולר. המוכרים – חברה ישראלית בבעלות תושבים זרים.

המבנה מושכר למפעל תעשייתי לפי 6–5 דולר למ"ר (בהתאם לקומה). בכוונת האחים כתב לפנות את הקרקע ולבנות עליה מבני תעשייה ומשרדים. אחוזי הבנייה המותרים במקום הם 110% בשלוש קומות.

את העסקה ביצע סניף תל אביב של רשת אנגלו־סכסון.

שמעון צרפתי בונה מרכז רפואי באשדוד ב־5 מיליון דולר

הקבלן שמעון צרפתי מאשדוד יבנה מרכז רפואי בשכונה ב' בלב העיר אשדוד. במקום קיים בניין קולנוע ישן ובו כ־600 מקומות ישיבה. צרפתי רכש את בניין הקולנוע מבעליו, משפחת הולץ, בכ־950 אלף דולר.

שטחו של המרכז הרפואי יהיה כ־3,500 מ"ר. עלות הבנייה, כולל הקרקע, מוערכת בכ־5 מיליון דולר.

רשת אייס שכרה בראשל"צ 500 מ"ר ב־4,000 ד' לחודש

רשת אייס לשיווק מוצרים בשיטת עשה זאת בעצמך שכרה קומה שלמה בשטח של כ־500 מ"ר בבניין משרדים באזור התעשייה החדש בראשון לציון.

בניין המשרדים, הנבנה על־ידי חברת גרינברג מהנדסים, ממוקם ברחוב רוזנסקי, המקביל לרחוב הקניינים – סחרוב.

אייס תשלם 4,000 דולר לחודש דמי שכירות, לפי 8 דולר למ"ר. בנוסף תשלם הרשת דמי אחזקה וניהול בסך של כ־1.25–1.75 דולר למ"ר. אייס מתכוונת להעביר את משרדי ההנהלה שלה לשטח שהושכר.

העסקה בוצעה באמצעות סניף אנגלו־סכסון בתל־אביב.

תדיראן תקשורת שכרה באזור 1,450 מ"ר לפי 12 דולר למ"ר

חברת תדיראן תקשורת שכרה כ־1,450 מ"ר בבניין משרדים שבאזור התעשייה באזור. הבניין שייך לאיש העסקים מוני רוזולד שחזר לאחרונה מחו"ל. בבניין ארבע קומות, ותדיראן תקשורת שכרה את קומת הקרקע.

תדיראן תקשורת תשלם כ־1,750 דולר לחודש לפי כ־12 דולר למ"ר. דמי האחזקה החודשיים הם כ־3.5 דולר למ"ר. את העסקה ביצע משרד התיווך קשרל נכסים.

חב' נ. פלדמן ובנו שכרה בחולון 5 דונמים ו־2,900 מ"ר מבנים

חברת נ. פלדמן ובנו לייצור ציוד חקלאי שכרה מחברת פליז אמקור קרקע בשטח של כ־5 דונמים ועליה שני מבנים בשטח כולל של כ־2,900 מ"ר. תקופת השכירות היא לחמש שנים עם אופציה להארכה לשתי תקופות נוספות של שנתיים כל אחת. דמי השכירות שתשלם החברה הם כ־225 אלף דולר לשנה.

הנכס שהושכר שימש את מפעל אמקור, והוא ממוקם באזור התעשייה של חולון, ברחוב פרופ' שור 59. נ. פלדמן ובנו מייעדת מבנה אחד בן כ־900 מ"ר למשרדים, וכ־2,000 מ"ר לאולם ייצור. שטח הקרקע מסביב מיועד [illegible] [illegible] מ"ר מחסנים. המבנה מושכר מחברת איניס שבבעלות קיבוץ רגבה א', בכ־10,000 דולר לחודש.

או.אס.אורביט סמיקונדקטורס שכרה חדרים ב"אמות האומה"

חברת או.אס.אורביט סמיקונדקטורס, המקימה בארץ מפעל לאלקטרוניקה מתוחכמת, שכרה חדרים במרכז העסקים אמות האומה שבבנייני האומה בירושלים לתקופה של חצי שנה. דמי השכירות המשולמים במקום הם כ־90 דולר ליום, לא כולל מע"מ.

במקום שכרו לאחרונה חדרים לתקופה של כחודשיים עורכי דין ויועצים, המייצגים עדים המופיעים בפני ועדת שמגר.

אמות האומה משכיר משרדים וחדרי ישיבות מרוהטים על בסיס יומי. אמות האומה נמצא בבעלות משותפת של חברת אמות השקעות מקבוצת בנק הפועלים ושל חברת תמורה, שבבעלות אנשי העסקים עו"ד אייבי נאמן וחיים אריאל.

170 מ"ר במגדל החשמונאים הושכרו ב־2,900 ד' לחודש

170 מ"ר הושכרו בקומה השלישית של מגדל החשמונאים, הנמצא בדרך פתח תקוה בתל אביב. השטח הושכר למשרד עורכי דין.

דמי השכירות שישולמו לבעל השטח, איש פרטי שרכש את השטח בשלבים הראשונים של מכירת שטחי הבניין, הם כ־2,900 דולר לחודש, לפי 17 דולר למ"ר. דמי האחזקה החודשיים במגדל החשמונאים הם 3 דולר למ"ר.

קניון לב העיר בנצרת עילית משכיר משרדים לפי 15 ד' למ"ר

בקניון לב העיר, שמקים מריו לוניק בנצרת עילית, מוצעים להשכרה 500 מ"ר בקומה השנייה של הקניון. מדובר בקומה נפרדת מהשטחים המסחריים בקניון, והשטחים שיוקצו למשרדים יותאמו לדרישות הלקוחות.

מריו לוניק מציעה את שטחי המשרדים ב־15 דולר למ"ר, בתוספת דמי ניהול בסך 3 דולר למ"ר. לטענת החברה, מדובר במחיר ריאלי יחסית לביקוש הגדול שיש לשטחי הקניון.

קניון לב העיר מוקם בהשקעה של כ־20 מיליון דולר על־ידי רשת הקניונים מריו לוניק מסחר, קניונים ומלונאות. הקניון כולל 22 אלף מ"ר על פני שלוש קומות, ובהם כ־14 אלף מ"ר שטחי מסחר וכ־700 מקומות חניה.

כל שטחי המסחר הושכרו, 80% מהם לרשתות שיווק גדולות. המחיר ששולם לשכירות בקומת הקרקע של הקניון הוא 30 דולר למ"ר.

כהן־פיתוח ודרעד מוכרות וילות בגן יבנה ב־110.5 אלף ד'

החברות המרוכזות כהן־פיתוח ודרעד, בונות במשותף 44 וילות דו־משפחתיות בגן יבנה ומשווקות אותן במחיר של 110.5 אלף דולר בלבד. המחיר הזול נבע משטחה הקטן של כל דירה, הכוללת שני חדרי שינה, סלון ופינת אוכל בלבד. כל דירה היא דו־קומתית עם גג רעפים, כך שניתן – ויש כבר תוכניות מוכנות לכך – להסיר את גג הרעפים, להוסיף קומה שנייה ולהחזיר את גג הרעפים מעליה.

הפרויקט מיועד לזוגות צעירים שלא יכולים לרכוש כיום וילה גדולה אך רוצים להשקיע בהרחבת הוילה בעתיד. שטח המגרשים 250–200 מ"ר, שטח קטן. למדי המסביר אף הוא את המחיר הנמוך. השכונה מוקפת פרדסים ותאוכלס תוך שנה ושלושה חודשים.

לוח העיר
הלוח הנפוץ ביותר בגוש דן

לוח העיר
הלוח הנפוץ ביותר בגוש דן

העסקה הגדולה ביותר על שטח חקלאי: מיליון מ"ר לתעשייה באדמות נצר סרני

גרופמן. עד מיליארד דולר

העסקה למכירת השטחים התעשייתיים של קיבוץ נצר סרני לליגר ולאפריקה ישראל היא הגדולה ביותר שנעשתה עד היום על אדמות חקלאיות המיועדות להפשרה. זוהי עסקה לבנייה של כמיליון מ"ר לתעשייה בהיקף שיכול להגיע למיליארד דולר. העסקה השנייה בגודלה היתה זו שבה מכר מושב כפר שמואל המסמך קרקע לבניית 5,000 דירות ו-26 אלף מ"ר למסחר בהיקף מכירות של 400 מיליון דולר. אך בפרויקט זה (גני אביב) נמכרו כבר 1,700 דירות, מה שהופך אותו לפרויקט שמתממש בעצם ימים אלה, לעומת פרויקט נצר סרני הנמצא בשלבי תכנון בלבד.

בנוסף ליתרון הגודל של עסקת נצר סרני, זוהי העסקה לקרקע לתעשייה בעלת הסיכויים הגדולים ביותר להתגשם. במרכז הארץ, במיוחד באזור לוד־רמלה, נעשו בשנה האחרונה עסקות רבות בין יישובים חקלאיים ויזמים לבניית מרכזי תעשייה על אדמות חקלאיות. רוב העסקות הללו לא ימומשו. ואולם השטחים החקלאיים של קיבוץ נצר סרני נמצאים היכן שמינהל מקרקעי ישראל בחר לקדם בנייה של אזור התעשייה הגדול בארץ, שישמש את הערים לוד ורמלה ואת העיר העתידית מודיעין. לא פחות מ-7,500 דונם מיועדים לאיזור התעשייה שיוקם סביב מפעל נשר ברמלה. במקום מתוכננת בנייה של כ-5 מיליון מ"ר לתעשייה, שייבנו במשך של עשרות שנים. הקרקע של קיבוץ נצר סרני צמודה למפעל נשר, כך שהמשמעות מבטנת. חצי מהקרקע מיועדת לתעשייה כבדה וחצי לתעשייה קלה והיי טק.

לא במקרה נבחר המקום לאזור התעשייה הגדול בארץ. המיקום שלו אידיאלי: בסמוך לשלוש ערים שיגדלו בעשרות אלפי דירות חדשות בעשר השנים הקרובות, מודיעין לוד ורמלה, שבכל אחת מהן יוקמו שכונות חדשות של אלפי דירות כל אחת. המקום סמוך גם לנמל התעופה בן גוריון, עם גישה ישירה לכביש מספר שש חוצה ישראל ולכביש תל אביב-ירושלים.

בחירת המקום לאזור התעשייה הגדול בארץ נעשתה לאחר מחקר שערך מטה המרכז של מינהל מקרקעי ישראל; בנוסף לו נקבעו אזורי תעשייה חדשים קטנים יותר בצפון אשדוד, בנומת קסם, בראש העין ובנתניה.

במסקר שהכין מינהל מקרקעי ישראל לאזור התעשייה הגדול בארץ, ושפורסם במוחר זה, כבר נעשו בדיקות מפורטות של פתרונות תחבורה ונגישות, פתרונות למעברי קווי חשמל ומים ראשיים במקום, פתרון לבעיות ביוב וזיהום ולמטרדי רעש לסביבה. בסופו של דבר, זהו אזור תעשייה זמין לתכנון ולאישורים. המסוף של מפעל נשר פתוח ומזה מכבי שנראה ממבט ראשון, המפעל השקיע מיליוני דולרים בהפחתת הזיהום מהארובות, והזיהום כיום נחשב "סביר".

העסקה בין קיבוץ נצר סרני ובין החברות ליגר ואפריקה ישראל אושרה באסיפת הקיבוץ והדירקטוריונים של שתי החברות.

ההסכם בין ליגר ואפריקה ישראל ובין נצר סרני קובע שהקיבוץ יקבל לפחות 8% מהשטחים הבנויים

כמו כן התקיימו ישיבות ראשונות בין שתי החברות ובין אנשי מינהל מקרקעי ישראל, והקרקע, 1,575 דונם, נמצאת בתהליכי תכנון. אחת הבעיות לגבי הקרקע היא הפיצול בין שלוש רשויות מקומיות שהיא נמצאת בתחום השיפוט שלהן: המועצות האזוריות גזר ומודיעים והעיר רמלה. על הקרקע יתוכננו כמיליון מ"ר של מבנים לתעשייה כבדה וקלה, מרכזים לוגיסטיים, מחסנים ומרכזי חלוקה, והבניינים לחברות היי טק, למשרדים ומסחר – לפחות חלקם להשכרה.

שווי הפרויקט לכשתושלם בנייתו עשוי להגיע למיליארד דולר. הבנייה צפויה להימשך עשר שנים לפחות. העסקה עם נצר סרני מותנית באישורים של בנק לאומי ובנק הפועלים, שני הנושים העיקריים של הקיבוץ. ואולם לשני הבנקים יהיה כדאי לאשר את העסקה, גם כדי להגדיל את הסיכויים שהקיבוץ יחזיר חלק מהחוב וגם בהתחשב בעובדה שאפריקה ישראל היא חברה בת של בל"ל והפועלים הוא הבנק המלווה העיקרי של ליגר.

ההסכם בין הצדדים קובע שהקיבוץ יקבל לפחות 8% מהשטחים הבנויים או לפי מחירי השוק אך בהנחה של 20%, כשההנחה תינתן בשל גודל הפרויקט. כלומר, עלות הקרקע המפותח תהיה לפחות 200 דולר למ"ר. כרגע ההסכם על שותפות בין ליגר ואפריקה ישראל לבין הקיבוץ, כאשר שתי החברות נותנות את הכסף לפי השווי החקלאי השמאי של הקרקע והקיבוץ נותן את הקרקע עצמה. בשלב ראשון מונה השמאי אהוקם ביטון כדי לקבוע את שווי הקרקע החקלאית לפני ההפשרה לתעשייה קלה.

לגבי התעשייה הכבדה, ליגר ואפריקה ישראל יממנו את כל ההוצאות של התכנון והפיתוח כולל הוצאת בעלים. שתי החברות והקיבוץ הקימו שתי חברות משותפות, האחת לבניית אזור תעשייה קלה והשנייה לתעשייה כבדה. באזור לתעשייה כבדה יהיה חלקו של אפריקה ישראל וליגר 30% כל אחת. בתעשייה הקלה יהיה חלקן 25% כל אחת. שאר המניות של שתי השותפויות יהיו בידי הקיבוץ, שיוכל להמירן בעסקת אחזים לפי שומה של שמאי מוסכם. אם הקיבוץ יישאר שותף הוא יאלץ להשתתף בחלקו במימון הבנייה של הפרויקטים.

אחד המכשולים להתחלת הבנייה הוא שיש לחכות לבניית מחלף רמלות וקטע ראשון של כביש חוצה ישראל

גורם במינהל מקרקעי ישראל אומר כי ישנם עוד מכשולים רבים להתחלת הבנייה במקום. כדי לאפשר נגישות לקרקע של נצר סרני, יש לחכות לבניית מחלף רמלות וקטע ראשון של כביש חוצה ישראל. יש אמנם תוכניות לרשת התשתיות במקום, אך צריך לחכות לביצוען הלכה למעשה. כמו כן, ישנה עדיפות לחלק אחר של אזור התעשייה, למתחם של כאלף דונם השייך למושב אחיסמך, למינהל ולבעלים פרטיים. המינהל מעוניין שהמתחם של אחיסמך יפותח בשלב ראשון. כמו כן טרם נערך הדיון התכנוני של הוועדה המחוזית של משרד הפנים עם הולקית, הוועדה לשמירת קרקע חקלאית, שצריכה לאשר את הפשרות הקרקע לתעשייה. ואולם, בשורה התחתונה, אומרים במינהל שהתוכנית לתעשייה של קיבוץ נצר סרני מתאימה למדיניות הממשלה לאזור זה.

שלמה גרופמן, מנכ"ל אפריקה ישראל, אופטימי: "אני צופה לקרקעות אלו פוטנציאל מהיר מכיוון שזהו אזור א' בקדימויות הממשלה לתעסוקה. המחלף ורשת הכבישים מהווים בעיה, אך בתקציב 1995 של מע"ץ ייכנסו סכומים גדולים להשקעה במערכת התנועה באזור. נעשה שימוש בניסיון של אפריקה ישראל בהקמת פארקים לתעשייה ולתעשיות עתירות מדע, ביחוד עם גורם חיצוני – חברה בינלאומית שעסקה בפיתוח מהיר של אזורי תעשייה של מיליוני מ"ר. אותה חברה גם תסייע למפעלים קיימים לעבור לאזור.

"במקביל אנו במו"מ עם בעלי קרקע, וביניהם מושב אחר ובעלים פרטיים, לבניית שתיים שלוש שכונות של 250 דירות כל אחת, למגורי עובדים בלוד וברמלה, כך שמפעלים יוכלו להעביר למקום גם את עובדיהם. זהו פרויקט גדול ואנו מפנים אליו כיום את מרבית הכוחות. בתוך הקבוצה אנו שוקלים לפתח באופן מיידי כמה אזורי תעשייה בשטח 700-800 דונם עבור חברות בנות של אפריקה ישראל, ולהעביר לשם למשל את מפעלי פקר, נגב קרמיקה ומפעל הבנייה הקירות הטרומיים שבלוד, שלו חסר כיום שטח.

אדגר החלה בשיווק 200 דירות בצומת סגולה בפ"ת

חברת אדגר החלה לשווק 200 דירות בצומת סגולה בפתח תקוה. הדירות ייבנו על מגרש שנרכש ממפרק מפעל לוים ב-88' במחיר של 1.5 מיליון דולר. במקום גם ייבנה מרכז מסחרי בשטח של 4,000 מ"ר, כאשר החנויות מיועדות להשכרה או להפעלה עצמית.

אשטרום תבצע את הבנייה בפרויקט משלב עבודות הפיתוח ועד עבודות הגמר תמורת 14 מיליון ד'. היטל ההשבחה ישולם באמצעות בניית מבני ציבור, בהם מרכז קהילתי, גני ילדים ומנהרה מתחת לכביש שבין פתח תקוה לראש העין.

עד היום נרשמו כמה עשרות משפחות, ששילמו 1,500 שקל דמי קדימה לדירה. דירות 4 חדרים (110 מ"ר) עם מרפסת ולובי בקומת הכניסה תעלה 170 אלף ד'. דירת גג בשטח של 140 מ"ר, הכוללת 26 מ"ר על הגג ומרפסת של 114 מ"ר, תעלה רבע מ' ד'. את הבנייה תממן אדגר מההון העצמי וממכירות הדירות, ואת הערבויות ע"פי חוק המכר תוציא לדיירים בבנק דיסקונט.

החברה תתחיל בעוד ארבעה חודשים בבניית פרויקט לתעשיית היי־טק בשטח של 20 אלף מ"ר סמוך למפעל אי.סי.אי, בין קרית מטלון וגבעת שמואל. הפרויקט ייקרא אדגר טק. הוא יכלול 3 קומות וחניון תת־קרקעי ל-400 מכוניות.

עלות הפרויקט תסתכם ב-8-10 מיליון דולר, לא כולל היטל השבחה שכבר שולם. היקף המכירות צפוי להגיע ל-30 מיליון דולר.

אדגר בבעלות אליהו יוסף (50%), הפועלים, דיסקונט והבינ"ל (26%), והשאר בידי בעלי המניות.

דנקנר השקעות מכרה 150 דירות בחולון ב-25 מיליון דולר

חברת דנקנר השקעות בונה בחולון בקרית בן גוריון 398 דירות, מהן מכרה כבר 150 דירות ב-25 מיליון דולר. בפרויקט נאות בן גוריון בדרום מערב קרית בן גוריון בונה החברה 340 דירות ב-15 בניינים, בשטח של 55 דונם. הפרויקט כולל פארק של 5 דונם. עד היום מכרה החברה 110 דירות בפרויקט זה בסכום כולל של 17 מיליון דולר. דירת 4 חדרים בפרויקט עולה 155 אלף דולר ודירת 5 חדרים 172 אלף דולר.

בפרויקט נוה דנקנר שבמזרח קרית בן גוריון, ליד שכונת קוטגים, בונה דנקנר 85 דירות בשלושה בניינים של 4 עד 7 קומות. עד היום מכרה החברה 40 דירות ב-8 מיליון דולר.

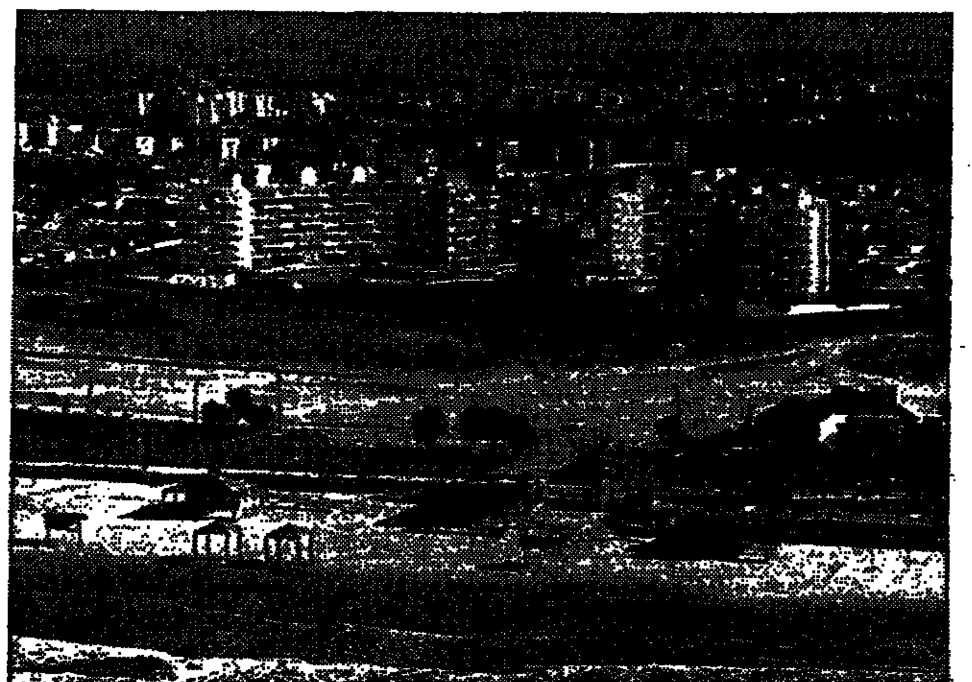

כך ייראו 97 דירות שבונים חברת מבני גזית והקבלן יצחק זבריק בתוף הים של הרצליה, במערב גבעת אולגה. דירת 3 חדרים ששטחה 105 מ"ר נמכרת ב-130 אלף דולר. רוכשי הדירות יוכלו להשכירן לנופשים, באמצעות חברת ניהול שתתחזק את הדירות. בשלבים הבאים ייבנו עוד 103 דירות בפרויקט, שיכלול 200 דירות

ניו־יורק / חיים הנדוורקר

התעוררות בטיימס סקוור

בחוגי הנדל"ן מדברים זה עשר שנים בערך על התעוררות הצפויה באזור הטיימס סקוור במנהטן. עכשיו זה ככל הנראה קורה. בנק ההשקעות מורגן סטנלי עומד לרכוש בניין נוסף באזור זה (השדרה השביעית ורחוב 49) ובו 34 קומות, בשטח של 54 אלף מ"ר ובמחיר של 90 מיליון דולר.

על פי הערכתם של מומחים, בנייתו של הבניין היתה עולה 150 מיליון דולר, אבל בימים שבהם המשבר בשוק המשרדים בעיצומו גם 90 מיליון דולר הוא מחיר טוב.

הבניין השני שרוכש מורגן סטנלי נבנה ב-90', וכשני שלישים ממנו פנויים. הוא היה בבעלות סולומון אקויטיס שאיבדו אותו לטובת הנושה העיקרי שלהם, סיטיקורפ.

רק לפני כמה חודשים רכש מורגן סטנלי בניין ובו 42 קומות באותו אזור בסכום של 176 מיליון דולר. ואולם לא חלף זמן רב עד שהתברר להנהלת בנק ההשקעות כי הבניין הראשון לא יצליח להכיל את כל משרדי ההנהלה, ולכן החליט לרכוש את הבניין השני. רק לפני שנתיים עמדה הנהלת מורגן סטנלי להעביר את משרדי ההנהלה מול סטריט לסטמפורד, קונטיקט. ברגע האחרון היא שינתה את דעתה.

אחד הגורמים המרכזיים שהביאו להתעוררות שחלה לאחרונה באזור הטיימס סקוור הוא חברת דיסני. אמנם בצרפת גילה דיסני כי לא כל מה שהוא נוגע בו הופך בהכרח לזהב, ויורו דיסני התגלה כאסון כלכלי, אבל בארצות הברית עדיין מקרין דיסני הרבה מאוד יוקרה. וכך, לאחר שהתברר כי דיסני מתכנן להקים מרכז בידור גדול באזור הטיימס סקוור, נודע כי חברות קולנוע כמו וורנר ברדרס ויוניברסל פיקצ'רס מתכוונות גם הן לעבור לאזור.

בשדרה השמינית פינת רחוב 42 מתוכננת הקמתו של קומפלקס שיכלול 6 בתי קולנוע. וירג'ין מגה סטור תפתח במקום חנות גדולה לתקליטורים, וייבנו שיקום אפילו בית מלון.

אסור גם לשכוח, כי לפני יותר משנה אוכלס במלואו תיאטרון אד סליבן, שהיה מושבת זמן מה, בזכות הופעתו של מנחה הטלוויזיה הפופולרי דיוויד לטרמן, וזה בהחלט מוסיף לערך הנכסים בסביבה כולה.

פרמונט יהפוך לבניין מגורים

בניין פרמונט, שנקרא בעבר גולפין אנד ווסטרן, עומד לשנות את פניו ואת ייעודו מבניין משרדים לבניין מגורים. הבניין נמצא בכיכר קולומבוס, ולמרות מראהו החיצוני הנאה והמודרני, הוא בצרות. זמן רב ריחפה השאלה מי ייכנס לבניין לאחר שחברת פרמונט תסיים את חוזה השכירות שלה באמצע '95.

הבניין בן ה-24 נמצא בשיפוצים תמידיים בגלל ליקויים חמורים בבנייה. פעם נפל חלון ופעם נפל ציפוי השיש של הבניין. למרות היותו חדש יחסית, הוא אינו תואם את ייעודו. הוא צר מאוד, ולכן אינו מתאים למשרדים, וכשמשבה רוחות הוא נע מעט. שטחה של כל קומה הוא 930 מ"ר בלבד.

לא אחת טענו המהנדסים, כי הדבר הנבון ביותר לעשות כדי להתמודד עם הבעיות הטכניות של הבניין הוא להרוס אותו ולבנותו מחדש. ואולם אם היו בונים כיום את הבניין, הרי לא היו מצליחים לקבל אישור לבנות אותו גבוה כל כך, בגלל ההגבלות על הבנייה לגובה באזור זה, שנכנסו לתוקף בינתיים. זו גם הסיבה שבגללה החליטו בעלי הבניין שלא להרוס אותו כליל, אלא להשאיר את השלד המרכזי.

הבעלים של הבניין כיום היא קרן הפנסיה של ג'נרל אלקטריק. קרן הפנסיה נטלה את הבניין לידיה בלא שמחה גדולה. במחצית שנות ה-80 מכרה את הבניין אגודת ארה"ב, שהיא אחת מאגודות הצדקה הגדולות והעשירות, לקבוצה גדולה של משקיעים, בהם גם זרים אלה. התקופה היתה תקופת שיא בשוק הנדל"ן. העסקה נראתה לרוכשים מבטיחה, אבל מהר מאוד נקלע השוק למשבר חמור, ובמקביל נתגלו עוד ועוד ליקויים בבניין. הרוכשים לא עמדו בתשלומים, וקרן הפנסיה של ג'נרל אלקטריק עיקלה בסופו של דבר את המשכנתא שנתנה.

קרן הפנסיה מבקשת עתה, עם עזיבתה הקרובה של חברת פרמונט, לנסות ולהעלות את ערכו. היא החליטה לפעול בשיתוף פעולה עם קבוצת ההשקעות ג'י.אי. אינווסטמנטס קורפוריישן ועם דונלד טראמפ. בכוונתם לבנות כ-300 דירות ובית מלון, או, לחלופין, להקצות חלק כלשהו למשרדים, והכל זה ב-200-250 מיליון דולר.

דונלד טראמפ אמר, כי היתרון הגדול של הבניין הוא הסנטרל פארק הנשקף ממנו. הוא מאמין כי כל דירה תימכר ב-1,000 דולר ל-0.093 מ"ר. יתכן גם שיוסיפו את גובה הקומות כדי להוסיף דירות נוספות. כך או כך, שם חדש כבר יש לבניין: טראמפ סנטרל פארק ווסט מספר 1.

רפבליק שוכר עוד 5 קומות

רפבליק בשיתוף בנק אוף ניו יורק שכר לאחרונה 5 קומות על שטח של 6,845 מ"ר בבניין משרדים בשדרה החמישית פינת רחוב 40. הקומות נשכרו ל-7.5 שנים תמורת 6 מיליון דולר. בבניין יש 48 קומות. לפני שנתיים שכר הבנק 3 קומות באותו בניין על שטח של כ-4500 מ"ר.

ירידה במכירת דירות בפברואר

מכירותיהם של דירות יד שנייה ירדו בפברואר ב-9.9% לרמה של 3.83 מיליון. כך מסרה האגודה הלאומית לנדל"ן בוושינגטון. ירידה זו באה לידי ביטוי בכל רחבי ארה"ב. זו הרמה הנמוכה ביותר של מכירת דירות יד שנייה מאז יוני '93, והיא באה לאחר שבדצמבר '93 הגיעה מכירת דירות יד שנייה לרמה של 4.35 מיליון דירות. ההסבר לירידה במכירות היא העלייה בשיעורי הריבית המשכנתאות. עם פרסום הנתונים בשבוע שעבר עמדה רמת הריבית על 7.80%.

עסקות אחרונות

● במנהטן, גרמרסי פארק, 163 מ"ר, בבית שנבנה לפני מלחמת העולם השנייה, ארבעה חדרים, חדר אמבטיה, שוער, חדר משרתות, מרפסת והוצאות אחזקה חודשיות של 1,500 דולר. הבעלים ביקשו 500 אלף דולר. הדירה היתה בשוק 5 שבועות ונמכרה לבסוף ב-440 אלף דולר.

● בקווינס, פורסט הילס, בית בן שלושה חדרים, חדר אמבטיה, חדר אוכל קטן, מרתף, חניה למכונית אחת. הבעלים ביקשו 170 אלף דולר. לאחר 3 חודשים התפשרו על 150 אלף דולר.

● בברוקלין בית בן 80 שנה, שלוש קומות, שישה חדרי שינה, שני חדרי אמבטיה, חניה למכונית אחת, וזקוק לשיפוץ. הבעלים ביקשו 200 אלף דולר. לאחר 30 שבועות התבצעה העסקה בסכום של 178 אלף דולר.

הרווח בפרויקט שערי העיר בירושלים יגיע ל-23.1 מיליון דולר

קובע רו"ח שמאים. זהו רווח של 47% מהמכירות, שיגיעו ל-49.4 מ' ד'

רו"ח של השמאות עדינה גרינברג ממשרדו של יוסי זרניצקי מעריך שהרווח בפרויקט שערי העיר בירושלים יהיה 23.1 מיליון דולר מתוך היקף מכירות חזוי של 49.4 מיליון דולר. עד היום נמכרו בפרויקט שטחים במחיר כולל של 17.9 מיליון דולר. הדו"ח בוצע לפני כשלושה שבועות, לקראת הנפקה פרטית של הפרויקט.

את שערי העיר בונה חברת ליגר על ידי חברה בת בשם שערי העיר. ליגר מגייסת שלושה עד חמישה מיליון דולר בהנפקה פרטית לחברות ביטוח ובהם חברת איילון, ולחברות קומסרנט הנדסה ושינוע וא.י.טי.אקס, שהשתתפה במכרז לרכישת שטחי כרמל ורכשה מליגר שטחים בפרויקט.

הפרויקט מוקם על קרקע בבעלות פרטית בפינת הרחובות יפו ושרי ישראל ברוממה שבירושלים. השטח לבנייה הוא 3.8 דונם נטו. הפרויקט קרוב לתחנה המרכזית של אגד, לבנייני רשות השידור ולבנייני האומה.

בעבר תכננו הבעלים הקודמים לבנות פרויקט מסחר ומגורים בשם "כלימי" על המגרש. בפברואר '93 רכשה חברת "שערי העיר" את המגרש תמורת 6.25 מיליון דולר, לא כולל היטל השבחה.

לפי תוכנית "כלימי", הבניין היה אמור להיות בן 10 קומות כאשר 9,000 מ"ר יועדו למסחר ומגורים, ועוד כ-6,000 מ"ר למרתפי חניה ומחסנים. נקבע היטל השבחה של 945 אלף דולר והוצא היתר לחפירות.

ואולם, ליגר לא הסתפקה בתוכנית זו והצליחה לאשר בוועדה המחוזית ולפרסם להפקדה, כבר בדצמבר '93, תוכנית חדשה למגרש, לבניית משרדים ומסחר. התוכנית החדשה מאפשרת 15.6 אלף מ"ר למשרדים ולמסחר ועוד 18.7 אלף מ"ר שטחי שירות, מרתפי חניה ומחסנים. בסך הכל מתירה התוכנית 2,770 מ"ר למסחר, בקומת הקרקע, ועוד 14.95 אלף מ"ר משרדים בתשע קומות עיליות, מהם 1,000 מ"ר לאולם אירועים. כמו כן ייבנו חמישה מפלסי חניה תת־קרקעיים ובהם 460 מקומות חניה ועוד 1,570 מ"ר מחסנים.

לפי התוכנית החדשה הבניין ייראה בן 10 קומות מרחוב יפו ובן 8 קומות מרחוב תורה מציון. חזיתות הבניין ייצופו באבן נסורה חכוכית. בבניין יהיו שלושה חדרי מדרגות עם שתי מעליות בכל אחד מהם.

גרינברג מעריכה כי עלות הקרקע, המיסים וההיטלים על הקרקע, יגיעו ביחד ל-9 מיליון דולר. עלות האגרות לבנייה, התכנון, הפיקוח והשיווק יגיעו ל-2.86 מיליון דולר. חברת רגיה סימפס תבנה את השלד וציפוי האבן ב-4.46 מיליון דולר. עלות עבודות הגמר תהיה 6.8 מיליון דולר. בסך הכל יסתכמו העלויות, כולל פיתוח חצר והוצאות בלתי צפויות, ב-26.3 מיליון דולר כולל הקרקע.

עד היום השקיעה החברה בפרויקט 8.3 מיליון דולר, רובם תמורת הקרקע. עד עתה נמכר החניון, וכן כ-6,000 מ"ר משרדים, 264 מ"ר חנויות ועוד 220 מ"ר מחסנים בסכום כולל של 17.9 מיליון דולר.

נותרו למכירה עוד 1,350 מ"ר מחסנים באלפי דולר למ"ר; 2,500 מ"ר למסחר בקומת הקרקע של רחוב יפו לפי 4,000 דולר למ"ר; עוד 8,000 מ"ר משרדים לפי 2,200 דולר למ"ר ואולם האירועים. בסך הכל נותרו שטחים במחיר כולל של 31.5 מיליון דולר.

השורה התחתונה בהערכה של גרינברג: מכירות בהיקף 49.4 מיליון דולר מול עלויות של 26.3 מיליון דולר, המותירים רווח גולמי של 23.1 מיליון דולר, המהווה 47% מהיקף המכירות בפרויקט – פי שלושה משיעור הרווח המקובל בענף.

חברת ליגר נסחרת בבורסה ונשלטת על ידי המהנדס גיל שולדנפריי ואחיו עורך הדין דורון שולדנפריי. דורון מספר כי שווי חברת שערי העיר הינו כ-17 מיליון דולר לאחר מס. שולדנפריי מבטל אפשרות לפגיעה במכירות בפרויקט בשל המשרדים הרבים שפינתה עיריית ירושלים. העירייה העבירה את משרדיה לבנייה החדש לפני כמה חודשים. לדבריו, המשרדים שפונו הינם ברמה נמוכה בהרבה מהמשרדים המוקמים בשערי העיר, ובעיר קיים חוסר במשרדים מודרניים.

לא ליצור ניגוד עניינים

כדי לא ליצור ניגוד עניינים עם חברות בנות אחרות של ליגר, ולקראת הנפקה נוספת של שערי העיר המתוכננת בבורסה בסוף השנה, יועברו לחברת שערי העיר שאר הנכסים המסחריים של חברות בנות בליגר. החברה תשלם מס רכישה של חצי אחוז משווי הנכסים עבור פעולת ההעברה הזו. החברה קיבלה "פרה רולינג" (אישור מראש) בעל־פה ממס הכנסה לצעד זה.

הנכס העיקרי שיועבר יהיה 35 עסקים וחנויות בקניון בכרמיאל שהחברה בנתה, המניבים שכירות שנתית של 700 אלף דולר לשנה. ליגר מכרה 70% מהשטחים בקניון זה, ששטחו 12.5 אלף מ"ר למסחר ולמשרדים. ליגר משכירה את השטחים שנותרו לחנויות אופנה מסעדות ומשרדים.

בקניון פועלים סניף של סופרסל בשטח 1,300 מ"ר, שנרכש לפי 1,300 דולר למ"ר; 600 מ"ר סניף כלי"ל; 300 מ"ר סניף דיסקונט שמושכר לפי 25 דולר למ"ר; 600 מ"ר סניף קופת חולים מכבי שנמכר תמורת 1,500 דולר למ"ר, ו"בציאוך" של המשביר לצרכן, בשטח 200 מ"ר, המשלם כ-30 דולר למ"ר, לפי 5% מהמחזור. רשת בורגר ראנץ' שוכרת 120 מ"ר לפי 7% מהמחזור. שווי הפרויקט מוערך ב-8 מיליון דולר לפני מס.

עוד תעביר ליגר לחברת שערי העיר זכויות בנייה ל-2,000 מ"ר מרכז מסחרי ברחובות. הזכויות כלולות בתוכנית לשכונת מגורים שנמצאת בהפקדה בוועדה המחוזית.

לליגר יש גם אופציה שבכוונתה לממש ולהעביר לחברת שערי העיר. מדובר באופציה לקבלת 22% בסניף של מקדונלדס שעומד להיפתח בצומת גולני. החברה מנהלת את הבנייה במקום במחירי עלות, והלוותה לבעלי הקרקע 200 אלף דולר לצורך הבנייה. בתמורה אמורה החברה לקבל כדמי ניהול הבנייה 22% מהמבנה. החוזה להפעלת המסעדה נמצא על סף חתימה. מקדונלדס תשלם 5% מהמחזור כדמי שכירות.

גד זאבי ישקיע 120 מיליון דולר בשני פרויקטים מסחריים בחיפה

איש העסקים גד זאבי ישקיע 120 מיליון דולר בשני פרויקטים בחיפה, על קרקע שבשליטתו. הגדול מבין השניים יהיה פרויקט מקת, והוא יוקם בכרמל בהשקעה של 100 מיליון דולר. הפרויקט השני יוקם ליד תחנת אגד הישנה בעיר, בעלות של כ-20 מיליון דולר.

במקביל מכרה מיראג', חברה בורסאית בשליטת גד זאבי, מגרש לבניית 36 דירות בשטח ממוצע של 110 מ"ר בחיפה, ב-2 מיליון דולר.

על הקרקע, שנמכרה לחברת שכמטן החיפאית, ייבנה בניין אחד של 8 קומות או שני בניינים של 4 קומות כל אחד. מיראג' שילמה מס שבח בסך 250 אלף דולר עבור המגרש, ואת היטל ההשבחה, אם יידרש, תשלם שכמטן.

גד זאבי (26%) רכש בארה"ב, ביחד עם מיכאל בלוך ועם מיראג' (49%), 400 יחידות דיור בהרלינגטון, טקסס. זהו פרויקט השכרה למגורים בתפוסה של יותר מ-90%. המחיר ששולם הוא 6.5 מיליון דולר, במימון בנק הפועלים בניו יורק. דמי השכירות החודשיים המוצעים בפרויקט הם 400 דולר לדירה.

גד זאבי יתמודד על המכרז לבניית מנהרת הכרמל, פרויקט בעלות של 120 מיליון דולר, ביחד עם חברה צרפתית גדולה לתשתית. הפרויקט ייבנה על ידי חברת מירג', שמסווגת אצל רשם הקבלנים כקבלן ללא הגבלות בגובה הבנייה.

פרויקט מקת, הפרויקט בעלות 100 מיליון דולר, ייבנה בצומת שמחה גולן, במקום המפגש בין השכונות נוה שאנן, אחוזה והדר. הפרויקט ממוקם בוואדי המקשר בין שתי כניסות ויציאות למנהרת הכרמל מהגבעות המקיפות את הוואדי. הסמיכות בין הפרויקט לבין היציאות והכניסות המתוכננות דירבנה את זאבי להתמודד על מכרז המנהרה. לפרויקט מקת יש תוכנית בניין עיר מאושרת, אך פרויקט מנהרת הכרמל מחייב עתה התאמה מחדש של הדרכים באזור. בשבועות האחרונים הוגשה תוכנית מתאימה לוועדה המחוזית של חיפה לאישור מערכת הכבישים שמציע זאבי לפרויקט.

פרויקט מקת יתנשא לגובה 27 קומות, אך ייבלע בין הגבעות הסמוכות לוואדי בו ייבנה. הפרויקט יכלול 56 אלף מ"ר נטו לרישוי, לבניית קניון בגודל קניון מלחה בירושלים; 10-15 אלף מ"ר שטחי משרדים; ומלון דירות ובו יותר מ-200 יחידות דיור. את הפרויקט מתכננים האדריכל עוזי גורן ומשרד ארזן אדריכלים, שניהם מחיפה. גם משרד שלוש המתמחה בתכנון קניונים מייעץ לזאבי בפרויקט.

הקרקע לפרויקט מקת היא קרקע פרטית בבעלות זאבי מחוץ לעסקיו במסגרת מיראג'. הפרויקט נהנה מהיתרון של מיקומו על תוואי מנהרת הכרמל בחלק הפתוח של הדרך, וכן ממיקומו במרכז העיר, בלב עורקי התחבורה הציבורית לכל חלקיה. הפרויקט יתחרה לכאורה בקניון העגן שבונים דנקנר ופריצקר ברחוב חיפה, ליד פארק התעשיות מת"ם. ואולם, נראה שהקניון של דנקנר יהיה מקור יעד נוסף לקהלות מדרום העיר, מפארק התעשייה מת"ם, מבית הנהלת חברת החשמל שיוקם מול הקניון, מהשכונות בת גלים ואליעזר, ומהיישובים הסמוכים עתלית וטירה. כמו כן ייהנה הקניון החדש מקהל המבקרים במרכז הקונגרסים הגדול המוקם במקום ובאזורי המלונאות והנופש בפרויקט חוף הכרמל והסביבה.

התוה לזאבי: עוד פרויקט שלו, בעלות של 20 עד 25 מיליון דולר, ייבנה ליד התחנה המרכזית הישנה של אגד בחיפה, בשולי המושבה הגרמנית. הקרקע היא בבעלות חברה בת של מיראג'. את הפרויקט תיכנן משרד ארזן אדריכלים והוא יכלול בנייה מדורגת של 5 עד 10 קומות בפינת הרחובות יפו ושדרות הכרמל. לפרויקט יש תוכנית בניין עיר מאושרת.

הפרויקט יכלול 160 חדרי מלון, 5,000 מ"ר למסחר, ועוד 7,000 מ"ר משרדים. עוד יכלול הפרויקט חניון ל-450 מכוניות בקומות המרתף.

60 מיליון ד' במודיעין

לפני שבוע וחצי זכתה מיראג' במכרז לבניית 465 דירות במודיעין בשותפות עם תשלובת הבנייה של הקיבוץ הארצי. היקף הפרויקט במחירי מכירה כ-60 מיליון דולר. יותר משליש הדירות יהיו קוטג'ים ודירות צמודות קרקע. כל המבנים כולל בניינים של עד 4 קומות בלבד. מחירי הדירות המתוכננות יהיו בין 74 אלף דולר ל-2.5 חדרים עם מרפסת, בשטח 80 מ"ר, ועד 190 אלף דולר לקוטג' דו משפחתי, 160 מ"ר פלוס גינה של 150 מ"ר.

הרווח הגולמי מהפרויקט יהיה 18% מהיקפו. המחיר לקרקע לדירה לפני הפיתוח יהיה 12 אלף דולר לדירה בממוצע, ועלות הפיתוח הצפויה תהיה עד 10,000 דולר, שישולמו למשרד השיכון. זהו מתחם במיקום טוב, מרוחק מכבישים ראשיים וקרוב לפארק.

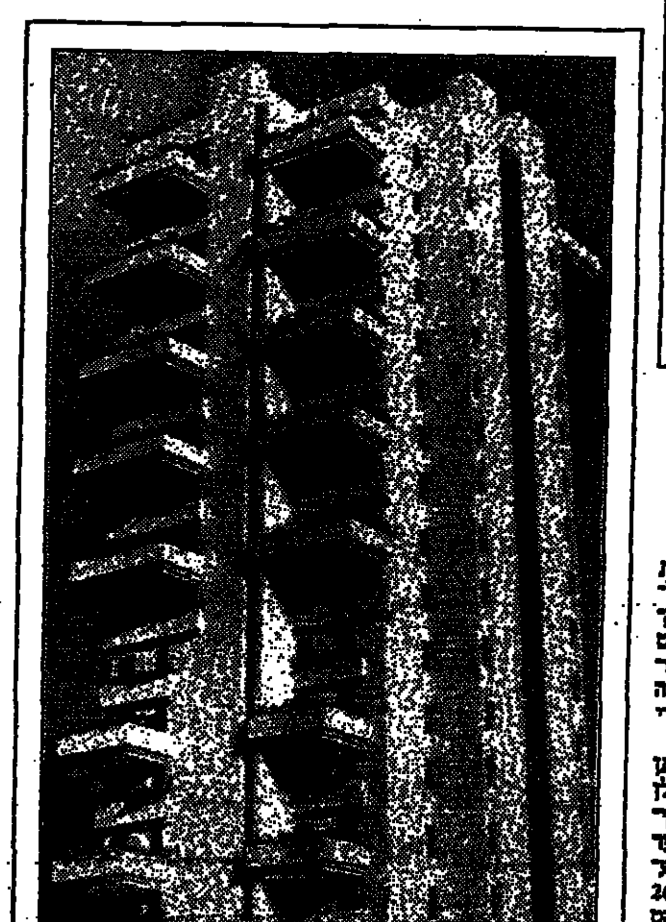

זהו מגדל בורוכוב, הנבנה על ידי חברת משולם לוינשטיין ברחוב קרבי נחל פינת רחוב בורוכוב בגבעתיים. פנטהאוז בן שלוש קומות הממוקם בקומות 14, 15 ו-16 נמכר ב-1.035 מיליון דולר. בפנטהאוז ג'קוזי, מעלית פנימית שקופה, מערכת מיזוג אוויר ועוד. שטח הפנטהאוז הוא 410 מ"ר

צימר מוכן ב-58 אלף ש'

חברת הארגז החלה לשווק "צימרים" מוכנים בעלות של 58 אלף שקל לצימר עם עליית גג. צימרים הינם יחידות נופש שמינהל מקרקעי ישראל מאפשר להקים במשקים במושבים בחבלי הארץ. חברת הארגז תשווק את הצימרים המוכבים עם אפשרות לריהוט מלא, כולל מזגן, מקרר, כיריים ותאורה, תמורת תוספת במחיר.

החברה תציע גם צימרים דו־קומתיים במחיר של 24 אלף שקל ל-20 מ"ר, בגודל של מגורון. הצימר עם עליית הגג כולל 39 מ"ר בקומת קרקע ועוד 13 מ"ר בעליית גג.

תבור גלבוע תובעת שיפור חוזה לבניית 320 דירות בגני אביב

חברת תדהר עלתה לכותרות בענף הנדל"ן כשזכתה במכרז לבניית 320 דירות בגמון לוד, כקבלן מבצע, בפרויקט גני אביב. מדובר בפרויקט בהיקף כ-10 מיליון דולר בבנייה מתועשת המצריכה ידע רב. השותפה של תדהר היא חברת צ.מ.ת. תשתית. שתי החברות חתמו על חוזה הבנייה לפני שהיה להן רשיון לבצע עבודות בהיקף כספי כזה גדול אצל רשם הקבלנים, ובעת תדהר מטפלת ברישום חדש אצל רשם הקבלנים, כולל הצגת מהנדס מנוסה שיעבוד עם החברה. שתי החברות גם קיבלו אופציה לבניית עד 2,000 נוספות בפרויקט.

חברת תבור גלבוע שוקלת להיכנס לפרויקט גני אביב בשותפות עם תדהר וצ.מ.ת. שלום טור, מנכ"ל משותף בתבור גלבוע, אמר אתמול ל"הארץ": "בתדהר עובדים המהנדסים אריה בכר וגיל גבע, מהנדסים מנוסים שבנו פרויקטים גדולים בחברות בנייה גדולות, כמנהלי פרויקטים, עד שהקימו את תדהר. למרות שיש להם יכולת מקצועית, החברה לא עומדת בסיווג המתאים לרשם הקבלנים ולדרישות בנק טפחות, הבנק המלווה של הפרויקט. לכן הם צריכים אותנו, חברה בעלת סיווג בלתי מוגבל אצל רשם הקבלנים. אנו עומדים עם תדהר בפרויקטים משותפים, וחושבים שהפרויקט רווחי ומעוניינים להיכנס אליו. ואולם, אנו דורשים שיפור של כמה סעיפים בחוזה שנכתבו יותר מדי לטובת היזם מגדל הזהר".

הבעלים של תדהר הם יונתן ריגבי, גיל גבע, אריה בכר ואילן אופיר. החברה נוסדה ב-1990 והקימה מאז כמה פרויקטים קטנים עד בינוניים: מבנה משרדים בלוד בעבור טלרד, בשטח 1,800 מ"ר; 26 קוטג'ים בהרצליה פיתוח בפרויקט גני אפולוניה היוקרתי, בעבור עמי רובין; עבודות פיתוח בפרויקט לב הפארק היוקרתי בבנייה המערבית לרעננה; 2 בתי כנסת ברעננה; ועוד.

הפרויקט בלוד, 320 דירות, מהווה קפיצת מדרגה לחברה, ומצריך רישום מחדש אצל רשם הקבלנים במשרד השיכון.

צ.מ.ת. היא בבעלות של הנחת כבלים, חברת תשתית בורסאית המחזיקה ב-35% מהמניות, בבעלות אילן אופיר, מבעלי תדהר, המחזיק אף הוא ב-35% מהמניות, ונתנאל פייגלין, המחזיק 30% מהמניות.

זהו אחד הבניינים בשכונת רום העיר הנבנית במרכז כפר סבא. בימים אלה החל בשיווק שלב ב' של השכונה, הכולל 85 דירות. עד כה נמכרו, בתוך חודש וחצי, 32 דירות. מחירים: דירות 4 חדרים – 182-198 אלף דולר; 5 חדרים – 202-228 אלף דולר; פנטהאוז 6 חדרים – 368-396 אלף דולר. לכל דירה צמודה מרפסת בשטח של 14 מ"ר לפחות. שני השלבים הבאים יכללו 118 דירות ו-130 דירות. בשלב הסופי, שיושלם בסוף '97, תכלול השכונה 520 דירות ב-22 בניינים, על מתחם של 110 דונם. הפרויקט מוקם על ידי משפחת חבס, על מגרש הנמצא בבעלות היסטורית של המשפחה

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

חבשוש: לא נסכים להפנות את כספי קרנות הפנסיה לשוק ההון

מאת חיים ביאור

הוועדה המרכזת של ההסתדרות הביעה אתמול התנגדות לכמה מהמלצות העיקריות של הוועדה לעניין מערכת הפנסיה בישראל, בראשות מנכ"ל האוצר, אהרון פוגל.

יו"ר האגף לביטוח סוציאלי בהסתדרות, שלום חבשוש, מסר אחרי ישיבת הוועדה המרכזת, כי ההסתדרות מתנגדת להמלצה שנגשה בוועדת פוגל, שלפיה השקעותיהן של קרנות הפנסיה יופנו לשוק ההון. לדבריו, מימוש המלצה זו פירושה סיכון כספי ההשקעה של הקרנות, תוך אפשרות פגיעה בזכויות הפנסיה של עמיתיהן.

ועדת פוגל מציעה, כי 60% מכספי הצבירה של קרנות הפנסיה יופנו לשוק ההון, ועל כספי ההשקעה הנותרים תובטח תשואה קבועה של 5.5% בגין מנפקים חדשים לקרנות.

לדברי חבשוש, עמדת ההסתדרות היא שלפחות 80% מכספי הצבירה של קרנות הפנסיה ימשיכו להיות מושקעים באיגרות חוב מיועדות שמנפיק משרד האוצר, בתשואה של 5.5%.

המלצות אחרות של הוועדה המעוררות את התנגדות ההסתדרות: הגדלת הגבייה של דמי גמולים לקרנות הפנסיה, שתכלול הפקעת הפרשה בשיעור של 2.3% לפיצויי פיטורין, וקיצוץ הזכויות הפנסיוניות של עמיתי הקרנות.

"אנו מתנגדים לכל ניסיון לטשטש את ההבדל היסודי הקיים בין תוכניות הפנסיה של הקרנות ההסתדרותיות, המבוססת על עזרה הדדית, ובין תוכניות הפנסיה של חברות הביטוח ושל הבנקים, המבוססות על חישוב אישי האיזון אקטוארי של המבוטח", אמר חבשוש.

עם זאת, חבשוש מסר ל"הארץ" כי הושגה הבנה בין ההסתדרות למשרד האוצר, שלפיה משרד האוצר יאפשר שימוש בקרן לעזרה הדדית, כדי להוריד מדי שנה מאות מיליוני שקלים לצורך ביצוע המיזוג הדרוש של קרנות הפנסיה ההסתדרותיות. הכספים יופנו לקרנות האיתנות יחסית, כמו "מבטחים" ו"מקפת", כדי לכסות את ההפסד האקטוארי שיגרם להן בגין צירופן של קרנות חלשות.

אגף שוק ההון גם מסכים להנהיג לוח פנסיה חדש, שעל פיו יקבלו מבוטחים צעירים לקרנות הפנסיה זכויות פנסיה עדיפות לעומת מבוטחים מבוגרים. מטרת הלוח החדש להוריד את הגיל הממוצע של עמיתי קרנות הפנסיה, כדי לחזק את מבנן האקטוארי.

חריש פועל למניעת שינויים בחוק לעידוד השקעות הון בניגוד למסקנות ועדת פוגל

מאת אבי שוברט

חריש: להאריך תוקף החוק

שר התעשייה והמסחר, מיכה חריש, פועל למניעת ביצוע שינויים בחוק לעידוד השקעות הון. זאת, בניגוד למסקנותיה של ועדת פוגל, שהגישה את המלצותיה לביצוע שינויים בחוק ביולי 93'. חריש מסר, כי בכוונתו לפעול להארכת תוקפו של החוק הקיים בשנתיים נוספות, ואם שר האוצר יתנגד לכך, הוא מתכוון להביא את הנושא להכרעת הממשלה.

חריש ייפגש עם שר האוצר בחודש הבא, וידון עימו ביישום מסקנות ועדת פוגל. הוא אמר ל"הארץ", כי לנוכח חילוקי דעות שנתגלעו בין חברי הוועדה, יש לשקול מחדש את המסקנות שהגישה הוועדה ואת הדעות שהביעו המתנגדים. הוא הוסיף, כי מוקדם מדי לוותר על החוק במתכונתו הקיימת, בייחוד לנוכח העובדה שחלפו רק שנתיים מאז הוחלה המגמה במשק. הוא ציין, כי המשק עדיין לא יציב דיו כדי שאפשר יהיה לשנות את התנאים למשקיעים.

ועדת פוגל קבעה, כי יש להפחית את המענקים הניתנים היום להשקעות הון, ולבטל אותן לגמרי ב־1 בינואר 97'. במקביל, המליצה הוועדה לסבסד את הוצאות השכר של מפעלים חדשים בשיעורים הולכים ופוחתים לתקופה של שלוש שנים. כמו כן היא המליצה שיש להשאיר את הטבות המס ואת ערבויות המדינה הניתנות כיום.

חריש אמר, כי יש להאריך את תוקפו של החוק הקיים לשנתיים נוספות, ובמקביל לבחון מדי שנה את מפת אזורי העדיפויות ואת ההתפתחויות, ולבצע שינויים בהתאם. הוא ציין, כי השנתיים הנוספות יביאו להבשלתן של ההשקעות, ובמקביל תשלים הממשלה את השקעותיה בפיתוח התשתיות, שישמשו בסיס לביצוע השינויים בחוק לעידוד השקעות הון בעתיד.

שיחה

עם מתי דוד, ראש המחלקה להשכלה גבוהה בהסתדרות: על המשכורות של המנכ"ל והיו"ר של כור

שיחזירו כספים לקרנות הפנסיה

עלות שכרו של מנכ"ל כור, בני גאון היא, כפי שפורסם, 212 אלף שקל לחודש, בעוד שעלות השכר של יו"ר מועצת המנהלים של הקונצרן, פרופ' איתן ששינסקי, היא 121 אלף שקל. בשנה האחרונה יצאת נגד התופעה של משכורות עתק במגזר ההסתדרותי ובחברות העובדים, ונוצר הרושם שהצהרותיך היו מס שפתיים.

נכון שכראש מחלקה וכחבר הוועד הפועל של ההסתדרות יש לי, לכאורה, יד בהטבות המפליגות שהבטיחו לעצמם המנכ"ל והיו"ר של כור. הבעיה היא, שהמוסד ההסתדרותי לא נתן יד לקול שהשמעתי כנגד מצב זה. פניות בכתב ובעל פה שהרצתי לצמרת ההסתדרות לא זכו להתייחסות עניינית. הדבר היחיד שהמזכ"ל הברפלד מנע, זה את ניסיונם של גאון וששינסקי לארגן מתן אופציות לרכישת מניות לעצמם ולעוד כמה בכירים בקונצרן. כאן עלי לציין את העובדה, שבנק הפועלים שונה מיתר הגופים בתחום המשכורות לבכירים, ומשכורתו של המנכ"ל, עמירם סיון, סבירה בהחלט.

גאון אומר שאילו רצה בכך, היה יכול להשיג את המשכורות. לדבריו לא עשה כן, כי לא היה מעוניין שלהסתדרות יהיה מה לומר בנדון. אולי הגיע הזמן שתשלימו עם העובדה, שכור מתנתקת מחיבוק ההסתדרות?

גאון הגיע לעצמאות הנוכחית בזכות המערכת הכלכלית והפוליטית של ההסתדרות, ובזכות ההסתדרות הוא רוצה להיות מיליונר. היצר שלו להתעשר, על־ידי כך שיקבל שכר דומה לזה המשולם בחברות אמריקאיות, אינו מותאים למשק הישראלי. שאיפתו זו אינה במקומה, נוכח החוב המוסרי שקונצרן כור חב ל־15 אלף מעובדיו, שפוטרו כחלק מתוכנית ההבראה שלו, ונוכח החובות האדירים שהבנקים מחקו לכור.

בכל זאת, כור עלתה לפני שנתיים על מסלול של רווחים. לפי כל התיאוריה ניהולית, מגיע לפי שביצעו את התפנית בקונצרן גמול נאה על הצלחה זו.

אם רווחי הקונצרן כה גדולים, יש לחלק אותם בין העובדים שנותרו בו וכן בין אלה שפוטרו ובין בעלי המניות.

לפי קו מחשבה זה, צריך לפרצות אולי גם את קרנות הפנסיה ההסתדרותיות. הרי גם אלה העבירו מיליוני שקלים לכור, כשזו היה על סף פשיטת רגל.

זו בעיה כאובה. קרנות הפנסיה, שבעצמן שרויות בגירעונות אקטואריים של מיליארדי שקלים, העבירו כספים לכור ובתמורה קיבלו ניירות חסרי ערך – אגרות חוב לא צמודות ולא סחירות – ולא מניות. הכסף שקע עם שקיעת כור, בסוף שנות השמונים. הנזק שנגרם לקרנות הפנסיה עקב הרפתקה זו מוערך בכ־300 מיליון שקל בערכים של לפני שנה. אני חושב שיש מקום שהעמיתים המצולאים בקרנות הפנסיה ההסתדרותיות יתבעו חזרה את הכספים שהוזרמו כסיוע לכור.

מאת חיים ביאור

דובק פועלת להגדלת המס על סיגריות מיובאות

הגדלת המס תביא להעלאת מחיר החפיסה מיובאת מ־6.50 שקל ל־11.70 שקל

מאת אבי שוברט

חברת דובק פועלת להעלאת שיעור המסים על יבוא סיגריות, דבר שיביא למחיר חפיסה מיובאת מ־6.50 שקל ל־11.70 שקל תוך ארבעה חודשים. הנהלת דובק מסרה, כי העלאת מחירי הסיגריות מתוצרת חוץ נועדה לאפשר לדובק לחזור ולהחזיק ב־85% משוק הסיגריות המקומי, לעומת 67% כיום.

במכתב ששיגר השב דובק, צבי בילה, ליו"ר ועדת הכספים של הכנסת, גדליה גל, הוא מבקש כי הוועדה תגדיל את שיעור המס על יבוא סיגריות.

לחזור לפלח שוק של 85%

הוא ציין, כי ועדת הכספים של הכנסת החליטה בסוף יולי 93' כי בתוך שנה תורשים ייבחנו חלקה של דובק בשוק, ואם הוא לא יגיע ל־75%, יעלה אוף המכס את שיעור המס על סיגריות מיובאות.

בילר טוען, כי שיעור מס הקנייה על סיגריות מיובאות הועלה בשיעור מועט ביולי 93', וכי מאז ירד חלקה של דובק בשוק. הוא הוסיף, כי החברה מבקשת לבטל את אפליית הסיגריות מתוצרת ישראל, כדי שתוכל להגדיל את חלקה בשוק המקומי ואף להגדיל את מספר המועסקים במפעליה.

הוא הוסיף, כי להערכת אגף השיווק של דובק, בשל הרגלי עישון שהשתרשו מאז 88', בעקבות ההוזלה של מחירי הסיגריות המיובאות, אין סיכוי כי חלקו של הייצור המקומי יעלה על 85%. זאת, גם לאחר שינוי המיסוי על סיגריות מיובאות, שיביא להגדלת מסי הקנייה המכס לשיעור של 57%.

גורמים במשרד התעשייה והמסחר אמרו, כי יש מקום לבחון את מבנה של שוק הסיגריות ולפעול לשינוי המבנה, על מנת ליישם את ההוזלה שהביאה בעבר להקטנת המסים על יבוא סיגריות, במטרה ליצור תחרות בשוק הסיגריות, כאשר דובק מחזיקה ב־75% והסיגריות המיובאות ב־25%.

עם זאת, ציינו, כי ביולי 93' הועלו אמנם המסים על היבוא, אולם דובק הולכת לייבא סיגריות מתוצרת קונצרן ריינולדס האמריקאי. כמו כן, נרשם גידול במכירות דובק גם בישראל וגם בשטחים בעקבות הסכם אוסלו.

משלחת מסחרית מאוסטרליה תגיע לארץ בשבוע הבא

מאת זוהר בלומנקרנץ

אוסטרליה וישראל יהדקו את שיתוף הפעולה הכלכלי. משלחת מסחרית רמת דרג מאוסטרליה תגיע לארץ בראשית השבוע הבא לשיחות כלכליות בישראל.

בראש המשלחת צפוי לעמוד שר, והיא תדון בין השאר אודות איגוד לשכות המסחר. המשלחת תשהה בישראל 4 ימים ותכלול גם אנשי עסקים שיקיימו שיחות עם עמיתיהם בארץ. כן תסייר המשלחת במפעלי חברות ברחבי הארץ.

הנהלת תעש: המפעל בירושלים ייסגר בקרוב; העובדים: נתנגד

250 עובדים יפוטרו לאחר שהמפעל הפסיד בשנתיים האחרונות 10.8 מ' ד'

מאת שרון שדה

הנהלת התעשייה הצבאית גיבשה תוכנית לסגירת מפעל תעש בירושלים, לאחר יותר מ־40 שנות פעילות. כן ייסגר מפעל קטן יותר של תעש במישור אדומים: קווי הייצור של שני המפעלים יפוזרו במפעלים אחרים.

סגירת המפעלים היא חלק מתוכנית ההבראה שגיבשה הנהלת החברה. בעת אישור התוכנית על־ידי הממשלה, בדצמבר 91', התבקשה תעש לעבד את סגירת המפעלים בירושלים ולנסות למצוא הדרך כלכלית לקיומם.

לדברי ההנהלה, מחישובים שנערכו בחודשים האחרונים עולה כי המפעלים אינם רווחיים, ולפיכך אין מנוס מלסגור אותם ולהעביר את קווי הייצור למפעלים אחרים, בעלי פוטנציאל טוב יותר. בכוונת ההנהלה להעביר את קווי הייצור למפעלים אחרים, ובראשם מפעל תעש בחיפה. בעקבות סגירת שני המפעלים יפוטרו כ־340 עובדים, והקרקעות היקרות שעליהן הוקמו – יימכרו.

העובדים: מצב המפעל אינו כה גרוע

ארגון עובדי המפעל בירושלים טוען כי החלטת ההנהלה אינה מוצדקת, וכי המפעל אינו במצב כה גרוע כפי שטוענת ההנהלה. יו"ר הוועד, גיורא שפיגר, אמר כי המפעל בעל זכות קיום, ולרשותו צבר הזמנות של עשרות מיליוני דולרים. לדבריו, "העובדים ייאבקו נגד הסגירה בכל הדרכים העומדות לרשותם, ולא יהססו לפנות לערכאות משפטיות נגד ההנהלה בכמה סוגיות כספיות".

לטענתו, סוגיות אלה מטילות צל כבד בנוגע למהימנותה ואמינותה של ההנהלה הנוכחית, בכל הקשור לביצוע פרויקטים, ובהם ייצור מיתלי מנוע למטוס נוסעים MD-11 של דאגלס, שבגלל הסכם לתעש נזק בהיקף של עשרות מיליוני דולרים. בהנהלת תעש דוחו טענות אלה.

מחישובים שנערכו בהנהלה עולה שב־92' סבל המפעל בירושלים מהפסד תפעולי של 5.8 מיליון דולר, ב־93' הפסיד כ־5 מיליון דולר, וב־94' הוא צפוי להפסיד כ־4 מיליון דולר. ההנהלה טוענת כי ההפסדים נבעו עקב תחזית על חוזים לא רווחיים, וכי מגמת ההפסדים תתייצב על הפסד שנתי קבוע בסדר גודל של כ־4 מיליון דולר, למרות שמספר העובדים במפעל ירד מ־500 ל־250 בשנתיים האחרונות.

על־פי התוכנית שגיבשה הנהלת תעש, יפוזר ייצור הפריטים השונים בין מפעלי החברה בצפון ובמרכז. ייצור כלי הטיס הלא מאוישים, שכוללים מל"טי הטעיה מסוג שמשון, יועתק למפעל אחר של תעש ברמת השרון; ייצור משגרי עשן וחלקי טנקים יועבר למפעל סלבין ברמת השרון; ייצור מיכסורות לטנקים יועבר לחברה הבת של תעש, עשות אשקלון, וייצור המיכלים למכלי דלק, עצבות וטילים יועבר למפעל תעש בחיפה, שיעבור בעקבות זאת הרחבה.

עלות הסגירה הכוללת של המפעל בירושלים מוערכת, באומדן ראשוני, בכ־15 מיליון דולר והיא תימשך כמה חודשים, אם ההנהלה והעובדים יגיעו להסדר. שווי הקרקעות עליהם נבנה המפעל בירושלים מוערך בכ־25 מיליון דולר, ובהנהלה נמסר כי לא מן הנמנע שתעש תידרש לממן את עלות הסגירה והפיצויים לעובדים, בשל ההכנסות הצפויות ממכירת הקרקעות, במקום שהמדינה תישא בהוצאות אלה.

בשבועות האחרונים האיצה ההנהלה את ההכנות לקראת יישום תוכנית הסגירה, והיא עידכנה את הדירקטוריון וגורמים בכירים באוצר ובמשרד ראש הממשלה בנוגע לכך. במקביל, טס מנכ"ל תעש, גבי קומיסר, לארצות־הברית לפני כשלושה שבועות, ועידכן את ראשי חברת מקדונל דאגלס בנוגע להפסקת פעילותו של המפעל בירושלים והשיבוץ החדש של קווי הייצור.

מקדונל נחשבת לאחת מספקיות העבודה הגדולות של תעש, והיא העבירה לה בשנים האחרונות הזמנות בהיקף של עשרות מיליוני דולרים, שרובם יוצרו במפעל שבירושלים. בוועד העובדים טוענים כי מקדונל איימה בעקבות כוונת הסגירה לשלול מתעש ירושלים את מעמד "הספק המועדף", דירוג יוקרתי שניתן למפעל בשל הצטיינותו במילוי מחויבויותיו כלפיה, וחברות גדולות נוספות החליטו להעביר הזמנות עתידיות שנועדו למפעל ליצרנים זרים. בתגובה מסרה ההנהלה, כי סגירת המפעל תואמה עם הלקוחות העיקריים של תעש, ובהם מקדונל, והם קיבלו צעד זה בהבנה.

הערכה: ההפסד ב־94' — 20 מ' ד'

מנתונים לא רשמיים שהגיעו לידי "הארץ" עולה, כי ההפסד התפעולי של תעש יהיה גבוה מהתחזיות, ויסתכם ב־93' ביותר מ־70 מיליון דולר. היקף המכירות ב־93' מוערך בכ־460 מיליון דולר, וצבר ההזמנות שבידה ב־600 מיליון דולר. ב־94' מוערך ההפסד הצפוי ביותר מ־20 מיליון דולר, ונראה כי תעש לא תעמוד ביעד שהציבה לעצמה, להגיע לאיזון תפעולי כבר השנה. נראה כי הסיבות העיקריות להפסדים בשנה זו היו עיכוב במימוש תוכנית ההבראה והשלכות הפיצוץ בגורדים ב־92', שגרמו לעיכוב באספקות ולהשקעות גדולות בנושא הבטיחות במפעלים.

מכון היצוא הישראלי

מודיע על הוצאה לאור של חוברת חדשה:

מונחי סחר -INCOTERMS

מדריך שימושי ליצואן, הכולל הסבר המונחים השונים, תפקידי המוכר והקונה, טבלת השוואה, הקשר לחוזה המכר, ההובלה, הביטוח ועוד.
מחיר לחברי המכון-.45 ש"ח. שאינם חברים-.65 ש"ח

חוברות נוספות הניתנות לרכישה:

משלום לך לגדעת

1. **חוברת התארגנות וניהול מח' יצוא**
כוללת – ניהול מערך רישום הזמנות ומשלוחים, ניהול דוקומנטים, ניהול אשראים דוקומנטריים, התקשרות עם משלח בינ"ל.
מחיר: לחברי המכון -.30 ש"ח. לשאינם חברים -.40 ש"ח.

2. **חוברת סחר חוץ ועסקות בינ"ל - היבטי מטבע חוץ**
כוללת את חוקי הפקוח על המט"ח ומשמעויותיהם ליצואנים בנושאים של הקמת משרדים בחו"ל, הקמת חברות בחו"ל, עסקאות מסחריות במט"ח, עסקאות הוניות במט"ח, פעולות שונות במט"ח.
מחיר: לחברי המכון -.30 ש"ח. לשאינם חברים -.45 ש"ח.

3. **חוברת אמצעי סיוע לתעשיה וליצוא**
כוללת את מסלולי ההטבות לתעשיה וליצואנים כגון: מפעל מאושר, מחקר ופתוח תעשייתי מעבר ממו"פ לשיווק, עידוד השיווק לחו"ל, חממות טכנולוגיות, עסקים קטנים, קולקציות בטקסטיל ובתכשיטים, סיוע לחברות יצוא.
מחיר: לחברי המכון -.25 ש"ח. לשאינם חברים -.35 ש"ח.

4. **תוכנה - סיכונית - לומדה לניהול סיכוני מטבע**
הלומדה כוללת לימוד והבנת הכלים השונים כגון: אופציות, פורוורד, פיוטרס, צילינדרים. דוגמאות והסברים לכל אחד מהכלים המוצגים, שיקולים בבחירת הכלים.
מחיר: לחברי המכון -.150 ש"ח. לשאינם חברים -.230 ש"ח.

5. **חוברת אבטחת מטענים - סגרי מכולות**
כוללת הסברים מפורטים על סוגי הסגרים, צורת הנעילה, חידושים בענף הסגרים, תקנים בינ"ל, היבטים ביטוחיים, תקנים ונוהל מומלץ לבקרה ובליווי תמונות.
מחיר: לחברי המכון: -. 25ש"ח. לשאינם חברים -.35 ש"ח.

6. **מונחי סחר – INCOTERMS**
כוללת הסבר המונחים, תפקידי המוכר והקונה, המונחים השונים, המונחים וחוזה המכר, המונחים וחוזה ההובלה והביטוח.
מחיר: לחברי המכון -.45 ש"ח. לשאינם חברים -.65 ש"ח.

7. **חוברת סימון מטענים**
כוללת סימון אריזות, סימון מטענים מסוכנים, סימני משקל, סימני טיפול במטען, סימני נשיאה – תמונות בצבע.
מחיר: לחברי המכון -.35 ש"ח. לשאינם חברים -.50 ש"ח.

8. **פוסטר צבעוני - סימון מטענים**
מציג סימני ניטול, משקל, טיפול במטען וקבוצת היזק. גודל 50X70 ס"מ.
מחיר: לחברי המכון -.10 ש"ח. לשאינם חברים -.15 ש"ח.

9. **מפת העולם החדש**
מפה צבעונית בגודל 89X114 ס"מ כוללת את השינויים הגיאוגרפיים האחרונים.
מחיר: לחברי המכון -.25 ש"ח. לשאינם חברים -.40 ש"ח.

10. **חוברת אשראים דוקומנטריים הלכה למעשה***
החוברת כוללת - סוגי מכתבים אשראי, מרכיב מכתב אשראי, תשלום באשראי דוקומנטרי, איך לקבל ולקרוא אשראי דוקומנטרי, טעויות נפוצות, תרגילים לדוגמא.
מחיר: לחברי המכון- .63 ש"ח. לשאינם חברים -.48 ש"ח.

*החוברת מעודכנת תצא לאור במאי 1994.

11. **חוברת תרגילים באשראים דוקומנטריים**
חוברת הכוללת סדרה של תרגילים ופתרונות לשמוש באשראים דוקומנטריים.
מחיר: לחברי המכון -.38 ש"ח. לשאינם חברים -.48 ש"ח.

המעוניינים לרכוש ימלאו הספח המצ"ב, יצרפו צ'ק וישלחו ע"פ הכתובת המפורטת מטה.

לכבוד
מכון היצוא הישראלי/אגף פרסומי יצוא
רח' המרד 29, תל-אביב 68125

פרסומי הדרכה חדשים

מצ"ב צ'ק מס ______ ע"ס ______ עבור פרסום מס. ______
שם החברה/המפעל ______ שם המזמין ______
כתובת ______ טלפון ______ פקס ______
( ) חברה ( ) לא חבר

הדרך הקצרה לחו"ל

הבינ"ל מרחיב מבצע שיתוף לקוחות ברווחים: לקוח שיביא לקוח יקבל בונוס נוסף

מאת מרית גילת

הבנק הבינלאומי הודיע אתמול, כי הוא מרחיב את התוכנית לשיתוף לקוחות ברווחי 94'. הבנק החליט להקצות סכום נוסף שמיועד לחלוקה בין לקוחות שיביאו לבנק לקוחות חדשים. מעתה כל לקוח שיביא לקוח לבינ"ל, יזכה במלוא הסכום שיוענק ללקוח החדש. זאת, בנוסף למענק שיקבל הלקוח הוותיק על פעילותו בבנק.

בבנק הדגישו, כי התשלומים למעניקים בתוכנית "לקוח מביא לקוח" יחושבו וישולמו על ידי הבנק בנוסף לסכום שהוקצה לחלוקת המענקים על פי התוכנית הבסיסית לשיתוף לקוחות ברווחים (8% מהרווח הנקי ב־94'). בדרך זו יוכלו לקוחות ותיקים של הבנק להכפיל ולשלש את הסכום הסופי שיקבלו בתום השנה.

כך, למשל, לקוח שהיה זכאי על־פי תקנון המבצע לקבל 1,000 שקל בגין עמלות ששילם והשקעות שביצע, ואשר הביא לקוח שזכאותו מסתכמת ב־1,000 שקל גם כן, ייזכה ממענק כולל של 2,000 שקל.

כזכור, לפני כשבועיים יצא בנק הפועלים במבצע דומה לזה של הבינלאומי, ובמסגרתו הבטיח לחלק בונוס של 10 מיליון שקל מדי חצי שנה ללקוחותיו, על־פי היקף פעילותם. אלא שבמבצע של בנק הפועלים, בשונה מהמבצע של הבינלאומי, מפתח הזכאות נבנה כך שגודל הבונוס ייקבע בהתאם לתוספת השולית של פעילות הלקוח ולא על פי היקף הכולל של פעילותו.

למעשה, המבצע של הפועלים מלכתחילה לטובת לקוחות חדשים, מאחר שנקודת ההשוואה שלהם לתוספת השולית היא אפס. יש להניח שהחלטת הבינלאומי להוסיף עוד טפח למבצע שלו באה בתגובה למבצע של בנק הפועלים.

עלייה של 1% בשער סל המטבעות ברבע הראשון של 94'

מאת משה ריינפלד

שער החליפין של סל המטבעות ביחס לשקל היה בסוף מארס 94' גבוה כאחוז אחד בהשוואה לסוף דצמבר 93'. כך מתברר מסיכומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לרבע הראשון של 94'. באותו רבעון ירד שער הדולר ב־0.6%. לעומת זאת, עלו שעריהם של רוב המטבעות האירופיים ב־2.8%–5.7%. שער היין היפאני עלה באותה תקופה ב־8.4%.

על פי הנתונים, שער סל המטבעות בסוף מארס היה גבוה ב־0.6% בהשוואה לסוף פברואר, ועמד על 3.2191 שקל. השער היציג של הדולר היה בסוף מארס נמוך ב־0.2% בהשוואה לסוף פברואר. עליות נרשמו בתקופה זו בשערי המארק הגרמני (2.5%), הפרנק הצרפתי (2%) והיין היפאני (1.6%). לעומת זאת, ירד שער הליש"ט ב־0.2%. עוד נמסר, כי רוב המטבעות הנסחרים בישראל התחזקו במארס בשיעור של 1%–2.6% ביחס לדולר.

הארץ

יום שני, כ"ב בניסן התשנ"ד
4 באפריל 1994

מערכת, הנהלה, מדורות, הפצה ומודעות תל אביב, רחוב שלמה שוקן 21, טל' 5121212
ת"ד 233 תל אביב 61001 פקס' 6810012 מערכת, 6815857 הנהלה, 6815859 מודעות

המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רחוב שלמה שוקן 21, תל אביב
העורך: חנוך מרמרי   עורך המשנה: יואל אסתרון
גרשום שוקן, העורך 1939–1990

HA'ARETZ Daily Newspaper, P.O.B 233 Tel Aviv 61001 Israel
21 Salman Schocken St., Tel (03)5121212, Fax 6810012

פקודה חוקית בעליל

ספק אם הציבור הרחב צריך לתת דעתו לפסק הלכה שמוציא רב זה או אחר. רבים מפסקי הם מורי ההלכה בתוכנו, והשפעתם על אנשים שונים גדולה או פחותה על פי הנסיבות השונות. מכיוון שאין כל תוקף מבחינת חוק המדינה לפסק הלכה שמוציא רועה רוחני לצאן מרעיתו, הרי שאין לטעון כנגד פסק ההלכה של שלושת הרבנים, אברהם שפירא, משה צבי נריה ושאול ישראלי, אשר קבעו כי על חיילי צה"ל לסרב לפקודה לפינוי מתיישבים יהודים מבתיהם (כמו לאכילת חזיר). השאלה אם יש בפסק הלכה זה משום עבירה על חוק העונשין תשל"ז 1977 (פרק ה' — פגיעות בסדרי המשטר והחברה, סימן א': המרדה) היא שאלה משפטית ציבורית, היועץ המשפטי לממשלה התבקש לתת דעתו עליה.

עם זאת, קשה שלא להשתומם על תגובתו של מי שעמד עד לאחרונה בראש מוסד המדינה בישראל, ראש הממשלה לשעבר יצחק שמיר. בהגיבו על פסיקת הרבנים, אמר שמיר בין השאר: "הכלל הוא שכל חיילי הצבא צריכים לציית לפקודות, אבל יש יוצאים מן הכלל. למשל, אם חייל מצווה לרצוח את אמו או אביו, האם צריך לציית לכך? ולפנות יהודים מארצות המולדת זה כאילו רצחו את אמם או אביהם, את ההיסטוריה שלהם".

יש אכן יוצאים מן הכלל בכל הנוגע לציות עיוור לפקודות הצבא, ובבית הדין הצבאי (משפט כפר קאסם) כבר נטבעה ההגדרה המבטלת את חובת הציות של חייל לפקודות, תוך שהוא נוטל על עצמו אחריות פלילית למעשהו: "לא אי חוקיות פורמלית, נסתרת או נסתרת-למחצה, לא אי חוקיות המתגלה רק לעיני חכמי משפט חשובה כאן, אלא הפרת חוק גלויה ומובנת, אי חוקיות וראית הכרחית המופיעה על פני הפקודה או המעשה שהפקודה מצווה לעשותו".

מי שרואה "יוצא מן הכלל" בהוראה של הדרג המדיני המוסמך לפינוי מתיישבים משטחים שכבשה ישראל ב-1967 — והיא מחזיקה בהם עד למציאת הסדר מדיני, הוא אנרכיסט מסוכן. כאשר יצחק שמיר מעמיד זאת בקטיגוריה של רצח הורים או רצח ההיסטוריה, נחשפת צפונות משנתו המדינית של מי שהנהיג את ישראל במשך שבע שנים, ככל הנראה מתוך בוז למוסדותיה הדמוקרטיים.

אם תינתן בבוא העת הפקודה לפנות את המתיישבים מלב חברון או ממקומות אחרים, תהיה זו פקודה מטעמה של ממשלה מוסמכת, הנשענת על תמיכת הכנסת; זו תהיה פקודה חוקית בעליל. לצה"ל תימצא, בבוא העת, הדרך הנבונה לפנות את המתיישבים מלב חברון או ממקומות אחרים, מבלי לגרום לכך שבן יפנה את אביו או את אחיו. ואף אם יהיה זה או אחר יתנה כיצד לגשר על הפער בין השקפותיו ורגשותיו לבין ההוראה שקיבל, יהיה עליו להתמודד עם לבטיו מבלי להתפתות לסרבנות.

לאור זאת יש לבחון את עמדותיהן של תנועות רעיוניות הקשורות בהתיישבות בשטחים ולראות האם אינן מטיפות לסרבנות. יו"ר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, ח"כ אורי אור, ציין בתגובה, כי פסק ההלכה מעמיד בסימן שאלה את יכולתו של צה"ל לשתף פעולה עם ישיבות ההסדר. מאז הקמת צבא ההגנה לישראל ופירוק מטה הפלמ"ח, לא הועמדו יחידותיו במבחן הנאמנות למטה הכללי ולשר הביטחון. עתה, תחת גל הפוסקים והמתנבאים, עלול להיווצר סדק מסוכן, אשר אם יתרחב, יפגע פגיעה ראית באושיות החברה היהודית בישראל ובביטחונה.

הערמונים של הליכוד

מאת עוזי בנזימן

שמעון פרס נוהג לומר בימים אלה, שבמעמקי לבותיהם מודים ראשי האופוזיציה הימנית למעשה לה על שנטלה על עצמה לבצע את העבודה השחורה הכרוכה בתהליך התנתקות הישראלית מ-השטחים.

פרס רוצה לומר, שלכל ממשלה, גם בראשות הליכוד, לא היה מנוס מלפתוח בהידברות במהלך התפייסות עם העולם הערבי ועם הפלשתינאים, וכי מאמץ כזה כי רך מניה וביה בשינוי נרחב בטיב הזיקה ובהיקף הנוכחות הישראלית בגדה וברצועה.

על פי תפיסה זו, העבודה ומרצ מוציאות לימין את הערמונים מהאש שהציתו הפלשתינאים בשטחים ושאינה גוועת זה שבע שנים.

מנהיגי הימין לא יסכימו עם אבחנתו של פרס, אבל מי שראה ושמע אותם באותם מפגשים עם ראש הממשלה ביום ששי שעבר, אינו יכול שלא לשוב ולשאול את עצמו כלום יש להם מצע מדיני חלופי למדיניות השלום שמפעילה ממשלת רבין. ל-הוציא את גישתה הקיצונית של תנועת מולדת (שממילא אינה ניתנת למימוש), איזו הצעה מ-עשית לפתרון הסכסוך הישראלי-פלשתיני יש ליתר מפלגות הימין?

ישראל הונהגה על ידי הליכוד במשך שנים ארוכות: האם מדי-יותו קירבה במשהו את הסכסוך הישראלי-ערבי לקראת פתרון אמיתי? והליכוד ושאר מפלגות הימין האמינו בטעלתן של שתי שיטות: קיפאון וכחניות, והמקסימה של אמונה עקשנית: כבוד ארץ ישראל. בעודו של תמהיל זה הביאו את השטחים אל האינתיפאדה. מי שמקשן היום על הדי שממשלת ישראל בהסכמי אוסלו, משמיע יללת תנים: הוי לראשי מפלגות הימין, בעיקר לליכוד, כל הזמן הדרוש וכל האמצעים השלטוניים הנחוצים כדי לפתור בדרך אחרת את הסכסוך הישראלי-פלשתיני. הם, וסיבותיהם עמם, העדיפו להבציה את האיבה, להקפיא את המצב, לעבות את מוקשי הסכסוך — ולא חשו איך גישתם שופכת על התבערה שמן רותח.

מסלול מדיה, הצעת האוטו-נומיה הנוקשה ומדיניות הכוח, שהליכוד רגל בהם, לא הובילו לשום פתרון ממשי; אדרבה, הם היו נושאות להצטברותם של החומרים הדליקים בתוך האוכלוסיה הפלשתינית שהתפרצו ב-אינתיפאדה. גם היום אין לליכוד תשובה אמיתית לשאלת מעמדם של הפלשתינאים בהסדר הקבע על פי שיטתו (שהיא סיפוח ל-מעשה של השטחים).

בנימין נתניהו המוחיש את מבוכתו הרעיונית של הליכוד כאשר יצא ביום ששי בצהריים מלשכת ראש הממשלה. הוא רטן על הסכמת רבין להצבת כוח משקיפים בינלאומי בחברון וקרא לסלק בהזדמנות הראשונה, אבל לליכוד אין פתרון ממשי אחר להגברת ביטחונם של התושבים הפלשתינאים בעיר. ומי שמפקפק בכך, מוזמן לקרוא שוב את עדויותיהם של רפי פלד ואילן שיף בוועדת שמגר. השניים, שהם ה-ממונים העליונים על הכוחות האוכפים את החוק והסדר בשטחים, הודו בפה מלא באזלת ידם, בטמטום חושיו ובקהות לבו של המנגנון הישראלי בכל מה שנוגע ליישום שלטון החוק ביהודה שומרון ועזה. מבלי להסמיק ויתכן המפכ"ל והמצ"ד על "מראית שלטון החוק" ועל "מראית משטרה".

כל ממשלות ישראל, עד הנוכחית, חטאו בהתעלמות מתוצאות השליטה הישראלית הנוגשת על הציבור הפלשתיני. ההיסטוריון של העתיד יאבחן, מן הסתם, את ההשפעה המכרעת שהיתה ל-השפלה האישית, שאותה חוו רבבות פלשתינאים במגעם עם הציבור הישראלי ורשויותיו, על פרוץ האינתיפאדה. ההיסטוריון של מחר גם ימצא, יש להניח, סימוכין לתסמונות מסוכנות ב-קשרים שבין צה"ל להתיישבות היהודית ביהודה, שומרון ועזה. לחטאים אלה שותפים, אם לא מעבר לכך, ראשי הליכוד בתקופה הארוכה שבה הנהיגו הם את המדינה.

הסכמי אוסלו נראים לפי שעה כצופן המעשי היחיד לפיצוח ה-עימות הישראלי-פלשתיני. הם מרעיבים על ראשי הימין את עולמם הרעיוני, אבל אלה אינם משכנעים שיש בידיהם מוצא מ-משי חלופי, לבר מהנצחת הזוועה הבלתי נסבלת שפשה כאן מאז מלחמת ששת הימים.

בנקאים ושכרם

מאת אברהם טל

ד"ר עמנואל שרון, שגם בתפקידו כיו"ר מועצת המנהלים של בנק הפועלים צופה במשק מנקודת ראות כלל-ציבורית, אמר ב-שבוע שעבר שהוא "אינו רואה בשמחה" את מה שקורה במשק בתחום של שכר המנהלים. יתכן, אמר, שהשכר גבוה מדי ואינו תואם את מצב המשק. עם זאת הוסיף, שלבנק הפועלים לא תהיה ברירה אלא להתאים את עצמו אל האחרים.

שכר המנהלים בבנק הפועלים אכן מפגר במידה ניכרת אחרי השכר של מנהלים בבנקים אח-רים ובחברות הפועלות בשוק ה-הון. הבנק איבד באחרונה אחדים מעובדיו הבכירים לטובת חברות אלה. נניח שהבנק לא יכול ולא צריך להתחרות עם הצעות מפ-תות של חברות פרטיות (הכוללות לעתים גם זכות השתתפות ברווחים ושותפויות) — אבל קשה לארגון להשלים עם מצב שבו מנהלים בתפקידים מק-בילים אצל המתחרים משתכרים פי שניים או אף שלושה מהשכר המוצע על ידו.

עיון משווה בנתוני השכר של המנהלים הבכירים ב-1993 מעלה מידה מסוימת של אחידות בשכר הבסיסי (כולל מענק) של צמרת הניהול בבנק לאומי, בבנק דיסקונט ובבנק המזרחי (בין 50 ל-67 אלף שקלים בחודש ליו"ר ולמנכ"ל). בנק הפועלים מפגר אחריהם (23–33 אלף שקלים). הבנק הבינלאומי — היחיד מבין החמישה שאינו בהסדר — משלם למנכ"ל שכר מרקיע שחקים (182 אלף שקלים בחודש).

אין קשר בין היעילות והרווחיות היחסית של הבנקים לבין השכר שהם משלמים למנהליהם. בנק לאומי אינו יעיל ורווחי יותר מבנק הפועלים — ההיפך מזה נכון — אך השכר המשולם בו לבכירים גבוה במידה ניכרת. בנק המזרחי אינו רווחי ויעיל פחות מהבנק הבינלאומי — מכל מקום לא בשיעור המתבקש לשווה מהפרשי השכר העצומים שמקבלים מנכ"ליהם. ראיית השכר על רקע התפקוד של הבנקים מבלי-טה את הגורמים החיצוניים (היסטוריים, ציבוריים וכו') שהשפיעו על קביעתו.

עם זאת, המגמה הכללית של שכר הבכירים בבנקים היא כלפי מעלה (הציג היחיד אשתקד היה בנק דיסקונט). ארנסט יפת מעיין בוודאי בקטע זה של הדו"חות הכספיים שפירסמו הבנקים ב-שבועיים האחרונים בחיוך אירוני קל: רובם עדיין רחוקים מלהדביק את השיאים שקבע בימי הוד והדר — אבל הם נמצאים בהחלט בעקבו-תיו. יתר על זאת, יש לזכור שבהשוואה לחברות עסקיות פר-טיות, בשוק ההון ומעבר לו, שכר המנהלים ברוב הבנקים עדיין צנוע למדי.

האם יש אינטרס ציבורי, מעבר למציצנות, ברמת השכר של עובדי הבנקים ומנהליהם? התשובה חיובית בהחלט. הבנקים מספקים שירות חיוני במסגרת ענף שהכניסה אליו מוגבלת (מסיבות מוצדקות). ההתפתחות הטבעית גם הביאה לצמצום מספר הבנקים — מגמה שבנק ישראל מנסה להפסיק ואף להפוך על פניה (באמצעות הפרדת בנקים קטנים מהגדולים).

להלכה קיימת תחרות עזה בין הבנקים, אבל תחרות זו מתבטאת בעיקר בפרסום, ביחסי ציבור וב-מידה מוגבלת ב"מבצעים" למיניהם. תעריפי השירותים הבסיסיים — הריבית והעמלות — דומים, אם לא זהים.

ההשגה המקובלת של הבנקאים לביקורת זו היא שבתחרות המחירים נוטים להשתוות. התשובה היא, שזה נכון כאשר קיימים ספקים רבים; כאשר יש ספקים ספורים, סביר יותר שימיין במחירים מייצב הידברות — במקרה זה הידברות אילמת שקשה לתפוס אותה בכלים מינהליים ומשפטיים.

בהקשר זה יש להביא גם בחשבון את מגבלות הניידות של הלקוחות: הללו "שבויים" משום שהם מתקשים — מסיבות הידועות לכל בעל חשבון — לעבור מבנק לבנק.

גורמים אלה נותנים לבנקים מעמד מעין מונופולי ביחס ללקוחותיהם ואפשרות נוחה להכתיב תעריפים, שברובם הגדול הצבא זה כבר מפקיה. בשנים האחרונות העלו רוב הבנקים את העמלות בקצב מהיר, בין השאר בנימוק שמרווחי הריבית מצטמצמים. אבל הגידול נדרש גם בגלל הגידול בהוצאות, לרבות הוצאות השכר, ואין סיבה שהוא לא יימשך גם בשנים הבאות.

ההתפתחות החשובה ביותר בשנים הבאות תהיה העברת השליטה בארבעת הבנקים שבהסדר לידיים פרטיות, והתוצאה תהיה שכלפים ציבוריים, שההנהלות הנוכחיות חשות עדיין צורך להתחשב בהם במידת מה, ייעלמו. אז עלולה להתרחש הגיגית הסכמה משולשת — בעלים, מנהלים ועובדים — על חשבון ציבור הלקוחות.

כאשר מערכת הבנקאות היא מעין Public Utility, כאשר הבנקים פועלים בתנאים מעין-קארטליים וכאשר רישיון לבנק הוא למעשה רישיון לעשיית כסף — צריך לתת את הדעת למניעת תופעות שליליות העלולות לנבוע מכך. לכן יהיה צורך לבדוק מחדש אם רמת הפיקוח על תעריפים, שבנק ישראל מפעיל כרגע, תספיק בעידן ההפרטה.

המבחן הקטן

מאת רן כסלו

גם אם לא היתה קיימת כל סיבה אחרת, היה ראוי לפנות עתה את המתנחלים מלב חברון אך ורק כדי להעמיד למבחן את "פסק ההלכה" שהוציאו שלושת הרבנים המזוהים עם המפד"ל. זו סיבה טובה בפני עצמה, אך יש גם סיבות אחרות למבוכה.

כל התיישבות של הפלג הקיצוני ביותר שבין מתנחלי גוש אמונים — מ"כיבוש" בית הדסה, דרך התגנבות לתל רומיידה, ועד להתמקמותו של הרב לוינגר ליד בית הכנסת אברהם אבינו — נעשתה כפרובוקציה נגד ממשלות ישראל למיניהן, כולל הממשלות הימניות ביותר.

מאז ראשיתה היא משבשת את החיים התקינים בעיר, מתסיסה את תושביה הערבים וגורמת ל-בעיות אין ספור לצה"ל, הנאלץ להעמיד דרך קבע כוחות גדולים להגנת כמה מאות מתנחלים.

אין ספק שבעתיד הלא רחוק, כשנעבור משלב עזה ויריחו ל-שלב האוטונומיה בכל שטחי ה-גדה, לא יהיה שם הסדר כל עוד הם יישבו בתוך תוכה של העיר הערבית. כל אלה הן סיבות טובות לסלק את מתנחלי חברון מן העיר, אך גם סיבת המבחן היא סיבה טובה ומספקת לכשעצמה.

שלושת הרבנים, וכל האחרים שלא מצאו עוז בנפשם להתנגד להם בפומבי, או אף תמכו בהם בצורה זו או אחרת, העמידו את מדינת ישראל לפני מבחן. כאן ועכשיו נדרשת תשובה איזו מין מדינה היא זאת: מדינה נורמלית, הנשלטת על ידי ממשלה שנבחרה בבחירות דמוקרטיות, או קהילה דתית הנשלטת על ידי קבוצה זו או אחרת, הרואה את עצמה כנציגה בלעדית של הקדוש ברוך הוא?

אפשר היה להתעלם מהחוצפה של השלישייה הרבנית ולראות בה עוד קוריוז שיישכח במהרה, כמו פסקי הלכה ברוח זו של הרב שלמה גורן. מבחינה דתית, אף אחד מהשלישייה הזאת לא נחשב בעיני החרדים כגדול בתורה. גם בעיני הציבור הדתי-לאומי הם לא יותר מאשר קבוצת עסקנים פולי-טית. אם יש בהם כדי ליצור בעיה של ממש, הרי היתה זו בעיה של המפד"ל בלבד: איך יוצאים מן התסבוכת הזאת בלי להתכחש ליסודותיה כמפלגה המחויבת ל-משטר דמוקרטי, וגם בלי לפגוע בכבודם של רבניה, המתלהבים כ-מרי. אלא שהדברים לא נעשו כך, "צו ההלכה" של השלישייה לא נעשה קוריוז, אלא בעיה פוליטית של ממש.

לא התגלה כל קרע בעם כאשר אריאל שרון שלח את הדחפורים להרוס את ימית, ולא יתגלה כזה גם כאשר יפונו המתנחלים מבית הדסה בחברון

ראש הממשלה מצא לנכון להתייחס אליו, ואף לפגוש את ראשי האופוזיציה בהקשר זה. סגן שר הביטחון חבש כיפה והלך להתפלל לפני הרב הראשי לש-עבר, שאיש לא זוכר מה הוא תרם בתקופת כהונתו, שישנה את עמדתו. כמעט שלא היה פולי-טיקאי שלא התייחס לדברים אלה, אם רק ניתנה לו בימה לכך.

הדבר היחיד שלא נעשה עדיין לתפארתם של שלושת הפוסקים הוא פתיחת החקירה נגדם והעמדתם לדין על פי סעיף ה-המרדה. יש לקוות, שהדבר גם לא ייעשה.

●

המבחן האמיתי של הממשלה איננו המבחן המשפטי, שיהפוך את שלושת הפוסקים לקדושים מעונים — ועוד לפי סעיף ה-המרדה, שהוא בעצמו פרובלמטי במשטר המחויב לשמור על חופש הדיבור — אלא המבחן בשטח. יש לעשות מה שבלאו הכי היה צריך לעשות מזמן: לחסל את המגע הביטחוני הזה, להוציא את מאות המתנחלים מלב חברון ולהעבירם לקרית ארבע. גם זה, כנראה, כבתובות זמנית. אם לא יתפנו מרצונם, ויש סיבות טובות לחשוש שלא יתפנו, יש לעשות זאת בכוח.

לממשלה יש זכות מלאה להחליט כך, וניתן בידיה גם כוח לבצע את ההחלטה. אז יתברר מה כוחו של "פסקי ההלכה" מהסוג של שלישיית רבני המפד"ל, או של כל גוף פוליטי אחר המתהדר בשם הדת. מותר להניח של-חיילים חילונים כל העניין הזה הוא לא יותר מאשר בדיחה. גם חלק ניכר מחובשי כיפות יעדיפו להישמע לפקודות הצבא במקום לפקודת הרב. אם יימצאו אחדים שיסרבו לפקודה, תהיה פתוחה לפניהם הדרך לבתי הכלא הצבאיים. לשם הגיעו, הבצרק, סרבני השירות בשטחים, ושם גם מקומם של סרבני פינוי המתנחלים. גם אז איש לא העמיד לדין על המרדה את פרופ' ישעיהו ליבוביץ, שקרא לסרב לפקודה להשתתף בכיבוש, כמו שאין טעם להעמיד לדין את הרב שפירא.

אפשר לחלוק כבוד לכל סרבני מצפון — משמאל ומימין כאחד — אך בתנאי שיהיו מוכנים גם לשלם את מחיר סירובם. זאת אומרת, לשבת בכלא.

●

המבחן הזה רצוי עכשיו גם משום שייתכן שימנע מבחנים חמורים הרבה יותר בעתיד. רק פתי יכול להאמין שהסכמי שלום בני קיימא עם מדינות ערב ייתכנו בלי הסדרי קבע עם הפלשתינאים. רק כסיל יאמין שאלה יהיו אפשריים בלי לפנות התנחלויות. מכאן שהמבחן הקטן יחסית הנדרש עתה בחברון, בוא יבוא בגדה כולה.

אין ספק שהרבה יותר קל לצאת לעימות חזיתי עכשיו, בחברון בלבד, לפחות כדי להפ-ריך פעם אחת ולתמיד את איומי ה"קרע העמוק בעם", האהובים כל כך על הימין.

לא התגלה כל קרע בעם כ-אשר אריאל שרון שלח את ה-דחפורים להרוס את ימית, ולא יתגלה כזה גם כאשר חיילינו יצטרכו להוציא בכוח את חסידי הרב לוינגר מבית הדסה. לכל היותר הם יהפכו למסורד ול-אובייקט של סלידה בעיני העם כולו, בדיוק כפי שקרה בזמנו למפוני ימית.

כל השמות הגדולים יהיו כאן

א'יפה אתה בתמונה?

בית המכירות הפומביות כריסטיס מתכבד להזמינך לתצוגה ייחודית מוקדמת של תמונות ופסלים מודרניים ואימפרסיוניסטיים, שימכרו במכירות הפומביות הקרובות של כריסטיס בניו-יורק ולונדון.

התצוגה תכלול בין היתר מיצירותיהם של: פאבלו פיקסו, קלוד מונה, אמדיאו מודיליאני, קאמיל פיסארו, מואיז קיסלינג, חיים סוטין, מקס ליברמן

בוא לקבל הערכה חינם ליצירות האמנות שברשותך

אולי גם הציור שלך יוכל להשתתף במכירה הפומבית הראשונה של כריסטיס בישראל.

התצוגה תיערך במלון "הולידיי-אין קראון פלאזה" הירקון 145 ת"א, טל. 03-5201111
4.4.94 בין השעות 10:00–21:00, 5.4.94 בין השעות 10:00–17:00, 6.4.94 בין השעות 10:00–18:00

CHRISTIE'S

כריסטיס (ישראל) בע"מ – מכירות פומביות – בית אסיה, וייצמן 4 תל-אביב, טל': 03-6950695

בין זכות לזכות

מאת חיים גנז

בשבוע שעבר פסקו רבני המפד"ל כי אסור לחיילים לציית לפקודות המורות לפנות יהודים משטחי ארץ ישראל. אריאל שרון קרא לאזרחים להתנגד בגופם להחלטת ממשלה שנתרה על פי כוח. קריאת רבני המפד"ל עוררה מקהלת גינוי משמאל — מקהלה שנשיא המדינה וראש הממשלה ושר איכות הסביבה התנדבו להיות סולניה. קריאת שרון, שהתגלגלה מערוץ תקשורת לערוץ תקשורת, עברה בקול דממה כמעט דקה.

וכך שבים היום ראש הממשלה והשמאל המעונב למחולם לפני 18 שנים, אל השלמתם בחרוה סמויה עם הפרת החוק שכוננה את יהודה ושומרון. דממתם ביחס לקריאת שרון למרי פוליטי נגד סמכות הממשלה תוסיף נדבך לגיבוש הנבייה לזרוחות שתוחי-לתה בקרום.

את הדממה הזאת הם מסודים היטב בשאון שהם מקימים על הפרות חוק זניחות וגם ראויות לסובלנות, שרבני המפד"ל מטי-פים להן. האם באמת תסוכל מדיניות הממשלה אם מספר חיילים, או גם חטיבת חיילים, יסרבו לפנות מתנחלים? האם לרשות הצבא לא עומדים חיילים וחטיבות נוספים לצורך ביצוע משי-מה כזאת? האם אין מצפונם של חיילים דתיים ראוי לכבוד ב-נסיבות אלה?

התיאוריה הדמוקרטית מבחינה בבירור בין הפרת חוק שטעם ביצוען המרכזי הוא סיכול מדי-ניותן של ממשלות דמוקרטיות (אי-ציות אזרחי או פוליטי), לבין הפרות חוק שטעם ביצוען המרכזי הוא הגנה על מצפון מבצעיהן (אי-ציות מצפוני). הראשונות אינן ראויות לסובלנות כלשהי, מפני שמצד אחד אין כל ערך דמוקרטי הנתמך בהן, ומצד שני הן קוראות תיגר באופן חזיתי על סמכות הממשלה הנבחרת ומהוות סיכון ממשי למימוש מדיניותה. ערכי המשוואה הזאת מתהפכים כשמדובר באי-ציות מצפוני. מצד אחד, נתמכת סובלנות כלפיו על-ידי אחד הערכים המרכזיים של הדמוקרטיה — הערך של הכבוד לפרט ולחירותו לעצב את חייו לפי ערכיו, גם אם הם שגויים. מצד שני, מי שמפר חוק כדי לגונן על מצפונו אינו קורא בהכרח תיגר על סמכות הממ-שלה, או מבקש לסכל את מדיניו-תה. הוא אך מבקש לפטור את עצמו מהשתתפות במימושה.

אבל ראש הממשלה ממשיך לקיים דממה דקה מול קריאת שרון למרי פוליטי המנוי נגד מה שנועד למימוש מדיניות השלום. ואילו אל דוברי הקב"ה מן המפד"ל נחפזים מלאכיה, רמטכ"ל בראשם המבקש ברעדה על סבכות הצבא מן הרבנים, ואלוף ברימוס, יו"ר ועדת חוץ וביטחון, המאיים בחיל על ההסדר עם ישיבות ההסדר. אם להיפכי התגובה האלה יש סיבה, היא מצויה לא בהגיון של עקרונות הדמוקרטיה ולא בצורכי המציאות הפוליטית, כפי שהם נראים מבעד למשקפי השואפה לשלום.

רוב המשתתפים במקהלת המוחים על פסיקת הרבנים שיבחו את עצמם על כך שבגנותם את פסק ההלכה של רבני המפד"ל לסרב לפנות מתנחלים, הם עקביים ביחס לעמדה שנקטו בזמנם, וכעצם גם עכשיו, נגד סירוב אנשי יש גבול לשרת בשטחים ולהגן על מתנחלים.

מנקודת מבטה של התגובה הראויה של המערכת הפוליטית והמשפטית כלפי סרבנויות אלה, ראוי באמת לנהוג בהן גזירה שווה. אבל הפוכה מזו שבה משתבחים חברי המקהלה. מטעמים שכבר הוכרזו למעלה, היחס הראוי כלפי שתי ההפרות אינו איסורן אלא להיפך: גילוי סובלנות כלפיהן. ראשית, מפני שסובלנות כזו נתמכת בעיקרון דמוקרטי מרכזי — חירות הפרט לעצב את חייו בהתאם לערכיו שלו ולמצפונו, גם אם טעות בידיה. שנית, מפני ששתי ההפרות אינן מסכנות באופן ממשי את המדיניות שכלפיה הן מופ-נות. צה"ל שמר על ההתנחלויות המשך בידיו הפלשתינאים גם בלי אנשי יש גבול. צה"ל יוכל לפנות התנחלויות ולהגן מידי הפלשתינאים גם בלי חיילי ישיבות ההסדר.

אבל מתוך כך שעל משטר דמוקרטי לנהוג סובלנות גם כלפי סירוב לשרת בשטחים וגם כלפי סירוב חיילים לפנות מתנחלים, לא נובע כי שניהם מוצדקים מבחינה דמוקרטית. ממש כמו שזכות הדמוקרטיה לגלות סובלנות כלפי השמעת דעות באופן בלתי-תלוי בתוכן אינה גוררת את המסקנה שכל הדעות מוצדקות מבחינתה.

הדמוקרטיה תכיר בצדקת הפרתם של אנשי יש גבול מפני שהפרה זו מבוססת על הזכות לחירות ולכבוד — הפעם זכותם של הפלשתינאים לחירות ולכבוד — זכות שההתנחלויות מהוות את אחת מאבני הנגף העיקריות למימושה. הדמוקרטיה תשלול את צדקת ההפרה שרבני המפד"ל קראו לה מפני שסירוב להשתתף בפינוין מבטא תמיכה בהמשך קיומן של ההתנחלויות כאבן נגף למימוש זכות הפלשתינאים לחירות ולכבוד.

סמכות לשיקום הריסות

מאת עמירה הס

חלקת האימה ברצועת עזה שבסיסי צבא מפנים מהן ועדרי כבשים ועזים מורשים אליהן עכשיו, הן תומר ויזואלי טוב לכרזה בשבחי השלום. האפשרות לפינוי מהיר מכונה עכשיו בפי הצבא "מחווה לפלשתינאים". אך מעזה הדברים נראים אחרת. ולא רק משום שבמקום כל בסיס שנעלם קם בסיס או מאחז אחר מחוץ לערים, בתוך הרצועה.

הוצאתם של צה"ל ופקידי המינהל האזרחי מ"ריכוזי אוכלוסיה" נראית יותר ויותר כמחווה לישראל וכתהליך ההפטרות הר צרדי ומהיר מהחלק הכואב של מעשה הכיבוש: מהי התמודדות עם הפגיעה הכלכלית, המבנית והאנושית הקשה, שגרם השלטון הישראלי לרצועה. ב-יחוד לאחר הסגר של אפריל 1993, בייחוד עם הסגר החדש, שלאחר הטבח בחברון.

עד כמה עמוקה הפגיעה הכלכלית תלמד, למשל, העובדה שאונרוו"א מחלקת בימים אלה ל-90 אלף משפחות 50 ק"ג קמח (לכל משפחה). מחלקת סוכנות או"ם אחרת, "תוכנית המזון העולמית", מצרכי מזון בסיסיים ל-28 אלף משפחות של לא-פלי-טים לתקופה של ארבעה חודשים: 140 אלף נפש, שהם כ-40% מאוכלוסיית הלא-פליטים שברצועה. מסורות צדקה אחי-לאומיים ההמצאים גם הם מחלקים עתה אלפי מנות מזון בסיסי לנצרכים.

מבט על התכניות שנות לטי-פול במערכת הביוב, המים ואיסוף האשפה של הרצועה — במימון בינלאומי ובתיאום עם הבנק העולמי — מוכיח עד כמה בסיסיות הן בעיות התשתית ברצועת עזה. PECDAR — המועצה הפלשתי-נית לפיתוח ולשיקום — מתכננת, בין היתר, פרויקט תיקון מערכות המים והביוב ברצועה, אחזקתן והרחבתן. עלות הפרויקט — המתוכנן לשלוש שנים — אינה מרקיעה שחקים: כ-26 מיליון דולר. במקביל מבצעת UNDP — תוכנית פיתוח של האו"ם — פרויקטים מקומיים לשיקום מערכות מים וביוב, פעולות שהן בדרך כלל באחריות הרשויות השלטונות. עלות כל פרויקט, ב-מימון אמריקאי ויפאני, היא כ-2 מיליון דולר.

יציאת צה"ל והמינהל האזרחי מריכוזי אוכלוסיה ברצועת עזה נראית כתהליך היפטרות מהחלק הכואב של הכיבוש

סופיאן אבו זאיידה, מבכירי פתח ברצועה, הגדיר במלים מפורשות את הסכם עזה-יריחו: מבחן לפלשתינאים, שאם יעמדו בו, ירשו להם הישראלים לעלות כ-תה. אך מאז יעוער נראה שישראל הוסיפה למבחן עוד ועוד שאלות מכשילות, שפגעו באמינות הפתח בעיני הפלשתינאים. למשל, הירי לעבר מיידי אבנים, שקטלנותו מגיעה לידיעת הישראלים רק כשנהרגים ונפצעים ילדים מתחת לגיל 13. למשל, מדיניות לא מוצהרת המונעת היתרי יציאה לישראל או לגדה מאנשים המזו-הים עם ארגונים שמתנגדים להסכם אוסלו, או שחרורם המופקים של אסירים תומכי הפתח בלבד.

עכשיו מדובר בהעברת כינוסם של שוטרים אנשי הפתח בלבד. אלה מתכוננים בדחיים לידיעת סינה כלפי הפתח ולחיזוק ונסיות הבעל-בתיות של כמה מאנשיו. לא פלא שבעזה מתרוצצות שמו-עות קנטרניות על "זכויות יתר" של מקורבי פתח, כמו התקנה מהירה של קווי טלפון ואישורי נסיעה בעוצר לילה.

אנשי הפתח סומכים על המשך התמיכה בהם ובדרכם בגלל ה-עייפות העצומה מהנוכחות הישראלית המעיקה והולכת. הם גם מסתמכים על ראייתם המפו-כחת של רוב האנשים, שהפתח, כגורם שלטוני-ציבורי ממוש-שת הבאה, הוא שיכול להבטיח בעתיד שיפור כלשהו בחיים הכלכליים — של הכלל והפרט. ואילו בינתיים הוסיף הסגר הזה שאלות מכשילות:

● השיתוק הכלכלי שם לצחוק את הצהרות הנציגים הממשל-תיים מחו"ל שהרבו לבקר בעזה — לפני ה-25 בפברואר — והבטיחו תרומות לשיקום ולאישוש מגזר העסקים הפרטי "כערובה העיקרית להצלחת תהליך השלום". הסגר הביא משקיעים רבים מ-לנטוש כבר עתה את "הערובה הזאת". הפתח, לכשיתחיל להחליף את קציני המטה הישראלים במשרדי החינוך והבריאות הפו-נים במינהל האזרחי, יגלה שה-רצועה הוסגה אל רמה כלכלית נמוכה מזו שבעת החתימה על הסכם אוסלו.

● הרשויות עדיין מונעות מכ-1,300 סטודנטים עזתים לשוב ללימודיהם בגדה לסמסטר השני שנפתח לפני כשלושה שבועות. הפגיעה אינה רק אישית, ב-סטודנטים, אלא גם בעתודה ה-אינטלקטואלית המקצועית של הרצועה, שהשתלבותה בחיים כה חיונית להצלחתו של הסדר ה-ביניים.

● מבין 20 אלף שהיה להם רשיון עבודה בישראל לפני הסגר (לעומת 70 אלף שהתפרנסו בישראל לפני מלחמת המפרץ) רק כ-5,000 מורשים לצאת לעבודתם, בעיקר בחקלאות, ומתוך התחשבות במעסיקים הישראלים. אב-שים מקבלים כמובנת מאליה את הציניות של הממשלה בהחזרת פועלים לפי צורכי המעסיק ה-ישראלי. את שטר החוב הפוליטי, הכלכלי והנפשי על הפיכתם למקרי סעד הם לא יאחרו להגיש במשרד הפתח.

ההצדקה הביטחונית למדיניות מקשה זו ידועה: חשש מהצקמה על הסכם מהנתח. אבל לא צריך להיות יועץ לענייני ערבים במינ-הל האזרחי כדי להעריך מהי השפעת הסגר הלחוץ הכלכלי והנפשי על נכונותם של יהודים לצאת ולפגוע בישראלים.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ובזמן הזה המפקד כמעט שנעלם

בפנקס הירוק, המחולק לחיילים בשטחים, יש גודש מבלבל של הוראות, חלקו של המפקד יורד, אבל גורם שיקול הדעת עולה רק מניסוחים אגביים. הפנקס שחולק אחרי מלחמת ששת הימים הקשה פחות על החיילים

מאת נטע רום גורביץ'

"מאז תום מלחמת ששת הימים מופעל בשטחים המוחזקים ממשל תקין ויעיל, המבוסס על שלטון החוק, האווירה של ביטחון כללי וביטחון אישי לתושבים שוררת בשטחים. דבר זה נעשה בראש ובראשונה בזכותך אתה ובזכות חבריך, חיילי צה"ל, ושאר כוחות הביטחון". במלים אלה נפתחת האיגרת "לחייל בשטחים המוחזקים", שחולקה בשנת 1969 לחיילי צה"ל בגדה וברצועה. זהו אחד הגלגולים הראשונים של "פנקס הכיס לחייל המשרת באיו"ש (אזור יהודה ושומרון) ובאחז"ע (אזור חבל עזה)", המאגד את ההוראות, הפקודות והנהלים העיקריים שהחיילים המשרתים בשטחים כפופים להם. כל ההוראות ב"פנקס הירוק", גם אלה העוסקות בפתיחה באש, מאושרות על ידי הפרקליטות הצבאית, הפרקליט הצבאי הראשי ופרקליטות המדינה.

כבעם עשרים שנה אחר כך, באפריל '87, כמה חודשים לפני פרוץ האינתיפאדה, פירסם צה"ל את הגרסה הראשונה של קובץ הנהלים במתכונתו הנוכחית. מאז פורסמו עוד שתי גרסאות, שכל אחת מהן מבטלת את קודמתה. האחרונה – רחבת היקף מקודמותיה – פורסמה באוגוסט '93, והיא משקפת את התחוקות המתקוממות בשטחים.

השוני בין הגרסה האחרונה לזו של '69 ניכר כבר בפתיחה. אם האיגרת לחייל מ־69' נפתחת באזכור "ממשל יעיל ותקין" ו"אווירה של ביטחון כללי", הרי היום פותחת את קובץ ההוראות ההצהרה, כי צה"ל ניצב בפני אחת המשימות המורכבות והרגישות, שכמותן טרם הכיר בעבר – "השלטת החוק והסדר הציבורי ומניעת הישגים מגילויי האלימות בשטח".

ב־69' גם ניכר ניסיון, שנעדר כליל מהנוסח הנוכחי, להציג לחיילים תמונה מוחשית של המציאות שיהיה עליהם להתמודד אתה. "לתושבים", נכתב שם, "מסורת ומנהגים שונים משלנו, הם בעלי תודעה דתית עמוקה. חלילה לנו מלפגוע ברגשותיהם. פעולות ומעשים הנראים לנו שגרתיים ומקובלים עשויים להיראות ולהתפרש באורח שונה לחלוטין על ידי תושבי השטחים המוחזקים. נתבעים אנו, על כן, למחשבה מושכת וזהירות בכל מעשה ובכל צעד הנעשה על ידינו בשטחים.

"במשך שנים רבות התחנכה אוכלוסיית השטחים לשנוא את ישראל (כך במקור), בהיותה קורבן לתעמולה ולהסתה אנטי ישראלית בלתי פוסקת. ניצחוננו הצבאי לא הפך את לבם לאהוד אותנו. עם זאת, עלינו להבחין הבחנה ברורה בין כלל התושבים לבין אותו מיעוט קטן, המעורב בפועל בהסתה ובהפרעות ובפעולות טרור וחבלה נגדנו. יש לזכור כי פגיעה בחפים מפשע לא תביא לידינו אף לא חבלן נוסף; היא רק עלולה להגביר את המרירות ולדחוף אנשים נוספים לסייע לחבלנים".

למרות "ניצחוננו הצבאי" ו"שליטתנו היעילה והמסודרת בשטחים" ראתה ההוראות בחומרה כל מגע עם עיתונאים זרים. עם זאת מפנים את תשומת לבם של החיילים לכך ש"יש לישראל עניין מיוחד שהנציגים הזרים יעבירו לשולחיהם ולדעת הקהל בעולם את הצד החיובי של פעולותינו בשטחים המוחזקים".

בשני הפנקסים מיוחד פרק, וזה כמעט, לאשה הערבייה. "לתושבים המקומיים בשטחים המוחזקים ("יהודה שומרון וחבל עזה", בנוסח של 93') רגישות מיוחדת לגבי התנהגות הולמת כלפי נשים", נכתב בתחילת הפרק, הכולל הוראות ספורות בעניין. אבל יש הבדל אחד בין שתי הגרסאות: מהפנקס הנוכחי השמט הכלל הקובע "לא תפתח באש לעבר נשים וילדים". הוראה ברוח דומה מופיעה אמנם בפנקס מ־93', בפרק אחר, אך שם היא קובעת כי "יש להימנע במידת האפשר" מירי לעבר נשים וילדים.

בפנקס הירוק הנוכחי גם אין הניסוחים הכלליים הקודמים בדבר "תקרית אש", "מעצר חשודים" ו"התנהגות בהפגנות". הוא כולל הסברים מפורטים, הגדרות בעלות גוון משפטי, של נשק חם, נשק דוקרני, אמצעים קרים, חשודים בביצוע פשע מסוכן, נוהל מעצר חשוד, עוטי מסיכה, כלי רכב חשודים, זריקת אבנים, הפרעות אלימה, תחמושת גומי, הגבלת שוחים וכו'.

ב־69' נלחם הצבא ב"יורים, זורקי אבנים מידי רימונים ומשליכי בקבוקי מולוטוב" באמצעות ירי (לפי הנוהל המוכר, תמיד באישור המפקד), מכות באלות ובקתות רובים, והתזת סילוני מים ממכוניות. מאז פרוץ האינתיפאדה והעלייה בהיקפי המעשים האלימים, התרבו גם האמצעים שצה"ל מפעיל לשם השלטת סדר, והנהלים הובהרו בהתאם. מפורטים בהם פריסת מחסומים, שימוש בגז מדמיע, בחזירים, ברימוני הלם, בתחמושת גומי, בקליעי פלסטיק וכו'.

נראה שההתמצאות בהוראות הפנקס הירוק אינה קלה כלל. יש בהן אמנם ניסיון לניסוח קוד יסוד ברורים לפעולה, אבל – וזה אולי אחד הניצחונות הבלתי מתוכננים של האינתיפאדה – הבלבול כנראה רב. כך, למשל, כתוב כי לפיזור הפגנה מותר להשתמש בחזירים וברימוני הלם. בתחמושת גומי מותר לירות רק מטווח של 40 מטר, וכל זאת בנשק מאופס, לכיוון הרגליים, ותמיד מתחת לברך – והכל בשהלכה של התפרעות אלימה. על גודש הפרטים הזה מיתוסף גורם שיקול הדעת, שאינו מוזכר במפורש אלא עולה מתוך ניסוחים אגביים.

גם כאן ניכרים שינויים ניכרים, שחומנו עם השנים. בהוראות מ־69' ניכרת העברה כמעט מוחלטת של שיקול הדעת למפקדים: "יש לפתוח באש רק לפי פקודה... רק מפקדים מדרגת סמל ומעלה רשאים ליתן באוויר... אש כדי לפגוע תיפתח רק על ידי פקודה מפורשת של מפקד". ואילו בנוסח האחרון נפקד כמעט כליל מקומו של המפקד, המוזכר רק כי ירי יבוצע "עד כמה שהנסיבות מאפשרות זאת" בהוראת המפקד בשטח. בנוסף לכך יוחד העמוד האחרון של הפנקס ל"הערה", מוקפת במסגרת, שחודה: "דרך נוספת לפיזור התפרעות אלימה... היא דרך השימוש בכוח פיסי, ובעניין זה חלות ההוראות המבצעיות של הצבא. עצם השימוש בכוח פיסי ועיתוייו יהיו לפי החלטת המפקד".

שיקול דעת נרחב מוטל היום על החיילים. בתת פרק "הנחיות הרמטכ"ל" בפרק "עקרונות כלליים" הם נדרשים "לנהוג בתקיפות ובהחלטיות, בצד שליטה עצמית, איפוק ורגישות". בהוראות הספציפיות, הכפופות לדרישה היסודית הזאת, נקבע: "יש לשקול באפשרות בזהירות אם מן הראוי להשתמש בנשק בהתחשב בכל נסיבות האירוע... בכל מקרה של שימוש בכוח יש להקפיד ולהפעיל כוח סביר... השאלה אם מתקיים מצב של סכנת חיים תלויה בנסיבות האירוע", ועוד.

עם כל זאת, הפנקס הירוק הוא בסיס לשינויים. במפורש נאמר בו, כי הפיקודים המרחביים רשאים להחמיר בהוראותיו וכי חלק מהוראותיו כפופות לתדריכים שיינתנו לפני היציאה למשימה. בנוסף, צה"ל מפיץ עדכונים ושינויים, כמו למשל המסמך שחולק בשטחים בסוף 93', ובו הקביעה כי "לא יעשה חייל שימוש בנשק נגד יהודי". לחיילים רבים המשרתים במילואים בשטחים גם אין מחלקים את הפנקס, והם מקבלים את הוראותיו כתורה שבעל פה.

מהפנקס הנוכחי הושמט הכלל הקובע "לא תפתח באש לעבר נשים וילדים". הוראה ברוח דומה מופיעה אמנם, אך היא קובעת ש"יש להימנע במידת האפשר" מירי לעבר נשים וילדים

מעיני המחברים לא נעדרת הבעייתיות הכרוכה בהפעלה של שיקול הדעת בשטחים. הן בפנקס מ־69' והן בזה מ־93' יש פסקה מיוחדת העוסקת בניסיון להעמיד את תוכן ההוראות על בסיס מוסרי אלמנטרי. "מאז ומתמיד היתה סיסמת צה"ל 'יהא נשקנו טהור', ודומה כי מעולם לא נזקקנו לסיסמה זו יותר מאשר עכשיו", נאמר בפנקס הראשון. בפנקס האחרון נקבע: "נמשיך ונמלא את משימתנו ונתגבר על אלימות המכוונת כלפינו – מתוך שמירה (גם מול קשיים) על עקרונות החוק והמשמעת, שעליהם חונכנו כולנו".

שמירה על עקרונות אלה, ששנות האינתיפאדה לימדו כי לא כולנו חונכנו עליהם, נעשתה קשה אף יותר מאז החתימה על הצהרת העקרונות וגיבושו של הסכם עזה־יריחו. גם אם הוראות צה"ל לחייליו לא שונו מאז, אין חולק על כך שתפקידו בשטחים השתנה באופן בסיסי. מה שהיה יפה לפני 13 בספטמבר, היה לבעייתי ביותר אחריו.

תצלום: אלכס ליבק

ג'נין, 88'. "מאז ומתמיד היתה סיסמת צה"ל 'יהא נשקנו טהור'", נכתב בפנקס מ־69'. "יתגבר על אלימות המכוונת כלפינו מתוך שמירה... על עקרונות החוק והמשמעת, שעליהם חונכנו", נכתב בפנקס מ־93'

בתנוחת כריעה מול הבנאים

הן אונרו"א והן החמאס נכשלו בניסיונם לבנות מרפאה ברפיח. אך בעוד הארגון לא קיבל לכך אישור, את אנשי החמאס עצר איום מוחשי יותר: כדוריהם של צלפים מנצי הפתח

מאת עמירה הס

שוב עוצרים תושבי רפיח את נשימתם נוכח האפשרות שסכסוך בין נצי פתח לחמאס יסחוף את העיר כולה. ביום שבת מת מפצעיו מוחמד אל מוריד, אחד מ־25 אנשים – בהם שני ילדים – שנפגעו מידי של נצי הפתח לפני 12 יום. ועדה מקומית, שהוקמה לבירור הסכסוך, הצליחה במשך השבוע שעבר לתעל אליה רגשות זעם ודחפים להסלמה. השאלה ששואלים היא, כמובן, באיזו צורה יתפרצו בעתיד מרכיבי הסכסוך, שאין לסלקם במחי יד או ועדה.

כמה אנשים הידועים כתומכי החמאס החלו להקים ביום רביעי, 23 במארס, מבנה בקצה מגרש שבמחנה הפליטים שבורה. המבנה נושק לבית המגורים היחיד העומד על מגרש זה, ובו שתי משפחות פליטים. בתחילת שנות ה־70 הורה אריאל שרון להרוס מבנים ולפנות את יושביהם למקומות אחרים במחנה, כדי לפתוח צירי תנועה לצבא. כך נוצרה הרחבה שהמגרש הוא חלק ממנה. כיום, כשאסיפות פוליטיות מותרות, הן מתקיימות שם. הבמה מוצבת ליד הגדר, וכסמוך לה כביסה מתנופפת של שתי המשפחות, המתגוררות במקום מאז הקימה אונרו"א את המחנה ב־1949.

לדברי העוסקים בבנייה, הם מתעתדים להקים במקום מרפאה וגן ילדים. אין תושב רפיח שיכפור בצורך במרפאה. לרשות 100 אלף אנשי רפיח, בהם 60 אלף פליטים, עומדות שתי מרפאות ממשלתיות, מרפאה אחת של אונרו"א, שני מרכזי חיסון וטיפת חלב ומרפאה של ועדת בריאות פלשתינית עצמאית שהוקמה בזמן האינתיפאדה. זה שלוש שנים המינהל האזרחי לא מתיר לאונרו"א להקים מרפאה נוספת בשכונת תל אירסולטאן המרוחקת.

בכל זאת, האנשים שגרים בשבורה לא היו מרוצים כשפצו בבנייה. לא רק משום שאין סיכוי שהחמאס יוכל להפוך את המבנה למרפאה מתפקדת הראויה לשמה. עם השנים הפך המגרש למקום המשחקים היחיד לילדים – שטח פתוח בתוך גוש סמטאות צרות וקצרות בתים מטולאות. בחודשים האחרונים היו שניים שלושה ניסיונות לתפוס במגרש חלקה ולהדביק עליה כמה בלוקי בטון שייקראו מבנה. אלה נהרסו בסופו של דבר, לפחות פעם אחת בחסות הנשק של מבוקש מנצי הפתח.

למי שגר ליד שטח פנוי או כביש, קל יותר לנגוס כמה מטרים כדי להגדיל את מבנה המגורים או לפתוח חנות. ואכן, בשבעת החודשים האחרונים מבחינים אנשים ברפיח שזה קורה הרבה. "הפקרה" כזו מתרחשת במקומות רבים ברצועה. הצבא כבר לא אוכף את איסורי הבנייה של המינהל האזרחי. אונרו"א לא מתערבת בעניינים כאלה, המתבצעים בשטח שבאחריותה. ובדרך כלל, מי לא מבין את הצורך של כל משפחה להוסיף חדר מגורים? ובכל זאת, הכל מודים מתנופפה (בתל ארסולטאן, אגב, הן החמאס והן הפתח תפסו חזקה בשלושת החודשים האחרונים על שתי חלקות אדמה פנויות. החמאס מתכנן לבנות מסגד, הפתח – מועדון נוער).

בערב אותו יום רביעי באו נצי הפתח למגרש בשבורה והרסו את מה שבנו אנשי החמאס. בבוקר המחרת שבו הבונים והתחילו להניח שוב בלוק על בלוק. אחר הצהריים הוחרדה השכונה מיריות. אנשים נפוצו לכל עבר. "סריינו", אמר מישהו; "מלחמה", אמר אחר.

נצי הפתח, בתנוחת כריעה של צלפים, ירו לעבר הבונים. הבנאים נשכבו על הארץ וזחלו כדי להציל עצמם. היו שיידו אבנים או זרקו בלוקים. אחר כך הופיעו כמה אנשי עז אדדין אל קסאם וירו אף הם. אל מרפאת אונרו"א הגיעו 25 פצועים. בשבע בערב התקשר מהמינהל האזרחי, מספר מישהו, ושאלו אם במחנה מעוניינים שיוטל עוצר.

בשכונה אומרים שנצי הפתח רואים עצמם מופקדים על האדמה שבאחריות השלטון העתידי, גם בלי שמישהו מינה אותם להיות נציגיו. עוד מעריכים בשכונה, שהחמאס דווקא ראה במקום שטח שהוא רשאי לבנות עליו. לפני 1949 היתה האדמה בבעלות משפחת ברהום – שרבים מבניה נמנים עתה עם אוהדי החמאס. זכות השימוש בה ניתנה אז לאונרו"א לצורך בניית המחנה.

עם השמע הירי נקראו אנשים מהוועדה העממית והמפלגות העם לבוא ולתווך כדי למנוע את הסלמת הסכסוך. על הסיכום שהגיעו אליו חתמו אנשי חמאס ופתח. ההחלטה הראשונה במעלה היתה לעצור ביורים. ניתנה הוראה לכל המבוקשים – משני הארגונים – שלא לצאת לרחובות לזמן מה. מעזה נקראו ובאו בכירי הארגונים – המסוכסכים והמתווכים. הם גינו את הירי, אבל גם הביעו התנגדותם לתפיסת חזקה על אדמות. עוד הוחלט על הקמת ועדה מקומית, שלא רק תיווך בסכסוך זה, אלא גם תבחן עם העירייה דרכים לעצירת התופעה של תפיסת אדמות פראטית.

סוכת האבלים שהוקמה שלשום היא ביטוי פלסטי למתח ולחששות. ברפיח עדיין רוצים לקוות שהדשם של תיאום ובירור משותף, של כל הזרמים הפוליטיים, יגבר בתקופת השלטון העתידי על הרפש של השלטת סדר והגדרתו בכוח הנשק. בינתיים מפוזרים הבלוקים בקצה המגרש וילדים משחקים ביניהם.

בתל אירסולטאן, שכונה מרוחקת ממרכז רפיח, עומדת חשופה חלקת האדמה שעליה מקווה אונרו"א לבנות את מרפאתה השנייה. עד 1990 חילקו במבנה שבמקום מזון בסיסי, כנהוג בכל הרצועה מאז 1948. כשהחליטה אונרו"א להפסיק את החלוקה, בשנה השלישית לאינתיפאדה, נתנה המבנים, בית הספר לבנות של אונרו"א – שלומדות בו 2,000 תלמידות בשתי משמרות – השתמש בהם זמן מה.

אחר כך החליטו באונרו"א שיש לפתוח עוד מרפאה, שתציע מגוון של שירותים רפואיים – מרופאים מומחים, דרך חדר מיון ועד חדר יולדות. ממשלת איטליה תרמה את הסכום לבנייה, לציוד ולקורסי הכשרה לצוותים. לפני כשלוש שנים, כשפנתה סוכנות האו"ם למינהל האזרחי בבקשה לקבל את אישורי הבנייה הנחוצים, נענתה בשלילה. תשובת המינהל אז והיום היא ש"יש במקום מרפאה ממשלתית המעניקה שירותים רפואיים". עוד נמסר במינהל שהוצע לאונרו"א לבנות מרפאה בשבורה, אך באונרו"א סירבו.

באונרו"א מאשרים שהוצע לבנות בשבורה, ושהסוכנות הסכימה בלית ברירה, כדי שערך הכסף לא יישחק, אך כל האתרים שהציעה נפסלו על ידי הרשויות מסיבות ביטחוניות.

עם החתימה על הסכם אוסלו חשבו באונרו"א שהזמנים השתנו, ושהרשויות לא יתנגדו להקמת המרפאה. הרי לכל ברור שהבל לאבד זמן, ושבכל יום הבנייה יקרה יותר. בסוף דצמבר הגדיל קבלן להכשיר את הקרקע, בלי שהסוכנות טרחה לבקש את אישור המינהל. אך בתחילת ינואר הגיע הצבא באחד הלילות והורה להרוס. באונרו"א הקפיאו בתחילה שוו הוועלה מקומית של קצין שלא שמע חדשות, אך משיחה במינהל התברר כי הם ממשיכים לדבוק בעמדתם שאין צורך בעוד מרפאה בתל אירסולטאן.

ואמנם, במרפאה הממשלתית נבנה לא מזמן אגף חדש, ובו תהיה מעבדה משוכללת ומכשיר רנטגן, שסיפק משרד הבריאות. האגף עצמו נבנה בכספי תרומות של אנשי השכונה, שנאספו במסגד המקומי, אל בלאל.

"אין צורך בעוד מרפאה?" צוחקים בתל אירסולטאן ומספרים על יולדת מהשכונה שהוחשה בלילה למרפאה בשכונת יבנה, אבל המכונית נתקעה בבריכת גשם וביוב עצומה שנקוותה באמצע הכביש. התינוק נולד במכונית.

בתל אירסולטאן (כ־15,000 איש) יש קווי טלפון פרטיים ספורים, אומרים האנשים, ומתחילים למנות אותם על אצבעות יד אחת. אין כל תחבורה ציבורית למרכז רפיח. וחוץ מזה, ביטוח רפואי ממשלתי לכל מבוגר מעל גיל 18 ולמשפחתו הוא 104 שקל לחודש; לילדים מתחת לגיל שלוש הטיפול חינם. המשכורות הממשלתית נעה בין 600 ל־1,000 שקל לחודש. באונרו"א הטיפול ניתן חינם לפליטים בני כל הגילים. ואכן, מהמינהל מוסרים שכ־3,000 בתי אב מבוטחים ביטוח רפואי ממשלתי ברפיח, דהיינו, לא יותר מ־20 אלף, חמישית מאוכלוסיית העיר.

ברפיח, אם כך, יש לאנשים עוד סיבה לייחל להעברה מהירה של הסמכויות.

תצלום: ראוטר

כתובת על קיר ביתו של נץ פתח אחמד אבו ריש. ברפיח חוששים שהסכסוך בין נצי פתח לחמאס יסחוף את העיר כולה

לחבר הפרלמנט מאטייקה היה חלום

מאת יהודה להב

ברטיסלאווה

צ'יר בית הנבחרים הסלובקי ארפאד מאטייקה חלם חלום. בחלומו ראה מגרש משחקים ובו ילד מגודל חורץ ידיים בונה ארמונות חול נהדרים. יתר הילדים, בעלי פה גדול אך כסלנים, התקנאו בילד הגדול, והוסיפו ליד ארמונות החול שבנה והרסו אותם. הילד התכעס והכה אותם, והם רצו לשטרסבורג להתלונן – אך לשווא. הנמשל בחלום הזה – שהציג מאטייקה פרש לפני עמיתיו חברי הפרלמנט בהצבעת האי־אמון בממשלתו של ולדימיר מצ'יאר – היה ברור: הילד הוא מצ'יאר, חבורת הילדים הכסלנים היא האופוזיציה, ושטרסבורג היא מועצת אירופה.

נאום החלום – שהועבר בשידור ישיר לאומה ומאז היה לשם דבר – לא עזר כידוע למצ'יאר, הפרלמנט הביע בו אי אמון. אבל הנאום הזה מאפיין במידה גדולה את התרבות הפוליטית (וליתר דיוק, את היעדרה) בארצות הפוסט־קומוניסטיות בתקופת המעבר הקשה העוברת עליהן. "הקומוניזם", תיאר סאטיריקן צ'כי תקופה זו, "הוא הדרך הארוכה ביותר מן הקפיטליזם אל הקפיטליזם..." – הכל מתנהל, אין דפוסי התנהגות וכללי מוסר מקובלים, אין מסגרת חוקית מחייבת.

אבל אם נאום החלום הוא ביטוי תמים ולא מזיק למצב זה, אין חסרים ביטויים חמורים – בראש ובראשונה בתחום ההפרטה, הפותחת פתח לשחיתות ולהתעשרות חסרת מעצורים. דוגמה לכך ניתנה מיד לאחר שהובע אי אמון בממשלת מצ'יאר. נשיא סלובקיה ביקש אז – כמקובל בכל מדינה דמוקרטית – כי שרי הממשלה היוצאת ימשיכו לכהן בתפקידיהם עד לכינון הממשלה החדשה. אבל מצ'יאר ושרי ממשלתו דחו את הפנייה. לא זו בלבד שהשרים לא הסכימו להמשיך למלא את תפקידיהם, הם גם הורו למזכירי המדינה במשרדיהם (שהם ממלאי מקומם) להתפטר מיד. אילולא כוננה הממשלה החדשה בתוך 48 שעות, היו עלולים אפוא משרדי הממשלה להישאר ללא הדרג הבכיר המוסמך לטפל במצבי חירום.

שר התעבורה הגדיל לעשות. הוא הורה למזכיר המדינה במשרדו, כי לפני שימסור את הודעת התפטרותו שלו ימנה אותו, כלומר את השר היוצא, למנהל מחלקה בכיר במשרד התעבורה. השר החדש, שכינס את מנהלי המחלקות במשרדו להתייעצות ראשונה, הופתע למצוא ביניהם את קודמו בתפקיד. המינוי אמנם בוטל, אבל הוא מעיד היטב על מידת המוסר הציבורי בממשלתו של מצ'יאר.

גם ההחלטה שקיבלה ממשלה זו ימים אחדים לפני הצבעת האי אמון בה מעידה על כך. הממשלה החליטה על הפרטה חפוזה של עשרות חברות ומפעלים ממלכתיים, ומתמודי הממשלה החדשה מצאו לאחר מכן – בבדיקה ראשונית ושטחית בלבד – כי ב־13 מבין 45 תוכניות ההפרטה שאושרו בחיפזון היו פגמים חוקיים ומינהליים.

החוק הסלובקי מאפשר שלוש דרכי הפרטה: באמצעות מכרז, מכירה ישירה או מכירה במחיר מוסכם מראש לקונה מוסכם מראש. ההכרעה איזו משלוש הדרכים תינקט מסורה בידי הקרן לניהול הפרטת המפעלים הממלכתיים, שעומד בראשה שר ההפרטה (או ראש הממשלה מצ'יאר) וראש הוועד המבקר שלה הוא שר האוצר. מנהלי הקרן רשאים לקבוע גם את מחיר המפעל המוצע להפרטה, ואם הוא נמסר לאגודת צדקה או קרן תרבות הפועלת לטובת הכלל, יכול להיקבע מחיר סמלי, כגון של דולר אחד.

ב־14 במארס, יום התפטרותה של ממשלת מצ'יאר, נרשמה אגודה חדשה בבעלות עשרה מנהלים בכירים של "מפעלי הפלדה המזרח סלובקיים" (מן הגדולים באירופה). האגודה הגישה בקשה לקנות חלק גדול ממניות מפעלי הפלדה, ושר האוצר של הממשלה היוצאת (שהוא, כאמור, גם יו"ר הוועד המבקר של קרן הרכוש הממלכתי) החליט בו ביום למכור לה את המניות – במחיר שהוא 20% אחוז משוויין בשוק המניות. באותו יום עצמו המליץ ראש הוועד המבקר של בנק סלובקי גדול להעניק לאגודה החדשה הלוואה בסכום הנחוץ לתשלום הראשון (כ־10% מן המחיר הכולל; השאר ייפרע בתשלומים במשך חמש שנים). הבנקאי מכהן, אגב, גם כחבר הוועד המבקר של מפעלי הפלדה המזרח סלובקיים.

שעות מספר לאחר שהחליט שר האוצר על מכירת המניות לאגודת המנהלים החדשה, נכנסה לתוקף התפטרותו מן הממשלה. למחרת היום נבחר השר היוצא לישב ראש הוועד המבקר של מפעלי הפלדה.

לדברי ראש הממשלה החדש, יוזף מוראבצ'יק, לחברי אגודת המנהלים הוענקה בדרך זו מתנה בשווי כ־800 מיליון כתר, שהם כשלושה מיליון דולר. סכום לא מבוטל במדינה שתקציבה התקציבי שלה הוא 14–15 מיליארד כתר. מוראבצ'יק קבע אמנם כי בעסקה לא נמצא פגם חוקי; בראש ובראשונה משום שאין בסלובקיה חוק ניגוד אינטרסים. ואולם, נוכח הפגם המוסרי הציע ראש הממשלה למעורבים בעסקת המניות לשקול את התפטרותם מן הפרלמנט.

סביר להניח שפנייתו תיפול על אוזניים אטומות. אילו נענתה, היה זה מנוגד בתכלית הניגוד לחזון הנוכחי של "המורה הפרוע".

ראיתי שמעתי / אמנון ברזילי

הזמנה מנשיא

בימים האחרונים קיבלו כמה עשרות מנהיגים יהודים ברחבי העולם מכתב בחתימת ידו של נשיא המדינה, עזר ויצמן. תוכן המכתב אינו מסעיר במיוחד, אבל הוא מתחיל לעורר התרגשות בקרב הארגונים היהודיים. ויצמן מבקש להזמין את עשרות המנהיגים היהודים לכנס מיוחד של יומיים, שיתקיים במשכן הנשיא בסוף יוני.

היו שקיבלו את ההזמנה של הנשיא בהפתעה. הם יודעים מה דעתו על התנועה הציונית העולמית, וההזמנה עוררה אצלם כמה שאלות. אחת מהן: מי יקבע מיהו מנהיג ומי לא. השאלה הזאת מעוררת שאלה נוספת: באיזה פורום נבחרו המאושרים שהוזמנו ל"דיאלוג" ראשון כסוגו במדינת ישראל – בין העם היהודי לבין נציגי מדינת ישראל.

"הייתי מבקש להזמין אותך להצטרף אלי ולאחרים לדיאלוג", כותב הנשיא למנהיגי התפוצות ומפרט את הנושאים שידונו בכינוס. "אנחנו נתמקד בנושאים בסיסיים המשפיעים על חיינו וביחסים בין ישראל לבין העולם היהודי", הוא כותב למנהיגים היהודים, "בין השאר אני מציע לדון בשאלות כגון עתיד הקהילות היהודיות לנוכח ההתבוללות האוכלת בגוף העם היהודי; עתידה של מדינת ישראל בתקופת השלום; העתיד של הדור הצעיר והמשכיות יהודית; עלייה למדינת ישראל; דרכים ואמצעים לחזק את היחסים ההדדיים. תרומתה של ישראל לעולם היהודי והמעורבות של העולם היהודי בישראל יעברו הערכה מחודשת".

רשימת המנהיגים

הרעיון ל"דיאלוג" בין הנשיא ויצמן לבין מנהיגות התפוצות נולד כנראה בשיחה בינו לבין מנכ"ל בית הנשיא, אריה שומר. בעוד שבין משכן הנשיא למשרד החוץ בירושלים מדברים על פעולה ללא תקדים: בפעם הראשונה בתולדות המדינה יוצא הנשיא ביוזמה אישית לקידום היחסים בין ישראל לתפוצות, והוא שיקבע את סדר היום ביחסים האלה. כל האירועים עד היום, טוענים כל אנשי הנשיא, ביטאו הלוך רוח שמרני וקיפאון מחשבתי. הייחוד של הכינוס ביוני יהיה באומץ הלב לדון בנושאים הקשים והכואבים – הזהות היהודית וההתבוללות. בבית הנשיא החליטו לעניין גם את נציגי הארגונים היהודיים בישראל.

לפני כשלושה שבועות זימן אותם שומר לדיון בבית הנשיא. בדיון השתתפו מנהלי הסוכנות, קרן היסוד והמגבית המאוחדת, חיים דיבון, ויוסי עמרני, שהושאל לבית הנשיא. בלט בהעדרו נציג משרד ראש הממשלה. כשנשאל אמר שומר, כי מנהל לשכת ראש הממשלה, איתן הבר, "נמצא בתמונה".

נציגי הממסד היהודי בארץ נעו בחוסר שקט על כיסאותיהם. במיוחד כששומר אמר כי הנושא העיקרי יהיה הקמת פרויקטים משותפים לעידוד עלייה. כל הנוכחים הבינו, כי מדובר ביוזמה של בית הנשיא, שנועדה לעקוף את המוסדות המאורגנים המוכרים לעולם היהודי. אמנם שום נציג לא העז להתנגד ליוזמה של הנשיא, אבל מנכ"ל הסוכנות נתיב הציג כמה בעיות. האחת, מועד הכינוס קרוב מדי. חלק גדול מהמנהיגים היהודים לא יוכלו לבוא.

במקביל הכין שומר, בהתייעצות עם חיים דיבון ועם שגרירים מכמה מדינות, את רשימת המנהיגים. רובם כמובן מארה"ב. חוץ מהמוכרים שבהם הוזמנו גם אנשי רוח, כמו ליאון ויזלטיר, עורך הירחון "ניו־ריפבליק", נורמן פודהורץ, עורך הירחון "קומנטרי", הסופרים סול בלו, אלי ויזל, חיים פוטוק והרמן ווק ועורך הדין אלן דרשוביץ. יש כוונה להזמין גם את הבמאי סטיבן ספילברג. הוזמנו גם רבנים, כמו פרופ' נורמן לם, נשיא "ישיבה יוניברסיטי", הרב לראים ברנשטיין והרב משה גורליק. מכל אחת משאר המדינות הוזמנו נציגים בודדים. שיטת המיון היתה מסובכת. לא ברור אם הביאה בחשבון את כל הרגישויות של כל ראשי המגביות בכל הקהילות, או של המנהיגות האורתודוקסית והחילונית.

המסר של ויצמן

למשה נתיב גם היו כמה ספקות בנוגע לנושאים שיעלה הנשיא ויצמן לדיון. נתיב, וכמוהו הנוכחים האחרים בדיון אצל שומר, שמעו ממנהיגים יהודים תגובות קשות על הופעותיו של הנשיא בפגישות סגורות שקיימו עמו באחרונה. ראש הממשלה יצחק רבין – אומרים המנהיגים – הוא "ילד טוב ירושלים" לעומת הנשיא.

להלן מהם זכורה הופעתו לפני חברי הוועד היהודי־אמריקאי ב־2 במארס, בבית לשכת עורכי הדין בירושלים. נראה שויצמן בא לשם במצב רוח לוחמני במיוחד. הוא פתח ואמר שיש רק טיפוס אחד של יהודי: זה המתגורר במדינת ישראל.

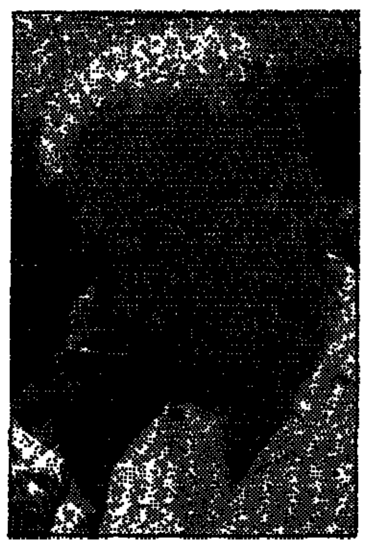

עזר ויצמן. "לא גדלתי בחור בגולה"

סטיבן שפילברג. גם הוא יוזמן?

מדינת ישראל לא זקוקה עוד לתרומות שלכם, אמר, אבל לכם יש בעיה של התבוללות. "יש הטוענים שאנחנו צריכים אתכם כדי שתעזרו לנו בעניינים פוליטיים בוואשינגטון", הטיח הנשיא בנוכחים. הוא טפח על שכמו של עורך הדין אלפרד מוזס, נשיא הוועד היהודי־אמריקאי, והציג לו שאלה: "אל, תגיד, אני הייתי צריך אותך אי פעם כדי להיכנס אל הנשיא, כדי להיפגש עם שר החוץ סיירוס ואנס?"

אחרי השאלות הרטוריות הגיעה גם המסקנה המתבקשת: "ההצלחה של מדינת ישראל נקבעה רק על פי דבר אחד: עוצמתה הצבאית". אלה שנכחו במפגש אמרו, כי מדברי הנשיא היה אפשר להבין שהוא מאמין כי מדינת ישראל עשתה הכל לבד. היא לא זקוקה ליהודי ארה"ב ולכספם.

ויצמן התגאה גם במוצא הטוב: משפחתו עלתה לישראל בזמן, הוא צבר וזכה להילחם על הגנת הארץ. למנהיגים המזועזעים מסגנון דיבורו הוסיף ואמר: "אני גדלתי כאן ולא באיזה חור אחר בגולה". היו שניסו להתנגד, להביע מחאה רפה בקול חלוש. אחרי הופעה של ויצמן הם ננזפו על ידי אנשי פמלייתו של הנשיא.

התוכנית של שומר

"זה לא יהיה עוד כנס על יהודים. זה יהיה כנס של נשיא המדינה, בהשתתפות אישים מהימין ומהשמאל", אומר שומר, הוגה הרעיון. אין כאן איגוף של הסוכנות היהודית? "מה זה שייך לסוכנות? התפקיד שלה הוא להביא יהודים. זה כנס ששייך רק לנשיא".

ואיך נקבעה רשימת המנהיגים? "עבר על כל ראשי הקהילות ששגרירי ישראל המליצו עליהם. נגבשה רשימה של 75 מנהיגים. אני מקווה שלא נגיע ליותר מזה. אני מזמין רק את הסוף לידידים".

מי יממן את הכינוס? "כל מוזמן יגיע בכוחות עצמו. הוא ישלם את הטיסה והשהות בבית המלון. אנחנו נדאג רק להאכיל את האורחים בזמן הכינוס".

גולדווטר והקניון הגדול

בגיל 85 מצליח בארי גולדווטר, האיש שכונה אבי השמרנות האמריקאית, להכעיס רפובליקאים רבים. כשתמך בזכות להפלות קראו לו בוגד. כשקרא להניח לקלינטון בפרשת וייטווטר כבר כינו אותו ליברל

מאת טימותי איגן

ניו־יורק טיימס

פיניקס, אריזונה

כשאמר הרפובליקאי בארי גולדווטר שאין זה עניינו של הממשל לנסות להוציא הפלות אל מחוץ לחוק – אמרו לו כמה אנשים כי עליו לפרוש מהפוליטיקה. כשדיבר בזכות חוק חדש בפיניקס, המגן על ההומוסקסואלים מאפליה, ואמר כי צריך לאפשר להם לשרת בצבא – נקלע לצרות גדולות יותר. וב־1992, כאשר גולדווטר – לשעבר סנאטור ומועמד לנשיאות, האיש שהפך למוסד ונחשב ביותר עם הקניון הגדול לסמל של אריזונה – העדיף מועמדת דמוקרטית לקונגרס על פני מועמד שהגדיר עצמו "רפובליקאי בנוסח גולדווטר" – הוא כונה בוגד. הדמוקרטית, קרן אינגליש, ניצחה.

וזה שבועיים, מאז קרא גולדווטר לרפובליקאים בקונגרס להפסיק להטריד את הנשיא ביל קלינטון בפרשת וייטווטר, אומרים המבקרים שמחבר "מצפנו של שמרן", שכונה אבי השמרנות האמריקאית המודרנית, נעשה – "אוי לאוזניים השומעות" – ליברל.

אחרים אומרים כי הושפע מבנו, טיי רוס, שהודיע באחרונה כי הוא הומוסקסואל וכי הוא נושא את נגיף האיידס. אבל רבים אחרים מבטלים את הטענה שהתבטאויותיו של גולדווטר הן פרי מניפולציה. "אני מכירה אותו היטב זה 30 שנה", אמרה רודי לוהרן, יושבת ראש המפלגה הרפובליקנית באריזונה, "מעולם לא פחד להביע את דעתו".

בן 85, גולדווטר משתמש במקל הליכה ובמכשיר שמיעה, אבל מבטו עדיין נראה נוקשה ועל ראשו רעמת שיער לבן כשלג. לדברי העוזרת שלו, דוריס ברי, הוא אינו סובל משום מחלה משמעותית. בעיני תומכיו, הוא גלוי בדיבורו לא פחות מכפי שהיה כשנבחר לראשונה לסנאט, ב־1952, ויצא למלחמת חורמה באיגודים המקצועיים. כשהיה המועמד הרפובליקאי לנשיאות, ב־1964, תואר גולדווטר כקיצוני. הוא נשא את התואר בגאווה והכריז – התבטאות שהפכה אולי למפורסמת ביותר שלו – "קיצוניות בהגנה על החירות אינה חטא. מתינות בדרישה אחרי צדק אינה מידה טובה". מלים אלה מועלות כעת על ידי תומכי זכויות ההומוסקסואלים, שיש בהם הרואים בגולדווטר גיבור.

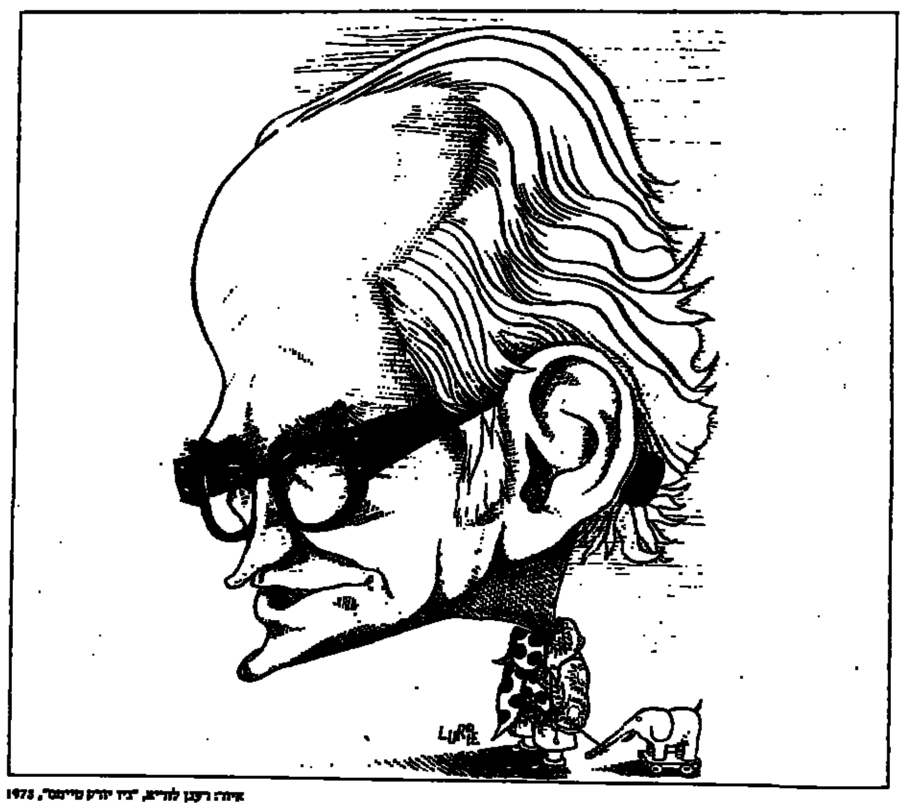

איורה רענן לוריא, "ניו יורק טיימס", 1973

למטה הרפובליקאי במרכז בארי גולדווטר מגיעות באחרונה עשרות פניות טלפון של אנשים, הדורשים להסיר את שמו מהבניין. יש טוענים גם, כי אינו ראוי שייקראו על שמו בית הספר התיכון בריד ואלי, השדרה בסקוטסדייל, האגף בשדה התעופה בפיניקס ומרכז ההנדסה באוניברסיטת מדינת אריזונה. המהפך שעבר גולדווטר – אומרים כמה ממתנגדיו – דומה להחלטה הפתאומית של ג'ורג' מקגאוורן (המועמד הדמוקרטי בבחירות 1972, שנחשב לשופר של האגף השמאלי במפלגה), כי מלחמת וייטנאם לא היתה אחרי ככלות הכל רעיון גרוע כל כך.

"הציבור של התנועה השמרנית באמריקה מתחיל להישמע כאילו איבד בורג", אמר סידני הופי מהמפלגה הרפובליקאית באריזונה. "זה עצוב. משום שאנשים כמותי מעריצים את השם בארי גולדווטר". רפובליקאים אחרים היו חריפים אף יותר. "הרעיון שגולדווטר הוא 'ארון הרפובליקאיות' אינו אלא שטות גמורה", אמר ג'יי נינגר, מנכ"ל הקבוצה הגדולה ביותר באריזונה הנלחמת בהפלות, "הוא באמת הפך לבריוני".

גולדווטר מכחיש כי שינה באופן כלשהו את נאמנותו המפלגתית ואת אמונותיו, ותומכיו אומרים כי רבות מהתבטאויותיו משקפות בסך הכל רעיונות ליברטריאנים ותיקים (זן מסוים של ימין קיצוני אמריקאי, הדוגל בין השאר בהתערבות מינימלית של המדינה). כשנשאל גולדווטר עצמו על הביקורת שנמתחה על התבטאויותיו האחרונות השיב: "זה לא מזיז לי".

יש הטוענים, כי דבריו האחרונים נאמרו בהשפעת אשתו החדשה, סוזן, הצעירה ממנו ב־30 שנה. השניים נפגשו כשסוזן, אחות במקצועה, באה לביתו של גולדווטר כדי למדוד לו לחץ דם.

"רבים המגדירים עצמם כרפובליקאים בנוסח של גולדווטר אינם יודעים מה פירוש הדבר להיות רפובליקאי בנוסח הזה", אמר טום פניקה, סמל לשעבר בחיל האוויר האמריקאי, שהודח מהצבא בשנה שעברה לאחר שהכריז בפומבי על היותו הומוסקסואל. "תמיד התנגד להתערבות הממשל בחייהם של האזרחים, ועמדתו היתה קרובה לליברטריאניות", אמר. בשנה שעברה כתב גולדווטר מכתב תמיכה בעניינו של פניקה לסאם נאן – סנאטור דמוקרטי מג'ורג'יה, העומד בראש ועדת השירותים המזוינים ומתנגד לשירות של הומוסקסואלים בצבא. כמו כן הכריז גולדווטר על תמיכתו בזכות להפלות, לא הסתיר את סלידתו מנוצרים פונדמנטליסטים, שהשפעתם על המפלגה הרפובליקאית רבה, והביע את דעתו בנושאים נוספים השנויים במחלוקת בקרב הרפובליקאים.

אך לטענת מתנגדיו הגדיש את הסאה כשזימן לביתו כתבים, ובמסיבת העיתונאים, ששודרה בשידור חי, אמר כי הרפובליקאים המבקרים את הנשיא קלינטון על טיפולו בעסקת המקרקעין של וייטווטר חייבים "לרדת לו מהראש ולהניח לו להיות נשיא". תחנת הטלוויזיה KFYL בפרדייז ואלי, הפונה לקהל שמרני, הפסיקה את שידור מסיבת העיתונאים לאחר 15 דקות. בארי יאנג, מנהל התוכניות בתחנה, אמר בשידור כי גולדווטר נעשה "מקור למבוכה".

תומכיו הרבים סבורים, לעומת זאת, שהכרזותיו האחרונות בהחלט משתלבות בדבריו בעבר. שהרי, לדבריהם, הוא תמך תמיד בחירות אישית ובהתערבות מינימלית של ממשלות בחייהם של אנשים. "אני לא חושב שגולדווטר זז שמאלה, כמו שהמפלגה הרפובליקאית נעה ימינה", אמר פיטר קרוויה, פיסיקאי באוניברסיטת מדינת אריזונה, העומד בראש תנועת זכויות ההומוסקסואלים בפיניקס.

LIVING ARTS PRODUCTION N.Y
PETER KLEIN

בשיתוף טלית הפקות
גאים להציג

פסטיבל ישראל, ירושלים
Israel Festival, Jerusalem

PORGY and BESS
פורגי ובס

מוסיקה: ג'ורג' גרשווין

דובוס הייוורד: דורותי ודובוס הייוורד, איירה גרשווין בימוי: ויל רובסון ביצוע: תזמורת סימפונית

הפקה בימתית מלאה מארה"ב
עם השירים: Summertime, I got Plenty OF Nuttin', It Ain't Necessarily So

אמפיתאטרון קיסריה 9/6/94 - 18/6/94
כל ערב (פרט ליום ו') ב־20:30 • במוצ"ש ב־21:00

המשרד: טלית הפקות, רח' אחד העם 118 ת"א, טל. 03-5622474

בלקין

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הסכם הסכם ואין הסכם

מאת רפי ישראלי

אוסלו, דבוס וקהיר הם שמות של מקומות שהושגו בהם "הס־כמים", וכל אחד כזה, לו הושג באמת, היה הופך את האחרים למיותרים. אך אצלנו אין גבול לאשליות, ובכל פעם מוכרים אותנו בעוד "הסכם" שאינו הס־כם ואינו יכול להוביל להסכם. הציפיות עולות, התרוממות הרוח שוטפת השמיימה, ואכזבות מתר־חשים עלינו חדשים לבקרים, הכל בעטיים של "ההסכמים" האלה, או על אפם ועל חמתם.

תחילה נאמר שהוא "הסכם עקרונות" שהושג עם הפלשתי־נאים. ומהם העקרונות? כבר דו־בר על כך כי עיקרון המתפרש לשתי פנים אינו עיקרון מוסכם אלא עיקרון מוצהר: מה תוחלת בהצהרת "הסכם" על תקופת מע־בר, כאשר בעבור אחד הצדדים זוהי מדינה בדרך ובעבור האחר זוהי הדרך למנוע מדינה; מה תועלת ב"הסכם" שמכריז מניה וביה על העברת שלטון לאש"ף בחלק מן השטחים, ובה בעת קובע בזהירות שאפשר ולא יפקי־דו בידי אש"ף את השלטון הזה; מה הועילו חכמינו אם התחכמו כדרך מנסחי החלטות מועצת הביטחון האמרו דבר והיפוכו?

שעת האמת מגיעה תמיד, שעת האמת הגיעה. מלחיצת היד ומתנתחי היד ביד נותרו רק זעקת הכאב של משפחות הקור־בנות מזה ומזה. כנגד השוחט ששחט באמת, ביד אכזרית ובטי־רוף חושים בקבר האבות, ישנה כוס התרעלה שמלאה ברציחתם של מרדכי לפיד ובנו ושכמותם, לעשרותיהם, ודמעת אין אונים נופלת על העולם, ולדמעה זו

מה הועילו חכמינו אם התחכמו כדרך מנסחי החלטות מועצת הביטחון ואמרו דבר והיפוכו?

קולות הרבה. ואם משמיעים קול, זהו קול המבטיח עוד דם, עוד רצח, עוד כאב ושכול. ואין מוס־דות בינלאומיים ואומות נאורות ומנהיגי "תהליך השלום" מבין הערבים היוצאים לגנות, להוקי־ע ולפייס. ובכל שאנו עושים צעדי פיוס להרגיע את הרוחות, כך יבטלו אותם אויבינו כעפרא דארעא ויתבעו עוד, וההסכם אינו הסכם, אלא הסכמה שלנו לתת עוד ועוד.

אם אלה פירותיו הבאושים של "ההסכם", אזי היכן סעיפו והאם אפשר עדיין לתקן את מעוותו של הטיל המשולח הזה? גם ערביי ישראל, שהרבה תמי־מים בקרבנו הניחו כי הם נסמכו עד כדי היותם נאמנים למדינה, מטיחים מאז הטבח בחברון בפני ממשלתם כי היא "ממשלת רצח"? אין זה אלא שמוטל עלינו לנסח הסכם עקרונות חדש, חד משמעי, שראשיתו נגזרת מ־אחריתו, ושישרטט דרך שלבים ברורה ומוסכמת שתביא אותנו ליעד מקובל על רוב הציבור בארץ.

●העם הפלשתיני יש לו זכות להגדרה עצמית ולמדינה, ובלבד שיכיר בזכות דומה של העם היהודי (לא העם הישראלי, ש־הפך בעיני הפלשתינאים לעם דו-לאומי שבשקל הערבים הפלשתינאים בו ילך וימחק את המדינה היהודית).

●אם אש"ף רוצה הכרה בו כ־תנועה לשחרור לאומי של הפ־לשתינאים, עליו להכיר במקבילה הישראלית שלו, התנו־עה הציונית, שנגדה אמורה מלחמה התנועה הלאומית הפלשתינית באמנתה הידועה לשמצה, שתוקפה עומד עד היום.

●כל פלשתין ההיסטורית – יש־ראל, השטחים ועבר הירדן, אף בלשוננו – עומדת לחלוקה בין שני העמים. יהא זה טרגי לעמנו אם ניתן לגיטימציה לחוסיין, כאילו היה מדינה או עם, בעודו מולך על מחצית העם הפלשתיני המהווה שלושה רבעים מ"הירדנים", כי בכך נעמיס על כתפינו הצרות את עול הבעיה הפלשתינית כולה. במרחב גדול זה יש מקום לכל העם הפלשתיני ולא רק לשליש שבגדה וברצו־עה, ויש בו די שטח לספק את צורכי הביטחון וההתיישבות של־נו במערב הירדן, בעוד שהפלש־תינאים ימצאו ביטוי למאווייהם הלאומיים על ידי ברכה על מגמר המציאות הפלשתינית, במה שנקרא היום ירדן.

●עיקור סכנת האירידנטה לאחר חלוקת ארץ ישראל כולה, על ידי מתן אפשרות לכל הערבים שיוותרו תחת שלטון ישראל, לרבות ערביי ישראל הרואים עצמם כפלשתינאים, להחזיק ב־אזרחות הפלשתינית בד-בבד עם המשך מגוריהם כתושבי קבע תחת שלטון ישראל.

הכותב הוא חוקר במכון טרומן באוניברסיטה העברית

מדעי הרוח בכבלי המדע

מאת בן-עמי שילוני

ההסכם להעניק גמול כספי למרצים על מצוינות מחקרית מעורר את הבעיה מהי מצוינות במדעי הרוח ומהו מעמדם של מדעי הרוח באקדמיה שלנו. עד לפני כדור היה מקובל לראות בפקולטה למדעי הרוח את ספי־נת הדגל של האוניברסיטה, שבה ישבו מורי הדור וממנה יצאו הרעיונות שהפרו את המחשבה בתחומים רבים. כיום מצויות הפקולטות למדעי הרוח בתחתית סולם היוקרה האוניברסיטאי, דבר המתבטא במשאבים המוק־צים להן ובמעמדן הציבורי.

כיצד קרה, שהעיסוק בתרבות הרוח נקלע למשבר כה חמור? סיבה אחת היא, כמובן, משבר הרוח השוקף את העולם כולו ונוגע במקצועות ההומניים. סי־בה אחרת נעוצה בעצם מושג מדעי הרוח, המביע שהוא עיסוק מדעי, בדומה למדעים המדויקים. הגותו זאת יצרה ציפיות מופרזות והדגשים מעוותים, בגללה הוח־לו על לימודי התרבות הקטגור־יות של מדעי הטבע והחברה, שלא תמיד התאימו להם.

המונח מדעי הרוח מתורגם מגרמנית ומשקף את השאיפה לפתח עיסוק מדעי ומדויק יותר בתרבות, שרווחה באקדמיה ה־גרמנית במאה ה־19. הוא אינו קיים באנגלית, שבה הלימודים האלה נקראים "המקצועות ההומ־ניים" או "האמנויות החופשיות", ואף לא בצרפתית, שבה קוראים להם פשוט "ספרויות".

המושג מחקר, שיש לו משמ־עות ברורה בפיסיקה וברפואה, אינו כה ברור כאשר מיישמים אותו להיסטוריה, לספרות ולאמ־נות. אין ספק שנעשו ונעשים מחקרים מצוינים בכל המקצועות של מדעי הרוח, אך המחקר אינו התפקיד היחיד שלהם. תפקידים חשובים לא פחות הם שימור

הצורך לקבוע קריטריונים חדשים להענקת התוספת הדיפרנציאלית מעניק הזדמנות לבדוק מהי מצוינות במדעי הרוח

המורשת התרבותית, הקנייתה ל־דור הבא וטיפוח היצירתיות. בשל התרכזות הבלעדית במחק־ר, על מנת לקבל קביעות, לעלות בדרגה או לזכות בקידום, הוזנחו היעדים האחרים. הצורך להציג מצוינות מחקרית דוחק את העוסקים במדעי הרוח לתחומים צרים, לפעמים שוליים ומסוחד־מדעיים, שבהם הם נראים, מטבע הדברים, נחותים לעומת עמיתי־הם במדעי הטבע והחברה. קבי־עת אמות מידה נוספות של "מצוינות מחקרית", לצורך תש־לום תוספת השכר הדרושה, עלולה לדחוק את מדעי הרוח למקום עוד יותר נמוך.

מאחר שהמחקר הפך לעיקר, הוזנחה ההוראה. ייתכן שבמדעי הטבע וברפואה טיב ההוראה אינו כה חשוב, אך במדעי הרוח יש לו חשיבות עצומה. כאן תפקידו של המרצה לגרות את סקרנותו של התלמיד, לדרבנו לחשיבה ולפ־תוח לפניו עולמות חדשים.

מטרתם של מדעי הרוח ברוב ארצות העולם היא להעניק השכ־לה כללית לצעירים לפני שהם נכנסים למעגל החיים. אצלנו, בגלל גילם הגבוה של הסטודנ־טים ומשך הלימודים הקצר, הד־גשה המטרה האחת. במקום לצייד את התלמידים בידע בסי־סי בתרבות האנושית וביצירה היהודית לדורותיה, מלמדים או־תם קורסים ספציפיים. התוצאה היא שבוגרי הפקולטה למדעי הרוח יודעים קצת בתחום אחד או שניים, אך נשארים בורים בכלול הרוב של התרבות האנ־ושית. אלה מהם שנעשים מורים, מעבירים את הגישה צרת האו־פקים לתלמידיהם ותורמים לד־עיכת המקצועות ההומניסטיים בבית הספר התיכון.

לפנים, איש הרוח היה תלמיד חכם. אנשים כאלה מצויים גם כיום באוניברסיטאות שלנו, אך השיטה הנוכחית אינה מטפחת אותם, ולעתים אף מרפה אותם. קידומו של מרצה מותנה במספר המחקרים שהוא מפרסם. מסה הגותית או יצירה ספרותית, תהיה גדולה ככל אשר תהיה, אינה נחשבת למחקר. לא רק שהיא אינה מקדמת את כותבה, אלא שהיא פוגעת בקידומו, מש־ום שהדבר נחשב לסטייה מן הפעילות המדעית.

גם השפה הנוגעת במדעי ה־טבע אין אולי חשיבות למלים שבהן מנסח המרצה את דבריו, אבל במדעי הרוח השפה היא לב לבו של התחום. לפיכך מצער לשמוע את המרצים שלנו, צב־רים ועולים כאחד, מלמדים בעב־רית עילגת ושגויה. את התוצאות ניתן לשמוע בעברית העילגת שבפי הסטודנטים ו־בדרידות הלשונית של מנהיגינו.

מאחר שהאוניברסיטאות הן מוסדות שמרניים, קשה היה עד כה לשנות את הנורמות שהשת־רשו בהן. הצורך לקבוע קריטר־יונים חדשים להענקת התוספת הדיפרנציאלית מעניק לנו הז־דמנות לבדוק מחדש את הנושא כולו ולהבהיר את מטרותיה של ההשכלה הגבוהה בכלל ושל מד־עי הרוח בפרט. אולי בעקבות שינוי זה יצא מן האקדמיה מסר רוחני גדול יותר מן הדרישה הלגיטימית כשלעצמה, להעלאת שכר המרצים.

הכותב הוא פרופסור בפקולטה למדעי הרוח באוניברסיטה העברית

75 שנות הארץ / 4 באפריל

1930

מהפכה בעולם האמנות והטכניקה
הנהלת "עדן" תל אביב מאושרת בזה לבשר לתושבי תל אביב וארץ ישראל כולה כי בקרוב תזכה אותם בהמצאה הטכנית האמנותית הגאונית שהרעישה את אמריקה ואירופה: השמעטע (טון פילם)
בצרפתית: Film Sonore et Parlant
בגרמנית: Ton-Film
באנגלית: Talking Picture
ואת אומרים: הסרט המדבר והמזמר

1949

היום תיחתם האמנה האטלנטית

וואשינגטון, 3 (ר'). האמנה הצפון־אטלנטית, שתוארה על ידי מיניסטר החוץ הבריטי, מר ארנסט בווין, כ"גורם המסייע ביותר לשלום העולם" תיחתם מחר (היום) אחרי הצהרים במי־ניסטריון החוץ האמריקאי. האמנה מטילה על בלגיה, ב־ריטניה, צרפת, דאנמארק, קא־נאדה, איסלאנד, איטליה, לוכסמבורג, הולאנד, נורווג־גיה, פורטוגאל וארצות הברית זכות הגנה קולקטיבית בפני התקפה מזויינת; להתייעץ בש־עה שיאוימו בסכנה שלמותן, עצמאותן, או בטחונן של המדי־נות הללו. תוקף האמנה הוא ל־10 שנים, ואז תידון הארכתה ל־10 שנים נוספות, והיא תיכ־נס לתוקפה מיד אחרי שרוב החותמים ימציאו לממשלת אר־צות הברית את אישורי האמנה בארצותיהם.

1948

קאסטל בידי ה"הגנה"

כפר הקסטל, כפר ערבי ה־שוכן במרומי הר הקסטל במר־חק 9 קילומטר מירושלים והשולט על כביש ירושלים בחלק שבין מוצא לקריית ענ־בים, נכבש בשבת בבוקר על ידי יחידות ההגנה. הכפר, שנע־זב לפני כמה שבועות על ידי תושביו והפך לקן מבצר של פורעים, שימש בסיס ומקום ריכוז ואימונים לכנופיות. תושבי הכפר, שהגישו עזרה באנשים ומסרו ידיעות למספ־רים הערבים, פנו וחיילים סו־ריים ועיראקיים, שהביאו אתם משלוחים גדולים של תחמושת, התבצרו בכפר.

1952

אספקת נעלים לחג – בספק

ספק רב, אם חנויות הנעלים יקבלו לחג מלאי של נעלים כדי לספק את הביקוש. אמנם, נמצאים בבתי החרושת כ־150,000 זוגות נעלים, אבל עד אתמול לא הוציא משרד המס־חר והתעשיה היתרי מכירות.

כל הציטוטים נלקטו מגיליונות "הארץ" בתאריך הנקוב ומובאים כלשונם בעת הפרסום

עורכת: יעל ארנבר

משפט / משה ריינפלד

צבי זמיר. נזק שנגרם לפרט או נזק שנגרם לציבור?

הפקעה באיחור של 30 שנה

אפשר להפקיע חלקת אדמה לצורכי ציבור גם לאחר זמן ממושך – קבע בית המשפט הגבוה לצדק, ודחה עתירה של תושבי הרצליה נגד העירייה

לפי תוכנית בניין עיר, מייעדים חלקת קרקע לשטח ציבורי. אבל העירייה מפקיעה את השטח מידי בעליו רק לאחר שנים רבות. האם הזמן הממושך שחלף מוכיח כי כוונת ההפקעה נזנחה, ולכן יוכל בית משפט לבטלה? בסוגיה זו עסק פסק דין שנתן באחרונה שופט בית המשפט הגבוה לצדק, פרופ' יצחק זמיר, בהסכמתם של השופטים מאיר שמגר ושבה שטרסברג כהן.

מדובר בחלקת קרקע המשתרעת לאורך חוף הים של הרצליה פיתוח. זו כוללת במרכזה את מצוקי החוף והגובלת מן העבר האחר בשכונת הוילות. בתוכנית בניין עיר שאושרה לפני 30 שנה, נקבע כי הייעוד של החלקה הוא "שטח ציבורי פתוח". שטח מסוג זה אמור להיות מופקע מידי בעליו תמורת פיצוי מתאים. אולם עיריית הרצליה לא טרחה במשך שנים לבצע את ההפקעה.

ההחלטה להפקיע התקבלה בעירייה רק לפני כשנה וחצי, לאחר שנודע לה כי בכוונת הנכסים הרשמי, שהחלקה התגלגלה לידיו, למכור אותה לקבוצה של בעלי מגרשים סמוכים בשכונת הוילות. נגד החלטת ה־הפקעה עתרו בעלי החלקה החדשים לבג"ץ. אחת הטענות העיקריות שלהם היתה כי העובדה שהעירייה השתהתה במשך 30 שנה מלמדת שלא התכוונה להפקיע את הקרקע, ולכן ראוי לבטל את זכותה להפקיעה כעת.

השופט זמיר ציין בפסק דינו כי אכן הדין הוא שמוסדות תכנון, כמו רשויות מינהליות אחרות, חייבים להפעיל את סמכותם, ובכלל זה הסמכות להפקיע קרקע לצורכי ציבור, במהירות הראויה. אם הרשות משתהה ב־הפעלת הסמכות, בית המשפט עשוי לחייב אותה לעשות זאת מהר, או תוך פרק זמן מסוים. אם ההשתהות היא קיצונית, בית המשפט אף עשוי לקבוע שיש בכך הזנחה, ובזה יש כדי למנוע את הפעלת הסמכות. היה אף מקרה, יחיד בינתיים, שבג"ץ ביטל תוכנית להפקיע מקרקעין מחמת השתהות של 26 שנה.

עם זאת, ציין זמיר, השאלה אם במקרה מסוים ראוי לבטל את ההפקעה בשל ההשת־הות תלויה בנסיבות אותו מקרה. ראשית, יש לברר אם ההשתהות חרגה מגדר הסביר ומהו "זמן סביר" לעניין זה. בפסק הדין שבו בוטלה ההפקעה היו חילוקי דעות בין השופ־טים. שופטי הרוב סברו שהשתהות כזאת היא בלתי סבירה. לעומתם סבר שופט המיעוט, כי ההשתהות לא היתה כה בלתי סבירה עד כי מצדיק למנוע את ההפקעה.

שנית, יש חשיבות לשאלה מה הנזק שנגרם לבעלי החלקה מן ההשתהות. בפסק הדין שהוזכר נקבע כי לבעלים נגרם נזק של ממש. הם לא יכלו למכור את החלקה, והיא צברה חובות כבדים בגלל מסים.

שלישית, חשוב לברר מה הנזק שייגרם לציבור, ובכלל זה לשלטון החוק, מביטול ההפקעה. זמיר כתב כי בסופו של דבר, בית המשפט צריך לקבוע לאיזה נזק יש לייחס משקל רב יותר – לנזק שנגרם לפרט או לנזק שנגרם לציבור. בפרשת הקרקע בהרצ־ליה פיתוח רכשו העותרים את החלקה אף שידעו כי היא שטח ציבורי פתוח, ולכן מיועדת להפקעה. למעשה, נראה כי גם לא ייגרם להם נזק כספי, שכן מיד לאחר שרכשו את הקרקע החליטה העירייה להפקיע אותה. לעומת זאת, הנזק שייגרם לציבור אם לא תופקע הקרקע יהיה גדול. מכיוון שמדובר בקרקע המשתרעת לאורך שפת הים, אי אפשר למלא את החסר באמצעות רכישה או הפקעה של חלקה אחרת.

טענה נוספת של העותרים היתה כי כאשר הודיעה העירייה על ההפקעה, לא פירטה את מטרתה, ולכן ההחלטה זו פגומה ובטלה. זמיר כתב כי אכן רשות אינה רשאית להפקיע קרקע מתוך נימוק סתמי שהיא מיועדת לצורכי ציבור, אלא עליה לציין בהודעתה לאיזה צורך נעשתה ההפקעה. אולם בנסיבות העניין הנדון, אין בכלליותה של ההודעה שפירסמה עיריית הרצליה כדי להביא לידי ביטול ההפקעה. זמיר הסביר, כי לנוכח המיקום והמבנה של החלקה, מטרתה מובנת מאליה. בחלק ממנה אפשר להשתמש רק כחוף ים, ובחלק האחר רק כגן או כטיילת.

בדיון בבית המשפט טענה העירייה כי היא מתכוונת להקים במקום זה טיילת. העותרים טענו כי תוכנית זו אינה מעשית. על כך השיב זמיר כי בית המשפט אינו מוסד תכנון, ואין הוא מתערב בשיקול הדעת של הרשות המוסמכת לכך, אלא אם היה בו פגם משפטי – להבדיל מפגם תכנוני. פגם משפטי כזה לא נמצא בהחלטת העירייה.

הכוונת עולים אינה גזענות

בית המשפט הגבוה לצדק דחה לפני כשבועיים עתירה שהגיש עולה מאתיופיה, יונה אפרים, נגד תוכנית המשכנתאות ה־מועדפות שגיבש משרד הקליטה. תוכנית זו, שנועדה לעודד את העולים החדשים מ־אתיופיה לרכוש דירות ביישובים מבוססים במרכז הארץ, אושרה באחרונה בהחלטה של שר האוצר, שר הבינוי, שר הקליטה ושר השיכון.

העותר התמקד על ידיעה בעיתון, שלפיה החליטה הממשלה "לסגור" כמה יישובים בפני עולים מאתיופיה משום שכבר יש בהם ריכוזים גדולים של עולים אלה. הסגירה באה לידי ביטוי, לפי ידיעה זו, באי מתן משכנת־אות בתנאים מועדפים לרכישת דירות ביי־שובים כגון באר שבע, דימונה, נצרת ועפולה. העותר ראה בעובדה זו של המעשה "גזענות", ופגיעה בחופש התנועה והבחי־רה לבחור במקום מגורים.

המשנה לנשיא בית המשפט העליון, אהרן ברק, והשופטים אליהו מצא ומישאל חשין, דחו את העתירה. הם קבעו כי אין לטענותיו של העותר בסיס מוצק, ומדיניות הממשלה סבירה.

באת כוח המדינה, עו"ד אסנת מנדל, טענה בדיון כי די בכמה טענות כדי לדחות את העתירה על הסף. ראשית, העתירה היא כללית ואינה מבוססת על עובדות קונקרטי־ות. העותר לא הצביע על סכסוך ספציפי המחייב הכרעה, אלא תקף באופן כללי מדיניות. אין בעתירתו כל טענה כי הוא עצמו מבקש לרכוש דירה ביישוב מסוים ואינו מקבל סיוע מגבר. לעניין זה הזכירה, שבג"ץ פסק בשורה ארוכה של פסקי דין כי אין הוא נוהג לדון בעתירות תיאורטיות אשר טרם בשלו לבירור נסיבות קונקרטיות.

שנית, העותר לא מיצה את ההליכים העומדים לרשותו. הוא לא מצא לנכון לפנות תחילה לממשלה או לשר כלשהו. עו"ד מנדל טענה כי העובדה שמדובר בעותר ציבורי המגיב על ידיעה בעיתון מחזקת עוד יותר את הצורך בפנייה מוקדמת אל הגורמים הנוגעים לדבר כדי לברר את טענותיו.

שלישית, אין בעתירה כל תשתית עובדתית שיש בה כדי לבסס את טענות העותר נגד מדיניות הממשלה.

עם זאת, ציינה באת כוח המדינה, יש לדחות את העתירה גם לגופה, משום ש־מדיניות העידוד, שנגדה יצא העותר, מוצד־קת. על פי מדיניות זו, מעודדים את עולי אתיופיה לרכוש דירות ביישובים עירוניים שבדיקת משרד הקליטה העלתה כי הם המתאימים ביותר לקליטתם. מדובר ביישו־בים מבוססים יחסית מבחינת זמינות התעסו־קה בהם, מערכת החינוך והמיעוט היחסי של תושבים הנזקקים לסיוע מגופי הרווחה. ביסוד מדיניות זו עומדת המחשבה כי הרחקת עולים ליישובים פריפריים חלשים גורמת ואטה בקליטתם ופוגעת בהשגיהם. זו התי־בססה על ניסיון הקליטה של עדות אחרות בעבר.

אל המשיבים בעתירה הצטרף, לפי בקש־תו, איחוד הארגונים של עולי אתיופיה. בבקשת ההצטרפות טען הארגון שהחלטת הממשלה בעניין המשכנתאות המועדפות התקבלה בעידודו ובהמלצתו, לאחר שהתברר שהריכוזים הקיימים של עולי אתיופיה מצוי־ים באזורים מוכי אבטלה, ונוצר חשש שתהיה חזרה על הטעויות שנעשו בעת קליטת העלייה בשנות ה־50. לדעת הארגון, הדרך היחידה למנוע זאת היא לפזר את העולים ביישובים מבוססים רבים ככל האפשר – באמצעות מתן סיוע מועדף לרכישת דירות ביישובים הללו בלבד.

באת כוח המדינה טענה לפני בג"ץ כי תמיכת הארגון המייצג את רוב עולי אתיו־פיה במדיניות הממשלה, השתתפותו בגיבו־שה, מוכיחות שאין ממש בטענת העותר שהחלטת הממשלה גזענית, פוגעת בכבוד בני העדה ואינה תורמת לאינטגרציה חבר־תית. אשר לדרישת העותר שהסיוע המוגבר לעולי אתיופיה יינתן בכל הארץ, ציינה באת כוח המדינה שבג"ץ כבר פסק לא אחת שמתן סובסידיה או הטבה אחרת היא שאלה של מדיניות ציבורית. העובדה שהטבה ניתנה באזור אחד אינה מחייבת כשהיא לעצמה לתת את ההטבה בכל האזורים.

עקבות בפרדס

גם ראיות קלושות ביותר עשויות לשמש הוכחה של ממש לעבירה, אם בוחנים את משקלן המצטבר. מסקנה זו עולה מפסק דין מעניין שכתב באחרונה שופט בית המשפט העליון יעקב קדמי על פרשת סמים.

"גיבורי" הפרשה, מרדכי אשכנזי, משה צדוק ושאלתיאל עזורי, נראו בתחילת דצמבר '92 נכנסים במכוניתם לשביל עפר המוביל לפרדס ליד פתח תקוה. לאחר מכן נראה אשכנזי יוצא מבין העצים, מתבונן סביבו במעין "תצפית" ושב ונבלע בפרדס. כעבור דקות אחדות הגיחה המכונית, ובה עזורי לבדו ונסעה לפתח תקוה. לאחר כחצי שעה חזרה המכונית. צדוק ואשכנזי נכנסו לתוכה ונסעו לבית דגן.

שוטרת סמויה שהבחינה במתרחש נותרה בתצפית במקום ודיווחה לממונים עליה. זמן קצר אחר כך עצרה המשטרה את אשכנזי, צדוק ועזורי. כוח משטרה הגיע אל השביל שבפרדס ופתח בסריקה כדי לברר מה עשו שם השלושה. סמוך למקום שהשוטרת ראתה בו את אשכנזי יוצא מבין העצים התגלו עקבות נעליים. מפקד הכוח קבע, לפי טביעת עין, כי העקבות מתאימים לנעליים שנעל צדוק בעת שנעצר. השוטר התקדם במסלול שיצרו העקבות והגיע לגומה שנמצא בה ריכוז של עקבות. חפירה קלה במקום חשפה שקית ניילון ובה ארבע שקיות שהכילו הרואין.

טכנאי של מעבדת הזיהוי הפלילי צילם את העקבות והכין יציקת גבס של שניים מהם. עקבות אלה לא נמצאו בגומה אלא במסלול שהוביל אליה, אך הטכנאי העדיף אותם משום שהיו ברורים יותר. בהשוואה בין נעליו של צדוק ליציקות נקבע כי יש זהות "אפשרית" ביניהם. "אפשרי" היא רמת הזהות הנמוכה ביותר. קודמות לה הרמות "אפשרי בהחלט", "סבירות גבוהה" ו"סבירות גבוהה מאוד". הסיבה לשימוש ברמה הנמוכה בלבד היתה שרק אחת משלוש אבנים קטנות שנמצאו תקועות בסוליית נעל שמאל הופיעה גם ביציקה באותו מקום. שתי האבנים האחרות הופיעו ביציקה במיקום שונה. גשש שהצטרף לאחר מכן לצוות החקירה הסיק אף הוא כי העקבות הם של אחת מנעליו של צדוק. הוא אף הוסיף כי אופי העקבות ליד מקום המחבוא של הסם מלמד שבעליהם "כרע" שם.

בחיפוש במכוניתו של עזורי לאחר המעצר נמצאו מאזניים אלקטרוניים ועליהם שרידי הרואין. אולם, השוואה בין רכיבי השרידים לבין הסם שנתפס בפרדס העלתה כי בשרידים היה חסר הרכיב "קופאין" שנמצא בסם שנתפס. בחקירתם במשטרה מסרו השלושה גרסאות שסתרו זו את זו בנקודות מהותיות.

לעומת זאת, בעדותם בבית המשפט הם מסרו גרסה

יעקב קדמי. משקלן המצטבר של הראיות

"אחידה", שלפיה חיפשו בפרדס את מכוניתו של צדוק שכביכול נגנבה. שלושתם הכחישו כל קשר לסם שנמצא בגומה שבפרדס. השלושה הועמדו לדין על שתי עבירות. האחת – קשירת קשר לסחר בסמים, והאחרת – החזקת סם שלא לצריכה עצמית. אולם השופט אמנון סטרשנוב התעלם מן העבירה הראשונה והרשיע אותם רק בעבירה השנייה. השופט גזר על עזורי ואשכנזי שבע שנות מאסר בפועל ושלוש על תנאי, ועל צדוק חמש שנים בפועל וחמש על תנאי. סטרשנוב הסתמך על המשקל המצטבר של הראיות: התנהגו־תם בפרדס; העקבות; המאזניים עם שרידי הסם, והסתירה בין הגרסאות שמסרו למשטרה.

השלושה ערערו על הרשעתם ועל עונשם לבית המשפט העליון. המשנה לנשיא בית המשפט העליון, אהרן ברק, השופטים יעקב קדמי ויצחק זמיר דחו את הערעורים. הטענה המרכזית של המערערים היתה כי במכלול הראיות שהשופט סטרשנוב הסתמך עליהן אין כדי לקשר בינם לבין הסם. בעיקר טענו השלושה, כי רמת הזהות הנמוכה שנקבעה בין העקבות לבין נעליו של צדוק אינה יכולה לקבוע את מידת הזהות הדרושה בפלילים, ודי בכך כדי להשמיט את הבסיס תחת קביעת קיומו של קשר בינם לבין הסם.

אולם השופט קדמי דחה בפסק הדין טענה זו. הוא הדגיש כי "זהות העקבה" אינה ראיה יחידה לקיומו של קשר זה, ובכדי להשיב על השאלה אם יש בחומר הראיות שהתמך עליו השופט המחוזי ראיה שדי בה להוכיח את הקשר, יש לבחון את משקלן המצטבר של כל הראיות. קדמי כתב, כי רמת הזהות "אפשרי" אינה מבטלת את כוחה של טביעת העקבה אלא רק מפחיתה ממשקלה. כדי שהמשקל שנותר לזהות שנקבעה ישמש בסיס לקיומו של הקשר בין השלושה לבין הסם שנתגלה בפרדס יש צורך ב"ראיה נוספת".

את "הראיה הנוספת" אפשר למצוא במקבץ של ראיות: ראשית, מיקומה של העקבה הראשונה במסלול המוביל מן השביל אל הסם. שנית, עצם עריכת התצפית בידי אשכנזי מלמדת על פעילות שאין עושים בלא שחוששים מעין זרה. שלישית, הימצאותם של המאזניים במכוניתו של עזורי. רביעית, הבדלי הגרסאות בראשית החקירה, ואחידות הגרסה בבית המשפט.

לסיכום קבע קדמי כי זיהוי העקבה ברמה של "אפשרי" בלבד מתחזק בארבע הראיות הנוספות, שעמן מבסס זיהוי זה בוודאות את הקביעה כי את העקבה הותירה נעלו של צדוק. מכיוון שזאת היתה אחת משורשרת של עקבות זהות שהובילו אל הסם, די בכך כדי לקבוע בוודאות כי היה קשר בין צדוק לבין הסם. מכוחו של קשר זה היה גם קשר בין כל השלושה לבין הסם. על ה"קשר הפנימי" בין צדוק לבין שני חבריו אפשר ללמוד מנסיבותם המשותפות לפרדס, מבביאתם יחד לשביל, ומן האיסוף המתוזמן בסופו של יום.

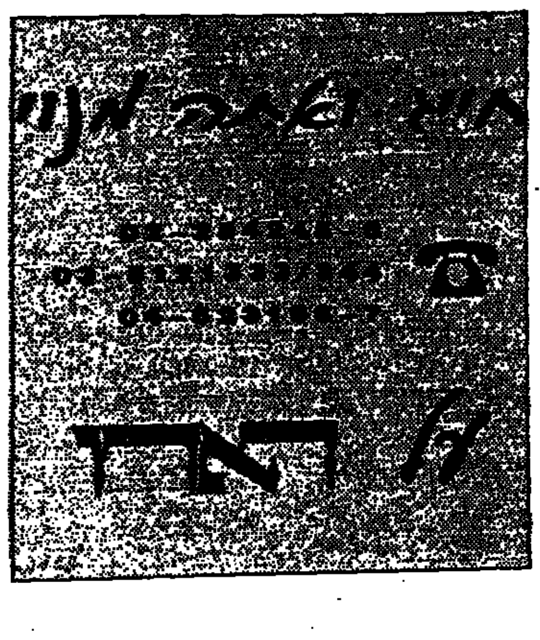

הבימה – התיאטרון הלאומי
03-296071

הקאמרי של תל-אביב
בליישר
גבריאל
03-5233335
מח' מנויים 5245211

התיאטרון העירוני חיפה
04-620670

תיאטרון באר שבע
07-238478

בית ליסין
פילומנה
03-6957966

האופרה הישראלית-ת"א
03-6816427

הסדר
אדם בן כלב
03-5664888

התעמלות בוקר

1. מהו חור־תולעת, בפי אסטרופיסיקאים?
2. כמה שנים תקף פטנט בארה"ב?

(התשובות בעמ' ב7)

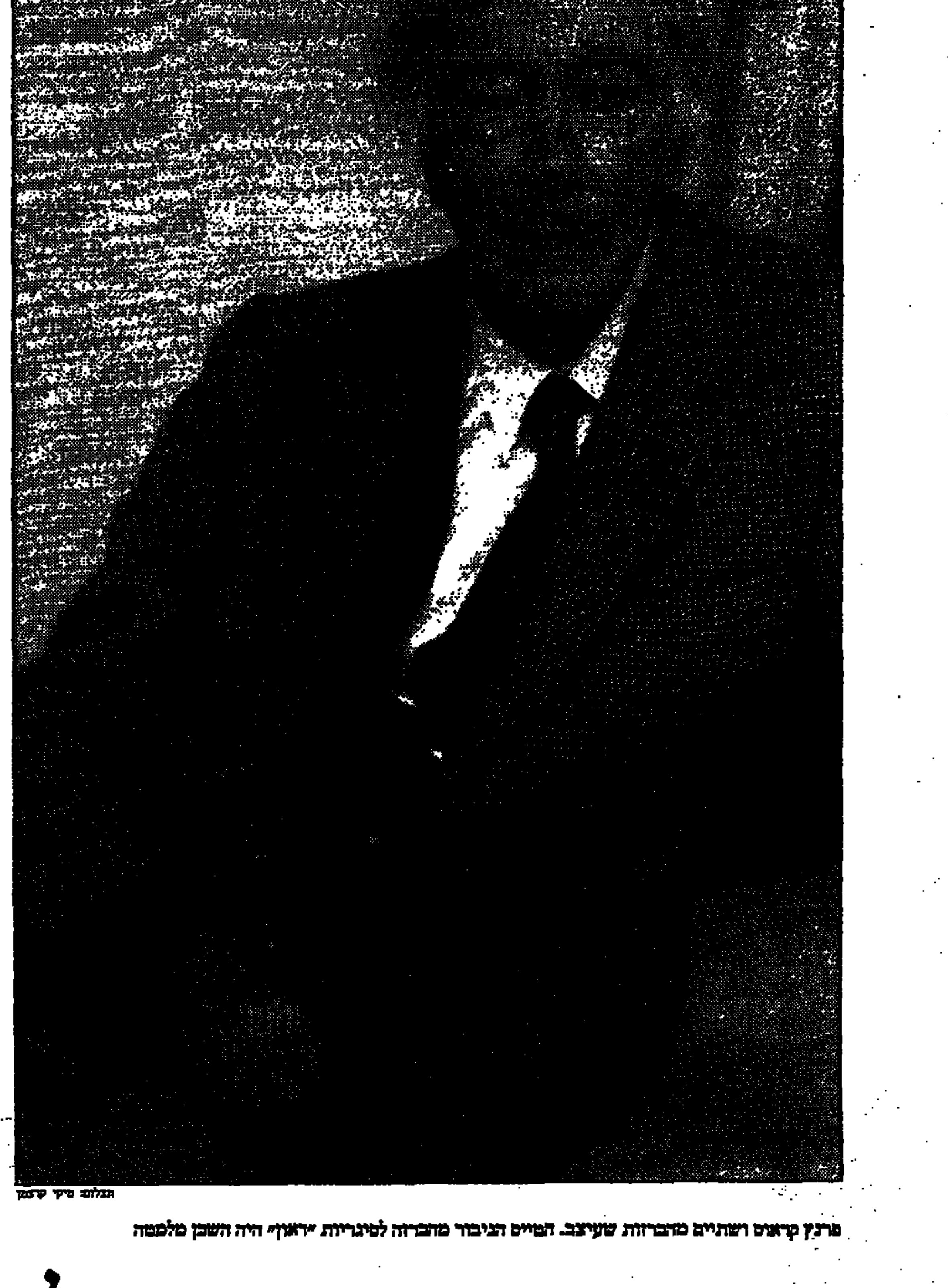
(צלום: מיקי קרצמן)

פרנץ קראוס ושתיים מהכרזות שעיצב. הטייס הציבור מהכרזה לסיגריות "דאנך" היה השכן מלמטה

היום הרי עושים הכל עם קומפיוטר

פרנץ קראוס, שעיצב כרזות ועטיפות קלאסיות כמו שוקולד "פרה אדומה" או סיגריות "טיים", מצטער על כך שהיום כבר אין ציור בפרסומות. הן הפכו לטעמו לוולגאריות

מאת שגיא גרין

כיון שלהעניק סיגריות כשי לחג נחשב היום לדבר שלא ייעשה, החליטה חברת "דובק" לשלוח למכריה ולמוקיריה לקראת פסח מעטפת קרטון ובה הדפסות של 15 כרזות פרסומת לסיגריות, משנות ה־30 עד שנות ה־70. מי שעיצב את הכרזות ואת הפיסות הסיגריות של "דובק" במשך 40 שנים הוא פרנץ קראוס, אחד מראשוני המעצבים הגרפיים בישראל, שעיצב כרזות, אריזות ועטיפות של ספרים, וכן את סמל רכבת ישראל ואת סמל הוצאת "מסדה".

הוא נולד בוינה ועסק שם בגרפיקה. מאוחר יותר עבר לברלין, וגם שם התמיד במקצועו. בשנת 33', עם עליית היטלר לשלטון, עזב את ברלין, תחילה לפאריס ואחר כך לברצלונה. שם עבד בציור שלטים וכרזות לסרטי קולנוע. באוקטובר 34' עלו הוא ואשתו על האנייה "ספיריה" שהפליגה ממרסיי לתל אביב.

"כשהגעתי לכאן", הוא מספר, "הייתי מאוד מודאג. אני ואשתי עשינו טיול ממטולה עד הנגב, וכל מה שראינו היה רק חול צהוב. הייתי בטוח שלא אמצא עבודה, ואז מישהו אמר לי לפנות לדובק. את כל הדרך מתל אביב לבני ברק עשיתי ברגל, וכשהגעתי אמרו לי, 'מר קראוס, אין לך מה לדאוג'. מאז לא הפסקתי לעבוד 40 שנה. עבדתי כל כך קשה שאפילו עברית לא היה לי זמן ללמוד כמו שצריך".

במשך אותן 40 שנה עיצב קראוס אין־ספור כרזות והפיסות של סיגריות. התמונות בכרזות הן גם שיעור קטן בהיסטוריה. הפיסה אחת נקראת "אוסטרליה". בחזיתה מוטבע דיוקנו של חייל, סיגריה בפיו והוא חובש כובע אוסטרלי שכנפו השמאלית מורמת. הסיגריות האלה יוצאו כשהארץ הוצפה בחיילים אוסטרלים במסגרת המנדט הבריטי, וב"דובק" ניסו לרכוש את לבם.

"אותו מנדט", אומר קראוס, "ביקש למנוע את הפצת הכרזה והפיסת הסיגריות "דאנך". בכרזה מצויר חייל אחר, סיגריה בוערת בפיו ולראשו קסדת טייס מעור שמשקפת מונחת עליה. על הפיסה מצויר דאנך: "הבריטים חשבו או שמדובר בחלק מהמאבק שניהלה ההגנה לקבלת רישוי להחזקת מטוסים". מאוחר יותר, כשמתנדבים המצוינים התגייסו לצבא הבריטי והצו את המדבר המערבי, הוציאה "דובק" את סיגריות "טוברוק". בכרזה מופיעה הפיסה מאוירת באלמנטים מזרחיים. שתי סיגריות שעונות עליה, "בצורת האות V, התנועה שבה השתמש צ'רצ'יל", מסביר קראוס.

בכרזה אחרת שעיצב קראוס נכתב "רק מתוצרתנו נעשן" ולמטה כבר נכתב עוד "למען הסיגריה העברית". אבל כמובן שלא רק אל הרגשות הלאומיים והממלכתיים פנתה "דובק". משעשעת במיוחד הכרזה המודיעה על כך ש"הודות למערכת האוורור החדשה של בית הרושת 'דובק' זוכה המעשן לסיגריה שהיא יפה יותר לבריאות, ומצטיינת ביותר ארומה וערבנות". בכרזה שולטים שני צבעים: שחור, שמבעדו אי אפשר לראות דבר, ואדום, שם רואים שמש ורודה וצמח טבק ענקי פורח. "למעשה", מספר קראוס, "הכרזה הזאת הודפסה כדי לציין את הגעתה של מכונה חדשה למפעל, שתפקידה היה לנער את כל האבק מעלי הטבק המיובשים. ובאמת, אחרי שהמכונה הוכנסה לשימוש הטעם של הסיגריות השתפר בהרבה".

הפיסה שעל עיצובה קראוס גאה במיוחד לא מצויה באוסף הכרזות, אבל אפשר לראות אותה בכל קיוסק: סיגריות "טיים". לדברי קראוס היא נוצרה כדי להתחרות בהפיסות של "מרלבורו" המיובאות, שהיו מאוד פופולריות. מלבד היותה הסיגריה הנמכרת ביותר בישראל, קראוס זכה בכמה מדליות בינלאומיות על עיצוב העטיפה שלה, ולדעתו, "זו אחת מהפיסות הסיגריות הקלאסיות ביותר".

במרבית הכרזות שצייר קראוס מורגשת גישה של הצטמצמות גרפית ושורקטיות, בקו ובצורות. לרוב מופיעה בהן דמות גבר, אשה או ילד ריאליסטית מאוד והצבעים עזים, אוחזות במוצר צריכה כלשהו. "מה שמייחד את הטכניקה שלי הוא יצירת קונטרסטים חזקים מאוד בין אור לצל. בזמנו הצילום לא היה מפותח כל כך, ואני ניסיתי להגיע לציור כמה שיותר ריאליסטי. אני חושב שאת סגנון הציור הכל כך ריאליסטי הזה למדתי בברצלונה, מציור הכרזות לסרטי הקולנוע, שם הייתי צריך לצייר במדויק את דמויותיהם של השחקנים, וכל פרט היה צריך להיות אותנטי ככל האפשר".

הרבה פעמים ביקש מאשתו, שהיתה צלמת, לצלם בשבילו דמויות ברחוב. היא היתה מביאה לו 30 או 40 פורטרטים ומתוכם היה בוחר אחד ששימש מודל לציור הכרזה. פעמים אחרות נמצאו המודלים ממש מתחת לאפו: הטייס הציבור מהכרזה לסיגריות "דאנך" היה בסך הכל השכן מלמטה. גם אשתו היתה לא אחת מודל לכרזות שצייר.

מלבד ל"דובק", צייר קראוס כרזות גם עבור חברות "יכין", "שמן", "אל על" והוצאת "עם עובד". קראוס הוא מי שעיצב עבור חברת "עלית" את הפיסה של "פרה אדומה", הפיסה אדומה שעליה מצוירת פרה, השוקולד הנמכר ביותר בישראל. "מה שמוצלח כל כך בהפיסה הזאת לדעתי", אומר קראוס, "הוא הפשטות והעברה שהמסר מצוי על העטיפה: שוקולד על בסיס של חלב, שמגיע מעטיניה של פרה".

מלבד כרזות למוצרי צריכה, עם התגברותן של הפעילות הלאומית מצד אחד והתגברות המצוקות הכלכליות מצד שני, החל מעצב קראוס גם עלוני הסברה ממשלתיים, כרזות לקרן הקיימת, לקרן היסוד, להסתדרות, ולסוכנות היהודית וגם מולים. בכל יום העצמאות הראשון למדינה זיכה אותו בפרס. במובנים רבים שימשו עבודותיו חלק מהתעמולה הציונית, והעבירו את המסרים שמפא"י ביקשה לשדר לציבור.

קראוס מתקומם כנגד הטענה שבעבודותיו ה"לאומיות" ניכרת גם השפעה של הגרפיקה הסובייטית. "אני שייך לחוג התרבות הגרמנית, גם פיסית וגם רוחנית. עד שהגעתי לישראל בכלל לא באתי במגע עם הגרפיקה הסובייטית. אם כבר היה מישהו שהושפעתי מעבודותיו, הרי שזה דווקא הצייר הגרמני הנס הולביין, בן המאה ה־16".

ב־1981 נערכה במוזיאון תל אביב תערוכה גדולה מעבודותיו של קראוס, גם מרבית מהכרזות המקוריות שעיצב שמורות שם. ובכל זאת הוא רואה הבדל רב בין גרפיקה שימושית לבין גרפיקה אמנותית. "כרזה נועדה לפרסם משהו, המטרה שלה היא להגיע לקהל הגדול ביותר ולהצליח למכור כמה שיותר. אני תמיד הראיתי את המוצר במרכז הכרזה, כך שהמסר יהיה כמה שיותר ברור. אם לסיגריה קראו 'אוסטרליה', הראיתי חייל אוסטרלי, אם לסיגריה קראו 'דאנך' ציירתי דאנך על העטיפה. לעומת זאת, בציור אמנותי הכל נתון לפרשנות האמן וכל פרשנות מתקבלת".

פרנץ קראוס הוא בן 89 היום ומתגורר באותה דירת שני חדרים תל אביבית אליה הגיעו הוא, אשתו ובנו לפני 61 שנים. עד לפני שנים מעטות עוד צייר. "אם הייתי מקבל פנסיה מכל החברות שבשבילן עבדתי במשך 40 שנה, הייתי אדם עשיר".

בכרזות שנעשות היום הוא מוצא לא מעט ביקורת: הן וולגריות מדי לטעמו. "לא תמיד צילום זה הפיתרון הפרסומי הכי טוב. לפעמים ציור יכול להעביר הרבה יותר, באקספרסיוויות גדולה בהרבה". אבל גם הצילום ייעלם בקרוב, הוא סבור, "כי היום הרי עושים הכל עם קומפיוטר".

פסטיבל באך נפתח אתמול בתיאטרון ירושלים; יהיה אירוע שנתי קבוע

פסטיבל באך נפתח אתמול בתיאטרון ירושלים בקונצרט שהוקדש לסוויטות של באך בביצוע אנסמבל "קולגיום אמדאוס" מגרמניה. הקונצרט, שהועלה במסגרת "ימי עדן קלאסיים", ממשיך מסורת שהחלה בשנה שעברה ואשר הוכיחה כי הקהל הישראלי אוהב להקשיב לבאך – לקונצרטים של המתיאוס פסיון והיוהאנס פסיון נמכרו אז כל הכרטיסים.

השנה הוחלט להפוך את פסטיבל באך לאירוע שנתי קבוע שיתקיים באביב. המנהל האמנותי יהיה גרהרד שמידט־גאדן, מוסיקאי ומנצח מגרמניה, המכהן כפרופסור לניצוח מקהלות ולתזמורת מקהלה אמנותית באקדמיה שליד ה"מוצרטאום" בזלצבורג. הוא גם מייסדה ומנצחה של מקהלת הנערים מסלץ, שתופיע בקונצרטים השנה.

הפסטיבל החל את דרכו בגמגום, לאחר שמופעי התזמורת והמקהלה מאסטוניה שהיו אמורים לפתוח את פסטיבל באך בוטלו לאחר שלא נמכרו מספיק כרטיסים. "ימי עדן קלאסיים" מנסה להיות אלטרנטיווה לפסטיבל ישראל, בעיקר בשל העובדה שרבים ממופעיו נעשים בסמוך או במקביל לפסטיבל. טענה זו נדחתה לחלוטין על ידי האמרגן פנחס פוסטל, יזם הפרויקט: "אני לא מנסה להתחרות בפסטיבל ישראל, אלא להיפך, יש שיתוף פעולה בינינו", אומר פוסטל ומוסיף כי "העובדה שחלק מהאירועים מופיעים במקביל לפתיחת פסטיבל ישראל נובעת בשל פניות האולמות הלה־קת".

המונח פסטיבל אינו בהכרח מתאים לפרויקט הנושא את השם "ימי עדן קלאסיים", שכן הוא מפוזר על פני חודשים בתל אביב, ירושלים וחיפה. נכון יותר להתייחס אליו כאל שורת אירועים קלאסיים, איכותיים ברובם. בינתיים גם מתברר שהפרויקט אינו מהווה איום על פסטיבל ישראל, גם אם הוא נוגס ממנו נתחים מסוימים.

בניגוד לפסטיבל הירושלמי, הנתמך על ידי גופים ממשלתיים ועירוניים, "ימי עדן קלאסיים" הוא מפעל פרטי שלא נהנה מהקצבה ציבורית. בפסטיבל באך שיתקיים עד ה־10 באפריל משתתפים שני גופים המתמחים במוסיקה של באך – מקהלת הנערים מסלץ, אנסמבל "קולגיום אמדאוס" וכן סולנים כמו פטר שרייאר וכריסטיאן באומגארטל. מקהלת הנערים מסלץ הופיעה כבר בישראל; היא נוסדה ב־1956 על ידי שמידט־גאדן בבאד סלץ שבאלפים, אבל מרכזה כיום הוא במינכן. המקהלה מונה 25 נערים שגילם בין 12–15, אבל הסולנים מבוגרים יותר.

חברי ה"קולגיום אמדאוס" התמחו בשחזור קונצרטים במתכונת המקורית מתקופת הבארוק. הנגנים משתמשים בכלים אותנטיים או בשחזור מדויק של הכלים האלה ובהתאם למסורת הבארוק מופיעים לרוב ללא מנצח, בהובלת הנגן הראשי.

אירועי באך השנה נחלקים לשלוש תוכניות שונות שיועלו בתל אביב, ירושלים וחיפה: התוכנית הראשונה הועלתה אתמול עם פתיחת הפסטיבל בתיאטרון ירושלים. בתוכנית השנייה תבוצע אורטוריית חג המולד, בניצוח שמידט־גאדן, בהשתתפות מקהלת הנערים מסלץ, "קולגיום אמדאוס" וסולנים שונים. האורטוריה תועלה פעמיים – בקונצרט שיבוצע היום בבנייני האומה יופיע הטנור כריסטיאן באומגארטל, אך בקונצרט מחרה בהיכל התרבות בתל אביב יופיע הטנור פטר שרייאר. התוכנית השלישית תוקדש לביצוע הקנטטות של באך. גרהרד שמידט־גאדן ינצח, וישתתפו נערי סלץ, "קולגיום אמדאוס" והסולן פטר שרייאר.

ציפי שוהם

ששה מיליון דולר יושקעו בשיפוץ ובשיפור היכל התרבות

הוכנה תוכנית מקיפה לשיפוץ ושיפור היכל התרבות והתזמורת הפילהרמונית, בהשקעה של ששה מיליון דולר. מתוכננים שיפור האקוסטיקה באולם, על ידי הגבהת התקרה, התקנת מעליות, הגדלת חדרי האמנים וחדרי החזרות והרחבת חדרי השירותים – כדי להתאים את ההיכל, שהוקם לפני 38 שנים, לצרכים האמנותיים העכשוויים. גם הקמת מרכז גולדה, שבו אולם אופרה עם 1,500 מקומות אינו עונה על הצורך באולם קונצרטים מודרני לקהל גדול, כפי שמציע האולם בהיכל התרבות שיש בו 2,800 מקומות.

מימוש התוכנית תלוי במידה רבה בתמיכת משרד האמנויות ועיריית תל אביב. בפגישה עם שרת האמנויות שולמית אלוני, הביעו בפניה נציגי הנהלת התזמורת הפילהרמונית ועו"ד אמנון גולדנברג, יו"ר המועצה הציבורית של התזמורת, את הצורך המיידי בהכשרת האולם. בעניין זה נפגשו עם אלוני גם זובין מהטה ויצחק פרלמן, שהדגישו את ההיבטים האמנותיים, העומדים ביסוד דרישותיה של התזמורת. גם ראש העירייה רוני מילוא התבקש במכתב שנשלח אליו בחתימת אהרון סופר, מנכ"ל היכל התרבות, לתמוך בפרויקט. ממקור בעירייה נודע כי ראש העירייה הבטיח לפעול להקצאת משאבים לשיפור ההיכל.

התמיכה הציבורית, הממשלתית ומוניציפלית, בתזמורת הפילהרמונית היא נמוכה ביותר. התקציב ל־93־94' הוא 37 מיליון שקל, ומתוכו תמיכת משרד האמנויות מסתכמת ב־3.6 מיליון שקל (פחות מ־10%), ותמיכת עיריית תל אביב, שעדיין לא התקבלה, היא 460 אלף שקל.

אביגדור לוין, מנהל העסקים הראשי של הפילהרמונית, מכחיש כל קשר בין העיתוי למימוש פרויקט השיפוצים להקמתו המתוכננת ונשלמת של מרכז גולדה. "הצורך להכשיר אולם מודרני קיים שנים רבות", הוא אומר, "ואין יותר מקום לדחות את השינויים והשיפוצים ההכרחיים. הצרכים האלה מפעפעים מהקהל, ואין להם קשר לבניין גולדה". אולם, קשה להניח שההשקעות הגדולות של עיריית תל אביב במרכז גולדה לא ישפיעו על תמיכתה בשיפוץ ההיכל. עלות ההשקעה במשכן היא כ־75 מיליון דולר (כספי ממשלה, עירייה ותרומות), לא כולל הקמת התיאטרון במרכז, בשלב השני, בעלות 45 מיליון דולר.

גם בעירייה חושבים שההשקעה הגדולה במשכן תעמיד בצל את היכל התרבות. מרדכי וירשובסקי, ראש מחלקת התרבות בעירייה, אמר אתמול שיפעל אמנם למען השיפוץ, אבל תמיכת העירייה תירוזה ככל הנראה: "אולם היכל התרבות הוא אולם מרכזי", אומר וירשובסקי, "וכך הוא צריך להישאר. העירייה חייבת לעשות הכל כדי להתאימו להרגלים ולצרכים של ציבור המאזינים כיום. עם זאת, אין לי תשובה באיזו מידה נוכל להקציב כסף למטרה זו כיום, כאשר יש צורך להשלים את משכן האמנויות".

ציפי שוהם

הפסל נעם רבינוביץ' זכה במקום הראשון באירועי "אבן בגליל"

באירועי "אבן בגליל" השתתפו 15 פסלים מישראל ומחו"ל, והגיעו כ־50 אלף איש. ראש מועצת מעלות תרשיחא, שלמה בוחבוט, הודיע להפוך את המקום לאתר פיסול קבוע עם סדנאות עבודה ובמה למופעים, שיהיה פתוח למבקרים כל השנה. בכל שנה, כך הודיע, יוזמן למקום אמן שיתגורר ויעבוד שם, ויערוך סדנאות יצירה.

בסוף השבוע הוענקו הפרסים לזוכים השנה. בפרס הראשון, בסך 2,000 דולר, זכה נעם רבינוביץ' מקיבוץ בית השיטה, על הפסל "חברת צמחים". בפרס השני, 1,500 דולר, זכה קים מוקיד מקוריאה, על פסלו "רצון של חיים פעילים". בפרס השלישי, 1,000 דולר, זכתה מריה אסונטה קירינה מאיטליה, על הפסל "עור האדיר". השופטים היו אברהם אילת, יעקב חפץ, משה פרלמן ושני נציגי המועצה, איילין לוים ודוד קיסוס. 15 הפסלים שהשתתפו בתחרות יוצבו במעלות וסביבתה.

סופר "הארץ"

אקו"ם יוזמת חקיקה שתחייב כל רוכש קלטת ריקה לשלם תמלוגים

אקו"ם (אגודת קומפוזיטורים, מחברים ומו"לים למוסיקה בישראל) עומדת ליזום חקיקה שתחייב כל רוכש קלטת ריקה לשלם עליה תמלוגים. העתקות פרטיות של יצירות לקלטות ריקות מקטינה באופן ניכר, לטענת אקו"ם, את פוטנציאל המכירות של חברות התקליטים והכנסות היוצרים, המחברים והמלחינים.

בישראל נמכרות מדי שנה כ־10 מיליון קלטות אודיו לשימוש ביתי, המשמשות לרוב להקלטות פרטיות של יצירות, בעיקר מוסיקליות, מתקליטים מושאלים ומשידורי רדיו. לפי סקרים שנערכו, ממוחזרת כל קלטת כזו 2.5 פעמים בממוצע, נתון המגדיל את נפח הקלטות המוקלטות לזה של 15 עד 25 מיליון.

לדברי מנכ"ל אקו"ם, רן קידר, אין החוק המגן על זכויות יוצרים ניתן לאכיפה לגבי הקלטות ביתיות.

ברוב מדינות המערב יש חקיקה המחלקת את הסכום הנגבה בעבור קלטות ביתיות בין בעלי זכויות היוצרים, המבצעים והמפיקים. הצעת חוק ברוח זו הוגשה כבר לפני חודשים רבים למשרד המשפטים אך טרם טופלה.

בסוף החודש תארח אקו"ם בארץ את הכינוס של מועצת המנהלים של סיס"ק, הקונפדרציה הבינלאומית של האגודות לזכויות יוצרים, שבה חברות כ־160 אגודות מ־85 מדינות, וגם הנושא הזה יידון בכינוס.

עירית רוזנבלום

דירקטוריון חברת החדשות של ערוץ 2 ידון בצמצום תקציב החברה

ועדת התקציב והדירקטוריון חברת החדשות של ערוץ 2 ידונו בקרוב בתקציב החברה. לפני חודשים אושר לחברה תקציב של 10 מיליון דולר, אולם לטענת הזכיינים יש להתאים את התקציב לאמצעים. בינתיים אין חברת החדשות משדרת מבזקים מהדורות בימים שלישי ושישי וגם אינה משדרת מהדורה בערבית. לאחרונה אישרו הזכיינים לחברה לרכוש מצלמות, אך עם זאת הם טוענים שעל חברת החדשות להצטמצם בהוצאותיה. מנכ"ל חברת החדשות, אילון שלו, התבקש להגיש תקציב חדש לקראת הישיבה הקרובה.

עוד לפני תחילת השידורים היו מנכ"לי החברות הזכייניות חלוקים בדעתם באשר לחשיבות החדשות בערוץ. כדי למנוע דרישה של הזכיינים להקטין את תקציב חברת החדשות, שאינה רווחית, דרש החוק את אישור מועצת הרשות לתקציב.

מקור ברשות מסר שאי אפשר לטעון שחדשות ערוץ 2 אינן זוכות לשיעורי צפייה גבוהים ובאותה נשימה לקצץ בתקציב: "חדשות עולות כסף. להוציא כתב עם צוות למצרים לשיחות השלום, למשל, ולשדר מלווין עולה הרבה כסף. אז לא לשדר? זה ייתן רייטינג יותר גבוה?", שואלים שם, ומוסיפים שהחדשות אינן תלויות בשדר זה או אחר אלא בהרגלי צפייה. "מי שחושב שערוץ טוב יחזיק מעמד בלי חברת חדשות רצינית, לא חושב נכון. אי אפשר להכות את 'מבט' בלי כסף".

אחד הזכיינים מסר בתגובה, שאם שיעורי הצפייה הם פועל יוצא של הרגלי צפייה ולא של תקציב, הגדלת התקציב או הקטנתו לא תשנה את הרגלי הציבור. "נפל דבר בתקשורת ויש ירידה בצפייה בחדשות. על חברת החדשות לרכוש בזכות אמינותה את הצופים שנאבדים לחדשות הערוץ הראשון ומוחזרים מדי פעם לחדשות ערוץ 2".

בחדשות ערוץ 2 צופים כיום כ־10% מכלל הצופים.

עירית רוזנבלום

הצעת היום / נירה רוסו

סיר מלא ג'חנון

בצק חום תפוח המגיח מן התנור יכול לאחד סביבו גם משפחה בלתי מתפקדת. הכוונה הפעם היא לפצח את צופן הג'חנון לאלה שמעולם לא ניסו ושרוצים לנסות.

ההכנה פשוטה: קונים בחנות (במרכז הבצקים הקפואים) ג'חנון, או משקיעים קצת יותר, הולכים למסעדה תימנית ורוכשים אותו שם בעודו קפוא, או טרי. מחשבים גליל ג'חנון אחד לסועד, ובדרך כלל זהו חישוב נדיב.

כדאי לרכוש סיר ג'חנון בשוק או בחנות זולה לכלי בית: זהו סיר עם ידיות מתכת קטנות ומכסה עגול, שטוח ותואם, והמכסה הזה מאפשר התכנסות קלה בתנור. משמנים את הסיר, מדביקים לדפנותיו את נתחי הג'חנון כשהם תופפים, מכסים ושולחים לתנור ל־10 עד 12 שעות בחום של 150 מעלות.

במקביל מבשלים ביצים קשות, אוחזים אותן בנייר אלומיניום ומכניסים לתנור. לא כדאי לבשל ביצים וג'חנון באותו סיר. מגישים עם חמאה ודבש, או עם עגבניות בשלות שרוסקו עם קמצוץ מלח במעבד מזון.

לוח העיר
הלוח הנפוץ ביותר בגוש דן

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

גלריה

גם לילדים מגיעה אמנות לא מגויסת

השנה היו הצגות הילדים בפסטיבל חיפה נקיות ממסרים חינוכיים

מאת יהודה ביטון

לעתים הצגה אחת מרשימה ויוצאת דופן בפסטיבל מצדיקה את קיומו. מתוך 19 בכורות שהעלה פסטיבל חיפה להצגות ילדים בחוה"מ פסח, בלטה ביחודה ההצגה "אל תשאירו אותי לבד", אחת משבע ההצגות שהתחרו על המקום הראשון. ההצגה הועלתה בתוך שני חדרים במקלט התיאטרון, ועסקה בישירות ובעוצמה בפחדים עמוקים האמיתיים שילדים נאלצים להתמודד איתם. בהצגה זו נחשפו דרכי ביטוי יוצאות דופן ורחוקות מתיאטרון הילדים הרגיל.

כשאר הצגות התחרות ניכרה הכוונה שבעשייה, ובניסיון ליצור למען הילדים בראש ובראשונה חויה אמנותית, במידה כזו או אחרת של הצלחה. ניסיון שכזה אינו דבר מובן מאליו כשמדובר ביצירת הצגה לילדים. לרוב, תוכנן של הצגות הילדים מושפע מדרך שיווקן: רובן ממוענות למערכת החינוך, הבוחרים אותן מורים ומחנכים. ברוב המקרים מניחים היוצרים מראש שגיוס ההצגה לטובת נושא חינוכי כלשהו (ואין הכוונה להינוך לאמנות) יעזור, בלשון המעטה, למידת הצלחתה של ההצגה, ולעתים אכן משמש אותו "נושא חינוכי" כמורה נבוכים לאלו שצריכים לבחור.

פעמים אחרות נחשב גיוס התיאטרון לטובת שינון מסרים ואינפורמציה או כל מטלה חינוכית אחרת כדרך לגיטימית. גם במקרים שבהם הצגות נמכרות ישירות לקהל, כבילדי של אחר־הצהריים, רק מעטות מהן מציבות את אמנות התיאטרון בראש מעייניהן.

חשיבותו של פסטיבל חיפה, אם כן, יכולה להימדד לא רק על פי הרמה האמנותית של ההצגות המשתתפות בו, אלא גם על פי המגמה השונה שניכרת בהן: מגמה נקייה ממסרים חינוכיים. תשומת הלב של היוצרים מופנית אל התכנים האמנותיים – עיצוב הבמה, העלילה, הדמויות, התאורה ושאר המרכיבים האמנותיים שמהם עשויה הצגה.

יוצרי ההצגה "לואי האלה" הביאו לכלל בשלות רבים מן המרכיבים האמנותיים הללו. צוות השופטים (שכלל את אופירה הניג, אריה כהן, שוש אביגל, נועם המאירי וטלי שפירא) העניק להצגה את הפרס הראשון, ע"ש ירון ירושלמי, בסך 12,000 שקל. מאיר וסמן, המחזאי, קיבל פרס בסך 6,000 שקל (ע"ש עוזי ברכנען). פרסים ניתנו גם לבמאי ההצגה, אריק עשת, ופרס השחקנית הטובה ביותר לאילוה גרונביך־עשת.

את ההצגה מאפיין עושר של סגנונות שונים המעורבים יחד. עיקר העלילה הוא סיפור אהבה בין שני פילים, שמתפתח להרפתקה רבת אירועים ודמויות. ההצגה בנויה כמלודרמה עתירת שירים שאלמנטים של קרקס משולבים בה. הדמויות מעוצבות בסגנונות שונים על פי תפקידן בעלילה, החל בסגנון ריאליסטי וכלה בדמויות גרוטסקיות וליצניות.

ההצגות "אבן המלכות האבודה" ו"שפמטר" הת־בססו על הפיכת פנטסיות נפוצות של ילדים לממשות עלילתית, וניסו לתת ביטוי אמנותי לקשר שבין דמויות ריאליסטיות לבין מצבים פנטסטיים אליהם הן נקלעות. ב"שפמטר" זהו המפגש בין ילד לבין צעצועיו שהתעוררו לחיים, וב"אבן המלכות האבודה" נקלעים שני ילדים לתוך סיפור אגדה. בשתי ההצגות נעשה ניסיון ליצור מתח בין עולם המושגים הריאליסטי של הגיבורים לבין החוקים המיוחדים של עולם הפנטסיה, וכן יצירת הקבלה בין התפאורה המייצגת את עולם המציאות לבין זו של עולם הפנטסיה. "שפמטר" אף זכתה בפרס עבור התפאורה הטובה ביותר.

עיסוק בפנטסיה אפשר למצוא גם ב"אל תשאירו אותי לבד", אבל כאן זהו רק אחד האמצעים שנרתמים ליצירת החויה. ההצגה איננה מתרחשת בתוך חלל רגיל של תיאטרון, וגם איננה פועלת לקראת יצירת חויה אמנותית שגורה.

כארבעים ילדים מצטופפים בחדר לא גדול, מוקפים בדמויות, תפאורה ותאורה. ביחד עם הילד יוסי – גיבור ההצגה – מתמודד הקהל עם הפחד מנידוי חברתי על רקע עימות כוחני שנוצר בין יוסי לבין חברו. העימות ביניהם צמח על רקע חיקוי תוכנית ההיאבקות הטלוויזיונית, ה־WWF, ויוסי הפסיד בו.

בלילה מתעצמים פחדיו של יוסי לכלל פנטסיה של אגירת כוח שמגיע עד לשיא שבו הוא מנצח את החוקים ממנו במערבולת של קול, תנועה, תאורה ודמויות סוריאליסטיות, שפועלים על החושים במינון שהוא גבוה במכוון ממה שאפשר לעכל. הסטנדרד האסתטי כאן הוא אחר, כמו גם החויה הרגשית החזקה שחווה הקהל בסיום ההצגה, חויה מורכבת של השתחררות מן הפחד ונגישות לכל אותם אובייקטים מאיימים.

למרות יחודה האמנותי, ההצגה "אל תשאירו אותי לבד" איננה תיאטרון אוטורי לקהל מצומצם. יש לה ללא ספק מקום חשוב ומיוחד במינו בתוך הצגות הילדים ומחוץ למסגרת הפסטיבל, אבל ספק אם מסגרת אחרת היתה מסוגלת לתת לה חשיפה ראשונה.

מתוך "לואי האלה", הזוכה בפרס הראשון. עושר של סגנונות

האם בריאן ג'ונס נרצח?

שני עיתונים בבריטניה מעלים גרסה חדשה למותו של גיטריסט ה"רולינג סטונס" לפני 25 שנה

מותו של בריאן ג'ונס, גיטריסט ה"רולינג סטונס", ביולי 1969 בבריכת השחייה שלו, חוזר לכותרות. אתמול טענו שני טבלואידים שמו־פיעים בלונדון – ה"ניוז אוף דה וורלד" וה"פיפל" – כי בריאן ג'ונס נרצח.

ג'ונס נפרד ממיק ג'אגר ומשאר חברי הלהקה זמן קצר לפני שגופתו נמצאה בבריכת השחייה בווילה שלו בסאסקס. שני העיתונים מצטטים שני ספרים חדשים על הפרשה, ולפי מחבריהם ג'ונס הוטבע על ידי אחד או שניים ממכריו. הספרים מצטטים עדויות של אנשים שהיו קרובים למקום האירוע ומתבססים על מחקר שביצעו מחבריהם, ושניהם נותנים תיאור דומה של הדקות האחרונות בחייו של בריאן ג'ונס.

כשג'ונס מת, בן 27, הגרסה המקובלת היתה שאורח חייו, שאופיין בהרבה סקס, סמים ורוקנרול, גרם לבסוף למותו. אבל לפי שני העיתונים, אדם אחד או שניים החזיקו את ראשו של ג'ונס מתחת למים עד שהפסיק להיאבק.

משטרת סאסקס, שבידיה דו"ח הפתולוג המקורי מ־1969, מסרה אתמול שתתייחס ברצינות לכל עדות חדשה בפרשה.

פרשה דומה התפרסמה לא מזמן בבריטניה, בקשר לנסיבות מותו של הגיטריסט ג'ימי הנדריקס. גם הנדריקס השתמש בסמים, וגם הוא נמצא מת בגיל 27, בספטמבר 1970, בדירתה הלונדונית של חברתו הגרמנייה. הגרסה המקובלת טוענת שהנדריקס איבד את הכרתו אחרי שימוש בסמים, ונחנק למוות מקיא.

בשנים שחלפו מאז הועלתה טענה לפיה בזמן שפונה לבית החולים עוד היה הנדריקס בחיים, והוא נחנק על האלונקה שבה הובל לבית החולים כתוצאה מהזנחה של החובשים. בכל מקרה, הפתולוג שניתח את גופתו לא הגיע למסקנה חד משמעית. חברתו האחרונה של הנדריקס, קתי אצ'ינגהם, תבעה לפתוח את התיק מחדש, ולפני כחודש סירבו שלטונות בריטניה לעשות זאת; במקביל פירסמו כמה עיתונים בבריטניה עדויות חדשות על מותו של הנדריקס, המתבססות על עיכוב תמוה בהכנת דו"ח הפתולוג.

רויטרס (לונדון)

האיש שנעץ את הדגל בפסגת האוורסט המוסיקלי

לפני ימים אחדים רכשתי קופסת דיסקים שתהיה אחד האוצרות הגדולים והיפים בספריית הדיסקים שלי. בדיסקים מנגן הפסנתרן האמריקאי ריצ'רד גוד את 32 הסונטות לפסנתר של בטהובן, התנ"ך של הפסנתרנים ושוחרי המוסיקה לפסנתר. זה אחד הביצועים הגדולים ביותר של הסונטות בכל הזמנים. מבקרו של "ניו יורק טיימס" מצא שגוד, בביצועים האלו, עולה על כל קודמיו, כולל שנאבל, אראו וברנדל, מבחינת המגע, היכולת הפסנתרנית והאינטלקט, לא פחות ולא יותר.

דיסקים קלאסיים

נתן דונביץ

מבקרים בבריטניה רואים בביצועים האלו הישגים אדירים, אבל נחלקים בדעתם אם אמנם עולה גוד על הביצועים הגדולים האחרים. יש המצטרפים לדעת "ניו יורק טיימס", כמו מבקר ה"גרדיאן", שכתב ש"אין עוד פסנתרן־בטהובן כמו גוד", ואילו אחרים מנסים למצוא בנגינתו של גוד גם חולשות אנושיות. כך או כך, כמעט הכל תמימי דעים שריצ'רד גוד, פסנתרן בשל ומלוטש, נעץ את דגלו בפסגת האוורסט המוסיקלי. עתה, להפתעתי, הגיע לישראל משלוח קטן הסטני של הדיסקים (קופסת 10 דיסקים של אלקטרה נונסאץ' מארה"ב, ביבוא הד־ארצי, DDD, במחיר־ביניים, 7559-79328). חנויות המכבדות כרטיסי־אשראי מוכרות קופסאות כאלה בתשלומים.

קוראי טור זה קראו על ריצ'רד גוד לראשונה לפני כמעט חמש שנים (ב־11.7.89). כתבתי שבזות מבקרי ההקלטות של הבי־בי־סי, וגם כמה מחשובי המבקרים באנגליה, יצא מבליו בתשבוחות על צמד־הדיסקים של גוד, פסנתרן אלמוני, ובו חמש הסונטות האחרונות של בטהובן. הסתקרנתי והזמנתי מלונדון את הקופסה שלא יובאה לישראל. מאוחר יותר הגיע משלוח ראשון לחנויות.

ההאזנה לנגינה היתה חויה גדולה ומרתקת. גוד ניגן את הסונטות בסגנון אינטימי מאוד. לא נגינה בסגנון "גדול", כמו זה של אמיל גיללס וכמה פרשני בטהובן מעולים אחרים, החוצבים את המוסיקה בסלע, יוצרים אנדרטות קולוסליות ולרגעים גורמה שינפצו את הפסנתר. גוד הצטייר לי כפסנתרן היושב בכנסייה קטנה, לבדו או מול קומץ מאזינים ומנגן את בטהובן. כמו מספר את הסונטות; ומפליא לנגן עם כל העמקות, הפיוט והדרמה, אבל ללא ניסיון ליצור דרמה־לשמה.

אם סוערת רוחו של המנגן, הוא שולט בה ואינו מניח לה להתפרע. גם האקורדים החזקים ביותר מלוטשים עד תום, ללא שמץ הספס או צרימה. אין דקלומים, רק אמירות כנות, אמיתיות. גוד הוא גם אמן השתיקות. הפסקות מדברות אצלו לא פחות מצלילים רמים, ומלת המפתח בנגינתו היא "קסם". סונטת ה"האמרקלוויר", למשל, היא מקשה אחת, מתחילתה ועד סופה, באחד מביצועיה הגדולים והמבריקים ביותר.

עכשיו האזנתי לסונטות האחרות. כל אחת מהן עולם בפני עצמו. גוד מעביר למאזין את האווירה המיוחדת לסונטה, מצייר כל פרט וגוון בה, וצולל לעומקה. במכלול הסונטות טבע את חותמו המובהק, וכמו חוט אישי משוך מן הסונטה הראשונה אל האחרונה, וקושר אותן לצרור אחד. הכל בהקלטות משובחות. בוירטואוזיות נפלאה הוא מנגן את ה"אפסיונטה" ואת "ולדשטיין" או "הסוערת", ואילו תום נעורים וחן משוכים על הסונטות המוקדמות.

גוד עבד, במשך שנים, על כל סונטה לחוד, ליטש והעמיק, עד שהגיע למוצר המוגמר – שלא כמו ברנבוים בהקלטה השנייה שלו, שהקליט את כל הסונטות בבת אחת, וההקלטה הסיטונית והחפוזה פגמה בנגינתו. ברנבוים לא חזר על הישגו האדיר בהקלטות הראשונות, בצעירותו. ואילו אלפרד ברנדל מקליט עכשיו את הסונטות בפעם השלישית. נגינתו באותם דיסקים שכבר ראו אור מעניינת יותר מההקלטה השנייה שלו, גם היא ל"פיליפס". ברנדל חזר אל התנופה והרעננות שציינו את ההקלטות הראשונות שלו, ה"עתיקות", לתקליטי ווקס.

גוד היה פסנתרן אמריקאי צעיר, שוהה בלונדון, וניכרה אצלו יכולת פסנתרנית נדירה, אבל עדיין לא היה בשל דיו. עברו כמעט שלושים שנה, שבהן הרבה לנגן באנסמבלים של מוסיקה קאמרית, עד שזכה להוקרת המבקרים האמריקאים, שהחלו לראות בו את פסנתרן רציני ומעמיק, הכרה שגדלה מאוד בשנים האחרונות.

גוד, בן 51, יליד ניו־יורק, היה תלמידם של נדיה רייזנברג ורודולף סרקין. כשהיה בן 18 נתן רסיטל ראשון בניו־יורק, וזכה לביקורות מהללות. ב־1973, כשהיה בן 30, זכה בפרס הראשון בתחרות הבינלאומית לפסנתר על־שם קלרה האסקיל. הזכייה בפרס החשוב לא פתחה לפניו את שערי העולם, אל הקהל הרחב. כתבו עליו שהוא מוסיקאי למוסיקאים או פסנתרן לפסנתרנים. אחרים, לא רבים מאוד, האזינו למעט הדיסקים שהקליט לחברה האמריקאית הקטנה. כל זאת עד שהופיע הצמד של בטהובן, ונרכש מיד להפצה המונית לחברי מועדון "ספר החודש" באמריקה. הדרך לתהילה נפרצה.

עתה מבטיח גוד למראייניו להקליט גם את הוואריאציות השונות של בטהובן לפסנתר ("דיאבלי", "ארואיקה" והאחרות) וגם את הבגאטלות. אבל, הבהיר, קודם ינגן אותן בקונצרטים, פעם אחר פעם, עד שיחוש שהן בשלות להקלטה, כי זו דרכו.

אגב קונצרטים, בשבוע שעבר החל גוד לנגן בלונדון את מכלול הסונטות של בטהובן. הקונצרטים הבאים יהיו ב־6 וב־26 בחודש זה. מי שמזדמן ללונדון, כדאי לו לנסות ולרכוש כרטיס.

עוד היידן של יאנדו

הגיע לארץ דיסק סופר־זול שני בסדרת הסונטות לפסנתר של היידן, בנגינת ההונגרי ינה יאנדו. הדיסק הראשון (נאקסוס, DDD, במחיר 25 שקל, 8.550657) הציג את יאנדו במיטבו. הפסנתרן המפליא לנגן את בטהובן ושוברט הצליח פחות בשומאן. בהיידן חזרה יכולתו הגדולה, זו המפתיעה לטובה פעם אחר פעם. עכשיו הגיע הדיסק מס' 3 בסדרת הסונטות של היידן (דיסק מס' 2 יופיע מאוחר יותר). יאנדו מנגן חמש סונטות (מס' 53 עד 56, ומס' 58) וכן את הוואריאציות ([illegible]) בפה־מינור. דיסק יפהפה, במחיר הנמוך ביותר. 70 דקות (נאקסוס, DDD, במחיר 25 שקל, 8.550845).

גלריה

אופנה / שירה ברויאר שטרית

שלא יתקמט לעולם

הבדים הסינתטיים חוזרים בגרסאות מעודכנות

בתהליך הדרגתי אבל בטוח חזר בשנים האחרו־נות כבודם האבוד של הבדים הסינתטיים. מכיוון שיותר חליפות מבתים טובים נתפרות דווקא מחומרים סינתטיים מתוחכמים, מתחזק מעמדם של הבדים האלה, שנחשבו עד לא מזמן לזולים ונחותים.

במקביל להערצת החומרים הטבעיים והגברת המודעות האקולוגית, מתפתחת תעשיית הטקסטיל גם בכיוון אחר. שכלולי אריגה, סריגה, טוויה ותערובות סיבים חדשניות מולידים בדים חדשים בקצב מוגבר.

יותר מעצבים שהעדיפו תמיד משי, כותנה ופשתן פונים אל הלייקרה וה־פוליאסטר. האריגים הסינתטיים המשופרים מציעים תכונות שאי אפשר לסרב להן והתנהגות מצטיינת. הם לא מתקמטים, לא נדבקים ולא מתבלים, הם נעי־מים למגע, קלים ומסוגלים ליי־צר מגוון עצום של אפקטים.

הפופולרי והלביש ביותר ה־עונה הוא ג'רסי עדכני ומשופר, בעל גוון מאט, העשוי מתערובת של ריון ולייקרה. זאת תערובת חדשנית שמחליפה את הצמר המסורתי, שהיה הסיב העיקרי בבדי הג'רסי. היא מקנה לו גמישות גדולה ויכולת נפילה המותאמת לקווי הגוף באופן מושלם. גם אחרי שעות בתוך מזוודה דחוסה, הג'רסי החדש לא יתקמט.

חומרים מטאליים – החידוש הבולט בין מגמות האופנה לקיץ – נראים עכשיו יותר כמו אריגים עשויים בד ולא כמו נחושת אלומיניום תעשייתי. דונה קארן עיצבה מהם בגדי גוף אלסטיים מעובדים כסטריץ' קל משקל.

תערובת של ריון, פוליאמיד, פוליאסטר ואלס־טין יוצרת את אחד הבדים המרשימים ביותר הקיץ: הצלופן. הוא קל, שקוף, דקיק ועדין, אבל גם יציב ועמיד במיוחד.

גרסה נוספת המפגינה פולי־אסטר ופוליאורטן יוצרת בד קל, גמיש ונוח, שממנו עיצבה קארן מעילי גשם דקיקים. הלייקרה הוותיקה היא העונה יותר דקיקה וגמישה. קארל לגרפלד עיצב ממנה קולקציה עם משחקי שקיפות. נסיונות אחרים של מעצבים שונים הולידו גם בדים מעניינים, שבהם מוטבעים קמ־טים, כיווצים פרמננטיים, חר־רים, קפלים והטבעות חום עם טקסטורות חרוכות.

בגד גוף בצבע מטאלי אצל דונה קארן

לייקרה שקופה אצל קארל לגרפלד

קרסוליה המצלצלים של קום־קום

מוסיקה וריקוד מצפון הודו – פתיחות שבוע הודו בישראל. מר־כז סוזן דלל, 2.4

קונצרט

עדו אברבאיה

המוסיקה ההודית מוכרת במי־דה מה במערב וגם בישראל, אבל עדיין היא נשמעת זרה לחובב השמרן של מוסיקה קלא־סית. כל מפגש עם מוסיקה הו־דית קלאסית הוא חוויה גדולה עבורי, גם אם היכרותי עמה היא פחות ממינימלית.

יש כמה הבדלים בין המוסיקה הזאת למוסיקה המערבית, או לזו של המזרח הקרוב, שגם מאזין בלתי מנוסה יעמוד עליהם מיד. המוסיקה הקלאסית ההודית מלו־וה בצליל מתמשך קבוע (בנגי־נים מכניים – הטנפורה והקורינטה), בדומה לחמת החלי־לים הסקוטית; ולכן המושג של שינוי סולם זר לגמרי למוסיקה הזאת. יש בכך אלמנט מונוטוני, זר לרוח המוסיקה המערבית, שבה מתחוללות כל הזמן תמורות מודאליות. במוסיקה ההודית יש לכאורה הרבה פחות "אקשן", אבל יש לכך פיצוי נאות.

מבחינת הקצב, המצב הפוך: המורכבות הקצבית של המוסיקה ההודית מדהימה, אולי יותר מכל מסורת מוסיקלית אחרת בעולם, וגם המקצבים המערביים הסבו־כים ביותר נראים לעומתה פשו־טים כמו שיר ילדים.

לכל מוסיקת סולו (כמזמור או בנגינה) מצטרפים נגן טמפורה (כלי המשמיע את הצלילים המתמשכים הקבועים) ומתופף בזוג תופי הטאבלה. בשעה שצ־לילי הטמפורה נשארים ברקע, עד שכמעט חדלים להבחין בהם עם הזמן, הרי מן המתופף נד־רשת וירטואוזיות כל כך מסחר־רת עד שלפעמים הוא נעשה הכוכב הראשי של האירוע.

בפתיחות השבוע המוקדש לתרבות הודו הוגשה תוכנית מעודנת של מוסיקה ומחול: אל־תור קלאסי בסארוד (כלי פרי־טה), הדגמות מחול "קטק" קלאסי מסורתי, וריקוד עממי מפנג'אב.

נגן הסארוד בארנודה גאת הפגין קטע סולו מסורתי המבוסס על הראגה – משהו בין סולם לבין תבנית מלודית יסו־דית – המשמשת בסיס לאלתור. האלתור הוא הרגש המרכזי במו־סיקה ההודית לכלי סולו, כראוי לתרבות מוסיקלית המושתתת על מסורת בעל־פה, בניגוד לשי־טה האירופית, שבה הנגן כבול לגמרי לתווים. אין הבדל חד בין כיוון הכלים ובין תחילת הנגינה.

תחילה יש להיכנס נפשית ופי־סית לתוך הראגה ולאווירה המ־יוחדת שלה, ועניין האווירה גם הוא רחוק מן המסורת האירופית.

בתוך המספר העצום של רא־גות שונות, ישנן כאלו המתאי־מות לשעות היום השונות, לנסיבות השמעת המוסיקה ולה־לך הרוח הרצוי. הראגה כאילו נולדת לנגד עינינו, תחילה צליל בודד, ואחריו נוספים הצלילים הבאים, כאילו בהיסוס ובהדרגה, וכל אחד דורש מרחב וזמן משלו.

המוסיקה ההודית יוצרת תחו־שת זמן שונה מזו שאנו רגילים אליה, ומכניסה את המאזין לתוך מדיטציה צלילית, במקצב חופשי לגמרי. רק לאחר מכן נכנס האלמנט הקצבי. המתופף מצטרף בתבניות מסובכות, כשתופי הט־אבלה ממלאים תפקיד ריתמי ובמידה מסוימת גם מלודי. התוף הגבוה מכוון לפי הצליל היסודי של הראגה, והנמוך משנה את צליליו, בצורה המזכירה את תפ־קיד הפריטה של הבס בג'ז.

המקצבים המסוחררים במורכ־בותם שהפגין המתופף הנפלא ג'"ס קרטקאר, בווירטואוזיות בלי־תי פוסקת, אינם שייכים לו בלבד. לא פחות מרשים התיאום המוחלט בינו לבין הסולן. פרשה בפני עצמה מהווים כלי הפריטה ההודיים (הסיטאר, הסארוד, הווי־נה ואחרים), שבמובנים רבים משאירים את כלי הפריטה שלנו הרחק מאחור. צליל פריטה בהודו דומה יותר לצליל זמרה, מאשר למה שמקובל אצלנו כבוה. גם בפריטה בודדת מופק צליל ממו־שך במידה מפתיעה, ולכל צליל יש "היסטוריה" משלו, התפת־חות, עליות, ירידות והולקות; ואילו בכלי הפריטה המערביים הצליל קצר ויבש יחסית.

אבל דומה שהשיעור החשוב ביותר שמאזיני המוסיקה הקלא־סית יכולים ללמוד מן המוסיקה ההודית נמצא במקום אחר: אפשר שכמות האינפורמציה הצ־לילית הממצעת שנותנת המו־סיקה המערבית הקלאסית ביחי־דת זמן היא צפופה יותר ממה שנמסר במופע למאזין בפרק מוסיקה הודי מסורתי; ולאור זה, מפתיעה התגובה הרגשית החזקה שהמוסיקה ההודית תובעת מה־מאזין ומעניקה לו, לעומת האדי־שות היחסית שמפגין הקהל בקונצרטים אצלנו – שלא פעם היא בהחלט מוצדקת.

אולי אותה הסיבות היא האל־תור המתמיד: נגן הודי לא יודע תמיד מראש מה ייצא מתחת ידיו, כי הוא המבצע וגם המלחין. מבצע של מוסיקה קלאסית מער־בית בקושי יעז לשנות תו אחד מן הכתוב, וכל סטייה היא מב־חינתו כישלון. ההבדל הזה יוצר מתח מתמיד ותחושה של חידוש, שלעתים נעדרת במוסיקה הק־לאסית שלנו.

התלהבתי מהרקדנית קומקום דהאר; אני לא בטוח שיש לי הכלים לתאר את הופעתה בצורה קלעת, אבל יש אספקט מוסיקלי בהופעתה, שיכול להתק גם בעי־ניים עצומות. הרקדן ההודי הוא לא רק רקדן, אלא גם כלי הקשה. קומקום דהאר ענדה לקרסוליה פעמונים קטנים, דומים לפעמוני מחולות, שבהם היא ממש מנגנת, כמו רקדנית ספרדייה בקסטנ־יטות. דיוק קצבי כה מדהים אפשר למצוא רק בריקוד הפל־מנקו במיטבו, אבל המקצבים ההודיים מורכבים פי שבעים ושבעה ממנו. כדי להרגיש את השליטה הקצבית, הדגימה דהאר קטע "סולו לרגליים", וכן קטעים שבהם הפגן תיאום מושלם בינה לבין המתופף שלה, ראוי נאות מיסודה. אבל אלה פרטים טכניים, שאינם מעבירים את הקסם הח־וויתיות המרתקת של הופעתה.

הערב הסתיים בהופעת להקת מחול עממי מפנג'אב, שהיתה ססגונית ותוססה כשלעצמה, אבל לא הגיעה לקרסוליה (המצ־לצלים) של קומקום דהאר.

סמינרי סוף שבוע

על

"זהות עצמית"

"רפואה אלטרנטיבית"

"תראפיה דרך אומנות"

"פסיכולוגית ההישג"

"מיתוס ותרבות גרמנית"

לקבלת פרטים והרשמה:

"במות" – מרכז ללימודי תרבות וחברה

טל: 02-251318

(הסמינרים ברחבי הארץ)

בית דניאל

יש אלטרנטיבה יהודית מתקדמת. תל-אביב

בוקר של זהב

יום ג' 5/4/94 בשעה 11:30

מפגש חברתי לגיל הזהב

"עולמה של היהדות בעקבות השואה"

הרב מאיר אזרי

הכניסה חופשית

ערב התייחדות לזכר השואה והגבורה

יום ד' 6/4/94 בשעה 19:00

"האמונה בשואה" - ד"ר רפי רוזנר

הרצאה, דיון, טכס התייחדות, קטעי קריאה ופרקי חזנות.

הכניסה חופשית

רח' בני דן 62 (ליד גשר הירקון) טל. 5442740

מוזיאון ישראל

ירושלים

הכתובה - השטר שכל אחד מכיר אך איש אינו קורא

לרגל התערוכה

"מזל טוב" - כתובות מצויירות

רב שיח בנושא:

השטר, העיטור, המשמעות והנוסח - רצף ושינוי

חשיפה ראשונה של חוזה הנישואין העתיק ביותר שנתגלה לאחרונה בחפירות תל-מרשה.

בהנחיית: פרופ' רחל אליאור, האוניברסיטה העברית ירושלים

בהשתתפות: פרופ' מרדכי פרידמן, ד"ר שלום צבר, ד"ר איריס פישוף וגב' אסתי אשל.

יום ג' 5.4, בשעה 20:00 באודיטוריום

תשובות:

1. "מנהיה" במרתביזון המקשרת חוד שחור אחד למשנה: 2, 17.

רדיו

קול המוסיקה

06.06 לקום עם מוסיקה
09.00 תוכניות הבוקר של קול המוסיקה. מוסיקה עממית בהשתנות
10.00 "לרכוב עם בני" – אדי דניאלס וגרי ברטון משחזרים את ימיהם היפים של בני גודמן וליונל המפטון
11.10 אמריקה, אמריקה. מיצירות גרשווין, בארבר וקופלנד
12.35 כלי קשת מבטה זווית
13.57 בימת שיר
14.06 מוסיקה לשעת צהריים. מיצירות [illegible]. "המשורר האיכר" פתיחה – זובין מהטה. קטעים מתוך האופרטה "בוקאצ'יו" (סולנים, מק. ותז. בניצוח קורט אייכהורן). הפתיחה לאופרטה "קוליירה קלה" (ז. מהטה). יוהן שטראוס הבן: ולס "הקיסר" (לורין מאזל). שירים מתוך האופרטה "העטלף" ("בתוך המטעמים"), הוואלס "דם וינאי". לאחר ולינקה, שירים מפי ריכרד טאובר. יוזף שטראוס: ולס "שכרון החושים" (לורין מאזל). יוזף ויוהן שטראוס: פולקה. יוהן שטראוס הבן: "סיפורים מיערות וינה". יוהן שטראוס האב: מארש "רדצקי"
16.00 מזמורי יצירות. היצירות לפסנתר של יוהנס ברהמס. תוכנית מוסכרת ומוגשת על ידי אלכסנדר תמיר
17.00 פסטיבל באך (במסגרת "ימי עין קלאסיים"). שידור חי מבנייני האומה בירושלים. מבצע גרהרד שמידט־גאדן. סולנים: שרייר – טנור. כריסטיאן באומגרטל – טנור. מיכאל אירשטנר – בס. קלציום אוראטום/ מקהלת הנערים טלץ. באך: אורטוריית חג המולד
21.57 בימת שיר
23.00 צלילים לסיומו של יום. קשת של צלילים. (ש.ח)

רשת א'

07.30 שירים עבריים
08.05 תנה. בני הגדל
09.05 פעמת, תוף עבודה. רם תרמוד
10.05 סלולריו. משה סימור
11.05 אצבע על הדופק. אברהם מרון
12.05 מורה תיכון. מבוין
13.00 תוכניות באנגלית ובצרפתית
14.05 בראש צעיר
15.00 מינמן
15.30 מוסיקה אתנית
16.05 מה קרה לי. סיפורים מהחיים
17.05 מנגינה עברית
18.05 מינות ערב. אקטואליה ומודשה
20.00 מבט לחדשות
20.50 בתבריות. יהדות במרחב הזמן
22.05 יוסים. משה סימור
23.05 שעה אישית. עם בני עודי העודה

רשת ב'

06.06 הבוקר הזה
08.05 עניין אחר. דליה יאירי
09.05 עשר עד עשר. מיכאלי/ מנור
10.05 הכל דיבורים. שלי יחימוביץ'
12.05 בעצי היום
14.05 רגעי קסם
15.05 יומן חוץ
15.45 עיתונות חוץ. יואל רפל
16.05 צבע הכסף. [illegible]
17.05 חמש אחרי החדשות. צבי לידר
18.05 היום הזה
19.05 דין ודברים. משה נגבי
20.05 שירים עבריים
21.05 כותרות מבט היום הזה
21.15 משחקי לילה. זאב עזר
23.05 חולמים בהקיץ
24.05 יומן חצות
24.30 חולמים בהקיץ (המשך)
01.05 לתוך הלילה. יוסי סיאס

רשת ג'

06.06 סע לאט
07.05 מעורב ישראלי
09.05 בוקר בוקר. מנחם פרי
10.05 תוכנית עשר. אורנה יקיר
11.05 כל יום הוא יום יפה. יוסי סיאס
12.05 אהבה עצמית. גיל קומר
13.05 להוט, שש עשרי
14.05 חדש חדיש ומחודש. נועם בילאור
15.00 קפסולת הלהיטים
17.05 מופע רוק
18.05 קצת אחרת. אורלי מורג
20.05 פופ 94'
21.05 כותל המזרח. שעה עם אמן
22.05 שיר לאהותי. ד"שים בבקשתך
23.05 חולם בהקיץ. עופר נחשון

גלי צה"ל

05.02 בוקר טוב צה"ל
06.05 אוניברסיטה משודרת. מי התהום הארץ. "הדרדור האיכות והכמות בידי האדם" מרצה: פרופ' עמנואל מזור
06.30 בוקר טוב ישראל
07.15 בוקר חדש. אלכס אנסקי
08.00 בוקר טוב ישראל
09.05 קפה בבוקר. ארז טל
10.05 תפלה. סיון רהב
10.49 בילוי היום
11.05 נכון לעכשיו. קובי מידן
13.00 בצהרי היום
13.15 משהו לצהריים. אורלי יניב
14.05 העולם שמח. אברי גלעד
15.05 יש עם מי לדבר. אריה מליניאק
16.00 שעה לפני. עם רזי ברקאי
17.00 ערב טוב ישראל
18.05 שיחה אישית. שיחה אישית עם טייסי אפאצ'י. מראיין: מנחם עידן
18.45 חמש עשרה קטנות. צבא וביטחון
19.05 המוסיקה במקום. מייד הרידבן
20.00 מבט לחדשות
20.30 צער וחצי. שידור חי
23.05 24 – היום שהיה. ירון וילנסקי
24.00 יומן חצות
24.10 ציפורי לילה. מי היימן
02.00 לא רוצים לישון

גלגל"צ

07.05 המדינה שבדרך. נדב רביד
09.05 עברי בסקק. עופר שנער
11.05 שמש. אלי ישראלי
13.05 כיוון אויר. קובי אוז
14.05 במרית. מלכיאל גרוסמן
15.05 נעה תנוע. נועה ירון
16.05 חכם בבבי"ש
18.05 גלגלאצ. לאה עוז
20.05 אי תנועה. טומי קוריס
22.05 לילה טוב. נויה עינב

קולנוע

תל אביב

הנויר 1 – בקו האש. 14.30, 17.00, 19.30, 21.45
בן הנויר 2 – ג'ולייטה של הרוחות. 17.10, 19.40. השיטה כפולה. 14.00, 22.00
גת – שארית היום. 16.35, 19.15, 21.55
דיזנגוף 1 – הפיתוי הכי יפה של חיי. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דיזנגוף 2 – הפסנתר. 11.00, 13.05, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50
דיזנגוף 3 – איש ללא פנים. 11.00, 15.10, 17.15, 19.30, 21.50. כפול. 13.05
דקל – פילדלפיה. 19.30, 21.50
הוד 1 – תיק שקנאי. 13.30, 17.00, 19.30, 22.00
הוד 2 – עולמו של וויין 2. 13.30, 17.00, 19.30, 21.45
הוד 3 – משפחת אדמס. 13.30, 17.00, 19.30, 21.45
הוד 4 – בני הג'ין. 13.30, 17.00, 19.30, 21.45
חן 1 – נוירות בלוז 2. 17.00, 19.30, 21.50
חן 2 – בית הרוחות. 19.15, 21.50. חולים בכנרת. 17.00
חן 3 – תראו מי שמדבר עכשיו. 17.00, 19.30, 21.50
חן 4 – רק עד אחד לרצח. 11.00, 14.30, 17.00, 19.30, 19.50
חן 5 – גב' דאוטפייר. 11.00, 13.30, 17.00, 19.25, 21.55
מילת 1 – בשם האב. 17.00, 19.30, 22.00
מילת 2 – דרכו של קרליטו. 17.00, 19.30, 22.00
מילת 3 – עולם מושלם. 17.00, 19.30, 22.00
לב 1 – שלום לפילגש. 11.00, 13.30, 16.15, 19.00, 21.40
לב 2 – עירום. 12.00, 14.15, 17.00, 19.30, 22.00
לב 3 – צעד לא מחושב. 17.15, 19.30, 22.00. אנטוניה וג'יין. 11.30, 13.00, 15.00
לב 4 – סוד הגן הנעלם. 11.15, 13.15, 17.15, 19.15. לב בוער. 15.15, 21.45
מוזיאון – האומה שלא תיאמן. 19.45, 22.00
סקסים החורף – הבריחה מהמבצר. 17.00, 19.30, 21.50
צפון – ברכה – עולם מושלם. 17.00, 19.30, 21.50
רב־אור 1 – חג שמחת הבול. 16.35, 19.15, 21.50
רב־אור 2 – תמונות קצרות. 17.30, 21.00, ה' 21.00
רב־אור 3 – טינה, מה זה בכלל קשור לאהבה. 17.00, 19.30, 21.55
רב־אור 4 – עידן התמימות. 16.40, 19.15, 21.50
רב־אור 5 – גב' דאוטפייר. 17.00, 19.25, 21.50
מחוף 1 – רשימת שינדלר. 17.00, 20.45
מחוף 2 – הנמלט. 17.00, 19.30, 21.50
תל־אביב 1 – על קרקע בוערת. 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 2 – בשם האב. 17.00, 19.30, 22.00
תל־אביב 3 – תיק שקנאי. 16.50, 19.30, 22.00

ירושלים

גיל 1 – בשם האב. 16.15, 19.00, 21.50. מארק היהות. 13.30
גיל 2 – תיק שקנאי. 13.30, 16.30, 19.00, 21.50
גיל 3 – עולמו של וויין 2. 13.30, 16.30, 19.15, 22.30
גיל 4 – רשימת שינדלר. 13.30, 19.00, 21.00. איש הדג. 13.30
גיל 5 – רשימת שינדלר. 13.30, 17.00, 20.30
גיל 6 – החיים לפי משפחת אדמס. 13.30, 16.30, 19.00. דרכו של קרליטו. 21.30
גיל 7 – על קרקע בוערת. 19.15, 21.50. סוד הגן הנעלם. 13.30, 16.30
גיל 8 – על קרקע בוערת. 19.15, 21.30
חן 1 – תראו מי שמדבר עכשיו. 17.00, 19.30, 21.50
חן 2 – נוירות בלוז 2. 17.00, 19.30, 21.50
חן 4 – שארית היום. 19.20, 21.50. גלשני הגינגה. 17.10
חן 5 – בית הרוחות. 19.15, 21.55. חולים בכנרת. 17.00
חן 6 – רק עד אחד לרצח. 17.00, 19.30, 21.50
חן 7 – תמונות קצרות. 17.30, 21.00
רון 1 – פילדלפיה. 17.00, 19.15, 21.30
רון 2 – גבירת דאוטפייר. 17.00, 19.15, 21.30
תיאטרון ים – שלום לפילגש. 18.00, 21.00. הפיתוי הכי יפה של חיי. 19.00, 21.30

חיפה

סינמה קפה עממי 1 – אנטוניה וג'ין. 19.15. עולם מושלם. 21.15
סינמה קפה עממי 2 – כחול. 19.00, 21.15
עצמון 1 – על קרקע בוערת. 16.30, 19.00, 21.15
עצמון 2 – רשימת שינדלר. 17.00, 20.30
עצמון 3 – הפסנתר. 16.30, 18.50, 21.15
עצמון 4 – תיק שקנאי. 16.15, 18.45, 21.15
עצמון 5 – עולמו של וויין 2. 16.30, 19.00, 21.15
פנורמה 1 – בשם האב. 16.30, 19.00, 21.30
פנורמה 2 – משפחת אדמס. 16.30, 19.00. דרכו של קרליטו. 21.30
פנורמה 3 – הפיתוי הכי יפה של חיי. 19.00, 21.45
רב אור 1 – שארית היום. 18.45, 21.15. חולים בכנרת. 17.00
רב אור 2 – תמונות קצרות. 17.30, 21.00
רב אור 3 – בית הרוחות. 21.20. גב' דאוטפייר. 16.30, 19.00
אורלי – פילדלפיה. 18.45, 21.15
מוריה – שלום לפילגש. 19.00, 21.30
רב חן 1 – נוירות בלוז 2. 16.45, 19.00, 21.20
רב חן 2 – תראו מי שמדבר עכשיו. 16.45, 19.00, 21.15
רב מור 1 – תראו מי שמדבר עכשיו. 17.00, 19.00, 21.20
רב מור 2 – רק עד אחד לרצח. 16.45, 19.00, 21.20
רב מור 3 – שארית היום. 18.50, 21.25. נוירות בלוז 2. 16.45
רב מור 4 – נוירות בלוז 2. 19.00, 21.20. חולים בכנרת. 17.00
רב מור 5 – פילדלפיה. 16.30, 18.55, 21.25
רב מור 6 – חג שמחת הבול. 18.50, 21.20
רב מור 7 – בית הרוחות. 21.20. גב' דאוטפייר. 16.15, 18.45, ה' 16.15

אור־יהודה

גיל 1 – עולמו של וויין 2. 17.00, 19.15, 21.30
גיל 2 – טינה, מה זה קשור לאהבה. 19.15, 21.30
גיל 3 – הבריחה מהמבצר. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 4 – עידן התמימות. 17.00, 19.15, 21.45

אשדוד

חן 1 – עולמו של וויין 2. 19.30, 21.30
חן 2 – החיים לפי משפחת אדמס. 19.30, 21.30

אשקלון

חן 1 – נוירות בלוז 2. 17.00, 19.30, 21.50
חן 2 – תראו מי שמדבר עכשיו. 17.00, 19.30, 21.50
חן 3 – על קרקע בוערת. 19.30, 21.50. חולים בכנרת. 17.00
חן 4 – בית הרוחות. 21.50. גב' דאוטפייר. 17.00, 19.25, ה' 17.00, 19.40
חן 5 – תיק שקנאי. 16.30, 19.15, 21.55

באר־שבע

רב נגב 1 – על קרקע בוערת. 19.30, 21.55. חולים בכנרת. 17.00
רב נגב 2 – בית הרוחות. 21.50. תראו מי שמדבר. 17.00, 19.30
רב נגב 3 – נוירות בלוז 2. 17.00, 19.30, 21.50
רב נגב 4 – תיק שקנאי. 19.25, 21.50. גלשני הגינגה. 17.00

בת־ים

חן 1 – נוירות בלוז 2. 17.00, 19.25, 21.50
חן 2 – על קרקע בוערת. 17.00, 19.30, 21.50
חן 3 – תיק שקנאי. 19.20, 21.55. חולים בכנרת. 17.00
חן 4 – רשימת שינדלר. 17.30, 21.00
חן 5 – חג שמחת הבול. 19.15, 21.55. גלשני הגינגה. 17.00
חן 6 – בית הרוחות. 21.55. גב' דאוטפייר. 17.00, 19.25
חן 7 – רק עד אחד לרצח. 21.50. תראו מי שמדבר עכשיו. 17.00, 19.30

הרצליה

דניאל – הפיתוי הכי יפה של חיי. 19.15, 21.30
אבדיה – שלום לפילגש. 19.00, 21.50
מודיין 1 – תמונות קצרות. 17.30, 21.00
מודיין 2 – חג שמחת הבול. 19.00, 22.00
סמאר 1 – על קרקע בוערת. 19.15, 21.45
סמאר 2 – עולמו של וויין 2. 21.50. נוירות בלוז 2. 19.25
סמאר 3 – תיק שקנאי. 19.15, 21.45

חדרה

לב 1 – רשימת שינדלר. 21.15. נוירות בלוז 2. 19.15, 21.30
לב 2 – תיק שקנאי. 19.15, 21.50. משפחת אדמס. 16.30
לב 3 – רשימת שינדלר. 18.00. חולים בכנרת. 16.30. נוירות בלוז. 21.45
לב 4 – שלום לפילגש. 19.00, 21.30. גב' דאוטפייר. 16.30

חולון

גל 1 – על קרקע בוערת. 17.00, 19.30, 22.00
גל 2 – על קרקע בוערת. 17.00, 19.30, 22.00
גל 3 – תיק שקנאי. 16.30, 19.15, 22.00
גל 4 – הנוירות בלוז 2. 17.00, 19.30, 22.00
גל 5 – הפיתוי הכי יפה של חיי. 17.00, 19.30, 22.00

נס־ציונה

גיל 1 – על קרקע בוערת. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2 – תראו מי שמדבר עכשיו. 17.00, 19.30. עולמו של וויין 2. 22.00
גיל 3 – רשימת שינדלר. 17.00, 20.30
גיל 4 – תיק שקנאי. 16.30, 19.15, 22.00

נצרת־עילית

גיל 1 – הבריחה מהמבצר. 17.00, 19.15, 22.00.19.45
גיל 2 – עידן התמימות. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 3 – על קרקע בוערת. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 4 – תראו מי שמדבר עכשיו. 17.00, 21.45. הפסנתר. 19.15
גיל 5 – הנוירות בלוז 2. 17.00, 19.15, 21.45
גיל 6 – תיק שקנאי. 16.45, 19.15, 22.00
גיל 7 – עולמו של וויין 2. 17.00, 19.15, 21.45

כפר־סבא

גיל 1 – על קרקע בוערת. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 2 – בשם האב. 19.15, 22.00. סוד הגן הנעלם. 11.00, 13.30, 17.00
גיל 3 – הנוירות בלוז 2. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 4 – רשימת שינדלר. 17.00, 20.30
גיל 5 – גב' דאוטפייר. 17.00, 19.30. עולמו של וויין 2. 22.00
גיל 6 – תיק שקנאי. 16.45, 19.15, 22.00
גיל 7 – שארית היום. 16.45, 19.15, 22.00

כרמיאל

סינמה 1 – עולמו של וויין 2. 19.00, 21.30
סינמה 2 – נוירות בלוז 2. 19.00, 21.30
סינמה 3 – שארית היום. 18.50, 21.30

מגדל העמק

רב חן 1 – נוירות בלוז 2. 19.00, 21.30
רב חן 2 – גב' דאוטפייר. 19.00, 21.20
רב חן 3 – רק עד אחד לרצח. 21.20. תראו מי שמדבר עכשיו. 19.00

נהריה

הוד – גב' דאוטפייר. 19.00, 21.30

נתניה

גיל 1 – רשימת שינדלר. 17.00, 20.30
גיל 2 – תיק שקנאי. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 3 – על קרקע בוערת. 19.30, 22.00. סוד הגן הנעלם. 17.00
גיל 4 – על קרקע בוערת. 17.00, 19.30, 22.00
גיל 5 – בשם האב. 17.00, 19.30, 22.00
חן 1 – נוירות בלוז 2. 19.30, 21.50. חולים בכנרת. 17.00
חן 2 – תראו מי שמדבר עכשיו. 17.00, 19.30, 21.50
חן 3 – פילדלפיה. 16.50, 19.25, 21.55
חן 4 – רק עד אחד לרצח. 21.50. גב' דאוטפייר. 17.00, 19.20

עפולה

היכל התרבות – בית הרוחות. 21.15

פתח־תקוה

היכל 1 – על קרקע בוערת. 17.00, 19.15, 21.45
היכל 2 – רשימת שינדלר. 17.00, 20.30
היכל 3 – תיק שקנאי. 17.00, 19.15, 22.00
רם 1 – גב' דאוטפייר. 17.00, 19.15, 21.45
רם 2 – עירום. 17.00, 19.15, 21.45
רם 3 – הפסנתר. 17.00, 19.15, 21.45

קריות

קריון 1 – בשם האב. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 2 – גב' דאוטפייר. 16.45, 19.00
קריון 3 – על קרקע בוערת. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 4 – סוד הגן הנעלם. 16.45. תיק שקנאי. 19.00, 21.30
קריון 5 – רשימת שינדלר. 16.45, 21.15
קריון 6 – עולמו של וויין 2. 16.45, 19.00, 21.30
קריון 7 – תראו מי שמדבר עכשיו. 16.45. עידן התמימות. 19.00, 21.30
קריון 8 – מארק היהות. 16.45
קריון 9 – הבריחה מן המבצר. 19.00, 21.30. משפחת אדמס. 16.45

ראשון־לציון

הזהב 1 – רשימת שינדלר. 17.00, 20.30
הזהב 2 – רשימת שינדלר. 20.30. חולים בכנרת. 17.00
הזהב 3 – בשם האב. 19.15, 22.00. סוד הגן הנעלם. 17.00
חן 1 – נוירות בלוז 2. 19.30, 21.50. חולים בכנרת. 17.00
חן 2 – שארית היום. 21.50. גב' דאוטפייר. 17.00, 19.25
חן 3 – פילדלפיה. 16.50, 19.25, 21.55
חן 4 – תמונות קצרות. 17.30, 21.00
חן 5 – חג שמחת הבול. 19.30, 21.50
סמאר 1 – גב' דאוטפייר. 19.30, 22.00
סמאר 2 – הבריחה מהמבצר. 22.00. [illegible]. 19.30
סמאר 3 – שארית היום. 19.15, 21.50
סמאר 4 – תראו מי שמדבר עכשיו. 19.30, 22.00
ראשון – עולמו של וויין 2. 19.30, 21.50
רון 1 – עידן התמימות. 17.00, 19.15, 21.30
רון 2 – הפסנתר. 17.00, 19.15, 21.30
רון 3 – טינה, מה זה קשור לאהבה. 17.00, 19.15, 21.30

רחובות

חן 1 – רשימת שינדלר. 17.45, 21.15. חולים בכנרת. 17.00
חן 2 – נוירות בלוז 2. 19.30, 21.35
חן 3 – האומה שלא תיאמן. 19.30, 21.45
חן 4 – שלום לפילגש. 19.15, 22.00. גב' דאוטפייר. 17.15

ר"ג־גבעתיים

אואזיס 1 – על קרקע בוערת. 17.00, 19.30, 21.30
אואזיס 2 – תיק שקנאי. 16.30, 19.10, 21.50
אואזיס 3 – נוירות בלוז 2. 17.00, 19.25, 21.50
רבגן 1 – שארית היום. 19.20, 21.55. חולים בכנרת. 17.00
רבגן 2 – בית הרוחות. 19.10, 21.55. גלשני הגינגה. 17.15
רבגן 3 – תראו מי שמדבר עכשיו. 17.00, 19.30, 21.50
רבגן 4 – רשימת שינדלר. 17.30, 21.00

רעננה

טופית – החיים לפי משפחת אדמס. 19.15, 21.30
פארק 1 – חג שמחת הבול. 19.30, 22.00. תראו מי שמדבר עכשיו. 17.00
פארק 2 – רשימת שינדלר. 17.00, 20.30
פארק 3 – תיק שקנאי. 19.20, 22.00. חולים בכנרת. 17.00
פארק 4 – נוירות בלוז 2. 17.10, 19.30, 21.50
פארק 5 – שארית היום. 19.20, 22.00. גב' דאוטפייר. 17.00

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

טלוויזיה

ערוץ 1 (11)

06.30 חדשות בעברית. מבזק
06.31 חדשות בערבית
06.45 [illegible]
07.00 בוקר טוב ישראל
08.00 פתיח שידורי הבוקר
08.05 שעת סיפור
08.15 [illegible]
08.35 מבע. הדולפין
08.45 ראשית הקריאה. כלי מדידה
09.05 מדעי הטבע. גוף האדם
09.20 טבע וסביבה. [illegible]
09.40 רחוב סומסום. לעולם חברים
10.10 טלטקסט
10.15 אמנות ל'. [illegible]
11.10 ביאגרפיה. [illegible]
11.15 מדעי הטבע. [illegible]
11.35 ביאגרפיה פני כדור הארץ. ליקויי חמה ולבנה
11.45 אזרחות. כללי המשחק, [illegible]
12.05 צרפתית
12.30 היסטוריה כללית. רוזוולט ה"ניו דיל"
12.45 חבורה. שלושת הקופים
13.10 אמנות. [illegible]
13.25 [illegible]
14.00 [illegible]
14.30 [illegible]. פרק 16. [illegible]
15.00 [illegible]. פרק 4
15.35 עלילות [illegible]. סיפורי גבורה של [illegible]
16.00 חדשות
16.15 [illegible]
16.35 [illegible]
17.00 ערב חדש. אמנון לוי
17.35 [illegible]. אבי דור
18.05 [illegible]
18.15 חדשות באנגלית
18.30 ספורט
19.00 חדשות בערבית
19.30 [illegible]
20.00 מבט [illegible]
21.00 [illegible]. יעקב אחימאיר
22.10 [illegible]. פרק 22. [illegible]
23.00 שעה לתנות. חדשות הלילה
23.10 מנירנברג עד נירנברג. [illegible] – 1935 – [illegible] 1945 – [illegible]
24.35 [illegible]

ערוץ 2 (22)

14.00 [illegible]
14.30 [illegible]
15.00 [illegible]. פרק 20
16.00 [illegible]
17.00 הדשות
17.05 [illegible]
17.30 [illegible]
18.00 [illegible]. פרק 22. [illegible]
18.30 [illegible]. פרק 22. [illegible]
19.00 [illegible]. פרק 745
19.30 [illegible]
20.00 הדשות
20.30 [illegible]
22.30 לילה גוב. גידי גוב
23.30 חדשות
23.35 [illegible]

כבלים

ערוץ 3 (03)

08.00 שידור מקומי
09.00 מגמות
09.45 צעירים וחסרי מנוח. פרק 1054
10.30 ארזוזים וזולתן
11.00 אבא המצליח. [illegible]
11.30 אנמולה. פרק 35 (ש.ח)
12.15 המטמון של מסקפולי
12.40 מהוזות חיסטוריות
13.35 יעומת חיים
15.00 [illegible]
15.50 רצח במשרת [illegible]
16.40 [illegible]
17.05 [illegible]
17.35 [illegible]
18.20 [illegible]. פרק 508
18.45 צעירים וחסרי מנוח. פרק 1055
19.30 שידור מקומי
20.00 [illegible]. פרק 56
20.50 [illegible]
21.45 [illegible]
22.10 [illegible]
22.35 [illegible]
23.05 [illegible]
23.55 [illegible]
24.25 [illegible]
01.10 [illegible]

22.40 "[illegible]". ארה"ב 90'. [illegible]
24.25 "[illegible]". ארה"ב 92'. 91 ד'
02.00 "[illegible]". אנגליה 79'

הצגה שניה (06)

20.30 [illegible]
20.55 [illegible]
21.00 [illegible]
21.30 "[illegible]". [illegible] 1933 [illegible]. 149 ד'
24.00 [illegible]
24.45 [illegible]. חלק 1 (ש.ח)
01.40 "[illegible]". ארה"ב 84'. 142 ד'

ספורט (05)

15.20 [illegible]
16.10 [illegible]
16.50 [illegible]
18.50 [illegible]
20.50 [illegible]
22.45 [illegible]
23.30 [illegible]
24.30 [illegible]

סרטים (04)

10.30 "[illegible]". ארה"ב 88'. 90 ד'
12.05 "[illegible] – 3 [illegible]". ארה"ב 90'
14.00 "[illegible]". ארה"ב 85'. [illegible]
15.35 "[illegible]". ארה"ב 77'. [illegible]. 89 ד'
17.05 "[illegible]". אנגליה 91'
19.05 "[illegible]". ארה"ב 90'
21.00 "[illegible]". ארה"ב 92'. [illegible]

ילדים (06)

06.30 להתלבש עם שש. מצוירים
08.30 להתלבש עם שש (ש.ח)
09.30 המטמון של כורילו (ש.ח)

10.00 בינת המתנות
10.05 [illegible]. פרק 7 (ש.ח)
10.30 הכוכבים. פרק 26 (ש.ח)
11.00 הכוכה המשפחה (ש.ח)
11.05 [illegible]. פרק 12 (ש.ח)
11.30 [illegible]. פרק 12 (ש.ח)
12.00 [illegible]. פרק 12 (ש.ח)
12.30 [illegible]. פרק 32 (ש.ח)
13.00 [illegible]. פרק 37 (ש.ח)
13.30 המטמון של כורילו
14.00 בינת המתנות
14.05 [illegible]. פרק 83
14.30 [illegible]. פרק 12
15.00 הכוכה המשפחה
15.05 [illegible]. פרק 108
15.30 [illegible]. פרק 40
16.00 [illegible]. פרק 115
17.00 [illegible]. פרק 5
17.30 המטמון של כורילו (ש.ח)
18.00 בינת המתנות
18.05 [illegible]. פרק 7 (ש.ח)
18.30 הכוכבים. פרק 26 (ש.ח)
19.00 [illegible]
19.35 [illegible]

תרבות מדע וטבע (08)

06.00 [illegible]
11.00 גוף בריא (ש.ח)
11.30 [illegible] (ש.ח)
12.00 מעבר ל-2000. פרק 306 (ש.ח)
15.00 [illegible] (ש.ח)
15.50 [illegible] (ש.ח)
14.00 [illegible]
16.00 גוף בריא (ש.ח)
16.30 [illegible] (ש.ח)
17.00 [illegible]. מעבר ל-2000. פרק 306
18.00 [illegible]
18.30 [illegible]. חלק א'
18.50 [illegible]. חלק ב'
19.05 [illegible]
20.00 [illegible]
21.00 [illegible]
23.00 [illegible]
24.00 [illegible] (ש.ח)

הארץ ממליץ

קולנוע

◆ תמונות קצרות. סרטו רחב היריעה, המרגש והנפלא באמת של רוברט אלטמן, שנוצר בהשראת תשעה מסיפוריו הקצרים של ריימונד קארבר. המתאר מצב אנושי, שבה כל מה שניתן לעשות זה להתמודד עם הבדידות ולהנגנות לשרוד. עם אנסמבל מבריק של שחקנים שמשרתת את החזון של אלטמן. אור, תל אביב; חן, ירושלים; אור, חיפה

◆ צעד לא מורשה. סרטו של קרל פרנקלין הוא מותחן כתוב ומבוצע היטב, בעל צביון כמעט קלאסי. מיפגש בין שודדים ולבבים ובין גברים ונשים, המתרחש לו בלב לבה של אמריקה הנדה לה, וסופו הבלתי נמנע קטלני. אחד מאותם סרטים שמתחילים בסיטואציה פשוטה ומוכרת והופכים למיטבי טרגדיה אמריקאית. לב, תל אביב

תיאטרון

◆ האשה המופלאה שבתוכנו. אז נכון שחנוך לוין חוזר אל אותם הנושאים, על הציפייה למופלא שמתבדר להיות אותה שגרה מאר בזבת, אבל ההפקה יפה והוריך לזכרה: אין לנו בארץ עוד יוצר כמו חנוך לוין, וחובה לראות כל הצגה שלו, על אף מגרעותיה. הפקה של הסאן והקאמרי בית ציוני אמריקה, תל אביב, 20.30

מכתבים למערכת הארץ

הסטודנטים נדהמו

בתדהמה עצומה קיבלו הסטודנטים בכל הארץ את הודעת הטכניון על מתן ציון "עובר" לכל סמסטר א'. בחלומותיהם הוורודים ביותר לא ציפו לבעלי ברית כה נבדים כמו המרצים בטכניון. אפשר לחשוב שהסיבה להחלטה מפתיעה זו היא הלחץ שהפעילו הסטודנטים והרצון להתחשב בהם עקב הנזק שנגרם לשאת.

אלא שלא היה שום לחץ. בכל הפגנה ממוצעת, הוזו חמש או שש כאלה בכל השביתה הארוכה הזאת, השתתפו בין 50 ל-300 סטודנטים, במקרה הטוב. בדרך כלל הם הצטופפו סביב הצמיג הבוער כדי שצלמי העיתונות יוכלו להעביר את הרושם שמדובר באלפים. גם בטכניון ישבו יותר מ-9,000 סטודנטים בבית, ולא השתתפו בצעדי המחאה שאירגנה האגודה.

אפשר לתמוה אם הסטודנטים עצמם לא זעקו על גודל הנזק שספגו, מה פשר הפילנתרופיות הבלתי מוסברת שבאה לידי ביטוי בהכרזת הטכניון? מי שחושב כי נדיבות רבה זו נובעת מהתחשבות המרצים במצוקת הסטודנטים, טועה. הסטודנטים לא עניינו אותם כשהלו בשביתה, וגם היום אינם מעניינים אותם. מתן ציון "עובר" נועד לשרת מטרה אחת: המרצים רוצים לפגוע בקיץ מעט בכל שניתן. הם רוצים לנסוע לחו"ל.

מלים כמו "אחריות אקדמית", "רמת לימוד" ואחרות מאבדות משמעות כאשר לעומתן מוצב חופש של מצלצלים. אין דבר מסוים למרצה יותר מאשר להשגיח על בחינות מועדיות בקיץ, כשבאותה שעה הוא יכול להרצות בחו"ל ולהתעשר בעוד כמה דולרים.

וכך קרה, שהמרצים לא רק ניצחו במאבק עם האוצר, הם גם סתמו את פיהם של הסטודנטים, וגם השאירו את הציבור בארץ פעור פה לנוכח הצלחתם – דוגמה ומופת לכל איגוד מקצועי שיאמץ את דרכיהם בסכסוכי עבודה בעתיד.

רן עמיאל
חיפה

כרטיס אדום לשופט

במוצאי חג הפסח הראו בטלוויזיה ב"יומן הספורט" את מה שאירע על המגרש במשחק הכדורגל בין מכבי חיפה למכבי תל אביב – פעמים רבות ובמהלך אטי. את שפתיו של מאיר מליקה לא פיענחנו, אך ראינו שבכל האירועים השופט הסתכל, אך התעלם. הוא לא התערב ולא קיים את הסדר הנאות במגרש, ולכן המצב עד המיר.

ככל שהשחקנים אשמים בפגיעות המגודרות, ויש להעניש על כך, יש להוציא גם כרטיס אדום לשופט יעקב שיינר.

יצחק פרי
שדה ורבורג

מבזים את יהדות התפוצות

שוב שומעים על ההתנצחות בין יואל לקט, היו"ר הזמני של הסוכנות, לבין ד"ר יוסי ביילין, סגן שר החוץ, על הצורך בתרומות מיהדות התפוצות. התופעה מקוממת, שכן גם לו היה ביילין שר בכיר בממשלה, לא היה אפשר לדמיין אפילו שירשה לעצמו להכריז בחו"ל שישראל אינה זקוקה לתרומות.

החלטות בנושאים כמו הקמת בית חולים, פיתוח רשת כבישים, או הארכת יום הלימודים בבתי הספר אינן נקבעות על דעתו של שר אחד; איך ייתכן איפוא שעניין כה חשוב ייקבע על דעתו של סגן שר? ואיך ייתכן שלקט, יו"ר זמני, יפסוק הלכות בנושא? לא ביילין ולא לקט אינם חיים בחלל ריק.

אם אין קו מנחה מהממשלה, התומך בדעתו של ביילין, עולה השאלה מי נתן לביילין את הסמכות לומר את דבריו? ואם יש קו כזה, מה ללקט להלין על ביילין?

בכל מקרה, ההתנצחות הזאת מבזה את כל הנוגעים בדבר, ובמיוחד את יהדות התפוצות, ובראשה יהדות ארצות הברית.

אברהם גלבוע
ירושלים

ספילברג מודה לששת המיליונים

"ברצוני גם להודות לששת המיליונים שאינם יכולים לצפות בשידור הטלוויזיה הזה הערב", אמר סטיוון ספילברג בטקס קבלת פרס האוסקר. על מה הוא רוצה להודות לקורבנות השואה, אחרי שהודה קודם לשחקנים, למוזיקאי, לאשתו, לאמה מתוך כל הרושם שהוא מודה להם על חלקם בהשגת הפרס הנכסף, על שאיפשרו לו לביים את הסרט שזיכה אותו סוף סוף באוסקר.

ספילברג היה ימים ולילות רבים באתרי מחנות כפייה והשמדה, שהוו במהלך עשיית הסרט "רשימת שינדלר" עם מאות ניצולי שואה. אחרי כל זה היה אפשר לצפות לרגישות רבה יותר, להפגנה של אותו "ליקוי חמה", שצלו עדיין נופל על מיליון משפחות יהודיות, רבות מהן חיות היום בארץ.

די להתבונן בתצלומו של ספילברג הצוהל, פסלון האוסקר בידו, בחברת אשתו ואמו הצוחקות צחוק היסטרי כדי לעמוד על איכותו של השואה ביזנס ההוליוודי: תעשיית אשליות נטולת רגש אמיתי, תעשייה כה נגועה בשטחיות ולגריות, שגם אמן מוכשר כמו ספילברג אינו מסוגל להתעלות מעליהן.

מנוחה בולדינר
קריית חיים

על האהבה והקיבה

המלה love חוזרת כתריסר פעמים בג'ינגל הרומנטי של המועצה לחלב המתפרסם בטלוויזיה. ומולב לבשה בקול אופראי הקריין ברדיו מכריז: "מי שלא יודע מה זה גקיק והגלמבק אינו יודע מה זאת אהבה". בשלש חוצות מזויק גבר נאה ספר פואמות ביד האחת וחבילה של גבינת תנובה "קטיפתית" בשנייה.

רבות מדובר על השימוש הגובר בארוטיקה בפרסום. אולי הגיע הזמן שהפרסומאים המתוחכמים יבחינו בין האהבה לקיבה.

אליהו טל
תל אביב

כבר לא שביל טבעי

באחרונה הובלתי, כמורת דרך, קבוצת מטיילים לארבל. פועלים רבים היו עסוקים שם בשבירת סלעים לבניית כביש סלול מהמושב עד הפסגה, ומדרכה רחבה לבנה על השביל המתמד והטבעי, לכל אורכו של הצוק עד הירידה התלולה. חלק מהמדרגות כבר נבנו. התוכנית היא להקים שם מעלית לתצפית בתוך המערות שבצוק, ולמעלה – מרכז מבקרים.

יש הסבורים שאפשר לשפר את הטבע כפי ששמים צבע על השפתיים. מי שרגיש לטבע מתעצב למראה מקום טבעי שהשחתו פניו עד שלא נשארו בו תכונותיו הפראיות ועוצמתו.

למיטב ידיעתי, העבודות הנעשות שם נעשות ללא היתר, כפי כשמתחייב מהחוק.

טובה טל
ירושלים

יש לגזור גזירה שווה

בתגובה על מאמר המערכת "לקצר את תקופת הרצחים" ("הארץ", 30.3)

במאמר המערכת נאמר, כי "אין לגזור גזירה שווה בין הריגתם של שלושה מבוקשים חברי חמאס בחברון לבין הריגתם של ששה אנשי פתח". לדעתנו, יש לגזור גזירה שווה.

בחברון ובעזה, במקרים רבים אחרים בעבר, "הריגה" זו היא למעשה הוצאה להורג, המתבצעת בלא משפט, על ידי יחידות של אנשי ביטחון שנשלחו לשם כך. פריגיות זו אינה מתחשבת בכללי משפט הוגן ורומסת ברגל גסה זכויות אדם בסיסיות.

אנשי הביטחון מעמידים את עצמם מעל לחוק הישראלי ומעל לחוק הבינלאומי בפעולות אלה ואינם מכבדים מוסדות רפואיים – זכות המעוגנת באמנות בינלאומיות.

כדי להרוג את אנשי החמאס בחברון, למשל, תפסה יחידה צבאית בית חולים לילדים. הילדים המאושפזים סבלו מרעש הירי ומהתנהגות גסה של אחדים מהחיילים, שהסתובבו חמושים בתוך בית החולים. יחידת מסתערבים הציאה להרוג בעזה אנשים שהשתתפו בתהלוכת זיכרון, שחלקם לא היו חמושים. לא נעשה כל ניסיון לעוצרם. ירו בהם, כמו במקרים קודמים, בתוקף הרשאה מלמעלה להוציא להורג.

אין לקרוא לפעולה זו הריגה. יש לקרוא לה בשמה הנכון: הוצאה להורג ללא משפט. במדינת ישראל לא קיים עונש מוות, ויפה שכך הוא. אל לנו, כמדינה, לעקוף את חוקי המדינה על ידי פעולות צבאיות אלה.

רוחמה מרטון
יו"ר עמותת רופאים ישראלים פלשתינאים לזכויות האדם

בתי חולים

תל אביב – רמת-איכילוב, טל' 6974504
ילדים: איכילוב, טל' 6974444 (פנימית, כירורגית)
ירושלים – ביקור חולים, טל' 701111
ילדים, א.א.ג.: הדסה עין כרם, טל' 427427 (פנימית, כירורגית, אורטופדית, עיניים: מסגב לדך, טל' 661151 (נשים)
באר שבע – המרכז הרפואי סורוקה, טל' 400111

בתי מרקחת

תל אביב – בן יהודה, בן יהודה 142, 5225535 (עד 03:00); סופרפארם, איינשטיין 40, רמת-אביב, 6413750 (עד 24:00); שלמה המלך, שלמה המלך 78, 5246461; אפיסטון, יהודה הלוי 110, 5613010
ירושלים – סופר פארם, הר הצופים, 869744
חיפה – דרך הים, דרך הים 209, 371472
באר שבע – סופר פארם הקניון, קניון הנגב, 281373
רמת גן – היכל, אילוחרוב 81, 6721489
חולון – אריה, הפרין 52, 889153
בת ים – מאור, הגיבורה רייך 20, 583368
נתניה – קרגאל, מרכז מסחרי, ק. נורדאו, 351774
רחובות – בוק, הרצל 155, 473660
רעננה – מארם, אחוזה 114, 910211

חירום

שירות רפואי בבית לקשישים וחולים כרוניים ע"י המחלקה לטיפולי בית ביה"ח איכילוב ת"א טל' 6974628; 6974627
מוקד לב במד"א שירות לחולי לב 177-0226699

עזרה ראשונה

ערן – עזרה ראשונה נפשית (24 שעות ביממה). ירושלים 610303 תל אביב 5461111 ילדים ונוער 6961113 חיפה 672222/3 נתניה 09-625110 באר שבע 057-281128. כרמיאל 988410; כפר סבא 09-974555 חדרה 06-332453
אנוש – העמותה הישראלית לבריאות הנפש מרכז ייעוץ למשפחות נפגעי הנפש, לאנשי מקצוע ולשאל הרחב. טל' 03-5400672, 03-5400474 בימים א'-ה' מ-09.00-13.00 וביום ב' מ-15.00-18.00
קו אל"י – האגודה להגנת הילד עזרה בנפגעי אלימות, טל' 03-6961070, 03-6956763 א'-ה' 08.00-22.00. מיוחד ביום ו' 18.00-22.00
יד שרה השאלת ציוד רפואי תל אביב 815501 ירושלים 244242 חיפה 381704 בימים א'-ה' מ-09.00-14.00 וביום ו' מ-09.00-11.00
אגף קשובת לילדים ולבני נוער במצוקה ארגון הורים הארצי. טל' 03-621515
אומבודסמן ארצי לילדים ולנוער תלונות על פגיעות בזכויות ילדים ובני נוער. המועצה לשלום הילד. טל' 02-256099
הקו הלבן ייעוץ, עזרה ותמיכה לנפגעות תוקפנות מינית. א'-ה' 19.30-23.30, טל' 03-292797
קו חירום לנשים במצוקה 09-505720
מרכז סיוע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה). תל אביב טל' 5234819. קו טלפון מיוחד לסיוע לגברים ולנערים נפגעי תקיפה מינית טל' 5449191 בימים א', ב' וה' בשעות 18.00-22.00
ירושלים טל' 514455; חיפה טל' 382611, מגד 1991
קו פתוח לנשים אלימות מינית. נפגעות ותפגעות במרכז לסיוע לנשים (נוב). טל' 057-74907. בימים א'-ד' 08.30-12.00, א'-ה' 16.00-19.00

ויצו 24 שעות קו ארום לנשים מוכות, טל' 03-5461133, 08-550506, 02-514111, 07-376510
ויצו סיוע משפטי וייעוץ בענייני משפחה, ימים א'-ה', 09.00-14.00, 03-5421791
מרכז סיוע למצבי לחץ מטעם "מעגלים" א' וה' 11.00-13.00, ב' וד' 16.00-18.00 טל' 03-5220051
מרס – משפחות נפגעי סמים. מוקד סיוע ומידע. בימים א'-ה' מ-9.00-14.00, טל' 03-5176789/0
האגודה למניעת אלכוהוליזם 24 שעות 724128
האגוד לנרקומה בויירוס המבריה ומידע לחולים ובני משפחותיהם. בימים ב' וה' מ-19.30-22.30 טל' 5660388, 5604576
האגודה לזכויות האזרח בישראל תל אביב ביאליק 12, טל' 563162/3; ירושלים טל' 243984/5; חיפה טל' 348217; באר-שבע טל' 239094. בימים א'-ה' מ-09.00-14.00

שיניים

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל אביב: איכילוב, מרפאת שיניים לטיפולי חירום, רח' ויצמן 6. בימים א'-ה' מ-19.00-24.00. בימי שישי מ-15.00 עד 24.00. בשבת מ-08.00-24.00; ירושלים הדסה עין כרם 16.00-22.00

24 שעות

דוד המוסל ירושלים: 513188; תל אביב: 5633777; חיפה: 647647
מודיעין אגד 03-5375555, 02-3045555, 04-5495555
מודיעין דן 03-6394444
תמוסים פתוחות עד ת"א, 03-9731111, אבנליה: 089731122
נמל תעופה: 03-5421515, 02-733764
תחנת מזג האוויר 03-9668855

הארץ

נתוני בורסה — יום ראשון 3.4.94

בנקים וחב' אחזקה

משכנתאות

מימון

ביטוח

מסחר

שרותים

תיירות

מושבים

נדל"ן ובינוי

חקלאות

מזון וטבק

טקסטיל

מתכת

WizRule מגלה את החריגים, ושולחת אותם להסתכלות.

WizRule היא תוכנה מקורית של חברת חשבשבת שסורקת במהירות בסיסי נתונים פופולריים (dBASE, FOX, Paradox, Clipper ואחרים) ומגלה בהם מיידית את כל הסטיות שהסתננו ועלולות לגרום נזק כבד לעסק או לארגון:
הפעולה מתבצעת באמצעות אלגוריתם מתמטי ייחודי, שפותח בחשבשבת. הוא מגלה באופן שיטתי את כל החוקים החלים בקובץ ואת החריגים מהם (לא, לא צריך לומר לו מראש אילו חוקים עליו לגלות)
WizRule זכתה להכרה בינלאומית בתערוכת Comdex בה הוכתרה בתואר Best of Comdex Finalist.
$200 + מע"מ (699ש"ח כולל מע"מ)

BEST OF COMDEX Fall '93 BYTE Finalist

חשבשבת — והעסק עובד חכם

בית חשבשבת: רח' בית הלל 3,
שכ' מונטיפיורי, תל-אביב 67017
טל': 03-5631919

עונא אלי

هكذا من الأصل

הכذا من الأصل

נתוני בורסה / 3.4.94

עץ ונייר

תעשיות שונות

השקעה ואחזקות

חיפושי נפט

מקבילה

אלקטרוניקה

מוצרי בניה

מוצרים כימיים

בנק המזרחי - מכשירים פיננסיים עתידיים

מערכת בנק המזרחי לעסקות עתידיות בשקלים
על מדד המניות וההמירים ומדד מעוף

אופציה על מדד מעו"ף
3.4.94 שערי הנעילה כפי שנקבעו ביום

PUT שער סגירה	CALL שער סגירה	שער מימוש	תאריך מימוש
2980	240	240	29.4.94
4280	50	250	29.4.94
2080	360	230	29.4.94
800	900	210	29.4.94
2090	370	240	27.5.94
3790	180	250	27.5.94
1050	1470	220	27.5.94
4800	320	260	30.6.94
2930	460	240	30.6.94
3470	480	250	30.6.94
1020	1800	210	30.6.94
2300	1390	230	29.7.94
2900	800	240	29.7.94
1200	2080	210	29.7.94
1890	2330	220	30.8.94

אופציה על מדד "כל המניות וההמירים"
3.4.94 שערי הנעילה כפי שנקבעו ביום

PUT שער סגירה	CALL שער סגירה	שער מימוש	תאריך מימוש
2780	270	250	29.4.94
3700	80	260	29.4.94
2030	370	240	29.4.94
730	970	220	29.4.94
2120	610	240	27.5.94
2950	310	250	27.5.94
590	1600	220	27.5.94
2600	880	250	30.6.94
4900	130	270	30.6.94
3380	1570	220	30.6.94
1900	810	260	29.7.94
2780	680	250	29.7.94
1000	2780	220	29.7.94
1330	2080	220	30.8.94

"עתידית" על מדד מעו"ף
3.4.94 שערי הנעילה כפי שנקבעו ביום

חוזה	29.04.94	27.05.94	30.06.94	29.07.94	30.09.94
שער	211.5	224	216.1	219.5	224

מדד המעו"ף שפורסם ע"י הבורסה ליום 31.03.94: 205.09

"עתידית" על מדד "כל המניות וההמירים"
3.4.94 שערי הנעילה כפי שנקבעו ביום

חוזה	29.04.94	27.05.94	30.06.94	29.07.94	30.09.94
שער	223	225.5	227	229.0	231

מדד המעו"ף שפורסם ע"י הבורסה ליום 31.03.94: 218.02

בנק גדול אבל לא גדול מדי
תכליס בנק המזרחי

מבצע

חידוש חוזה שירות
למחדשים ולמצטרפים חדשים

* הנחות משמעותיות ברכישת חומרי עזר למדפסות לייזר למשך כל תקופת חוזה השירות
* פרמיית ביטוח "גמישה" בהתאם להיקף הציוד המבוטח
* מחירים מיוחדים בהתאם להיקף השעות הנדרשות

star hp brother Canon Apple

המעבדה המרכזית והמשוכללת למדפסות לייזר ולמחשבים
הסבה והשבחת מחשבים * שירות לפי קריאה באתר הלקוח * ביטוח שנתי

אריסון האאה ה-21 בע"מ

שיווק, מכירה ומעבדות שירות: רח' סרלין 40 חולון 58298, טל. 03-5056917 פקס. 03-5056934

בידי מי תפקיד את היקרים לך?

נטע שרותי רווחה לקשישים בע"מ

★ מטפלות ומטפלים מסורים ומיומנים בבית ובבית חולים
★ יעוץ ותוכניות מיוחדות גם ל-24 שעות!
★ טיפול פרטי לקשישים, מוגבלים ולזכאי ביטוח לאומי.

נטע רח' הירדן 15 ת"א, טל': 661169, 03-5103898

נתוני בורסה / 3.4.94

שם החברה	השער אתמול	% ביצע	המחזור שיח ע"נ	תמורה באלפי שיח	שינוי בנק'	שינוי ב%	היצע/ביקוש שיח ע"נ	שער נמוך	שער גבוה	התשואה החודשית	תשואה שנתית	תאריך הדיווח	מכירות/הכנסות	רווח נקי	הון עצמי	שווי שוק	שווי שוק/הון עצמי	מכפיל
ריבוע הסקן	470		61277	288.0	14	3.1	89277	313	670	3.1	-28.5	12.93		0.6	9.3	14.3	1.5	24.6
ריבוע אגח	125.5		306475	385.0			-245848	99	169	0.0	-14.3							
ריבוע אופ	183.5		391	0.7	7	1.9	19609	109	368	3.9	-38.2							
רים 1	645	58	2000	12.9	-43	-6.3	-3435	357	1147	-6.3	-8.4	12.93	6.9	-6.1		9.1		הפ
רים 4	686		820	5.0			-820	328	915	0.0	-9.6							
רסק	4294	81	880	34.6	135	3.2	3924	2987	6727	3.2	-18.3	9.93	12.0	3.1		28.0		9.2
רסק אופ	981		2595	25.5			-1109	598	3239	0.0	-60.8							
רציו	17.8		170713	30.4			-186121	11.4	48.3	0.0	-24.6	12.93		-1.9	8.1	7.2	0.9	הפ
רציו אופ	4		427181	17.1			-39846	1.9	27.7	0.0	-47.2							
שירות נפט	27.4		179835	49.3			-184384	23.6	46.5	0.0	-33.3	12.93		-1.8	6.3	6.1	1.0	
שירות נפט א	11.4		119437	13.6			-327437	18.9	24.7	0.0	-45.7							
של.ב.	657		800	5.1				562	1234	0.0	-41.2	9.93		0.8	6.4	17.2	2.7	22.4
של.ב. אופ	328		9225	30.3				263	755	0.0	-46.8							
שלרום	683		54926	375.0	20	3.0	67958	60	810	3.0	-4.9	9.93	2.5	0.2	1.7	7.1	4.2	36.7
שם טוב	958		5851	56.1	41	4.5	9299	917	1700	4.5	-40.3	12.93	11.5	1.7	8.4	24.1	2.9	14.1
שם טוב א 1	474		7101	33.7	5	1.1	4599	468	1065	1.1	-49.8							
סלמי שמיר	939		249	2.3	-2	-0.2	-5525	919	1275	-0.2	-15.5	9.93	9.8	0.7	6.9	17.2	2.5	23.9
שמיר אופ 1	598						-34	514	845	0.0	-28.9							
שף מכונות	950	90	1354	12.9	54	6.0	8326	578	1271	6.0	-21.4	9.93	12.9	0.4	3.7	10.8	2.9	25.4
שף אופ	559				27	5.1	7700	285	901	5.1	-29.7							
שקל	290		2290	6.6	24	9.0	2730	220	579	9.0	-25.6	9.93	1.7	0.7	14.9	18.9	1.3	25.9
שקל אגח א	115		10000	11.5	0.5	0.4	20000	98	157.5	8.4	-7.3							
שקל אופ א	166.5		13159	21.9			-14398	118	417	0.0	-33.4							
שקם א 1	136.5		30000	41.0	-0.5	-0.4	-122778	128.5	160	-0.4	-1.8	9.93	245.8	-6.1	108.4	162.4	1.5	הפ
שקם אופ 1	88		111677	98.3	0.5	0.6	188162	70	142.5	0.6	-33.5							
שקם אופ א	100.5		10000	10.1	1	1.0	24885	66	175.3	1.0	-32.1							
שרשן	654		6408	41.9	54	9.0	6823	592	1047	9.0	-25.4	12.93	11.5	0.9	8.9	16.8	1.9	18.5
שרשן אופ	270		1451	3.9			-1451	220	487	0.0	-15.6							
תגין	866		17227	149.5			-22292	564	930	0.0	9.8	12.93	4.2	1.0	5.3	23.7	4.4	24.4
תגין אופ 1	491		8389	41.2			-5823	317	582	0.0	-6.8							
תדביק	563		1726	9.7			-1726	495	941	0.0	-28.6	9.93	8.8	0.7	9.1	16.9	1.9	34.5
תדביק אופ 1	162		10447	16.9			-2534	146.5	431	0.0	-53.2							
תדם	1380		12360	160.7	50	4.0	20812	779	2765	4.0	-46.6	12.93		4.4	9.0	18.4	2.0	4.2
תדם אופ	734	99	5804	42.6	2	0.3	1513	389	2297	0.3	-61.4							
תוסף	1280		1514	18.3	60	5.2	9434	1119	1853	5.2	-27.8	12.93	10.9	0.9	11.0	20.2	2.6	30.7
תוסף אופ 1	603		51	0.3			-901	505	1198	0.0	-21.9							
תעשיה מגן	128.5		58285	74.9	0.5	0.4	62526	90	174.5	0.4	-21.4	12.93		-2.2	19.1	24.3	1.3	הפ
תעשיה	121.5		44086	53.6	3.5	3.0	109350	70	195	3.0	-30.2							
תעשיה אופ	102.5		64528	66.1			-71455	21.1	161	0.0	-22.9							
תנן	2603		1882	28.2	100	4.0	17390	2086	2603	4.0	22.2	9.93	3.5	0.5	6.5	20.8	3.2	45.8
תקו	2285	קן			208	10.0	5587	1199	4005	10.0	-27.9	12.93		0.2	2.4	4.0	1.7	28.8

משתנים

שם החברה	השער אתמול	% ביצע	המחזור שיח ע"נ	תמורה באלפי שיח	שינוי בנק'	שינוי ב%	שער בסיס	שער נמוך	שער גבוה	התשואה החודשית	תשואה שנתית	תאריך הדיווח	מכירות/הכנסות	רווח נקי	הון עצמי	שווי שוק	שווי שוק/הון עצמי	מכפיל
במה א																		
נפטא	1150		86658	982.0	64	6.0	1141	671	1900	6.0	-16.8	12.93		1.1	39.7	90.1	2.3	82.0
השקעות 01	3116		23979	742.6	98	3.2	3018	2184	5828	3.2	-27.5	12.93		4.2	27.6	62.6	2.2	14.9
מאיר עזרא	8062		55647	4522.1	438	5.7	8081	3198	13314	5.7	-13.4	9.93	58.2	4.3	19.7	87.3	4.4	28.5
עלית 5	1467		53852	773.6	39	2.7	1439	1030	1786	2.7	-10.6	9.93	490.0	8.0	151.2	258.5	1.6	29.9
פלסנ ב 4	586	68	25731	150.9	21	3.7	585	367	659	5.7	9.5	12.93	162.6	6.9	56.6	97.3	1.7	14.0
פטרוון	311		221998	689.9	12	4.0	310	136	399	4.0	-0.3	12.93	10.0	1.2	12.9	31.2	2.4	25.6
פורמולה	3856		29762	1150.0	157	4.2	3884	2075	4999	4.2	-6.9	9.93	28.6	5.2	16.8	77.9	4.7	15.0
פארמקיס	782		57976	407.1	20	2.9	766	564	1048	2.9	-25.2	12.93		-5.7	81.4	70.1	0.9	הפ
פקר פלדה	19611		5435	1057.6	754	4.0	19234	16097	28990	4.0	-21.7	12.93	116.8	5.2	23.7	65.2	2.7	12.5
פיקסל	2449		70915	1732.0	60	2.5	2431	1669	4212	2.5	-32.0	12.93	40.5	4.2	32.5	96.9	1.8	23.0
קור אשור	287		718968	1494.5	7	3.5	288	96.9	361	3.5	8.8	9.93		0.2	23.7	43.4	1.8	>100
שפע	201	87	10467	21.0	4.5	2.3	201	168	268	2.3	-7.8	9.93	245.8	-6.1	108.4	162.4	1.5	הפ
שפע אג 4	133		177908	237.0			133	121.5	170	0.0	-6.3							
תה"ש	906		101074	917.0	41	4.7	908	494	1160	4.7	-14.1	9.93	120.9	-4.9	42.5	79.9	1.9	הפ
אבגל ק 1	93.5		1295418	1228.5	2.5	2.7	96	26.8	125.5	2.7	5.6	12.93		-1.3	4.0	42.4	10.7	הפ
אבוד 1	21.5		7800877	1670.0	1	4.0	21.6	10.7	50	4.9	-29.0	12.93		-1.6	17.3	21.6	1.2	הפ
אורנת 1	1147		178534	2654.5	49	4.5	1145	896	1682	4.5	-11.4	9.93	76.9	6.3	55.7	180.4	5.2	28.8
אידיבי אגח	1275		378791	4844.4	31	2.5	1281	1150	1587	2.5	-16.0	12.93		73.3	633.9	808.8	1.3	11.2
אלביט	36071		8503	3069.1	448	1.2	35626	29497	44756	1.2	-14.6	12.93	600.2	40.8	279.0	670.9	2.4	16.6
אליאנס	1853		33350	612.0	97	5.5	1800	1346	2471	5.5	-16.2	9.93	71.2	4.5	40.8	140.1	3.6	32.6
אלקטרה 1	10026		2026	205.1	172	1.7	9854	7268	12173	1.7	-14.5	9.93	146.8	3.0	32.4	88.0	2.7	30.1
אלקו 825 ש	8457		5212	436.5	286	3.5	8212	4852	10345	3.5	-6.2	9.93	360.3	27.8	65.1	229.5	3.5	8.3
אלרון	16070		13702	2286.8	237	1.5	15833	14206	22503	1.5	-21.4	12.93		18.5	162.3	280.4	1.7	26.8
אמפל	2036		45230	921.0	35	1.7	2006	1427	2171	1.7	6.5	12.93	283.4	16.9	111.6	342.2	3.1	23.0
אמפל אופ	671		132041	884.3	58	9.5	665	322	841	9.5	15.9							
ים הגליל	1194		52270	623.3	26	2.2	1203	982	1760	2.2	-6.6	9.93	539.7	20.2	477.9	1025.3	2.1	50.8
פוי כב	24485		27145	6665.4	596	2.5	24435	20522	36651	2.5	-26.2	12.93		124.3	459.5	1071.8	2.3	8.6
כימיקלים	224		737261	1654.2	5	2.3	224	205	328	2.3	-11.5	9.93	972.5	47.2	712.3	985.4	1.3	19.2
כלור	1140		129049	1475.0	28	2.5	1145	888.5	1389	2.5	-6.6	12.93	158.1	11.3	104.5	163.0	1.6	14.4
כלל ביטוח	1805		20791	374.9	27	1.5	1794	1444	2471	1.5	-21.2	12.93	757.5	14.5	122.3	241.2	2.0	16.8
מבן 5	49839		728	357.0	486	1.0	48917	8975	65900	1.0	10.7	12.93		-2.8	7.3	51.3	7.0	הפ
מחרין	18758	94	3452	647.4	546	3.0	18849	7578	34900	3.0	-19.5	12.93	90.7	1.7	44.1	104.6	2.4	60.4
לה נסיכל	2774		60588	1680.5	126	4.8	2788	864	2774	4.8	46.9	12.93	68.0	15.6	49.5	181.6	3.7	11.6
במה ב																		
מכתשים	1612		62503	1085.0	32	2.0	1604	1364	1867	2.0	-4.5	12.93	333.6	19.4	123.7	295.1	2.4	15.2
מלינס 5	1758		56980	998.4	91	5.5	1791	1492	2807	5.5	-22.1	9.93	102.9	-4.9	37.1	82.1	1.4	הפ
מנוף 1	759		30608	233.0			759	629	984	0.0	-8.2	12.93	41.9	5.0	37.5	89.5	2.4	17.8
פר ל	2857		63920	1387.7	20	1.0	2837	1874	3702	1.0	-24.3	9.93	43.4	1.8	31.7	89.2	2.8	50.1
פועלים	485		614475	2482.5	13	3.5	484	342	519	3.5	-11.8	12.93		125.4	1543.8	1680.3	1.1	13.4
פועלים אופ	36.5		3682000	1341.7	9.4	28.0	58	29.7	166.5	28.0	-57.0							
פועלים השק	14670		14100	2072.2	530	3.7	14706	9834	19994	3.7	-18.7	12.93		10.6	181.6	270.1	2.7	25.4
פ.ו.ב.	59197		1710	1007.0	1505	2.3	58762	42433	73582	2.3	-16.0	9.93		37.9	224.7	376.7	1.7	9.9
קירח 5	833		113816	955.6	32	4.0	841	277	1149	4.0	-6.5	9.93		2.9	26.7	86.3	3.2	29.9
שופרסל	5662		10759	609.0	111	2.0	5662	4329	6424	2.0	-9.3	12.93	528.3	18.5	214.3	329.7	1.5	18.0
תאת 5	883		66410	586.0	11	1.3	872	770	1586	1.3	-23.7	9.93	26.4	5.3	18.8	48.0	2.6	9.0
אודוטיין	5644		40119	2312.2	83	1.5	5797	2171	6674	1.5	16.7	10.93		2.7	25.9	80.9	3.1	29.4
אזדים	4949		14134	694.6	167	3.5	4878	3300	7444	3.5	-22.6	12.93	144.6	4.9	124.2	197.3	1.6	19.9
אדיבי פתר	71568		1756	1257.0	1231	1.8	71744	59736	85986	1.8	-13.4	12.93		91.3	690.6	1090.4	1.6	11.9
איסתג	1031	96	12470	746.9	25	2.5	1089	745	1571	2.5	-16.0	12.93	73.4	12.9	90.7	144.8	1.6	11.2
אפריקה ישר	951		23534	224.1	34	3.7	953	811	1358	3.7	-19.1	12.93	51.0	7.1	38.8	97.5	2.5	13.7
אריס בלום	366		245557	891.6	12	3.4	355	221	675	3.4	-33.1	9.93	9.1	0.1	12.3	17.8	1.5	>100
בזק 1 שח	683		589815	4042.8	15	2.2	683	578	832	2.2	-5.9	9.93	1634.1	85.0	1174.8	1671.0	1.4	19.7
בינלאומי 1	38501		2165	833.3	1212	3.3	38408	29935	45573	3.3	-6.0	12.93		48.2	432.8	624.0	1.4	12.9
בינלאומי 5	35527		2521	898.7	782	2.3	35780	28801	44053	2.3	-10.0							
מלך	1772		55680	997.7	35	2.0	1776	1362	1997	2.0	-9.4	12.93	21.8	1.8	19.9	31.8	1.6	17.8
גזית	629		15255	96.0	24	4.0	629	358.7	714.5	4.0	18.7	12.93	370.3	14.7	160.0	283.6	1.8	19.3
גזית אג 2	136.5		561306	766.3	0.5	0.4	136	105	151.5	0.4	1.9							
דיסקונט השק	23979		11141	2682.3	470	2.0	24038	22229	33677	2.0	-21.6	12.93		62.4	392.0	736.4	1.9	12.1
דלק	7045		21848	1537.2	205	3.0	7020	5269	9414	3.0	-19.6	12.93	513.3	14.0	215.5	253.4	1.2	18.1
הכשר הישוב	2318		64106	1495.7	84	3.8	2368	1122	2996	3.8	-13.6	9.93	172.0	3.9	130.7	260.3	2.0	66.1
חלסטון 01	145801		80	116.7	5600	4.0	145801	94935	198572	4.0	-7.6	9.93	8.5	0.3	24.4	42.7	1.8	82.8
חבל הגליל	88		486399	428.2	1.5	1.7	88	70	143.5	1.7	-15.7	12.93		-14.6	6.4	21.3	3.3	הפ
יואב	2260		10000	226.0	87	4.0	2173	1832	3317	4.0	-22.5	9.93		2.3	32.9	72.1	2.2	28.7
ישראמקו	23.2		2367673	5990.5	-1.6	-6.3	26	4.7	35.9	-6.3	-16.3	12.93		-4.5	74.0	213.3	2.9	הפ
כבליות י-ם	1778		191694	3426.0	68	4.0	1783	1037.3	2428	4.0	-15.7	9.93	13.0	8.2	85.0	264.4	3.1	32.2
כלל סחר	1779		180552	3226.0	73	4.3	1796	1442	2242	4.3	-15.6	12.93	184.6	7.2	85.1	180.3	2.2	26.3
בנק לאומי	354		2774085	9806.2	10	2.9	359	338	463	2.9	-15.0	12.93		124.0	1350.0	1686.2	1.1	13.6
כלל אופ 2	47		1571700	640.0	6.0	16.9	45.0	31.4	124	16.9	-53.0							
במה ג																		
יצי 1 שח	1590		26750	424.6	43	2.8	1578	1517	2378	2.8	-15.0	9.93	57.5	3.6	15.3	33.9	2.2	9.5
כבלים	2277		45649	1044.7	-11	-0.5	2288	1902	3460	-0.5	-3.3	12.93	101.8	13.8	62.9	136.8	2.2	9.9
כלל תעש א	44292		9225	4216.7	-1726	-3.8	46018	35881	56104	-3.8	-16.6	12.93		30.0	204.1	349.5	2.7	18.3
כלל ישראל	9921		28822	2870.2	49	0.5	9995	8281	13928	0.5	-26.0	12.93		71.2	560.7	1013.2	1.8	14.2
כלל מזון	48399		229	110.0	2084	4.5	48978	44648	78864	4.5	-14.0	12.93	40.6	2.1	12.4	42.3	3.4	20.4
כלל תעשיה	2018		73399	1485.9	10	0.5	2018	1622	2622	0.5	-18.5	12.93		60.9	570.0	935.5	1.6	15.4
מבטח שמיר	2683		18726	488.2	51	2.0	2603	1173	3152	2.0	-4.1	9.93		4.3	15.6	50.6	3.7	11.7
מבני תעשיה	471		155578	733.7	7	1.5	473	341	574	1.5	-10.8	12.93	32.8	14.2	223.4	432.0	2.0	31.8
מ.ג.ב. 1	866	89	65405	558.2	51	6.3	841	805	1772	6.3	-46.6	9.93	27.1	0.6	7.9	15.9	2.0	26.1
מפה	1056		47396	501.4	18	1.7	1061	657.2	1366	1.7	-1.7	9.93	19.9	2.0	8.2	62.9	7.7	31.2
משכן	37312		204	763.1	732	2.0	37312	33602	47159	2.0	-9.6	12.93		14.6	93.2	207.9	2.2	14.3
מעלי נייר	12002		3878	466.6	89	0.7	12092	8786	14853	0.7	-8.2	12.93	252.1	10.6	144.9	158.1	1.1	15.0
נכסים ובנין	25489		2046	518.6	740	3.0	25286	16442	40189	3.0	-36.0	12.93	68.3	11.7	139.9	303.4	2.2	25.8
סם פרוס	292		298259	871.6	17	6.2	296	177	529	6.2	-41.3	9.93		2.3	38.4	47.4	1.2	21.9
פריון ב	23286		16810	3935.5	1162	5.3	23341	9800	32956	5.3	-11.5	12.93		31.9	76.2	245.4	3.2	7.7
פל"ל 1	2538		3000	76.1	86	3.5	2538	2149	4361	3.5	-25.3	12.93	48.4	4.1	53.3	79.3	1.3	19.4
קידר 5	3084		25277	772.5	46	1.5	3038	1458	3787	1.5	-13.4	12.93	90.4	7.6	48.2	125.3	2.6	16.4
רב-בריח 1	1874		17683	329.2	60	3.8	1806	1665	2784	3.8	-20.3	12.93	56.1	5.7	37.4	95.4	2.6	16.7
שמים	3443		22263	758.4	140	4.2	3369	2324	4705	4.2	-25.2	9.93	72.6	10.3	85.0	293.2	3.6	28.8
תמן	4253		10572	448.4	42	1.0	4211	3062	5300	1.0	-9.9	12.93	158.5	11.8	88.3	215.7	2.4	18.3
ארכוטט	1247		98445	1241.0	39	3.2	1259	919	1526	3.2	17.4	9.93	43.3	0.7	16.0	94.7	5.9	>100
אורדן 1	485		115954	561.6	13	2.8	485	418	699	2.8	-16.4	12.93	31.6	4.4	31.8	35.3	1.1	8.1
אפריקה 01	442779		618	2733.0	18051	4.3	441717	301487	398636	4.3	-13.2	12.93		38.1	219.9	639.8	2.9	16.8
אפריקה 1	418298		512	2124.0	17053	4.3	413282	272858	578932	4.3	-16.3							
אירית	1148	86	6106	69.6	49	4.5	1137	972	2036	4.5	-37.6	9.93	17.4	0.0	12.1	22.3	1.8	>100
דבוקר 5	3663	77	19739	723.7	325	9.7	3672	2727	7751	9.7	-24.8	9.93		4.9	19.4	32.5	1.7	6.6
חב. לישראל	40268		5393	2183.2	1078	2.8	40660	39364	44153	2.8	-1.2	12.93		35.5	241.7	638.3	2.6	18.0
חברה 5	37895		2396	890.9	1080	3.0	37456	18116	40694	3.0	-1.8							
טבע	75494		16783	128884	-3146	-4.0	77637	54189	101578	-4.0	-12.9	12.93	502.0	57.5	267.5	1272.6	4.0	22.1
טבע אופ 5	417		231393	980.0	-11	-2.6	427	305	555	-2.6	-15.0							
כיטון-ד"ל	1078	83	139742	1506.6	98	10.0	1078	606	2769	10.0	-46.6	9.93	20.4	0.1	4.3	13.6	3.2	>100
מבנה	922		30372	279.7	40	4.5	926	840	1749	4.5	-34.6	12.93	106.7	13.1	117.3	198.9	1.6	14.6
ישל	383		573211	2299.1	-18	-4.5	410	333	1030	-4.5	-31.7	9.93		10.4	52.4	116.3	2.2	11.2

638-20-20
לוח העיר
מי שלא זוכר - לא מוכר!

אזהרה:
מערכת הארץ עושה כמיטב יכולתה לרכז ולעבד תוך זמן קצר נתונים לידיעת הקורא. כל שימוש בנתונים המתפרסמים, טעון בדיקת אימות, והולשה על ידי המשתמש נעשה על אחריותו.

מילון מונחים וקיצורים
% ביצע: אחוז ביצוע חלקי. שער נמוך: השער הנמוך ביותר ב־12 החודשים האחרונים. שער גבוה: השער הגבוה ביותר ב־12 החודשים האחרונים. תשואה חודשית: התשואה של נייר הערך מתחילת החודש. תשואה שנתית: התשואה של נייר הערך מתחילת השנה. תאריך הדיווח: תאריך הדו"חות הכספיים האחרונים שפורסמו. מכירות, רווח נקי: במליוני דולרים, ב־4 הרבעונים האחרונים. תנבמ: תנודה בלתי מוגבלת. הפ: הפסקת מסחר. הפסמ: הפסקת מסחר ממושכת. לנ: לא נסחר. שבו: שער בלבד. ק: קונים בלבד. מ: מוכרים בלבד.

هكذا من الأصل

מקרא לאופציות:

שער בסיס: שער המניה אליה מגירים את האופציה.

תוספת מימוש צמודה: התשלום הנוכחי שיש להוסיף בעת מימוש האופציה למניה.

פרמיה למימוש מיידי (ב-%): התוספת באחוזים המשולמת עבור רכישת המניה ע"י מימוש האופציה, בהשוואה לרכישה ישירה של המניה.

מנוף האופציה: בכמה אחוזים ישתנה מחיר האופציה כתוצאה משינוי של אחוז אחד בשער המניה, בהנחה שהפרמיה לא תשתנה.

תשואת איזון שנתית (ב-%): השיעור בו "צריכה" המניה לעלות (או לרדת) עד לפקיעת האופציה, זאת מעבר לעליית המדד או הדולר, כדי שהמשקיע יהיה אדיש בין רכישה ישירה של המניה לבין רכישה באמצעות רכישת האופציה והמימוש.

שווי ע"פ B&S: השווי התיאורטי של האופציה לפי נוסחת בלאק ושולס. הנוסחה מתחשבת גם בסטיית התקן של המניה.

שווי באיבי: השווי התיאורטי של האופציה לפי המודל הבאיבי אשר מהוון את תוספת המימוש לפי שער הריבית במשק.

מקרא אג"ח להמרה

שער בסיס – שער המנייה אליה תומר אגרת החוב

תקופה ממוצעת לפדיון – התקופה הממוצעת (בשנים) לפדיון של אגרת החוב בהתחשב במועדי תשלומי הקרן והריבית.

פרמיית המרה ב-% התוספת באחוזים המשולמת עבור רכישת המניה ע"י המרת האג"ח בהשוואה לרכישה ישירה של המניה.

תשואה שנתית לפדיון (ברוטו/נטו) – התשואה השנתית הממוצעת לפדיון של אגרת החוב בהנחה של אחזקה עד מועד הפדיון.

הערות:
1. במאיר עזרא אג"ח ב' יחס ההמרה החל מ-1.1.96 הינו 2900%.
2. באיילון יחס ההמרה החל מ-11.11.94 הינו 200%.
3. בפלדמן יחס ההמרה החל מ-18.9.95 הינו 500%.
4. בקפל יחס ההמרה החל מ-1.1.94 הינו 696%.
5. בתבנאר יחס ההמרה החל מ-18.8.97 הינו 6700%.
6. במשכן האפשרות להמרה בתוקף עד ל-10.1.95.

אג"ח להמרה / המשך

שם אג"ח	סוג הצמדה	שער בסיס	שער אג"ח	תקופה ממוצעת לפדיון	פרמיית המרה ב-%	תשואה לפדיון ברוטו ב-%	תשואה לפדיון נטו ב-%
ישרס א	מדד	8218	210	3.7	2.2	-4.1	-5.1
כללין ב	דולר	2277	458	0.7	20.7	-66.4	-67.9
כללין ג	מדד	2277	130	4.3	37.0	0.6	0.6
כיתן א	מדד	1140	159	3.1	15.8	-1.8	-2.6
כלל מחשבים	מדד	48399	449	2.2	6.7	-41.9	-41.9
כלל רשתות קמע' מדד	מדד	116515	203	1.2	4.7	-14.7	-15.7
כלל העסקית 8	מדד	2818	204	3.2	1.1	-11.4	-11.4
כן וקעסיית	מדד	780	120	5.8	36.4	1.7	0.6
לבידי אשקלון 2	מדד	2924	150	5.7	10.8	-0.0	-1.4
לבידי אשקלון א	מדד	2924	177	3.7	36.2	1.6	0.9
לה נסיונל	מדד	2774	213	5.7	-8.3	-9.7	-10.5
לוחות הגליל 1	מדד	504	117	4.6	85.7	3.5	2.1
לוי	מדד	798	103	6.2	91.8	3.3	2.0
לאיק מסוף א	מדד	369	100	7.8	37.2	3.1	1.1
ליבר	מדד	1868	222	4.2	6.2	-15.7	-14.5
ליסטר א'	מדד	5099	135.5	4.2	15.6	-1.7	-2.1
ליון א'	מדד	2519	185.5	6.7	31.9	-0.2	-0.3
מ.ג.ל. 2	מדד	866	226	2.4	-4.7	-13.6	-14.1
מ.מ. הנדסה	מדד	487	187	5.8	144.9	2.5	1.3
מאיר עזרא א'	מדד	8062	814	0.3	1.8	-98.7	-98.7
מאיר עזרא ב	מדד	8862	518	3.9	-1.4	-11.5	-12.4
מגמל א	מדד	736	101	6.6	105.8	2.7	1.9
מגמל 2	דולר	736	100	5.1	103.8	3.6	2.4
מגן א	מדד	577	135	4.1	40.4	1.2	-0.3
מגן ב	מדד	377	97	6.6	42.9	1.8	1.8
מולטיפו	מדד	519	94	6.7	99.2	2.8	2.2
מודל א	מדד	236	106	5.3	19.7	-0.1	-0.2
מיטראל ב	מדד	399	151	5.7	3.2	0.8	-0.2
מלונות הכשרה 1	מדד	985	158	4.8	2.0	-2.8	-3.6
מלונות ישראל ב	מדד	1736	118.5	4.6	118.4	2.7	2.7
מן א'	מדד	531	165	3.9	148.6	5.9	4.0
מספלי פלדה	מדד	179	114.5	5.8	85.5	2.8	1.7
מרין לציק 1	מדד	622	136.5	4.7	51.7	1.8	0.8
מרין לציק 2	מדד	622	113.5	4.6	44.3	2.0	1.4
מרץ מכני העם אמור	[illegible]	526-	127	7.3	36.3	1.0	-8.1
מליט 1	מדד	2057	234	0.3	21.5	-2.5	-5.2
מליט 2	מדד	2857	127.5	5.7	55.8	3.8	1.4
מסבן 44	מדד	37312	186	6.5	49.5	1.5	0.6
מכמבר	מדד	7225	185.5	5.9	18.6	2.8	1.6
מרסלק	מדד	1722	127	6.2	3.3	0.4	-0.7
מרשתן	מדד	228	97.5	5.9	135.2	3.7	2.5
נכסי אורים 1	מדד	708	268	1.2	7.2	-8.9	-10.3
נכסי אורים 3	מדד	700	128	4.2	33.5	0.3	-0.4
נפטא 3 (פרקע)	מדד	1180	112.5	2.6	19.5	-3.5	-3.5
נקה א'	מדד	31912	194	2.0	3.3	-3.6	-4.7
ניופסטים	מדד	313	111.5	5.7	98.9	3.3	1.8
סיני ביטוח	מדד	458	99	5.9	116.2	3.5	2.3
סונות הטל 3	מדד	1235	108	5.7	26.8	-0.7	-0.8
סטבילינ 1	מדד	10994	144.5	4.4	38.0	2.2	0.6
סטריקס א'	מדד	4609	135.5	4.7	20.5	1.1	0.0
עלית 5	מדד	1467	274	1.1	4.6	-25.2	-26.2
עמות אשקלון א	מדד	430	113	4.2	136.5	4.8	3.4
פולגת א	מדד	586	188	3.7	38.0	-0.4	-1.1
פולגת ב	מדד	558	181	4.2	-2.7	-8.0	-8.6
פלימן 2	מדד	1538	162.5	3.7	21.4	3.6	1.5
פלים השק'	מדד	14678	113.5	7.1	54.7	0.7	-0.1
פימוס	מדד	496	118	4.7	51.8	-0.6	-1.5
פלגון א	מדד	497	151.5	4.5	8.2	-2.5	-3.3
פרדס א	מדד	6965	103.5	7.8	82.8	3.2	2.8
פרוטיס	מדד	779	115	7.2	28.4	1.4	0.5
פריפקר	מדד	725	109	5.8	84.2	3.4	2.0
צד א	מדד	132.5	179	3.5	35.1	1.4	0.7
צד 2	דולר	116	101	8.3	39.3	3.3	2.8
צמרת א	מדד	752	153	4.2	-2.8	-4.5	-5.3
צקלון 1	מדד	14799	179.5	3.7	12.2	1.2	0.5
צקלון 2	דולר	28599	177.5	5.2	4.4	-0.8	-2.8
קרמטי א	מדד	1094	129	6.2	21.5	0.4	-0.8
קרגו 2	מדד	6990	186	2.7	1.1	-3.5	-4.2
קוד אשזר	מדד	207	107	6.3	34.4	1.6	0.7
קוסל	מדד	721	182.5	4.2	49.1	2.6	1.1
קוטבל	מדד	1280	129	4.8	12.9	-0.4	-1.6
קינר א	מדד	320	119.5	4.1	49.4	3.7	2.0
קסטי	מדד	652	161.5	6.2	221.3	3.9	2.5
קרוכל	מדד	199	103.5	5.6	11.3	0.0	-0.0
קרזל א'	מדד	1621	298	1.6	27.7	1.9	-0.6
קרור ההשקעה 2	מדד	3884	365	3.6	8.6	-16.4	-16.8
קשר רתם	מדד	1285	157.5	4.7	8.6	-2.1	-5.2
רבלוכי	דולר	297	106.5	5.0	36.3	3.1	1.6
רהטשוין	מדד	462	188.5	5.3	82.0	3.2	1.6
רילגם א'	מדד	478	125.5	5.1	6.8	-2.4	-2.5
רמס	מדד	5485	151	6.2	8.4	-2.6	-5.5
רצ	מדד	441	105	6.2	72.9	1.9	1.8
רשף א'	דולר	310	155	1.9	93.1	4.5	2.7
רשף ב'	מדד	310	99	6.4	91.6	3.5	2.9
ש. בר	מדד	882	115.5	5.3	70.2	2.1	0.8
שמן א	מדד	21499	135.5	3.6	8.5	-4.8	-4.1
שרף א	מדד	1101	134.5	3.2	12.8	0.6	-1.8
שקל א	מדד	290	115	5.7	58.8	2.6	1.2
שקם 1	מדד	201	136.5	6.8	15.8	-0.5	-1.5
שקם 4 (פרקע)	מדד	201	133	4.5	4.2	-2.8	-3.7
תאר"ס 1	מדד	906	188.5	1.7	40.0	1.2	0.6
תאר"ס 2	דולר	906	169.5	1.7	10.9	-2.3	-6.1
תאת א	מדד	883	349	3.7	3.4	-15.6	-16.1
תדירן צריכה א'	מדד	1535	294	8.1	3.2	-81.1	-82.1
תדיא א'	מדד	1308	327	1.6	9.4	-21.1	-22.5
תדים א'	מדד	6891	362	3.7	12.9	-20.0	-20.9
תשלח א	מדד	1320	179.5	4.2	2.0	-7.1	-8.1
תשלח ב	מדד	1528	122	7.5	20.2	0.4	-0.5

אופציות / 3.4.94

אג"ח להמרה / 3.4.94

שם אג"ח	סוג הצמדה	שער בסיס	שער אג"ח	תקופה ממוצעת לפדיון	פרמיית המרה ב-%	תשואה לפדיון ברוטו ב-%	תשואה לפדיון נטו ב-%
אביב	מדד	617	126.5	5.6	15.8	0.7	-0.6
אבות	מדד	885	112	4.7	77.2	1.8	1.3
ארקום 2	דולר	1247	175.5	3.4	5.6	-4.9	-6.0
אבנר 2	מדד	618	143.5	2.2	16.1	-2.5	-3.4
אוסיף השקעות א'	מדד	9107	132.5	4.6	27.3	-0.3	-0.5
אורדע פרוים	מדד	1287	120.5	4.3	149.6	4.4	5.1
אורדת א'	מדד	570	130	6.4	2.6	1.6	0.7

גם לקדילאק
תוכל להחליף אצלנו
את מכוניתך המשומשת

* מחלקה מיוחדת לאנשי עסקים * שרות לכל סוגי הרכב האמריקאיים:

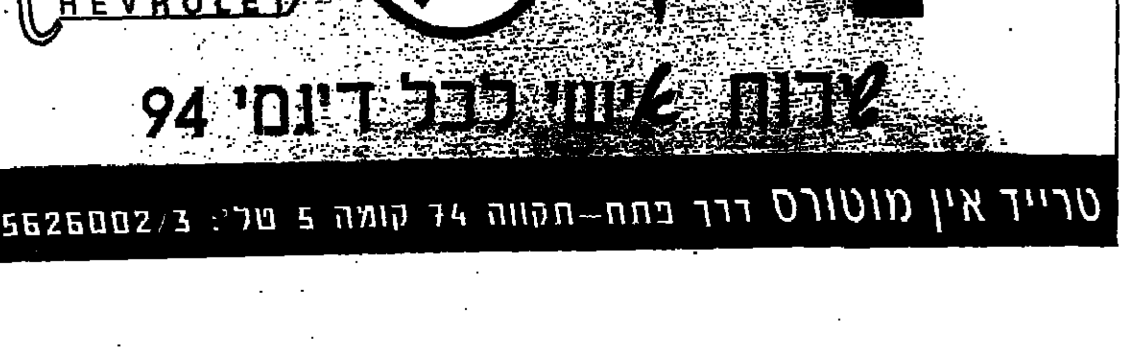

שרות אישי לכל דגמי 94

טרייד אין מוטורס דרך פתח-תקווה 74 קומה 5 טל: 03-5626002/3